ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ — ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1 4 0 ಟ್ಯಾಲ ಹಾಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ 2 1 0

ಪುಸ್ತಕ 4 ಧಾರವಾಡ, ತಾ॥ 2 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಪ್ಟೆಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 37

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದಿನ ಸ್ನಾನದ ಪೈತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀವ ಮೂಲಾಮೃ. ಅಜೀರ್ಣ ವಾತಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭ್ರಮ, ಅಪಸ್ಮಾರ ಗಾಳಿ, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ಸೆಳವು ಜ್ವರ ಉಳುಕು, ಘಾಸಿ ಕೀಲು, ಈ ಎಲ್ಲ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಗುಣವಾಗುವದು ಮತ್ತು ಸಮಯವಿನ ಒಳಗೆ ನೇತ್ರಕ್ಕುಂಟಾದ ತಾಪವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತಾವ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಥಳ. ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ೬ ಆಣೆ

ದಂತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲಿನ ಬೇರುಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಳಫಳಾಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂಜನವನ್ನು ಬಳಸಿರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ೪ ಆಣೆ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಭಜಿ ಮೂಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಬಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವದು. ನೋರುನಾರೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಗಜಕರ್ಣವು ಮಾಯವಾಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ೬ ಆಣೆ ಗಿತ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ಸಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಚ್ಛೆಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ ಸಿಪ್ಪಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆವೆಯಿಸ ಕೊಕೊ ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಬೆಸದ್ದಗಳಿವೆ. ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಗೂ ಹೋಗಿ ಮೈದೆವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ವಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ವಿಶೇಷ ಪ್ರೈಸು:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಮುಂಬಯಿ

ಅಂಥ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ನವ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗು
ವುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟವ್ಹಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರ ವೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಟಿ ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಂಂಡ್ ಕೊ
32 ಆರ್ಮೇನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಮಿಶನ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ:— ರಂಗವ್ವಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ
ಮನೋಹರ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಲ ತಾಲ ಪ ಬಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಚೀಟು ಬಿಟ್ಟಿ ವಕೊಟೇಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನ್, ಕ್ಲಾಥ್, ಫ್ಲಾನೆಲ್ ನೀರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೊಪ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಆಂಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ದಕಿಂಲಗಿಯೂ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ನಂತರ ಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿರಿ ಶ್ರೀಮಂತರು

ಶೆಕ್ಸಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯವರ "ಸಿಂಬೆಲ್ಲೈನ್" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲುವ, "ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ" ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ,

ಸೀಮಂತಿನಿ,

ಎಂಬ ಬಹು ಮನೋರಂಜನೀಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾವೆಲ.

ಸ್ತ್ರೀ ವೈದುಷ್ಯ, ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಮುಂತಾದ ಮಹತ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿಯೂ ಸಿಸುವದು ಓದುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕೊಡುವ ಪದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಗದ್ಯ ವೈಖರಿಯಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸುತ್ತು ಮುಖಸ್ತುತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕ್ರಯ 12 ಆಣೆ ಸ್ಟೇರಿಂಗ್ ನಾತ್ರ 10 ಆಣೆ ಟಿಕ್ಟಾರ್ ಲಿಂಗ್ ವೇರೆ
ಬಿ ಸೆಂಕಟರಾವ್, ಮಹಾದೇವ ಪೇಟೆ ಮಡಿಕೇರಿ
ಜವರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವದು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ರುಕನವತ್ತಿ ಕಥೆ

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ರುತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ, ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಪೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಮಾನವರ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸೆಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ, ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿವನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು ಛಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ
ಕೆ.ಟಿ.ಎಸ್. ಮಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಎಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ — ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಒಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ
ಪ್ರಯೋ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು

ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ
ವಿಮೇ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಬೆಗ್ಗವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.
ಇತರ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳ
ನ್ನೂ ನವ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.
ಯ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಸರಕಾರದ ಬದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇವಣಾತಿ
ಯಾಗಿಟ್ಟ ಪ್ರತಿ
ಹೆರೂ ಜೀವನವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು
ವಿಶೇ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ — ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸ್‌ರವರ ನಾನಾತರದ ದೃಷ್ಟಿ
ಚಕ್ಕಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬಹುವಚನ! ಬಹುವಾನ! 'ಬಹ್ಮವಾನ!

THE KALA-NiDHI MANGALORE,
(ಪೋಟ್ಟ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರ್ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ
ಪೊಟ್ಟಗಳ್ಳೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇನ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾ
ಸ್ಕೋವ್ ಪೆನ್ ಘಡಿಯಾರವು

ಯದ ಸ್ಟೇಶನರಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಶಾಯಿಯು ಪೊಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಬರುವ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಳ್ಸಿಕೊಡಲಾಗುವದು

ಬಹುವಾನಗಳ ವಿವರ ಳಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯ
ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜೀವನ್ ಫೌಂಟ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಇಷ್ಟನ್ ೧;
ಡುವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಿಸಿಯನ್ ೧; ೨ ರೂಪಾ
ಕಿಂತ ಧಾರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧, ೪ ರೂಪಾಯ್ಗಳದ್ದು
ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್, ಕೀಲ್ಡ್ ಕಿವಿ ಘಡಿಯಾರವ್ ಗ್ಲಾಸ್

ಸ್ಟೇಶನರಿ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಆಣೆ ೧ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಆಣೆ ೧ ತಾಯಿಯ
ಕ್ಕಿನವ ಕಾರ್ಡುಗಳವರಿಗೆ ಎಪಿ ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು
ಪ್ರವಾದಿ ಬೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ಮೈಟ್ ಮೈ ಟ್ರಿಲ್

(ಪೂರ್ತಿ ಲೇಖನದ ಸರಮಾಣ)

ಕನ್ನಡ ಯುವಜನರೂ ಇತರ ಯೋಧ ಪ್ರಜೆಗಳಂತೆ ಇರುವದು; ನೋ
ಟಕ್ಕೆ ರಜ್ಯಗಳು, ಪುಸ್ತಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕಾರಿ ಕಿರೀಟಿಯಾರಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಾಭರಣ
ವೇಗಿ ಶೋಭಿಸುವುದು ಎಂತಹ ಪೋಕಾಕ್ ಪಟಿಸರೂ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಥಳಥಳಿ
ಸುವ ಈ ಸಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದ್ದರೆ ತಾಂಬೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಮುಖದಂತೆ
ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರದು ಇದರ ಸುಂದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಂದೇಪವಡಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಂತೋಷ ರವಾವ ಕಾಂತಿ! ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡದ ಗುಣ!

ಅತ್ಯಂತ ಆಗ್ಗವಾದ ಬೆಲೆ!

ಸಣ್ಣ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ 1)—8—0 ಚಿಕ್ಕಸೈಜು ಧಾರಭಿ ನಾಚು 1ಕ್ಕೆ
3—8—0. ಕಾಸ್ಕೋವ್ ಲಿವರ್ ವಾಚು1ಕ್ಕೆ 2—8—0.

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಬ್ಲೂಲನ್ ವಾಚ್ ಕಂ
ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ಸ್
ಎದುರು
ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮೆಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು ೨೯ನೇ ಸಪ್ಟಂಬರ 1910

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿಯ ಭಾರತೀಯರು

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಬಾರತೀಯರು ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲ ಸರಕಾರ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವೆವು. ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲ ದೇಶದಿಂದ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮದ್ರಾಸು ಆತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದಿಳಿದಿರುವ ಬಾರತೀಯರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 'ಸೌತ್ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಲೀಗ್' ಎಂಬ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಬಾರತೀಯರ ಅಪರಣೆಗಾಗಿ ಸಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಘದವರು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಕ್ಯಾಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಸಮಯಾನುಸಾರ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆವು ಹೀಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿನಿಂದ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಹಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿಗೆ ಹೊರಟಿರುವರು. ಆ ವೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಾರತೀಯರ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಕರುಷವ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಿ ಪೊಲಕರವರು ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿಗೆ ಈ ಗಡಿಪಾರಾಪಡೆಸಿ ತಿರುಗಿ ಹೊರಟಿರುವರು ಬರತಖಂಡದ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಧೀರತನದಿಂದ ಉಪಿಲರಿಕ್ಕವಾದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಾಡಲು ಹೋಗುವ ಬಾರತೀಯರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಇವರ ಪರವಾಗಿ ಹಿಕ್ಕದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಬಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟನಿವಾರಣೆ ಚಳವಳಿಯ ಹಿರಿದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಶಲಂತೆ ಮಾತಿ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಲಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ ಮಿ ಪೊಲಕರವರ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯು ನೆರೆತ್ತು ಮಾ ಪಿ ಕ್ಯಾಕೊಂಡ್ಡಿ ಪ್ರಸಿ ನಾದ ಸರ್. ಎಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಯ್ಯರವರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಸಿಸ್ ಅನ್ನಿಬೆಸೆಂಟ್, ಸೆ ಕೊಖೆನ್ ಪನಯೊಂದಿಪ ಎವ ರೀತ್, ಮೆ' ಷ. ಆಫ್. ಬಸ್‌ಬೋರ್ನ ಮೊದಲಾ ಆಂಗ್ಲೇಯರೂ, ಬಾರತೀಯ ಸರ್ವ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಂಘದ ಕಾಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮೌಲ್ವಿ ಅಜೀಜ್ ಮಿರ್ಜಾ, ಬಹುಮಾನ ಪಟ್ಟ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪಂತ್ಲು ಮೊದಲಾದ ಬಾರತೀಯರೂ ಸಮಯೋಚಿತ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾತಿ ಹಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದರು. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಕೊರಟು ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಗೆ ಬಾರತೀಯರೊಡನೆ ಮಿ ಪೊಲಕರವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪಲು ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ರಾ ಗೋಪಾಲಯವರು ಇವರ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಔತಣವನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಸಿ ಪೊಲಕರವರಿಗೆ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಚಾದಾನಿ ಪಂಚಪಾತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಜಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಭೆಯೊಂದು ಕೂಡಿ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಾರತೀಯರ ಬ್ಯೈರೂ ಖಂಡನ್ನು ಮಿ ಪೊಲಕರವರಿಗೆ ಬಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮದ್ರಾಸು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಆರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನಿಗೂ ಮನಕರಗದಿರದು. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನು ಬನಾರಿಸಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಹಿಂದೂ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂಟು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನು. ಆಗ್ಗೆ ಹುಡುಗನ ತಂದೆಯು ಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದನು. ಈತನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನೆಂಬುದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಮಿಸಿಸ್ ಬಿಸೆಂಟರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಂಥಾ ವಿಪತ್ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವನು? ಗತಿಯಿಲ್ಲದ ನಿರಾಧಾರನಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲದೆಯೂ ಬಂದಿರುವನು. ತನ್ನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳಕೊಂಡು ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಈತನು ಮಾರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಪೀಡನವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕಳಕೊಂಡು ಪಡು ಪ್ರಾಯದಾಟಿದವನಾದರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಿರುಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಚಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಇಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಆಫ್ರಿಕ ವಿರಬಹುದು ಅಂಥವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ವತಹಾ ತಿಳಿಕೊಂಡದ್ದು ಇದೊಂದಾಗಿರುವುದೆಂದು ಬಿಸೆಂಟರವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಮಿ ಪೊಲಕರವರು ಮುಂಬಯಿಯ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರ ಗೋಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿರುವುದು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ್ದು ತನ್ನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನು ದೇಶಾಂತರಗೊಳುವ ಮೊದಲು ಆತನನ್ನು ಕಡೇ ಸರ್ತಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಾತೆಯು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು ಪುತ್ರಸೇವಿದ ರೈಲ್ವೆ ಬಂಡಿಯು ಚಲಿಸ ಕ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಪುತ್ರವಿಯೋಗವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆ ತಳ್ಳಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಪಕ್ಷವಾತ ಹಿಡಿದವಳಾಗಿ ಅಂದಿನಿಂದ ಮೂಕಳಾಗಿರುವಳು ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಾರತೀಯನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕರತರಲು ಹೋಗುವಾಗ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಈತನು ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟನು ಈತನು ತನ್ನನ್ನು ಬಿಡಪ ಕೆಂತ ಎಷ್ಟು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೂ ಸಾರ್ವಕ ವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯೂ ಪತಿಯೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾತೆಯು ಪ್ರಸೂತಳಾಗಿ ಇವಳ ನಳಿ ಶಿಸುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಟ್ಟಿ ೧೦ ದಿನವೇ ತಿಂಗಳೊಯಿತು ಸುತ್ತೊಂದು ವಾರವೇ ದಿನ ಕಾಲವಾಯಿತು ತಮ್ಮ ಪತಿಪುತ್ರರನ್ನು ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಗತಿವಿಹೀನರಾಗಿ ಉಪವಾಸ ಬೀಳುವಂತಾಗಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಬಾರತೀಯರು ಸಹಾಯಪಡಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನಿತರ ಜನರು ಸಾಯುವದಿತ್ತು ಎಂತ ಮಿ ಪೊಲಕರವರು ಮುಂಬಯಿಯ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು

ಇಂಥಾ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಯೋಗಿ ಒದುಪಡಿಸುವರೆ ನಿಶ್ಚಿತಾಗಿರುವಂದಾ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಬಾರತೀಯನನ್ನು ಒದರಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ತಮ್ಮ ಕಾರಾಸುತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ವಿಕ್ಕೂ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸೋಕಾರ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತ್ತು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸರ್ ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಯ್ಯರವರು ತಮ್ಮ ಬಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಬಾರತೀಯರಿಗೆ ನೀತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಾಗಿರುವುದು ಇತ್ತಲಾಗ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಬುಗಳ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೂಲಿಕೆಲಸದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡುವ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಎಮಿಗ್ರೇಶನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಬುಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರ ಈ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಶ್ಯವನ್ನು ತೋರುವುದು ಒದೆ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರಿಗೆನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣೆಯು ಆಗುವವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳವಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಇಂಥಾ ಕಳಕಳವು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳ ಕಳಕಳಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪದ ಕೊಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸವಾಲ ಸರಕಾರದವರೊಂದಿಗೆ ನಡಿಸಬೇಕಾದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದೆಂದರು ಬಂದು ವೇಳೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಸಾರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತ್ರ ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಗಳ ಸಂಚಿತ ಫಲವೆಂತ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವೆವು ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಬ್ಬನೇ ಜಗದ್ಭರ್ತನ ಮಕ್ಕಳೂ ಒಂದೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಗರೀಬರೂ, ದೀನರೂ, ಬಲಹೀನರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಸಹವಾಸನ್ನು ಸಹ ತಡಿಯಲಾರದ ಜನಾಂಗವ ಜನಾಂಗಗಳ ಭವಿಷ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಿರದೆಂದು ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಯಾಕಂದರೆ ಪೂರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಭರತ ಖಂಡವನ್ನು ಬಳಗುಗ್ಗಿ ಬಂದ ಆರ್ಯಜನಾಂಗದವರು ತಮ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಟ ತರಗತಿಯವರಾದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳ ಬಳಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸದೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುರಿದು ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಪೀಡಿತ ಜನರ ದುರ್ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಆ ಆರ್ಯವಂಶಜರು ಈಗಲೀಗ ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು

ಕೃಷ್ಣ ಮಿಯರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಕರ್ತ್ಯಗಳೂ ಆದ ಟ್ಯೂಟನಿಕ್ ಆರ್ಯವಂಶಜರು ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಆರ್ಯಭಾರತೀಯರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವರ ಧವಿ ಸ್ಥಾನ ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಯರಿಗಿಂತ ಬೇತೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಟೀಕಿಸಿ ಯಿದ್ದರು.

ಭರತ ಖಂಡದ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮರಣಯಾತನೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ ಭಾರತೀಯರಿಗೂ ಈ ಭಾರತೀಯರ ಪರವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಗಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಿ। ಪೊಲಕರವರಿಗೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಕಡೆಯಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮಿಸಸ್ ಬಿಸೆಂಟರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸೋಣಾಗುವ ಮೊದಲು ಭಾರತೀಯರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲಿದ್ದರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿ ಆವಗಿನಕ್ಕಿಂತ ಈಗ, ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲು ಪ್ರದೇಶವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವರೆಂಬ ಸಬೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೂರರಿಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ಆ ಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಪಿರಂಗಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಂತವಾದ ಗುಂಡುಗಳು ಅತ್ಯಿತ್ತ ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಭಾರತೀಯರು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸ್ವಾಧಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಸಹೋದರರಂತೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ್ವರೆಗೆ ಮುಂದೊತ್ತಿ ಬಂದರು. ಇಂಥಾ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯು ಎಲ್ಲಿರುವುದು? ದುರ್ದೈವದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಆ ಪ್ರಾತೃತ್ವವು ಸಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದೋ? ಭಾರತೀಯರ ಈ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಂಗಾಗಿ ಯಾವುದು? ವೃತ್ತಿನಾರ, ಪತ್ರ ಪತ್ನಿಯರ ವಿಯೋಗ ಈ ಧನ್ಯರಾಗಳಿ? ಅವರಾ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಲೆಮಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದೂ ಅವರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ತಿರಿಯಲಾರದೆ ಅವರನ್ನು ಗಡಿನಾರು ನೊದಲಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಯಾತನೆಗೊಳಿಸುವುದೂ ಉಣುಗಿರೆಯಾಗಿರುವುವೋ? ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಶಾತುರ್ಯದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ವೀನ ಒಂದುಗಳ ದುರ್ದಶೆಯನ್ನು ಮಿಸಿಸ್ ಬಿಸೆಂಟರವರು ವರ್ಣಿಸುವಮಾದರು.

ಅಂಗ್ಲೋಜುರ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಸಮಂ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ ಸರಕಾರದವರ ಈ ಪೀಡೆಯು ಪಲ್ಲದೆಂತ ಸಬೆಯಲ್ಲಿಬ್ಬೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಅಂಗ್ಲೇಯರ ಪರವಾಗಿ ಸೆಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಮಿ ಕೊಹೆನ್, ಘನಮಂದಿರ ಲೀತ್ ಮೊದಲಾದವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವವು ಈ ಇಪ್ಪತ್ತನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಲ್ಪಡುವ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೆ ವೈಷಮ್ಯವೇ ಬಂದಾಗಿರುವುದೆಂಬ ಬಾವೇ ಕೇಳರನ್ನು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳು ವಾಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಾಬಿಜ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಂಬಿಗಳ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯೇ ಇವುಗಳ ಇನ್ನೂ ಸಾಂದರ್ಭಿಕವಾಗಿ ಸದವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಕಾದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಂದರ್ಭಿಕರಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳಿಲ್ಲದ ಬಲಹೀನರನ್ನು ನಾನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪೀಡಿಸುವುದು. ಸ್ವಾವ ನಾವಿಕೆಯಿಂದ ಅನ್ಯರ ಪೀಡೆಯುಂಟಾಗುವುದೂ ಪೀಡಿಸುವವನಿಗೆ ಯಾತ್ರೆದಿಕ್ಷಾಕ್ಷಿಯೆಂತ ನಿರ್ದರಿಸುವರು. ಸಾರ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯದ ನಿವಾಸಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳವರು ಮುಂದಾದ ಅಂಗ್ಲೇಯ ಸಭಾವವನ್ನು ಸಬೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಪಡಿಸಿದರು. ಈ ವಾದಗಳನ್ನು ಕೂಲಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪೆಟ್ಟನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಗ್ರೇಡಸ್ ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ ಬ್ಯಾಂಗ್ ತರಬೇಕೆಂತಲೂ ಅರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಬೆಯು ಮುಂಬಿಟ್ಟರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿಯ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವು ತೋರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅದರಣೆಗಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬುವ ನಿರ್ಣಯವೂ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಗುಜರಾತಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಭಾರತೀಯರ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ರವ್ಯವೂ, ಇವರ ಪರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಳಕಳಿಯೂ, ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ ಸರಕಾರದ ಭಾರತೀಯರ ಪೀಡನೆಯ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಾಗಿ ವಿರ್ಪಡಿಸಿದ ಇಮಿಗ್ರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಕರವರು ಕಳದ ವರುಷದ ಅಗೋಸ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಯರಿಗೆ ಭಾರತಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲವರೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುವರು.

ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿದ ತೀರ್ವೆ ಕುರಿತು

ಮದ್ರಾಸು ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟು ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನ

ಕೆಲವು ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ಒಂದೆರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವುದರ ವಿಷಯ ಮುಂಬಯಿ ವ ಮದ್ರಾಸು ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಆಗ ಈ ವಿಷಯವು ಮದ್ರಾಸು ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಇದ್ದಿಯ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಜಡ್ಡರಿಂದ ಮೂಲ ಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸಿನ ಅಪೀಲು ದಾಖಲು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದು ಕಳದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಹ್ಯಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿರುವ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ಮುಂದಿಡೋಣಾಗಿ ಬರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಮೂಲಗೇಣಿದಾರನೇ ಆಸ್ತಿಯ ದಸಿಯೋ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರುವನೆಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು. ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟು ನ್ಯಾಧೀಶರವರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಯಕ್ಕ.

ಮೇ ನಮೂದಿಸಿದ ಕೇಸಿಂದ ಉಂಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಮಠದ ವಿದ್ಯಾಪೂರ್ಣ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ವಾದಿಯರೂ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಂಗಸು ಎಂಬವಳು ಪ್ರತಿವಾದಿಯೂ ಆಗಿರುವರು. ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಮಠದವರು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಿಂದ ಬರೆದು ತಕ್ಕೊಂಡ ಮೂಲ ಗೇಣಿ ಚೀಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ತೀರ್ವೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಅಥವಾ ಅದು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪೂರಾ ಸೂಚನೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟು ಬರೆಯಿಂದ ಮಾತಲ್ಲಿಸ್ಥಿತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಭೂತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಚನೆಯು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇಲಾಖೆಯ ರದಿಸ್ಯ ಪಟ್ಟಿಯೆಂಟೆ ಪ್ರಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊವ್ವೆ ಆಸ್ತಿಯ ಬಾಬುವ್ವಾನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಂದು ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ತೀರ್ವೆಯು ಎಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ರಮವಂತೆ ಆಯಾ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅವ್ವಳ ತರತಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿ ಬೊಕಾದಾಯವು ಹೊಡಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ವಾದಿಯು ಮೂಲಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾ ಗದ್ದೆ ವ ಬಾಬಾಯಿತು ಮೇಲಿನ ತೀರ್ವೆಯು ವಾದಿಯಿಂದ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ವೆಯು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಅಲುಂಬೇ ಬಿಂಗ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತ ಪ್ರತಿತೆಂತ ಪ್ರತಿವಾದಿಯವರು ವಾದಿಸಿದರು. ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಂತರ ಜೂಕಂದಾರುವ್ವ ಗ್ರಾಮ ಪೆಂಚ್ಗಳು ಆಯಾ ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೂಲಗೇಣಿಗೆ ಕೊಡಿರುವ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಸರೂಪಿಸಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆಯೇ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಿತು. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಾರರ ವ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿನ ಹೆಸರುಗಳ್ಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿಯ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಎಂಬವರ ಆಕ್ಷಿನ ಒಂದನೇ ಪ್ರಕಾರಣ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಿದಾರ ವ ಆಸ್ತಿಯ ಹಿಸಾನಿದಾರರು ಜೂರೆಂಬದೂ ಅದೇ ಆಕ್ಷಿನ ಸೂರನೇ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿನ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರದೂ, ಮತ್ತು ಮೂಲ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಮುನ್ಸಿಫರವರು ಪಟ್ಟಿಯು ವಾದಿಯವರಾ ಮುದರವರು ಮತ್ತು ಮೂಲಗೇಣಿದಾರ ಹೆಸರಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸದರಿ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ತೆರುವರೆ ಮೊದಲನೂ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲೂ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ತೆಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೂ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಜಡ್ಜರವರು ವಾದಿಯೇ ಅಂದರೆ ಮೂಲಗಾರರೇ ಪಟ್ಟೀದಾರರೆಂತ ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೀದಾರರು ಯಾರೆಂಬುವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಜಡ್ಜರವರು ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಆಜ್ಞೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರಣೆ ನಡಿಸಿ ಮೂಲಗಾರರೇ ಪಟ್ಟೀದಾರರೆಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸಹಾ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮೂಲಗಾರನಿಗಿಂತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿರುವುದೆಂಬುದು ಸಬೂ ಬಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಲಗೇಣಿದಾರ ಜಡ್ಜನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೂಲಗಾರ ಮತ್ತು ಮೂಲಗೇಣಿದಾರ ಈ ಉಭಯತರ ಹೆಸರಲ್ಯಾಗಲಿ, ಸರಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದೋ ಎಂಬುದು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೆಂತ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ಜಡ್ಜರವರ ಸೈಕೆ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಿನ್ನನ್‌ರವರಿಗೆ ತೋರಿರುವುದು.

ಮೂಲ್ಕಿ ಮುನ್ನೂರರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂಲ್ಕಿಯಾರೂ ಮೂಲಗೇಣಿ ದಾರರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ರೆಂಬುದನ್ನು ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನರವರು ಹಾಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಿರುವರೆಂಬುದು ಈ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲುಗಳು ತೀರ್ವೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕಾಣಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಹೀಗೆವಾದಿಯರು ಪಟ್ಟೆದಾರರೂ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಒಕ್ಕಲೂ ಆಗಿರುವರೆಂತ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಲು ಕೊಟ್ಟು ಮೂಲಗಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ತಿ ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಗೇಣಿಯಿಂದ ಹಿಂಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಒಕ್ಕಲುಗಳು ಗಲಾಟೆಯನ್ನೇ ಇರಿಸಿಯು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಜಿಯಾಗಿರುವರೆಂದು ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟು ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನರವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು. ಈ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಯು ಗುಣಮಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ಪಕ್ಕನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ನೆಂಬ ನೆಬಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಲಗಾರರ ಯಾ ವಾದಿಯರ ಅಪೀಲನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಂದು ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನರವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು.

ಮೂಲಗೇಣಿ ಕ್ರಮವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇತ್ತಲಾಗಾದ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮೂಲಗಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಮಾರ್ಪಾಟುವು ಆಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜರವರ ಮುಂದೆ ಬಂದ ವಾದವನ್ನೂ ಯಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಮತ್ತಿತರರು ಜನರವರು ಈ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನರವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂಬುದನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವೆವು. ಈ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೂಲಗಾರರು ತಂತಮ್ಮ ಮೂಲಗೇಣಿ ಚೀಟುಗಳಿಗೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ಹ್ಯಾಗೆ ಲಾಗಾಯ್ತಾಗುತ್ತದೆಂಬ ದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಮ ಪ್ರ ಸಂಪಾದಕರು.

ಮುಕ್ತಾಹಾರ.

ಕರ್ಣಕ ಕೆಮಿಂಡವ ಸಮ್ಮ

III

ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ರಮಾಯೋಜನವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು ನಿನ್ನೆದಿನ ಸೋದರ ಮಾವನು ಮಿಂಚಾಮಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಉಡಾತನಿಂಲದ ಪಟ್ಟೆ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟಿಳು ಎಗ್ಗೆಸಳಿಲ್ಲದ ತಂಧೊಪ್ಪಿಸಿದ ಹಾರವನ್ನು ಅರಮೇಲೆ ತುಟಿ ಕೊಂಡಳು ಸುಂಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾಚಿ ಹೆರಳು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳು ಒಲಂಕಾರವನ್ನು ತಿದಿಸಿ ಎಂದಿನ ಒಲಿಂಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮುಖವು ಪ್ರಫುಲ್ಲದಿಂದ ತಾನೇ ಅರಳಿತು ಯಥಾವಕಾಶವು ಮುಖಕಮಲ ಪರಿಮಳ ಅವಯವಗಳೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಿಯ ಮೂರ್ತಿ ರಮಣಿಯ ಬಂದೊಂದು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಂಸಿ ಸಿಮಿಸಿಸಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವೃತ್ತಳಿಯಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಇಷ್ಟೆ ಘೋರ. ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಕಲಯ ಯೌವನದ ಮತ್ತು ಅಕಾಂಕ್ಷ ಮರ್ಮ ಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಈ ದಿನ ತನ್ನ ರೂಪಫಲವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅವಳು ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದಳು "ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಮೇಶನಿಗೆ ವೈಶ್ಯಯಂತೆ ವಿಶ್ವಾತವಾಗುತ್ತಿದ್ದೆನು ದೈವ ಯೋಗದಿಂದ ಅದು ತಪ್ಪಿ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾದೆ ರಮೇಶನಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥವಾದ ಪ್ರೇಮವಿದೆಯೆಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಅವನು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ ಯೌವನವನ್ನೂ ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಜಾತಿಗೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಗೃಹಿಣಿ ದೊರೆ ಕೆದಳ್ಳೆಂದು ನೆನೆಸಿರಬಹುದೆಂದೇ ಅವಳು ನಂಬಿದ್ದಳು

ಈ ವಿಚಾರವು ಆತಂಕಕಾರಿಯಾಗಿ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇಳುತ್ತಿರಲು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತ ತಂದೆಯ ಮುಖ ಕಂಡುಬಂತು ಇವನನ್ನೋಡಿದೊಡನೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಚಕಿತಳಾದಳು. ಶ್ರೀಶನಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಏನೋ ಒಂದು ಘೋರ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೊರಗುವನೆಂದೂ ಆತನ ಬಾಡಿದ ಮುಖವೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುವ ಕಣ್ಣುಗಳೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವು "ಇನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಅಪ್ಪಹಾಸ್ಯವಿದೆಯಾ?—ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ನೀನು ಕೊಡುವೆಯೋ, ನನ್ನ ಕೈಯ್ಯ ಕೇಳಬೇಡ, ನನ್ನ ಬಾಳು ಇಂದಿಗೆ ಸಮಾಪ್ತ."

ಕಲ್ಯಾಣಿ—"ಹಳೆಯದ ಸಂಗತಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಗಾಧವಲ್ಲ, ಅದು ವಿಶೇಷ ಕರಕರೆಯಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುವೆ, ಅಂತಹದ್ದೇನು, ಏನು ಬಂದದ್ದು

ಶ್ರೀಶ—ನಾಳೆ ಸಂಜೆಯೊಳಗೆ ಶಚೀಂದ್ರನಿಗೆ ೫೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯ ಹುಂಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ತಪ್ಪಿದರೆ ಗುಟ್ಟು ಹೊರಬಿದ್ದು ಸರ್ವನಾಶವಾಗುವದು. ಶಚೀಂದ್ರನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ೧೫ ದಿನದ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಾದರೋ ೫೫ ಸಾವಿರ ಚಿಕ್ಕಾಸಿಲ್ಲ. ಸೋಮವಾರ ಇನ್ನೊಂದು ೫ ಸಾವಿರ ಉಮೇಶನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ೫೦ ಸಾವಿರದ ನಂದನವನ (ಕಾಪಿ ತೋಟ)ಕ್ಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ಕೊಡುವವರಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಆ ರಮೇಶನನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿ ತಂದೆ, ನೀನು ತಂದೆಯೆಂದು ಎಣಿಸದೆ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ನನ್ನ ಮಾತು ದಿಕ್ಕರಿಸಿದಿ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಅವನ ನೆರವು ನಾದರೆ ಶಚೀಂದ್ರನು ೫೫ ಅಲ್ಲ ೫೫೦ ದಿವಸದ ವಾಯಿದೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ. ವಿರಹೇ ವಾರದೊಳಗೆ ಏನೇನಾಗಬಹುದು! ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಮ್ಯಾಲು ನೋಲೆಬಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಾನು ತಲೆ ಎತ್ತುವಂತಾಗಬಹುದು ಈಶ್ವರ ಮಹಿಮೆ ಅಚಿಂತ್ಯ" ಎಂದು ಮೊಟಕಾಗಿ ಶ್ರೀಶನು ಬ್ರಾಂತನಂತೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಈಸಾರಿ ಸಿಡಿಲಾಗಿ ಆಪತ್ತು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು ತಂದೆಯು ಆಗ್ಗಾಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವಳು ಅದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಅರಿತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಕಡೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಆಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಶನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಹಾರದ ರತ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು "ಇವು ಜಾತಿ ರತ್ನಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಮುತ್ತುಗಳು ಲಕ್ಷಾಧಿಯಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ೫೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಾರು" ಎಂದು ಹೇಳಿ "ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ" ಎಂತ ಮಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು. "ಅವ್ವಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲ, ಅದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ" ಎಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಾಗ "ನೀನು ಮೂರುನೂತಿಂಗಳ ರಮೇಶನನ್ನು ಒಲ್ಲೆಯಾ" ಎಂದನು. "ಅಪ್ಪಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಒಲೋಚನೆಗೆ ಎರಡು ಒಕ್ಕೈಹಾಗಳಿವೆ. ಎಂದು ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಅವನಿಗೆ ಮೂದಲಿಸಿ ಆಡಿದ ಮಾತು ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತಾ ಅವನು ಅದನ್ನು ಮರಿಯಲಾರ ನನಗೂ ಅವನಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲ" "ನಿನಗೆ ನನ್ನಮೇಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲವೇ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೂ ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲವೆ" ಒಮ್ಮೆಗೆ ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಮತ್ತೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸುಂಗಾವನ ಕೂಡೆ ಇರ ಬಹುದು ನಿನ್ನ ಅಂದಚಂದ ನೋಡುವಾಗ ನಿನ್ನನು ಮೆರೆ ಸಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ"

"ಅಕಟ್ಟಾ! ಈ ಅಪಮರ್ಯಾದೆಯಾ ಯಾರದೆಂದು ಈ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುವೆ ಮತ್ತೆ ನನ್ನಿಂದ ಬರುವ ಅವರವಾಸವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಸೈವಿ ನನ್ನ ಈ ಬುದ್ಧಿಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ನಾನು ಕೂಲಿಕಾತಿದ್ದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ"

ಶ್ರೀಶ ಗತನ್ನ ಪಾತುಗಳ ಅರ್ಥ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಒಂದು ಅತನು ಸೊಂದನು. "ಮಗು, ನಾನು ಏನು ಅಡುವೆನೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು, ಜೇನರಿಸಬೇಡ, ನೀನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವ ವನ ಅದರೆ ಇಲ್ಲ ಮುಸುಕನ ಸ್ವರವು ಕುಗ್ಗಿ ಗದಿತವಾಯಿತು "ನನ್ನ ಈ ಮಷ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಿತಿಸವನ್ನು ಹ್ಯಾಗಾ ಸೈಸಲಿ" ಎಂದನು ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳೂ ದ್ರವಿಸಿದವು ಅವಳು ತಂದೆಯ ಕೊರಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು "ಅಪ್ಪಯ್ಯಾ ಈಶ್ವರನು ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಸ್ವರಾತನ ಮನೆಯನ್ನು ಬೀಳ ಸೋನು ಅವನನ್ನು ನಂಬುವಾ" ಎಂದು ತಂದೆಯನ್ನು ಸಂತವಿಟ್ಟಳು

ಪ್ರೇಮದ ಒಲದಿಂದಲೋ ಮಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆಗೆ ಇವ್ವ ಭರವಸೆಯಿಂದಲೋ ಶ್ರೀಶ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಿಡಾಮಯ ನಿಸಲಾಗಿ ಒಂದುತರವ ಲಸೆ ಹುಟ್ಟಿತು (ಮುಂದಿ ಸಾಗುವುದು.)

ಕೆನರಾ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲ್.

ಈ ಶಾಲೆಯ ಕಳದ ವರುಷದ ವರದಿಯಿಂದ ಅದು ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿಯದೆ ಎಂಬ ತೋರಿಬರುವದು. ಮ್ಮಿಠಾ ರಾ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ಬಾಯಿ ಪೈಗಳವರ ಮರಣವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಳದ ಕಾಲ ಸಂಭವಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಆಪತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಬಾಲಿಕಾಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯು ಆ ಶಾಲಾ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ಅವರೆ ಕೃದ್ಧೆಯೂ ಔದಾರ್ಯವೂ ಅದರ ಏಳಿಗೆಗೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು.

ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೫೦ರಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಇದ್ದು ಈ ವರುಷ ೧೮೪ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು. ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೋರುವದು. ಕಳೆದ ವರುಷಾವಧಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರ ನರ್ಜಿ ಹಿಡಿದು ಇನೇ ದರ್ಜಿ ವರೆಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೫,೭೭,೬೦,೫೫,೫೦ರಂತೆ ತೇರ್ಗಡೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ೪ನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೬ಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಹೆತ್ತವರು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೪ ದರ್ಜೆಗಳ ವರೆಗಾದರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕೊಡಿಸುವದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಅವರು ಎಣಿಸುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಕನ್ನಡವಲ್ಲದೆ ಗಣಿತ, ಹೊಲಿಗೆ, ಚಿತ್ರಪಾಠ, ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ಕಲಿಸುವರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಉದ್ಯೋಗ ಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು ಈ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿನ ಒಳ್ಳೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವರೆ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಲ್ಲೆಕ್ಟರ್ ಮು ರಾ ರಾ ಉಡಿಯಾವರ ರಾಮರಾಯರು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಂತೋಷಕರವೇ

ಶಾಲೆಯ ಆದಾಯ ವ್ಯಯದ ಲೆಕ್ಕವು ಸಮಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪಾಂಪತ್ತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯ ಕಾಲಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಆದಾಯದ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲವು ಇರ್ಲ್ಲ ಇಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಗೃಹಸ್ಥ ಗೃಹಿಣಿಗಳ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲೇಕಾಗುವದು ಈ ಕಾಲ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪದ್ಮಾಸು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಳೆ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಮ ರಾ ಎಮ್. ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಎ. ವರದ ರಾವ್, ಜಿ ಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿಗಳು, ಕೆ ತಿರುಮಲೇ ಸಾಯ ಪೈಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ೧೫ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಸಂತಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕೆನರಾ ಹಿಂದೂಪಮ-ಸೆಂಟ್ ಥಂತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮೂಲದನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಅಂದಾ ನಂಗತಿಯು ಪ್ರಕೃತ ಆಸಂಭವ್ಯನೆಂತ ತೋರಿಬರೂ ಬಾಲಿಕಾಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪರ್ಯ ದ್ವಷರು ಪ್ರತಿ ಕನಿವಾರ ಒಂದು ರುಪ್ಯ ಒಂದು ಅಣೆ ಮುಂತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ತೆಗಟ್ಟಿ ವರುಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಸಾಲಾಗಿ ನಿರಂತರ ಆದಾಯ ಮೂಲವೂ ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಹುಡುಗಿಯರ ಒವಾಗ ಮೊದಲಾದ ರಜಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಪಾವತಿ, ಆದೇಶ, ರೂಪಾಯಿ ಯಾ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಟ್ಟಿ ನಕಾ ನಾಲಗೆ ಪಕ್ಷಣೆ ಕೂಡ ಒಹುದು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಮಹಾ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಿಂದೂ ಮಾತೆಯರು ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವನ್ನು ತಾನೆ ಮಾಡಕೂಡದು?

ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಸಿನ್ನೂ ಮೂರು ದರ್ಜೆಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಸಳು ೪ ದರ್ಜೆಗಳನ್ನಾದರೂ ತೇರದ ಸಹಾ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವದೇವಾರ ಆಸಕ್ತರೂ ಹುಟ್ಟಲಾರರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಬಾಲಿಕಾಶಿಕ್ಷಕಾಮಾಸಿಗಳೂ, ಹುಡುಗಿಯರ ಹತ್ತಿರವೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ ಯಾಕಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವೂ ಪುಸ್ತಕವೂ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ನಾವು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಕಡಿವೆಯಾಗುವರನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದರೆ ಹೆತ್ತವರ ಸಹಕಾರವು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

(ಪತ್ರಿಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ.

ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಶಿವಗಂಗಾ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಶಿವಗಂಗಾ ಜಗದ್ಗುರು ಪರಮಹಂಸ್ಯೇತ್ಯಾದಿ ವಿರುದಾವಳಿಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಮಾನ ರಾಜ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಭಿನವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಭಾರತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಳೆದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಗೋಸ್ತು ಒಳನೇ ತಾರೀಕು ಶುಕ್ರವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾಂಬೆಯನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದರು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ೬-೧೦ ಸಹಸ್ರ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಯಾಗಗಳು, ಯಜ್ಞಗಳು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ಪಾಕಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ಭೋಜನಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಬಹು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಬಂದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿದ್ವಾಂಸ

ದಿ. ನೋರ್ದರ್ನ್ ಸರ್ಕಾರ್ಸ್ ಲೈಫ್ ಇನ್ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ.

ವಿವಾಹಸಂಘವೂ ಶೀರಿರುತ್ತದೆ — ಸರಕಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳದ್ದು.

ನಿಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಸರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಶೀರುವರೆ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳದ್ದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು

ಹದಿನಾರು ವರುಷ ವ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಎವತ್ತೈದು ವರುಷ ವ್ಯಾಯದ ಒಳಗಿನ ಯಾವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕಂಪನಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯದ ಕುರಿತು ಒಳ್ಳೆ ದೃಢ ಪತ್ರವಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಲೀ (Doctor's Certificate) ಜಾತಕವಾಗಲೀ ಕೇಳೋಕಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಫೀಸಾಗಿ ೧ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂವ್ಯ 2—೦—೦ (ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಮರಣದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಬೋನಸ್ಸು ಕೊಡುವಂಥ ಕಂಪನಿಯವರು ಮುಚ್ಚಿ ಪಡಕೊಳ್ಳುವರೇ ಮೆಂಬರರು ಒಪ್ಪುವದಾದರೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ಮಾತೋಕಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ) IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 0—8—೦ ವಸೂಲುಮಾಡೋ ಹಾಗಿತ್ತು ವಿವಾಹ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಫೀಸು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗದು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಕರೆಯ ಚಂದೇಲಿ Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂವ್ಯ 1—೦—೦, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ. ೦—೯—೦ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೂ. 1—೦—೦ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವದು ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ವರ್ಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೆ ತಾ. 15ರ ಒಳಗೆ ವಸೂಲುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡುವ ತಿಂಗಳ ಕರೆಯ ಬಾಬ್ತು ರೂ. 1-೦-೦, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ರೂ ೦-೯-೦ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೂ 1-೦-೦, ಈ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಬರವಸಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸುವ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ರೂ. ೦-೬-೦ ಕೂಡಾ ತಾವು ದಾಖಲಾಗುವರೆ ಕಾಜರುಪಡಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗಡ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವಂಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅಬ್ಬೆ ಪಾವತಿಪಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ವಗ್ಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ೧೫ ವರುಷಗಳ ಪರಿಯಂತರ ಕರೆಯ ಏವಜನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗುವದು ಮತ್ತು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೆಂಬರರೀಗೆ ರೂ. 200-೦-೦, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ರೂ 100 0-೦ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಮೆಂಬರರ ಮರಣಾನಂತರ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಮೆಂಬರರ ವಿಮುಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಆದ ಸಂಖ್ಯೆಯು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 1000 ೦-೦ ಮತ್ತು IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ ೨೦೦-೦-೦ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವ ಮೆಂಬರರು ತಿಂಗಳ ಯಾವ ತಾರೀಕಾಗುವದ್ದಿಯೂ ಸೇರಲಾಗುವದು ವಿವಾಹಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪರಿಯಂತ್ರ ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಮರಣ ಪರಿಯಂತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕರೆಯ ಏವಜನ್ನು ವಸೂಲು ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಣೆಯ ಟಪ್ಪಾಲುವೀಟು ರವಾನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಜೆವಗಳು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಶನ್ ದೊರೆಯುವದು

ಮೆಸರ್ಸ್ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ) ಕಪ್ಪೀಲ ಮುಕುಂದಯ್ಯ,
ಚೀಫ್ ಏಜೆಂಟ್ಸ್, 212 ಎಂ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಮದ್ರಾಸ್) ಜನರಲ್ ಏಜೆಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ ! ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ !!

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ.

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವದು. ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಊಟವಾದ ಒಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗಿಷ್ಠರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು. (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ಸ್ತ್ರೀಯಾಧಿಕ್ಯರಿಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು. (೭) ನಪುಂಸಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. ೧—೦—೦.

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೨೫ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು. } ಕುಮಾರಿ ಸೋಮಯ್ಯ.

[illegible] ಯಿಂದ ತುಂಬಾ ಜನರು ಸೇರುವವರಿಗಾಗಿ ಅಸಲು [illegible] ಕಾಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಸಲವೂ ೬-೭ ಸಹಸ್ರ [illegible] ಸಂತರ್ಪಣೆ ಸಮಾರಾಧನೆಯು ನಡೆಯುತಲಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ, ನೇಮಿ [illegible] ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸ್ವಯಂಪಾಕ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಲವಾದರೆ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹಿಂದೆ ೪ ದಿನ ಮುಂದೆ ೬ ದಿನ ಅಂತು ಹತ್ತು ದಿನಗಳು ಮಹಾ ಸಮಾರಾಧನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ೫೫ ಮೈಲಿ ಫಾಫಘಲೇಲಿ ಇರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಿಶಂಗಲದ ತಾಲೂಕು ನಿಡವಂದದ ರೈಲ್ವೆ (ತುಮಕೂರು ರೈಲ್ವೆ) ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೆ ನಾನಿ ಇಳಿದು ಬಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮರದ ಗಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಮೆಂಟ್ ಮಹಾರಾಜ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ೬ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಲಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೂ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಟೇಶನ್ನಿಗೂ ಮಠಕ್ಕೂ ತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸಮಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ವಾಪಿಂಗ್‌ಲಸ್ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್‌ಗಳಂಬಿಡಿತ್ರ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವ ದೀಪಗಳನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯಿಂದ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೆ ವಿ. ಡಿ. ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಡಿಸಿ ಗೋಪುರ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕಾಪಿಲೆ ಮಿಷ್ಟರ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಿಸೀಕೇಟ್‌ಗಳು ಸಹಾ ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಠದಿಂದ ಒಂದು ಅನಾದಾಲಯವನ್ನೂ ಗೋರಕ್ಷಣಾಲಯವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸದರಿ ಪಂಡಿತರು ವಿನೋದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವರು. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮಹಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಸಹಾಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಶ್ರೀಯವರು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಧನಸಹಾಯಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಈ ಕಾರ್ಯದ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಡೆಸಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಬಂಗಾರದ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಶುಮಾರು ನೂರಾರು ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸದರಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೈಬಿಡದಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಯೆಂದೂ ಆಚೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಸಂಗಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಸ್ನಾನಪಾನಗಳಿಗೂ ವಾಕರ್ಕ್ಯಾಸೀರುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ನಿಯಮಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಕ್ಷೇತ್ರವು ಅರಣ್ಯವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದ ವಾಸಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಕ್ಷಣವೇ ಮರದ ಉಗ್ರಾಣದಿಂದ ಹೊರಟ್ಟು ಕಾಲಮಿಷ್ಟಿ ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭೋ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು, ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ [illegible] ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈಷ್ಣವ ಸ್ಮಾರ್ತ ಮೈಸೂರು ಅರಸರಿಗಿರುವ ವೈಷ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಕ್ಕೆಗೂ ಅಲ್ಲಾ ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೀ [illegible] ದೈವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಸಾರ್ವ [illegible] ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಭಕ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷ [illegible] ನಡಿಯುತ್ತಿರುವದು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲಿ ದೇವಭಕ್ತಿ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿರುವದು. ಇಂತಹ ಸ್ವಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ನಡೆಸದ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಯವರು ನಡಿಸಿದ್ದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತುಮಕೂರು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ನೆಲಮಂಗಲ ಮೊದಲಾದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಅಮಿನ್‌ದಾರರುಗಳು ದಿವಾನ್ ಆಫೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಆಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ| ಹೆಚ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ವಗೈರೆಯವರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇದರಂತೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಡಿಯುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ೧ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಳೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಲಿದ್ದಿತು. ಕಾರ್ಯ ನಡೆದ ನಂತರವು ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆಗ ೬ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಮಳೆ ಮಾನಸಿಕವಾದದ್ದು ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬಂದಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ೬೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಮರ್ಯಾದಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಶುಮಾರು ೬೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಧೋತ್ರಗಳನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಅತೀವಪರಿತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವೆವು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ

೨

[illegible]

ಅಯ್ಯಾ,

ಇದೇ ಕಳೆದ ಜುಲಾಯಿ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿನ [illegible] ವಿಟ್ಲ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಗಾಡಿ ಪೋಲಿಸು ಸ್ಟೇಶನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ [illegible] ಸ್ಟೇಶನ್ನು ಗಳಿಂದು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಡಕನಸ್ಟೇಬಲ್ಲರೂ ಕೆಲವು ಕನಸ್ಟೇಬಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಕನಸ್ಟೇಬಲ್ಲರೂ ಮುಂತಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇನೂ ಯಾರೂ ಅಯ್ಯರು. ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸುದ್ದು ತೊಂಬಿ ವರ್ಷಗಳ ಅದಾಗ್ಯೂ ಇಂಥಾ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವು ಕೂಡಾ ಈ ಪೋಲಿಸಿನವರಿಗಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಾಕ್ಷಪೂತವಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವ ಇಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವೆಂತೆಂದು ತಿಳಿಯದು. ವಿಟ್ಲ ಊರು ಪೂರ್ವದಾರಭ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಗೊಂಡದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇದ್ದಿಷ್ಟ ಪೋಲಿಸು ಪೋಸ್ಟು ಆಗಾಯಿತು ಬಂದು ವಿಟ್ಲವು ಜುಗಾರಿನ ತೌರುಮನೆಯೇ ಆಗಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜುಗಾರಿನ ಗೌಜಿ ಯಾವಕಾಲ ನೀಲ್ಸಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜುಗಾರಿನ ಗಾಂಬೀರ್ಯ ಕನ್ನಕಳವು. ಕೂಡಾ ಇವಿಲ್ಲಾ ಇದ್ದಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಲೆ ದೋರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದೊರಗಿದುವರೆಂದು ಸರ್ವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದರಿಕೆಯದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸತಕ್ಕವರು ದೂರೂ ಇಲ್ಲವೇ?

ಪುರವಾಸಿ

[illegible] ೨೧-೧೦-೧೯೧೦

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಮೆ| ಪ್ರೆಸರೀಕ್ ಮೆಕ್ಕೆನ್ಸ್‌ನ್ಸ್‌ರವರ ಲಾಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ನಿವಾಸಿಕರು ಸನ್ಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಫಲಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗೆ ಚಂದ್ರವಾಲ, ಲಾಲಾಲಜಪತರೈ, ಕಸದೆ ಮೊದಲಾದ ಪೀಜ್ಜು ಕಡಿಮೆ ೬೦೦ ಜನ ಭಾರತೀಯರೂ ಇತರ ಅನೇಕರುಗಳೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಮೇ ಪೆಕರ್ನಸ್ಸನ್ ವರು ರಷ್ಯನ್ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪೋಲೀಸರವರ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಜಸ್ಟಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಸ್ಥಾಪವು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮೇ ಮೊಂಟೇಗರವರು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೇ ಮೊಂಟೇಗರವರ ವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಮಾನವು ಇವರ ಅನುಚಿತವಾಗಿರುವುದೆಂಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಕದ ತಿಂಗಳಿಂದ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಗಾಮಾನೆಂಬ ವೀರ ಪೈಲ್ವಾನು ಸ್ಟೈಯು ಚಾಕ್ಟರ್ ಎವ್ ಸಿ ದೋಲರ್ ಎಂಬ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪೈಲವಾನನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು ಈ ಎಕ್ಷಿಗಳ ಮಾಮೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಗಾಮಾನಿಗೆ ಪಂಪಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟ ೬೦೦ ಪವನುಗಳು ದೊರಕಿರುವವು ಗಾಮಾನೊಡನೆ ಜಗಳಾಡಿದ ಚಾಕ್ಟರ ತೋಲರನು ಗಾಮನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳವನೂ ದೇಹ ಪುಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವನು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜಗಜಟ್ಟಿ ಎಂತ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಜ್ಬಿನ್ಕೊ ಎಂಬವನ ಕೂಡೆ ಹೋರಾಡುವರೆ ಗಾಮನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವನು.

ಸ್ಕಾಟಾರ್ಡ್ಲಿಯೂ ಐರಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಒಣಕ ಹಾವಳಿಯುಂಟಾಗಿರುವುದು. ಉಲ್ಸ್ಟರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಪಲವು ಬಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯು ಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಬೆನನ್ ಎಂಬ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ತುಂಬಿ ನೀರಿನ ಹೊಡತದಿಂದ ೫೦ ಸಂಕಗಳು ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತನು ತನ್ನ ಬೆಳೆಯ ಹಾಳು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು [illegible] ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ತಡಿಯಲಾರದೆ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು.

ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಕಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗುಪ್ತ ವೇಷಧಾರಿಗಳಾದ

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕ್ರುಗರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಯುದ್ಧನೌಕೆಯನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇವರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಬರ್ಲಿನ್ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಬೇಹುಗಾರರ ರಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನುಚಿತವೆಂತ ಆಂಗ್ಲೇಯರನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ರೆವ ಪ್ರೆಸ್ಸೆ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಜರ್ಮನ್ ಪತ್ರಗ ಬರೆದಿರುವರು.

ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಿಟಿಷ ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕೋಲಾಹಲವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚು ತ್ತಲಿರುವುದು. ಈ ಕೈದಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೀಲ್ ಎಂಬ ಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರವು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವುದು. ಗಾರ್ಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೈದಿಗಳು 'ನೊರ್ತನ' ಎಂಬ ಸಮುದ್ರ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯವರು ಅನುಗೊಳಿಸಿದ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಇತರರೊಬ್ಬ ಹೊಂಟುಗಾರರಿಂದ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ವಶ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆಂತಲೂ ಹಡಿಗೋಲಂಡ್ ಎಂಬ ರೇವಿನ ನವೀನ ಕೋಟೆಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇತರ ಬಂದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರುವೆಂದೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದು ಈ ವಿಷಯ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಯು ನಡಿಯುತ್ತಿದೆ ತನಿಖೆಯ ವಿವರವೆಲ್ಲವೂ ಗುಪ್ತವಾಗಿರುವುದು

ಬ್ರಿಟಿಷ ಬೇಹುಗಾರರ ಕಳಕಳವು ಹೀಗೆ ಗರ್ಮನಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದೇಶದ ಕೋಟೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಬ್ರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಕೊರೇಯಾವನ್ನು ಜಪಾನ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿರುವರು

ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪತ್ತೆದಾರರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆರ್ಡರುಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುವವು ಫಿಲ್ಲಾಡೆಲ್ಫಿಯ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಎಟ್ಟಿಲೆಗಿರುವುದು. ಬರ್ಕ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಲರ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಲುವ ನಂಜವಿರುವುದಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವುದು

ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ದೊರೆಗಳವರ ಕೂಡಿಸಿ ಸಹಾ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪತ್ರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನೂ, ಆಶ್ರಿತ ರಾಜರುಗಳ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಿಟಿಷರ ಭಾರತೀಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಬೆಳಗಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂತ ಹಾಮಿಸಿ. ಈ ಸಾಮಂತ ಅರಸರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೈಹಾಕುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳ ಭಾವವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಸಾಮಂತ ಅರಸರುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ ಅಳುಪಿಕೆಯನ್ನೆದರುಸಿರುವ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳಾಗಿರುವರೆಂತ ಈ ಪತ್ರವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರಹದ್ದುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೂ, ವಿದೇಶ ತೆರಿಗೆಗಳೂ, ವ್ಯಾಪಾರ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದವೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಲಗಾವಾಗುವುವೆಂತ ಹೇಳಿ ಸಾಮಂತ ಅರಸರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಫೀಮು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು.

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಬಾಬು ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ ಮಿತ್ರರವರ ಮನೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದ ಬ್ರಿಟಿಷ ವಾಲಿಂಟಿಯರ್ ಸಭಾಸದರ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಒತವೆಗಳನ್ನೂ ಮಿತ್ರರವರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿಯ ಇಂಡೊ ಜಪಾನಿಸ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಎಂಬ ಜಪಾನಿಯರಿಂದಲೂ ಬಾರತೀಯರಿಂದಲೂ ವಿರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬರೋಡಾ ಮೈಕ್ಯಾರರವರು ಅಂಬಿಯನ್ನು ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪೋರ್‌ಬಂದರಿನ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಂಬಿಯನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ

ಜರ್ಮನಿಯ ಯುವರಾಜರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಪ್ಪತ್ತರ ನಂತರ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವರೆಂತಲೂ ಈ ಕಿತಿಬಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೆಲ್ಲಾಗುನ ಖರ್ಚು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ತೆರಲ್ಪಡುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಕವಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಲಂಡೆನ್ನು ಅಗಿದ ಮೆಲ ನಂತರ ಕೋಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಟಾಲ್ಮುಂಟಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯಂದು ಕೇಳಿಬಂದಿದ್ದಂದು ಅಲ್ಲಾಯ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಏನಾದರೂ ವಿಷಯವಾ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದೋ ಎಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸೆನ್ಸಾರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರಂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕತ್ತು ರೋದಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಹಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಿತಿನಿಧಿಯವರ ಮೊದಲ ಸಭೆಯು ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಸಭೆಯು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಔತಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು ಆ ಔತಣದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸಭೆಯ ಕೆಲಸವು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಿನ್ನಾರವರು ಮಾತನಾಡಿ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು

ಸಾರಾಯಣ ಗಂಗಿನ ಸಿಂಧಿಯಾ ಎಂಬ ಒಂದು ದೋಣಿ ಕಳವಾಗಿ ಕಳ್ಳರು ೬೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಾಕಿರುವರು. ಆದರೆ ೧೫ ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಕಳ್ಳರು ಯಾರೆಂಬದು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಿಂಬೋ ಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದ. ಉದ್ಯಾನವನದ ವಿರ್ಹಾಡನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯು ವಿರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಬನಾರಿಸಿನ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಅವರು ರೂ. ೧೫೦೦೦೦ನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಪಂಡರಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಟ್ಠಲ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇರುವ ಬಾಡ್ಡೆ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಬಡಿಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ತೋಟಿಯೊಂದು ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ವಂತ ಎಂಬ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಯುವಕನೊಬ್ಬನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಘಾಯವಡಿದಿರುವನೆಂತಲೂ ಈತನಿಗೆ ಬಲ್ಲಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಒಗ್ಗೆ ವೈದಿರುವರೆಂತಲೂ ವರ್ತಮಾನವಿರುವುದು. ಈ ಖಾಲಿಮನೆಯು ಜಡ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ 'ಬೊಂಬಿನ್ಸ್'ನಿರುವ ಎರಡು ಚಂಡುಗಳೂ ಕೆಲವು ಆಯುಧಗಳೂ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿನೆಯಂತೆ

ಪಂಜಾಬಿನ ಡೇರಾ ಘಾಜಿಖಾನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಲಾಲ ಕಮಲ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾಮಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಘಾಜಿ ಖಾನ್ ಮಸೀದಿಯೂ ಇವುಗಳೊಡನೆ ಅಡುಬಾಕುಗಳೆ ಬಿದ್ದ ಜನರಿಂದ ವಾಸಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೂ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯುಹೋಗಿ ನದಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದವಂತೆ.

ಪಂಜಾಬಿನ ಬಜೆಟ ಹಿಂದೂ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವವು --ಹಿಂದುಗಳ ರಾಜಕೀಯ ಐಕತ್ವ, ಮತ್ತು ಸರ್ವ ಹಿಂದೂ ಬಾರತೀಯರ ಕೊನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆಗಳ ಅಬಿವೃದ್ಧಿ, ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ಮುಕ್ತ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳೂ, ಹಿಂದುಗಳ ಚಿತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸುಗಳ ಲೆಪ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜೋಸೆಫ್ ಹ್ಯೂವೆಟ್‌ರವರು ತನ್ನ ಕೆಲಸದವಧಿಯನ್ನು ಒಂದು ವರುಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವರಂತೆ

ಮೂಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಹಾಕೋರ್ಟು ಜಸ್ಟಿಸಿಯನ್ನು ದಯಾರಾಮಗಿದುವಾಲರವರು ತಿಲಕ್ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ವಕೀಲರಾಗಿರುವ ರಾ. ಗೋಖಲೆ ಸದಾಶಿವರಾವ್ ಎಂಬವನನ್ನು ಈ ಪದವಿಗೆ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಮೂಂಬಯಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ ಜನೋದ್ಧಾರಕ ಮಿಶನ್ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಈ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೂಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ ಸಂಘದ ಪೋಷಕ ಪದವಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತನಗೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಿಕ್ಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪೋಷಕರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೂ ತಾನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ತನಗೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವೆನೆಂಬುದಾಗಿ ಗವರ್ನರರು ಬರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಬಹುಮಾನಪಾತ್ರ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪಂತ್ತುರವರು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ರಾಮಚಂದ್ರಪುರದಲ್ಲಿರುವ ನೆಟ್ಟನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಸ್ಥಾಪಕರೂ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಧಾನ ಶೀಲರೂ ಇವರು ಆಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

[illegible] ವಿಷಯವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ [illegible] ಇನ್ನೂರಿನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಮದ್ರಾಸು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಲೀಗ್ [illegible] ನೆಕ್ಟರಿಗಳು ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಎರಡು [illegible] ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯವುಗಳಾದ ಉಪ [illegible] ಮಾತ್ರ ಇನಾಮು ದೊರಕುವುದು. ಇದ [illegible] ದಾದರಿಗೆ ತೋರಬೇಕಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲೇಜ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆದವರಿಗೆ ರೂ. ಒಂದರ ಚಿನ್ನದ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವನ್ನೂ ಇದೇ ವಿಷಯವಾಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಹೈಸ್ಕೂಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ಅರ್ಧರ ಪದಕವನ್ನೂ ಇನಾಮಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಸಂಭ್ರಮದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒರೆದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಕೊಡಗು ಪ್ರದೇಶದ ಚೀಫ್ ಕಮಿಶನರೂ ಆಗಿದ್ದ ಮೆ ಪ್ರಜರವರು ಇಂಗ್ಲಾಳಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ನೇ ಮಕಪಟ್ಟ ಲೆಪ್ಟಿನೆಂಟ್‌ಕರ್ನಲ್ ಗ್ರಾಹಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾ ರಾಜರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

— ೦ —

ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಮತ್ತು ಕೊಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮೆ ಕಾರಥವರು ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗು ವುದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಮೆ ಆರ್. ಟಿ. ಹೊಲ್ಮ್ಸ್ ಐ ಸಿ. ಎಸ್. ಎಂಬವರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು.

———o———

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ಕೆ ಸೀಸು ಕಮಿಟಿ ಯ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮೆಂಬರರ ಕೆಲಸದವರೆಯು ತೀರಿ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಮೆ ಸ್ಯಾಮನ್ ಅಲ್ವರಿಸ್, ಮೆ! ಸಿ. ಎಚ್. ಪೋರ್ಗನ್, ರಾ! ನಿಲಕಾಯ ತ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಕಿಲ್ಲಿಕ್ ನಿಕ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಸಾಂಟ್ ರಾದ ಮೆ! ಜೆಕ್ಸನ್ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂ ಬರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವರು. ಇವರ ಜೊತೆ ರಾ ತ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೂ ಮೆ ಜೆಕ್ಸನ್‌ರವರೂ ಈ ಮೊದಲು ಸಹ ಭಕ್ಕೆ ಸೀಸು ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾಗಿದ್ದರು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. 11ಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೂ ಟಿಂಗಿರುವದು.

ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯ ಹೊಸ ತಾಲೂಕು ಇರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು ಈ ಕ್ರಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು ವರು:— ರಾ! ಅಚ್ಚುತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕೂ, ರಾ ಯು. ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ರಮಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಕಾಪರಗೇಜಿಗೂ ರಾ! ರಾಮವರ್ಮ ರಾಜರವರಿಗೆ ಸುಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹುದ್ದೆಗೂ, ರಾ! ಪಿ ಎನ್. ಕೃಷ್ಣ ರಾಯರಿಗೆ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೂ, ಮೆ! ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಾಲ್ದಾನರವರಿಗೆ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗೂ ವರ್ಗವಾಗಿರುವುದು.

ಮ! ರಾ! ರಾ! ಚೂರಿ ನಾರಾಯಣನ್‌ರವರನ್ನು ಮೂ ಡಬಿದ್ರೆಯ ಕಾಯಂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾ ಡುವ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ಆಕ್ಟೆಂಗ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮೆ! ಆಲ್ವ ಕರ್ಕರವರ್ಗರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಸಂಭವವಿರು ವುದೆಂದೂ, ರಾ! ಡಿ. ಆನಂದರಾಯರಿಗೆ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ದಪ್ಪೆಯ ಎ[illegible] ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಹುದ್ದೆಯೂ ಕಾಯಂ ಆಗ[illegible]ದೂ ವರ್ತಮಾನವಿರುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ನೇಮಕಗಳು ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ 1ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬರುವವು.

ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ಯಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯು ತ್ತಿರುವವೆಂತಲೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಈ ಇಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ರಾ! ಸುಬೇರ್ ಬಾಬುರಾಯರನ್ನು ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿ ಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು.

ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪೆನಿ ಮತ್ತು ಎಸ್ಸೊಟೆಕ್ ಪೆಟ್ರೊಲಿಯಮ್ ಕಂಪೆನಿ ಇವರೊಳಗೆ ಮೇಲಾಟವೆದ್ದು ಕೆರಸಿನ್ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರಯವು ತಗ್ಗಿರುವುದು. ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಎರಡು ರಟ್ಟಿಗ ಳಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ರೂ. ೬-೮-೦ಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸು ವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರು ರೂ. ೬-೦-೦ಕ್ಕೆ ಎರಡು ರಟ್ಟಿ ಎಣ್ಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಈ ಮೇಲಾಟವು ನಿಲ್ಲುವಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತ ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದರೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯು ಒಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಿ ರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕಮ್ಮಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗುವರು. ಹೊಸ ಎಣ್ಣೆಯು ಬಂದ ನಂತರ ಎಣ್ಣೆ ಧಾರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿಲ್ಲುವುದೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಾತ್ಮೀದಾರರೊಬ್ಬರು ಈತೀತ ಬರ ದಿರುವರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ವಯೋವೃದ್ಧ ರಾದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷರೆಂಬ ಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊ ರ್ವರು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹರಿಕಥಾಮೃತವನ್ನು ಕೇಳುವರೆ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ತನ್ನ ಮಾರ್ಗಹಿಡಿದು ಗದ್ದೆಕೇಳಿಯಿಂದ ಬರು ತ್ತಲೇ ಜಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಗರ್ಲ್ಸ್‌ಸ್ಕೂಲಿನ ಸಮೀಪ ಮಾರ್ಗದ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಏನೊಂದೂ ಆವರಣರಹಿತ ವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ನೋವು ಹೊಂದಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಯೇ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಸ್ಥರು ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಒಂದು ಏಣಿಯ ಸೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು. ಆ ಗುಂಪು ಕೆಲವು ಮಾರು ಬಿಲ್ಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿಯು ಇದ್ದು, ಈ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿ. ಮುಂಗಾಲಕ್ಕೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಈ ಅನಿಷ್ಟ ವದಾರ್ಥಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿಯೋಗಿ ಸೆಪೆಯೇರಿ ಯದ್ದರಿಂದ ಭಾವಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಹಾ ಕಾಲುಮಾಡು ತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಗುಣಿಗಳಿರುವ ವರಾದರೆ ಮಾಲಕರು ಏನೊಂದೂ ಅವರಣವನ್ನು ಕಾಕಿಸಲೂ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚ ರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿಬಿಡಲೂ ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಕ್ಕೆ ಒಹಳ ವ್ಯಸ ನಪಡುತ್ತೇವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಲೇಂಡ್ ರಿಕೋರ್ಡ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ಸಿ. ವ್ಯಾಕರನ್ನು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಯಂ ಪೆಷ್ ಕ್ಷಾರ್ಕರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಸದರಿ ಯವರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ನೋಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಾಗಿ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ ರಾದ ಮ! ರಾ! ರಾ! ಕೆ. ಶೇಕಗಿರಿರಾವ್‌ರನ್ನು ರೂಪಾಯಿ ೬೦ ತಲಬಿನಮೇಲೆ ಸಪ್ರೊಟಿಮ್ ಆಗಿ ಮೊಕ್ಕೂರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸೀ ಪೋರ್ಟ್ ಆಫೀಸರರು ಮೈಲ್ ಸ್ಟೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಹಿ ಒಂದೆ ರಡು ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡು ಪುನಹ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರಂತೆ.

ಬಂದರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿರುವದು.

ಇತ್ತೀಚೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಸಿಸ್ಟೆಗ್ರೆಕ್ಟರಾದ ಮುಲ್ಲರರವರು ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಕೊಯಿಂ ಬೊ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪೊನ್ನಾನ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳುವರೆಂಬ ವದಂತಿ ಉಂಟು.

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಪಣಂಬೂರು ಮಾಗಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ತಣ್ಣೀರುಭಾವಿ, ಪಣಂಬೂರು ಕ್ಷಣ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಚಿತ್ರಾಪುರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ನಿವಾಸಿಕರು, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜೂನು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಸೆಪ್ಟಂ ಬರ ಆಖೈರರ ವರೆಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿರುವ ಬೈಲಾರೆ ಹೊನ್ನ ಬೈಲು ಎಂಬ ಬೈಲುಗಳ ತೋಡಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅತ್ಯಿತ್ತ ದಾಟು ಹೋಗುವರೆ ಪಣಂಬೂರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪ ಕೂರಿ ಕಟ್ಟು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಂಗಾಮಿ ಮರದ ಸಂಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡಿರು ವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ನಿವಾಸಿಕರು ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾ ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಸಿರುವ ನಿವಾಸಿಕರ ಸಂಖೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿದ್ದು ಅವರ ಅಮದುರವ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ತೋಡಿನಿಂದ ಒಳಿತು ತೊಂದರೆ ಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯವರು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೂ ಜಮೀನು ಈ ತೋಡಿನ ಈಜೆ ಧತದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಸಾಮಾನು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವಯ್ಯಲಿಕ್ಕೂ ಈ ತೋಡಿನ ಬಂದರು ಮೈಲುಗಳ ದೂರ ದಲ್ಲಿ ಸಹ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯು ತ್ತೇವೆ. ತೋಡಿನ ಈಚೆ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಬರುವ ಸರ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸಹಾ ಬರುವವರಿಂದ ಈ ತೋಡಿಗೆ ಸಂಕವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹಾದುಹೋಗುವ ಸರದಲ್ಲಿಯೂ ತೋಡಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋದ ಸಂಗತಿಗಳಿರುವವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಗೆ ವರುಷದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿರುವ ಸಮಿತ್ತ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಫೀಸು ಇಲ್ಲದೆನೇ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬೋ ರ್ಡಿನ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂಗಳೂರಕ್ಕಡೆ ಬರಲು ಇರವೆ ಕೊಳೂರು ರಸ್ತೆ ಆಗುವ ಮೊದಲು ಈ ತೋಡಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ್ದಾಗ ಟಪ್ಪಾಲು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುವರೆ ದೋ ಣಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ತೋಡನ್ನು ಸಂಕವಿಲ್ಲದೆ ದಾಟುವುದು ಅಪಾಯಕರವೆಂತ ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿ ದಿದ್ದರೆಂಬದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ತೋಡನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ದಾಟಲು ತಕ್ಕದಾದ ನಿರ್ಪಾಡನ್ನು ನಿವಾಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಡುವರಾಗಿ ನಂಬಿ ದ್ದೇವೆ.

———o———

ಹೊಸದುರ್ಗ. ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೂ ಮಂಗಳೂರಿಗೂ ನಡುವೆ ಓಡುವ ಮೋಟರ್ ಛಂಡಿಯ ಗಾರ್ಡ್ ಶಾಲ್ತ್ರಿ ನರು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹು ಉಪಕಾರವಾಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುವದರಿಂದ ಬಡ ಪ್ರಯಾ ಣಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಖವಿದೆ.

ಡಿ! ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಶೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಪಂತ್ಸುಗಾರುಗಳು ವರು ಶೇವಿಗುತ್ತೆ ಏಲಂ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಆಗೋಸ್ತು ತಾ೧೯ ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಾ. ೩೦ಕ್ಕೆ ಗುತ್ತೆ ಏಲಂ ಕುರುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಮೊರೆಗಳು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು [illegible] ಸಿಕ್ಕಿ ಸುವರು. ಇವರು ಬಡ ಜನರ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮನ ದಟ್ಟಿ ತಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ವೈದ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಕಡಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸದಂತೆಯೂ ಆಪತ್ಕಾಲೆಯನ್ನು ಗಾಗ್ಯೆ ಮುಚ್ಚರಂತೆಯೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುವದು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಾ। ಸದಾಶಿವ ರಾಯರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗ ವಾದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಿ ರೋಚ ಟ್ಟೀಸರು ಕೊಯಿಲಾಂಡಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ

ಇದೇ ತಾ ೧೦ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲದ ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾನೂರಿಂದ ಸುಮಾರು ೬೫ ಜನ ಕಂದಾಯದಾರರಿಗೆ, ಕಂದಾಹಾರತ್ತಕಡಮೆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಉದ್ಯೋಗವು ಸಾಧಾರಣ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವದಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಚೂರಿಗಳು, ಕತ್ತರಿಗಳು ಮೊದಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸುವೇಪೆ ಬಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಸಂಗಡಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸು ಜವಾನರು ಪಹರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ವಲೇಗೆ ಪಸ್ತಿ ಮಾಡುವದಾಗಿ ವದಂತಿ ಇದೆ ಜನರು ಸಾಪ್ತಿ ಪಡುವಂತೆ ಇವರು ಪೋಕ್ರೆತನವನ್ನು ಮಾಡುವದೇನೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೊಡಗುವುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು

ಎವ್ವಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಸ್ಮಾರಕ ಸುಮಾರು ಕುಂತು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಕಾದ ಸಂಕೇತ ಸೋರಾರ್ಥ ಸಭೆಕೂಟಗಳ ವೃತ್ತಾಂತ ತಿಳಿಯದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ ಬಿದರೆ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ ಒಂದು ಯಾವ ದೊಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಕೇಳಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯ

ಪುತ್ತೂರು ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕಾಳು ಮುಂಗಾರು ಕಾಟವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ ಕಳೆದ ಹಪ್ತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಮೇಯಿಲ್ಕೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮಂಜಿ ಮೇಯಿಲ್ಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಂಜಿ ಗ್ರಾನವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಕೂಲಿಯವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಸೆರೆಕಾಳಿನ ಕಣಗಳು ಬೇರಿದ್ದಲ್ಲಿಂದಲೂ ಹಾಗೆ ಉಪ್ಪಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆಯಾಗಿ ಬಹಳ ಸೆರೆಕಾಳಿನ ಕಣಗಳು ಬೇರಿದ್ದಲ್ಲಿಂದಲೂ ಹಾಗೆ ಉಪ್ಪಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಅನೇಕರು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಕಟದಿಂದುಂಟಾದ ದುಷ್ಕೃತಗಳು ಪೋಲೀಸರ ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗುವುದು

ಇಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸೊಗವು ಇನ್ನೂ ಚಿಂತಾಜನಕ ವಾಸ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಷ ನಿವಾರಣಾರ್ಥ ಕಾಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವುದೋ ಕಾಣೆವು

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬರುವವರು ರೂಪಿ ಮಾಡುವ ಬೊಸತು "ಬೆಕ್ಕಂ"ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೆರೆಯು ಬಹಳ ನಾದುರುಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿದೆ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯ ಹೊರವು ಸೋಪಾನಗಳು ಸಹ ಜರಿದು ಹೋಗಿಯವೆ. ಕೆರೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆ ಮಾಡು ವಗೈರೆ ಇಲ್ಲದ ಒಂದು ಜಗಲಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸಹ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ [illegible] ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಇಂತಹ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡುವರೆಂದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿರುವೆವು.

ಶ್ರೀವೇಣುಗೋಪಾಲ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿಯ ಸಮಾರೋಹವು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಯಿತು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ (೫-೮-'೧೦) ಉತ್ಸವಾಂತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಆಡಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಕರ್ಣಾನಂದವನ್ನೂ ಸೇತ್ಯಾನಂದವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸ್ಮಾರಕವು ಮದ್ರಾಸು ಮೆಮೋರಿಯಲಿನ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಯಿತು. ಕಳೆದ ಜುಲೈ ೧೫ನೇ ಬುಧವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಮೂಲಿಯಂತೆ ಮುಂಜರಿಯ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿದಷ್ಟೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವಿನ ಅಲ್ಪಾಂಶವಾದರೂ ಲೋಕಲ್ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೋ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಉತ್ತರಬರೆದರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನೇ ತಾಲೂಕಿನ ಕೂಡಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಸ್ಮಾರಕ ಶಬ್ದವನ್ನು ಯಾರೂ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದ ವಿರಲಿಲ್ಲ

ಆದರೆ ಇಂಟು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಯಲಿ ಎಸು ಕಾಲು ಇಂಡಿಯಾ ಮೆಮೋರಿಯಲಿಗೂ. ಎಷ್ಟು ಪದ್ರಾಸು ಮೆಮೋರಿಯಲಿಗೂ, ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಲೋಕಲ್ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ಗೆ ಕುತ್ತರ ಬರೆದು ನೆರೆ ಪ್ರತಿ ಒ ಮಂತ್ರಿಗೆದಂತರಿಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಸಮಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪತ್ರ ಲೆಖ್ಖ ಅವರ ನಾಮಿನಿಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ ಒ ಅಂಕೆಯನ್ನು ತಿರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂತು 'ಹಿಂಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರತಿ ಸಾಹೇಬರು ಎಷ್ಟೇಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟಿರಲೂ ಲೋಕಲ್ ಮೆಮೆ ಲೋಕಲ್ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ತಲೂಕು ಪದಾಸು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಗೆ ಇಂತಿ ಕೊಂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಿಕ್ಕಿತರು ಎಂದು ಸ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಎವಸ

1.	ಸುಧಾನಿಧಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
2.	ವಿವಾಹಮಣಿ	0—4—0
3.	ಸ್ತ್ರೀಜ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
4.	ಶಿವಶರಣರ ಕಥೆ...	1—8—0
5.	ಭಾಮಿನಿ	0—12—0
6.	ಜಾನಕೀಕರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
7.	ವೀರಶೈವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಶಿವಾಲೇಶ್ವರ ವಚನಾ	0—6—0
9.	ಶೈವಲೈ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ	0—10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ	0—8—0
11.	ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟಿ)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—6—0
14.	ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟಿ) ಉತ್ತಮ	0—12—0
	" " ಸಾದಾ	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜವಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0, ಚಾಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 " " " 1ಕ್ಕೆ 3—0—0, " " 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 " " " 1ಕ್ಕೆ 4—0—0, " " 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 " " " 1ಕ್ಕೆ 4 12—0, " " 1ಕ್ಕೆ 1 12—0
5 " " " 1ಕ್ಕೆ 5 12—0, " " 1ಕ್ಕೆ 2 0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್ಫ್ಲೇಟರ್‌ಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0, 1 8-0, 1 12-0, 2—4—0, 2—8—0, 3- 0—0, 3—8—0, 4—0—0

ಬೆಳಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್

ಸೈಜು	60×100	62 110
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0,	7—0—0
R. ನಂಬ್ರ	8-12 -0,	9—8—0
S ನಂಬ್ರ	12—8—0	13—8—0
J. ನಂಬ್ರ	13—8 0,	14 8—0
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0	18—0 —0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇಯಿರುವ ರಂಗವಾಲಿ ಚಿತ್ರಗಳ್ಳಿ (ಪೆಟ್ಟಾರಿ, ಬಟ್ಟಾದಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0, 60×90
E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0, 60 90
" " 17—0—0, 60×90 ಇವು ಸಹ ಮಾವಾದ್ದು
F. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0, 60×90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಂಗುರಂಗು ಸುಂದರವಾಕ್ಕೆ ಗಳು, ಡೆಕ್ಷಾಗಳು, ಟೋಪಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಟೋಪಾಗಳು, ಸಾದ್ಯ ಟಿಂಬ್ಲರುಗಳು, ಪೈಲ್ಟ್ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಖಂ ಕೊಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0.
ದುಯಂ " " " 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ " " " 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಬಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಹೆಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ, ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಸ್ತಾರ, ಧಾತು ರೂಪ, ಪಾತ್ರರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲ ಸಲ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ - ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ

ಕುಚ್ಚಿಪಾರ್ತಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶದಲ್ಲಿ ನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು.

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಪದ್ದಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲ್ಲಿನು.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಬ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು. ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್,
216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ.—"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು:—ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು:—ಮೆ। ರಾ। ರಾ। ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು,
ಉಲನ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳು

೧. ಕುಂತಳಾವಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ಬೆಲ್ಲಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ.

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು ಉಂಬುನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಸ್ಯವನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩ ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ ಧಾತು ವರ್ದಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಪ್ರಾಣಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೪. ವಂಚಜೀರಕ ವಾಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕಿಯೋಪಗಳನ್ನೂ ಒಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತ್ರಿ ೨ರೂ

೫ ನೂರಣಾಮ ಲೇಹ ರಕ್ತ ಅದವಾ ಪಿತ್ತಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಸ್ಪೆಷಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬ ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೂ ಬಗೆಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಪ್ಲೀಹ ಯಕೃತ್ತಿನ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣ ಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭ ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿಂಚಕ್ಕೆ ಬೆಲಾಯಿತಿಂ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾಗಿ ಪಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ ನರಳಘೃತ ಮಾತ್ರೆ ಅಜೀರ್ಣವನ್ನೂ ಮಲಬದ್ಧವನ್ನೂ ನಿವಾರಿಸಿ ವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೯ ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಜಳಿಜ್ವರ, ವರಿಧ್ಯಯ [illegible] ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೩ರೂ.

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುರ್ಬುಬ್ಬಸ, ಕಫ, ಕ್ಷಯರೋಗ ನಾಮಜಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ವಪ್ನವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಕ್ಷಯ, ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳಿಂದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸ್ಯಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವಂ ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೬ ಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಂದೊಡನೆ ಲಾಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೪ ಆಣೆ ೩ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೧೪ ನವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಸ್ವಪ್ನ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

ಪ್ರಿಯ ಮೇರನ ದೇಶದ ಅಂಬಿಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಜೊತೆ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ್ ನೋಡಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಮೋಸವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—B M. Nathu & Co, *Ayurvedic Chemists*, Vepery Post, **MADRAS.**

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

[illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ತರದ ಜ್ವರಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪೂರ್ಣ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ಇರಲು ಈ ಔಷಧವು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶುದ್ಧ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಔಷಧವಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ವಿನೈನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಔಷಧಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು — [illegible] ಹುಳುಕಡ್ಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮತು 0—12—0

ದಂತಮಂಜನ — ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸುವಕ್ಕೆ 0—2—0

ಜ್ವರದ ಗುಟಿಕೆಗಳು — ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಕ್ಕೆ (ಕ್ವಿನೈನ್ ರಹಿತ) ,, 0—8—0

ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಗುಟಿಕೆ — ಧಾತುವೃದ್ಧಿ ರಕ್ತವೃದ್ಧಿ ,, 0—8—0

ಕಾಲಾಮೃತ — ಮಕ್ಕಳ ಪುಷ್ಟಿಗೆ ,, 0—12—0

ಮನೋಹರ ತೈಲ — ,, ,, 0—8—0

ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ ತೈಲ — ,, ,, 0—8—0

ವಿಳಾಸ — ಮನೋರಂಜನ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ವಿಜಂಟರು, ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು.

ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ.

ಗಿರಾಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಬರೆಯಬೇಕು.

ಪಂಡಿತ್ ಬಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲನೋವು, ಶಿರೋಧಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂಮಿವಾತ, ಶೀತ ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಿಮ್ಮ್, ಉಳುಕು, ಹೊಯಿಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿಗೆ ರ ಕ್ರಯ 0—8—0.

ಆರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—8—0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ವಿವರವು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರೀ ಬಾಬುರಾಯರ,

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, [illegible] ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಸರ್ವ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಸಂಬಂಧ ಕ್ಷೀಣರು ಸೋಮಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಕೆಂಪಾಗ್ಸ, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ. 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ 0-12-0 ವಿ. ಪಿ. 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇನ್ನಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲ್ಯಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ

ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V. S. Kainath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press Mangalore.

ವೈದ್ಯಶಿಕ್ಷಾಮಂಜರಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1-4-0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲುಸೇರಿದೂ 2-1-0

ಪುಸ್ತಕ 4 ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು ೧೬ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಪ್ಟೆಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 36

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀವಿದಾ ಮೂಲಾಮು. ಇದರಿಂದ ಪಾತ, ಸುಡುವಂತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ ಉದಾಸೀನ ಮಾಯವು, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಜ್ಜಿ ಉಳುಕು, ಘಾಸು, ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು ಇದು ಕಣ್ಣು ಮೂಸಿ ಳಗೆ ನೇಹಕ್ಕಿದರೂ ಜಯವಿದೆಯೆಂತ ಮಾ ಹದ್ದುಪಡಿಸಿದೆ. ನಾನಾಪ್ರಕಾರ ಹಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯಾವ ಔಷಧವನ್ನೂ ಸಿಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೨ ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮೂಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು		ಕಿಮ್ಮತ್ತು
ಆರು		ಆರು
ಆಣೆ		ಆಣೆ
ಈ		ಈ
ನಮೂನೆ		ನಮೂನೆ
ಡಬ್ಬಿ		ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಪುಲಾವು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸಿದರೆ ಸಣ್ಣಾ ತರದ ಸಿಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿದ ಬರವಣಿಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಬಂದು ತಾರೀಕನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ರಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೬ ಆಣೆ ಗಂತ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ನಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತ ಪುಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವು ಅಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪ್ರಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆಮೆಯಿನ ಕೊಕೊ, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ದಾಯಕಗಳಿವೆ. ೫೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1.

ಪಂಕ್ತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸೊಂಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ವಿಜಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೬ ಆಣೆ

ಪ್ರೇವರ್ಡಿಸ್ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೈಗುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಖಜ್ಜಿ ಮೂಲಾವು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ

ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟನ್ವಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಪೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಟಿ. ಎನ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಅಂಡ್ ಕೊ
32 ಆರ್ಮೇನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಿತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಮಿಶನ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ದಿ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಬೊಂಬಾಯಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಟೀಟು ಬಿಟ್ಟಿವ ಕೋಟಿಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನರಿ, ಕಪ್ಪೆರಿ, ಗ್ಲಾಸ ವೇರ, ಬಿಯರ್‌ಪೆನ್ ಸೈಕ್ಲಿಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮೀಗಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಸ್ಟೀಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಿಪೇರಿಗೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಗೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ಶೇಕ್ಸಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯವರ "ಸಿಂಬೆಲೈನ್" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲುವ, "ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ" ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ,

ಸೀಮಂತಿನಿ,

ಎಂಬ ಒಂದು ಮನೋರಂಜನೀಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾವೆಲ್,

ಸ್ತ್ರೀ ವೈದುಷ್ಯ, ವಸಾಹಸ ವಿವೇಕ ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರ ದುರ್ಗತಿ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಮಹತ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ವಿವರಿಸಿರುವದು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೂ ಬಿಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗದು. ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಪ್ರೊಮಿಸರಿ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯುರೇಷ್ಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕನ್ನಡ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

ಕ್ರಯ 12 ಆಣೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 10 ಆಣೆ ಟನ್ವಾಲ್ ಒತ್ತು ವೇರೆ

ಜಿ ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮಹಾದೇವ ಪೇಟೆ ಪತಿಕೇರಿ

ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಲುಕಸಹಸ್ತತಿ ಕಥೆ

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂತ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸೆಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಕಾಡುಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅತ್ಯಂತ ಗಮ್ಮತ್ತಿನ ಮಂಟಿ ನಾಟಕ

ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ

ಟ್ರಸ್ಟೀ.— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೇ ಪ್ರಯೋಜನ ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಬದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿನ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಬದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೀನವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು.

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ — ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಒಹುಮಾನ! ಒಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ಪೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್ ಕೀಲಿನ ಫೆಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯ ದ ಪೊಟ್ಟಣ ಪೆಂಗಳಿಗೆ ಕುಳ್ಳ ಹಿಡಿಯುವುದು ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಬೂಜು ನಿಲ್ಲುವ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೀಲು ಒತ್ತಿದವರಿಗೆ ಹಣ ವಾಪಸು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ಆಣೆಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದಂತ [illegible] ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ತೀರ್ಪು ಫೌಂಟ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡಜನ್ ೧; [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ ತಂದಿರಿ ದೊಡ್ಡವರ ಉತ್ತರವ ಮಂಡಿ ಬಿಸಿಯನ್ ೧; ೨ ರೂಪಾ ವಿವರ್ನ ಕಾಗದಗಳನ್ನುವವರಿಗೆ ಬಿಸಿಯನ ೧ ಕೆಸಿ ಇಂಜಿ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ೧, ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳನ್ನುವವರಿಗೆ ಬಿಸಿಯನ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್ ಕೀಲಿನ ಕಿಸೆ ಫೆಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಫ್ರೀ ಇ ಕ

ಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ದಿ ಕರಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಣೆ ೮ ಪೈಸ್ಟಾದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪ ಶಾಯಿಯು ಗಾಜಿನ ಕಾಡಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕವು ಪೊಟ್ಟಣವರಿಗೆ ೨ ಬಾಜಾರ ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಪ

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ. ಮಂಗಳೂರು

ಅಥವಾ ದಿ ಯೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ವೈಟ್ ಮೆಟಲ್

(ರಜತ ಲೋಹದ ಸರಪಣಿ)

ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಹೊಳಪ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯಂತೆ ಇರುವದು, ನೋಟಕ್ಕೆ ರಮ್ಯವಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾಗಿ, ಕಿಶೆಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಾಭರಣವಾಗಿ ರೋಫಿಸುವುದು, ಎಂತಹ ಪೋಶಾಕ್‌ಗಳು ಧರಿಸಿದರೂ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಧಗಧಗಿಸುವ ಈ ಸರಪಣಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾಂಬೂಲವಿಲ್ಲದ ಮುಖದಂತೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರದು ಇದರ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹ ಪಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ.

ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಕಾಂತಿ! ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡದ ಗುಣ!

ಅತ್ಯಂತ ಆಗ್ಗವಾದ ಬೆಲೆ!

ಸರಪಣಿ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ 1—8—0 ಚಿಕ್ಕಸೈಜು ಧಾರಣಿ ವಾಚು 1ಕ್ಕೆ 3—8—0 ರಾಸ್ಕೋಪ್ ರಿವರ್ ವಾಚು 1ಕ್ಕೆ 2—8—0.

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಯೂಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು, ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 9ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ 1910

ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವು.

ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಬಹಳ ದೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ಭರತಖಂಡದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವು ಪ್ರಕೃತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ನಮಗಿಂತಲೂ ಈ ದೇಶವನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೆಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆದ್ದು ಸ್ವದೇಶ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಂಥಾ ಸೆಂಟ್ ನಿಹಾಲ ಸಿಂಗರಂಥವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಇಂಥವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸೇಂಟ್ ನಿಹಾಲ್ ಸಿಂಗರವರು ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಗ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಇವ್ವಷ್ಟು ಪರಿಯಂತರ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರೆಯುವುದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೊರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬರುವ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಕೃತವಿರಲೇ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಗಳಾದ ವಿದೇಯಶಕ್ತಿಯು ಜನರ ಜೀವನವೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹಿತಿಮಂ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ರಾಜಕೀಯ ಕಳಕಳವೂ. ವಿದೇಶ ಲೇಖಕರು ಮುಖ್ಯವಾ ಆಂಗ್ಲೇಯರು ಮತ್ತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇತರ ದೇಶಸ್ಥರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ರಾಜದ್ರೋಹದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದಾಗಲೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ ದೇಶೀಯ ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೂ ಸಹಾ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆಯೇ ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ ನಿಹಾಲ್‌ಸಿಂಗರವರು ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಅಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಿಡಿಮದ್ದಿನ ತೋಪೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಉಪಟಳಗಳನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ರಾಜದ್ರೋಹಿ ಯಾ ರಾಜಕೀಯ ಕಳಕಳವಿಲ್ಲದವರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಯಥಾರ್ಥವಲ್ಲವೆಂತ ಮೆ. ಸಿಂಗರವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಿಸಿರುವರು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಿರುವ ಒಡಕ್ಷಿತಿಯನ್ನೂ ಕ್ಷಾಮವನ್ನೂ ಜಲಪ್ರಳಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಳೆರಾ ಪ್ಲೇಗು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಶಮನಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇಶ ಹಿತಾರ್ಥವಾದ ಇನ್ನು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸುಂದರಾಳಾಳು ಕೈಕೊಂಡಿರುವರೆಂದು ಮೆ. ಸಿಂಗರವರು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದೆಯೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲ್ಪಡದೆಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ತನ್ನ ಸಮಾಜವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪಡಿಸುತ್ತ ಸಮಯಕ್ತನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಆಡಳಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇಂಥಾ ಮಾರ್ಪಾಟುವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗದ್ದು ಇತ್ತಲಾಗಲ್ಲ ಎರಡು ಮೂರು ತಲಾಂತರಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಪಾಟಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು

ನೀವು ಎಂದಾದರೂ ಎರಡು ಚಕ್ಕುಮುಕ್ಕು ಕಲ್ಲಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಒಲವತ್ತಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಡೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿರುವಿರಾ? ಈ ಎರಡು ಕಲ್ಲಿನ ತುಂಡುಗಳ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಏನು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವಿರೋ? ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಡಿಗಳು ಈ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವವಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತನ ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನವನಾಗರೀಕತೆಗಳ ಸಂಘರ್ಷಣದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿಯ ಕಿಡಿಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವವು. ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಘರ್ಷಿಸದೆ ಬಹುಕಾಲ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಾಗಿ ಸಂಗಾತವಿದ್ದವು. ರುಶ್ಯಜಪಾನೀಯ ಯುದ್ಧ, ಪರ್ಶಿಯಾ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜಾನಿಯುಕ್ತ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವು ಇವ್ವೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಎಂಬ ಕಿಡಿಗಳು ಇದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವವು. ಶತಮಾನ ಈ ಕಿಡಿಗಳು ಬೆಳದು ಜ್ಯೋತಿಯುಂಟಾಗಿ ಈ ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಜನಾಂಗದ ಅಲಸ್ಯವೆಲ್ಲವು ತೊಲಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಭೂಲೋಕದ ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿರುವ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಗವು ಒಂದಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೆಂತ ಸೆಂಟ್ ನಿಹಾಲ್ ಸಿಂಗರವರು ಪ್ರವಾದಿಸಿರುವರು.

ಭಾರತೀಯರು ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಸ್ವಭಾವದವರೂ. ಸ್ವತಂತ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಶಕ್ತರೂ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪದವಿತ್ತು. ಆ ಭಾವನೆಯು ಎಂದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಈಗಲೀಗ ಇರು ಮಾಡಿಹೋಗುತ್ತಲಿದ್ದು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಸ್ವಾವಲಂಬನವೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವುದೆಂತ ಹೇಳಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರು ದಿವಾರಾತ್ರಿ ತನ್ನ ದೇಶಬಾಂಧವರು ಪರಿಪಟೇಕೆಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವರು "ಮಹೋನ್ನತನಾದ ದೇವನೇ! ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಗೆ ದೇವತೆಯಾದ ಮಾತೆಯೇ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು, ಶಕ್ತಿವಂತತೆಯೇ, ನನ್ನಲ್ಲಿಂದ ಅಪೌರುಷತ್ವವನ್ನು ತೊಲಗಿಸುಬಿಡು," ಎಂಬೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನೆಯು ತನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರಿಂದ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವುದು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಪೌರುಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರೆಂತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇಂಥಾ ಪೌರುಷವು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಗೆ ನೈಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಋಜುಪಡಿಸಿರುವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಭೂಲೋಕದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗೆಯೂ ಹೋಗಿ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷಾಂತರದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಧೀರತನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಯಪ್ರದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಭಾರತೀಯರ ಈ ಪೌರುಷತನ ಮೊದಲನೇ ಗುರುತಾಗಿರುವುದು ಮೂರಜಕ್ತಿಯು ಕಟ್ಟಳೆ ವಿಚಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಅವಾ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವರೂ, ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಅವಾ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರೆಯನುತ್ತ ಕೆಲವರೂ, ಸ್ವದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರಲ್ಲದೆ, ತಾವು ಹೋದಂಥಾ ಅಂಗ್ಲಾಳ್ಕ, ಅಮೇರಿಕ ಮೊದಲಾದ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ದೇಶಸ್ಥರಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲೆಂಬುವ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸಹಾ ಪಡದಿರುವರು ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರು ವಿದೇಶಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು ಭಾರತೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೂ ಕೆಲಸ ಜಾಣರೂ, ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುಜನರೂ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡದಿರುವರು ಇದೇ ರೀತಿ ಭಾರತೀಯರು ವರ್ತಕ ರಾಜ್ಯಕಾರ ವಕೀಲ ಮೊದಲಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಪ್ರವೀಣತೆಯಿಂದ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನವು ಚಲೋದಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರು ತಾನೇ ಹೇಳಲಾರರು?

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಭಾರತೀಯರು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಸಿಸುವ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಪಿಯ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪದೆಸೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಜಾತಿ ಮತ ಕುಲಭೇದ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪಡುವ ಅನುತಾಪದಿಂದಲೂ ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಭಾರತೀಯ ಜನಾಂಗ ಏಕ್ಯವ್ಯವೈಕ್ಯವಾಗುವುದು. ಈ ಜನಾಂಗ ಏಕ್ಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಗೋಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿವಿಧ ಜಾತಿ ಮತಗಳುಳ್ಳ ಭಾರತೀಯರು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗವಾಗುವರೆಂತ ಸೆಂಟ್ ನಿಹಾಲ್ ಸಿಂಗರವರು ವಿಶದಪಡಿಸಿರುವರು.

ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಸ್ತಿಮಾತಿಕೊಂಡಿರುವ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಯುವಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪೌರುಷದಿಂದ ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗದವರೊಂದಿಗೆ ವೈಷಮ್ಯವು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತ ಮೆ| ಸಿಂಗರವರ ಅಭಿಮತ. ಯಾಕಂದರೆ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸಿರುವ ಪೌರುಷಯುತವಾದ ನವಚೇತನವು ಸ್ವಾರ್ಥಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಜ್ಞೋಪಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಭಾರತೀಯರು ಬೂರರಿಂದ ಪಡಿಯುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಧೀರತನದಿಂದಲೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಲೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಈ ನವಚೇತನಯುತವಾದ ಪೌರುಷದ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿರುವುದು. ಶತಾಬ್ದಗಳಿಂದ ಧರ್ಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಭಾರತೀಯನು ಪಡೆದಿರುವ ಧರ್ಮವಿಕಾಸವು ಆತನನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ನವಚೇತನದಿಂದ ಅನ್ಯ ಜನಾಂಗ ವೈಷಮ್ಯವು ಉಂಟಾಗದೆ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ನವಚೇತನದಿಂದ ಮತ ತತ್ವಜ್ಞಾನಾಧಿಕ್ಯಗಳು ಪೂರ್ವಕಾಲದಂತೆಯೇ ಈಗಲೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವನೆಂತ ಮೆ| ಸಿಂಗರವರ ಅಭಿಮತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಕುಂಟಾಗಿದ್ದ ಕುಂದು ಕಾರಣ ವರ್ಣಿಸಿ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲ್ಲಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಕರವಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತೀಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ವಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ರುಜುಪಡಿಸಿರುವರು

ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿದ ತೀರ್ವೆ ಕುರಿತು

ಮದ್ರಾಸು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನ.

[illegible]

ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೂಲಗಾರನಿಗ ಮೂಲಗೇಣಿ ಚೀಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿ ಸೋಣಾದ ಗೇಣಿ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಮೂಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲೇ ಅನುಜವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತೀರ್ವೆಯ ಹೆಚ್ಚಿದಂಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೇ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾ ಮೂಲಗಾರನೂ ಒಕ್ಕಲೂ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯೋಜನದ ದಾಮಾಷಾಯಿಯಂಗ ಈ ಹೆಚ್ಚಿದ ತೀರ್ವೆಯು ತಂತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕುಂದಿ ತೆರಬೇಕೆಂತ ವಾದ ಉದ್ದಾ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಾದಾರರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಾದವು ಕ್ಯಾಕೋರ್ಟ್ ಜತ್ತರ ಮುಂದೆ ಗೂಡ ಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ಯಾಕೋರ್ಟ್ ಜತ್ತರವರ ಈ ವಾದವನ್ನು ಒಗಿಂಕರಿಸಿದಲ್ಲ 1818ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯು ಬೋರ್ಡಿನವರು ದಿನುಸಿರುವ ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲಮಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟು ಗಳ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಜೇವವಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೂಲಗಾರರು ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ಮೇಲೆ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮುಂಗಡವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದುಂಟಾಗಲೂ, ಇನ್ನು ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಇತಲಿಗೆಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಮೂಲಗೇಣಿಯಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದಲೂ ಮೂಲಗೇಣಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಗಾಗಲಿ ಇವೆರಿನ ಹೊರತು ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಆಸ್ತಿಯ ಮೂಲಗಾರರಿಗೆ ದೊರಕುವುದುಂಟು. ಇಲ್ಲದೆ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಾಧೀನ ಮಾಡುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮರಮಟ್ಟು ಪೊಲಾವಳಿ ವುಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ಈ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವತಂತ್ರಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೂಲ ಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ತೋರಿದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾತೋಷಾಗ ಕೃತಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪುನಹ ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಧನಿಗೆನೇ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂಲಗಾರಿಕೆ ಒಕ್ಕಲು ನಿಸ್ಸಂತತಿಯಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯು ಮೂಲಗಾರರಿಗೇ ದೊರಕುವುದುಂಟು. ಈ ವಿಶೇಷಾನ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಲಗಾರನಿಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗೆನೇ ಉಂಟೆಂತ ಹೇಳುವ ವಾದವನ್ನು ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನನರವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ

ಪ್ರತಿವಾದಿ ಯಾ ಮೂಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲು ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಲಗಾರನೇ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂತ ಸ್ಟೀಂಸ್ ಜಸ್ಟರವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು ದಾವೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮೂಲಗೇಣಿ ಚೀಟ್ಟು 1870ರಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ 1811ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾರ ರಾಮ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಯಾ ವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೊಕಂದಾಯವು ಎಲ್ಲಾಯಿ ಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ಮೂಲಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಿರುವ ವರ್ಗದ ಮೇಲಿನ ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ವರ್ಗದಾರರೇ ತೆರುತ್ತಿದ್ದರಾದರೂ ಅಂಥಾ ಜೊಕಂದಾಯವು ಪ್ರಕೃತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡ ವಿಂಗಡವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ದನಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ಶರ್ತವಿರುವುದೆಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಈ ದಾವೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ತಾನು ಕೊಡಲು ಬದ್ಧನಲ್ಲವೆಕೆಂಬುವ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಆದರಿಸುವರೆ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ (I L R. 3 Bom 154, 4 Bom 473) ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಈ ದಾವೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಲಗಾವಾಗುವಂಥವುಗಳೆಂತ ಹೇಳಲಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಈ ಎರಡು ತೀರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ಚೀಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸೋಣಾದ ತೀರ್ವೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಮೂಲಗಾರನಿಗೆ ದೊರಿಯೋಣಾಗುವ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿ [illegible] ಯಾಗಿಯೇ ಕೊಡಿಸೋಣಾಗಬೇಕೆಂಬುವ ಮೂಲಗಾರನ ಹಕ್ಕನ್ನು [illegible] ದೆಂದು ಆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಶರ್ತವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನಂಶವು ಮೂಲಗಾರನಿಗೆ ವಕ್ಕಲಿನಿಂದ ದೊರಿಯಲಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಗಾರರು ಆಸ್ತಿಯ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಿರುವರೆಂತ ತಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನನರವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು. ಆಸ್ತಿಯ ಜೊಕಂದಾಯವೂ, ಗೇಣಿಯೂ ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟವುಗಳಲ್ಲ ಗೇಣಿಯೊಡನೆ ಈ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯ ಅಂಶವು ತನಗೆ ಕೊಡಿಸೋಣಾಗದೇ ಕೆಂಬುದು ಮೂಲಗಾರರ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ವಾದಿ ಯಾ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಯೋಚಿಸದಿರುವ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿವಾದಾಂಶವನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಯಾಗಿ ಜೊ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಒಂದಂಶದ ಮೌಲ್ಯವು ಸರ ಕಾರದವರಿಗೆ ತೆತ್ತೋಣಾಗುವುದು ಜೊ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಗುಣವು ಅಧಿಕವಾದಾಗ, ಒಯ್ಯೋಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಜೊ ಕಂದಾಯವು ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣ ಗಳಿಂದ ಅತಿ ಕಡಿಮೆಯೆಂತ ತೋರಿದಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಜಮೀನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವರು ತೀರ್ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಈ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಯು ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಕೃತಗಳಿಂದ ಬೇರೇಜು ಹೆಚ್ಚಲು ಕಾರಣವಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬೇರೇಜನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಕ ವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಆದರೆ ಈ ದಾವೆಯನ್ನು ತನಬಿ ಮಾಷಿಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುನ್ಸಿಫರು ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಕೃತದಿಂದ ತೀರ್ವೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲವೆಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು ಆದಲ್ಲದೆ ಕೃತಗಳಿಂದ ತೀರ್ವೆಯ ಎಷ್ಟಂರವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಇಲಾಪೆಯವರು ಕೃತಗಳ ಮೇಲೆ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲ, ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಗದ್ದೆಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಅಂಥಾ ಹಲವು ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗುಣ ಮೊದಲಾದ ವುಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವರು ಎಂತ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ರೆವಿನ್ಯು ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಒರ್ಡರಿನ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬೆನ್ನನರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯ ಒಂದಂಶವು ಒಕ್ಕಲು ಮಾಡಿದ ಕೃತಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ದನಿಯು ಈ ಕೃತಗಳಿಂದ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬದ್ಧನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಲಾಗದು ಯಾಕಂದರೆ ಮೂಲಗೇಣಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂಲಗಾರನಿಗಿರುವ ರಿವರ್ಸನರಿ ಯಾ ಮಾಲ್ಕತೆ ಹಕ್ಕಿಗಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಈ ಕೃತಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಅದ್ದರಿಂದ ತೀರ್ವೆಯು ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿನ ಕೃತಗಳಿಂದ ಏರಿದಂತಾದರೂ ಇದರ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಕೊಡುವರೆ ಮೂಲಗಾರನು ಬದ್ಧನಾಗಿರುವನು. ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಒಂದಂಶದ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿ ಜೊಕಂದಾಯವು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆ ಮತ್ತು 1801ನೇ ಇಸವಿಯ ಎಪಡನೇ ರೆವಿನ್ಯು ಒಕವು ಆಕ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನೂ ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ, ಆದರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಸರಕಾರ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ವಾಜ್ಞಾರಿಯಾಗಿರುವವು ಮದ್ರಾಸು ರೆವಿನ್ಯು ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವವರೆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲಿಕನು ಯಾವೆಂತ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಕೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರದವರು ಆಸ್ತಿಗೆನೆ ಯೋಗ್ಯ ಆ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ತೀರ್ವೆಯು ಎಷ್ಟು ದೊರಕಬೇಕೆಂಬುವುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು ಹೀಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ದನಿಯೋ ವಕ್ಕಲೆಂಬುವುದು ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಲಗೇಣಿಚೀಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಶರ್ತಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೆಂಡ್ ಲೇಕ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೂಲಗಾರನೂ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲೂ ತಂತಮಗೆ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ದೊರಿಯುವ ಪ್ರಯೋಜನದ ದಾಮಾಷಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಮೊದಲೊಮ್ಮೆ ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಂಥಾದೊಂದು ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಶಂಕರನ್ನಾಯರರವರೂ ಮಿಲ್ಲರರವರೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅವರು ರೆವಿನ್ಯು ರಿಕವರಿ ಆಕ್ಟಿನ

ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರವಿನ್ಯು ರಿಕವರಿ ಆಕ್ಟಿನ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಶಂಕರನ್ನಾಯರರವರು ಮತ್ತು ಮಿಲ್ಲರರವರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನವು ನೀತಿಪರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಳಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಟ್ಟಾದಾರನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಿನ್ನನರವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು.

ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಜಡ್ಜರಾದ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಒಲ್ಲಿಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲಿನ ಹೆಸರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಪೇಳೆ ಪಟ್ಟೆಯು ಕೊಡೋಣಾದರೂ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲು ಪಟ್ಟಾದಾರನಾಗ ಸೆಂದೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟೆಯು ವರ್ಗದಾರರ ಹೆಸರಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡೋಣಾಗಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ವರ್ಗದಾರನೇ ಪಟ್ಟಾದಾರನಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ವಾದಿಸಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು 1914ನೇ ರವಿನ್ಯು ರಿಕವರಿ ಆಕ್ಟು ಮೇರೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಮೂಲಧಾರನಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ಗೇಣಿಯಿಂದ ಕೊಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ವಾದಿಯು ತಂದಿರುವ ಅಪೀಲನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವರು. ಈ ದಾವೆಗೆ ಸಮ್ಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಮೂಹದಿಸೋಕಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಈ ದಾವೆಯು ಇರುವುದೆಂತ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಒಲ್ಲಿಸ್‌ರವರು ಅಭಿವ್ಯಾಯಪಟ್ಟರೂ ಏಳಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮೂಲಧಾರನೂ ಮೂಲಗೇಣಿ ವಕ್ಕಲೂ ತಂತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾರತಮ್ಯಾನುಸಾರ ತಂಡಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರುವುದು ನೀತಿಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಒಗ್ಗ ಕಾನೂನನ್ನು ಎರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಸಹಾ ಅಭ್ಯಾಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದಾದ್ದೇನೂ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ರವಿನ್ಯು ರಿಕವರಿ ಆಕ್ಟಿನ 67ನೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಗುವುದೆಂಬ ಸುಪಿನ ಮೇಲೆ ವಾದಿಯ ಅಪೀಲನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವರು.

ಫುಲ್‌ಬೆಂಚಿನ ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜರಾದ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರವರು ಜಸ್ಟೀಸ್ ಬಿನ್ನನರವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವರು

ಮುಕ್ತಾಹಾರ.

(ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿದಿದು)

IV

ರಥೋತ್ಸವ ರಾತ್ರೆ—ದೇವಾಲಯದ ಗೋಪುರದ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ರಮಣಿಯರ ಸಮೂಹವು ಚಿಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೆಳಗೆ ನಡಿಯುವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತಾಡುವರು ಎಂದು ಕಿಟಿಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ನಿಂತು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ಥಿರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಕೆಳಗಿಳಿದು ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಹೋದಳು ಒಳಗೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ದೀವಾವಳಿಯು ಮಂದಮಂದವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳು ಸಾಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೂತಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಳ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಂತನು ಆಗ್ಯೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು—"ರಮೇಶ ಬಾಬೂ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಗತಿಗರ ಮೇಳದಿಂದ ಉತ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರೆತರಿಸಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ನನ್ನ ಕೆಲಸವು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮಕೂಡೆ ನಾನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅವಳ ಮುಖವು ಮನೋವೇದನೆಯಿಂದ ಕಾಗದದಂತಾಯಿತು ಇದನ್ನು ಕಂಡು ರಮೇಶನು—"ಶ್ರೀಮತಿ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸೋಯದೆ ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೇಳತೀರಿತೆಂದು ಎಣಿಸಬಹುದೆಂದನು. "ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ಆಮೇಕ್ಕು ತಾವು ನನ್ನ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಾರ್ಥ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬರೋಣಾಯಿತು, ಆದರೆ ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ದೊರಕುವ ಮೊದಲೇ—"

"ಗತಗೋಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ಫಲವೇನು, ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕವಿಯಾರೆ ಕೇಳಿಯೇ ನಾನು ಹೊರಟೆನು "

"ಇಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕುರಿತು ಅದಿನ ಆಡಿದ ಕ್ಷುಯುಕ್ತಿಗಳು ಬರೇ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಎಂದು ನೆನಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಮೃನನಪಡುತ್ತೇನೆ."

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಮೇಶನು ಏಳುವಂತೆ ತೋರಿತು. "ಬಾಬುಗಳೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿರಿ, ನನ್ನನ್ನು ಪಾಪಾತ್ಮಳೆಂದು ಬಗೆಯದಿರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆನ್ನುವದಲ್ಲ, ಅದು ಸತ್ಯವಾಗದು, ನಾನು ಯಾಕೆ ಪ್ರೀತಿಸಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನುರಾಗ ಉಂಟೆಂದು ಯಾವ ತರದಲ್ಲಿಯೂ ನೀವು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಮನೆಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಯಜಮಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ತಾವು ಬಯಸಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಈಗ ತಮಗೆ ಸಂತೋಷವಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು: ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು."

"ಕ್ರಯವೇನು?"

"ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮರ್ಯಾದೆ ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ನನ್ನ ಕ್ರಯ. ತಾಳಿ ತಾಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತಲ್ಲ ಹದಿನೈದು ನಾಕು, ಬೇರೆ ಐದು ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿ "

"ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಿಲ್ಲವಿದ್ದರೆ?"

"ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷ. ತಾತಸಿಗಾಗಿ ಕೂಡಿದಷ್ಟು ಮಾತಿದೆ, ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲಾದಡೆ ದೇಹವನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸಲೊಪ್ಪಿದೆ ಇನ್ನು ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ!"

"ಶ್ರೀಮತಿ, ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳೆನು, ನಿನ್ನ ನನ್ನ ತನುಮನಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಿಹೋದದ್ದೇನೋ ನಿಜ, ಅವನ್ನು ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಬೇಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸದಿದ್ದದ್ದು ನನ್ನ ಕುಯ್ತುತನ. ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ನಾನು ಅಲ್ಪನೆಂದೆನಿಸಿ ಅಂಜಿ ಅಂತರ್ಮುವನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ್ದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬೇಗ ಪಡೆಯಲಾರೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಉಳಿಸರಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆನಾದರೂ ಉಪಾಯ ನೋಡುವಾ" ಎಂದು ರಮೇಶನು ಅವಳ ಹಾದರ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಿರುಗಿಸಿದನು ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಹಾದರವನ್ನು ಹಿಡಿದು "ಇನ್ನು ಜಾತಿ ವಸ್ತುವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೊಂದರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು" ಎಂದಳು

ರಮೇಶ "ನಿಂಸೆನ್ನುವದೇನು? ಅದು ವಾಚಾ ಸರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ"

"ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಎರವಾಗಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ರಕ್ತಾಯಿದೆ."

"ಏನೂ! ನಿಮಿವಾಗಿಯೂ ಇವು ಜಾತಿ ರತ್ನಗಳು ಇವಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟಾರು ಆದರೂ ನಾನು ನಾಕು ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಸೋಲಿ ಅನುಭವಸ್ಥ ಸರಕಾಪನ್ನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸುವೆನು ಅವನು ಕಟ್ಟಿದ ಬೆಲೆಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾರಬಹುದು ಒಂದುವೇಳೆ ಎವನೇ ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲೂ ಬಹುದು." ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವದೊಡನೆ ಜನರು ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಬರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಬೇಗನೇ ಮಾಳಿಗೆಯನ್ನೇರಿದಳು ಆ ರಾತ್ರೆ ಬಾಲೆಯು ನಿದ್ರಾಹಾರಮುಕ್ತಳಾಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಾ ಮುಕ್ತಾಹಾರದ ಪ್ರಕರಣವು ಹ್ಯಾಗೆ ಪರಿಣಮಿಸುವದೆಂದೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮರುದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಶ್ರೀಶನು ಮಗಳ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದು ಇವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದವಿತ್ತು "ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ, ರುಜ ಸಣ ಮಾನ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಕೊರಳಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಹಾರವನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಸಾಲ ವಜಾ ಮಾಡುವೆ ಎಂದು ರಮೇಂದ್ರ ಬಾಬು ಕಂಪನಿಯ ಕಾಗದ ಬಂದದೆ ಸರಿ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ" ಎಂದು ಶ್ರೀಶನು ಮಗಳ ಕಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದನು.

"ತಾಂಪ್ಪ, ಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ನಾನು ನನ್ನನ್ನೂ ಹಾರವನ್ನೂ ನಲಮಿಗೆ ಇಟ್ಟೆ. ನಾನು ವಾಪಾನು ಬಂದೇ ಹಾರಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿಯಾಯಿತು "

"ಹುಚ್ಚು ಮಾರಿ! ನಿನ್ನ ಮಾತು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಇನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿ ಬಾರದೇ—ಆಪಿನ ರಮೇಶನನ್ನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದಿ, ಈಗ ಸರವೂ ಕೊಡಲೊಲ್ಲೆ, ನೀನು ನನಗೆ ಶತ್ರುವಾದೆ" "ನಿನ್ನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಶತ್ರುವಾದೆ ಶಚೀಂದ್ರನು ಗಿಳಿ ಸಾವಿರವಲ್ಲವೆ ಕೊಡುವನು? ನನ್ನ ಕೂಡೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಗಿರಾಕಿಯದೆ; ಪತ್ತು ಗಂಪೆಯ ವರೆಗೆ ತಾಳು" ಶ್ರೀಶನು ಏನೋ ಗುಣುಗುಟ್ಟಿ ನಡೆದನು.

ಪತ್ತು ಗಂಪೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು ಒಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಲ್ಯಾಣಿಬಾಯಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಮೇಲೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಆಯಿತು ಆ ಗಂತುಕನು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ "ಶ್ರೀಮತಿಬಾಯಿ, ತಮ್ಮ ಸೇವಕ ಕಾಳಿಚರಣ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತರವೊಂದು ಹಾರ ವಿಕ್ರಯಿಸಲಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದೆ" ಎಂದನು

ಕಲ್ಯಾಣಿ ಸರವನ್ನು ಕಾಳಿಚರಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅವನದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ "ಸರಿ, ರಮೇಶನು ಕಟ್ಟಿದ ಬೆಲೆ ಠೀಕಾಗಿದೆ. ಇದೋ ಅಮ್ಮಾ ಸರದ ಬೆಲೆ" ಎಂದು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮೇಜಿನಮೇಲೆ ಇಟ್ಟನು. ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಅವನ್ನು ಎಣಿಸಿ ತೆಗದಾನಂತರ ಕಾಳಿಚರಣನು ರಜಾ ಪಡೆದು ಹೋದನು.

ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಹಾರಮುಕ್ತಳಾದಳು. ತಂದೆಯು ಚಿಂತಾವಿಮುಕ್ತನಾದನು. ಈ ಶುಭ ಪರಿಣಾಮವು ಆ ವಾಮನ ರಮೇಶನಿಂದಾಯಿತು. ಅವನು ಆದಿನ ಕೇಳಿದ ನಿಂದಾವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಒಂದನು. ಹಾರ ವಿಕ್ರಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಗಿರಾಕಿಹಚ್ಚಿ ಮಾನ ಉಳಿಸಿದನು. ಇದಲ್ಲದೆ ತನ್ನನ್ನು ಅನುರಾಗಿ ಸಿದರೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪದೆ ಉದಾತ್ತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೋರಿದನು ಈ ಯೋ ಜನಾ ಪರಂಪರೆಯು ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿತು. ಆಗ್ಗೆ ರಮೇಶನ ಮೇಲಿನ ಅಕಾರಣ ವೈಮನಸ್ಸು ಕರಗಿಹೋಗಿ ಅವನ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲ ಅವನು ತನ್ನ ಹಿತೈಷಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಳು

ಸಕೀಪ

ಜಪಾನರ ಹಬ್ಬಗಳು

ಜಪಾನೀಯರು ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರವೆ' ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ, (೧) ಸಂವತ್ಸರಾದಿ ಹಬ್ಬ (೨) ಚಾನ್‌ಗುಟ್ಸೂರಿ (೩) ಜೊಂಬಿಯ ಹಬ್ಬ (೪) ದ್ವಜೆಗಳ ಹಬ್ಬ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ವಿವರಿಸುವೆವು

"ಸಂವತ್ಸರಾದಿ ಹಬ್ಬ"

ಈ ಹಬ್ಬವು ಶೀತಕಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು. ಜಪಾನೀಯರಲ್ಲಿ ಇದೇ ದೊಡ್ಡದು ಇದು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಧಾನಮಾಡಿ, ಮಹೋಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆವರು. ತಮ್ಮತಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಂಕರಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದಸರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛಗಳಿಂದಲೂ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ನೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯ ಸಿಂಹದ್ವಾರದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉದ್ದವಾದ ದೇವದಾರು ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸುವರು ಈ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ದಾಟಲಾರದೆಂದೂ, ಆದುದರಿಂದ ಆ ನೂತನ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯವರು ಸೌಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಅವರ ನಿಶ್ಚಯವು ಅವರ ಬಾವುಟದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧವಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲೆ, ಮೂ, ಮೊರ ಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವರು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಬೀದಿಯು ಶೃಂಗಾರವನಂತೆ ಕಾಣುವುದು

ಇವರು ಅತ್ಯಂತ ಸುಮಾ ದೆಯಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗು ತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಘಶಃ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವರವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ನುಂಡಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಒಬ್ಬ ಈ ಹಬ್ಬದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ದಿನ ಅಚರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಧವಾದ ನಮಸ್ಕಾರವುಂಟಿತೆ! ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಂಧಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಒಂದಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವರು

ಈ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಹೋಲುವುದು. ಜಪಾನೀಯರು ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಖರ್ಚುಮಾಡುವರು ಈ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಧವಾದ್ದೊಂದು ಇರುವುದು ಬಾವರು, ವಿಕರು ಎಂಬ ವೀಪಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಆದರೆ ಬಾಳೆ ವಂತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಮಧ್ಯ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಪೂರ್ವದ ಆಚಾರದಂತೆ ಈಗ ನಡಿಸುತ್ತಲಿರುವರು ತಮಗುಕೊಳ್ಳುವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾನದ ಮೂಲಕ ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಎಲ್ಲಾನವನ್ನು ಬಾಗಿಲು ದಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದೆ ಕೊಳ್ಳುವರು ಈರೀತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿದ ಎಲ್ಲಾನವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು

ಅತ್ಯುನ್ನತದೆರೆಯಲ್ಲಿರುವರು ಮೊದಲು ಬಡವರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಶೀಲರಾಗಿ, ಹಾಸ್ಯವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಟೀಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವರು ಈ ರೀತಿ ತಮೋಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆವುದಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿನೋದವಾಗಿರುವರು. ಅಂಗಡಿಗಳು ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು,, ವಿವಿದ ಬಣ್ಣದ ಕಾಂತಿ ಕೊಡುವ ದೀಪವು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಜನರು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿ, ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವರು. ಈ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ವಸ್ತುಗಳ ಧ್ವನಿಯ, ಮೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಒಂದೊಂದೆಸಾರಿ ಜನರು ಒಂದು ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುವರು ಆಗ ಒಬ್ಬನು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಯಂಕರವಾದ ಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಶರೀರವು ಕಾಣದಂತೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು. ಇವನ ಮುಂದುಗಡೆ ಒಬ್ಬ ತಟ್ಟೆಯವನು ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವನ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಲಿರುವನು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪೌರಾಣಿಕ ಸಂಬಂದವಾದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವೇಶಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಗಾಡಿಯು ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಿಂದ ಎಳೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಲಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಅತ್ಯುಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಕೇಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಪಕ್ಕುತ್ತಾ ಗುಂಪಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವರು

ಈ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಜರುಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜವಾಸೀಯನು ಎಷ್ಟು ಸಾಲವಿದ್ದರೂ ಆ ದಿನದ ಕೊಟ್ಟು ಋಣ ವಿಮುಕ್ತನಾಗುವನು ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದಂತೆ' ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಗೌರವವಿರದು ಅವನು ಋಣವಿಮುಕ್ತನಾಗುವವನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ್ನ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾರಿ ಅಥವಾ ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಲೇವಾದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ತಾನು ಸಂತೋಷಪಡುವನು

ಹೊಸಜೊಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂತೆಯು ನೆರೆದಂತೆ ಊರ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ವೈರಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದಂತೆ. ದೀಪ ವೆ ಸಾಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಇದ್ದಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡ ಬಹುದು'

ಇವೆಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಮೇಜೋಡು, ಅಲಂಕಾರಗಳು, ಕಂಚಿನ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಪಾತ್ರೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಇರುವವು ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವಂಶದವರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು, ಮಾರಿ, ಸಾಲಗಾರರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವರು

ಎಮ್. ಟಿ ವಲ್ಲಜ ಐಯ್ಯಂಗೌರ್,
ಬೀರೂರು-

ಕಂಬಳಿ ಹುಳುಗಳು

ಮೂರಾನಾಡಿವಿಕ್ಟರಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಬಳಿ ಹುಳುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬರೆದ ವಾಯಿದಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಿದೆ

ಕಂಬಳಿ ಹುಳುಗಳು ಮೂರಾಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪೈರುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಕಬ್ಬು, ಜೋಳ, ಸೆಲಗಡಲೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಈ ಹುಳುಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ ಪೈರುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮೀಟರ್‌ಗಳ ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮಣ್ಣಿನಂತೆ ರೂಪವನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಮುಂದಿನ

ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ ! ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ !!

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ

ಜಂತಿವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು' ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇದನ್ನೋದುವುದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಿಂಬಂಧವಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು' ಅಖಂಡಾರೋಗ್ಯ ಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಊಟವಾದ ಒಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಡಪಡಿಸುವದು (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ವ್ಯಾಹಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦

ಅತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೩೩ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು. } ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜೀ

ಅರಳಿಕೊಳ್ಳಬರುವದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಒಡನೆ ಇವುಗಳು ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಹಾರುವ ಮತ್ತು ಹೊದಿ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ದೀಪದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಈ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಾದವುಗಳು ಕಂಬು, ಜೋಳ, ನೆಲಗಡಲೆ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳ ಕಳದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿರುವದನ್ನೂ ನೋಡಿರಬಹುದು ಈ ಮೊಟ್ಟೆಗಳೇ ಒಡೆದ ನಂತರ ಕಂಬಳಿ ಹುಳಗಳಾಗುವದು

ಒಂದು ಚಿಟ್ಟೆಯು ೫೦೦ರಿಂದ ೧೫೦೦ ವರೆಗೂ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಕೊಂದರೆ ೫೦೦ರಿಂದ ೧೫೦೦ರಷ್ಟು ಕಂಬಳಿ ಹುಳಗಳನ್ನು ಕೊಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುವದು.

ಬೆಳ್ಳಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಭೂಮಿಯು ಹಸನ್ನಾಗಿ ತೇವುವಾದ ಕೂಡಲೆ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವವು ಇವುಗಳು ದೀಪದ ಕತ್ತರಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರುವದರಿಂದ ಇವುಗಳ ವಾಧೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿ ಹಾಕಬಹುದು ಕೆಂಗಂದೆ ಒಂದು ದೀಪ ಮಾಡಿಸಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಮೆಜೆಣ್ಣೆ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಹುಳುಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಹೊಗುವವು. ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಪೆಲೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಒಂದು ಲಾಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರೋಸಿನ್ ದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ೨ ಅಡಿ ಚದರ ೩ ಅಂಗುಲ ಆಳವುಳ್ಳ ಒಂದು ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಿಮಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಜೆ ಗ ನೀರನ್ನ ತುಂಬಿಡಬಹುದು. ದೀಪಕ್ಕೆ ಶೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಚ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಬೆರೆಸಿದರೆ ಹುರಿಯು ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆಯೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಒಂದು ಬೊಂಬನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಇರಬಹುದು ಎದವಾ ತಟ್ಟೆ ಮಣ್ಣಿನ ಬಿಲ್ಲು ಇಟ್ಟು ದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಸರಿಯೆ ಎತ್ತರದ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪೈರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೀಪವನ್ನು ಇರಬೇಕು

ಆರ್ಕಾಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೦೯ ಸಾಲ್ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಷ್ಟು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿತ್ತು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಬಿಗ ಇಂಚು ಮಳೆಯಿಂದ ೨ ದಿನದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗುಂಪು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ೪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೭೯೦೦ ಹುಳಗಳು ನಾಶವಾದವು ಇವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ರಾತ್ರಿಯೇ ೩೬೦೦ ಹುಳಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವು ಹೆಣ್ಣು ಹುಳಗಳು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ೨೦೦ ಹೆಣ್ಣು ಹುಳುಗಳು ಬಂದು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಸ್ಕೌಂಡ್ರಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮಿಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಿಷನರಿ ಪೈರುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಎಂಸಿದ್ದಾರೆ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅದ್ದರಿಂದ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಫಾಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೫ ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ—(೧) ಮಳೆಗಳು ಬಂದು ನಿಂತ ಪಡನೆ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೇ ಹೊರ ಸಾಪಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡದು (೨) ಬಿತ್ತಿಗಾಗಿ ಗದ್ದೆ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹುಳುಗಳ ಹಾವಳಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಹುಳುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವವು ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುವದರಿಂದ ಹುಳುಗಳ ಹಾವಳಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಹೊಗೆಯೂ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಒಂದು ಬೊಂಬನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಿ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಇರಬಹುದು ಎದವಾ ತಟ್ಟೆ ಮಣ್ಣಿನ ಬಿಲ್ಲು ಇಟ್ಟು ದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟರೂ ಸರಿಯೆ ಎತ್ತರದ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪೈರಿನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ದೀಪವನ್ನು ಇರಬೇಕು

ರೆ ಗ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ

ಮಂಗಳೂರು ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕೋಲೇಜಿನ ಘನಹೊಂದಿದ ಫಾದರ್ ರೆಕ್ಟರರ ವರುಷೋತ್ಸವ

ಸೈಂಟ್ ಎಲೋಸಿಯಸ್ ಕೊಲೇಜಿನ ಫಾದರ್ ರೆಕ್ಟರರ ವರುಷೋತ್ಸವವನ್ನು ಕೊಲೇಜಿನ ಹುಡುಗರು ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಗತಿಯು ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಈಗ ಕೊಲೇಜಿನ ಫಾದರ್ ರೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಪಿರೆನಿಯಸ್ ಜಿ ಯವರು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಶೋಪರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಭವವಿರುವುದೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾ ಗೌರವಯುಕ್ತವಾದ ಪದವಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಇವರು ಕೊಲೇಜು ರೆಕ್ಟರರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವರುಷ ನಿರ್ವಹಿಸುವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ವರುಷದ ರೆಕ್ಟರರ ವರುಷೋತ್ಸವವು ವಿಶೇಷ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮಹೋತ್ಸವವು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ತಾರೀಕು ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತಾರೀಕು ಮಂಗಳವಾರ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕುಮಾರು ೧೫೦ ಮಂದಿ ಕೊಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಂಗಡೆ ಹೂಗೊಂಚಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ, ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೊಲೇಜಿನ ದೊಡ್ಡ ಹೋಲಿನಲ್ಲಿ ನೆರದು ಬಂದಿದ್ದರು ಈಗಿನ ರೆಕ್ಟರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಲೇಜು ಎಷ್ಟು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತೆಂಬದನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಚಲೋದಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಾಬಿಮಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ತೀರಿಸಿದ ನಂತರ ಕೊಲೇಜಿನ ರೋಮನ್ ಕಥೋಲಿಕ್, ಹಿಂದೂ, ಮಹಮ್ಮದೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಾವು ತಂದ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಾರ್ದ್ ರೆಕ್ಟರರ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿದರು ನಂತರ ಕೊಲೇಜಿನ ಸೀನಿಯರ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪಂಡಿತರಾದ ಮರಾರಾ ಸಜೀವ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ತಾವು ರಚಿಸಿರುವ ಸುರಸವಾದ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ರೆಕ್ಟರರ ಪಿಡುಪಾವಳಿಯನ್ನೂ, ಸುಗುಣಾಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಮಲಯಾಳ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಾಡಿ ಸಬಿಕರಿಗೆ ಕರ್ಣಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವೈಕಿ ಟ್ರಾದ ಮರಾರಾ ಯಲ್ ರೊಡ್ರಿಗ್ಸ್ ಎಂಬವರು ರಚಿಸಿದ ಪಾರ್ ಪಿರೆಸಿಳ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ಸುರಸವಾದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ I ಫೋರ್ಮಿನಲ್ ಕಲಿಯುವಗಿರುವಂಥ ವ್ಯಾಯದ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಕೊಯಿಲೊ ಎಂಬ ಬಾಲಕನು ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿ ತನ್ನ ಇಂಪಾದ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯವನ್ನು ನೆರೆದ ಸಬಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದನು ಇದಾದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಿರಾಮ ಮಂಜೂರಿ ನಂತರ ರೆವರೆಂಡ್ ವಾರ್ಡ್ ರೆಕ್ಟರರು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಒಟ್ಟೋ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು

ಮರಳಿವಾರ ದಿವಸ ವಾರ್ದ್ ರೆಕ್ಟರರ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಪೂಜೆಯು ಕೊಲೇಜು ಇಗರ್ಜಾಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಮರುದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಟವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿ, ಗದ್ದೆ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಇನಾಮು ಹಂಚಿಕೊಡೋಣವಾಯಿತು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ರುಸಾರಿಯೊ ವಸ್ತು ಮೀಲಗ್ರಿ ಇವರಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ವಾಲಕರು ಕೊಲೇಜು ಹೋಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಎಂದಿನ ವಾರ್ದ್ ರೆಕ್ಟರರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಆದೇ ದಿನ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಲೆ ವಿನ ಕ್ರೈಮರಿ ಇಸ್ಕೂಲಿನ ಬಾಲಕರು ಕೊಲೇಜಿನ ಕೆಳಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕಪ್ಪೌಂಡಿದಲ್ಲಿಯೇ ನಡಕೂಡಿ ರೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿದರು ಆಮೇಲೆ ನೆರೆದು ೦೦ ಬಾಲಕರಿಗೆ ವಾರ್ದ್ ರೆಕ್ಟರರು ಕಪ್ಪಿನ ಕೋಲನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರು ನಂತರ ರೆಕ್ಟರರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ವಾದುರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಚಾರಿ ಔತಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು ಮಧ್ಯಾನ್ಹದಲ್ಲಿ ಕೊಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಟ ಪಂದ್ಯವು ನಡೆಗಿತು ಅದೇ ದಿನದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಕೊಂಕಣಿ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮೆಯು ಫಾದರ್ ರೆಕ್ಟರರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿತು, ಪನ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳೂ ಮರಾರಾ ಜೆ ಲೂರ್ದೋರವರು ರೋಮನ್ ಕಥೋಲಿಕರವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅರ್ಪಿತವಾದ ಬಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾನಪತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು ವಾರ್ದ್ ರೆಕ್ಟರರವರು ಅದಕ್ಕೆ ನೆರೆದ ಒಂದು ರೋಮನ ಕಥೋಲಿಕ್ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೊಲೇಜಿನ ಸಂಯೋಜಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಪಾದರಿಗಳ ನಿರಪಯುಕ್ತಂದಲೂ, ದೀರ್ಘಸಾಹಸದಿಂದಲೂ, ನೆರೆದುಂದ ರೋಮನ್ ಕಥೋಲಿಕ್ ಗೃಹಸ್ಥರ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಯಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಉದಾರತೆಯಿಂದಲೂ ಕ್ಲೊಲೆಂಬಿಯಸ್ಸನ್ನಲಂಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂತಲೂ ತಾನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಶೋಪ್ ಪದವಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ದೇವರಿಚ್ಛೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ತಾನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಿಶೋಪನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ತನಗೆ ಕೊಲೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯು ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಕುಂದದೆ, ಅದರ ಅಬಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ತನ್ನ ತನುಮನ್ ಧನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆಂತಲೂ, ಸದಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ನಾನು ಇನ್ನೊಂದಾವತಿ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರು ನಂತರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಗೆ 'ವೈ ಪ್ರೈಸ್ ಕ್ಯಾಬ್ಬೇಜ್ ಹೈರ್' ಎಂಬ ಚಲೋ ನಾಟಕವನ್ನು ಕೊಲೇಜು ಹುಡುಗರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಅಭಿನಯಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು ನಾಟಕದ ವೇಷಧಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದರು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳಾದ ಖಾನ್‌ಬಹದೂರ್ ಅಜೀಜುದ್ದಿನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದೂರವರೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ಜಡ್ಜಿ ಮೆ| ಬೂಟ್ ದೊರೆಗಳವರೂ, ಶಾಲಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ| ಜ್ಯೂಸ್ಟ್‌ನೇಟ್ ದೊರೆಗಳವರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಆಫೀಸರರೂ, ಸಂಭಾವಿತ ಹಿಂದೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಕೊಲೇಜು ಹೋಲಿನಲ್ಲಿ ನೆರದು ಬಂದಿದ್ದರು

ಮಾರ್ಸೆಲ್ ಡಿ'ಸೋಜ ಕದ್ರಿ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಇಂಗ್ಲಾನ್ಡಿನೊಂದಿಗಿರುವ ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ್ ಸ್ಟೋಕ್ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತ್ರದ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಳೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿರುವರು.

ವಿಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೆಕ್ಸಿಮ್ ಎಂಬವರು ಒಂದು ಡುರಾಲು ಮೋರ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ಲೋಹವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ರಂತೆ. ಎಲುಮಿನಿಯಮ್‌ಗಿಂತ ಭಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಉಕ್ಕಿನಷ್ಟೇ ಈ ಲೋಹವು ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು

ಜರ್ಮನಿಯ ಯುವರಾಜರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರು ಸಿಲೋನ್ ತನಕ ಬರುವರೆಂತಲೂ ಸಿಲೋನಿನಿಂದ ಯುವರಾಜರ ಪತ್ನಿಯರು ಜರ್ಮನಿಗೆ ತೆರಳಿದ ನಂತರ ಯುವರಾಜರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ, ಸಿಯಮ್, ಪೇಕಿಂಗ್, ಜಪಾನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಸಿಬೆರಿಯಾ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳುವರಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಅರಳೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೫ರ ವರೆಗೆ ೬೬ ಅರಳೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಫೊಲ್‌ಲಿಂವ್ ಎಂಬ್ದಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಸಂಪನ್ನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಾಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅತಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾ ಇಂಥಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೊರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವರೆಂಬುದು ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಿಸ್ಸೂರಿಯ ಸೆಂಟ್ ಲುಯಿಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಡೇವಿಡ್. ಜೆ. ರೆಕೆನ್ಸ್ ಎಂಬವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ನೃಕ್ತವಾಗುವುದು ಈ ಮಹಾತ್ಮರು ತಾವು ಘಳಿಸಿರುವ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಕಲಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ೫೫ ವರುಷಗಳ ಪ್ರಾಯ ತುಂಬಿದಾಗ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಅತಿ ಬಡಪತ್ತಿನ ಜೀವನಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿರುವರು ಇಂಥಾ ಕಾಲೇಜು ಒಂದನ್ನು ತನಗೆ ಮುದಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆದಾರವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಪೂರ್ಣ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಈ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತಾನು ಸ್ವತಹಾ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವರು ಕಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದಷ್ಟು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಸಹಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದೆಂಬ ನಮ್ರ್ಮವನ್ನು ಈ ಮಾನಶೀಲರು ತಿಳಿದಂತೆ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಉದ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಸ್ಥರೂ ಸಹಾ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಅಂಗ್ಲಾಳರಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಮೌತ್ ರೇವಿನ ಕೋಟೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಜರ್ಮನನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೈದು ಮಾಡಿರುವರಂತೆ

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

—o—

ಒಟ್ಟೊ ಪ್ರಭುಗಳ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮದನಮೋಹನ ಮಲವಿಯಾ ಮೊದಲಾದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ಉದ್ಯಾನವನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಗ್ವಾಲಿಯರ್, ಬಿಕಾನೀರ್, ಬನಾರಿಸ್, ಮತ್ತು ಪಟಿಯಾಲದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಈ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವರೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರೇಷಕರಾಗಲು ಒಪ್ಪಿರುವರು. ದರ್ಭಂಗದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವರು.

ಬಿಕಾನೀರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ರೂ ೧೫೦೦೦ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು

ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್ ಕನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಯು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು ಬಾಬು ಅಂಬಿಕಾಚರಣ ಮುಜುಮ್‌ದಾರರವರು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು

ಅಮೀತ್ ಸಿಂಗರ ಸಹೋದರರಾದ ಕಿಷನ್ ಸಿಂಗರವರು ಈಜಿಪ್ಟ್‌ಗೆ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿ ತಿಹಾರ್‌ನದಿಯು ತೀರಿದ್ದರಿಂದ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೭ರ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ೨೭೧೫ಕ್ಕೆಗೆ ಮರಣಗಳು ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨ನೇ ರಾತ್ರೆ ಕಲ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಸುಪ್ರ ಪ್ರೋಲೀಸು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಸರತ್ ಚಂದ್ರಘೋಷ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ಎಲ್ವೆರ್ಸಿನಿಂದ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಸಲ್ಪಡಿಸಿರುವರಂತೆ ಸರತ್ ಚಂದ್ರಘೋಷರವರು ಕಲ್ಕಾ ಕ್ಲೈಬ್ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಇಂದು ಪ್ರಥಮ ಪತಿ ಸಂದರ್ಶನೆಮಾಡಲು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ಇವನ್ನು ನೋಡಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಎರಡಾವರ್ತಿ ಗುಂಡನ್ನು ಕೊಡಲನು ಬಂದು ಗುಂಡು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರ ಎಡಕೈಯನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ಎದರ ಸಣ್ಣ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಿವಿದ್ದ ಎಂದೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು ಇಬ್ಬರೂ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು ಈ ಇಬ್ಬರ ಪರಿಚಯವು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಇರುವುದಂತೆ

ಲಾಹೋರಿನವರ ವೈರಿ ಸೊಕಮೆಯಲ್ಲಿ ಆಫ್ಘಯ ಎಂದೆಂಬ ವರ್ತಮಿತ ಪೆಂಟಿಸ್ಟೋಟಿಸವರು ಅಪರಾಧದ ನಾಲ್ಕು ಪಿಕೆಯ ಮೊಳೆಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಯಿರುವರಂತೆ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಲಾಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾಯ ಮೊಳೆಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಲು ಪಿಕಾಸಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರನ್ನು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮುಲೋಪಿಯನ್ ಲೀಗರವರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷಾಗ್ನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಳಸಂಚಿನ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿರುವದು

ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೂಂಪರೇಟಿವ್ ಕನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಎಂಬ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘದವರ ಸಭೆಯು ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪುನೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು

—o—

ಡಕ್ಕಾದಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಹೊಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಗುಪ್ತ ಪೋಲೀಸು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಲಿದ್ದು ಸೌಖ್ಯಪಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ಹೊಡಿಯುವಾಗ ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆಂತಿ ಆದರೆ ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಕಲ್ಕಾರ್ ಹರಕುಮಾರ ಗುಪ್ತಾ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಕಾಜಿಲ್ಲಾ ವರ್ತಿ ಇವರ ಮಗಂದಿಯರಾಗಿರುವರು. ಇವರಿಬ್ಬರು ನೆಗಳೂ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಜಪ್ತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಯುಗಾಂತರ, ವಂದೇ ಮಾತರಂ, ಸ್ವರಾಜ, ಕರ್ಮಯೋಗಿನ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಗಳು ಶಶಿಭೂಷಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಹುಸಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿವೆ ಎಂತಲೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹರಕುಮಾರ ಮಿತ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರಾಗಿಯೂ, ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಸಹಾ ಅನುಶೀಲನ ಸಮಿತಿಯ ಮೆಂಬರರಾಗಿದ್ದು ಡಕ್ಕಾದ ಪಿತೂರಿಗಾರರ ಮೊಕದಮೆಯ ಕೈದಿಗಳ ಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಿರುವರಂತೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಮದ್ರಾಸು ಮಹಾಜನ ಸಬೆಯವರು ದಾದಾಭಾಯ ನವರೋಜಿಯವರ ೮೫ನೇ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದರು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೬ಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಮದ್ರಾಸು ಎಗ್ಮೋರ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ರೂ 10989-2-3 ಜಮೆಯಾಗಿರುವದು.

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣಿ ಮಿಶನಿನ ಸುಕುಮಾರಯ್ಯರ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಕ್ವಿಲೋನಿನಲ್ಲಿಯ ಸೆಶನ್ಸ್ ಜಡ್ಜರವರು ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು.

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಂಘದವರ ಈ ವರುಷದ ಕನ್ವೆಷನ್ ಸಭೆಯು ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಅಡ್ಯಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು.

—o—

ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳ ಕಾನೂನನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಂಭವವಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಸಭೆ ಸೇರಲಿಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

—o—

ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸಂಬ್ರಾಯ ವೈಗಳವರ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಫಂಡು ಈ ಫಂಡಿಗೆ ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿದ ವಂತಿಗೆಯ ವಸೂಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಈಚಿಗೀಚೀಗೆ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲೂ ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿದ ಐವಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ೨೮ರ ವರೆಗೆ ರೂ 3114—8—0 ವಸೂಲಾಗಿರುವದಾದರೂ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಚಣಿಯಿಂದ ರೂ 2925-0-0 ವರೆಗೆ ವಸೂಲು ಕೊಟ್ಟವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೃಹಸ್ಥರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು

ಈ ಫಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂಗಳೂರು ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಭೆಯು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೂಡಿತ್ತು. ಫಂಡಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿರುವವರಿಂದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲೂ ಫಂಡಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದವರನ್ನು ಫಂಡಿನ ಪಾಲಿದಾರರಾಗಿ ಮಾಡುವರೆಯೂ ನಮ್ಮ ಪಲ್ಲೆಯ ಅಯ್ಯಾ

[illegible] ಈಗಿನ ನಮೂದಿಸೋಣಾದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿರುವರು. ಬರುವ ಕಾರ್ತಿಕ ತಿಂಗಳೊಳ ಗಾಯೇಂಡನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ತೆ ಪಡಿಸಬೇ ಕೆಂಬುವ ಮನೋಗತವಿರುವದರಿಂದ ಫಂಡಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾ ಯ ನಿಧಿಗತ್ತ ಮಾಡಿದವರು ತ್ವರ್ಯದಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಕೊಡುವು ದಲ್ಲದೆ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸದ್ಗೃಹ ಸ್ಥರು ಫಂಡಿಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ

ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಬ್ ಕಮಿ ಟಿಗಳ ಮೆಂಬರರ ಹೆಸರುಗಳು (ಆಯಾ ಊರಿನ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯ ಗೃಹಸ್ತರವರು ತಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೆಂ ಬರರನ್ನಾಗಿ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು)

ಉಡುಪಿ ರಾ ಉದಿಯಾವರ ಶೇಷಗಿರಿ ಪೈಗಳು ರಾ। ಅನಂತ ಪಡಿಯಾರರು, ರಾ। ಮಂಜುನಾಥ ಬಾಳಿ ಗರು, ರಾ। ಹಾರಾಡಿ ವಾಸುದೇವ ಪೈಗಳು, ರಾ ಕೊಚ್ಚಿ ಕಾರ ರಾಮನಾಥ ಪೈಗಳು, ರಾ ಯಂ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭು ಗಳು, ರಾ। ಟಿ ಮುಕುಂದ ರಾಯರು ರಾ ಯು ವಾಸು ದೇವಾಚಾರ್ಯರು, ರಾ। ಕೇಶವ ಉಪೇಂದ್ರ ಕುಡುವರು

ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ರಾ। ಕೃಷ್ಣರಾಯ ಬಾಳಿಗರು, ರಾ। ಸಾಂತಪ್ಪ ಪಡಿಯಾರು ರಾ। ನಾಗಪ್ಪ ಮಲ್ಯರು

ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ರಾ ಕೊಚ್ಚಿಕಾರ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈ ಗಳು, ರಾ। ತೊನ್ಸೆ ವಾಂಮೆರಂಗ ಕಿಣಿಗಳು, ರಾ ಕೊಕ್ಕ ರಣೆ ವಾಮನ ನ್ಯಾಕರು

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ರಾ ಯಂ ರಾಮ ಚಂದ್ರ ಕಾಮತರು, ರಾ। ಯು ಸುಬ್ಬಯ ನ್ಯಾಕರು ರಾ ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಬಂಡಾರಿಗಳು, ರಾ। ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ನಾಗಪ್ಪ ನ್ಯಾ ಕರು, ರಾ। ಬೈಲೂರು ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ಯಾನಬಾಗರು, ರಾ। ಗುಜ್ಜಾಡಿ ಸಾಂತಪ್ಪ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ। ಬಾಂಡ ನಾರಾಯಣ ಪೈಗಳು ರಾ। ಹಟ್ಟಂಗಡಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಕಾಮತರು

ಕಟ್ಟಪಾಡಿ ರಾ ವಾಂಗಳ ವೈಕುಂಟನಾಯ್ಕರು ರಾ। ಬಾಬು ಯಾನೆ ಮಂಜುನಾಥ ಕಾಮತರು ರಾ ವಾ ಮನ ಕಿಣಿಯರು

ಪಡುಬಿದ್ರಿ ರಾ। ಪ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ಯಾ ನಭರು ರಾ। ಅಣ್ಣಪ್ಪ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ ಮುಕುಂದ ನ್ಯಾಕರು

ಮುಲ್ಕಿ ರಾ। ಎಂಗ್ಲ ನಾರಾಯಿಣ ಕಾಮತರು ರಾ। ನಾವಕಾರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಭುಗಳು ರಾ ಗೂಳಿಂಜ ಕುಡ್ವರು, ರಾ ಜನಾರ್ಧನ ಶ್ಯಾನಬಾಗರು, ರಾ ಮೋಹ ನರಸಿಂಹ ಶ್ಯಾನಬಾಗರು, ರಾ ಲಿಂಗ್ಯಾವರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶ್ಯಾನಭೋಗರು, ರಾ। ಈ ವಿಟ್ಟಲ ಶ್ಯಾನಭೋಗರು, ರಾ ಯಂ ರಾಮಕಾವ ತರು, ರಾ ಮುಕುಂದ ಎಂಜರು ರಾ ಉದ್ಯಾವರ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಶ್ಯಾನಬಾಗರು

ಕಾರ್ಕಳ ರಾ। ಕೆ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಾಮತರು, ರಾ। ರಾಮದಾಸ ಕಾಮತರು ರಾ। ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳು ರಾ। ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ। ರಾಮಹೆಗ್ಡೆಯರು, ರಾ। ಪದ್ಮಣ್ಣಯ್ಯನವರು, ರಾ। ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪೈಗಳು, ರಾ। ಪ ಮುಕುಂದ ಕಾಮತರು, ರಾ ಪಿ ಶೇವಗಿಲ ಪ್ರಭುಗಳು

ಬಂಟ್ವಾಳ, ಪುಂಜಾಲಕಟ್ಟೆ ರಾ। ವಿ ಗಣಪತಿ ಪ್ರಭು ಗಳು, ರಾ। ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಬಾಳಿಗರು, ರಾ। ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಬಾಳಿಗರು, ರಾ। ಎಚ್ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಪೈಗಳು, ರಾ। ಪದ್ಮನಾಭ ವಿಟ್ಟಲ ಬಾಳಿಗರು, ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಪೈಗಳು, ರಾ। ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಾಳಿಗರು, ಪಿಲಾತಬೆಟ್ಟು ಮಂಜುನಾಥ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ। ಪಿ. ಅನಂತ ಪೈಗಳು, ರಾ। ಕರಿಂಗಾನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಮತರು, ರಾ। ಕೊಳ್ಕೆರೆ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಶ್ಯಾನ ಭೋಗರು, ರಾ। ಕರಿಂಗಾನ ಮುಕುಂದ ಪೈಗಳು.

ಪುತ್ತೂರು, ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ರಾ। ಸಾವಕಾರ ಮಾ ಧವ ಬಟ್ಟರು, ರಾ। ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಭಟ್ಟರು, ರಾ। ಸರಾಫ ನರಸಿಂಹ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ। ಕೆ ರಾಮ ನ್ಯಾ ಕರು, ರಾ। ಎಚ್ ಗಣಪತಿ ರಾಯರು, ರಾ। ತಿಮ್ಮರ್ಸ ಪೈಗಳು, ರಾ। ನರಸಯ್ಯ ಮಲ್ಯರು, ರಾ। ಮ್ಹಾಳಪ್ಪ ಪೈಗಳು, ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಶ್ಯಾನಭಾಗರು

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ರಾ। ಕೆ ರಾಮಚಂದ್ರ ಶ್ಯಾನಭಾ ಗರು, ರಾ। ಕೆ ಚರ್ತಪ್ಪ ಶ್ಯಾನಬಾಗರು

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕು ರಾ। ಯಂ ನರ ಸಯ್ಯ ಶ್ಯಾನಭೋಗರು, ರಾ। ಯಂ ವೈಕುಂಟ ಭಕ್ತರು, ರಾ। ಸ ಬ್ಬಾಯ ಕಿಣಿಯರು, ರಾ। ನಾರಾಯಣ ಕಾಮ ತರು, ರಾ। ಪದ್ಮನಾಭ ಬಟ್ಟರು, ರಾ। ಕೆ ಕೊಗ್ಗ ಯಾನೆ ಶ್ರೀಧರ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ। ಅನಂತ ಚೆಕ್ತರು, ರಾ। ಕೆ ಪಿ ಅಚ್ಚುತ್ತಯ್ಯನವರು, ರಾ। ಕ ನರಸಿಂಗ ನ್ಯಾಕರು, ರಾ ಎಸ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಮತರು, ರಾ ನರಸಿಂಹ ಕಾಮ ತರು ರಾ ಕೆ ನಾರಾಯಣ ಪೈಗಳು, ರಾ। ಬೇಕಲ್ ಜಂಗ್ಲ ನ್ಯಾಕರು

ಬೆಂಗಳೂರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರ ರಾದ ಮಹಮಾನಪಟ್ಟ ಮೆ ಜ ಇ ಸಿ ಸ್ಟುವರ್ಟರವರು ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಪ್ರೈಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪ ವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಮೆ। ಎಮ್ ಹೆಚ್ಸಿಸ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಪೋಲ್ಟ್ ಆಪೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ ಸರ್ಕಾರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೈಸಿಂಗ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ತೇರ್ಗಡವಟ್ಟು ಈಗ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೆಲ್ಲರ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೫, ಎಳರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯಿ ಸಿರುವದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಈ ಒಗ್ಗೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಗಳ ರಜೆಯು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಕೊಡಲ್ಪ ಟ್ಟಿರುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರಂಗಿರುವ ಬ್ರೈತ್‌ವೇಟ್ ಥೋಬೆಗಳ ವರೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಿದ್ಯೆಯಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ರಾ। ಮಂಗ ಳೂರು ಎಂಬರಂಗ ಕಿಣಿ ಮೊದಲಾದವರೂ ಕನ್ನಡ ಜಂಗ್ಲಿ ವಾಲ್ಯಾಳ್ಳಿ ಬಾಷಣ ಮಾಡುವರಂತೆ

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸು ತನಕ ಬಗ್ಗೆ ನ ಮಂಗಳೂರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರೂಡಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ ರವರು ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿರುವರು

ಇದಿಯ ಮಿಲಾಗ್ರಿ ಚರ್ಚಿನ ಸಹಾಯಕ ವಿಕಾರ ರಾಗಿ ಹೊಂದಿದ ಎಮ್ ರೆಬೆಲ್ಲೊರವರಿಗೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಯ ಚರ್ಚಿಗೆ ಬೆಸೆಂಟ್ ಪೀಯದಾದ್ ಡಿಸೋಜ ಎಂಬರಿಗೆ ಉದ್ಯಿಗೂ ವರ್ಗವಾಗಿರುವುದು

ಎಂಬಯಿ ಸ್ಪಿಂವ್‌ನೆಪೀರ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿಯ ನೇತ್ಯಾ ಪತಿ ಎಂಬ ಸ್ಟೀಮರು ಈ ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಪ ವಾಕ್ಕಿರುವುದು

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ರಂಜಾಳ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಶ್ಯಾನು ಭಾಗರ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಚಿಂದಿ ಗೆಯ ಮೌಲ್ಯವು ಸುಮಾರು ರೂ ೩೦೦೦ವಾಗಿರುವುದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಈ ಕಳವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸಬ್ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರಂತೆ

ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಂದಾಚಾರಿಗಳ ಪಂಗಡವು ಪೊದ ನೂರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಬಿಷ್ಪಿ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಜೇವಾಲ ಯದ ಸಮೀಪವಿರುವ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕರ ಒಂದು [illegible] ಮನಗೆ ಹುಲಿಯು ಜಿಗಿದು [illegible] ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು [illegible] ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು ಕಡಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ [illegible] ರೆಲ್ಲರೂ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟುದ್ದರಿಂದ ಹುಲಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮನೆಯ ಖಾಲಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ಮನೆಯವರು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ್ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರದರ್ ಡೋನ್ಸ್ ರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತನಕ ಅವರ ಕೋವಿಯೊಡನೆ ಕರೆ ತಂದರು ಬ್ರದರರವರು ಕೋವಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ಈ ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಹುಲಿಯ ನೆಂಗಾ ತಿಯು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಂತ ಲೂ ನಾಯಿ ಕೋಳಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನು ತ್ತಿರುವುದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಕರು ತಿಳಿಸಿರು ವರು ಮಂಗಳೂರು ಶಹರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಇಂಥಾ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಬಾಧೆಗೆ ಯಾರ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದೀತು

ಎಂಟನೇ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಪಿ ಪಿ ಬ್ರೇಯಿತ್ ವೈಟ್ ದೊರೆಗಳವರು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರ ಸಮೇತ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ೨ಲ್ಲು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ರೈಸಿಂಗ್ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವವರಾದರು ಎಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಹ್ಯಾಯರ್ ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನೂ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರವರು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಲವರ ಗ್ರೇಡುಗಳನ್ನೂ ಆಯಾ ಯ ರೀತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವರಾದರು ಶಾಲೆಯ ವಿಷಯ ಒಳ್ಳೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ದೊರೆಗಳವರೂ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರೂ ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಕೂಡಿ ಒಕಂದರಿ ಸೈಕಿನ ಒಂದು ಫೋಟೋವೂ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಹ್ಯಾಯರ್ ಗ್ರೇಡಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಫೋಟೋವೂ, ಎಲಿಮೆಂ ಟರಿ 2ನೇ ವರುಷದ ಸ್ಟೂಡೆಂಟರ ಇನ್ನೊಂದು ಫೋಟೋವೂ ತೆಗಿಸಿಕೊಣಾಯಿತು

ಹೊಸದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ದೊರೆಗಳು ತಾರೀಕು ೭ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪರೀ ಕ್ಷಿಸಿ ಅದೇ ಸಂಜೆಗ ಮಂತಿರುಗಿದರು

ಮಂಗಳೂರಿಗೂ ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಓಡುವ ಮೋಟರ್ ಬಂಡಿಯು ಕಾಸರಗೋಡಿನಿಂದ ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಓಡುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವರೆ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆಲೋ ಬಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಲಾಭವೂ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಕಾರವಿರುತ್ತಾ ಈ ಬಂಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಗುವದು ಈ ಮೋಟರ್ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರೆ ದೀಪ ವನ್ನು ಯಾಕೆ ಉರಿಸುವವಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ದೀಪ ಪ್ರಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ಈ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಸಮ್ಮಂದ ದಿಂ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಗೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕು

ಹೊಸದುರ್ಗಕ್ಕೂ ಸುಳ್ಯಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡುವರೆ ಡಿ। ತಹಶೀಲ್ದಾರ ರಾಜೇಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಬಾಳಿಗರು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಡಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಡಿಯುವರೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿರುವರು. ಈ ವರುಷ ಆಗತಕ್ಕ 10 ಮೈಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 7 ಮೈಲು ಮಾರ್ಗವು ತಯಾರಾಗಿರುವುದು ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳು ಕಾಸರಗೋಡು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಹೊಸದುರ್ಗ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ಜನರು ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ಮಂಗಳೂರು: ಕಳದವಾರದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕಂದಹಾರಿಗಳು ವಸ್ತು ಮಾಡುವರೆ ಖಾಲಿ ಯಾಗಲು ಯಾ ಛತ್ರ ಶಿಕ್ಕದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಮ. ರಾ. ಬಹದ್ದೂರ ತಹಶೀಲ್ದಾರ ಜಿ. ಎಲ್. ಸಾಲ್ಡಾನ್ಹರವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಬೀಗ ಮುರಿದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಮಾಡಿದರಂತೆ. ನಂತರ ಅವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಕಂದಹಾರಿಯು ಪೇಟೆಯ ಮಧ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ, ಬೀಗ, ರೈಫ್ಲಿಚಕ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ವಿಕ್ರೆತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದು ಗೃಹಸ್ಥನು ಕ್ರಯ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳದೆ ವಾಪಾಸು ಹೋಗುವಾಗ್ಯೆ ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಡೆ ಶೆರದುಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಫಿರ್ಯಾದು ಹೇಳಿ ಕಂದಹಾರಿಯು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ವೈಯ್ಯಲ್ಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿ ತಪ್ಪು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ೩ ದಿವಸಗಳ ಕಾರಾಗ್ರಹವಾಸ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಬಿಡುಗಡೆ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದಹಾರಿಗಳು ಸಂಗತಿಸರ ನಮ್ಮೇತ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪಯಣಮಾಡಿದರಂತೆ

ತಾ ೩ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಸಂಕ್ರಮಾನ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಮಲಯಾಳಿ ತುಳು ಜಾತಿಯ ಬಾಲವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆರೆದಿದ್ದರು ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪೋದ್ರೇಕನಾಗಿದ್ದಮ್ಮ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಪ್ರಮತಾ ಇಳಿದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ತೆರೆಗಳಿಂದ ಅಪಾಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ೩ ಜನರು ಪ್ರಾಣ ಅಹುತಿಯನ್ನಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡನು ಕನಾರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕರು ಬಹಾವು ಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕುಡಿಸಿ ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ನಾಯರನ ಶವವು ಕೂಡಲೆ ಶಿಕ್ಕಿತು ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ತುಳು ಪಿಲ್ಲಿವರ ಶವಗಳು ಮರುದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದ ಬೆಂಗರೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕಿದವು. ಈ ಮೂರು ಶವಗಳೂ ಇಲ್ಲಿಯ ವೈದ್ಯಕುದ್ಯೋಗಸ್ತರ ಬಳಿ ಪರೀಕ್ಷನಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೆ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಾಹುತಿಯಾಗದೆಲ್ಲ ಈ ವರುಷ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಡಿಮಕರಂಸಳಿಯುವದಾಗಿ ಈ ಕಾರಣ ಸಂದಾಸಿಕರ ಈ ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯು ಸಮ್ಮಂಧ ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ವಿವಾದಪಡುತ್ತಾರೆ ತೀರ್ಥಕಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕುತ್ತಾರು ಮಂಗಳಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷಲ್ಲಿನೇಕರು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಈ ಭಯಂಕರ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿಲಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ವಾಚನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಾ ೪ನೇ ಬುಧವಾರ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಂಡನ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆ ಶೇರಿತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಾದ ಕಾರ ಬ್ಯಾರಿ ಮಿತ್ರತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಬರದು ತಂದದ್ದನ್ನು ಓದಿದರು ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಿವಾಸಿಕನಾದ ಮೆ ಜಿ ಮೇಲೋತ್ತರೆಂಬವರು ಭರತಖಂಡದ ಭೂತವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ನಿಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತು ಬಾರತೀಯ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದೊದಗಿದ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಕಾರಣ ಜಾತಿ ಭೇದವೂ ಐಕ್ಯಮತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಿಕೆಯೂ ಮುಂತಾದ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳು ರೇರಿ ಇರುವ ವೀರ್ಘ ಭಾಷಣದಿಂದ, ಕೂಡಿದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಆತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು.

ಸುಮಾರು ೨೦ ವರುಷಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ವಸ್ತೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ (ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ-ಬಂದವರು) ಮಿಸ್ಟರ್. ಜಿ. ಯಸ್. ಸಾಲ್ಡಾಂಞರೆಂಬವರು, ಬಹುಮೂತ್ರ ಕಾಹಿಲೆಯ ವ್ಯಣಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಮಂಗಳೂರ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠೋಪಚಾರ ಪಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಅದೇ ತಾ. ೪ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ರಾತ್ರಿ ಪರವಸ್ಥೆವಿದರೆಂಬುದು ತಿಳಿಸಲು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಬಹಳ ವರುಷಗಳಿಂದ ಗರೀಬ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಸಾಲಕೊಟ್ಟು ಚಿಲ್ಲರೆ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಒಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಇವರ ಅಕ್ಕಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಹೊರಕುಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬಾಕಿ ಇರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಕೂಡ್ಲ ಗ್ರಾಮದ ಶಿವಳ್ಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದು ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಸ್ತರ ತನಖೆಯಲ್ಲಿ ಆತ ಕೊಂಡತಿ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಒಪ್ಪಿಸಿನ್ನೆ ವರೆಗೆ ತನಖೆ ಒಂದಿವಾನಳಾಗಿದ್ದಳು ಸತ್ಯ ವೃತ್ತ ರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕುಲಾಂಕುಶ ತನಖೆ ಮಾಡಿ ವೈದ್ಯಉದ್ಯೋಗಸ್ತ ಮುಂತಾದ ಗೃಹಸ್ಥರ ಸಾಕ್ಷಿ ರ ಜುವಾತಿಂದ ಸದರಿ ಹೆಂಗಸು ನಿರಾಪರಾಧಿಯೂ, ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಪೋಲೀಸು ಉದ್ಯೋಗಸ್ತರ ಕೂಡೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ, ರುಜುವಾದ ಕಾರಣ ಅವಳನ್ನು ನಿನ್ನೆ ದಿನ ವಿಟ್ಟು ಮುಲಾಸಮಾಡಿದರಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ

ಪುತ್ತೂರು ಈ ಮುಂದಿನ ಸಂಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು ಸತ್ಯ ಮುಂಡೂರು ಪದ್ಮನಾಭ ಪಂಚಿಕಶ್ಶಾಮರು ಮರಣಕಾಲದ ಪೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು ಪಡಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಯೆ ತನಗೆ ಪುತ್ತೂರು ಮುರ್ತಿ ಶ್ಯಾನಭಾಗರು ಮನೆಬಾಗಲು ವಿಷ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ ಈ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಮುರ್ತಿ ಶ್ಯಾನಭಾಗರ ಮನೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಾಡಿದ್ದರಿ ವಿಷ ಸಿಕ್ಕಿಲಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ದಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿನೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಮುಲ್ಕಿ 'ಟ್ರಾಯಿಫೈಡ್ ಫೀವರ್' ಎಂಬ ವಿಷಮ ಜ್ವರವು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಇರುವುದು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಯುವಕರು ಈ ಭಯಂಕರ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರು ಈ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಬೀರೆದೆಟ್ಟು ಸಾಂತಪ್ಪ ಕಮ್ತಿಯವರ ಏಕ ಪುತ್ರರಾಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು ೨೨ ವರುಷ ವ್ಯಾಯದ ದಾಮೋದರ ಕಮ್ತಿ ಎಂಬವರು ಒಬ್ಬರಾಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ

ಉಡುಪಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಠದ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ತೆರ್ಕರಿ ವಾದ್ಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂಬ ಮಾನೆಯಿಂ ಮದ್ರಾಸು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಹಾಗೆ ವಾದ್ಯ ಮಾಡಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿರುವುದು

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿಸ್ಕಿನ್ ಮುನ್ಸಿಫರಾದ ರಾ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ದೇವರಾಯರಿಗೆ 1ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬಡ್ತಿಯಾಗಿದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವರೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈಗಳ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ವಂಡಿನ ವಂಕಿಗೆ ವಸೂಲಿ ವಿವರ.

ರಾ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ವಾಸುದೇವ ಪೈ (ಸಹೋದರರು)	1000 0 0
,, ಕೆ ಪಿ. ಅಚ್ಚುತ್ತಯ್ಯ ಸಹೋದರರು	500-0-0
,, ಸುಬೇರ ನರಸಿಂಗ ನ್ಯಾಕರವರು ರೂ.	250-0-0
,, ಕಸ್ತೂರಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ ಕಂಪೆನಿ	205-0-0
,, ಉದ್ಯಾವರ ರಾಮರಾವ್	150-0-0
,, ಮಂಜೇಶ್ವರ ಮುಕುಂದ ರಾವ್ ವ ಮಕ್ಕಳು	125-0-0.
,, ಮಂಗಳತಿರ ವೆಂಕಟ ರಾವ್	
,, ಬೈಲೂರ ಮಂಜುನಾಥ ಶ್ಯಾನಭಾಗರು	
,, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ನಾಗಪ್ಪ ನ್ಯಾಕರು	101-0-0
,, ಮಂಗಳೂರ ಗಣೇಶ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈ	101-0-0
,, ಮಂಗಳೂರ ಗೋಪಾಳ ಪೈ ವ ಮಕ್ಕಳು (ಅಂಶ)	95-0-0
,, ಬಂಟವಾಳ ಮಂಗೇಶ ರಾವ್ ವ ಮಕ್ಕಳು (ಅಂಶ)	70-0-0
,, ವರ್ಕಾಡಿ ರಾಮರಾಯರವರು (ಅಂಶ)	55-0-0
,, ಪಸಾರಿ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಪ್ರಭುಗಳವರು	35-0-0
,, ಗುರುಪುರ ನಾಗಪ್ಪ ಪ್ರಭುಗಳವರು	32-0-0
,, ಕೃಷ್ಣನ್ಯಾಕ ವ ಮುಲ್ಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಚಾಂಗಯರು	30-0-0
,, ವಾಗ್ ಸವೋತ್ತಮ ಶ್ಯಾನಭಾಗರು	25-0-0
,, ಜೆ ಎ ರಾವ್ ಕವಿ	25-0-0
,, ಮಳವಿ ಅನಂತ ಶ್ಯಾನಭಾಗರು	25-0-0
,, ಕುಂಬಳೆ ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭುಗಳು	25-0-0
,, ಬಸ್ತಿ ದೇವಪ್ಪ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರು	25-0-0
,, ಕರಂಕಿ ನಾರಾಯಣಕಮ್ತಿ ಕಂಪೆನಿಯವರು	25-0-0
,, ಗುರುಪುರ ನರಶಿಂಹ ಪ್ರಭು	25-0-0
,, ಬಂಗ್ರಮಂಜೇಶ್ವರ ನಾರಾಯಣ ಕಮ್ತಿಗಳವರು (ಅಂಶ)	25-0-0
ಜುಮ್ಲಾ	2925—0—0

(ಮುಂದೆ ಸಾಗುವದು)

ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾತಿದವರ ಹೆಸರುಗಳು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವವು

FOR SALE.

Karnick Devappa's House with garden attached to it.
Apply to.-

Y SUBBA RAU,
KADRI MANGALORE.

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲಲ್ಯಸ್ಟರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1—4—0

ಎಂ ಟಿ ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಜೀವಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರಾಮ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ತಕಿ ಅಕ್ಕಿ	4—11—0
ಗುತ್ತು ಮಸ್ತಕಿ ,,	4—6—0
ಮಸ್ತಕಿ ದುಯಂ ,,	4—6—0
ವಕ್ಲಸ್ ಸುಗ್ಗಿ ,,	4—6—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಯಂ ,,	4—2—0
ಮಸ್ತಕಿ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ,,	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ	7—15—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ 2ರ	6—0—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	3—12—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	7—3—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	175—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	125—8—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	60—0—0

2.	ಸುಧಾಪತ್ರ (ಕನ್ನಡ ದೇಶ)	0—2—0
3.	ಅಡಿಗೆಮನೆ	0—4—0
4.	ಅಪೂರ್ವ ಔಷಧಿ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
5.	ಗೌರಿಯವರ ಕಥೆ	1—8—0
6.	ಪುರಾಣ	0—12—0
7.	ಆಚಾರ್ಯರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
8.	ಸೀತೆಯ ಚರಿತನಾರ	0—6—0
9.	ಅಮೃತೇಶ್ವರ ವೈಚನಾ	0—6—0
10.	ವೈದ್ಯ ಶಲ್ಯವಲ್ಲರಿ	0—10—0
11.	ಪ್ರಮೀಳನಾರ	0—8—0
12.	ಶ್ರೀಮದ್ಭಾರತ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ. ಟಿ.)	3—0—0
13.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
14.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ) ...	0—6—0
15.	ಅಘೋರಕಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
16.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ. ಟಿ.) ಉತ್ತಮ	0—12—0
	,, ,, ಸಾದಾ	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು.

ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಜಮಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ.

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0; ಖಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—0—0; ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0; ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—12—0; ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—12—0
5 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5—12—0; ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 2—0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್‌ವ್ಲಾಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1—4—0, 1—8—0, 1—12—0, 2—4—0, 2—8—0, 3—0—0, 3—8—0, 4—0—0.

ಬೇಸಿಗಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್.

	ಸೈಜು "60×100"	62"×110".
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0;	7—0—0.
R. ನಂಬ್ರ	8—12—0;	9—8—0.
S. ನಂಬ್ರ	12—8—0;	13—8—0.
J. ನಂಬ್ರ	13—8—0;	14—8—0.
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0;	18—0—0.

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇವಿರುವ ರಮಾವಾರಿ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ (ಬೇಲ್ವಾರಿ, ಬುಟ್ಟಾದಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್.

A. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0; 60"×90"
E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0; 60"×90"
,, ,, 17—0—0; 60"×90" ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು.
F. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0; 60"×90"

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಮಾ ವುಂಟು. ಗಂಜಿಪಾತ್ರೆ ಪಲ್ಯಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಂಬ್ಲರುಗಳು, ಪೈಪ್ಸ್ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ.

ಅವಲ್ ರಮಾ ಪೌಂಜು ತೂಕಕ್ಕೆ 1—10—0.
ದುಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪನಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಒಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಹೆಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಕಬ್ದ, ಅನ್ವೆಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ 1—0—0.

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಚ್ಚು ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 0—4—0.

ವಿಳಾಸ:- ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು.

ಮೈಮೆನ್‌ಶಿಂಗ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹದ್ವಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ; ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬುದಿರುವ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು. ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೇನ್, ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್.

216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಸ್ ಬೀದಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ:—"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು:—ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮೆ॥ ರಾ॥ ರಾ॥ ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತಯ್ಯ,

ಹಳೆ ಬಸ್ಸು, ಮಂಗಳೂರು

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳು

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ,

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿವು ದಿಂದು ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩ ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ ಧಾತು ವರ್ದಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೪ ವಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನೂ ಸುಟ್ಟ ಕಟ್ಟಳೆಯ ದೋಷವನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೫ ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯು ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ನ್ಯಾಚ್ಯಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತಲಿಗ ೨ರೂ

೬ ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅವಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣ ಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭ ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೂಸಗವಾದ ಹಲ್ಲು ವೃತಿ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ ಆಯಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡದ ಸುಖ ವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೯. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ ಜಳಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಾಬ್ಬಸ, ಕಫ, ಕ್ಷಯಗಳ ಮೂಲ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ಮದ್ಯವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವು ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೮ ಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಂದೆರಡು ಲೇಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರಡಿಗಗಳ ಆಣೆ ೩ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೧೪ ಸವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

☞ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗು ನೋಡಿರಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—B M Nathu & Co, *Ayurvedic Chemists*, Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರತಿತಲೆ ನೋವು, ಮೈಗ್ರೇನ್ ತಲೆನೋವು, ಇನ್ ತಲೆನೋವು, ಹಳೆಯ ತಲೆನೋವು ಇದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ

ಜ್ವರದಿಂದ ಬಂದ ತಲೆನೋವು, ಸಂದಿವಾತ ತಲೆನೋವು, ತಲೆಯಿತ ಉಳುಕು, ತಲೆಯ ಉಳುಕಿನಿಂದ ಬಂದ ತಲೆನೋವು, ಒಂದು ಬದಿ ತಲೆನೋವು ಸೂರ್ಯನ ತಲೆನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಅನೆಗಾಲು, ಶೀತ ಬ್ರಾಂಕೈಟಿಸ್ ನೋವು, ಸಂಧಿವಾತ, ಲುತಿಕಾಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧ ಆಣೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಿನಿಯಮ್ ಗ್ಲಾಸು ಇನಾಮಾಗಿ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು —ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಪಿ ಹುಳುಕಡ್ಡಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು		0—12—0
ದಂತಮಂಜನ —ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಳಫಳಿಸುವದಕ್ಕೆ	,	0—12—0
ಜ್ವರದ ಗುಟಿಕೆಗಳು —ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಕ್ಕೆ (ತಕ್ಷಣ ಗುಣ)	,,	0—8—0
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಗುಟಿಕೆ —ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ	,,	0—8—0
ಬಾಲಾಮೃತ —ಮಕ್ಕಳ ಪುಷ್ಟಿಗೆ	,	0 12—0
ಮನೋಹರ ತೈಲ —	,,	0—8—0
ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ ತೈಲ.—	,,	0—8—0

ವಿಳಾಸ — ಮನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು, ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು

ಬೇಕಲ್ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ.

ಗಿರಾಕಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಬರೆಯಬೇಕು

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಧಾರ, ಒಕ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂದುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟುನೋವು, ಜ್ವರಮೈ ಉಳುಕು, ಹೊಯಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿ ೧ರ ಕ್ರಯ 0—8—0.

ಅರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—8—0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರು,

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ ಪಿ. 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1 4 0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸೇರಿರೂ 2 1-0

4

ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 16 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಪ್ಟೆಂಬರ 1910

ಸಂಚಿಕೆ 37

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀನಸಾಗಿ ಮುಲಾಮು ಇದು ಶಿರಃವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು ಶಿರೋಭ್ರಮೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಖಮು, ಉಳುಕು, ಥಾನು ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವದು ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಎಳೇ ನೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು ನಾನಾಪ್ರಕಾರ ಮಹತ್ ಪ್ರದರ್ಶನಾಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಬಹುಮಾನ ದೊರಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಂಪ್ರಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಎಲ್ಲಾ ಔಷದಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜ್ವಿಮು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಒರತೆದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವದು ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 6 ಆಣೆ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿನ ಬ್ಯಾಡ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಿನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ನರ್ವೆಸ್ ಆಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪುಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಿವೆಯಿನ ಕೊಕೊ ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷದಗಳಿವೆ ೩೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮೃದು ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಎಷ್ಟು ಬಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸ್:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ.

ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸಾ
ವಿಧಿಯ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗು
ವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯೆ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟವ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಯಾ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ವೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪ್ರತಿ

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪ್ರತಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು

ಒಂದು ಪೊಟ್ಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ.

ಈ ಶಾಯಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸೀಸೆನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಡಸಿ ಅತೀ ಕವ್ವಾನ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಒರದರೆ ಲೋಕದ ಪೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು ಪಚ್ಚೆ, ಮೂಮ್ಯಪರ್ಣ ಇನೇ ಮೊದ ಆದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟವ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸಹಾ ರೂ ೧—೪—೦

ಟಿ ಎನ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮುದಲಿಯಾರ್ ಕೊ
32 ಆರ್ಮೇನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವಡಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಪೈಕಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅಥವಾ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಕವಿ ಎಂಪೈರ್ ಸಪ್ಲೈಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಟೀಟು ಪಟ್ಟಿ ಪಕೋಪಿಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನರಿ, ಕಪ್ಪಿ, ಗ್ಲಾಸ ವೇರ, ಒಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು ಲೆಕ್ಕ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ಕಮಿಶನಿಗಿಯೂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮೊನಾಫಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದೀತು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ರುತಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ

ನೀವು?*ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕವೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕವೆಗೆ ಸವಾಗವಾದ ಕವೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ.

ಸ್ತ್ರೀ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಉದ್ದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ. ಹೆಸರು ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಳಿ ಸಹಾ ದೊರೆಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥೆಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟ್ಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಆಲ್ಫಾ ಗವರ್ಮೆಂಟ್ ಪೇಟೆಂಟ್

ಲೈಫ್ ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ:— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು.

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಬದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲದನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಬದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇವಣಿಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜ್ಯದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪೊಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!!

THE KALA-NIDHI MANGALORE

(ಪೊಟ್ಣ 1ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸ್ಟೀಲ್ ರಾ ಸ್ಕೋಪ್ ಕೇಲೆಸ್ ಫೌಂಟಿಯಾರವು.

ಈ ಶಾಯಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಪೇಪರಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಮಡಿ ತೂಬು ಸಲ್ಲದು ಬರೆಯುವಾಗ ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿದರೆ ಅಳಿಸಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ. ೪ ಆಣೆ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧದಂತ ಶಾಯಿ ೧ ಬಾಟಲಿ, ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಡೋವನ್ ಫೌಲ್ ಪೆನ್ನಿಲ್ ಡಜನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ೧ ಬಾಟಲಿ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆಕೊಂಡವರಿಗೆ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಪೆನ್ನಿಲ್ ಡಜನ್ ೧, ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಎಬೊನೈಟ್ ಪೆನ್ನಿಲ್ ಡಜನ್ ೧, ೪ ಕಿಪ್ ಬಾಟಲಿ ೧, ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಕೇಲೆಸ್ ಕಿಪ್ ಫೌಂಟಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಲಿಂಕ್ ಸಹಿತ

ಬಿಡಿ ಪೈನ್ ಪೆಡ್ಡಿ ಪೆನ್ಸಿಲು ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೮ ಸ್ಟೀಲ್ ನಿಬ್ಬಿಗೆ ಆಣೆ ೪. ಶಾಯಿಯ ಸಾಂಪಲ್ ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಕವರ್ ಸಹಿತ ಕಳುಹಿಸುವೆವು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ೨ ಪೈ ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಅಥವಾ ದಿ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ಮೈಟ್ ಮೈ ಪಿಲ್

(ರಜತ ಲೇಪದ ಔಷಧಿ)

ಕಾರ್ತಲೆಜುಳ್ಳವರೂ ಇವರ ಸೋಲಾ ಟೋಪಿಯಂತೆ ಇರುವದು; ಸ್ಟೋಟಕ್ಕೆ ರವ್ವವಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಉ ಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯಾಭರಣವೆಂಬಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವುದು, ಒಂಕಮ ಪ್ರೋ ಕಾಲು ಧರಿಸಿದರೂ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಥಳಥಳಿಸುವ ಈ ಸರಪಣಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಲಾಂಬೂಲವಿಲ್ಲದ ಮುಖದಂತೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರದು ಇದರ ಗುಣದ್ದಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹಪಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ

ಸರ್ವತೋಷಕರವಾದ ಕಾಂತಿ! ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡದ ಗುಣ!!

ಅತ್ಯಂತ ಅಗ್ಗವಾದ ಬೆಲೆ!

ಸರಪಣಿ 1ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೧—೮—೦. ಚಿಕ್ಕಸೈಜು ಧಾರಣಿ ವಾಚು 1ಕ್ಕೆ 3—೮—೦. ರಾಸ್ಕೋವ್ ರಿವರ್ ವಾಚು1ಕ್ಕೆ 2—೮—೦.

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಯೂನಿಯನ್ ಮ್ಯಾರ್ಟ್ ಕಂ,
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 16ನೇ ಸಪ್ಟಂಬರ 1910

ಜಪಾನ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು

ಯಾವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿಯಾದರೂ, ಯಾವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿಗಲಿ, ಯಾವ ಕುಲ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿದ್ಯೆಯೇ ಸರ್ವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ವಿದ್ಯೆ ಒಲವೇ ಜನಂಗಳನ್ನು ಜೇತರಿಸಿ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನೆರೆವೇರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜಿವ್ಯಾನ್ನು ಸರ್ವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಅಬಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡದ ಪ್ರತಿ ಜನಾಂಗದ ಚರಿತ್ರೆಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಇತ್ತಲಾಗ ಒಲವಂತ ಜನಾಂಗವೆಂತ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಪಾನಿಯರು ಸಹ ವಿದ್ಯೆಯ ವಿಕಾಸದಿಂದಲೇ ಪ್ರಪತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು ಇಂಥವರ್ಗ ವಿದ್ಯಾ ನಿರ್ಣಾಟಗಳ ಯಾನವಿದ್ದವುಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜರಗಿಗ ಅಂಗ್ಲೋ ಎವಾನೀಯ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೇಖಾಷೆಗಿಟ್ಟ ಜವಾನ ಸರಕಾರದ ಎದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಆಯಾ ಕಾಲದ ವರದಿಗಳಿಂದ ಲಾಲಾಲಬಿಪತ್ರಗಳವರು ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒದರಿರುವರು

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರ ಕೈವಶವಾಗುವ ಮೊದಲು ಕುಂಪನಿ ಸರಕಾರದವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಚಯ ಮಾಡುವುದೇ ಈ ಕುಂಪನಿ ಸರಕಾರದವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಈ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಕಲಸಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪ ವೇತನದ ನೌಕರರು ದೊರಕುವಂತೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾಷಾ ಪರಿಚಯವು ಮಾತ್ರ ದೊರಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಎದ್ಯಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾತಿದ್ದರು ಹೀಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಾಜ್ಮಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದಾಗ ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಬದ್ಧ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಯು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳೆದು ಬಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮನೆತುಬಿಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಗಲಲೀಯೋ ಜನಮಂಯ ಮೊದಲು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾ ಇದೇ ಭಾವನೆಯು ಇತ್ತೆಂತ ತೋರಿಬರುತ್ತದೆ ಎಸ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾಬಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಇರಗೊಡಿಸುವುದು ಪ್ರಜಾವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಕರವಲ್ಲವೆಂತ ತೀರ್ಮಾನ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸವು ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಬಂದು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾ ನಿವಾಸಿಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಹಿತರಾಗಿರದಂತೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಪಾನ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಜಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಹೀಗೆ ಜಪಾನರ ವಿದ್ಯಾಬಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದು ಇತ್ತಲಾಗ ಬೆಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನ 40 ವರುಷಗಳಿಂದಲೇ ಎಂತ ತೋರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳೂ, ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಸಫರ್ಡ ಕೆಂಬ್ರಿಜ್ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣಾಗುವ ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಧಾರಾತೀಯ ಮತ್ತು ಚೀನಿಯ ಪುರಾತನ ನಾಗರೀಕತೆಯ ಪಚರ್ಸ್ಪದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ತಗಿನ ಜಪಾನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯೆಯು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತೆಂತ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು,

ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮೂರುತೆರನಾಗಿರುವುದು ಜನರಲ್ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ಪೆಶ್ಯಲ್ ಯಾ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ, ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಯಾ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಮೊದಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಗಳೆರಡು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ತರದವುಗಳಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರೀತಿಯ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಲಸಗಾರನೂ ಮೊದಲಾದ ವಿಧ ವಿಧದ ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಆಯಾ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳ ಹೊರತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥಾ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೃತ್ತಿಯವನಿಗಾದರೂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ದೊರಕುವುದು ಆದರೆ ಆಯಾ ಕಸುಬುಗಳಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ಸರ್ವರಿಗೂ ಅನುವಿನವೂ ಬೇಕಾಗುವ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಾಮರಿ ತರಗತಿಯ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣಾಗುವುದು ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಡವರು, ಧನಿಕರು ಕೀಳು ಯಾ ಮೇಲು ಜಾತಿಯವರೆಂಬ ಬೇದವಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಹಾಜರಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಖುಚಿತವಾಗಿಯೂ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿಯೂ, ಪಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲಾ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದುವ ಮೊದಲು ಮಗುವಿನ ಮೂರು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಾಯವಾಗುವ ತನಕ ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಟನ್ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡಿರುತ್ತದೆ ಒರು ವರುಷ ವ್ಯಾಯ ತುಂಬಿದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾದ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಪತ್ತವರು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ತಮಗಾಗಿ ಯಾ ಗಿ ವರುಷ ವ್ಯಾಯವಾಗುವ ತನಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡಿಯುವರು ಒಳ್ಳೆ ನಡತೆ ಜವಾನ್ ಬಾಷೆ ಲೆಕ್ಕ, ಜವಾನ್ ಚರಿತ್ರೆ ಬೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ರಸಾಯನ ವಿದ್ಯೆ ಚಿತ್ರ ವಿಡಿಸ ಪ್ರವು ಪದ ಹಾಡ ಪ್ರವು ಜಿಮ್ನಾಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಯಾ ಕುಸ್ತಿ ಆಟ, ಹೊಲಿಯುವುದು, ಉಕ್ಕ ಕೈ ಕೆಲಸ ಈ ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ ಕಲಿಸುವರು ಹೀಗೆ ಸಂತಿ ಪರಕೆಯೂ ಮುದ್ರಿ ಹಾತುರ್ಯವೂ, ದೇಹ ಪುಷ್ಟಿಯೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾ ಎಸ ವಿದ ರೀತಿಲ್ಲಿ ಜಪಾನ ದೇಶದ ಮೂಲ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಿತಿಯು ಚನ್ನಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಾಟುವ ಮೊದಲು ಅನ್ಯ ಬಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವುದನುಚಿತವೆಂತ ತಿಳಕೊಂಡು ಹಾಯರ್ ಯಾ ಮೇಲು ತರಗತಿಯ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸಿಕರಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲರನ್ನು ಒರಪಾತಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೇಷ್ಟಾದಿಕಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಅನಾರೋಗ್ಯ ಇವಾ ಇತರ ತಕ್ಕ ಸಬಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯು ಅನುಸುಕೂಲತೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒರಬೇಕೆನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಸಮಯ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿನೋಚಿಸಬಹುದು ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು ತಮಗೆ ಆರನೇ ವರುಷ ದಾಟಿದ ಮರುದಿನದಿಂದಲೇ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹವು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತೆ ಆಯಾ ಕಡಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಎಡ್ಯುಕೇಷನ್ ಯಾ ವಿದ್ಯಾಕಮಿಟಿಗಳಿರುವವು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಹಾ ಇರುವರು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೊಳ್ಳಗಾಗಿ ನಡಿಯುವ ಶೀಲವೂ, ಸದ್ವರ್ತನೆಯೂ, ಹಸ್ತಕೌಶಲ್ಯವೂ ಚನ್ನಾಗಿ ವಾಟವಾಗುವಂತೆ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯ ವಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಶಾಲಾ ಕೋಷೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜಾಡಿಸುವುದು, ಶಾಲಾ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಟ್ಟು ಬೆಳಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವವು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಶಾಲೆಗಳ ವಟಾರಗಳು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದು ಆಂಟು ರೋಗಗಳು ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೂ ವೈದ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವರು

ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳೆಂಬ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಾಲವು 5 ವರುಷಗಳ ತನಕವಿರುವುದು ಈ ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಕ್ಕಿಂತ ಆಲೋಚನಾ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನಾ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಸುವುದಾಗಿರುವುದು ಜಪಾನ ಭಾಷೆಗೆ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಗಮನ್ನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಜರ್ಮನ್ ಯಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಗಳ ವೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಕಲಿಯುವರಲ್ಲದೆ ಪುರಾತನ ನಾಗರೀಕತೆಗೆ ಮೂಲವಾದ ಚೀನಾ ದೇಶದ ಪುರಾತನ ಭಾಷೆಗಳ ಸಹ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಚರಿತ್ರೆ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ, ಗಣಿತ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ

[illegible] ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾನೂನು, ಹಾಡುವುದು, ಅಂಗಸಾಧನೆಗಳ ಪಾಠ [illegible] ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರುವವು. ಜುಮ್ನಾಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಅಂಗಸಾಧನೆಯನ್ನು [illegible] ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಾಸಿಸುವದಲ್ಲ, ಮೈಗಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪದ ಬಾರದಂತೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಸಾಧನೆಯ ಅಧ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಹುಡುಗಿಯರು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಹಿದಬಹುದು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಕಾಲೇಜುಗಳೂ ಇರುವವು ಸೆಕಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾನದ ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಅವವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೆರುವ ಮುಂಚೆ ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲುತರಗತಿಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರುಷಗಳ ತನಕ ಪೂರ್ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ೨೦ ವರುಷ ವ್ಯಾಯವಾದರೂ ಆಗುವುದು ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕುವುದಿಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣಕರಾಗುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಂತಿಶ್ಚವನ್ನು ಪಡದು ತಮ್ಮ ಶೋದನೆಯು ಅನುಭವದಿಂದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವರು

ಸಕಲ ವೃತ್ತಿಯವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಬೇಕಾದ ಕಲಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಕಲಾಶಾಲೆಗಳು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿರುವವು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡದವರಿಗಾ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಜೀವನಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಾಲೆಗಳಿರುವವು ಇವೆ ರೀತಿ ಸೆಕಂಡರಿ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಯಾ ವೃತ್ತಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಏರ್ಪಾಡಿಗಿರುವವೆ

ಇದೆಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಕಾರಿಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇದೇ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ ಅಸಮಾನ ಮಮತಾಯುತರಾಗಿ ಜನಾಂಗವಿಮಾನವೂ ವೀರಮಾತೆಯೂ ಪತಿವ್ರತೆಯೂ ಪತಿವ್ರತೆಯಂತೆ ಗಳುಳ್ಳ ಸತಿಯರೂ, ವಿಧೇಯರೂ, ಪ್ರೀತಿ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಆಗಿರುವರಲ್ಲದೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಸೂಲಗಿತಿ, ವಕೀಲರ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಸರಿಸಮಾನ ಬ್ರತ್ಯ, ಲೆಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್, ಗುಮಾಸ್ತೆ ಮೊದಲಾದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥ ಸ್ತ್ರೀ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹಜ ಅನುಸರಿಸುವರು

ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಪಾನೀಯರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ತಾವೂ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಜನಾಂಗವೆಂಬ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ವ್ಯವಹರಿಸುವವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ

ಗ್ರಾಮ ಮಾಹಿತಿ

ಅನಾಥ ಪಂಚಮನೊಬ್ಬನ ದುರ್ಗತಿಯ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಕಂಡಿದ್ದು ಬಂದ ಮತ ಮಾಡಾರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಳ್ಳಿ ನಿವಾಸಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗ್ರಾಮಮಾಹಿತಿ ಎಂಬ ಒಂದೆರಡು ಲೇಖಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಬಿಲೆಯು ಇತರ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸ್ವಯೋಜನಾರ್ಥವಾದ ಹಲವು ಸೂಚನೆಗಳೂ, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳೂ ಈ ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಾ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲೇಖಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ "ಅನಾಥ ಪಂಚಮನೊಬ್ಬನ ದುರ್ಗತಿಯು" ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ

"ಸಾವಿರಾರು ಪಂಚಮರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಿಗೆ ನೌಕರಿಕರಾರು ಬರಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವಾಡಿಕೆಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨೦ರಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿಯ ಒಬ್ಬ ಪಂಚಮನು ಧನಿಗಳಿಂದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೆಲವು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡದು ನೌಕರಿ ಕರಾರು ಬರಕೊಟ್ಟು ಸಂಗಾತಿಗಳೊಡನೆ ಕಾಫಿತೋಟಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು ಸಾಧಾರಣ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗೆ ತಲ್ಪುತ್ತಲೇ ಈತನಿಗೆ ಮಲೆಜ್ವರವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈತನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು [illegible] ನಮೇತ ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿಬಂದನು ಆದರೆ ತನ್ನ ಬಡ [illegible] ಳ್ಳುವ ಅದೃಷ್ಟವು ಈ ಪಂಚಮನುಸಿಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮೂಲ್ಕಿ ಕಸಬಾ ಪೇಟೆಯಿಂದ [illegible] ಸುಮಾರು ಏಳು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದ ಈ ಪಂಚಮನ ಜ್ವರ ಕಾಹಿಲೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಗಿಯಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆಸ್ಥ ಹೋಗಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸವಿಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಬಿಲ್ಲವನೊಬ್ಬನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡನಂತೆ ಒಂದೊತ್ತಿನ ಗಂಜಿಯು ಈತನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡೋಣವಾದ ಕಾರಣ ಆ ಮನೆಯವರು ಇವಿ ಇವನನ್ನು ನಿಲ್ಲ ವಿತಲಿಲ್ಲ ನಡಕೊಂಡು ವಾಲ್ಲಿ ತನಕ ಬರುವ ತ್ರಾಣವು ಈ ಪಂಚಮನುಸಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ, ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಮನೆಯವರಾರೂ ಕೃಪಾ ದೃಷ್ಟಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕೆಂಬುಕೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಬಿಲ್ಲವನ ಮನೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪಂಚಮನಿಗೆ ಎಂಬಿಷ್ಟು ಸಂಗಾಯ ಸಹಾ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜ್ವರದ ತಾಪವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಏರಿತು ಪಂಚಮನಿಗೆ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು ಆತನ ಸವಿಾಪವಿದ್ದವರಿಗೆ ಈತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಯಾವ ಉಪಾಯವೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ ಮನೆಯ ಪತ್ತಿರವಿದ್ದವನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚಾಪಟ್ಟೆ ಮಾತ್ರ ದೂರ ಸಾಗಿಸುತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಯವೇ ಒಳ್ಳದೆಂತ ತಿಳಿದು, ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾದುಕೊಂಡು, ಕತ್ತಲೆಯು ಮೊದಲನೇ ಝಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಪಿಷ್ಠನನ್ನು ಬಂಗು ಕಂಬಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ ರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈತನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭಯಂಕರ ಪಾಪ ಲಪತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು ಈತನ ಮೊಯಿಂದ ಕರಳುಗಳ ರಾಶಿಯ್ತು ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತಂತೆ! ಶವವು ಆ ಗುಡ್ಡೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತಂತೆ! ಈ ಅನಾಥನ ಪತ್ತಿರ ಕೇವಲ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತೆಂತಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರದೊಡನೆ ಅವನ್ನು ಸಹಾ ಕಳಕೊಂಡೆ ಇರಬೇಕು ಇಂಥ ಅನಾವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಕಾನೂನುಗಳಿಲ್ಲವೆ? ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಮೈಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿರುವರು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವರ್ಷದಾರರುಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸಮರ್ಥವುಳ್ಳವರು ಇಂಥಾ ಗರೀಬರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕಡೆಯಿಂದಾದರೂ ಸಾಲಲಾಯವಿಲವೆ?

ಸಶೇಷ

ಮುಕ್ತಾಹಾರ

ಕಥಾನಾಯಕಿ - ಮುಕ್ತಾಬಾಯಿ

ಶ್ರೀಕಂಠನ [illegible] ತಿಂತಿತು ಕಾಲ ಘಸಲು ಈ ಕಾಲ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು ಬಯಸಿದಷ್ಟು ಶ್ರೀಶನ ಮೊಲೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅರಳಿತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವಾಸವಾಯಿತು ಶ್ರೀಶನು ತನ್ನ ಆನಂದಕ್ಕೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಮುಂಗಡ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದೂ ಆದನ್ನು [illegible] ಹಾಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯ ಎಂದೊಡನೆ ಅಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ವಿಷಾಡು ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟನು ತನಗೆ ಸಂಪತ್ತು ತಂದೆ ಊರಣಿಕೆ ಹಾರದ ಯೋಚನೆಯೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಅದರೆ ಇಟ್ಟು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲವಾಯಿತು ಸುಶೀಲೆಯು ವೋಸಹೋಗಿ ತನಗೆ ಇತರರ ತಾಜಾ ರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದಾರೆ ತಾನು ಎಂಬಕಳಾದೆನಲ್ಲಾ ಎಂದೂ ಎನಿಸಿದಳು ಹ್ಯಾಗೂ ಈ ಒಗಟನ್ನು ಬಿಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ಒಂದು ದಿನ ಸುಶೀಲೆ ಇದ್ದೆಡೆ ತೋದಳು ಬಿಡತಿಯೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಬಡ ಹುಡುಗಿ ಹಿಗ್ಗಿದಳು ಉಚಿತ ಸ್ವಾಗತವಾದ ನಂತರ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟೆ ರವಿಕೆಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಳು ಸುಶೀಲೆಯ ಮನಸ್ಸು ಅರಳಿ ತನ್ನ ಒಡತಿಯು ಅಸಮಾನೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು "ಸುಶೀಲೆ ನೀನು ನನಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಂಡಾಡುವರು ಅಂತಹದೊಂದು ನನ್ನ ಗೆಳತಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವಳು ಒದರ ಮರ್ಮವನ್ನು ಇದ್ದಂತೆ ಹೇಳು" ಎಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು "ಅಮ್ಮಾ! ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸುಳ್ಳೆ ಹೇಳಲಾರೆ ಆದರೆ ನಾನು ಇದರ ಗುಟ್ಟು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿರುವೆನಲ್ಲಾ" ತಾನು ಗುಟ್ಟನ್ನು ಹೊರ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಶೀಲೆಯನ್ನು ನಂಬಿಸಲು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಅವಳು ಸುರೇಂದ್ರನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಳು. ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸುರೇಂದ್ರನ ಮಹಾಲಿನೆದುರು ನಿಂತಿತು. ಅಂಗಡಿಯೊಳಗೆ [illegible]

ಅದರಂತೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಕುದುಕ್ಕುಳ್ಳಾದಂತೆ ನಟಿಸಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಚರಣನು ಒಂದು ಹಾರವನ್ನು ತೆಗದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಕರೆದು "ರಾಧಾಕಾಂತ ಇದನ್ನು ಒಡೆಯನಿಗೆ ಜೋಕೆಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸು" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟನು. ಹಾರವನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಇದೇ ತನ್ನಿಂದ ಕಾಳಿಚರಣನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಹಾರವೆಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವಳು ತನಗೆ ಆದರಣ ತೋರಿಸಬಂದ ಸೇವಕನೊಡನೆ "ಅದು ವಿಚಿತ್ರ ತರದ ಹಾರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ನೋಡಿ ಬರುವೆನಿದ್ದೀತೋ" ಎಂದಳು. "ಅಮ್ಮಾ ಅದರ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತ, ಅಂಥಾದನ್ನೊಂದು ಕಾಣ ಮಾಡಲಾರೆವು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನನು ಸ್ವತಹಾ ಒಬ್ಬ ಆಕ್ಕಸಾಲಿಗರ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ಇಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅದರ ಮುತ್ತುಗಳು ಅವನ ಚಿಕ್ಕ ತಂದೆ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥನು ಬಹು ಶ್ರಮದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದವುಗಳು"

"ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನನು ಯಾರು"?

"ರಮೇಚಂದ್ರ ಬಾಬು ಖಾತೆ ಅವನ ಒಕ್ಕತಂದೆಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಡಯುತ್ತದೆ ಸುರೇಂದ್ರನು ನಿಸ್ಸಂತತಿಯಾಗಿ ಸತ್ತನು ಸಮ್ಮೋಹನನು ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಹಕ್ಕುದಾರನು"

ಕಲ್ಯಾಣಿಗಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿತು. ರಮೇಶನು ತಾನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾರವನ್ನು ತಾನೇ ತನ್ನ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ ಕಾಳಿಚರಣನ ಮುಖಾಂತರ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕಲ್ಯಾಣಿಯನ್ನು ಋಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. ಈ ಕೃತ್ರಿಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೆಷ್ಟೆಂಬ ಲವು ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಯೋಜಿಸಿದಳು. ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ತಕ್ಕ ಯುಕ್ತಿ ಹೊಳಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ರಮೇಶನಿಗೆ ಕಾಗದ ಒಕ್ಕಿದು ಸಂಧಿಕನೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಳು. ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಅವಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ರಮೇಶನು ತಲಪಿದನು. ಅವನ ಹತಾಶನಾಗಿ ಹೋದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಯಾಗಿತ್ತು.

"ರಮೇಶ ಬಾಬು! ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹಾರವು ನಿಮ್ಮದೇ ಆಗಿತ್ತೆಂದೂ ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸಾಲ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಿರೆಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಬಂತು" ರಮೇಶನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆರಗಾಗಿ "ಯಾರೋ ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿರಬೇಕು" ಎಂದನು.

"ನಾನು ಆ ಗುಟ್ಟನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ತಾವು ತಿಳಿದೀರೇ? ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗ ವಂಚಿಸಕಾರಣವೇನು? ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮೋಸಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಹೊಗಳಿದರೂ ಸಾಲದು" ರಮೇಶನಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿದಂತಾಗಿ-ಶ್ರೀಮತಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಬಾಯಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕೆಂದನು. ಆಗ್ಯೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ತಾನು ಆಡಿದ ಮಾತು ತಪ್ಪಾಯಿತೆಂದೂ ರಮೇಶನನ್ನು ಇಷ್ಟೊಮ್ಮೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ನೋಯಿಸಿದೆನೆಂಬ ಬೋಧಯಾಯಿತು. "ತಾವು ತಿರಿಗಿ ತಿರಿಗಿ ನನ್ನನ್ನೇ ತಪ್ಪಿಸಿಹಾಕುವಿರಿ. ತಾವು ನನಗೋಸ್ಕರ ಎಲ ಇಟ್ಟಿರೆಂದು ನನ್ನ ಹಂಗಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿದರೆ ತಮ್ಮ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಆಸೆ" ರಮೇಶನು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುಂದಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಿರುನಗೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದು "ನನ್ನ ತಂದೆಯು ವಹಿವಾಟಿನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ನನಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಯ ಒಂದೊಡನೆ ಶಿಲ್ಲಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕುವದು ಒಳ್ಳೆರ ವರ-"

"ಹೌದು ಅಷ್ಟರ ವರೆಗೆ".

"ನಾನು ತಮಗ ಒಂದು ದಸ್ತಾವೇಜು ಬರಕೊಡುವೆನು ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಮಿಣ ಸಲಾಯಿಸುವ ಇರಾದೆ ಇಂಬಂತ ಅದರಿಂದ ತೋರಬೇಕು ಒಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಬಲ್ಲಿರಾ"

"ಹೌದು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ"

"ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ತಿರಿಗಿ ವಾಜಿಸಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಅದರ ವಕ್ಕಣೆಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳೋಣಾಗಬೇಕು ನಾನು ಅದನ್ನು ಅರಿತವಳಲ್ಲ" ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ವಕ್ಕಣೆಯನ್ನು ರಮೇಶನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳುವದು ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಬೇರೆಯವನಿಂದ ಕಲತಿದ ಮರತಳು ಈಗ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ರಮೇಶನು ನೋಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಬರಿಸಿದನು ತೀರಿದೊಡನೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಸಾಲಗಾರನ ಕೈಯಿಕೊಟ್ಟಳು ಅವನು ಅದನ್ನು ಮಡಚುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಕರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕೆಂದು, ಅವಳಿಗೆ ನೆನಪು ಬಂದು, ತನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಸ್ಟಾಂಪನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಳು ರಮೇಶನು ಒಂದು ಮೂಲೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿ ನೋಟನ್ನು ರಮೇಶನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು ಅವನು ತನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ರಜಾ ತಕ್ಕೊಂಡನು.

ನಂತರ ಇವರಿಬ್ಬರು ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಗುಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಚ್ಚು ತೀದುಬಂದು ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅವನನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಕಂಡಳು. ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ವ್ಯಾದೆಗೆ ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಹ್ಯಾಯ ತುಂಬಿತು ಆ ದಿನ ಅವಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತಂದೆಯು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟನು ವ್ಯಾದೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರಮೇಶನು ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದನು ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ಅಸಲು ಬಡ್ಡಿ ಐವಜಿಗೆ ಅವನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಚೆಕ್ ಬರೆದು ರಮೇಶನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು ಅವನು ಕಿಶೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಗದ ಹೂರುಗಳನ್ನು ತೆಗದು "ಇದೊ ನಿನ್ನ ನೋಟು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಆದೇ ದಿನ ಮಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಇಳಿದೊ ದನೆ ಹರದು ಹಾಕಿದೆ ನಿನ್ನ ದಸ್ತತು ಮಾತ್ರವೇ ಜೋಕೆಯಿಂದ ಇಟ್ಟಿರುವೆನು ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಋಣಬದ್ಧಳಾಗಿ ಂಯೂ ಮಾಡನು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು"– ಅನುಪಮೆಗುಣ ಮಣಿಯೆಂದೇ ಎಂಸಿರುವೆ–ಎಂದು ಕಲ್ಯಾಣಿಯು ರಮೇಶನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಗಳು

ಹೀಗೆಯೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಕಳೆದವು ಆ ಹೊಲಸು ಅಸಹ್ಯ ವಾಮನನು ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮನೋಲಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತನಾಗಿ ರಮೇಶನು ರಮಣೀಯನಾದನು ನೋಡಿದಿರಾ' ಪ್ರೇಮದ ಮಹಿಮೆ ಆ ಪ್ರೀತಿವಲ್ಲರಿಯು ಯಾರ ಹೃದಯವನ್ನು ಸುತಿ ಕೂಂಡಿದೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರುಜು ಕೋದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು ಇತರರನ್ನು ಯಾವ ರುಜುವಾತಿನಿಂದಲೂ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಲಸಾಧ್ಯ. ನಮ್ಮ ಕಥಾನಾಯಕಿ ಮತ್ತು ರಮೇಶನ ವ್ಯಾಪಾರನಾಯಕಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮದೆ ಅಳವನ್ನೂ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನೂ ತಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ ಹಾಮನು ಅವಳಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಂಡೆ ಕುಯೊಕ್ಕು ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು

ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀಮತಿ ರಮೇಶನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಾಳಿದ ಮಾತು ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಆ ರಾತ್ರೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ನಿದ್ದೆಯೇ ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ ಲೋಭಿಯು ಒಲೋಚಿತವಾಗಿ ಕೈಗ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನವನ್ನು ಕಳ್ಳಂಗೆ ಬಿಸಾತಿ ಅದು ಪರರ ಕೈಸಾರ್ದ ನಂತರ ಬೆಲಿಯರಿತರೆ ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಪಹಪಾಯಿಸೋ ಕಲ್ಯಾಣಿಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈಗ ಅಷ್ಟು ಸುಖವಿದ್ದಿತು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಯಾದರೂ ರಮೇಶನನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತಾಡುವದೆಂಬದು ಅವಳಿಗೆ ಆಹ್ನಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು ಮರುದಿನ ಅವರು ಎಂದಿನಂತೆ ಕೂಡಿದಾಗ "ನೀನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆಯಂತೆ ಹೌದೇ" ಎಂದು ಕೇಳಲು ಖಿಲೆಯೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿಕ್ಕಿತು "ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಹಾರವು ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಕೊರಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವದು"

"ಹೌದು ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಜೆಯ ಸಂಕಟ ಒಂದದೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಲಾರೆನೆಂದು ಒಜೆ ಹಿಡಿದ್ದೇ" ಆದರ ರತ್ನಗಳಾದರೋ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಸ್ಕರವೇ ನನ್ನ ಹಿರಿಯರು ಸಾದಿಸಿದ್ದು ಹಿರಿಯರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕು"

"ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು"

ರಮೇಶನು ಮುಕ್ತಾಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಿರಿಯರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದನು

ದಕ್ಷಿಣಕನಡ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರ

ನಮ್ಮ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿವಾತವೆಂಬ ಮಹಾ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವನಿಗೆ ತಾನೆ ವಿಷಾದವು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಯುವತಿಯರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಅಣ್ಣ ಅಕ್ಕ ಮೊದಲಾದವರುಗಳಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತಂದುಹಾಕಿ ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರದ ಪಾಲಾದರು ಇದೇ ವರ್ತಮಾನ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕಿ, ಪಡುಬಿದ್ರಿ, ಹೆಜಮಾಡಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಸಬೂತರಾದರೆಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಜನರು ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರದಿಂದಲೇನೇ ಮೃತರಾದರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಧ ಜ್ವರದಿಂದ ಮೃತರಾದರೋ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ದುರ್ಲಭವಾಗಿವೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಕೃತ ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರವು [illegible] ಗೆಂದು ಪೌರಸ್ತ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಿರ್ವಿವಾದ ನಿರ್ಧಾರ [illegible] ಇನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಇದು ಒಂದು ವಿಧ ಕ್ರಿಮಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರವೆಂದು

ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. "ಹೀಗಿರುತ್ತ ಈ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಸ್ವತಃ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಅನುಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂಟುರೋಗವಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವದೋ ದೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಈ ಜ್ವರವು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾರ ಮುಖಾಂತರ ಹ್ಯಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಶೇರಿತು ಎಂಬ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಹೇಳುವರೆ ತಕ್ಕದಾದ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲದಿರುವದು ನಿತಾಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಅಂದರೆ ದೇಶೀ ವೈದ್ಯರು ಮಾಡುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ) ಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಕೇರಳ (ಮಲಬಾರ್) ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಾರಣ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಛಿನ್ನೋದ್ಭವಾದಿ ಕಷಾಯ, ಖಚೂರಾದಿ ಚೂರ್ಣ, ಮರಿಚಾದಿ ಗುಳಿಗೆ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮಾತ್ರೆ, ಗೋರೋಚನಾದಿ ಮಾತ್ರೆ, ಜಾಯಿಲ್ಯಾದಿ ಗುಳಿಗೆ ಗೋಪಾಚೂಳಿ ಮೊದಲಾದ ಔಷಧಗಳು ಕೇರಳ ವೈದ್ಯರಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗಿವೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ಸನ್ನಿಪಾತಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೇಳಿರುವರು ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇರಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಹೇತುವೇ ಕೇರಳ ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೋಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ಅನ್ಯಥಾ ಯಾತಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಬೇರೆ ವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಆಗೋಸ್ತ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ವರವು ಪ್ರಚುರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದಾರು ನೇಟಿವ್ (ದೇಶಿ) ವೈದ್ಯರಿದ್ದರೂ ಈ ಜ್ವರವು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಏನು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ವಿಧ ಔಷಧವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜೀವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲೇರಿಯಾ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಔಷಧ ಇದ್ದಂತೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಔಷಧವೇನೆವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಕೃತ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರ್ವ ಜನ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ವೈದ್ಯರು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುವೆನು.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳೇ ಕಾರಣಗಳು ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿದಂತೆ ಇವರ ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲ ಇವರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಕಾರಣವಾದದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಪವೇಶಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು ಯಾಕಂದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಕಾರಣಗಳು ಇರುವಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯವು ಉಂಟಾಗಲೇಬೇಕು ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಅಮೆಯನ್ನಾದರೂ ಅವರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನಾದರೂ ಸೋಕುಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎರಡು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಒಂದು ಕೊನೆಗೆ ಕಾಂತವಾ ಎದರೂ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದಲೇ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಉಂಟಾದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಿಂದ ಮರಣವಾದ ಪ್ರೇತವು ಸುಲಿಮಾತ್ರ,

ಶೆಕ್ಸಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯವರ "ಸಿಂಬೆಲೈನ್" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲುವ, "ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ" ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ,

ಸೀಮಂತಿನಿ,

ಎಂಬ ಒಹು ಮನೋರಂಜನೀಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾವೆಲ್,

ಸ್ತ್ರೀ ವೈದುಷ್ಯ, ದಮ್ಪತಿದರ್ಮವಿವೇಚನೆ, ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರ ದುರ್ಗತಿ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಮಹದ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಣಯಿಸುವದು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೂ ಬಿಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗದು. ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯುರೇಸ್ಸಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಪಾರಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕನ್ನಡ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕ್ರಯ 12 ಆಣೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 10 ಆಣೆ. ಟಪ್ಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಜಿ. ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮಹಾದೇವ ಪೇಟ್ ಮಡಿಕೇರಿ

ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ದಿ. ನೋರ್ದರ್ನ್ ಸರ್ಕಾರ್ಸ್ ಲೈಫ್ ಇನ್ಷೂರೆನ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು: ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ.

ವಿವಾಹಸಂಘವೂ ಕೇರಿದುಕ್ಕದೆ — ಸರಕಾರಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳದ್ದು.

ನಿಯುಕ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸರ್ವ ಸ್ತರಿಗಳ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಕೇರುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳದ್ದು — ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು.

ಹದಿನಾರು ವರುಷ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಏವತ್ತೈದು ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಒಳಗಿನ ಯಾವತ್ತು ಜನರೀಗೆ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯದ ಕುರಿತು ಒಂದು ದೃಢ ಪತ್ರವಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯ ವರೀಕ್ಷೆಯಾಗಲೀ (Doctor's Certificate) ಜಾತಕವಾಗಲೀ ಕೇಳೋಣಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮರಣಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪೀಸಾಗಿ Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0 (ಈ ಏವೇಜನ್ನು ಮರಣದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕತಕ್ಕ ಬೋನಸ್ ಹಣವಿನಿಂದ ಕಂಪನಿಯವರು ಮುಜ್ರಿ ಪಡಕೊಳ್ಳುವರೇ ಮೆಂಬರರು ಒಪ್ಪುವದಾದರೆ ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡೋಣಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ) IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 0—8—0 ವಸೂಲುಮಾಡೋಣಾದೀತು ವಿವಾಹ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಂಧಾ ಪೀಸು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗದು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಕರೆಯ ಏವೇಜಿಗೆ Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ 1—0—0, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 0—8—0 ಮತ್ತು ವಿವಾಹಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೂ. 1—0—0 ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುವದು ಈ ಏವೇಜನ್ನು ವರ್ಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. 15ರ ಒಳಗೆ ವಸೂಲುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸೇರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ತಾವು ಸೇರುವ ತಿಂಗಳ ಕರೆಯ ಬಾಬ್ತು ರೂ 1-0-0, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ರೂ 0-8-0 ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ರೂ 1-0-0, ವ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮೆಂಬರರೀಗೆ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಜರುಪತ್ತಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸುವ ಅಂಚೆಯ ಹಾನಲು ರೂ-0-6-0 ಕೂಡಾ ತಾವು ದಾಖಿಲಾಗುವರೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗಡ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರೀಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಗ್ಯೆ ವಾವತಿಪಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮರಣಸಂಘದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ 15 ವರುಷಗಳ ಪರಿಯಂತರ ಕರೆಯ ಏವೇಜನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗುವದು. ಮತ್ತು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೆಂಬರರೀಗೆ ರೂ 200-0-0, IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೆಂಬರರೀಗೆ ರೂ 100 0-0 ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ಏವೇಜನ್ನು ಮೆಂಬರರ ಮರಣದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ ವಜಾ ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಮೆಂಬರರ ನಿಯುಕ್ತರೀಗೆ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಅಗ್ರ ಸಂಖೆಯು Iನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ. 1000 0-0 ಮತ್ತು IIನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 500-0-0 ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರುವ ಮೆಂಬರರು ತಿಂಗಳ ಯಾವ ತಾರೀಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿಬಹುದು ವಿವಾಹಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪರಿಯಂತ್ರ ಮರಣಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸುರಾದ ಪಂಪಂತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕರೆಯ ಏವೇಜನ್ನು ವಸೂಲು ಪಡಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಪೆಷ್ಕಿನ ಪಾಪಿತಿಗಳ ಒಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಣೆಯ ಟಪ್ಪಾಲುಚೀಟು ರವಾನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಬಂಧಗಳು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ನಡಿಸಬಹುದು

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕು ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಶನು ಕೊರೆಯುವದು

ಮೆಸರ್ಸ್ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ ಕಪೀಲ ಮುಕುಂದಮ್ಮೈ,
ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ಸ್, ಮದ್ರಾಸ್ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ ! ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ !!

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ

ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಜ್ಞಾಗುತ್ತಾ ಇರುವದು ಇದನ್ನೊದಿದವರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಊಟವಾದ ಒಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮಿದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ನೈಸರ್ಗಿಕಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೫೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦.

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
೨೫ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು. ಮಣಿಕಂಠಸ್ವಾಮಿ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

[illegible] ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಶರೀರವನ್ನು [illegible] ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸನ್ನಿಪಾತ [illegible] ಹರಡುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿಯು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. [illegible] ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳಂತೆ ಕಾಲ, ಅರ್ಥ, ಕರ್ಮ, ಎಂಬವುಗಳ ಹೀನ [illegible] ಮಿಥ್ಯಾಯೋಗ, ಅತಿಯೋಗಗಳೇ ಕಾರಣಗಳು ಸಾನ್ನಿಪಾತಿಕ ಕ್ರಮಗಳು [illegible] ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಕಗಳಾಗಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಾರಣಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಅದವಾ ಅನೇಕಗಳಿಂದ ಶರೀರದ [illegible] ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮಗಳ ನಿಯತ ಕೃತಗಳನ್ನು ನಡಿಸಲಾರದೆ ಜ್ವರ [illegible] ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಇವೇ ಕಾರಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವೈಷಮ್ಯದಿಂದ ಆ ಗುಂಪಿ [illegible] ಸೇರಿರುವವರನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವದಿಲ್ಲ ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದ [illegible] ಕೆಲವು ಉಪಸ್ಥಿತಗಳಾಗಲು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಉತ್ತೇಜಕಗಳಾಗುವವು ಆದ್ದ ರಿಂದಲೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳೇ ಸನ್ನಿವಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯ ಕಾರಣಗಳಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಪ್ರಾಚೀನರ ಈ ಅಬಿ ಪ್ರಾಯವು ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕತ್ವಕ್ಕೆ ಕ್ಷತಿಯಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಅರ್ಥ ಹೀನಯೋಗ ಅರ್ಥಮಿಥ್ಯಾಯೋಗ ಅರ್ಥಾತಿಯೋಗಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ ತಗಲಿದಂತ ಯತ್ನ

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದ ಪ್ರಚುರ ಸಮಯವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯವರ ತಿಳದೇ ಇರು ವರು. ಈ ಸಮಯವು ಬರುತ್ತಿರುವಪ್ರರಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ವಾಂತಿ, ಜುಲಾಬು, ವಸ್ತಿ (ಎನಿಮಾ) ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ, ಖಾರ, ಹುಳಿ, ಪನ ಮುಖ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಾರದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೋಮದ ಲಂಗ, ರಂಬಾಲು ಹೊದಿಕೆ ಮೊದ ಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆಂಕು ಮಿತವಾಗಿ ನಿದ್ದೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸಬೇಕು ಆಹಾರವನ್ನು ಉಚಿತ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ೬ ಯಾ 15 ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪಂಚತಿಕ್ತವನ್ನು ಪೀಪಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆದು

ಎಮ್ ವಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಸ್ವೇಚ್ಛಾವ್ಯಾಯಾಮದ ಟೀಕೆಗಳು

ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು

ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗವು ನಡಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಕೃತದ ಆರಸುತನದವರು ಕಾವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿ ಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ದೇಶೀಯ ರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಗೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಅವರು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಊರ್ಜಿತವಿಟ್ಟರೆಂಬುದು ಸರಿ ಯಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ವ್ಯಾಚೀನ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಇಂತಹ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಅವಾವ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾವು ಎಂದು ತೋರುವ ಬರಹಮೂಲಕವಾದ ಸನದುಗಳು ಉಳ್ಳವು ಉಪರೋಪವಾಗಿ ಈಗಲೂ ಎದುರು ಬರುವ ದಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ವತಂತ್ರಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಶಿಥಿಲವಾಗುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾದ್ದರ ಮನಸಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ್ದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನಡಿಸುವವನು ಸರಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ನಡಿಸಿದ ಮಾನಿ ಮೊದಲಾದ ಘೋರ ಪಾತಕಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರಿದ, ಸುಳ್ಳು ದಸ್ತಾವೇಜು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ನುಡದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಕಠಿಣವಾದ ತಕ್ಷೀರುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ ಸಮ್ಮಂದ ತಿಳ್ಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ ಅವನ ಜೀವಮಾನ ಪರಿಯಂತರ ಅವನ ಯಾಜಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಯಾವನೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅವನು ಕಳಕೊಂಡ ಉದ್ಯೋಗವು ದೊರಕಕೂಡದೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆಯ ಪ್ರವರ್ತನೆಯು ಬಹು ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು

ಯಾವನೊಬ್ಬನು ನಡಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ತಪ್ಪಿತವು ಎಷ್ಟು ಘೋರವಾದಾಗ್ಯೂ ಅವನವನ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಅವನೇ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅವನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಅವರ ಜೀವನ ಅಥವಾ ಗೌರವವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವು ವಿದ್ಯೆಯ ಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪೂರ್ವಾಪರವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುಂದಕಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ ನಾಗರೀಕತೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯು [illegible] ಬಹುದೋ? ಈ ವಿಷಯವು ಕೆಲವರು ಒಂದು ವಿಧ [illegible] ವಾಗಿ ಗೃಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದುದು ಏಕೆಂದರೆ ಮುಖ್ಯ [illegible] ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ಪರಿಶೋಧಕರಾಗಲೀ ತಂತಮ್ಮ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಸಿಂಯ ಪರಿಮುಖವಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರೆ ಈಗಿನ ನಡವಳಿಕೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು ನಮ್ಮ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ್ಯದೊರಕಿಸಿದಂತಾಗಿ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಘೊರೆತನದವರು ಮಾಡಲುಪಕ್ರಮಿಸುವರೆಂದು ಕೋರಲಿಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಕಾರಣಗಳವೆ ಎಂಬದಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸಿಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಮಹಾಶಯರು ಚನ್ನಾಗಿ ಈ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸ ಲೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಲು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು

ಹಸಿಸೈರನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ.

ಒಂಗಾಳ ದೇಶವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ದಿವ್ಯಟಿ ಡಿರೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಯ ಬಹದೂರ ಚೂಷಾಲ ಚಂದ್ರ ಬಾಸು B A , M R A I , M I E , ರವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರು ತ್ತಾರೆ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಈ ದೇಶಿಯರು 1907ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವರೆ ಕೆಲವು ಸುಲಭ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಉಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿಸೈರನ್ನು ಬೆತ್ತದ ಬೇಗ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮವು ಬಿಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ರದ ವಾಚಕರ ತಿಳಿಕೆಗೆ ಒಸ್ಕರ ಈ ಕೂರತು ಅವರು ಹೇಳುವಂದಾದ್ದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ತಾವು ನೋಡುವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕ್ಕೆಸುತ್ತೇನೆ

ಒಂದು ಪೈರನ್ನು ಬಂದು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಿ ಅದು ಕಟಾವಾಗಿರುವಾಗ ಮಣ್ಣಿನ ಸತ್ವ ಸೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಳತು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದೇ ಹಸಿ ಪೈರಿನ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಉದ್ದು, ಹೆಸರು ಮುಂತಾದ ಧಾನ್ಯಗಳ ಪೈರು ಇಲ್ಲವೆ ಸಣಪಾಂ ಎಂಬ ಸೊಪ್ಪಿನ ಅಥವಾ ನೀಲಿಯ ಪೈರು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತು ಕೋಣಗಳು ಇರುವದೇ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಬಿಂಗ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯವರ ಸಿಬಂದಿಗಳಿಂದ ಸೊಪ್ಪು ವಗೈರೆ ಸಿಕ್ಕುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವದೆ ಇಂಥಾ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಪೈರನ್ನು ಬೆಳಸಿ ಅದನ್ನೇ ಹೂಡಿ ಹಾಕುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವದು ಅತೀ ಆವಶ್ಯವೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ

ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಂದ ಸಂಬಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹಸಿಪೈರಿನ ಗೊಬ್ಬರದಿಂದ ಸಾರವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಸೊಣಬು, ಸೀಪಿ ಬೆಳೆಸರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಆಗಬಹುದು ಯಾವ ಬೆಳೆಯ ನ್ನಾದರೂ ಬೆಳಸುವದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಒಹು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬೆಳಸಿ ಆ ಪೈರು ಇರುವ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಹೂಡುವಾಗ ಈ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹೂವು ಬಂದು ಬೀಜ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ದುರುಳಾಗಬೇಕು ಹೀಗೆ ಹೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೈರು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಹೀಗೆ ಹೂಡ ಬೇಕಾದ ದಿವಸಕ್ಕೆ 6 ಯಾ 7 ಹವ್ವೆಗಳ ಮುಂಚೆ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಸಾಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೇ ಕೊಳೆತ ಸಸ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜೊಮಿಗೆ ಸೇರು ವಂತೆ ಮಾಡಿದರೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಬಗ್ಯೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಏನಂದರೆ ಗಿಡಗಳನ್ನೂ ಸೊಪ್ಪನ್ನೂ ಒಂದು ವರುಷದ ವರೆಗೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅವುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುವ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಶಿಮಾಡಿ ಹಾಕಿಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗದ್ದೆಗೆ ಹಾಕಿ ಹೂಡಿದರೆ ಭೂಮಿಯು ಸಾರವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ

ಪಶುಗಳು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ಮಲಮೂತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಡಿಸುವದ ಕುರಿತು ಆ ಮಹಾನುಭಾವರು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲೂ [illegible] ರಾವ್.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ

ಉಷ್ಣವಲಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಲೆಜ್ವರ, ನಿದ್ರೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಹಾರ್ಟರ್ ಹೇರ್ಲಕ್ ಎಂಬವರು 606 ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹೊಂದು ಔಷಧಿಯನ್ನು ಶೋಧಿಸಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತದೆ.

ಇಟೆಲಿ ದೇಶದ ಪೆಲ್ಲಾರೊ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಮೆಂಬರರಾದ 7 ಜನರನ್ನು ಕೊಂದಿರುವರು ಈ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರಲಿಲ್ಲ.

ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕರವರ ಪೋಪ ಗುರುಗಳು ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ ವೈದಿಕರು ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಯುವಕರಾಗಿರುವಾಗ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಓದ ಕೂಡದೆಂಬುದಾಗಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರಂತೆ

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಭಾರತೀಯ ಚಟ್ಟಿಯಾದ ಗಾಮನೆಂಬವನಿಗೂ ಜಿನ್ಸ್‌ಕೊ ಜಟ್ಟಿಗೂ ಬಾಹು ಯುದ್ಧವಾಯಿತು 2 ತಾಸು 47 ಮಿನುಟುಗಳ ವರೆಗ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮನಾಗಿ ಕಾದಾಡಿದರು ಉಭಯತರೂ ಸೋತುಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ತಿಂಗಳ 17ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಾಹು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಪರ್ಶ್ಯಾ ಎಂಬ ಜಾಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುವ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ 1ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳುವರಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ವರ್ತಮಾನವಿರುವುದು

ಪೆಯಿರ್ ಬೆಂಕ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಕಾಸ್ಟಲ್ ಮೊರ್ಟನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಟೀಮರಿನ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ 11500 ಪವನ್ಡ್ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಯಾರೋ ಎತ್ತಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಸೀಸವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರವು ಇದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕ್ಕಿರುವರು

ಜೋರ್ಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ಬಹಳ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರುವಂತೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಮಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುವರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ಅದು ತೀರಿದ ನಂತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಹಾ ಸಭೆಯು ಜರಗುವುದು.

ಜರ್ಮನ ದೇಶದ ಯುವರಾಜರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಜರ್ಮನಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಮ್ಮಂದವೇನೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರೇ ಈ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಗಬಹುದೆಂದೂ ಟ್ಯಾಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು.

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಅಕ್ಕೌಂಟ್ ಜನ್ರಲ್ ರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಹುಮಾನವಂತ ಗಣಪತಿ ಸದಾಶಿವರಾವ್‌ರವರು ಸ್ವಜಾತಿಯವರ ಸ್ಥಾಪಿತವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರಂತೆ

ಸವಾರಕಾರನನ್ನು ತನಕಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾಸಿಕದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಗೆ ತಂದಿರುವರು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಈತನ ಮೊಕದಮೆಯ ತನಕೀ ವ್ಯಾರಂಭವಾಗುವುದು.

ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನೈಜಾಮರವರು ರೂ 15,000ವನ್ನು ಚಂದಾಹಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಈ ಒಗ್ಗೂ ಇಪ್ಪರ ವರೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ 13,000 ಕೂಡಿರುವುದು

ಮಾತೃಪೂಜೆ ಎಂಬ ನಾಟಕದ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾದ ಕುಂಜ ವಿಹಾರಿ ಗಂಗುಲಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಷೇಪಕರವಾದ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದಕ್ಕೆ ಕಳದ ಬುಲಾಯಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಒಂದು ವರುಷದ ಕಠಿಣ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಕುಂಜ ವಿಹಾರಿಯವರು ತಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಉಂಟಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ 1907ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿದಾಗ ಅವಾಗಿನ ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರವರೂ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆದಾರರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರವರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡಿದ್ದರು ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರವರ ಈತನನ್ನು ತಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆ ಪಡಿಸಿರುವರು

ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರವನ್ನಿಡುವ ಒಳಳ್ಳವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಲನ್ನಿಯ ಜಮೀನು ದಾರರ ಸಭೆಯು ಬಂಗಿಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಿದಿಮದ್ದಿನ ತೋಪೆಯನ್ನು ಮೊಸ ಮಾಡಲು ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೊಡನೆ ತೋಪೆಯು ಹೊರ ಬಂದು ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಬಂಗಿಲು ತೆರೆಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ ತೋಪೆಯು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಸ್ಸದ್ದು ತಿಳಿದು ಒಂದದ್ದರಿಂದ ಅಪಾಯವೇನೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ ಜಮೀನುದಾರನು ಈ ತೋಪೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವನು

ಯುನ್ಯಾಪೆಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೫೯೦ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೬೬೦ ಪುರುಷರೂ ೩೧೦ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಆಗಿರುವರು ಆಚೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೬೩೦ ಆಗಿತ್ತು

ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಟ್ರೈನನ್ನು ಸಂಕ ಮುರಿದು ನದಿಗೆ ಬೀಳುವ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಫರಿದಪುರದ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಆಫೀಸಿನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸಮಯದ ಮುಂಚೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಸಂಕವು ಮುರಿದು ಟ್ರೈನು ನದಿಗೆ ಬೀಳುವ ಸಂಭವವನ್ನು ಈತನು ಕಂಡು ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕೆಂಪು ವಲವಸ್ತ್ರದೊಡನೆ ಟ್ರೈನು ಬರುವ ವಸ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸಂಕದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಟ್ರೈನು ಸುಮಾರ್ಧ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವಾಗ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಲವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೀಸಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ಆಪತ್ತು ಬರುವ ಸಂಭವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಗಳು ತತಕ್ಷಣವೇ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಕವು ಸಹಾ ಮುರಿದು ಬಿತ್ತು

ಪುನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಫರ್ಗುಸನ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರವರು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ದಿವಾದವನ್ನು ಕೊಡಿರುವ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ 3ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1770 ಪ್ಲೇಗು ಮರಣಗಳಿದ್ದವು. ಕಳದ ವರುಷ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 2506 ಆಗಿತ್ತು

ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಸರ್ ಬೆಸಿಲ್ ಸ್ಕಾಟ್, ಸರ್ ನಾರಾಯಣ ಚಂದಾವರಕರ್ ಮತ್ತು ವೆ ಹಿಟ್‌ನೊರನರ ಮುಂದೆ ನಾಸಿಕದ ರಾಜದ್ರೋಹ ಪ್ರತಿಕಾರಿಗಾರರ ಮೊಕದಮೆಯ ತನಕಿಯನ್ನು ದಾವೆ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ದಾಖಲೆಗಳು ತಯ್ಯಾರಾದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ 26ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಅದರೆ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಡದೆ ಮೊಕದಮೆಯ ತನಿಖೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ 17ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕಿತ್ತು

ಜಂಗ್ಲಾದಿಂದ ಪೈನ್ ಗೆಲ್ಲಾವೆ ಎಂಬ ಯೌವನಸ್ಥ ಸೊನ್ನೆಯ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಯಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಸಮೇತ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪುವನು ಈತನ ಏಜಂಟರವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಯಂತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಈತನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವನು.

ಕೇರ್ತಿಶೇಷ ರಾನಡೆಯವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶೋಧನಾಲಯವು ಪುನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಗೋಖಲೆಯವರೂ ರಾವ್ ಬಹದೂರ್ ದೆಸ್ಕಾಯವರೂ ಇದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿರುವರು ಈ ಶೋಧನಾಲಯವು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರಿಂದ ತೆರಿಯಲ್ಪಡುವುದು.

ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ಈ ವರುಷದ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಸಭೆಗೆ ಸರ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಡ್ಯಾಕ್ಸರವರಿಗೆ ಒರಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಆಮಂತ್ರಣ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಂತೀ ಬಂದಿರುವುದು

ಮೊರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿಯರ ಮುಖಾಮುಖಿ ಆಟವು ಉಭಯತರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಹಿರಿಯನು

[illegible] ದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ತನ್ನ ಮಗಂದಿಯರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ [illegible] ನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ರೋಗಾಗ್ರಸ್ಥಳಾಗಿ ಮದ್ರಾ ಯಾತನೆಯಲ್ಲಿರುವಳು.

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಸರ್ ಆರ್ಥರ್ ಲೋಲೆಗಳವರ ನಂತರ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರರಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರಾಗಿ ರುವ ಸರ್ ಥೋರೆನ್ಸ್ ಜಂಕಿನ್ಸರವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಸಂಭವವಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನುಗಳ ನಿಲ್ದಾಣದ ಟಿಕೇಟು ಪೀಸನ್ನು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವರಂತೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಭಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸಂಘದವರು ಜೋಹ್ಯಾ ಜಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ತಂತೀ ಮೂಲಕ ನೇಮ್ಯ ನರಿಸಿರುವರು:—ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ಗಡೀಪಾರು ಮಾಡ ಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾದ ಅವಕಾ ಕಮ್ಮ ಕಾಯಂ ವಾಸ್ತವ್ಯಗಳಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿರುವರು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ರಾಣ್ಣಿಯ ವರ ಜಾಹೀರುನಾಮೆ, ಎಡ್ವರ್ಡ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಸಿರೂ ಪಡೆಗಳನ್ನೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಆದರಣೆಯನ್ನೂ ಅದರಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೇದವಿಲ್ಲದ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರಗಳುಳ್ಳವರೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಹ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕುವುದೆಂತ ನಂಬಿ ಹೋಗಿರುವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀ ಯ್ಯರನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ನೀತಿಗೂ ಸರಿಯಲ್ಲದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗದುಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡುವೆಕಾಗಿ ತಂತೀ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯ ಸಾರಾಂಶ ವಾಗಿರುವುದು

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದ ಸ್ಥಾನಪರವಾದ ಎಡ್ವರ್ಡ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿನ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇತ್ತಲಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳನ್ನು ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜೀಫ್ ಜಡ್ಜರನ್ನು ಉಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿಯೂ ಚುನಾಯಿಸಿರುವರು ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಖಜಾನೆಯವರೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಯಾ ಖಜಾನೆಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯ ತಿಪ್ಪುಟಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನವೀನ ವಂಚನೆಯ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವಕನಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಕಾವುಗಿರಿ ಸಜೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಯುವಕನು ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ತಾನು ರ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರ ಮ್ಯಾನೇಜರನಾಗಿರುವೆನೆಂದೂ ತನಗೆ ಸಬ್ ಮ್ಯಾನೇಜರರವರು ಬೇಕಾಗಿರುವರೆಂದೂ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರ ಚುರಿಸಿದನು. ಸಬ್ ಮ್ಯಾನೇಜರರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದವು. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ರೂ. ೨೫೦, ೨೦೦ ಈ ರೀತಿ ಪಡದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಆಫೀಸಿಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಪುದುಚೇರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ದಿಟ್ಟನು. ಹೀಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಬ್ ಮ್ಯಾನೇಜರುಗಳು ಆಯಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು, ಆಫೀಸುಗಳೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾವು ವಂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟನೆಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ನೋಡಲು ಆ ಯುವಕನು ನೋಡ ಸಿಕ್ಕಲೇ ಇಲ್ಲ ಅಂಗಡಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಬೋರ್ಡು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ಪೋಲೀಸು ವಾರಾಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿದು ಈತನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಈತನಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಸ್ವೀಕಾರ —ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟರರವರ ಹೆಚ್ ಕಾರ್ಕ್ಕಾರ್ ರಾ ಕೆಲವ್ಪಾಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಿ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಕಾನೂನುಗಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೊದಲನೇ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ, ಮೊದಲನೇ ಸಂಪುಟದ ಉಪಭಾಗ, ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಸಂಪುಟ ಈ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳು ನಮ್ಮ ವಸ್ತುಗತವಾಗಿರುವವು

ಮೈಸೂರು ಶೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಳ ಆಜ್ಞೆಯ ಮತ್ತು ಲ ಆಜ್ಞೆ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಎರಡು ಸೃಜನ ಸ್ವಿತ್ರ ಜನವಶ್ಯಕತೆಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಇವಂಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಮದ್ಭಾಗವತದೊಳಗಣ ಗೋಪಿಕಾ ಗೀತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆವು

ಮಂಗಳೂರು. ಕಳೆದ ವಾರ ಮುನಿಸಿವಾಲಿಟಿಯ ಎಲೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಮರಣಗಳು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಚೋಳಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಡುಬು ರೋಗದ ಮರಣವು ಇತ್ತು ಕಳೆದ ಆಗೋಸ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಾಧನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೪೬. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ೬೫ ಗಂಡಸರು, ೬೬ ಹೆಂಗಸರು ಮರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೫೮, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೬೪ ಗಂಡಸರು, ೭೪ ಹೆಂಗಸರು ಆಗೋಸ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಶಿಡುಬು ರೋಗದ ಮರಣಗಳು ೨

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೧ಕ್ಕೆ ವಿಸ್ಕಿಕ್ಕು ಬೋರ್ಡಾ ವಿಟಿಂಗು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರೊಡಗೊಂಡು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ಅತ್ತಕಡೆ ತಾಲೂಕು ತನ್ನಿಮಿತ್ತ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿ ವೃತ್ತೂರು ಬೆಲ್ತಂಗಡಿಗಾಗಿ ಇತ್ತಕಡೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವರು

ಇದೇ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರವರು ಕಾಸರಗೋಡು ಅತ್ತಕಡೆ ಸರ್ಕಿಟು ಬೆಳಸಿ ಸುಮಾರು ಶನಿವಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವರಂತೆ

ಇಂದಿನಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಮುಳ್ಳು ಹಂದಿಯನ್ನು ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂದು ಅದರ ದಾಡೆಗಳು ವ ಬಾಲ ಇವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂದವರಿಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತೀ ಒಂದು ಹಂದಿಗೆ ರೂ ತರ ಪ್ರಕಾರ ಇನಾಮು ದೊರಕುವದಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹುಕುಂ ಒಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಮದ್ರಾಸು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಡಿರೆಕ್ಟರ ರಾಗಿರುವ ಕೋಚ್‌ಮನ್ ದೊರೆಗಳು ಇದೇ ಕಳದ ತಾ. ಗೆ ಕ್ಕೆ ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದು ಉರ್ವದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು

[illegible] ತಿರುಗುವರಂತೆ

ಕಳದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಶೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ ಸುಮಾರು ೧೫ರ ವರೆಗೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಜಿಗೆ ವಾರು ಒಪ್ಪದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಮೂರು ವಾರು ಕಾಯಂ ಮಾಡದೆ ಬಾಕಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಈ ಅಂಗಡಿ ಗಳನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೫ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಾ. ೨೧ಕ್ಕೆ ಬಂಟವಾಳ ನೊಕ್ಕಾಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪುನಹಾ ವಾರು ಕರಿಯಲಾಗುವದು

ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಬಂಟ್ವಾಳ ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕೊಲೆ ಪಾತಕಿಯಾದ ಗುಮ್ಮಣ್ಣ ಆಚಾರಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕುಂದಾಪುರ ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕೋರ್ಟು ಪೋ ಜರಿ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ರಿಮಾಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಎಂಬ ಬ್ಬ ಮುದ್ದೆಯಾಲೆ ಹೊರತು ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಸದರಿ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಎಂಬವನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಮೀನು ಒದಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ

ಮಂಗಳೂರು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ವಾದ ಜುಗಾರಿ ನಂಬ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಟೌನ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾ। ಶಾಂತಾರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ದೊರೆಗಳವರು ಎಂಬ ಪನನು ಇನಾಮು ತರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರಂತೆ

ಎದೇ ತಿಂಗಳ ಒರುವ ಎಂಬೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಂಟರ ಯಾ ನಾಡವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭವನದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ಜ್ಞಾ ವಿಮಾನ್ ಬಿಯೂರು ಮ ರಾ। ರಾ। ಅ. ವೆಂಕಟರಮಣ ಪೈಗಳವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ಆಚರಿಸುವವರಿಗೆಯೊಂದು ಕೂಡುವುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರರವರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದವರಿಗೆ ಹಿಸೆ ಕಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯು ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಂಗಳೂರ ಗೌಡ ಸಾರಸ್ವತರ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಗಲೊತ್ತು ಮುಕ್ಕಿಯ ಹರಿದಾಸ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಕವಿಗಳು ಅನುಜೆಮಾಮ್ಯತದ ಬೋಧೆಯನ್ನೂ, ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ ಮುಕ್ಕಿಯ ಹರಿದಾಸ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾನುಭೋಗರವರು ಶ್ರೀ ರಾಮ ಕವಸವನ್ನೂ ಮಾತುತ್ತಿರುವರು. ಜನರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜೋದಯ ಪಸರುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಕರು ಮಾಡಿದ ಈ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹ ವಾಗಿರುವವು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಪೇಜಾವರ ನೋಹನ ರಾವ್ ಎಮ್. ಎ. ಎಂಬವರು ಇಂಡಿಯ ಫಿನೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲಾಟದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡದು ಫಿನೆನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಆರಿಸಲ್ಪಡುವ ರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಕಾಸರಗೋಡು. ಕಳದ ವಾರದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಮಳೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯದೆ ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳ ಒಳಗೆ ಈ ವ್ಯಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುರುವಾಗುವದು. ಈ ವರುವದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ನೀರು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಂಪ್ರತಿ ಬರುವಂತೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಹೊಳೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯು ಅತಿ ಚಲೋದಾಗಿದೆ ಎಂತ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೋಡಿಬೇಂಗ್ರೆ ವಲಸ್ಥಳಗಳು ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ವರೇಗೆ ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಬಳ್ಳುಸಿ ಎಳಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಸದರಿ ಬೆಂಗರೆಯಲ್ಲಿ ರುವ ಕೆಲವು ತೆಂಗಿನ ಮರ ಸಶಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸಹಾ ಸಮುದ್ರ ಪಾಲಾಗಿ ಹೋಗುವಂಬದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಳದ ೨-೩ ತಿಂಗಳಾರಭ್ಯ ತಾಲೂಕು ಖಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಶ್ಯಾನಭೋಗರುಗಳು ಒಂದು ನೆಲ್ಲೂರ ಸೆಸ್ಟೆಂ ಎಂಬ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರಿಕಾರ್ಡ್ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಹೊಸ ತಾದ ಲೆಖ್ಖ ನಕ್ಕೆ ನುಂತಾರ್ದನ್ನು ಬೋರ್ಡು ಸರ್ಕೀಲಾರ ಪ್ರಕಾರ ರಾತ್ರಿಪಗಲು ಎಂಬಂತೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಯ್ಯಾರಿಸಿ ದ್ದರು. ಈ ಲೆಖ್ಖ ನಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾ ಸಿನಿಂದ ಬೋರ್ಡ್ ಕಮಿಶನರ್ ಜೊರೆಗಳ್ಳ ಮುಂತಾದ ಮೇ ಲಧಿಕಾರಸ್ತರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತನಪಿಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇವು ಸರಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಒಬ್ಬ ನೌಕ ರರಾದೆ ಕ್ಯಾಸುಭಾರಂಗಳು ತಮ್ಮ ಊರು ಮನೆ ಮಕ್ಕ ಳನ್ನು ಈ ಮರ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಯ್ಯಾ ರಿಸಿದ್ದ ಲೆಖ್ಖಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಐದೆರಡು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಮನೆ ಸ ಹೋಲೀಗಳ ವಾಸದಿಂಲ್ ಹ್ಯಗ ನಿರ್ವಹಿಸುವಮೋ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಂತಾಪ್ಪವಾದ ಮಾತು ಹಲವರ ಮುಖೀನ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ

ಮುಳಿಯಾರ ಕಣ್ಣಾನ್ ನ್ಯಾರಸೆ ಎನಸು ಎಳ್ಳಳ್ಳಿ ಯೆಂಬ ವೃದ್ಧ ವಿಧ್ಯೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗೆ ಅರಕೊಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿ ವೇಜು ವಂಜನೆಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪೊಕ್ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿ ಯ ಸಬ್ ಮೇ ಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೈನ್ನ ಕೊಂಪಿಗೆ ಕಮಿಟ್ ಮಾತಿದ ಸಂಗತಿ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೇನಪ್ಪೆ ಸದರಿ ಆಪಾದಿ ಮುಳಿಯಾರ ಕಣ್ಣಾಯನ್ ನ್ಯಾರಸಿಗೆ ಕೈನ್ ಜೈಲಾರವಾಸದ ಕಠಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಸ್ತಾ ವೇಜು ಬರದಲ್ಲಿ ಪ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೈ ಸ್ಟ್ರೇಟರ ಆವಸ್ಥೆ ಯನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತಿರಿಪಿ ನ್ಯಾಯವಾ ನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವೇ ವತಿಸಿರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿ ತ್ತಿರುವರು

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗುರುವಾಯನಕೆರೆ ವಾಸಿ ಪಿ ಎಸ್ ಟಿ ಕೊಂಡಾಲಿಯಂಗಾರ್ ರವರಿಗೆ ಇವರ ಬಡವರಿಗೆ ಮೊಂಟೂರು ಎಲಾ ಹಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಗುರುವಾಗಿಗೆ ವಕೀಲ ವಿ ಪೆಲಿಲರ ರನ್ನು ಇಕ್ಕಿಗೆ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ವಾದರ್ ಕೂಲಿಯವರ ಪೈಕಿ ಸಮಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ವರುಷ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಂಕಿ ಮೆಸ್ಟರ್ ಒಂದು ಹೊಸ ಮತ್ತು ಚಾಲೂದಾಗಿ ಹಾ ಯಸ್ಟ್ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು ಈ ವ್ಯೆಹ ನಮಾಮೆನ ವರೆ ಘಟ್ಟ ಅತ್ತಕಡೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದಾರು

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಬ ಆತ್ಯವಶ್ಯವಾ ಹೊಸ ಜಾ ಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವಲೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಲೆಂತ ಕೋರು ತೇನೆ. J J

ಪುತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಇದೇ ನವಂಬರ ತಾ ೫ನೇ ಸೋಮವಾರ ಪುತ್ತೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕುಂದಾಪುರ ಮೊಕ್ಕಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಯ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರರಿಂದ ನಡಿಸೋಣಾನುವದೆಂತಲೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ದಾಕಲಾಗುವವರು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾ. ೧೫ರ ಒಳಗೆ ಅವರು ವಾಸ್ತವಿಸಿರುವ ಡಿವಿಜನಿನ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದು.

ಕುಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಕಾಯಿಕು ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಮಾಗ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಕನೆಬಾ ಗ್ರಾಮದ ಕುಳಗುಂದೆಡಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ ಪ್ರತಿ ಆಗುವ ಜಾನುವಾರು ಸಂತೆಯು ಈ ವರುಷ ಆಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆತಂಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾನು ವಾರುಗಳ ಸಂತೆಯು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯುವುದು. ಸಂತೆಯು ಮಾಮೂಲ ಪ್ರಕಾರ ವರುಷಂಪ್ರತಿ ನವಂಬರ ತಾ. ೭ಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗಿ ದಶಂಬರ ೨೨ನೇ ತಾರೀಕು ವರೆಗೆ ಇರುವದಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರು ವರು

ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಕನಬಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವತ್ತಾಯದಿಂದ ಶಿಡುಬು ದಾಕಲು ಹಾಕುವ ಕ್ರಮವು ಇದೇ ನವ್ಹೆಂಬರ ೧೫ ರಾ ಆಗಾಯಿತು ಬ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವದು

ಪಡುದಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪಿ ಎಸ್ ಆನಂದರಾವ್ ಎಂ ವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ೧, ೧ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿಗ ಹೋಗಿ ತಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಪಿ ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ವಕೀಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ೧ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಸಾಗಿ ಇವೆ ವರುಷ ಕಳದ ಪಿ ೨ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಯಾದ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂಯ ತನ್ನ ಸಮ್ಮಂದಿಕರೊಳಗಿನ ವಿವಾಹೋಚಿತ ಕನ್ಯೆಯೊಸ್ಸ ವಿವಾಹವಾಗಿ, ಉಡುಪಿ ಮೆಜಿ ಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೨ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಕೆಲವು ಸಂಬ್ಯ ಸ್ಯೆ ವ್ಯವಸಾಯ ತನ್ನ ಸ್ವ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಜಯ ಯೊಂಪಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡಕೊಂಡಂಥವರಾದ ಸದ್ಗುಣ ಶಾ ಲಿಯವರು ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಳದ ತಾ ೧೫ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ತಿಂ ಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತರವಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಸಬೆಯ ಲ್ಲಿಯೂ ಸರಾಸರಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಹಬ್ಬಿ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲವು ದಿನಗಳೂ ಕೋಗುಗಳೂ ತುತ್ತಾದವು ಇನ್ನು ಕೆಲವುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಗಿಯೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋ ನಕ್ಕಿಲ್ಲವಲ್ಲಿ

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಅವ್ವೆಂಜಳ ಸಂಬ್ಯಾಯ ವೈಗಳ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿನ ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲಿ ವಿವರ

ಕಾರ್ಕಳ ಕೆಲ್ಲು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಜುಮ್ಲಾ	2425-0-0
,, ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸಿ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯವರು	20-0-0
,, ಪಿ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು	15-0-0
,, ಎ ಅಪ್ಪು ಪಲ್ಲಿಯರು	15-0-0
,, ಮೂಡಬಿದಿರೆ ಪೂರ್ವಪತ್ತಿನ ಕಮ್ಮಿಯರು	15-0-0
,, ಕೆರ್ವಾಶೆ ನ್ಯಾಕರು	15-0-0
,, ಸಂಪಾರ ನಾರಾಯಣ ಶ್ಯಾನಭೋಗರು	15-0-0
,, ಪಿ ಸಣ್ಣಿಯ ಬಂಗಾರಕಾರರು	12-8-0
,, ಕೆ ಪಿ ಪದ್ಮನಾಭಯ್ಯನವರು	25-0-0
,, ನಾಡಿಜ ವೈದ್ಯ ನಮೋಹರರು	11-0-0
,, ರಂಗರಾವ್ ಪೈಲ್ ದೇಸಾಯಿಯವರು	10-0-0
,, ಕುಂದಾಪುರ ಸಾಹೂಕಾರ ಪ್ರಭು ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭು	10-0-0
,, ಬಂಟ್ವಾಳ ವೆಂಕಟ್ರಾಯ ಬಾರ್ಕೂರರವರು	10-0-0
,, ಬಂಡಿನ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭುಗಳವರು	5-0-0
,, ಕೋಟೇಕಾರ ಮಂಜುನಾಥ ಪ್ರಭು ಬೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪ್ರಭುಗಳು	5-0-0
,, ಮಂಗಲಪಾಡಿ ದಾಮ ಬಾಳಿಗರು	5-0-0
,, ಪೆರ್ಗುತ್ತು ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಪ್ರಭುಗಳು	5-0-0
,, ಶೇವಗುಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಂಡಾರಿಗಳು	5-0-0
,, ಮಂಗಳೂರು ವಾಮನ ಶೈಗಳು	10-0-0
,, ಮಂಗಳೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕಮ್ತಿಗಳು	5-0-0
,, ಬಂಗ್ರೆಮಂಜೇಶ್ವರ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರು (ಅಂಬಿ)	5-0-0
,, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಭಂಡಾರಿಗಳು	5-0-0
,, ಮುಚ್ಚೂರ ಗಣಪತಿ ಪೈಗಳು	5-0-0
,, ಕಾವೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಪೈಗಳು	2-0-0
,, ನಿಡ್ಡೋಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನ್ಯಾಕರು	2-0-0
,, ಗುರುಪುರ ದಾಸ ಕಮ್ತಿಯರು	2-0-0
,, ಜಾರಿಗೆಬೈಲ ಸುಬ್ರಾಯ ಕಮ್ತಿಯರು	1-0-0
,, ಪದಂಬೂರ ಪದ್ಮನಾಭ ಭಂಡಾರಿಗಳು	1-0-0
ರಾ ಆಳ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ಪೈ ಮತ್ತು ನರಸಿಂಗ ಮರ್ಕಂ ಭಂಡಾರಿಗಳು	205-0-0
,, ಉಳ್ಳಾಲ ನಾರಾಯಣ ಕಿಣಿ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ	101-0-0
,, ವರ್ಕಾಡಿ ರಾಮರಾಯರು (ಅಂಶ)	25-0-0
,, ಒಡೇರಬೆಟ್ಟು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಾಮತ್ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರು	51-0-0
ಜುಮುಲಾ.	3796—8—0

ಸುಬ್ರಾವ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿದವರ ಹೆಸರು ವ ಮೊ. ಬಲಗು ಮರಾ ರಾ ಮ ಪಾಂಡುರಂಗ ಕಿಣಿಯವೆರು. ರೂ 51 ರಾ ಅಕ್ಕಳ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಯರು ರೂ. 15; ರಾ ಎಮ್ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭು ರೂ 9, ರಾ ಯು. ರಾಮರಾವ್ (ವಸೂಲ್) ರೂ 150, ರಾ ಪಿ. ಸಂಜೀವ ಪೈ ರೂ 51, ರಾ ವಿ ವಾಮನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಬಾಳಿಗಾ ರೂ 20, ರಾ ಕುಂಪಿ ರಘುನಾಥ ಶ್ಯಾನಭೋಗ ರೂ. 11, ರಾ ಟಿ. ಅನಂತ ಭಟ್ ರೂ 51, ರಾ ಟಿ. ಮುಕುಂದರಾವ್ ರೂ 25, ರಾ ಪ್ರಭಾಕರ ನಿಟ್ಟೂರ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈ ರೂ. 25, ರಾ. ಕಾವ್ ರಾಮರಾವ್ ರೂ. 21, ರಾ ಪಿ ನರಸಿಂಹ ಬಂಗಾರಕಾರ್ ಮುಂಜಿತವಾಗಿಯೇ ನಲಾಯಿಸಿದ ರೂಪಾಯಿ 15ರ ವಿನಹಾ ರೂ 10. ಕೂಪಾ ರೂ 101 ಈ ವರೆಗಿನ ಜುಮ್ಲಾ ರೂಪಾಯಿ 1(2,31—1—0

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳವೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಕೆದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1—4 —0

ಎಂ ಪಿ. ವಲ್ಲಬ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂ ರು-

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರಾಂ)

ಕೊಳೂರು ಮಸ್ತಕಿ ಅಕ್ಕಿ ...	4-11—0
ಗುತ್ತು ಮಸ್ತಕಿ ,,	4—6—0
ಮಸ್ತಕಿ ಮುಯಂ ,,	4—8—0
ವಕ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ ,, ...	4—7—0
ಸುಗ್ಗಿ ಮುಯಂ ,, ...	4—2—0
ಮಸ್ತಕಿ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ,, ...	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ ..	7—15—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ 2ರ ..	5—14—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	3—12—0
ಖೊಪ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	110—0—0
ಖೊಪ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	7—6—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	180—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	60—0—0

	...ಮೃತ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
	...ಮಣಿ	0—4—0
	...ತಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
	...ಆಭರಣದ ಕಥೆ...	1—8—0
	...ಮೋದು	0 12—0
	...ಕರ ವಿಲಾಸ..	0—8—0
7.	ವೀರಶೈವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಮಹದೇಶ್ವರ ವಚನ	0—6—0
9.	ಕೈವಲ್ಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ ..	0-10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ ..	0—8—0
11.	ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟಿ)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಹಿತ)	3 0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—6—0
14.	ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟಿ) ಉತ್ತಮ	0 12—0
	,, ,, ಸಾದಾ	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ — ಎಚ್ ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜವಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ದಾರಣಕ್ಕೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಂಬುವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಬಾಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—0—0 ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0 ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4 12—0, ,, 1ಕ್ಕೆ 1-10—0
5 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5 12—0 ,, 1ಕ್ಕೆ 2 0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್ಫ್ಲೇಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0, 1 8 0 1 12 0, 2—4—0, 2—8—0, 3—0—0, 3—8—0 4—0—0

ಚಳಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಹಗಲು ಚಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್

	ಸೈಜು 60 100	62 110
K	ನಂಬ್ರ 4—8—0,	7—0—0
R	ನಂಬ್ರ 8 12—0	9—8—0
S	ನಂಬ್ರ 12—8—0	13—8—0
J	ನಂಬ್ರ 15—8 0,	14—8—0
L	ನಂಬ್ರ 16—8—0	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇಯಿರುವ ರಗ್ಸ್‌ಗಳ (ವೆಲ್ವಾರಿ, ಮಟ್ಟಾವಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12- 14—0	60 × 90
E.	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0	60 90
,,	,, ,, 17—0—0,	60 90 ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು
F.	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0	60 90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ದಂಪುಗಳು ಸಂಪಿಗೆಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ದಕ್ಷಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಿಂಬ್ಲರುಗಳು, ಪೈಪ್ಲೈ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಒಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಬಿಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0
ಮಧ್ಯಮ ,, ,, ,, 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಬಳೆ ಪೈನ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಪೆನ್ಸಿಲ್

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಹೆಚ್ ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಕಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸಲ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಶ್ಲೋಕ್ಕ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಹಿತ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ — ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕೂಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಜೆಯನರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ವೈಸೆನ್‌ಶಿಂಗ್ ನ ಯಾಂಗಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಪದ್ಮಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶಿಂಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅತೀ ಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡ ಒಲ್ಲೆನು

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ತೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಪೆದ್ದುಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್ ಎಮ್. ಎಸ್.,
216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ —"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು —ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು:—ಮ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು,
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳು

೧. **ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು.** ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ವಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ.

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ** ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ **ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ** ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೪. **ಪಂಚಜೀರಕ ವಾಕ.** ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ನುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೫. **ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ** ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಪೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ **ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು** ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬ **ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ** ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿ ಜ್ವರವಿಲ್ಲದೆ **ದಾರುಣವಾದ** ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ನಾಶ **ಪಡಿಸುವದು.** ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ಆಣೆ

೭. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸಾರವಾದ ಪಲ್ಲು ಪತ್ತಿ ಅನೇಕ **ವನೌಷಧಗಳಿಂದ** ತಯಾರಿಸಿಯದ ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ **ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ** ಅಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಸುಖಕರವಾಗಿ ಭೇದಿಸುವ ಚಕವು **ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ**

೯ **ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ.** ಜಳಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೧೦ ವಾಸಾವ ಲೇಹ ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮ, ಬ್ಲಡ್ಡು, ಕಫ, ಕ್ಷಯ ಮುಂತಾದ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ವಾಕ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತ್ತು, ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾಮ್ ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳಿಕು, ಬೆಂಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೬ಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ, ಮುಖದ ತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಲಂಘನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸನೆಯಾಗಿದೆ ಕರ್ತಾರ್ಗೆ ೪ ಆಣೆ ೩ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೧೪ ನವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಲ ತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುಮಾತು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

ಈ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆ ಸ್ಟಾಂಪಿಯ ಹಾನಿಲು ಸೇರಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ ನೋಡಿರಿ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ—**B M Nathu & Co**, *Ayurvedic Chemists*, **Vepery Post, MADRAS.**

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಖ್ಯಾತಪಟ್ಟ ಯು ರೋಪಿಯನ್ ಡಾಕ್ಟರರಿಂದಲೂ, ಇಂಜನಿಯರರಿಂದಲೂ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂ —ವ ಸಂದಿವಾತ ತ್ರಿಕಾಂಡ ತಲೆಶಿರಾ ಸೊಂಟ, ಳುಕ ಜಿಮು ಎದೆನೋವು ಸೊಂಟದ ಸೋವು ಗಂಟಲು ನೋವು ಆನೆಕಾಲು, ಶೀತ, ಪಿತ್ತದ

ಾಯಿ ಲಂಕಾದ ಮತ್ತು ತೀರ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಸೋವುಗಳು ಸಿ ಶ್ರಮ ದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಸಮ ಎಂದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧದ ಕೂಲಿಯಿದೆ ಲ ಎಸಿಯಮ್ ಗ್ಲಾಸು ಇ ನಂವಾಗಿ ಕಂಪನಿಯಿಂ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪ ಡುವದು

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು —ಗಜಕ್ಕೆ ತುರಿಸಿ ದ್ದವಗೆರಗೆ ಕೆಮ್ಮ ೦— —
ದಂತಮಂಜನ —ಪಲ್ಲುಗಳು ಫಳ್ಳೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ 0—2 ,,
ಜ್ವರದ ಗುಟಿಕೆಗಳು —ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜ್ವರಕ್ಕೆ (ತಕ್ಷಣ ಗುಣ) ,, 0—8—0
ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಗುಟಿಕೆ —ದಂತುಪುಷ್ಟಿ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ , 0—8—0
ಬಾಲಾಮೃತ —ಮಕ್ಕಳ ಪುಷ್ಟಿಗೆ 0 12—0
ಮನೋಹರ ತೈಲ — ,, 0—8—0
ಕಾಂತಿವರ್ಧಕ ತೈಲ — ,, , 0—8—0

ವಿಳಾಸ — ಮನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ

ಏಜಂಟರು, **ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು**

ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಬರೆಯಬೇಕು

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ

ಈ ಬಾಲ್ಯಲಾಪನದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಧಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು ವಾತ ಸಂದುವಾತ, ಶೀತ ಕೆಮ್ಮು ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಖಮ್ಮ್, ಉಳಿಕು ಹೊಯ್ಗಳಿ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವವು ಡಬ್ಬಿಗೆ ರ ಕ್ರಯ 0-8-0.

೬ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೭—8—0

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಎರವರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ **ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾಯರ್,**

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ರಸ್ತೆ ಮಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಕಣ್ಣಿಂದ ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಕೆಂಗಣ್ಣು ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ 0—4—0

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರ 0-12-0 ವಿ ಪಿ 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ವಿಳಾಸ.— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, **ಮಂಗಳೂರು.**

Printed & published by V S Kamath. at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಸಪ್ತವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1-4-0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸೇರಿ ರೂ 2-10 ಪೈ

ಪುಸ್ತಕ 4 ಬಂಗಳೂರ, ತಾರೀಕು 23ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಪ್ಟಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕ 38

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ನಿಂದ ಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಲ್ಪಟ್ಟ ಜೇಸೆಹಾರು ಮುಲಾಮು. ಇದರಿಂ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಕಿವೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟನೊವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು. ಜಿಟಾರು, ಉಳುಕು, ಫೂರು ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ನಾಗಪುರ ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಂಟಾಣೆ ದರದ್ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ

ದಂತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಸ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಅಂಜನವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ.

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಖಿಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಜ

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಎಂಬಾವು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂ ಉರಿಯು ಒಡವಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು ಹೀಗೆ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತು 6 ಆಣೆ. ಗಾ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಕುಂದಿ ಧಾತಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಪುಣವಂತರಿಗೆ ಕಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆನೆಯಿಸ ಕೊಕೊ, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ೩೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1.

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗುತ್ತಲಿದ್ದ ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸಹ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟವ್ವಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಸೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿ.

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ವ್ರತಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು.

ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ.

ಈ ಶಾಯಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ಎರಡೌನ್ಸು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದೊಡನೆ ಅತೀ ಕಪ್ಪಾದ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಬರದರೆ ಲೋಹದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು. ಈ ಶಾಯಿಯ ವ್ರತಿಯರ್ಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್. ಕೆಂಪ ಪಚ್ಚೆ, ರೂಮ್ರನರ್ಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಕೆಲವು ವ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪಡಿಯು ಬೆಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಕ್ಕೆಸ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡಿಯಲಿ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ಕಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟವ್ವಾಲು ಇರಲಿ ವಿಳಾಸ ಇ—೪—೦

ಟಿ ಎಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಎಂಡ್ ಕೊ.
೭೭ ಅರ್ಮೆನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೂಜೀಯಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪ್ರ ಉತ್ತರ ವದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಮಿತ್ತಿನ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಮ್ಮೆಸ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಪಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿ ಬೆಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ
ಎ ಸೋಪ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲವ್ಜಾಲ ಮು ಬಯಿ.

ಕವಿ ಎಂಪೈರ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಟೀಟು ಬ್ಲೇಡ್ ವಕೋಪಿಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನರಿ. ಕಬ್ಬೆರಿ, ಗ್ಲಾಸ ವೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮೆಳ್ಳಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ವ್ಹಸೆಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಖಂ ಆಗಿಯೂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ.

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ. ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ತಿಕ್ಕಶೆಟ್ಟಿ, ಬಿಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಶ್ವಿನಿ ಧನ್ವಂತರಿ ಮಂತ್ರ

ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಆಫೀಸು. ವಿಶಾಖವಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀಸ್:— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು.

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸಿ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲದನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇವಣಾತಿಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ :—ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪೊಲಿಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಧೀನ.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ ೧ಕ್ಕೆ ೩ ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್ ಕೀಲಿನ ಫಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯ ವಿಶೇಷದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಮಡಿ ಬೂಜು ಎಲ್ಲಿಯೂ. ಬರಿಯುವಾಗ ಎಲ ಬ್ಯಾದಲ್ಲಿದ್ದು ಆಗಿಂದಾಗಿನ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ. ೪ ಆಡಿಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದಂತ [illegible] ಕೊಡುವದು ಇದನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜೀವನ ಫೆಬರ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡಜನ್ ೧; [illegible] ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಒಂದೇ ಡವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಒನಿಯನ್ ೧; ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕೆಲ್ಲಿವರ್ [illegible] ೧ ಕೆಸೆ ಟಾನಿಕ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧; ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳದ್ದು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್, ಕೀಲಿನ ಕೆಸೆ ಫಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಲಾಸ್ಟ

ಒಟ್ಟು ಪ್ಲೇಟ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಬಂಪಟ್ಟಿಗೆ ಆಣೆ ೦ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಆಣೆ ೪. ಕಾಯಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಡಾಲ ಸಾಲಿಕ್ಕವರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆದವರಿಗೆ ೨ ಬಿಡಿ ಬಾರ್ಡು ಪ್ರತಿಕೇ.

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಅಥವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ಬಾಳಶಾಯಿ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಾಬೂನು ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ್ಮ ತರದ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಕೂದಲು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ಹಚ್ಚಿದ ಜಾಗವು ತಳ ತಳಿಸಿ ಮೃದುವಾಗುವದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦-೬-೦. ಅಂತ ಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಒಂದರಿಂದ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವರೆಗೆ ೦-೪-೦

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪಿದುಪ್ಪು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು. ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 23ನೇ ಸಪ್ಟಂಬರ 1910.

ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಆಡಳಿತೆ ವರದಿಯು.

——o——

ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಳದ ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದ ವರದಿಯು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರ ಇನ್ಸಾರ್ಮೇಂಟಿಸೊಂದಿಗೆ ಕಳದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಥಮ ವರುಷದ ವರದಿಯು ಇದಾಗಿರುವುದು ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ೨೦ ಜನ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಕಳದ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ಕ್ಕೆ ೧೯ ಜನ ಮೆಂಬರರು ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ವರುಷದಲ್ಲಿ ೩೭ ಸಾರಿ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳ ಸಭೆಯು ನೆರೆದಿದ್ದವು ೧೯೦೯-೧೦ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ೧೫ ಸಭೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು ೩೭ ಸಭೆಗಳ ಪೈಕಿ ೫೫ ಸಭೆಗಳಿಗೆ "ಕೋರಂ" ಯಾನೆ ಮೆಂಬರರ ಅವಶ್ಯಕ ಕನಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ ದೊರೆಯದೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಮೆಂಬರರ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಅಭ್ಯಾಸವು ಕಡಿಮೆಯಾದೀತೆಂದೂ ಮೆಂಬರರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿವಾಸಿಕರಪರವಾಗಿ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಿಗಾ ಕೊಡುವರೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕೋರೋಣಾಗಿಯದೆ ಎಂತ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡಳಿತೆಯ ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ಬರೆದಿರುವರು. ಕೌನ್ಸಿಲರರು ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರ ಈ ಸೂಚನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಡುವರೆಂಬುದಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ

೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ರೂ ೨೧೧೫೫-೪-೨ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊಲಗು ರೂ. ೧೭೫೨೨-೦-೩ ಆಗಿತ್ತು. ಕಪ್ಪಣ ಮತ್ತು ಜುತ್ತೆಗೆಗಳ ದರವು ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ತೆರಿಗೆಯ ವಸೂಲಿಯು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದದ್ದರಿಂದಲೂ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೊಲಗು ಹೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕಪ್ಪಣ ಮತ್ತು ಜುತ್ತೆಗೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ರೂ. ೫೫೫೦ ಲಭ್ಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಸಮ್ಮಂಧ ಕಟ್ಟೋಣ ಮತ್ತು ಜುತ್ತೆಗೆಯಾಗಿ ರೂ ೧೫೫೦-೦-೦ ಅಧಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಯಿತೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುತ್ತದೆ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ವರುಷದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಬಂಡಾರದಲ್ಲಿ ರೂ ೧೫೫೦-೦-೦ ಸಿಲುಕಿತ್ತು ರೂ೩೦೦೦ವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಸಹ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ತೋರುವುದು ಕಂಪೌಂಡಿಂಗಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ರೂ ೩೫೫-೮-೦ರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು. ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಜಾಡಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುವ ಕಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಕ್ರಯದಿಂದ ರೂ ೪೫೫-೫-೦ನ್ನು ಪಡದಿರುವರು ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೂಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ಸೂಚನೆ ಬರದಿರುವರು ಕಸಕೂರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಡಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುವ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೇ ವಿಶೇಷ ಆದಾಯವು ದೊರಕುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ನಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವರು

ಕಳದ ವರುಷ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಖರ್ಚು ರೂ. ೨೦೨೫೫-೨-೬ ಆಗಿತ್ತು. ಆಜೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಇದು ರೂ. ೨೩೫೫೧-೦-೦ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ಲೇಗು ನಿಬಂಧ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಖರ್ಚು ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೊಲಸು ಸ್ಥಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿರಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಲೂ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗುರೋಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವರೆ ನಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ರಸ್ತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ರೂ. ೧೫೫೫೫—೧೪—೧೧ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರು. ಅಂದರೆ ರೂ. ೪೫೫೫—೦—೦ನ್ನು ಆಜೆ ವರುಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರು. ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ೪ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುವರು. ಇನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿರುವ ಆರು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವರು ಮಾರ್ಗಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವಾದರೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದುಗಳ ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕಲ್‌ಫಂಡ್ ರಸ್ತೆಗಳೊಡನೆ ಸರಿಹೋಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚಲೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ವಿಲ್ಲವೆಂತ ಸರಕಾರದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸೂ ಆತುರತೆಯೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿರುವುದೆಂಬುದು ನಿರ್ವಾದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಹಾ ವರುಷಂಪ್ರತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವರು ಆದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಮರ್ಥವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಕೋರಬಹುದು.

ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆಗಳ ಸೇಕರ್ತಾರ್ ಅಳಪ್ಪ ಅಂಕವು ನಿವಾಸಿಕರ ವಿದ್ಯಾವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಆಜೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕೊಲೇಜು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೮೮೮ ಮತ್ತು ೨೫೫೫ ಆಗಿತ್ತು ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೩೮೮೮ ಮತ್ತು ೨೮೮೮ ಆಗಿರುವುದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೧೫ ಇದ್ದದ್ದು ೧೮ ಆಗಿರುವುದು

ವೈದ್ಯ ವ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೂ ೪೦೫೫-೦-೦ ತಗಲಿರುವುದು ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ನಿವಾಸಗಳು, ನಾಶಪಡಿಸಿದ ಹೊಲಸು ಗುಡಿಸಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚು ತಗಲಿದ್ದವೆಂದು ಈ ಖರ್ಚು ರೂ. ೬೫೫೫-೫-೬ ಆಗಿತ್ತು ಮುನಿಸಿವಾಲಿಟಿಯ ಆಡಳಿತೆಯೊಳಗಿದ್ದ ವೆನ್‌ಲೊಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೀಟ್ಸರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಗತ ವರುಷದಂತೆಯೇ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿದ್ದವು ಸಿಡುಬುರೋಗದ ವೆಕ್ಸಿನಿಂದ ಪಟ್ಟಣದ ಜನೋಕ್ಯವು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ೧೫೫ ಪ್ಲೇಗು ಮರಣಗಳೂ ೬೬೫ ಸಿಡುಬುರೋಗದ ಮರಣಗಳೂ ಇತೀ ವರುಷದಲ್ಲಿದ್ದವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒಪಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಿವಾಸಿಕರು ವಿವಿಧ ರೋಗಗಳಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿರುವರು. ನೀರು ಸರಬರಾಯಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಿವಾಸಿಕರಿಂದಲೇ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆಗಳ ದರವು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಪೋಲಗೇಟುಗಳ ಮುನಾವ ಕೂಡಿ ಇದು ಪ್ರತಿ ತಲೆಗೆ ರೂ ೩-೮-೦ರಂತೆ ಇರುವುದು. ಸರಕಾರದವರೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು

ಮುನಿಸಿಪಲ್ ದೀಪಸ್ತಂಭ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರೂ ೧೫೫೫-೦-೦ ಖರ್ಚು ತಗಲಿರುವುದು. ೧೯೦೯-೧೦ನೇ ವರುಷಕ್ಕಿಂತ ಇದು ರೂ ೫೫೫-೦-೦ಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದು. ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿರುವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ದೀಪಸ್ತಂಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವರು. ದೀಪಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂತ ತೋರುವುದು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳು ಯಾವವೆಂದು ತೋರಿಬರುವವು.

ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಜೇಯರ್‌ಮೇನರಾದ ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವರವರ್ಗ ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಜೇಯರ್‌ಮೇನರಾದ ರಾ| ಅ. ವಾಸುದೇವ ಪೈಗಳವರ ಸಾಹಸ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಕೊನೆಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿರುವರು. ಇವರಿಬ್ಬರ ಸಾಹಸ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸ್ತುತ್ಯವಾದವುಗಳೇ ಆಗಿರುವವು.

ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರುತನವು.

ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಮೆಂಬರರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸ್ಥಳಾಗಾದ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಾರ್ಪಾಟಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿರುವುದು. ಕಳದ ಸಾಲಿನ ಈ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಮಿ| ಕೃಷ್ಣನ್ನಾಯರರವರು ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜರ ಪದ್ದಿಯು ದೊರಕಿದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಗೆ ಬೇರೊಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡದು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎನ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರು ಈ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ಸರ್ತಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಎದುರುವಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ದುಬಾರೆ ವೋಟುಗಳು ದೊರಕಿದ್ದವು.

ನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿರಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಉಪರೂಪ ಬಹುಮಾನವು ದೊರಕಿದ್ದು ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ತಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರ ಪಿತವರ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಶಿವರಾಯರವರು ಈ ಮೆಂಬರುತನವನ್ನು ಪಡಿಯುವರೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ ಕನ್ನಡ ಗ್ರೂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಹಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿದ್ದದರಿಂದ ಅನ್ಯೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಯಿತು. ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರರವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಲಬಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಈ ಮೆಂಬರುತನಕ್ಕೆ ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರನ್ನು ಜಯಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರ ಸಾಹಸವು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಶಾಲಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರೆ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವರು.

ಕಳದ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ರಾ| ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರ ಪ್ರಜಾಸೇವಾ ವರ್ತನೆಯು ಇವರನ್ನು ಈ ಪದವಿಗೆ ಅರ್ಹರನ್ನಾಗಿ ಮಾತಿರುವುದು ಕಳದ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕೌನ್ಸಿಲರೂ ಐದು ಯಾ ಆರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಚೇಯರ್‌ಮೇನರೂ ಆಗಿ ನಿವಾಸಿಕರ ಕ್ಷೇಮವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಪಡುತ್ತಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಬಾಧೆಯು ಕಠಿಣವಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಪೈಶಲ್ ಪ್ಲೇಗು ಆಫೀಸರರಾಗಿ ಸರಕಾರದವರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಗೆಗಳನ್ನು ಮಾತಿ 'ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ' ಎಂಬ ಪಿಟ್ಟಿನ್ನು ಪಡೆದರು. ನೈವನಾಯಿಕ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಪ್ರಜಾಬಾಧ್ಯವೃತ್ತಿ ನಿರ್ವಾಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸು ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇವರಾಗಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂಪನ್ನ ವರ್ಗದವರಾಗಿದ್ದು ಇಷ್ಟಿಯ ಜೊತೆ ಸಮ್ಮೋಪವಾದ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯು ಇವರಿಗಿರುವುದು. ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ದೇಶ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಸಾಹಸ ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಪನ್ನತೆಯನ್ನು ಸರ್ವಾ ದೇವರು ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು.

ಮೂಲಗೇಣಿ ಅಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿದ ತೀರ್ವೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಾದಾರರು ಪಡುವ ಹಿನ್ನೆಯ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ರೆಂಟ್‌ರಿಕವರಿ ಆಕ್ಟು ರದ್ದಾಗಿ ಪಡುವ ಸಂಕಟ, ಇನ್ನು ಹಲವು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ನಿವಾರಣೆ ಹೊಂದಿಕ್ಕ ಅರಿಷ್ಟಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವವು. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಂದಟ್ಟಾಗಿ ಮೇಳಿ ಉಭಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೇಲನ್ನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮರ್ಧಿಸುವರಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಗ್ರಾಮ ಮೋಹಿತಿ.

ವ್ಯಾಘ್ರ ವಿಲಾಸ.

"ಪುತ್ತೂರು ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳ ಬಾಧೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂತ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ದನಕರುಗಳನ್ನೂ ನಾಯಿ ನೊದಲಾದ ಗೃಹಪಶುಗಳನ್ನೂ ಹುಲಿಗಳು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಲಿದ್ದು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘ್ರ ಭೀತಿಯು ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಕೇಳು

ತಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುದ್ದ [illegible] ನವು. ನಾವು ಸಂಚರಿಸಿರುವ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿನ್ನುವದು. ಕೆಯನ್ನು ರುಜುಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯ ಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದವುಗಳನ್ನೇ ಆಗಿರುವವು ಎಂದು ಹೇಳಲುಬಹುದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮೃಗಗಳಿಂದ ವಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗೃಹಪಶು ಮಾನವುಗಳ ಮರಣ ರಿಜಿಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಇಡುವ ಕೆಲಸವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖೇನ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವುದುಚಿತ. ಪಟೇಲರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ರಿಜಿಸ್ತ್ರಿಗಳಿರುವನೆಂಬದೂ ಈ ರಿಜಿಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ವಧೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಪಟೇಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬದೂ ಹಳ್ಳಿ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಜಾನುವಾರು ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ತವಕವು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಪರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಮಗುಂಟಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಪಟೇಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅತನೇನು ನಮ್ಮ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವನೇ? ರಿಜಿಸ್ತ್ರಿ ಬರೆಯಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವದೆಂಬ ಗೃಹಿಸಿ ಜಾನುವಾರು ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದವರು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ತನಗೆ ಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವನಲ್ಲಾ ಎಂತ ಅಕ್ಷರ ಹೀನರೂ ದೀನರೂ ಆದ ಒಡ ರೈತರು ತಂತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮೃಗಗಳಿಂದ ವಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಜಾನುವಾರುಗಳ ನಿಜವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವರೋ?

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಸ್ಮಯಕರ ಲೂಟಿಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುವವು. ವ್ಯಾಘ್ರಗಳ ಸುಳಿವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಕರು ಇವುಗಳ ಕೆಲವು ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಜಾನುವಾರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನರಾಹುತಿಗಳಾಗದಂತೆ ತಮ್ಮ ಶರೀರರಕ್ಷಣೆಯ ಉಪಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಹುಲಿ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಒಂತೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಇವರು ದಿಗಿಲುಪಟ್ಟು ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡದೆಯೂ ಬೊಬ್ಬಿಡದೆಯೂ ಅದು ದೂರವಾಗುವ ತನಕ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಿಂತಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಡುವರು. ಹುಲಿಗಳು ಈ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಕರಿಂದ ಕೇಳ್ದೂಕಾಪ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಂದು ದಿನ ಈ ವ್ಯಾಪ್ತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಸಮಯ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವ ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಹಿಂಡುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗೇರುಬೀಜಗಳ 'ಸರಿ ಮುಗಿಲು' ಎಂಬ ಪಂಥದಾಟದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮೇಯುವ ಸ್ಥಳವು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಗುಡ್ಡೆಗಳಿರುವ ಇಜಾರು ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ನಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿ ಮಳೆ ನೀರು ನಿಂತಿದ್ದ ಪಳ್ಳವಿತ್ತು. ಹುಲಿಗಳು ಗುಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳಿರುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಗುಡ್ಡೆಗಳೊಂದರ ತುದಿಯಿಂದ ಎರಡು ಹುಲಿಗಳು ಇಳಿದು ಒಂದು ಸಮೀಪವಿರುವ ಪೊದೆಯ ಒಡೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೂತುಕೊಂಡವು. ಹಿಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ದನಗಳೂ ಎತ್ತುಗಳೂ ಹುಲಿಗಳು ಬಂದಿರುವವೆಂಬದನ್ನು ವಾಸನೆಯಿಂದ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಎದುರುಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋದವು. ಆದರೆ ಒಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ದನಕರುಗಳು ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಓಡುತ್ತಿರುವವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಹಿಂಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯ ಕೆಲವು ಎಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಕೋಣಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಯುತ್ತಲಿದ್ದು ಪಳ್ಳದಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದೊಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿದುಬಿಟ್ಟವು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಪೊದೆಗಳತಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಸವು ದೂರ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂತ ಯೋಚಿಸಿ ಇನ್ನು ಪೊದೆಯಲ್ಲಿರುವುದುಚಿತವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ನೀರಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಕೋಣ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುವೆವೆಂಬಭಿಲಾಷೆಯಿಂದಲೂ ಎರಡು ಹುಲಿಗಳೂ ಪಳ್ಳದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತುಕೊಂಡವು. ಆದರೆ ನೀರನ್ನು ಬೇಗನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮೆ ಕೋಣಗಳು ಅಸಂತೋಷಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ತಾಸುಗಳ್ತನಕ ಈ ಹುಲಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಗಳು ಎಲ್ಲಿರುವವೆಂಬದನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು

[illegible] ಯ ಭಯ ಹುಲಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹೋದ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟದಾಯವ
[illegible] ಇಬ್ಬರು ಸಹೋದರಿಯರು ಕಳ್ಳದ ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದು
[illegible] ದದು ಹುಲಿಗಳು ಬಂದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಚಾರ ನಡದಿದ್ದರೂ ಇದ್ಯಾ
[illegible] ತಮ್ಮ ಎಟಿದ ವಿಚ್ಛಂಧಣೆಯಲ್ಲಿ ದನ ಮೇಯಿಸುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಗೋಚರವಾ
[illegible]ಲ್ಲ. ದನಿಕರುಗಳ ಸಿಗಣಿಯನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆಂತ ತನ್ಮಧ್ಯ ಇಬ್ಬರು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡು
[illegible] ಕಲ್ಲಿಗೆ ಹುಲಿಗಳು ಕೂತಿದ್ದ ಹತ್ತು ಮಾರು ದೂರದವರಿವಿಗೆ ಬಂದರು. ಕೂತು
[illegible]ಕರುಂ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ಯಾರೆಂಬ ತರ್ಕವು ಇವರಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಲಿತ್ತು. ಹುಲಿಗ
[illegible]ಕ್ಕೆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಹುಡುಗರನ್ನೂ, ಕಾ
[illegible]ಗೆ ಸುಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಕಂಡು "ಕಳ್ಳರು" (ಹುಲಿಗಳಿಗೆ ಕಳ್ಳರೆಂದು
ಹೇಳುವ ವಾಡಿಕೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದು) ಬಂದಿರುವರೆಂತ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟರು. ದನ
ಮೇಯಿಸುವ ಹುಡುಗರು ಸಹಾ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಬೊಬ್ಬಿ
ಡಲ್ಲು ಹುಡುಗಿಯರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿಸುಟು
[illegible]ತ್ತು ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಳು. ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಜೀವದಾಸೆಯಿಂದ ಓಡಿ ಓಡಿ ಕಾಡಿನ ಮುಳ್ಳು
ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಹುಲಿಗಳ ಬಾಯಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಘಾಯಪಟ್ಟು ಬಹಳ
ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಬೊಬ್ಬಾಟವೆಲ್ಲವನ್ನು ಕೇಳಿ
ಬಂದು ಹುಲಿಗಳೂ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಪಳ್ಳದೆಡೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಇಂತಹ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಲೇಖ ವಿಸ್ತಾರ ಭಯದಿಂದ ಇನ್ನೆರಿಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಘ್ರನಿಲಾಸ ಲೇಖನವನ್ನು ನುಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆವು. ಮುಳ್ಳಿ
ಯುತ್ತಕಡೆ ಮೊನು ಸಿಕಾರಿ ಬಗ್ಯೆಗೋವೆ ಅತ್ತಲಾಗಿನಿಂದ ಮಾರಿಬಲೆಗಳ ಸಮೇತ ಕೆಲವು
ರೋಮಿಯ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಉಚಿತಗಳನ್ನು ಹಿಡಕೊಂ
ಡು ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಕರಾದ ಇವರ ಸ್ವಜಾತಸ್ಥರು ಇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಗೋ
ವೆಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ಸರಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕುಡಿದು ತಾವು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋ
ಗಿದ್ದ ಕುಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೊನನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ
ಹಳ್ಳಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕತ್ತಲಾ
ಗುವ ಹೆದರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಮನೆ ಸಾರುವ ಅವಸರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿಯ
ಸ್ಥಿಮಿತ್ಯವೂ ಕೂಡ ಸರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗಿಹೋದ್ದರಿಂದ ಹಾದಿಯ
ಸ್ಥಿಲ್ಲಾ ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಂತು ಬರುತ್ತಲಿ
ದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇವರು ಹತ್ತರವಾಗುತ್ತಲೇ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು
ಮೊದ್ದ ಹೆಹುಲಿಯು ಕೂತುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ
ನ್ನು ಕುರಿತು–ಇಗೋ ನೋಡು, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು, ಆತನ ಹತ್ತರ
ಹೋಗಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಿಜಿಡೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಗೆಳೆಯನ ಮಾತನ್ನು
ವಿಡ್ಡಾಕರಿಸಲು ಕೂಡದೆಂದು ಗೈಹಿಸಿ ಹುಲಿಯ ಪತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಶಾಸ್ತ್ರ
ಹೇಳಲು ಸ್ಪಾರಂಭಿಸಲು ಹುಲಿಯು ಈತನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಕುಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊನ
ನ್ನು ತಿಂದು ಈತನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿತು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಿ ಆದೊಡನೆಯೇ ಇಬ್ಬರೂ
ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾರ್ಗದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಹುಲಿಯು ಇವರ
ಆಗಮನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ಸರ್ತಿ ಸ್ನೇಹಿತನ ಪಿತನ ಬಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡ
ಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡನೇಯವನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಹೋದನು. ಈತನಿಗೆ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಶೀ
ರ್ವಾದವು ದೊರೆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾರಿ ವ್ಯಾಘ್ರ ರಾಜನು ಕುಕ್ಕೆಗ
ಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊನನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದನು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ
ಇವರ ಮನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಘಾಮಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಕಿ ಅತ್ತಕಡೆ ಹೋದ ಈ
ಗೆಳೆಯನಿಬ್ಬರು ಹೆಚ್ಚು ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಲಿಲ್ಲವ್ದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲಿ
ರುವರೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಇವರ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದನು. ಕುಕ್ಕೆಗಳೆರಡ
ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮೊನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಕುಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ
ಹಾಕಿ ಈ ಯುವಕನ ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಮೊನಿನ
ಭೋಜನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಹೇಳಿ ತಾವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜೀರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ
ಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರುವೆವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದರು.
ಯುವಕನು ಪುಟ್ಟಯಲ್ಲಿ ಮೊನನ್ನು ಹಿಡಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು, ತಗ್ಗಾಗಿರುವ ಮನೆಯ ಅಂ
ಗಳದ ಮೆಟ್ಟಿಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈತನ ಹಿಂದಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದ ಹುಲಿಯು
ತಲೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಕುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಆದರಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊನನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಬಿಟ್ಟಿ
ತು. ಯುವಕನು ಭೀತಿಯಿಂದ ಮೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಜಾರಿ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತಲೆ ಹೊಡ
ದುಕೊಂಡನು. ಸ್ನೇಹಿತರಿಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಉಪವಾಸ ಬಿದ್ದು ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಝಾ
ವದ ತನಕ ವ್ಯಾಘ್ರರಾಜನ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಲಾಪಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಸಶೇಷ.

ದೈವ [illegible]

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಮೊದಲಾಗಿಯೇ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳು ವದು ಉಚಿತ. ಹಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳು ವೆನು.

ಪ್ರಾಚೀನ ಆರ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಹದಿಮೂರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಕೆಲ ವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

1. ಸಂಧಿಕ ಸನ್ನಿಪಾತ. 2. ಅಂತಕ. 3. ಹೃದ್ರೋಹ. 4. ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಮ. 5. ಶೀತಾಂಗ. 6. ತಾಂದ್ರಿಕ. 7. ಕಂಠಕುಬ್ಜ. 8. ಕರ್ಣಿಕ. 9. ಭಗ್ನನೇತ್ರ. 10. ರಕ್ತೋಷ್ಠ. 11. ಪ್ರಲಾಪ. 12. ಜಿಪ್ಪಕ. 13.ಅಭಿನ್ಯಾಸಸ.

ಸಿದ್ಧ ಚಿಕಿತ್ಸಕರು ದ್ವಿದೋಷೋಲ್ಬಣ ಸನ್ನಿಪಾತಕ್ಕೆ, 1. ವಿಧುಸನ್ನಿಪಾತ, 2. ಫಲ್ಗುಸನ್ನಿಪಾತ, 3. ಮರ್ಕರೀ ಸನ್ನಿಪಾತ, 4. ವಿಸ್ಫೋರಕ ಸನ್ನಿಪಾತ, 5. ಶೀಘ್ರ ಕಾರೀ ಸನ್ನಿಪಾತ, 6. ಕಫಜ ಸನ್ನಿಪಾತವೆಂಬೀ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ.

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಒಬ್ಬನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟನೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳದು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಅರ್ಥವು ರೋಗಿಯ ಶರೀರ ವನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅವಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರುವವು. ಆ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಾಪತ್ರ ಜ್ವರ ಪೂರ್ವರೂಪ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಪೂರ್ವರೂಪ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಗಣ್ಯಮಾಡದೇನೇ ಅನೇಕ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಬಾಧ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವರೂಪ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಆ ಅಪಾಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಪೂರ್ವರೂಪಾವಸ್ಥೆಯು ಮಿರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ರೋಗಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವದು. ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ಎರ ಡನೇ ಅವಸ್ಥೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ತಾನು ರೋಗಿಯ ಶರೀರವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದು. ಎರಡನೇ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಾವಸ್ಥೆ ಎಂದನ್ನುವರು. ಆ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ರೂಪ, ಯಾ ಲಕ್ಷಣ ಎಂದನ್ನುವರು. ಪೂರ್ವರೂಪಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರೂಪಾವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅವಸ್ಥೆ ಇರುವದು. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ರುಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳು ರೋಗಿ ಯ ಅಂಗ, ಪ್ರತ್ಯಂಗ, ಅಂತರಂಗ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದಾಗುವಷ್ಟು ತಮ್ಮ ವಶಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿಪರೀತ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅವಸ್ಥೆಯು ನಿತಾಂತಪರೋಕ್ಷ ಸಂಗತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ರೋಗಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವರೂಪಾವಸ್ಥೆಯು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿ ಅವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿಷಯವಾಗಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ರೂಪಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯು ರೋಗದ ಸ್ವಾಧೀನ ನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಧಿಕವಾಗಿ ರೂಪಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಕಾರಣ ಪೂರ್ವರೂಪಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ರೂಪಾವಸ್ಥೆ ಯಲ್ಲಂತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡದೆ ನಿವೃತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅನ್ಯಥಾ ರೋಗಿಯು ರೋಗ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಭರವಸವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರಾ ಪ್ತಿ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಸರ್ವರಿಗೆ ಸುಲಭವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೂರ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ರೂಪಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವೆನು.

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದ ಪೂರ್ವರೂಪಾವಸ್ಥೆ.

ಪೂರ್ವರೂಪ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯು ಯಾವದಾದರೊಂದು ವ್ಯಾಯಾಮ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಿಧ ಕಷ್ಟ ಯಾ ಪರಿಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆಯೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದವನ ಹಾಗೆ ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧ ಆಯಾಸ ಯಾ ಪರಿಶ್ರಮ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಧರ್ಮವುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸುಎಂಬದು ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರದ

ಸಕಲಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸವನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ತೋರಿಸುವದು. ಕೆಲವು ಸನ್ನಿಪಾತಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ದಯಮಲವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸಿ ರಕ್ತಸಂಚಾರದ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶರೀರ ಕೆಂಪುಗಡೆ ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ಛೇದವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು. ನಾಲಿಗೆಯು ರುಚಿಯನ್ನು ಕಾಣುವದರಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವದು. ಕಣ್ಣಿನ ಅಶ್ರುಸ್ರೋತಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಪದೇ ಪದೇ ಬರುತ್ತಿರುವದು. ಆಯಾಯ ಪ್ರಕೃತ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶೀತೋಪ ಚಾರದ ಮೇಲೆಯೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉಷ್ಣೋಪಚಾರದ ಮೇಲೆಯೂ ಆಶೆ ಉಂಟಾಗು ವದು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಆಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾ 'ಆ' ಎಂದು ಬ್ಯಾತೆರಿವುದು ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದು ತಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಒಂದು ವಿಧ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು ಶರೀರವು ಭಾರವಾಗಿ ಕಾಣು ವದು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ರೋಮಾಂಚ ಅಂದರೆ ರೋಮವು ನೆಟ್ಟಗಾಗುವದು ಆಟ, ಪಾಠ, ತಮಾಷೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮನವು ಮುಂದರಿವುದಿಲ್ಲ ಸನ್ನಿಪಾತಿಕ ದೋಷಗಳು ಕೆಲಸಂದರ್ಭ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಸ್ತುಲುಂಗ ಯಾ ಬ್ರೈನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಶೇರಿಸಿದಂತೆ ವಿಷಯಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನಿತಾಂತ ಮೋಹ ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ರಕ್ತದಾಟವು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ರೋಗಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗ ದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕೆಲಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಲನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜಡಿಮೆ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನೂ ವಾತವು ಅಧಿಕವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಕಳಿಗೆಯು ಅಧಿಕವಾ ಗಿರುವುದು. ಪಿತ್ತ ದೋಷವು ಬಲವಾದ್ದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉರಿಯುವವು. ಶ್ಲೇಷ್ಮವು ಅಧಿಕವಾದ್ದಲ್ಲಿ ಆರುಚಿಯು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದು ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಇರುವವು ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧ ಪೂರ್ವ ರೂಪಾವಸ್ಥೆಯು ಉಂಟಾಗುವುದು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿರುವದು ಒಳ್ಳೇದು

ಇತೀ

ಯಮೆ. ಬಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.

ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣಾ.

ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನುವುದಂದರೆ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ಗದ್ದಲವು ಪೂರ್ವಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ನಗಣ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಹುಳಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಲಮಂಗೆ ಬ್ಯಾಪಕದಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧ ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕೆಲವಿಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ:—

ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಕರವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನ ವೈದ್ಯ ಪಂಡಿತರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ನಾನು ವೈದ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವಷ್ಟು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು

ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ತಿನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರೆಲ್ಲರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಮಾಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವರೆ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಡುಕರವಾದ ಬಂದು ನಂಜು ಪದಾರ್ಥವು ಉಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ತಾತಮುತ್ತಾ ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಮೊದಲೇ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದಾ ಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕ್ರಮವು ಏನಂದರೆ.—ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ನುಂಗುನೆಯಿಂದ ಒರಸಿ, ಅದರ ಅಗ್ರ ಮತ್ತು ತೊಟ್ಟನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಛೇದಿಸಿ ಬಿಸಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನೀರಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುರಿದು ಅಥವಾ ಕತ್ತರಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ಆನಂತರ ಎಲೆಯ ಹಿಂಬದಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟ ಕೋಣಗಳಲ್ಲೂ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಚರ್ವಣ ಮಾಡಿ ತೊಪಗಿ, ಕಡೆಗೆ ಅಡಿಕೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಜಗಿಯು ಬೇಕೆಂಬದೇ

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮೂಢಜನರು ಅಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಜಕಾರಣವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಶಕ್ತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಜ್ಞೇನ ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ವೈದ್ಯ ಪಂಡಿತರು ಮೊದಲಾದವರೂ ಮೂಢ ಜನ ರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಅಂಧಾ ನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತಾಚಾರಗಳೆಂತ ವಿಧಿಸಿದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವಾಗ್ಗೆ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ತಿನ್ನದೆ ಕಡೆಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂತಾಗಲೀ ನರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆಯದೆ ಎಲೆ ತಿನ್ನಬಾರದೆಂತಾಗಲೀ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಳದೆ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಕ್ರಮವೆಂಬಂತೆ ಗಂಭೀರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—

ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣಾರ್ಥಂ ಪೂರ್ವಂ—ಪೂಗಂ ಖಾದತಿಯತ್ನ
ಸ ಸಪ್ತಜನ್ಮನಿಸ್ತೇಜಾ—ಪುನೇ ಶ್ವಾತ್ರಧಿವಿಷ್ಯತಿ ॥

ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಎಲೆ ತಿನ್ನುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮತಃ ಯಾವಾತನು ಅಡಿಕೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನು ಏಳು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಮಾ ಹೀನನಾಗಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದಲ್ಲಿರುವನು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾಯಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು.

ಇದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆದರಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ನರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ತಿನ್ನಬೇಕು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವರು.—ಎಲೆಯ ಅಗ್ರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಯು, ತೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಪ್ರಿಯನೆಂದೆಣಿಸುವ ಕಲಿಯೂ, ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ ಇರುವರೆಂದು ಆ ನರಗಳಲ್ಲಿ ವರುಣಾದಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬದೇ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಂಧಾ ದೇವ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೊಂದ ಪಾಪವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಯ ಭೀತಿಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅದರ ನರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬದು ಇದರ ಗುಟ್ಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತೊಟ್ಟು ಬಹು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಲಿಯು ಇದ್ದಾನೆಂತೆ ಳೆವರು ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಇರುತ್ತಾಳೆಂಬುವುದರಿಂದ ಅಗ್ರವನ್ನು ಬೇಡಿಸಿ ಕೆಲವರು ಹಣಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಯಾ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವರು ಎಲೆಯನ್ನು ತೊಡೆಯು ಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದೂ ಆಕ್ಷೇಪಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೂ ಈ ವರ್ಣನೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವ ದೇವತೆಗಳು ವೀಳ್ಯದೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆಂತ ಈಗಿನ ನವಸುಧಾ ರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಂಬರು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದರ ಗುಟ್ಟು ಏನೆಂತ ವಿಚಾರಿಸೋಣ—

ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ 13 ಗುಣಗಳಿವೆ. ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಗುಣವು ಇವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡುವ ಗುಣವು ಅಡಿಕೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಿ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅನಂತರ

ಶೇಕ್ಸಪಿಯರ್ ಮಹಾಕವಿಯವರ "ಸಿಂಬೆಲೈನ್" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲುವ, "ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ" ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ,

ಸೀಮಂತಿನಿ,

ಎಂಬ ಬಹು ಮನೋರಂಜನೀಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾವೆಲ್,

ಸ್ತ್ರೀ ವೈದುಷ್ಯ, ದರ್ಮಾದರ್ಮವಿವೇಚನೆ, ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನರ ದುರ್ಗತಿ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಮಹದ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ವರ್ಣಿಸುವದು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೂ ಬಿಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗದು ವೈನೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯುರೇಸ್ಸಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕನ್ನಡ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕ್ರಯ 12 ಆಣೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 10 ಆಣೆ. ಟಪ್ಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ

ಜಿ. ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮಹಾದೇವ ಪೇಟ್ ಮಡಿಕೇರಿ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ ! ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ !!

ಕಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು ! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು ! ಅಖಂಡಾನೋನ್ಯ ಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು ! !

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಊಟವಾದ ಒಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು.

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು. (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವರು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೩೨ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು. } ವೈದ್ಯ ಶಾ
ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದ

ಒಂದು ವೀಳೆ ಹೆಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕೇಡಾದೀತು. ಎಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿರುವ ಸುಣ್ಣ ಬಾಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶವಾದ ನಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಅಂಗಳವು ಸುಡುವುದುಂಟು. ಪರಂತು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವೀಳ್ಯ ತಿಂದರೆ ಸುಣ್ಣವು ಬಾಯನ್ನು ಸುಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂತ ವಾಚಕರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಾದೀತು. ಅಂದರೆ ಸುಣ್ಣಕ್ಕೆ ಎಲೆಯ ರಸದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಬಲವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಥವಾ ಅವೆರಡು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಪೂರ್ಣ ಬೇರೆ ಸತ್ವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವು. ಪರಂತು ಅಡಿಕೆಯ ರಸವು ಮೊದಲಾಗಿ ಸುಣ್ಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಎಲೆಯ ರಸಕ್ಕೆ ತಾಗಿದರೆ ಸುಣ್ಣವೂ ಎಲೆಯ ರಸವೂ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿರುವ ಎಲೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಚರ್ವಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಈ ಗಂಭೀರ ಕ್ರಮವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸುಣ್ಣದ ಸತ್ವವೂ ಎಲೆಯ ರಸವೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಡಿಕೆಯ ಸತ್ವ ಮಿಶ್ರವಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮಿಶ್ರವಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನಾದೊಂದುತರದ ಕಲ್ಪಿತ ಕೇಡಾಗಬಹುದೆಂಬದನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಪಂಡಿತರು ನೂರಾರು ವರುಷಗಳ ಮೊದಲು ತಿಳುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು.

ಎಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಧಾಗಕ್ಕೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಎಲೆಯ ನರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಧಿ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ನರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ತರದ ಸಂಜು ಇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಆ ಸಂಜು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸುಣ್ಣದಿಂದ ಪೂರಾ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಸುಣ್ಣದ ಖಾರವು ಎಲೆಯ ರಸದಿಂದ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲೆಯ ನರದೊಳಗೆ ಒಂದು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಕರವಾದ ಕೂದಲಿನಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹುಳವು ಇರುವುದುಂಟೆಂತ ಈಗಿನ ಪಂಡಿತರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ

ಪ್ರಾಜ್ಞರಾದವರು ಈ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ವಾಚಕೆಮಂಡಲಿಯವರ ತಪ್ಪಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ.

ದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ

(ಪತ್ರಿಕಾರರು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ)

೧

ಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೇ,

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತಮ್ಮ "ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ"ಯ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ (16—9—10) "ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವು ಮಾ ರಾ ಎಮ್ ಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಇಂತಹ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯಲಾಭಕ್ಕೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ ಸರಿ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಈ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಕುರಿತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಆ ರೋಗ ಬಾಧೆಯು ಜನಂಗೆ ತಟ್ಟದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾ ರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬೇಕಿರುವ ಕೆಲವು ಯುಕ್ತಿಗಳು (arguments) ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಎಡೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಿರಿ ಎಂದು ನಂಬುವೆನು.

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾ ರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ:—"ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವೆಂದು ಪೌರಸ್ತ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ನಿರ್ವಿವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವೈದ್ಯರು ಇದು ಒಂದು ವಿಧ ಕ್ರಿಮಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜ್ವರ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಈ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಸ್ವತಃ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಅನುಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಂಟು ರೋಗವಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಒಂದಿರಬೇಕು." ಇಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕತ್ವ, ಕ್ರಿಮಿಜನ್ಯತ್ವವೆಂಬ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಲಾರದೆಂದೂ, ಅಂಟುವಿಕೆಯೆಂಬ ಗುಣದಿಂದ ಅದು ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುವ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಜ್ಞರಾದವರು ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಇಂತಹ ರೋಗಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವುಗಳಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಲೋಕಗಳಿಂದ ಬಂದು ಮಾದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಧಾಗ ಕಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಬೇಕು, ಬೇರೆ ಧಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಥಗಳಾದ ಕಾಲದೇಶ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲಿ ತತ್ತದ್ರೋಗಗಳು ಜನಿಸಿ ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವುವು. ಅದುದರಿಂದ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಬೆಳೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥಗಳಾದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ವಿನಾ ಈ ರೋಗವು ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವೆಂಬ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಆಚರಣೆ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿರುವುದೇ ಸರ್ವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಿದ್ದವೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ತ್ರಿದೋಷಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೋಪಿಸಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ವಿಹಾರಗಳ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೋಗವು ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಒಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಕೇರಳ ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಮಾ ರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಯುಕ್ತಿಯೂ ಇನ್ನೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುವುದು

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ —

"ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ (ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ) ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇರಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮಾಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಕೇರಳ ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೋಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅನ್ಯಥಾ ಯಾತಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಬೇರೆ ವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದಾಗಿದೆ."

ಇದರ ಮುಖ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನೆಂದರೆ — ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಬೇರೆಯಿಂದ ರೋಗಗಳು ಒಂದಿರಬೇಕು. ಮಾ ರಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಈ ಯುಕ್ತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ರೋಗಗಳು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಿಂದ ಒಂದವುಗಳೆಂದೂ ಕೆಲವು ಜರ್ಮನಿಯಿಂದ ಒಂದವುಗಳೆಂದೂ ಕೆಲವು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಒಂದವುಗಳೆಂದೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲೋಪೇತಿ, ಹೊಮಿಯೋಪೇತಿ, ಹಾಯ್ಡ್ರೋಪೇತಿ ಮೊದಲಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಿಸಲ್ಪಡುವ ರೋಗಗಳು ಆ ಬೇರೆಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಒಂದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವದು

(ಉಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುವು)

ಹಿತೈಷ್ಣು.

ಒಸವನಗುಡಿಯಿಂದ ಉರುವದ ಗೇಟಿನ ವರೆಗೆ (ಅಂದೆ ಶುಮಾರು 1½ ಮೈಲು) ದೂರದ ವರೆಗೆ ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಶಾಲೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಜೀಪಿಗುಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗುವ ಜನರಿಗೆ ಆಗಲಿ, ಒಳಿತ ಅಡಚಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಉರುವದಿಂದ ಒಸವನಗುಡಿ ರಸ್ತೆ ವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬರುವದು ಬಹಳ ದೂರವಾದದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜೇಶ್ರಿ ಭೋಜರಾಯರ ಮನೆಯ ಹತ್ತರವಿರುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಂಬಳದ ಸುಬ್ರಾಯರ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಇಳಿಮು, ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತೋಡನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ದಾಟಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ಮಳೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒಳಿತ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಂತ ಹೇಳುವದು ಪ್ರಕೃತ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಚೆಯರ್ಮೆನರವರೂ, ಮತ್ತು ವೈಸ್ ಚೆಯರ್ಮೆನರವರೂ, ಕೌನ್ಸಿಲರರೂ ಕೂಡಾ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ಮಾರ್ಗ, ಅಂದರೆ ಮಾ ರಾ ಭೋಜರಾಯರ ಮನೆಯ ಹತ್ತರ ಇರುವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕಂಬಳ ಸುಬ್ರಾಯರ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಜೋಡು ಅಲಾಪಿ ಹತ್ತರವಿರುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವರೆಂತ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬೊಕ್ಕಪಟ್ಣ, ಬೋಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಹ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ ವಿರುವದು. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಜನರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಶಹರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಬೇಗನೇ ಶುರುಮಾಡಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾದೀತು.

ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಶುಮಾರು ೨೦೦೦ ಜನರ ಆಮದುರಫ್ತು ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದ ಬುಡವು ಮಾ ರಾ ಭೋಜರಾಯರ ಮನೆಯ ಹತ್ತರವಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದರಿಸುವುದು ಶುಲಭ.

C. D.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಧೂಲೋಕದ ಅತೀ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀ:—

ಪೋನನ ಎಂಬಲ್ಲಿ "ಫರೋಡ ಜಕ್ಟ್ರೀಜ" ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಇಲ್ಲಿಂದೀಚೆ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಜನಿಸಿ ಈಗಲೂ ಜೀವಿಸಿ ಇರುವಳು. ಅವಳು ತಾನು ಬಹಳ ವೃದ್ಧಳೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದು ಗರ್ವಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಎದುರುವಾದಿಯಾಗಿ ತಾನಿರುವೆನೆಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಇವಳು ೧೭೬೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಬಾಬಾ ವಸೀಲಕಾ ಎಂಬವಳು ಬಲಗೇರಿಯದ ಬಾಲಸೊಫಿಯ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಳು ಮಿಸ್ಸಿಸ್ ಬಾಬಾ, ಇವಳು ತನ್ನ ೧೦೦ ವರುಷದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಈಗಿಂದೀಚೆ ೨ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಅತೀ ವೃದ್ಧ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ನೋಡುವರೆ ದೂರ ದೇಶದ ಅನೇಕರು ಹೋಗುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ *G S P*

ಜರ್ಮನ್ ಯುವರಾಜರವರು ಸೌರ್ವಾತ್ಯ ದೇಶ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವ ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ಆದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಿನೊವಾ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಮರು ಹತ್ತುವರು

ಅಲೆಕ್ಸಂಡ್ರಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ ದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳ ಆಡಳಿತೆ ಬಗ್ಗೆ ಯುನಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮೆಂಬರರ ಚರ್ಚಾಸಭೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಜನಾಂಗ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಪಕ್ಷದನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು

ಇಟೋ ಜೋಕರ್ಡ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವಾದ ಅಮೇರಿಕದ ಜಿಕಾಗೋ ಪಟ್ಟಣದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ೨೧ನೇ ಸ್ಥಾನಿಕವಾಗಿರುವುದೆಂಬ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ಚೀನ ಸರಕಾರದವರ ಅಫೀಮು ಸುಡ್ಡನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಮೇರಿಕದ ಮಿ ಸ್ಕೋಟ್ ಎಂಬವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವಂತೆ

ಐಗುಪ್ತ ದೇಶದವರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಕೈರೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಜಾರದೆಂದಾಗಿ ಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರವರು ತಿಳಿಸಿರುವರು

ಗತಿಸಿದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ವೇಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಯರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೫೦,೦೦೦ ಪವನುಗಳ ಖರ್ಚು ತಗಲೀತೆಂಬದಾಗಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧಾಂಶ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವು ವಾಗ್ದತ್ತಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ಪೈಲ್‌ವಾನ್ ಗಾಮನೊಂದಿಗೆ ಬಾಹು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಲು ಬಿಬಸ್ಕೊ ಪೈಲ್‌ವಾನನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗಾಮನೇ ಕಳೆದ ನರ್ತಿಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವನೆಂಬದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು.

ಪಂಡಿತ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಜಿ. ಸಿಮ್ಸನ್‌ರವರು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ ಬರುವರು. ಉಷ್ಣವಲಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳು ಅನೇಕವಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದವು ಹೆಚ್ಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಂತೆ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಷದ ಶೋಧನಾಲಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವರು

ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಹಸಿವಿನ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಿಸಿ ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅನ್ನವು ದೊರಕುವಂತೆ ಮೆ| ಲೊಯಿಡ್ ಜೋರ್ಜ್ ರವರು ಒಂದು ವಿಮೋ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಬರುವ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವರಂತೆ. ಪ್ರಕೃತ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಇರುವುದು

ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ, ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸೊಣಬು ನಾರಿನ ಮೇಲೆ ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೂಲ ಒಂದು ದೊರಕುವುದೆಂತ ಸೂಚಿಸಿ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಟೈಮ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸರ್ ಆರ್. ಲೆತರ್‌ಬ್ರಿಜ್ ಎಂಬವರು ಬರೆದಿರುವರು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ಮಧ್ಯ ಆಸ್ಯಾಖಂಡದಿಂದ ಪತ್ತೆಗತನಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಲೇಖಗಳು —ಬಂಗಾಳದ ಪೊಲೀಸ್ ಎಸಿಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಂದ ನುದ್ಘಾಗರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿದ ಕೆಲವು ಪತ್ತೆಪಟಿತ ಲೇಖಗಳು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ "ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮೆನ್" ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವರು ಈ ಐದು ಲೇಖಗಳ ತವುಗು ಮಿತ್ರಿತ ಹಳದಿ ವರ್ಣದ ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು ಕಾಗದಗಳ ಅಳತೆಯು ೪ × ೫ ಇಂಚು ಉದ್ದ ಆಗಲ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಒಂದೆ ತಾಯಿಯವು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಸಿನ್ನೆಯೇ ಎರೆದದ್ದು ಎಂಬದನ್ನು ದೃಷ್ಟಪಡಿಸುವಂತೆ ಏಂಜಿನವು ಪ್ರವನುದ ಪುರ ಶಿವಾ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಗಳು ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕಾಗದಗಳ ಹಿಂದಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ಷರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಇಂಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥದ ಪುರಗಳು ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಇದರ ಲಿಪಿಯು ಟಿಬೇಟಿನ ಶತಮಾನದ ಸುಮಾರು ಎಂಬ ಹೇಳಿನದ್ದಾಗಿರಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಭಾಷೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿರಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವದು ಅದರೆ ಟೀಬೇತ್ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಶ್ರಮ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿ ಊಹಿಸುತ್ತಾರೆ "ಜ" ಸ್ವರವು ಅಲ್ಲಿ ಬರದಿರುವದರಿಂದಲೇ ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲವೆಂಬದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ *G S P.*

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಸಿಮ್ಲ ಲೈಬ್ರೆರಿ ಕಂಪೆನಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಭೆ ಜರಗಿತು ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಮೇ ಎಚ್. ಬರ್ಟರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು

ಕುಬಪರೇಟೀವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ವ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೆಲ್ಲರವರ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಬರುವ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೭ರಿಂದ ೧೦ರ ವರೆಗೆ ಆಲ್ಲಾ ಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವ ಅಪಾಯದಿಂದ ಬಹಳ ಬೇಗ ಪಾರುಮಾಡಿದ ೪ ವರುಷದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ನಾಥ ಅಶ್ವನಿ ಕುಮಾರದತ್ತರವರು ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಪದಕವನ್ನು ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಬರುವ ಹಿಂದೂ ಕನ್ವರೆನ್ಸಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಬಾಬು ಗುರುಬಕ್ಷಸಿಂಗ ಬೇಡಿ ಎಂಬವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿರುವರು

ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಮರಣಗಳ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವರೆ ಬಂಗಾಳ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವೈದ್ಯರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು; ಈ ಕಮಿಟಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣದಿಂದ ಮರಣಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿರುವುದು ಅಡಿಕೆಯು ಪೂರ್ಣ ಬೇಯುವ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಸಮೇತ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಮಲುಂಟಾಗುವುದು ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಅಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದರೆ ಈ ದೋಷವು ಅದರಿಂದ ಹೋಗುವುದು.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೬ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕನ್ವರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತು. ಈ ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಬಾಬು ಆಂಬಿಕಾಚರಣ ಮುಜುಮದಾರರವರು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಜರಿದು ಮಾತಾಡಿ ಸರಕಾರದವರ ಕರಣ ಶಾಸನಗಳೆ ಅಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೌನ್ಸಿಲುಮಾರ್ಪಾಟು ನಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂತ ಸೂಚಿಸಿದರು ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಬಹಿಷ್ಕಾರ ಕಳಕಳದ ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಯು ಹ್ಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶೀಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವೆವೆಂತಲೂ, ವಂಗಭಂಗವು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಲಾರೆವೆಂದೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಭಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಬು ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬೆನರ್ಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಗಂಭೀರವಾದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಂಗಭಂಗವನ್ನು ವಜಾಪಡಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ವಾದವು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದುವ ತನಕ ಎಂದೂ ಕಲೆಗುಂದದಿರುವುದೆಂಬ ಕಾಯಿದೆಶೀರ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಲು ಬೇಕಾದ ಕಳಕಳವನ್ನೆ ವ್ಯಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಭೆಯನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಆದರಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರು

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟು

(ಜಸ್ಟಿಸ್ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್ ಮತ್ತು ಜಸ್ಟಿಸ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರವರು ಮದುವೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ.)

ಯು ತನ್ನ ಮಗನ್ ಮದಿವೆಗೋಸ್ಕರ ... ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಿಂತ ... ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ಇದನ್ನು ತೀರ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಗಂದಿಯರು ... ಇದ್ದಾರಾಗಿರುವರೂ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಈ ತಿಂಗಳ ಅಗಸ್ಟ್ ... ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ... ಶೂದ್ರರು ಮದಿವೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಜಾತಿ ಭ್ರಷ್ಟ ... ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮದಿವೆಯು ... ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಖರ್ಚಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಮೊದಲು ಇದೇ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಿರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು ಆದರೆ ಬೂಂಬ್ಳಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಂಥ ಖರ್ಚು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಾಕ ... ವಾಡದ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜರ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಆದ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಪುನಹಾ ಈ ಸಾರಿ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬೊಂಬೈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮದಿವೆಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ ಸಾಲವು ಕುಟುಂಬದ ಸಾಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಮದ್ರಾಸು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೫೦ ರ ತನಕ ದೊರೆತ ಚಂದಾಹಣಗಳ ಜುಮ್ಲಾ ಮೊಬಲಗು ರೂಪಾಯಿ 1,17389—1—1 ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪೆನಿಯ ನೌಕರರಾಗಿರುವ ಮೆ। ಡಬ್ಲ್ಯು ವಿ. ಸಿ, ಸ್ಕೋಟ್ ಎಂಬವರು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಒರುತ್ತಲೇ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗ ಜಗಳಾಡಿ ೨೦ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ತನ್ನ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವನ್ನು ಕಿಟಿಕಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಿಸಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಕಿಟ್ಟಿಸಿಯು ನೆಲದಿಂದ ೫೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವುದರಿಂದ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ಕಾಲು ಮುರಿದು ಹೋಗಿ ಮಗುವಿಗ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ತನಖಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು

Dr. K. Vittal Rao

has begun practising Special Indian New treatment for all Urinary and Dental diseases, Typhoid fever, Carbuncle Diabetes, Scrofula, Paralysis, Asthma, Consumption, Leprosy, Elephantiasis legs, Dropsy, & nervous disorders Etc., Etc,

He can be consulted at his new house "Field View" near the Railway lines between 8 to 12 A M in the morning and in the evening between 4 to 6 P M at Hampankatta at Messrs K Vittal Rao & Co, chemists

N. B. A Small hospital at Jeppoo for the special treatment of leprosy and Elephantiasis is under contemplation

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್

ಇವರು ಉರಿ ಮೂತ್ರ ಬಹು ಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಮೂತ್ರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸವ್ವಿ ... ಪುರ, ಆರಸು ಹುಣ್ಣು, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯ, ರೋಗ, ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು, ಜಲೋದರ ಮುಂತಾದ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಹಲ್ಲು ನೋವು, ನರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಬಲಹೀನತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ನವೀನ ಹಿಂದೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿರುವರು

ಬೆಳಿಗ್ಯೆ 8ರಿಂದ 12ರ ವರೇಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ "ಫೀಲ್ಡವ್ಯೂ" ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಘಂಟೆ 4ರಿಂದ 6ರ ವರೇಗೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಮೆಸರ್ಸ್ ಕೆ ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೊ ಇವರ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು

ಕುಷ್ಠ ರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು ಮುಂತಾದ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

ಸ್ವೀಕಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಸ್ಥದವರು ಕಳ ಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ೧೯೧೦ ೧೯೧೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಸಾಧಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದ "ವ್ಯವಸಾಯಿಕ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವಿವು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವೆವು

ಮಂಗಳೂರು ಕಲೆಕ್ಟರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿರುವ ಮೆ ರಘುನಾಥ ಬಂಟಾರಿಗಳವರಿಗೆ ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸಿನ ಹೆಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ ಕೆಲಸದ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಪೊಕ್ಯಾರಿಯು ಆಗಿರುವುದು

ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಹೆಚ್ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿದ್ದ ಮೆ ಎಮ್ ನ್ಯಾಸರವರನ್ನು ರೂ ೫೦ ರ ತಲಪಿನ ಮೇಲೆ ಇಕ್ವಿಯ ಹಜೂರು ಆಫೀಸಿಗ ವರ್ಗ ವಾಗಿರುವರು

ಲೆಂಡ್ ರಿಕೊರ್ಡ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾ। ವಾಂಗಾಳ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ ಮೂತಬಿದ್ರಿ ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ಹೆಡ್ ಎಕೌಂಟಾಂಟ್ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕವಾಗಿರುವುದು ಆದರೆ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಖಜಾನಾ ತರ ವೇತಿಯನ್ನು ಪಡಿಯದಿದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಈ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡಿಯುವ ತನಕ ರಾ ಡಿ ಪೆಂಕಟರಾಯರವರು ಈ ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು

ಮ ರಾ ರಾ ಪಿ ನಾರಾಯಣ ಮೆನನರವರು ತಿರಿಗಿ ಈ ಬೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕಳದ ತಾ ೫ರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಮ ರಾ ರಾ ಕುಞ್ಞಿರಾಮನ್‌ರವರಿಂದ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು ರಾ ಕುಞ್ಞಿರಾಮನ್‌ರವರು ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರಾ। ಕುಞ್ಞಿರಾಮನ್‌ರವರು ಪಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಖಜಾನಾ ತರಬೇತಿಯ ಕಡೆ ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾ। ಪಿ ನಾರಾಯಣ ಮೇನನ್‌ರು ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸುವರು.

ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರದ ಧಕ್ಕೆಫೀಸು ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ಸಭೆಯು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ನೆರದಿತ್ತು ಬಂಟವಾಳ ಗುರುಪುರ ಮೊದಲಾದ ಪರಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ದೋಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮಂಗಳೂರು ಧಕ್ಕೆಗೆ ಸರಕು ತುಂಬಿ ... ಮೇಲೆ ೮ ಆಣೆಯಂತೆ ಫೀಸನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವ ವಿಷಯವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೮ ಆಣೆಯು ದರವು ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಗುವುದೆಂದೂ ೧ ಆ. ೮ ಪೈಸೆ ಯಂತೆ ಫೀಸನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವರೆಂತೆ.

ಮೆ। ಸಿ ನ್ಯಾಸರವರು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ೪ನೇ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿದ್ದ ರಾ। ಎಮ್ ಗಣಪತಿ ಭಂಡಾರಕಾರರನ್ನು ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸಿನ ೩ನೇ ಕ್ಲಾರ್ಕರನ್ನಾಗಿ ರೂ ೫೫ ತಲಬಿನ ಮೇಲೆ ನೇಮಕಮಾಡಿರುವರು ಸದರಿ ಮಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ೪ನೇ ಕ್ಲಾರ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾ ಯು ನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಬಿ ಎ, ಯವರನ್ನು ರೂ ೫೦ ತಲಬಿನ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಕಳದ ವಾರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಮರಣಗಳು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ೧ ಶಿಶುಬು ರೋಗದ ಮರಣವು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು

ಇದೇ ಕಳದ ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ವಿೀನು ಹಿಡಿಯುವರೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಪಲವು ಮೊಗೇರರ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಣಿಯು ಮಗಚಿ ಬಿದ್ದು ಆದರಲ್ಲಿರುವ ೫ ಜನರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡನು. ಬಾಕಿ ೪ ಜನರು ಹ್ಯಾಗೂ ದಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶೇರಿದರು.

ಮಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿರುವ ಮೆ ಪಿ ಎಸ್ ಪರ್ನಾಂಡಿಸರವರನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ ಆಫೀಸಿನ ರೂ ೪೫ ತಲಬಿನ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರ

ಮುಲ್ಕಿ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ರಾ। ಗಣೇಶ ರಾಯರು ಮಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಹೆಡ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಮಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿರುವ ರಾ। ವರ್ಕಾಡಿ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯರವರು ಹಜೂರು ಆಫೀಸಿನ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ರೂ ೬೦ ತಲಬಿನ ಕ್ಲಾರ್ಕರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವರು

ಮ ರಾ ರಾ ಜು ವಿ ವೆ ಕಟ್ಟರಮಣಯ್ಯನವರು ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿಯೂ, ಮ। ರಾ ರಾ ಕೆ ರಾಮವರ್ಮರಾಜರವರು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿಯೂ ಮ। ರಾ। ರಾ। ಎಮ್. ಅಚ್ಚುತಯ್ಯನವರು ಕಾರ್ಕಳ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರರಾಗಿಯೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಕಳ ರಂಜಾಳ ವಿಟ್ಟಪ್ಪ ಶ್ಯಾನುಬಾಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದ ಕನ್ನಕಳವಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹಾಕಿದ ಬಿಂದಿಗೆಯ ವೈಕಿ ತನ್ನ ವಾಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಕಿರುವ ರೂಪಾಯಿ ೫೦೦ರ ಚಿನ್ನಾಭರಣವನ್ನು ಒಂದು ಕಾಗದ ತುಂಡಿನ ಸಮೇತ ಆ ಕಳ್ಳರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ಯೆ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಬಿಸಾಡಿ ಹೋಗಿರುವನಂತೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಉಳ್ಳಾಲ ಸುಬ್ರಾಯಮಲ್ಯರ ಮಗ ವಾಮನ ಮಲ್ಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ನಾಯಿಯೊಂದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪ ವಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಫೋರೆಸ್ಟ್ ರೇಂಜರ್ ಬಾಳಿಗಾರ್‌ಡೇಸರವರು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ಮೊನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೭ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ಹೊಡದು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟು, ಸದ್ರಿಯವರ ಹಿಡಿನಲ್ಲಿ ತಾನಿರುವರೆಂತ ಸದರಿ ವಾಮನಮಲ್ಯರ ಪಿರ್ಯಾದು ಇಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ದಾಖಲಾಗಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಮಂಗಳೂರಿನ ರುಜೇರಿಯೋ ಕಾಥೀ[illegible] ಇಗರ್ಜಿಯ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರಾದ ಫಾದರ್ ಸಿ. ವಿಕ್ಟರವರು ೬ ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಮೇಲೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ, ಇವರ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪನಂಗಿಲ ಇಗರ್ಜಿಯ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರಾದ ಫಾದರ್ ಎಫ್. ಎಕ್ಸ್. ಅರಜ್ಞಿರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ

ಪನಂಗಿಲಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ ಪಟ್ಟವಾದ ಫಾದರ್ ವಿಕ್ಟರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಿಸರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ J P

ಹೊಸದುರ್ಗ ಹೊಸದುರ್ಗ ಕಸಬೆಯನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಕತ್ತೆಕಿರುಬನನ್ನು ಗುಂಡು ಹೊಡದು ಕೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೂ ಸಿತಿಗಾ ಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಹುಲಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಊರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಖ ಉಂಟಾಗುವುದು

ಕಯ್ಯೂರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಂತಿಬೇಧಿ ರೋಗವು ತಲೆದೋರಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಲೂ ದಿವ್ಯೌಷಧ ಕಸಿಸಲ್ಪಾರ್ ಮಾ ರಾ ರಾ ಮಂಜಿನಾಗ ಬಳಿಗಾರು ಆಳಿಗ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅಣುಗಿಸಿವಿಟ್ಟರು

ಶಾಲಾ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳು ಅಕೋಬರ್ ಮೊದಲಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದುರ್ಗ ಸೆಕಂಡು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವರಂತೆ

ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಶಾಲಾಗಳಿಗಾಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಗಿರುವ ಫ್ರೌಗಮೌಂಡ ದೊರೆಯು ಹಿರಿಯಸ್ಥಾನದ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವರೆ ಬರುವ ಆಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಲಿರುವರು

ಕುಂದಾಪುರ ಕೌವಲ ಪೈಲಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕೂಪಿಮೊಕದಮೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆಯಲ್ಲಿ ತನಪಿಯಲ್ಲಿವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಕೊಂಕಣಿ ಕಣ್ಣಿನ ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂ. ಕಿಕ್ಕಾನ ಕೇಳುನ್ನಾರರು ಬಡ ಕೂಟ್ಟ ನಿರ್ಗತಿಕ ರುಗಳವರು ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಸ ರ ನ್ಯಾಯವಿದ್ಯುಕ್ತ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರಾಗಿ ನಾಮಿನೇಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾರೆ

ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ 16ನೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಂವರ್ಧಣೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ ಸದಸ್ಯರ ಗತಿ ಫಂಚಿಯ ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಾ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು ಬಂದೆರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾ ಕೊಂಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನಕ ಮಾಡಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟು ಅದೇ ದಿನದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನ ಬಂಡಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರಗಿದರು ಈ ಕೋರ್ಟ್ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಯಾ ವೀರೆ ಯಾವ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದಾಗಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ವಖಿಲರುಗಳು ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಲೂ ಆದರೋಪಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಮನ್ನಿಸಿ ತಂದು ಉಪಚರಿಸುವ ವಾಡಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸರ್ತಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದ ದೊರೆಗಳ ವರ್ತಮಾನ ಸುದ್ದಿ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಜನವರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ

ನಾದುರುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯು ಮೇಲಧಿಕಾರಸ್ಥರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟೋಣವನ್ನು ಸುಮಾರು 75೦ ರೂಪಾಯಿಗೆಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಸಿ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದರಿಂದ ಪುನಹ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯು ೨ ಕ್ಲಾಸುಗಳು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲಿಡುವ ಆಲೋಚನೆಯಳ್ಳ ಶ್ರೀಮನ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸ್ಮಾರಕ ಫಂಡಿನ ಸೆಧೆಯ (ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ) ಪುನಹ ಯಾವದೊಂದು ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ

ಪುತ್ತೂರು ವಿಟ್ಲ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಯಾನೆ ಶ್ರೀಧರ ನ್ಯಾಯಕ ಎಂಬವರ ಮೇಲ ಆಫಿಮು ಸ್ಮಾಪೀನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದೆಂಬದಾಗಿ ಜಪ್ತಿಯಿಂದ ವಿಟ್ಲರೇಂಜ್ ಆಬ್ಕಾರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಚಾರ್ಜು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಮೊಕದ ಮೆಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದಿಂದ ತನಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಮುದ್ದೆಯಾಲೆಯನ್ನು ಬುಲಾಸಪಡಿಸಿರುವರು

ಕಳೆದ 17ನೇ ಸಂಪಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ನಷ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ) 10ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರು ಬಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಂದ ಬಾನುವಾರು ನಂತೆ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಯುವದು ಎಂದು ಪದಲಿಗೆ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ವರುಷಂಪ್ರತಿ ನಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂತಲೂ, "ಪೂಮುರ ಪ್ರಕಾರ ವರುಷಂಪ್ರತಿ ನವೆಂಬ್ರ ತಾ 7ಕ್ಕೆ ಸುರು ಆಗಿ" ಎಂದರ ಪದಲಿಗೆ "ಪೂಮುರಿ ಪ್ರಕಾರ ವರುಷ ನವೆಂಬ್ರ ತಾ 17ಕ್ಕೆ ಸುರು ಆಗಿ" ಎಂತ ದುರುಸ್ತಿಯಿಂದ ಪೋರಬೆಂಕು

ಸುರಕ್ಷಿತಪಡಿಸಿದ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಬಾನುವಾರು ಪಾಸ್ ಮತ್ತು ಫೀವನೆ ಮುಳಿಹುಲ್ಲು ಜವಾಯಿಸುವ ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನು ಫೊರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆ ವಿವರು ಎಲಂ ಮಾಲಾಕರಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಾ ಉದ್ದಿಶ್ಯಗಳ್ಗೆ ಬಗ್ಯ ಬೇಕಾದ ಜನರಿಗೆ ಇವ್ವುಗಳ ಮಾಫಿಯಿಂದ ವಿಡೂಷಾರುವದೆಂಯ ಹುಕುಂ ಮಾತಿರುವದು

ಮುಲ್ಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಾವ್ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಎಂ. ಸುಬ್ಬಾರಾಯ ಪ್ರಭೃತಿ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಪೂರ ಜನಂಗಿ ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಂಪಿಸಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಹರ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರವರುದ್ಧವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಾಟಕ ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸದರಿ ಪಂಡಿನ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಿತೋರಿಸುವವರಾಗಿ ಸಹಾ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಂಡಳಿಯವರು ಈ ಮಾದರಿಯು ಅನುಸರಣೀಯವಾದದ್ದು ಈ ನೂತನ ಮಂಡಳಿಯವರಾದರೂ ಇಂಥಾ ಸದುದ್ದಿಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳಲಿ

ಪಲಯಂಗಡಿ ಗ್ರಾಮ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಕಡೆ ನಾಡ್ಪಾಗಾರ ಪರುಪಣಂಬೂರು ತ್ಯಾಂಪ ಶೆರೆಗಾರ ಎಂಬವನೆ ಮೂರು ಸತಿ ಸಮ್ಮನ್ಸು ಆದರೂ ಹಾಜರಾಗದ್ದರಿಂದ ಸದರಿ ಕೋರ್ಟಿನವರ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ತಾಲೂಕು ಸ್ವೀಕರಿಗೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡದ ಕೆ ನಂಬ್ರ 172 1910 ನೇ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸದರಿ ತ್ಯಾಂಪ ಶೆರೆಗಾರಗೆ ೫ ರೂಪ್ಯಾ ಜುರುಮಾನೆ ವಿಧಿಸೋಣಾಯಿತು

ಇಲ್ಲಿ ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ನಡದ ವರುಷಾವಧಿ ಗಣಪತಿ ಜಲಸ್ಥಾಪನೆ ಸಮಾರಂಭದ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಪಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಗನಕಾಯಿ ಕಟ್ಟುವ [illegible] ಒಂದು ತಮಾಶೆ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ [illegible] ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವರೇ ಕೂಡುವದು. [illegible] ಕಾಲದಾರಭ್ಯೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಮುಂತಾದ [illegible] ಗಳೂ ಯುರೋಪಿಯನರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ್ಗೆ [illegible] ವಾಗಿ ತಮಾಶೆಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರುವರು ಈ ವರುಷ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಯಾ ಯಾವ ಸಾಧನೆಗೋಸ್ಕರವೋ [illegible] ನರನ್ನು ದಿಗಿಲು ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಅದಿನ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವೋ ಇದನ್ನು ಮನ್ನಾಪಡಿಸಿದೆವು; ತಮ್ಮ ಇತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಫಿರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ಕನ್ನಗಳವು ಮುಂತಾದ್ದರ ತಲಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಒಳಿತು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಿತ್ತು

ಒಬ್ಬ ನೋಟಕ

FOR SALE.

Karnick Devappa's House with garden attached to it

Apply to.-

Y SUBBA RAU,
KADRI MANGALORE

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

೪ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ ೦-೮-೦ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂ 0–10–0

ಎಂ ಪಿ ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರಾಜ)

ಕೊಳೂರು ಮಸ್ಕತಿ ಅಕ್ಕಿ	4–11–0
ಗುಮ್ಮು ಮಸ್ಕತಿ ,	4—6—0
ಮಸ್ಕತಿ ಮುಯಂ ,	4—8—0
ವಕ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ ,,	4—8—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಯಂ ,,	4—3—0
ಮಸ್ಕತಿ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ,,	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ	7–13–0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿಗ ಮುಡಿ 2ರ	5—2—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	3–11–0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	7—8—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ಗೆರೂ	185—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	60—0—0

1.	ಸುಧಾಮಣಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
2.	ಸುಧಾಮಣಿ	0—4—0
3.	ಜಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
4.	ಶಂಕರಾಚಾರಣರ ಕಥೆ	1—8—0
5.	ಸುಬೋಧ	0-12—0
6.	ಶಂಕರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
7.	ವೈಷ್ಣವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಅಷ್ಟೇಶ್ವರ ವಜನಾ	0—6—0
9.	ಶಿವ್ಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ ..	0-10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ	0—8—0
11.	ಶೈವಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟೀ)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—6—0
14.	ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಶಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟೀ) ಉತ್ತಮ	0 12—0
	,, ,, ಸಾದಾ	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ — ಎಚ್ ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ	ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ	2—8—0,	ಖಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ		1—0—0
2	,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ	3—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ	1—4—0
3	,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ	4—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ	1—8—0
4	,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ	4 12—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ	1 12—0
5	,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ	5 12—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ	2—0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್‌ಫ್ಲಾಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0, 1 8 0, 1 12 0 2—4—0, 2—8—0, 3 0—0, 3—8—0, 4—0—0

ಭಳಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್

	ಸೈಜು	60×100	62×110
K	ನಂಬ್ರ	6—8—0,	7—0—0
R	ನಂಬ್ರ	8-12—0,	9—8—0
S	ನಂಬ್ರ	12—8—0	13—8—0
J	ನಂಬ್ರ	13—8—0,	14—8—0
L	ನಂಬ್ರ	16—8—0	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇದಿರುವ ರಬಂವಾರಿ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ (ವೇಲ್ವಾರಿ ಬಟ್ಟಾರ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ	19—14—0 60×90
E.	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ	16—10—0 60×90
	,, ,,	17—0—0 60×90 ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು
F.	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ	22—0—0, 60"×90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಬಂವುಂಟು ಗಂಜಿವಾತ್ರೆಗಳು, ಡೆಕ್ಷಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಂಬ್ಲರುಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಬಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1 10—0.
ಮಧ್ಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0,

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ವೃತ್ತೀಯ

ಹೆಚ್ ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ಕಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ದಾತ್ಪರ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಜೆಲ್ಲೆ ಪೆಂರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ ರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್ಚಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಪೈಮೆನ್‌ಶಿಂಗ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಹದ್ದಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿವಾರಸು ಮಾಡಿ ಒಲ್ಲೆನು

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್ ಎಮ್. ಎಸ್.,
216 ಕಾರ್ನವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ—"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು —ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು;—ಮೆ! ರಾ! ರಾ! ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತ್ಸ್,
ಅಂಚೆ ಪೋಸ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಅಸಾಧಾರಣ ಶುದ್ಧ ಪರಿಮಳ ಆಯುರ್ವೇದೌಷಧಿಗಳು

೧. **ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು.** ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ,

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿವು ಬಿಂದು. ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಪ್ಪಸಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೩. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ.** ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನವುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೪. **ಪಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ.** ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಳೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೫. **ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ.** ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಮೊಳಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬. **ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ.** ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದೆ ಗತ್ತೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಖಾಯತೀ ಮಂಜನವಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾದ ಕಲ್ಲು ಪುಡಿ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ ೧ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮. **ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ** ಅಜೀರ್ಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡದ ಸುಲಭ ವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೯. **ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ.** ಚಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. **ವಾಸಾವ ಲೇಹ.** ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಾಬ್ಜಸ, ಕಫ, ಕ್ಷಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ರಾಮಬಾಣವು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧. **ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ** ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪಡಿ ಮೈಥುನ ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೨ **ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾಮ್.** ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಶಾಶ್ವತ ಲಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ ರೂ. ೬ ಆಣೆ

೧೩ **ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು.** ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ, ಮೊಡವೆ ತಾಪ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಲೇಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಕಲೆಯುಳಿಯವಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ **ಸುವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ).** ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ

೧೫ **ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ** ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಅಂಗವಾತ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಂಪಡಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾರಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ. ೮ ಆಣೆ

ಮೀಲಿನ ಬೆಲೆಪಟ್ಟಿಯ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ್ ನೋಡಿರಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒದೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು.

B M. Nath & Co, *Ayurvedic Chemists,*
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಪಂಚತಪಟ್ಟು ಯು ರೋಪಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರರಂದಲೂ, ಇಂಪೀರಿಯರಿಂದಲೂ. ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂದ:—ವಾತ. ಸಂದಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಲೆಶಿಡಿತ, ಉಳುಕು, ಜಂಳುಕಡತ, ಜಖಮು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಆನೆಗಾಲು, ಶೀತ, ಜಜ್ಜಿದ

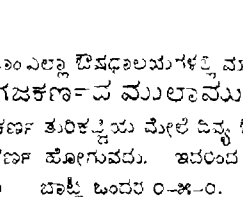

ಸಾಯು, ಉತ್ತಿಸಾಯು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಛಾತ್ರಿಯಿಂದ ಸಿಲ್ಲುವವು ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕೆಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಔಷಧ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಎಲ್ಲು ಮಿಸಿಯಮ್ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಇನಾಮಾಗಿ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಂ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ. ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕನ್ನಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦-೫-೦.

ಏಳಾಸ.— ಮನೋರಾ ಕೆಂಪನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು:— ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ.
ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.

ಬಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಶೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಏಜೆಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಜುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಧಾರ, ಮೈಕೈನೋವು, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂಧುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಖಮ್, ಉಳುಕು, ಹಾಯಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಿಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿ ೧ರ ಕ್ರಯ 0—8—0.

ಆರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೪—8—0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿ ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಗಾಂಧಿಮಾರ್ಕೆಟ್. ಮಂಗಳೂರು, ದ.ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ, ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಯುವಿಕೆ. ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. 0—8—0 ವಿ. ಪಿ. 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ. 0—4—0.

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಅಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ಕ್ಷಾರಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಧನ್ವಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುವವು.

ಏಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ
ಮುಲ್ಕಿ

Printed & published by V. S. Kamathi at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ವೈದ್ಯಚಿಂತಾಮಣಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ — ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1-4 0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸೇರಿರೂ 2 1 0

ಪುಸ್ತಕ 4 ಬಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 30ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 39

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered.

ಸಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀನಿಹಾರಿ ಮುಲಾಮು. ಇದರಿಂದ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭ್ರಾಂತಿ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟಪಕ್ಕೆನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜ್ವರ, ಉಳುಕು, ಘಾಸು, ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಬಳಿಗೆ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಬಾಧವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ಇನ್ನಾಗಾಪುರ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಂಬಾಸಿ ದರ್ಬಾರ್ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ೧ ಆಣೆ

ದಂತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ವಿಜಿನಾನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ೨ ಆಣೆ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಮೃದ್ವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಖಿಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಪಟ್ಟಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಪುಡಿ.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜಿಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವದು ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರ ಒಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು 6 ಆಣೆ ಗಿಡಿಪ್ಪುಟ್ಟಿ ರೂ 4

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಕುಷ್ಠಿ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಅಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಪುಣಾಕ್ತಿಯಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜೆಮೆಯಿನ ಕೆಂಪು, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1.

ಸುಂದರ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಕೋಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ್", ಮುಂಬಯಿ

[illegible] ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಹಾಸಲು ಇದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯುಬಹುದು. ಶ್ಲೇಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಪೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ನ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ರಾಯಿಯ ಪೆನ್ಸಿಲು.

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪೆನ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು

ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ.

ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ೬ ರೂಪಾಯಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದೊಡನೆ ಈ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು. ಇದರಿಂದ ಒರಟರೆ ಲೋಪದ ಪೇನಿನ್ಸಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಪರಿಯುವದು. ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ, ದೂಮ್ರವರ್ಣ ಇನ್ನೇ ನೋಡಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ.

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಟಣಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕಾರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪೈಸೆಗೆ ಒಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಲೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸಹಾ ರೂ ೧—೪—೦

ಟಿ. ಎನ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಎಂಡ್ ಕೋ.
೩೭ ಅರ್ಮೇನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ಣಪರಿಚಯವಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲ್ಪಡುವದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ
ಮನೋಹರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲವಾಣಾಲ್, ಮುಂಬಯಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್,

ಮಂಗಳೂರು, ನ ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಚೀಟು ಬಟ್ಟೆ ಪಕೋಟಿಂಗ್, ಸೀರೆಗಳು, ಕಪ್ಪಿನ, ಗ್ಲಾಸ ಸಾಮಾನು, ಬಯಲ್‌ಸೀಮೆ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಳಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಂಗಳಾಲ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿವೆ ಬೇಕಾಗಿವೆ, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ದಪ್ಪ ಬಗೆಯೂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಸುಂಕಾಳಿ ಮುಂದೆ ಮಾರುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಲ್ಪಡುವದು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರೇಮ ಸಂಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ.

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಲೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕೃಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ. ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಿವಾರ ಸಹಾ ದೊರೆಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು. ಹಿಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಉಪಕಾರ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಕೆ. ಎನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ದೇವಗೊರು ಸಿಟಿ.

ಲ್ಯಾಫ್ ಎಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀಸ್:— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಆನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು.

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಆತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಬೆದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿನ್ನು ಬ್ಯಸ್ಸುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಪೊದಲು ನಮ್ಮ ದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು.

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸಿ ಒಕ್ಕುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ.—ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾನ! ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾನ! ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ಫೇನ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾ ಸ್ಕೋಪ್ ಕೀಲಿನ್ ಪೆಡಿಯಾರವು.

ಈ ಶಾಯಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಪೇಪರಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಮಡೆ ಬೂಜು ಸಲಾ. ಬರೆಯುವಾಗ ಸೀಸ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಳಿಸಿಹೋಗಿ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು.

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ರೂಪಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದಂತ [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಜೋಸ್ ಫೇಬರ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡಜನ್ ೧; [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಒಡನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಒನಿಯನ್ ೧; ೫ ರೂಪಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ [illegible] ಕೀಲಿನ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ೧, ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ [illegible] ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಸ್ಕೋಪ್ ಕೀಲಿನ ಪೆಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ [illegible]

[illegible] ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೮ ಪಣ್ಣದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪. ಶಾಯಿಯು [illegible] ಸಿಕ್ಕುವದು ಪರ್ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಪಿ. ಪಿ. ಬಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ. ಮಂಗಳೂರು.

ಅಥವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ಔಷಧಸಾಯಿ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಾಬೂನು ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸಕಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಕೂದಲು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ಹಚ್ಚಿದ ಭಾಗವು ತಳ ತಳಿಸಿ ಮೃದುವಾಗುವದು. ಇಂದೇ ಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ.

ಕ್ರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦—೬—೦, ಪೋಸ್ಟಾಲು ಖರ್ಚು ಒಂದರಿಂದ್ದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವರೆಗೆ ೦—೪—೦

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು,
ಮಂಗಳೂರು.

ಸದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು. ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 30ನೇ ಸಪ್ಟಂಬರ 1910.

ವ್ಯವಸಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು.

ಭೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ "ಕಚ್ಚಾ" ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಬಿದಗಲ್ಪಡುವದೇಕು. ಈ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದರೆನೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಜೀವಸಾರ್ಥಕ ಕಲಾ ಗಬಹುದು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹತ್ತಿಯು ದೊರಕಿಸಿದೇ ಹತ್ತಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಕೆಲಸ ಸಾಗುವುದು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳು ಮಾತಿರುವುದೇ? ಅಗಿದಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಸಹಾ ರೈತರಿಂದಲೇ ತಯ್ಯಾರಾಗುವುದು ರೈತರ ಏರಿಪತ್ತಿ ವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದು. ಬನಸುಬೈಯು ಪ್ರಧಾನವು ರೈತರೇ ಆಗಿದ್ದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಾ ಸಕಕ್ಕೂ ಜನರೇ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ಗಿರಾಕಿಗಳಾಗಿರುವರು ಸರಕಾರದವು ರಿಗಾಗು ಮುಂಬೈ ಮೂಲಪ್ಪ ಸಹಾ ಭೂಕಂದಾಯವೇ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ರೈತರ ಏಪಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದೆಂಬ ದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಬಹಳ ದೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊಲೆ ತುಂಬ ಉಗ್ರಾಣಿಕ್ಕಿಂತ ಬೆಳೆ ಕಾಳಾವ ರೈತರಿಗೆ ಕೈ ನೀಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವೂ ಬರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ, ಅಂದಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಜಾರಕಸಾಧ್ಯ ಸುಲಭ ಕೃಷ್ಟಾಗಿ ದೇಶವು ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದು

ರೈತನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವು ಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಮಾತಾಲಾರದ ಮೂಢಮತಿಯು ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಎಲೆಲಂಬಿಸುವುದೆಂಬ ಮೊದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕಿರುವುದು. ರೈತರಿ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕ ಪೂರ್ಣ ಕೃಷಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಸುವುದು ಮಕ್ಕು ಬಿತ್ತುವುದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ವಿಷಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನಮ್ಮ ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳ ಭಾವನೆಯು ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೈತರ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿರುವರೆಂಬ ಇವಿಗೆ ಕೆತ್ತಿರಾ ಸರ್ವಸಮ್ಮತಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲ ತಿಕರಾ ನಮ್ಮ ರೈತರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುವುದು

ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅದರ ವ್ಯಾಪಾರವೂ, ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ದೇಶದ ಸಹಾ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಒಳ್ಳಿತನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸರಕಾರದವರೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿ ಅಂತಿಗಳ್ಳಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಜನರು ಬಹಳ ಖಿನ್ನವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ತಿಯ್ಯು ಜನರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾತಕೂತ ದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಕಾನೂನು ಬ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಬಡ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಗೋಧಿಯ ಧಾರಣೆಯು ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಯಿತು ಜನರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಭಂಡಸಾಲೆಗಳ ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭವು ದೊರಕಿದರೂ ಸಾಧಾರಣ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಒಳ್ಳಿತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಈ ಸಂಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವರೆ ರಾಜನೀತಿ ವಿಕಾರದರೂ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು, ನವೀನವಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಘ ಯೊಂದು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಬೋರ್ಡಿನ ಉಪಶಾಖೆಗಳ ಮುಖೇನ ಧೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಸರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ರೈತರ ಸಾಗುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಉಪಾಯವಾಯಿತು. ಜನರೂ ಸಹ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನೂ, ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೂಲಾದ್ಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಹಾ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರದವರೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಶ್ರಮ ತೆ ಮಾ ಕ್ಷಪಟ್ಟು, ಇದೂ ಕತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣಾದ ತಕ್ಕಗತಿಗೆ ತಂದು ದೇಶವನ್ನುದ್ಧರಿಸಿದರು ತಿರುವು

ಈ ಸೆಂದಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆ ಬೇಗನೇ ಫಲಕಾರಿಯಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದುಪಯುಕ್ತ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಬಂಧಪಟ್ಟ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ವನಸ್ಪತಿ ವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರೈತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹೊರತು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಲಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪಡಿಯುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಶಿಕ್ಷಣವು ರೈತರೆಲ್ಲರಿಗೆ ದೊರಿಯುವಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಹುಡುಗರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳೊಡಿಗೆ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರ ವನಸ್ಪತಿ ವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಪಡಿದಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಪಡಿಸೇಕಿನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಬಂದೆರಲು ಸರಕಾರಗಳ ಕನಕೃಷಿಸಂಬಂಧ ಕಾವ ಮಾಹಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನೋಡುವರು ಸಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಲೆ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡಿಯುವರು. ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟರ ಸರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡಿಯಲು ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುವರು. ಅಂಗ್ಲಾಳರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದರೂ ರೈತರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡಿಯುವುದು ಎನಸುಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ಷರ ಪಡಿಯುವಷ್ಟು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬಿಡಿಗ ಕೆಲಸ, ಕಛ್ಚಿಗ ಕೆಲಸ ವ್ಯವಸಾಯ ಯಂತ್ರಮಾಹಿತಿ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ರೈತನು ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಅಕ್ಕರೆಯ ಕಮ್ಮಾರ ಕೆಲಸ, ಕಲ್ಲುಕುಟಿಗರ ಕೆಲಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾತಾಡಬಲ್ಲನು. ಭಾರತೀಯ ರೈತನಿಗೆ ಇವಿಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯ ಗಳು ಸೆಗಿಲ ಮೊಸೆಯು ಮುರಿದರೆ ಧಾರತೀಯನು ಕಮ್ಮಾರನು ಸಿಕ್ಕುವ ವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಪ್ರತಿಷ್ಟ ರೈತನಿಗೆ ಸರ್ವ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಇರುವುದು.

ಅಂಗ್ಲಾಳರಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಸರಣೆಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಹೊಲಗಳೂ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ವ್ಯವಸಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳೂ, ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳೂ, ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿರುವವು. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾದರಿ ಹೊಲಗಳ ಸಹಿತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಶೋಧನಾಲಯಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರೂ ಜನರಿಗೆ ಅನುಭವ ಕೊಡುವ ಒಳ್ಳೆ ಸಿದ್ಧವಿರುವರು ರೈತರು ಹಣ ಸಾಲಕೊಡುವವರಿಂದ ವಿಪರೀತ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣ ಪಡಿಯದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಬ್ಯಾಂಕು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿರುವವು.

ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಯಾವವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಉಚಿತ ಪ್ರಾಮರಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸೆಕಂಡರಿ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಒಳ್ಳೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಮಾದರಿ ಹೊಲ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ವ್ಯವಸಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳು, ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರೂ ಶೋಧನಾಲಯಗಳೂ ಸಹಾ, ವ್ಯವಸಾಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯ ಪತ್ರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತಕ್ಕದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯಕ ಸಂಘಗಳು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವವು.

ನವನಾಯ್ ತಿಳ್ವಣದ ಕಾರೇಜುಗಳ
ಆದರೆ ನಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರ
ಗಳು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದೆಯಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ
ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ
ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಪ್ರ ತರಿಗೆ ಉಪ
ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವಿಪರ್ಡಿಸಿ ಇಂಥಾ ಸಂಘಗಳು ರೈ ತಾಗಿ ಸರ್ವ
ನವಂತೆ ಸಾಹಸ ಪಡಬೇಕು. ಆಗ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಒಳ್ಳೆ
ಸಂಪನ್ನತೆಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವರು.

—— o ——

ದೆ ೪ ತಾ. 24ರಲ್ಲಿ ಬಂಟರ ಯಾನಾಡವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನದಲ್ಲಿ
ಕೊಡಿದ ಮಲೆಯಾಳಿ ಮತ್ತು ಬಂಟ ಗ್ರಹಸ್ಥರ ಸಭೆಯು ವೃತ್ತಾಂತವು

ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರರವರ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯು ಮುಂ
ಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಸೆ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವ ಮಾಪ
ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವರೆ ಬಂಟರ ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳಿ ಗ್ರಹಸ್ಥ
ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲಿ ರಾ। ಬಿ ಮಹಾಬಲ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ನೋಟೀ
ಮೇರೆಗೆ ಬಂಟರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಸೇ
ನಮೂದಿಸಿದಂತೆಯೇ ಮಾಜಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಜ್ಜರಾದ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ ಮ
ನೆಂಕಟ್ರಮಣಯ್ಯನವರುಗಳಾಗಿದ್ದರು ಬಂಟರ ಮತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಸಿ
ಮಲೆಯಾಳಿ ಗ್ರಹಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಹಲವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಾ

ಅವರ್ಯಾರೆಂದರೆ —

ಮಾ। ರಾ। ರಾ। ಕೊಡಿಯಾಲಗುತ್ತು ದೇವು ಶೆಟ್ಟರವರು, ಎರಡನೇ ಕೆ
ಗುತ್ತು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮೆಂಬರ ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬಯರವರ, ರಾ
ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮೇಲಾಂಟರವರು, ಬಜ್ಪೆ ಮನೆಯ ರಾ। ದೂನು ರೈಗಳವರು (ಈ
ಮನೆಯವರು ಮಂಗಳೂರು, ಕಾಸರಗೋಡು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂ
ಬಂಟರ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾತಾ ದೆಯವರು) ಕಾಸರಗೋಡು
ಕೊನಸ್ತಿನ ರಾ ಜಾತುನಂಬಿಯಾರವರು ಯಚ್ಚಾನ್ ರಾ ವಾರಕಾ
ನಾಯರರವರು, ಮೆಲೋತಿನ ರಾಮನ್ನಾಯರರ ಎ ಕೊರೋತ್ ರಾ
ರನ್ ನಾಯರರವರು, ಪರೇಕಳ ಮತ್ತಿತ್ತರ ರಾ ಪಮ್ಯ ಮೆಂಬರ್
ಶಂಕರ ಬಂಟರವರು, ತಲಕಾಡಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಮಲ್ಲರಸು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಮೆಂಬರ್
ಬಾಕ್ರಬೈಲ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರವರು, ಅಮಣೆ ನಾರಾಯಣ ರಾವರವರು
ಮುತ್ತಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರವರು, ವೇರಾಜ ವೆಂಕಪ್ಪ ಗೌಡರವರ ತಿಮ್ಮಯ್ಯಗೌ
ಭಂಡಾರಿಗಳವರು, ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಜತಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರವರು, ಮುಂಡಪ್ಪಾಡಿ ದೇವ
ರವರು, ವಾಪೂರು ತಿಮ್ಮಯ್ಯ ಆಳ್ವರವರು, ವೆನ ಪಮಾಂಗ ವಲ್ಲರವರು
ಕೆಂಚಣ್ಣ ಆಳ್ವರವರು, ಎಕ್ಕಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಕಾಸರಗೋಡು
ನಂಬಿಯಾರ್‌ರವರು, ಮಕ್ಕಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರವರು, ಮುಲ್ಕಿ ವೆಂಕು
ಪಡುಬಿದ್ರೆ ವೆಂಕಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟರವರು ಮೊದಲಾದವರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕ
ಕೆರಿಯ ಮೆಂಬರರೂ ಸಹ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಸಭೆಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ ಮೇ
ಮಹಾಬಲ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಓದಿ
ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಯಿತು ಹಿಸೆ ಹಕ್ಕು ಕ
ಕೆಂಬುವ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಗೆ ಸಭಿಕರು ಅಂಗೀಕಾರವಿರುವುದೋ ಎಂಬ ಸೂ
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಸೂದೆಯು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರ
ಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಸೂಚನೆಯು ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ನಂತರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮಲೆಬಾರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪ
ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಹುಮಾನವಂತ
ಸಾಹೇಬ ನಯಂಪಳ್ಳಿ ಸುಬ್ಬರಾವರವರು (ಮಿತಾಕ್ಷರಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ
ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಿಸು
ವೆನೆಂಬದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡ್ಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತ
ದರು. ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಸುಬ್ಬರಾವರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ

ಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬದ ಆಡಳಿತದಾರರ ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಅ
ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯಿಂದ ದೂರಕುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿ
ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿಯಾದರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದುಚಿತವೆಂತ ತಾತ್ಪರ್ಯ
ಪಟ್ಟರು ರಾ। ಸುಬ್ಬರಾವರನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿಸಿ ಹಲವು ಸಭಿಕರು ಮಾತಾಡಿದರು
ಕುಟುಂಬದ ಆಡಳಿತೆದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ದುಷ್ಟರಿದ್ದರೆ ನೂರಾರು ಜನ ಒಳ್ಳೆ
ಆಡಳಿತೆದಾರರಿರುವರೆಂತ ಎದುರಾಡಿದರು

ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲ
ರಾಗಿರುವ ರಾ। ಕುಂಜ ರಾಮನ್ ನ್ಯಾಯರ್ ಬಿ ಎ ಬಿ ಎಲ್ ರವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ
ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಿವಾಸಿಕರಾದ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾದ ನಾಯರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಪೈಕಿ ಅರು
ಜನರು ಹಿರಿ ಹಕ್ಕಿನ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯೂ ತಂದೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತಕ್ಕ
ಸ್ವಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ ಚಾಧ್ಯತೆಯ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯೂ ತಮಗೆ ವಿರೋಧವಾದವು
ಕಾಂತ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಒರಕೊಂಡ ಮನವಿಯ ಪ್ರತಿ
ಗಳನ್ನು ಸದಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಾದರು

ಆಡಳಿತೆಯ ಕುಟುಂಬದ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಆಯೋಪಿಸುವರೆ ತಕ್ಕದಾದ್ಯ ವಿಚಾರ
ಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದುಚಿತವೆಂತ ರಾ। ಕುಂಜ ರಾಮನ್ನಾಯರರವರು ಸೂಚಿಸಿದರು.
ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಜೂರು ಕ್ಲಾರ್ಕರಾಗಿರುವ ರಾ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಂಜ ಬಿ. ಎ.
ಯವರೂ ಕೊಡೋತನ್ ಕುಂಜ ಕಾರನ್ ನ್ಯಾಯರವರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು.
ರಾ। ಕುಂಜ ಕಾರನ್ ನ್ಯಾಯರರವರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ
ಮೇರೆಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿರುವರಾದರೂ ಸದಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯವರ ಪರವಾಗಿ ಹಿಸ್ಸ
ಹಕ್ಕಿನ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿರುವರು

ಮೇಲೆ ಹೆಸರು ಕಾಣಿಸಿದ ಮೂರು ಜನ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕೂಡಿ ಸಭಿಕರಲ್ಲಿ ಎಳು
ಜನರು ಹಿರಿ ಹಕ್ಕಿನ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹು
ದೆಂದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಯಾವುದೆಂತ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಭಾ
ಸದರು ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ತಮ್ಮ ಅಭಿ
ಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು

ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಿನವರಿಗೆ ತಂದೆಯ ಸ್ವಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ ಚಾಧ್ಯತೆ
ಕಾನೂನು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಯಿತು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ೭ ಜನ
ಮಲೆಯಾಳಿ ವೈಕರಲ್ಲಿ ೫ ಜನರು ಈ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ
ಇದ್ದಾರು ಮಸೂದೆಯ ಪರವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಯು ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲು ಬಹುಮಾನವಂತ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರಿಗೆ
ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರುತನ ಪದವಿಯು ದೊರಕಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ
ಸಂತೋಷವನ್ನು ಸೂಚಕವಾಗಿ ಸಭಿಕರು ಕೂಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಕಡೆಯಿಂದ
ರಾ। ಬೇ ಸಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್‌ರವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟರು ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಸುಬ್ಬ
ರಾವರವರು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಯತಾಥ್ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ್ಗಲೂ
ವೇದ್ಯವಂತಮಾಡಿಕೆಂದು ಪಂಗ ಪೂಚಿಸಿ ರಾ। ಸುಬ್ಬರಾವರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.
ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಯಿತು

ಗ್ರಾಮ ವಾರ್ತೆ

ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ

ಇತ್ತಲಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಗಜೆಟಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂಗ
ಳೂರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ
ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೀನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒದರಿರುವರು ಕಳದ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ
ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತೋರು
ವುದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಗಾಡಿಗಳೂ, ಸರಕು ಗಾಡಿಗಳೂ ಚಲಾವಣೆಯಾಗುವುದು ಕಡಿ
ಮೆಯಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರುಷ ಸಹಾ ಮಾರ್ಗಗಳು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವವು.
ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಕುಳೂರು ಹೊಳೆ ದಾಟಿ ಮುಲ್ಕಿ ತನಕ ಇರುವ ಮಾರ್ಗದ
ನಾದುರುಸ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರೂ ಬೆರಗಾಗದಿರರು. ಜಟ್ಕಿ ಧಾಂಡಿಗಳೆಂಬ
ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ

[illegible] ಬಂದಕ್ಕೆ ಕಿಸಿದ ಕಿಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] ಮೂಲ ಇಲ್ಲಿ ವರೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಭೆತ್ತ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹುಡಿ ಮಾಡಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಡಿ ಹದಮಾಡಿದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಡದಂತೆಯೇ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರಿದರೂ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಭಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿಳಿಯುವ ಬಡ ಕುದುರೆ ಎತ್ತುಗಳ ಗೋಳು ವರ್ಣಿಸತೀರದು. ತಾವು ಇಳಿಸಿದಂತೆ, ಇವುಗಳು ನಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂತ ಭಂಡಿ ಹೊಡಿಯುವವರು ಈ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಪಿದರು ಕೊಲುಗಳಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ನದೆ ಬಡಿಯುವರು. ಬೇನೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ದುಃಖಾತಿಶಯದ ಅಶ್ರುಧಾರೆಯೂ, ಘಾಯಗಳಿಂದ ರಕ್ತಪ್ರವಾಹವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇಳಿಯುವವು. ಈ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟಂತೆ ಬಾಕಿ ಯಾವ ವರುಷದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಈ ಮಾರ್ಗವು ಕೆಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಮಾರ್ಗದ ಅಜುಬಾಜಿನ ನಿವಾಸಿಕರೆನ್ನುವರು

ವಿಪರೀತ ಮಳೆಯು ಈ ವರುಷ ಲಗದಿದ್ದರೂ ರಸ್ತೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕೆಡಲು ಕಾರಣವೇನು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ದುರುಸ್ತಿಗಳ ಕೆಲಸವು ಹ್ಯಾಗೆ ನಾಗುತ್ತಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ರೈಲು ಮಾರ್ಗವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಜೇಕಾದ ದುರುಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವರೆ ಉದಾಸೀನರಾಗಿರುವರೆಂಬ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ ವರ್ತಮಾನವು ರಸ್ತೆಯ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಂದೂ ಕಾರಣವಾಗಿರಲಾರದು. ಮಳೆಯು ಈ ವರುಷ ವಿಪರೀತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ ಆದರೆ ಒಂದು ವರುಷದಲ್ಲಿಯೇ ರಸ್ತೆಯು ಈ ದುರ್ದಶೆಗೆ ಒಂದಿರುವುದೆಂದನ್ನ ಕೂಡ ಮು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಡುತ್ತಾ ಒಂದು. ಈಗ ಜಲಾವಣಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಬದಲಿಗೆ ಕಾಡು ಯಾ ಗದ್ದೆ ಹೂಣಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಪಾದಿಯಂತೆ ಪೂರ್ಣ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದು ಆಯಾ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸುಳಿದಾಟವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಒಪಂತೆ ಈ ರಸ್ತೆ ದುರುಸ್ತಿ ಕೆಲಸವು ವೈವಾಟ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯ ಪಾಮಾಷಾಯಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕವಾಗಿ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡ ಬಹುದು. ಮುಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಒಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮುಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀನಸು ಮೊದಲಾದ ವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವಯ್ಯಲ್ಪಡದೆ ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ವಯ್ಯಲ್ಪಡುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವು ಹಾಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಧಾರಣೆಯು ಮಲೆಬಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏರಿದಾಗ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯು ವಯ್ಯಲ್ಪಡುವ ಸೌಕರ್ಯವು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮುಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಜಟ್ಕಾಭಂಡಿಗಳ ಜಲಾವಣಿಯು ಎರಡು ಯಾ ಮೂರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನವರು ಈ ಕರಾವಳಿ ಮಾರ್ಗದ ದುರುಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರುಷಗಳಿಂದಲೇ ಇನ್ನಷ್ಟು ಒಳ್ಳೇದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ವರುಷ ಈ ಮಾರ್ಗವು ಇಂಪಾ ಹಾಳುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲವಿತ್ತು

ಮಾರ್ಗ ದುರುಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆತ್ತಾಗಿ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ ರುಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ದರಗಳ ಕೆಲಸದಂದಾಜು ಹೊಟ್ಟಿಸಿದವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಕೊಡೋಣಾಗುವುದಂತೆ. ಖರ್ಚಿಗೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಾದಿಸುವ ಈ ಸಾಧನವು ಸ್ತುತ್ಯವಾದದ್ದೇ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಕೆಲಸವು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಸರಿಯಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವು ಅಗತ್ಯ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಂಥವರು ಆದಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಲದು ಚೂರು ಕಲ್ಲು ಹಾಕಲಿಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹುಡಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಏನೆಂಬದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಯಶಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರ ನೊದಲಾದವರನ್ನೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಕೊಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ದರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುವಂಥವರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದುಪಯುಕ್ತ. ಲೋಕಲ್ ಫಂಡು ಕಡೆಯ ಕೂಲಿಕೆಲಸದವರೆಂಬದಕ್ಕೆ ಮೈಗಳ್ಳರೆಂಬ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಜನರು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ. ಇದರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಎಷ್ಟರ ತನಕವಿ ರುತ್ತಿರಬಹುದೆನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರ್ವಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಂಡಿಷ್ಟ ರಿಗೆ ಗದ್ದೇಜ್ಜ ಮುಖಂಡರು ಸಹಾ ನಿರ್ವಾದರೇ ಕೆಲಸವು ನರವೇರುವುದು. ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾಕಡೆಯಿಂದ ಹಲವು ಮೆಂಬರರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೆಂಬರರು ತಮ್ಮ ಹೆದ್ದೆಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನರಿತು ತಾವು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದೆಂಬದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಡುವ ಲೆಂಡ್‌ಸೆಸ್‌ಗಳೇ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಮುಖ್ಯ ಆದಾಯ ಮೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಹಣವು ಪ್ರಜಾ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾ ಶ್ರೇಸರರಾದ ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರ ದರ್ಮವಾಗಿರುವುದು.

ಮಂಗಳೂರು ಮುಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವು ದರಿಂದ ಇದು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನರಿಪಡಿಸಿ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ಎತ್ತು ಕುದುರೆಗಳ ಹೃದಯ ಶೋಧನೆಗಿರುವ ಅಪ್ಪದವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಜೇಕ್ಷೆಯಾಗಿರುವುದು. ಸಶೇಷ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ.

(ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿದುದು)

ಪೂರ್ವರೂಪ ಅವಸ್ಥೆಯ ಅನಂತರ ಉಂಟಾಗುವ ಅವಸ್ಥೆಯೇ ರೂಪಾವಸ್ಥೆ. ರೂಪಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ರೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಗುಬರುವ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಸನ್ನಿಪಾತನನ್ನು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿರುವರು. ಈ ವಿಧ ಗಳು ವಿಧಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೇತುವಾಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತತ್ತದ್ರೋಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ದೋಷಗಳ (ವಾತ, ಪಿತ್ತ, ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳ) ಪರಸ್ಪರ ಸಂಯೋಗ ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಂಬುದು ವ್ಯಾಜೀನ ಆರ್ಯ ವೈದ್ಯರ ನಿಶ್ಚಿಯವಾಗಿರುವುದು ಸನ್ನಿಪಾತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಾ ಪ್ರಕಾರ ದೋಷಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಯೋಗಭೇದವನ್ನು ಸಹೇತು ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿರುವರು. ಹೀಗೆ ದೋಷಗಳ ಸಂಯೋಗ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಆದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸಂಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಪ್ರಕೃತ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ತೋರಿದ ಗಾ ಪ್ರಕಾರ ಸನ್ನಿಪಾತದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತೋರಿಸುವೆನು.

I. ವಾತ ಪಿತ್ತಗಳು ಉಲ್ಬಣವಾಗಿ ಕಫವು ಮಂದವಾಗಿರುವ ಸನ್ನಿಪಾತದ ಲಕ್ಷಣ ಮಸ್ತುಲುಂಗವು ದೋಷಾಯುಕ್ತವಾಗಿ ತಲೆಯು ಸುತ್ತಿದಂತಾಗುವುದು ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಜಲಾಂಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ರೋಗಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಯಸುವನು. ಪಿತ್ತದ ಕೆಲ ಭಾಗಗಳು ರಕ್ತದೊಂದಿಗೆ ಬೇರಿ, ಶರೀರದ ಕೆಲ ಬಾಗ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಉರಿಯು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಶೇರಿ ಶರೀರವು ಭಾರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಯಾ ಇತರ ಸೌಮ್ಯ ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೂ ಭಾರವು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಲಲಾಟ್ಯಾ ಎಂಬ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ರಕ್ತನಾಳದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವು ಅದಿಕ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವನಾ ಲಲಾಟ್ಯಾ ಎಂಬ ಸ್ನಾಯುವಿನ ಹೀನಮಿಥ್ಯಾತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ದಿಂದ ತಲೆನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು.

II. ವಾತಪಿತ್ತವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಿತ್ತವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಸನ್ನಿಪಾತ. ರಕ್ತ ಸಂಚರಣೆ ಮಂದವಾಗಿರುವುದು. ಶರೀರದ ಕೆಲ ಸ್ರೋತಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯ ಪದಾರ್ಥವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶೈತ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವುದು ಶ್ವಾಸಕೋಶ (ಉರಸ್ಸು)ಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬೋಧಕವೆಂಬ ಶ್ಲೇಷ್ಮವು ಹಾಳಾಗಿ ರುಚಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು. ದೋಷಗಳು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಗಳ ಅಸಂವಿತ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವು ಕೆಲವು ಹಿಂದಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಇರುವವು.

III. ಪಿತ್ತ ಕಫವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಾತವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ. ವಾಂತಿ, ರಕ್ತದ ಸಂಚಲನೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಶೈತ್ಯವೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉಷ್ಣವೂ ಉಂಟಾಗುವುದು ದೋಷಗಳು ಅಸ್ಥಿ (ಎಲುಬು) ಧಾಗಗಳನ್ನು ಶೇರಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಂಟುಮಾಡುವವು. ಕೆಲವು ಹಿಂದಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವುವು.

IV. ವಾತವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಿತ್ತ ಕಫಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ. ರೋಗಿಯ ಸಂದುಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು; ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೂಳೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೋವು ಇರುವುದು. ರೋಗಿಯ ಮಸ್ತುಲುಂಗಕ್ಕೆ ದೋಶಗಳು ಶೇರಿರುವದರಿಂದ

ಅವುಗಳು ದೋಷಾಧೀನಗಳಾಗಿ ಅಸಂಬದ್ಧ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದು. ಬಾಕಿ ಕೆಲವು ಹಿಂದಿನವುಗಳಂತೆ ಇರುವವು.

V. ಪಿತ್ತವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಾತ ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ... ವು. ಕೆಂಪಾಗಿ ಹೋಗುವುದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಮತ್ತು ಮಲದ್ವಾರದಿಂದ ರಕ್ತದಂಶವು ಹೊರಬರುವದುಂಟು ಎಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉರಿಯುಂಟಾಗುವುದು, ಬೆವರು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಿಡುವದು, ರೋಗಿಯು ಬಹಳ ಅಶಕ್ತನಾಗಿರುವನು

VI ಕಫವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಾತಪಿತ್ತಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ. ಆಲಸ್ಯವು ಅಧಿಕ, ಎದೆ ಗುಂಡಿ ಎದ್ದುನಿಂತು ಬಡಿದಂತೆ ಬಡಿವುದು, ಅರುಚಿ ಮತ್ತು ವಾಂತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕೆಲವು ಹಿಂದಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವವು

VII ಅಲ್ಪವಾತ ಮಧ್ಯಪಿತ್ತ ಕಫಾಧಿಕವಾದರೆ ತಲೆನೋವು, ವಾಂತಿ, ಆಲಸ್ಯ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಇರಬಹುದು

VIII ಅಲ್ಪವಾತ ಮಧ್ಯಕಫ ಪಿತ್ತಾಧಿಕವಾದರೆ ರೋಗಿಯ ಕಣ್ಣಿಗಳು ಅರುಸಿನವಾಗಿರುವವು, ಮೂತ್ರವು ಅರುಸವಾಗಿರುವುದು, ಮೈಯುದ್ದಿಗೆ ಬೆಂಕ ಹಚ್ಚಿದಂತೆ ಉರಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಏಳಕವಾಗಿರುವದು.

ಸತ್ಪ್ರಯೋಜನ

ಸೀಮಂತಿನಿ

ಶೇಕ್ಸಪಿಯರ ಮಹಾಕವಿಯವರ "ಸಿಂಬೆಲ್ಯೈನ" ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನು ಹೋಲುವ, "ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ" ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ,

ಸೀಮಂತಿನಿ,

ಎಂಬ ಒಹು ಮನೋರಂಜನೀಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ನಾವೆಲ್,

ಸ್ತ್ರೀ ಪೈದುಷ್ಯ, ಧನಾಧಿಪತ್ಯ, ವಿವೇಚನೆ ವಿದ್ಯಾನಿಪುಣರ ದುರ್ಗತಿ, ಇನೇನುಂತಾದ ಮಹತ್ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿಯೂ ರಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ವರ್ಣಿಸುವದು. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವ ವರೆಗೂ ಬಿಡಲು ಮನಸಾಗದು. ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಪೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯುರೇಸ್ಸಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ವಾಚಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅನೇಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕನ್ನಡ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕ್ರಯ 12 ಆಣೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ 10 ಆಣೆ. ಟಪ್ಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಜಿ. ವೆಂಕಟರಾವ್, ಮಹಾದೇವ ಪೇಟ್ ಮಡಿಕೇರಿ.

ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಸ್ನೇಹಿತರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರವು ಇದೆ. ಇದನ್ನೂಹಿಸಿದರೆ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ರೋಗಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಊಟವಾದ ಒಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಕಾಲಿಗಳಾಗಲೀ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ವ್ರಣೋದ್ಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಒಲವಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಬೆಲೆ ರೂ ೧—೦—೦.

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ } ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಎ ಬ್ರಾಡ್‌ಪೇಟೆ ಮದರಾಸು } ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

ದಿ ನಾರ್ದರ್ನ್ ಸರ್ಕಾರ್ಸ್ ಲೈಫ್ ಯಸ್ಯುರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಹೆಡ್ ಆಫೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ

ನಿವ್ವಳ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೮೫ ಪಾಲಿಸಿದಾರರಿಗೆ ಬೋನಸ್ಸಾಗಿ ಹಂಚಲ್ಪಡುವುದು.

ಹಿಂದಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ ಧನವಾಗಿ ಸಾಲ್ವೆಂಟಿಯ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇವರ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಬಹಳ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭಕರವಾದದ್ದು.

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯೇ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಿಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸುಮಾರು ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವವು. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವವು. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವವು.

ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ವರ್ಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯೇ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವುದು. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರುಷ ವ್ಯಾಯದಿ ಕಳೆಗಿನ ಜಾವತಿ ನಿಂತಿಗೆ ಸ್ಟ್ರೋವ್ಹರರೂ ಮೇಲಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಶೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೀವಿತ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಯದಿ ಕುರಿತು ಒಂದು ದೃಢ ಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ವೈದ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾದರೂ (೧) ಅಂಗವಿಕಲತೆ (೨) ಜಾತಕವಾಗಲೀ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಕಟ್ಟಿದ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ ೧—೦—೦ ಕ್ಕೆ ಸಿನ ಸ್ಟ್ರೋವ್ಹರರಿಗೆ ಸಂತರ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕೆ ಬೋನಸ್ ಹಣವಿನಿಂದ ಕಂಪೆನಿಯಾರು ಮುಂದೆ ಕಳಕೊಂಡರು ಪೆಂಬರರು ಜೀವಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ. II ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ್ನು ರೂ ೧—೨—೦ ವಸೂಲುಮಾಡೋ ಹಾಗೆಯೂ ಮೊದಲಿನ ಪೆಂಬರ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಬೋನಸ್ ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಕಂತಿಗೆ I ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪ್ಯ ೧—೧—೦, II ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ್ನು ರೂ ೧—೨—೦ ನ್ನು ಪೆಂಬರಾಗುವರಿಗೆ ರೂ ೧—೦—೦ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಲಾಕಾರರಾಗಿ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಸೇರ ಅವೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು I ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಪಾವು ರಾಯರ ತಿಂಗಳ ಕಂತೆಯ ಬಾಬ್ತು ರೂ ೧೦-೦, II ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ರೂ ೧೦-೦ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರೂ ೧—೦—೦, ವ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಮೊಂಬರಿಂಗೆ ಒಕ್ಕಾಕ್ಕಪರಿಪಾಲಕತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಸುವ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ರೂ ೧೦-೦ ಕಾರಾ ತೀರ್ಪು ದಾಖಲಾಗುವರೆಗೆ ಇಂಜರುಪಡಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯ ಸಂಗಡ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅನ್ಯ ವಾವತಿಪಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ೧, ವರುಷಕ್ಕೆ ಪಮೆಯಂತರ ಕರೆಯ ಐವಜನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗುವದು ಮತ್ತು I ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೊಂಬರಿಂಗೆ ರೂ. 200-0-0, II ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮೊಂಬರಿಂಗೆ ರೂ 100-0-0 ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಈ ಐವೇಜನ್ನು ಮೊಂಬರ ಮರಣಾನಂತರ ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನದಿಂದ ಜಾವತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಮೊಂಬರು ಸಿಯುಕ್ತಿಂಗೆ ಸಹಾಯಧನವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷತಕ್ಕೆ ಒತ್ತಂತ ಆ ಸಮಯು I ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 1000-0-0 ಮತ್ತು II ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೂ 500-0-0 ಹೊಸವಾಗಿ ಸೇರುವ ಮೊಂಬರು ತಿಂಗಳ ಯಾವ ತಾರೀಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಬಹುದು. ವಿವಾಹಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಪರಿಯಂತ್ರ ಮರಣಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮರಣದ ಪರಿಯಂತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕರೆಯ ಐವೇಜನ್ನು ವಸೂಲು ಪಡೆಕೊಳ್ಳಲಾಗುವದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಕಳಿಸಿ ಟಪ್ಪಾಲುಜೀಟು ರವಾನಿಸಿವ್ವಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನುಭವಗಳು ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ನಡಿಸಬಹುದು.

ಬಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಂಜಂಟರು ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಷನ್ ದೊರೆಯುವದು.

ಮೆಸರ್ಸ್ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ. { ಕಟೀಲ ಮುಕುಂದಪೈ,
ಚೀಫ್ ವಿಜಂಟ್ಸ್, 212 ಮಿಂಟ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಮದ್ರಾಸ್. { ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

ನಿಗೆ ತನಗೆ ಆಯುರ್ವೇದವು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಾನು ಬರದ ಉಪ ಮೇಲೆ ಆಯುರ್ವೇದವನ್ನು ತಿಳಿಯದವರು ಮಾಡಿರುವ ವಿಮರ್ಶನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವದು ಉಚಿತವೋ ಅನುಚಿತವೋ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರೇ ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕರಾಗಲಿ. ಇನ್ನೂ ಇಂಥಾ ವಿಮರ್ಶನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಕರು ಮೂಲ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲಾಗಿಯೇ ಸರ್ವಜನಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದು ಎಂಥಾ ಲೌಕಿಕವೋ! ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅನಾತ ವಿಚಾರದಿಂದ ವಿಮರ್ಶನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸ್ಯಾರು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಗಮನಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಸುಧಾರಣೆ ಒಗ್ಯೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಹೊರಪಡಿಸಬಾರದೆಂಬದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣಾರ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಅವರು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ ಲೇಖವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನೈದುವದು. ಅನ್ಯದಾ ಅದಕ್ಕೇನೇ ಪ್ರತ್ಯವಾಯ ಉಂಟಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತ ಕೃತ್ಯವು ನೆರವೇರದೆ ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳ ರಸಬಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾದೀತೆಂದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಿಮರ್ಶನೆಯ ವಿವೇಚನೆ ಕಡೆ ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ್ಮ ನಯನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಗೈಯ್ಯಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಕರು ತನ್ನ ವಿಮರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಯಾಯ ಆಕ್ಷೇಪಾಂಶಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಬರೆದಿರುವೆನು

ವಿಮರ್ಶಕರ ಆಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿವೇಚನೆ.

I ಆಕ್ಷೇಪ ಇಂತಹ ರೋಗಗಳು ಇದೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿದವು ಗಳಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯ ಲೋಕಗಳಂದ ಬಂದವೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು

ವಿವೇಚನೆ ಈ ಆಕ್ಷೇಪಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇಲ್ಲ ಮೂಲ ಲೇಖಕರು ಸನ್ನಿಪಾತವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ದೋಷಗಳು ಪರಲೋಕದಿಂದ ಬಂದವೆಂದು ಬರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯುತ ಹಾಗೆ ಒಳಪಡಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಲೋಕ ವಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇರಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ನಿಶ್ಚಯ.

II ಅ. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಬಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೇಕು ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ತೋರುವದಿಲ

ವಿ. ಈ ನಿಗಮ ನಿಯಮ ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೋಲಸ್ಮಿಸಾತ ಜ್ವರ ಮಾತ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಆಗ್ರಹವು ವಿಮರ್ಶಕರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೇನೇ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಇನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯಪೂರ್ವಕ ವಿಮರ್ಶಕರ ಮತದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳು ಬೇರಾ ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಯಂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು. ಸರೇಷ

ಬೇಕು. ಕುಟುಂಬದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾಡುವದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದು, ಮಲಗುವದು ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡುವದು, ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ.

ಚಿಂದೆರಡು ವರುಷ ನಾನು ಮನೆಯ ಸಾಗುವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾವನಿಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಮಾವನವರು ಅಕ್ಕಿ ಮಾರಿದ ಹೊರತೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಲತಾರದ ಎಲವಸ್ತ್ರ, ಬಾವಂಚಿಯ ಧೋತ್ರ, ವನ್ನಾರ್‌ಪೇಟೆಯ ಸೀರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕುವದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು ಒಂದೆರಡು ವಠುವಡ ನಂತರ ನನ್ನ ಮನವು ಮರುಗಿತು. ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಒಂದೇ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಒಂದೇ, ನನಗೆ ತಿಕ್ಕುವದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ನಾನು ಕೂಡಾ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯಾಗಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಾಡ ತೊಡಗಿದೆನು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ತಾಯಮ್ಮನವರು ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಕಾಲವಾಯಿತು, ನೀನು ಒಂದೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸದ ಗೂಳಿಬಸವನ ಹಾಗೆ ಊರೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗಾಡುವಿಯೆಂದು ಗುಣುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಿದ್ದವು, ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೂತು ನಾಲ್ಕು ಮುತಿ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ಸಾಗುವಳ್ಳಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಉದರಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಯಜಮಾನರು ಏನಾಲು ಕೇಳಿತ್ತೀಯೋ ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಈಗಲೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆಂದು ಗದರಿಸಿದರು ಕೂಡಲೇ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆನು ಅದರೆ ನ್ಯಾಯದ ಸಹೋದರಿಯರನ್ನೂ ಮುದಿ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಎಲ್ಲಿ ಕರೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ನಾವೆಲ್ಲರು ಸುಮ್ಮ ಗಾದೆವು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಏನಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನನಗೆ ಇಲ್ಲ, ಹಿರಿಯರು ನಮಗೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟದ್ದು ಕೆರಿಯರು ಏನಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡ ಬೇಕೆಂತ ಅಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರ ಕೆರಿಯರು ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿ ತಮ್ಮ ತರುವಾಯ ತಮ್ಮ ಕೆರಿಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗ ಬೇಕೆಂಬ ಇರಾಧೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬದವರು ಬಾರ್ಯರು ಯಜಮಾನರು ಮಾತ್ರ ರಸ ತಿಂದು ಕೆರಿಯರಿಗೆ ಕಸ ತಿನ್ನಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ ಕೆರಿಯರು ಗಂಟುಕಟ್ಟುವದು ಬೇಡ, ಯಜಮಾನರೇ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಲಿ, ಆದರೆ ಕೆರಿಯರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಒಡವರಹಗಳನ್ನೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ನ ವನ್ನೂ, ಮೈಗೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಆಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ ಕುಟುಂಬವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಹಿರಿಯರು ಪುರಾತನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು ಪ್ರಕೃತದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದ ಕೆಲವು ಕವರುಗಳು ಕುಟುಂಬ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳ್ಳಿ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಉದರಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ ಕೆರಿಯರು ಕಾಕ ಹೋಕರಾಗಿ ಊರಲ್ಲಾ ತಿರುಗಾಡುವದರ ಬದಲಾಗಿ, ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾ ಗಿದ್ದು ಕಾಯಕಷ್ಟದ ಗೌರವವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಯಜಮಾನರ ಕರ್ತ ವ್ಯವಾಗಿರುವದು ಹೀಗೆಂದು ನೆನಸಿ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಕೇಳುತ್ತೀಯೋ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಗದರಿಸಿದರು ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು, ತಾವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನರಳುವ ಇಂಥಾ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬ ಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರರವರ ಆಳಿಯಸಂತಾನ ವಿಧಾಗಬೀಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳೂ, ಕುಟುಂಬದ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರೂ, ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಕುಟುಂಬದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ನಡಿಸತಕ್ಕವರೂ ಆದ ಯಜಮಾನರುಗಳುಳ್ಳ ಕುಟುಂಬ ಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವೀಲಿನಿಂದ ಕೂಡಲೇ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದುವವು ಎಂಬುವ ಭಯವನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬದವರು ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಉಂಟೆಂದೂ ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಕೂತರೆ ವಗ್ಗಟ್ಟು ಚದರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಅಭಿವ್ಯಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೆಂದು ನಾನರಿಯೆನು. ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಮನೆಗಳು ಕಲಹದ ಖಣಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಸಾರ ಸಂತೋಷವೇ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದು. ಮಾವಂದಿರು ಅಳಿಯಂದಿರಿಗೆ ಹೊಡಿಸುವುದು, ಅಳಿಯಂದಿರು ಮಾವಂದಿರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದು, ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ ಮಗನು ದೊಡ್ಡತಾಯಿಯ ಮಗನನ್ನು ತಿವಿಯುವುದು, ದೊಡ್ಡತಾಯಿ ಮಗನು ಚಿಕ್ಕತಾಯಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನರ್ಥಗಳು ತುಗಿನ ಆಳಿಯಸಂತಾನದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ

ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ಯಜಮಾನರ ಸಭೆ.

ನಾನೊಬ್ಬ ಆಳಿಯಸಂತಾನದ ಕರಿಯ ಮೆಂಬರನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆ ಯುವರು ಕಾಲವಾದ ಕಾರಣ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾವನ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರೂ ಮೂರು ಜನ ಸಹೋದರಿ ಯರೂ ಇರುವರು. ತಂದೆಯವರು ಅವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೆರಿಯ ಮೆಂಬರರಾದ ಕಾರಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉಡಲಿಕ್ಕೆ ವಸ್ತ್ರ ನೆಗೆರೆ ಕೊಡುವದು ಕೂಡಾ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮಾವನ ಮನೆಯ ಸಂಭ್ರಮ ವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ದೊಡ್ಡ ಹಳ ಮನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೋಳಿ ಮಾವನದು ನೆಯ್ತು, ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಮಗನದು ನಾಲ್ವತ್ತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು, ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಿರಿಯ ಮಗನದು ನೂರು. ಹಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಕರುಗಳು. ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಐವತ್ತು ಕೋಣಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಮುನಾಫೆಯ ಆಸ್ತಿ ಇತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಮುಡಿ ಗದ್ದೆ ಸಾಗುವಳ್ಳಿ ಮಾಡುವರು. ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ನೂರು ಜನರಿರುವೆವು. ನೂರು ಜನರು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಪಡಿಗಳನ್ನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವೆವು. ಮಾವನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನು ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮೂರು ಪಾವು, ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಶೇರು ಅಕ್ಕಿಯ ಕ್ಕಾರ ಹಂಚಿಕೊಡುವನು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಆಗ

ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದು ಎಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಕಾಡಿಯಿಂದ ತನ್ನೊಳಗೆ ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವರೋ ಅಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿನ ವಿವೇಕವಿರುವುದು. ವರುಷಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕವರಿನವರು ಶುದ್ಧ ಶೋಭನಾದಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಮೂಲ ಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕವರಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವರು. ಕವರಿನವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೂ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಮೂಲಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರೀತಿಯೂ, ಮರ್ಯಾದೆಯೂ, ಗೌರವವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕುಟುಂಬದವರು ಬೀಲಿನ ಅಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಈ ತಿಂಗಳ ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನವು ಬಂತು. ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನ ಕೂಡೆ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಪಾಲು ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೆ ಓದುವದನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿಸಿದರು. ಕುಟುಂಬದವರು ಯಾರಾದರು ಈ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಎಂದು ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಣಕಿ ನೋಡಿದರು. ಲೇಖನವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಕಿರುನಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಮುಖದ ಕಾಂತಿಯು ಅಡಗಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯವು ಹುಟ್ಟಿತು. ನೆರೆಮನೆಯ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯರಿಗೆ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಪತ್ರವು ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓದಿದೆನು, ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆನು. ನಿಮಗೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪತ್ರದ ಗೊಡವೆ ಯಾಕೆ ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಗದರಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ತಾ. ೪ಳಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯುಂಬೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನೆನಸಿದೆನು ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಏನು ಮಾಡುವರೋ ಎಂದು ಅಂಜಿದೆನು. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲವಾದ ಕಾರಣ ಎರಡು ಮೂರು ಕಡವುಗಳನ್ನು ದಾಟಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾವಲಿಯಾದರೂ ಅವಶ್ಯ. ನನ್ನ ಕೂಡೆ ಚಿಕ್ಕಾಸು ಕೂಡಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಕ್ಕೆಂದು ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ತಾಪುಮ ಕೈಯಿಂದ ಪಡಕೊಂಡೆನು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ನಾನು ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಎದ್ದು ತಂಗಳ ಉಂಡು ಹೊರಟೆನು. ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ತಲಪಿದೆನು ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡಾಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಊಟಮಾಡಿದೆನು ಆ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ಯಜಮಾನರುಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ಸಭೆಯು ಕೂಡುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು ಅವರ ಹಿಂದೆಯೇ ತೆರಳಿದೆನು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಜೀವನದ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಲೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿದೆನು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡುವರೋ ಎಂಬ ಭಯವು ಸನ್ನ ಸನ್ನನೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ತುಸ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೂಡಾ ಸಭೆ ಕೂಡಿದ ಸ್ಥಳದ ಸಮೀಪ ಹೋಗಿ ನಿಂತೆನು. ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಒಳಗೆ ಕೂತಿದ್ದರು, ನಾನು ಹೊರಗೆ ನಿಂತಿದ್ದೆನು. ಸಾಧಾರಣ ನೂರು ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಜನ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪರಜಾತಿಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕೂಡಾ ಆ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಅವರು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನಾಯರವರ ಪೀಲನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಜಮಾನರುಗಳು ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಕುಟುಂಬ ನಾಲು ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಪೀಲು ನಮಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಯಜಮಾನರು ಹೇಳತೊಡಗಿದರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಬೀಲಿನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಇವರನ್ನು ತಡದರು ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಯಜಮಾನರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳುವದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ರಸ ತಿನ್ನುವವರು ಈ ಬೀಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಕಸ ತಿನ್ನುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡಾ ಅವಶ್ಯ. ಎರಡು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಲಿನ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಯಜಮಾನರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬೀಲಿನ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದೆಂಬುವದು ನಾನರಿಯೆನು. ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ಜನ ಮಾತ್ರ ಈ ಬೀಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವೆವೆಂದು ಸಭೆಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಂದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವಾಗ ಸಮಯ ದೊರೆಯುವದೆಂಬುವದು ನಾನರಿಯೆನು. ಆಡುದರಿಂದ ಜಾತಿಯ ಹಿತಚಿಂತಕರೂ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ ಇದ್ದವರು ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು.

ಕಿರಿಯ ಮೆಂಬಕ.

ಅಯ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೇ

ತಮ್ಮ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಉಪ್ರಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಸಂಪಾಜೆಯು, ತ್ತೊಡಿಕ್ಯಾನ, ಅರಂತೋಡು ವಗೈರೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೊಡಗು ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕು ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿದ್ದು ವಾಯು ಸಂಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಅನಾರೋಗ್ಯವಿರುವ ಕಾಡು ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂಬದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈಗ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ದಿವಸಗಳ ಈಚೆಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಿಂಡು ನುಗ್ಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನೂ ತಿಂದು ನಾಶಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೊರತಾಗಿ ಈ ತಾ. ೨೨-೪-೧೦ನೇ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸುಳ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೊ. ನಂಬ್ರ ೨೧ಲನೇ ಮಾಧವನ್ನಾಯರ್ ಎಂಬವರು ಗ್ರಾಮ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ತಂತಿ ರಸ್ತೆಯ ೬ನೇ ಮೈಲು ಕಲ್ಲಿನ ಸಮೀಪ ರಸ್ತೆ ಬಾಜುವಿನಲ್ಲಿ ೨ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಇದ್ದು ಬೆದರಿಸಲಾಗಿ ಇವರು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹ್ಯಾಗೂ ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ವಾರಾದರು ಕಾಡಾನೆಗಳು ಈಗಲೂ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಾಗಿರುವ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಕೂಗು ವಗೈರೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಾನೆಗಳ ಪ್ರತಿ ೧೫ ಹಿಂಡಿನಲ್ಲಿ ೯ರಿಂದ ೧೫ರ ವರೇಗೆ ಆನೆಗಳಿದ್ದು ಇಂಥಾ ೨ ಯಾ ೩ ಹಿಂಡುಗಳಿರುತ್ತವೆ ಈ ಉಪದ್ರವ ವಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆನೆಗಳ ಕಾಟವು ತಡೆಯಲಾರದೆ ನಿವಾಸಿಕರು ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪಲಾಯನಸೂಕ್ತ ಹಿಡದಿದ್ದರೆಂಬ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿಯ ವೃದ್ಧರು ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ಸುಳ್ಳೆಂತ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ

ಅಂದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಶೇಷರಾದ ಕೊಡಗು ಮಹಾರಾಜರುವರು ಅನೇಕ ಶೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕಾಣಿಕೆ ಮಾಫ್ ಮಾಡಿ, ಶಿಪಾರಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸು ಮಾಪಿಯಾಗಿ ಕೋವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಹೋದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಳತಂದು ಕೂಡಿಸಿದರಂತೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒದಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ವ ನಷ್ಟ ಕೂಡಾ ಮ. ರಾ. ಫೋರೆಸ್ಟ್ ರೇಂಜ್ ಆಫೀಸರರೂ, ದೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರೂ ಮಿದ್ದು ದಯಮಾಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿರುವರು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಕರುಣಾರ್ದ್ರ ಹೃದಯರಾದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳವರು ಕರುಣಾ ಸಾಗರ ಚಿತ್ತರಾಗಿ ಬಡ ಶೈತರಾದ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವ ಈ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಶೀಘ್ರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವರಂತಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮ ಸುಳ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಈಗ ಅನೇಕ ಕಾಲಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಲಿದ್ದು ಇತ್ತಲಾಗೆ ದಿವಸ ೧೫ರ ಸರಾಸರಿ ೧೫ ಜನರು ಬರುವದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಆಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಬರೆದ ವರಿಗೆ ಫಲವೂ ಸಹಾ ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿರುವುದೆಂಬದು ಅಲ್ಲಿ ವೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ನಡದುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಲು ಆಸ್ಪದವಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮೊದಲ್ಲು, ಉಪ್ರಂಗಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜೇಶ್ರೀ ಯಂ. ಸುಬ್ರಾಯರು ವರ್ಗವಾಗಿ ಒಂದೆಂದಿನಿಂದ ವಿನೇ ವಿನೇ ಆಸ್ಪತ್ರಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಈಗ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವೀರ್ಘ ಕಾಲದ ರೋಗಿಗಳು ಕೂಡಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ಗುಣ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರು. ಈಗ ದಿವಸ ೧೫ರ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸರಾಸರಿ ೩೦ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಾಗದು ಇಲ್ಲಿ ರೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ, ಔಷಧ ಕೊಡಿಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ಮ. ರಾ. ಡಾಕ್ಟರರು ಒಬ್ಬರೇ ಆದಾಗ್ಯೂ, ತಾನು ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವ ವ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದುವದು ಕೂಡಾ ಬಿಟ್ಟು, ಬಡ ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕರುಣಾರಸವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಇವರ ಸಗುಣ ಭಾವನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವರೆ. ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರು ಕೂಡಾ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಔಷಧ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಬರುತ್ತಲಿರುವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷಾಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೀದಾ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಕೋಚಪಡುವುದರಿಂದಲೂ, ಪ್ರಸವವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಂಗಸರೇ ಅಗತ್ಯ ಬೇಳುವುದರಿಂದಲೂ ಪರೋಪಕಾರ ಸುಗುಣಭರಿತರಾದ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಬ್ಬ (ಮಿಡ್‌ವೈಫ್) ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಿತ್ತೆಂಬದನ್ನು ಬಡ ಶೈತರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

"ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲೊಬ್ಬ"

ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಷಯಗಳು

ಪ್ಯಾಲೆಸ್ತೀನಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವಂಥಾ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕ್ರುಪ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕೆಲವಾರು ಪಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು. ಇವುಗಳಿಂದ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರೆ ಇವುಗಳು ೩೫ ಮೈಲಿ ದೂರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ೩೫,೦೦೦ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಈ ಪಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರುವರು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಕರ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ದೇಶದ ಅಶಾಂತತೆಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದೆಂತ ಮೆಜೊರ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ರೊಸ್ ಎಂಬವರು ಟೈಮ್ಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದಿರುವರು

ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಒಫ್ ವೇಲ್ಸರವರೂ ಅವರ ಸಹೋದರರೂ ಬರುವ ವರುಷ ಅಮೇರಿಕದ ಕೆನಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರಾರ್ಥ ಹೋಗುವರಂತೆ

ಜಪಾನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಅತ್ಮಘಾತವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅನಾಯಕ ಪಂಗಡದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರಂತೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೈದು ಘಾಡಿರುವರು ಇವರ ತನಪಿಯು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಡಿಯುವುದು

ಗ್ರಾಜನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಡನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರ ಕುರಿತು ಬರುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಕೂಡುವುದು ಕಿಚ್ನನರ್ ಮತ್ತು ಲೆಮಿಂಗ್ಟನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರರಾಗಿರುವರು

ಐಗುಪ್ತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಡದವರ ಸಭೆಯು ಬ್ರುಸೆಲ್ಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ಮಿಂಪೋ ಪ್ರಜುಗಳ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಏರ್ಪಾದು ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ತನಕ ರೂ ೭೦ ೦೦೦ ಚಂದಾಹಣ ಕೂಡಿರುವುದು.

ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಥಿಯೊಸೊಫಿಕಲ್ ಯಾ ಹ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಸಂಘದವರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಖೆಗಳ ಕನ್ನಡನ್ನು ಬರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೬ರಲ್ಲಿ ಕೂಡುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಿಸಸ್ ಅನ್ನಿಬಿಸೆಂಟರವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವರು

ಲಾಲಾಲಾಜಪತರೈಗಳವರು ಬರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ ೬ರಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಲಾಳದಿಂದ ಮುಂಬಯಿಗ ಬಂದು ತಲ್ಪುವರು

ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಫಂಡಿಗೆ ಬರೋಡದ ಗೈಕ್ವಾರರವರು ರೂ. ೧೧,೦೦೦ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ತನಕ ಒಂದು ಲಿಕ್ಷ ೮೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಂದಾಹಣವಾಗಿ ಈ ಫಂಡಿಗೆ ದೊರಕಿರುವುದು

ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆವೇರುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಪಟ್ಟಾಬಿಷೇಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ವಿಷಯವು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಬಾಯ್ ಕಾಸಿಂಗ್ ಎಂ. ಎ. ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಲ್. ದೋಧಕರಾದ ನರದಾರ್, ರಾಜಭಂಗರೆಂಬವರು ಈ ತಿಂಗಳ 17ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಕೆನಡಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿರುವ ಧಾರತೀಯರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲರವರಿಗೆ ನೇದ್ಯವರಿಸಿದರೆಂತಲೂ ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರು ಈ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಬರದು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಲಾಹೋರಿನ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೋಷಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಮಳೆಯಾಳ್ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವದೇಶಾಬಿಮಾನಿ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗಡಿವಾರು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಸಹಾ ತಿರುವಾಂಕೋಡು ಸರಕಾರದವರು ದಂಡವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು

ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರಾದ ಸರ್ ಆರ್ ತರ್ ಲೊಲೆ ದೊರೆಗಳವರ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿಯು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲಿಯೇ ಮುಗಿಯುವುದರಿಂದ ದೊರೆಗಳವರ ಅಪ್ತರೂ ಇತರರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಗಳವರನ್ನು ಉಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು

Dr. K. Vittal Rao

has begun practising Special Indian New treatment for all Urinary and Dental diseases, Typhoid fever, Carbuncle Diabetes, Scrofula, Paralysis, Asthma, Consumption, Leprosy, Elephantiasis legs, Dropsy, & nervous disorders Etc, Etc,

He can be consulted at his new house "Field View" near the Railway lines between 8 to 12 A M in the morning and in the evening between 4 to 6 P M at Hampankatta at Messrs K Vittal Rao & Co, chemists

N B A Small hospital at Jeppoo for the special treatment of leprosy and Elephantiasis is under contemplation

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್

ಇವರು ಉರಿ ಮೂತ್ರ ಬಹು ಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಮೂತ್ರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಅರಸು ಹುಣ್ಣು, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯ ರೋಗ, ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು, ಜಲೋದರ ಮುಂತಾದ ಕರಿಣ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಹಲ್ಲು ನೋವು, ನರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಬಲಹೀನತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ನವೀನ ಹಿಂದೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿರುವರು.

ಬೆಳಿಗ್ಯೆ 8ರಿಂದ 12ರ ವರೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ "ಫೀಲ್ಡವ್ಯೂ" ಹೊಸ ಮನೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೊ ಇವರ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಕುಷ್ಠ ರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು ಮುಂತಾದ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಯೆ ಜಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು ಗಾಳದ ಕೊಂಕಣಿಗರೆಂಬವರು ನಾಗರೀಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರೆಂಬದಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯತಿಯು ದೊರಕುವುದು

ಒಂಟ್ಟಾಳದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ರಾ| ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪರವರನ್ನು ಮುಲ್ಕಿ ಡಿವಿಜನಿನ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಾ| ಮೂಡಕಟ್ಟೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಪೆನಶನು ಪಡಿಯುವುದರಿಂದ ಮೈ| ಆರ್ ಎಲ್ ನಾಜರೇತರನ್ನು ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವರು

ಸಪ್ಟಂಬರ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತರತನಕ ದೊರದಂತೆ ರೂ ೩ ಮತ್ತು ೧/೨ರ ದರದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಯಿ ಪತ್ತೆಯು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗ ಸಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಪರವಾಗಿ 'ಲೇಂಡ್ ಎಕ್ವಿಜೀಶನ್' ಯಾ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹಡಿಯುವರೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಶ್ಯಲ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂಬದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಬಯ ಮೆಂಬರುತನವನ್ನು ಪಡದ ಬಹುಮಾನಾರ್ದವಾಗಿ ಇವರ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿನೋದ ಕೂಟ್ಯಯು ಈ ದಿನ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಬಾಸದನದಲ್ಲಿ ಜರಗುವುದು

ಈಗಿನ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲು ಥಿಯೋಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾದ ಮಲ್ಲಾಪುರ ಪಂಡಿತ ಬವಾನಿ ಶಂಕರ ರಾಯರು ಶುಮಾರು ೬೦೦ ಜನ ಕೊರಗರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರುಷ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಔತಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವರಾದರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಾಗಿರುವ ಮೆ ಪಿ ಎ ಬೂಟ ದೊರೆಗಳವರು ಬರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ 15ರಿಂದ ೩ ತಿಂಗಳಿನ ಹಕ್ಕಿನ ರಜೆಯನ್ನೂ ೧೬ ತಿಂಗಳ ಫರ್ಲೊವನ್ನೂ ಪಡಿಯುವರಂತೆ.

ಇದೇ ಬರುವ ಸೋಮವಾರ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಮ್ಸಿಸಿ ಯಾ ಮಂಗಳೂರು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ, ಕೊಯಂಬತ್ತೂರಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ ಮೇಟ್ ಎಂಬ ಪಂಥದಾಟವಿರುವುದು

ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಲನೇ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ| ಪಿ ಪಿ ಬ್ರೌನ್‌ಸೈಟ್ ದೊರೆಗಳವರು ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಸೈಂಟ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸ್ಸೇವಿಯರ್ ಎಂಬ ದೇವ ಭಕ್ತರ ಶವವನ್ನು

ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಇವರುಇವರು ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಭಜನೆಯನ್ನು ಮುಂತಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಕನ್ನಡ, ಮರಾಟಿ, ಮಲೆಯಾಳ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬ್ರಾಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ಸಹ ಈ ವಾಚಕ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದೂ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬½ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೭½ ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಮಂದಿರದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ ಪುಸ್ತಕ ಪಠಣ ಮಾಡುವುದೂ, ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಇರುವ ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಟವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಿಡುವಿಂದಲ ಕೆತ್ತು ಮಾಳುವುದೂ ಅಗತ್ಯವೆಂತ ತಿಳಿದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರುಗಳಾದವೆಂಬದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಿಗ ನೇಮಕ ಪಟ್ಟ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರ ಮ ರಾ ಕುಞ್ಞಿರಾಮನರವರ ಸವಾರಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತೈಸಿತ್ತು. ತಾಲೂಕು ಜಿಜಾನೆ ವಗ್ಗೆರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ವಾಪಸು ತೆರಳಿದರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾ ೨೮ನೇ ಬುಧವಾರ ಮ ರಾ. ರಾಮನಸರ್ಮ ರಾಜರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಪೇಶನಿನಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಚಾರ್ಜಿ ಮ ರಾ ಆಚ್ಚುತಶ್ಯಾನವಂದ ಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವರು ತಾ ೨೯ನೇ ಬುಧವಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ಲಘ್ವಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಬ್ಬನ ಶವವು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವೈದ್ಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಂದ ಕ್ರಮ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮೃತನು ಒಂದು ಮನೆಯ ಮೇಲಿನ ಮಾಡು ಹತ್ತಿ ಬಳಿಗೆ ನಿಂತು ಕಳವು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತದ್ದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ

ಪುತ್ತೂರು ಎನರ್ಗಿ ಮತ್ತು ವಳನಾಡು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದವರಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನಾಂ ಶಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಲಬಾರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಅದರ ತಮಿಳರುಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡುವಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಯೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಹುಕುಂ ಆಗಿರುವುದು.

ಎರಡನೇ ಮಗು ಎಂದು ಹುಟ್ಟಿಯು ಬಿಡದೆ ಈ ವರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳ ವಿಷಯು ಗಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರ ಕೊಳ್ಳತುಮೋಗುತ್ತದೆಯಾವುದು ಮಂಗಳಾಲದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳ್ಳು ಗಂಡುಗಳ ವಿಷಯು ಈ ಮೊದಲಿನ ಹಾಗಾಗಿರುವದು.

ಇವರ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸರ ಮಗ್ಗದ ಕಾರ ಖಾನೆಗಳು ಇದ್ದವು ಇತ್ತಲಾಗ ಮಂಗಳೂರು ಸಾವು ಕಾರ ಮೆ ಎನಿಸಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಗಿ ನೇಮಿಗೆ ಮಗ್ಗಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗ ತಂದಿರಿಸಿರುವರು

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗವಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿಯ ಆ ಕ್ಟಿಂಗ್ ಶಿರಸ್ತೆದಾರ ರಾ ಬಿ ವೆಂಕಟ್ರಾಯರಿಂದ ಕಾರ್ಯಂ ಶಿರಸ್ತೆದಾರ ರಾ ಬಿ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ತಾ ೩೦ಲ್ಲು ಚಾರ್ಜು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಸುಳ್ಯ ಮಾಗಣಿ ಸಂಪಾಜೆ, ತೊಡಿಕಾರ, ಅರಂತೊಡ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಆನೆಗಳ ಗಲಾಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಯದೆಂತ ಜನರು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕುವರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ೧೧ ಆನೆಗಳು ಹಿಂಡುಕೂಡಿ ಬಂದು ಅಡಿಕೆ ತೋಟ, ತೆಂಗಿನ ಮರ ಮುಂತಾದ್ದು ನಾಶಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಇದೇ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಾ. ೨೮ಲ್ಲು ಮಡ್ಕೇರಿ ರಸ್ತೆಯ ೬ನೇ ಮೈಲುಕಲ್ಲಿನ ಬಳಿ (ಸಂಪಾಜಿ ಗ್ರಾಮದ) ರಾಜ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಯ ಸ್ಟೇಶನ್ ಕೊಯಿನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ನಾಯಿಯನ್ನೆ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ವದಂತಿ ಇರುವದು.

ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಯ ಟೋಲ್‌ಗೇಟ್ ಬಳಿಯ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಖೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಹುಲಿಗಳು ಬೆಳೆ ನಾಶಪಡಿಸುವ ಗಲಾಟೆ ಹಬ್ಬಿರುವದು. ಕಾಡು ಅಲ್ಲದ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಂದಿಗಳ ಉಪದ್ರ ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಕಾಡು ಮಧ್ಯ ಇರುವ ವಕ್ಕಲಿಗರ ಪಾಡು ಏನಾಗುವದೋ!

ಟಂಟವಾಳ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿಯು ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹುಲಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯೂ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದಿರಲು, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಆಡನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಚ್ಚಿಸಿ ಹಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಆ ಒಡ ಪ್ರಾಣಿಯಾದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವೈರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಓಡಲುವಕ್ರಮಿಸಿ, ಅದು ಸಾಗದೆ ಈ ವೈರಿಯ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಭಾವಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಬೀಳುವದೇ ಲೇಸೆಂದೆನಿಸಿ ಆ ಭಾವಿಯೊಳಗೆ ದುಮುಕಿತು. ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದ ಆ ಕ್ರೂರ ಜಂತುವಾದರೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹಟ್ಟಿಸಾದನೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅದೇ ಭಾವಿಯೊಳಗೆ ಹಾರಿತು. ಮರುದಿನ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಗತಪ್ರಾಣವಾಗಿದ್ದವು

ಇಲ್ಲಿಯ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಉದ್ಯೋಗಿಯು ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ನಂತರ ಈ ಊರಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೇಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದೋ ನೋಡಲಿಕ್ಕಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಶಾಲಾ ತನಕಿ ಒಗ್ಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ದೊರೆಗಳವರು ಈ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೇನೆ ಬರುವರು.

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ ೨ನೇ ಭಾಗ

೫ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ ೧-೯-೦ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂ ೦-೧೦-೦

ಎಂ ಟಿ ವಲ್ಲಜ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರೂಂ)

ಕೊಳೂರು ಮಸ್ತಕ ಅಕ್ಕಿ	...	4-11—0
ಗುತ್ತು ಮಸ್ತಕ ,,	...	4—6—0
ಮಸ್ತಕ ದುಯಂ ,,	...	4—8—0
ವಕ್ಕಲು ಸುಗ್ಗಿ ,,	...	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಯಂ ,,	...	4—3—0
ಮಸ್ತಕ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ,,	...	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಗೋಣಿ	...	7—13—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ ೭ರ	...	5—2—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	...	3—11—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...	110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	...	7—8—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...	185—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	...	125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	...	75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	...	60—0—0

ಕಾಸರಗೋಡು ಇದೇ ತಾ. ೩೦ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾಪ್ಪಿಳಾ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೂಟ ಜರಗಿತ್ತು. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲವು ಹಳ್ಳಿ ಶ್ಯಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು.

ತಾ. ೩೦ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ವಾಚಕ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಭೆ ನೆರವಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂದಿರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮಂದಿರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದಿನಿಂದ ೩ ತಿಂಗಳು ವರೆಗಿನ

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು

1.	ಸುಧಾಸಿಂಧು ಸುಧಾವಿಂಶ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
2.	ನವರತ್ನ ಚೂಡಾಮಣಿ	0—4—0
3.	ಬಾಲ್ಯಜನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
4.	63 ಶಿವಶರಣರ ಕಥೆ...	1—8—0
5.	ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು	0—12—0
6.	ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
7.	ವೀರಶೈವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಅಖಂಡೇಶ್ವರ ವಚನಾ	0—6—0
9.	ಕೈವಲ್ಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ	0—10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ	0—8—0
11.	ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟಿ)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—6—0
14.	ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟಿ) ಉತ್ತಮ	0—12—0
	,, ,, ಸಾದಾ	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ವಸ್ತುಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ:— ಎಚ್ ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಆಜವಾಯಿಷಿ ನೂಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಂಬಿಗಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0, ಜಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—0—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4 12—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1 12—0
5 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5 12—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 2 1—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್ಫ್ಲೇಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1—4—0, 1—8—0, 1 12—0 2—4—0, 2—8—0, 3—1—0, 3—8—0, 4—0—0

ಥಳಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್

ಸೈಜು	60×100	62 110
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0,	7—0—0
R. ನಂಬ್ರ	8—12—0,	9—8—0,
S. ನಂಬ್ರ	12—8—0,	13—8—0
J. ನಂಬ್ರ	13—8—0,	14—8—0
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0,	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇವಿರುವ ರಮಣೀಯವಾದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ (ಜೇಲ್ಡಾರಿ, ಬಟ್ಟಾ ಬಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0, 10'×90"
E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0, 10'×90"
,, ,, 17—0—0, 10' 90 ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು
F. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0, 60'×90"

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಗಂಟಿವಾತ್ಸಗಳು, ಡಿಕ್ಷನರಿಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಂಬ್ಲರುಗಳು, ಪೈಲ್ಟ್ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ.

ಅವಲ್ ರಮಣ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1—10—0.
ದಿಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಬಳೆ ಕೈಸರ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಸಿದ ಕಲ್ಲುಗಳು.

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0.

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಹೆಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಬಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ದಾತ್ಪರ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ಸಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳಿಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಜೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಪೆಟ್ಟು ಪಂಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ ಪುಸ್ತಕ ಜೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ವಿದ್ಯಾನಂದ ತಿಜೋರಿ,
ಬಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುತ್ತಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇವಲದ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಕಪ್ಪಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ನೀವೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ತೋಷಯುಕ್ತವಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ದಾರುದಾರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಬೀಸೆಗೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೇನ್, ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್.,
216 ಕಾರ್ನವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ, ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ—"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು:—ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.
ಬಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮೆ! ರಾ! ರಾ! ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು
ಉಲನ್ ಡಿಪೋ, ಮಂಗಳೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು

೧. **ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು.** ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಪಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ

೨. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ** ಧಾತು ವರ್ದಕವೂ ಬಲವರ್ಧಕವೂ ಸ್ತ್ರೀಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೋಲಕ್ಕೆ ೨ರೂ

೩. ಪಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಮೂತ್ರ ಕಟಿಕ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪಿದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವ [illegible] ೨ರೂ

೪. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ ರಕ್ತ ಪ್ರದರ [illegible] ಮಲಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಸ್ಪೆಷಲ್‌ವಾಗಿದೆ [illegible]

೫. ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ [illegible] ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತತ್ಕಣ [illegible] ಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೧ರೂ ೮ ಆಣೆ

೬. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಾಂಜನ [illegible] ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತಕ್ಕದ್ದು ವಿಲಾತೀ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೌಕಿಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ [illegible]

೭ ಸರಳಬೇಧಿ ಮಾತ್ರೆ [illegible] ರಚಿಸಿದ್ದು ತೊಲೆಗೆ ೩ರೂ

೮ ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ ಜಳಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ [illegible] ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲ್ಲಕ್ಕೆ ೨ರೂ.

೯ ವಾಸಾವ ಲೇಹ ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಾಬ್ಜ, ಕಫ, [illegible] ರಾಮಬಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೦ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ವಾಪವಸ್ತಿ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಸಿದ್ಧಿಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕಾಂತಿ, ಪುಷ್ಟಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೧ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವು ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು ಕುಂಕು ಪಿನ ವಾಕಬಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ [illegible] ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೮ ಆಣೆ

೧೨ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಸಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. [illegible] ಕೆಲವು ಸಲ ಕಡಿಮೆ ಕಟ್ಟಿ ೪ ಆಣೆ

೧೩ ಸರ್ವೀರಾಂಜನ (ಗುರುಮಾ) [illegible] ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ [illegible] ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾತ [illegible] ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಯಿಸುವದು. ನಾ [illegible] ಪಟ್ಟಿಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೋಲಕ್ಕೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

[illegible] ಮೇಲೆ ಬಿ [illegible] ಮಹಾನಲ ಸೆಂಟಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾದಲ್ಲ ಔಷಧ [illegible] ಬೇಲೆ ದೊಮ್ಮಸ್ಸವ ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟ್ಟಲಾಗಿ ನೂರಾರು ರೂಪಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಬರೆಯ ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಕಳುಹಿಸುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

B M Nath & Co, *Ayurvedic Chemists,*
Vepery Post, **MADRAS.**

Royal Indian Balm Depot
ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ [illegible] ರೋಪಿಯನ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೂ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂದ — [illegible] ಸಂದಿವಾತ [illegible] ತಲಶಿರಃ [illegible] ಳುಕ್ಕು [illegible] ನೋವು, ಸಂಟೆದನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು ಅನೆಗಾಲು, ಶೀತ, [illegible] ಕೂಡಲೆ [illegible] ಸಾಧ್ಯವೆಂದು [illegible]

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು

ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಔಷಧ ಸೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಒರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿಯೊಂದರ ೦-೫-೦

ವಿಳಾಸ — ಮನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ

ಏಜಂಟರು — ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ
ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.

, ಬಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ ಬಾರಕೂರು.

ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

[illegible] ಬಾಹ್ಯಾಭರಣಗಳಿಗೆ [illegible] ಶಿರೋಭಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅಧಿಕ [illegible] ವಾಯು ವಾಕ [illegible] ವಾತ ಶೀತ ಕೆಮ್ಮು ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಖಮ್, ಉಳುಕು ಪೆಟ್ಟು ಕಜ್ಜಿ ಕಡಿತ, ಜೆನ್ನಿನೋವು ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ನೋವುಗಳು ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ಹೋಗುವವು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕ್ರಯ 0–8–0.

೬ ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ೩ ದೊಸಾಲು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—8—0

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಗಳ ಜಾಬಿತಾ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೇಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಪಂ. ಬಾಬುರಾಯರ,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ ವಾರ್ಡ್ ನಂಬರ್ ೪೪ ಬೆಂಗಳೂರು, ದ ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉರುಬುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ 0 12-0 ವಿ. ಪಿ. 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುವವು.

ವಿಳಾಸ.— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ
ಮಂಗಳೂರು

Printed & published by V S. Kaynath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1-4 0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಪಲು ಶೇರಿ ರೂ 2 10' ಕ

ಪುಸ್ತಕ 4. ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 7 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 40

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಸೆಹಾಕುವ ಮುಲಾಮು ಇದು ಪಾರ್ಶ್ವವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟ ನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜ್ವರ, ಉಳುಕು, ಪೆಟ್ಟು, ಕೀಲು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವುದು ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕುದರಲಾದರೂ ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಇಂಥ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಔಷಧವು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ದೇವತಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧ ಆಣೆ

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೨ ಆಣೆ.

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಖಜಿಜ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಬಹಳ ತರದ ಚಿಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುಬರುವದು ಹಾರುಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಒಳಗೆ ರಾಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೨ ಆಣೆ ಗಂ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ನಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಅಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪ್ರಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಚೆವೆಯಿಸ ಕೊಕೊ, ಲೆಸಿತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೈರುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ.

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ

[illegible] ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಖಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿನ್ಸ್‌ರ ಸೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಗ್ಲೋಬ್ಲೀಕ್ ಕಾಯಿಲೆಯ ಪುಡಿ

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ್ದೆಂದು

ಬಹುಮಾನ ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಸೈ

ಈ ಕಾಯಿಲೆಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಸೇವಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಹೊಗಿ ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾಯಿಲೆಯು ದೂರವಾಗುವುದು ಇದರಿಂದ ಎರಡನೆ ಟೋಕರೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಿಡಿಯದು ಹೆಸಿಸಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಲಿಸಿರುವುದು ಈ ಕಾಯಿಲೆಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೀಕ್ ಕೆಂಪು ಪಚ್ಚೆ ಮೊನ್ಸಾರ್ಡಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿಲೆಯು ಪಡೆದು ಬಹಳ ಜನ ಪರಿಣಿತರುಗಳ್ಳಿಂದ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪಚ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಸೆಟ್ಟಿಲೆಂಟನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟ್ವಾಲು ಪಾಲು [illegible]

ಟಿ ಎಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ [illegible] ಕೊ
10 ಲೆಮೆ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಜಿ ಪಡಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೋಡಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾ [illegible] ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉತ್ತರ ವರದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎದಿರಿಸುವಲ್ಲಿ [illegible] ಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು [illegible] ದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಬ್ಯೂರೋ ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಟೋಪಿ ಸ್ಟಾವ್ಸ್, ಸ್ಟೀಲ್ ಕಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ವೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಳಾಸತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಾರಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮೊಗಾನಾಗಿವೆ ಬೆಲೆ ಏಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಿಪೇರಿಗೂ ಬಿಲ್ಲಿಗೂ ಕಮ್ಮಿ ಮಾನಾಗಿ ಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ವ್ಯವಹರಿಸಿ-ತ್ರಿಯಾದೀತು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ರುಕ್ಮಿಣಿಸ್ತುತಿ ಕಥೆ

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವರೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಖಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ. ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಿವಾರ ಸಹಾ ದೊರೆಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮ್ಮಿನನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು

ಟಿ. ಯನ್. ತ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಬಿಳ್ಳಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಶ್ವಿನಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಲೈಫ್ ಎಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ - ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉದ್ದೇಶಗಳುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಚೀವ ವಿಮೆ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೆ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸೆ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೆ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಪತ್ರಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೆ ಉತ್ತರಾಯಿಸಬಹುದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಜ್ಞಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರಭುದೇವರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಿಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಬೆಲೆಗಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವಾ ಕೇಟಲ್ ಪಡಿಯಾರವು

[illegible] ಕಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಪಡೆ ಬಾಯಿ [illegible] ಒಳಗಡೆ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿ ವಡ

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಹುಗುದ ದಂತ [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ತರದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಓವನ್ ೧, ೩ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಓವನ್ ೧, ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಓವನ್ ೧ ಕೆಳಗೆ ಬಹುಮಾನ ಪಟ್ಟಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು [illegible] ಕೆಟಲ್ ಕೆಳಗೆ ಪಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ [illegible]

[illegible] ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಯು [illegible] ಪೊಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಅದವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ವಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ ಕ)

ಔಷಧಶಾಯಿ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಾಬೂನು ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ತೊಂದರೆಯಾದೆ ೨ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ಹಚ್ಚಿದ ಭಾಗವು ಕಳೆ ತಳಿದು ಮೃದುವಾಗುವದು ಇಂದೇ ಹಿಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦-೬-೦. ಪ್ಯಾಲು ಖರ್ಚು ಒಂದರಿಂದ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವರೆಗೆ ೦-೪-೦

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ಸ್,
ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 7ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910.

ಭಾರತಭೂಮಿಗೆ ಎದುರು ಕಾಣುವ ಭಯಂಕರವಾದ ಧರ್ಮಹಾನಿಯು.

ಮೇಲಿನ ಶಿರೋವಚನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣವನ್ನು ಹಿಂದೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಬಿಲ್ಲಪಟ್ಟಿಗರ ಘನತೆಯೊಂದಿದ ಸಿ. ಎಫ್. ಆಂಡ್ರೂಸ್ ಎಂಬವರು ಒಂದು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ವಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದಿರುವರು. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಅವಿಕಾಂಕ್ಷ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸೋಕ್ತವಾದ ಹಿತವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎದುರು ಕಾಣುವ ಈ ಅಪತ್ತಿನ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವೆನು ಹೇಳಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಕುಷ್ಠಿಕತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆತ್ಮಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲನೇಕರನ್ನು ಮಿತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು ಅಮಲುಕಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಮೊದಲಿಗರು ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಚೀನಿಯವರನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ಅಫೀಮು ಸೇವನೆಯ ದುರ್ವ್ಯಸನವೂ ಅವರಾ ಯುರೋಪ್ ಖಂಡದ ಮೇಲಿಲ್ಲದ ಕುಷ್ಠಿಕತನದ ದುರಭ್ಯಾಸವೂ ಭಾರತೀಯರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅದರೆ ಈಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪರಿವರ್ತನದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕುಷ್ಠಿಕತನವು ಎಂಬ ರಜಸುಂಗ ಪಸರುತ್ತಿರುವುದು

ದೊಡ್ಡ ಏಂ ದಂತೆ ಎಷ್ಟಾರವಾಗಿರಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠಿಕತನವು ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದಷ್ಟು ಇರಲಾರವು ಕಾರಣ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮನುಷ್ಯಾಹಾರಕ್ಕನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಅನಾಧ್ಯವಾಗಿರೂ ಮಾರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲಣ ಸುಂಕದಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರಕುತ್ತಿರುವ ಅಪಾರ ಪರಿಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ ದೇಶದೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದೆ ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಹೊಂದಿಗೆಂದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವರು

ವರುಷ	ತೆ (ಪೌಂಡುಗಳಲ್ಲಿ)
1871—5	1 [illegible] 1000
1883—4	2 [illegible] 8,0 00
1894—5	3 [illegible] 20,000
1904—5	5,29 [illegible],000
1909-10	6,717,000

ಕುಡಿಕತನವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಭಯಂಕರವಾದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವುದೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪರಿಶೋಧಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವಾದ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತ್ತಲಾಗಿನ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಮೊಬಲಗು ಈಗ ವರುಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ದೊರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಮೊಬಲಿಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕಳದ ಐದು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ ಶರಾಬು ಸೇಕಡಾ ಇಂಥಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಸೇಕಡಾ ಎರಡರಂತೆ ಮಾತ್ರ ಏರಿದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮತ್ತಮ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಾಗುವ ಶರಾಬನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಮಾದಕಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶರಾಬು ಶರೀರಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ವಿಷಕರವಾಗಿರುವುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸ್ಪಡುವ ಕಾರಖಾನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿವಂತರಾದ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವರು ದೇಶಾಗುವರಿಂದ ಕೂಲಿಕೆಲಸದವರು ಕುಡಿಕತನದ ದುರಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಬಲಿಬೀಳುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಾಗುವುದು.? ಜೀವನೋಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ವಾಸ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಒಹಳ ತಾಸುಗಳ ತನಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಣದ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಠಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಕೂಲಿಯಾಗಿ ಬಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಹಣವು ಸಹಾ ಇವರಿಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವುದರಿಂದಲೂ ಕಾರಖಾನೆ ವ ತಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ್ಯಗಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುಮಾಡುವ ಸಂಜೆವಾಳು ಪಟ್ಟಾಳುಗಳನ್ನು ಸೇರಿರುವ ಕೂಲಿಕೆಲಸದವ ಎಗರುತ್ತವೆ. ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಉಂಟಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಾಯ ಕತ್ವವು ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಡಿಕತನವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗ ಭಾರತೀಯ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಈ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ವಿಲೋಭದಂತೆ ಬಾಗದೂಕರಾಗತಕ್ಕವರು ಹೀಗೆಯೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಯನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೆ ಎಂಡ್ರೂಸರವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವು ಬೋಯೋಕದ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ವಾತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾದರೂ ಕುಷ್ಠಿಕತನವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸಮಂಜಸವಾದ ಮೆಟ್ಟಿಕ ಕೂಲಿಯಿರುವ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಿಕ ಉದ್ಯಾರಾದಿಗಳಿಂದಿನ್ನು ಒಡನಿಷ್ಠಿತಿಗೆ ಇತರ ಮೇವು ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಿಸಗಿ ಕವಾಗಿ ಅಪಾಕ್ಷ ಕಿಂತ ಸಹಾ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದೆಂದನುವರು ಒನ್ನೆದೇಶದಲ್ಲಿರಾಗಿ ಕುವರಲೂ ಮೋಸಾದವುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಈ ದೇಶಕ್ಕಿರದು ಯಾಕಂ ರೆ ಕ ಲಂಬನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಅಭಿಮಾನವು ಇದ್ದು ವೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ ಕುಷ್ಠಿಕತನವು ಈ ನಸ್ತಿಯು ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾದರೆ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಿಮಿತವು ಒಬ್ಬನ ಕುಟುಂಬದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಯುಂಕರವಾದ ಅಪತ್ತು ಈ ದುರಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗದಿರಲಿ?

ಈಗಲೇ ಮನುಷ್ಯನಾಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕಟ್ಟುವ ಸಮಯವು ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳ ನಂತರ ಭಾರೀಧಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿ ಅವನ ಎಷ್ಟೆ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಈ ಅಪತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ಈ ವ್ಯಸನವು ಕಳೆಯಲು ಬೇಕಾದೆಂದು ಸರಕಾರವರ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರತನವನ್ನು ಶಾ ಸಿ. ಕರಿಂಬಿ ಅಂಡಿಕಲೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನೋಗತವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸದಿರುವ ಸಂಭವಗಳು ಈ ವ್ಯಸನವು ಕ್ರಮವಿಂದ ಕುಂಟಿತವಾಗಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಶರಾಬಿನ ಕ್ರಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಜನರ ಆದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ ಕುಡಿಕತನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿನ ತಡೆಯುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಮೆ ಎಂಡ್ರೂಸರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ ಈ ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿರುವರು ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಕೇಕಾ ಎಂಬಷ್ಟು ಜನರು ತಮ್ಮ ವಜೀರದಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಡಕೂಡದೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು ಬರೋಡಾ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅಂಥಾ ವಜೀರದಲ್ಲಿ ಶರಾಬು ಅಂಗಡಿಯನ್ನಿಸರು ಈ ಕ್ರಮವು ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಲೇಸನ್ನುವರು

ಇಂಥಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರವರು ಸಹಾ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲಕಳೆಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಸ್ತೋನರೆಲ್ಲರೂ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಮುಖಾಂತರವೂ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ಮದ್ಯಪಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಸಾಧಿಸ ತಕ್ಕ ದ್ದೆಂತ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು.

ಜಾತಿ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಕತನದ ಅಭ್ಯಾಸವು ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಭಾರತೀಯ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಕುಡಿಕತನದ ವಿಪರ್ಯಯವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸಿರುವರು. ಜಾತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅನುಸರಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗ ದೊರಕುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತರಾ

ಇಂಥಾ ಬುದ್ಧಿಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ವಿಕಾಸ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಸಮಾಜ ಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಮತಸ್ಥರು ಕುಡಿಕತನವನ್ನು ಕೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಕಸ್ತರಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಕುಡಿಕತನವು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾ ಭೇದ ಸೌರ್ಹವ ಅವಕಾಶವು ಸಹಾ ಇದರಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು

ಹೆಜ್ಜೇನು? ಭಾರತೀಯರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಮದ್ಯರಾನರ್ಜಿಕರೆಂ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಿ। ಎಂಡ್ಯೂಸ್‌ರವರು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಈ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಸರ್ವತ್ರ ಕೇಳಿಬರಿರುವುದೇ?

ಮಂಗಳೂರ ಬಂದರಿಗೆ ನದೀ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸೋಣವಾಗುವ ದಕ್ಕೆ ಫೀಸು

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ೨೨ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ದಕ್ಕೆ ಬೀಳಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನದೀ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿಗೆ ತರುವ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸೋಣವಾಗುವ ದಕ್ಕೆ ಫೀಸಿನ ವಿಷಯವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾರರೂ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಫೀಸು ವಿಧಿಸೋಣವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಯವೆಂತ ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೂ ದೋಣಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದ ಕೃಪೆಯನ್ನು ನೆಲ್ಲಿ ಸಲುವಂತೆ ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಇದರ ಯ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಂದರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಅಭಿವ್ಯಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಪರಿಚಲನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಸುಲಭ ದಲ್ಲಿ ದಕ್ಕೆ ಪದೆ ಕಾಸ್ತವೆಂತ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಕಮಿಟಿಯವರು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂತ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬರುವ ದೋಣಿಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಪರಿಮಾಣವುಳ್ಳವುದಾಗಿರುವ ದೋಣಿಗಳು ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಾರವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಂಕವು ಒಂದಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆಯಂತೆಯೂ ಸಾಲ್ಕಷ್ಟಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವಾದ ದೋಣಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ ಪೈಗಳಂತೆಯೂ, ಸಮುದ್ರ ಯಾನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೋಣಿಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದೆಂದು ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕುದುರೆ ಬಂಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಸುಂಕವು ವಿಧಿಸೋಣವಾಗುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಯ. ಹಂಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೋ ಕಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೋ ಬಂದಾವರ್ತಿ ವಸೂಲು ಸಾಲ್ಕಷ್ಟಿವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಸುಂಕವನ್ನು ತೆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೇಲೆ ಎರವಾನಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂತ ಕಮಿಟಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವೆಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಉಸುಬಿನ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಸುಂಕವು ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ

ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮೇಲೂ ಈ ಸುಂಕವು ಅವಶ್ಯವೆಂತ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ವರುಷದ ತನಕ ಉಸುಬು ಮತ್ತು ಅವೆಮಣ್ಣಿನ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೂ ಇತರ ಸರಕಾರಿ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಾತ್ರ ಹೊರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು ಸಂತರಲ್ಲಿ ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದನಷ್ಟವು ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರಿದರೆ ಮೊದಲು ಅವೆಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಉಸುಬಿನ ದೋಣಿಗಳ ಮೇಲಾದರೆ ಇದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಮಂಗಳೂರು ಧಕ್ಕೆಗೆ ಈ ನವೀನ ಫೀಸಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬಹುದೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ

ನುಯಾರ್ಕಾಣ್ ಗೃಹಕೀಲೆ

೧

ಈಗ ಸುಮಾರು ೪೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಸಂತಋತುವಿನ ಸಮಯದ ಎಂಬಂದಿನ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ಕಾನಾರಾಯಣರೂಪನಾದ ಪದ್ಮನಿಕಾಂತನ ಸುವರ್ಣಾಮಯವಾದ ರಥವು ಮೇರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಸಗಿ ಶಿಖರವನ್ನೇರುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾರ್ಥಯಾತ್ರಾ ವರ್ಣಿತ ಸ್ಕೈಕರಂಪಯೂ ಮುಕ್ತಪುರದ (Puttu) ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವ ದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೊಳಿಸುವ ವಿರಸಲಯ (Burumala Hill) ಎತ್ತರವಾದ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಶಿಖರವನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕೆ ಗಳಿಸಿ ಗಿರಿತಪ್ಪಲಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲುವೃಕ್ಷಗಳ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಾಸಿತ್ತ ಸಲವ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆ ವಿರಮಿಸಿಯ ಕಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಗಳನ್ನು ಕೋಕಿಲೆಯ ತಾರಕ ಸ್ವರದಿಂದ ಲಲಿತವಾಗಿ ಗಾನವಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಎದುರುವಾಗ ಸಂಗೀತದ್ವನಿಯಾದರೆ ಹುಲಿಮಿನಗಳು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ನಾಟ್ಯವಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಕೆಲವು ಬಿಡಾರಿಗಳು ಆ ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಮೃಗಾಂಬಯಳು ತಂತಮ್ಮ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಬರ ಮೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರು.

ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂದಾಗಿ ಸುಂದರನಾದ್ದೊಬ್ಬ ಯುವಕನು ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿ ಹೊಂಡಿತಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯ ಮುಖವಾಗಿದ್ದ ಆ ಕುದುರೆಗಳು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಕುತಿಸಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತ ಜಾಲದ ಕೇಶರಾತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಸವಾರನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊತ್ತಲ್ಲ ಪ್ರೇತ್ಸಾಹ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು

ಅವರು ಬಿಡಾರಿಗಳಾದರೂ ವಿಪತ್ಕರವಿದ (Pirupiri) ಪ್ರದೇಶದಿಂದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗುವ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಅರಣ್ಯವೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿತವಾಯಿತು. "ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೇನೆ" ಮೊಂಬು ಕೋನುಲ ಸ್ವರವೂ ಕೇಳಿಬಂತು

"ಈ ಸೀ ಸುಲಕರು ಎಸ್ಕೇಪಾ !" ಎಂಬ ತನ್ನ ಕುರಿತೆಯನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾನಿಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ರಿಷಿಕ ಸ್ಥಳರಕ್ಷಕನು ತಿರುಗಿಸಿದನು ಕುದುರೆಯ ತನ್ನಪ ಮಾನನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ತಿರುಳಾಲಿಸಿದಂದಿ ಹಾರಿಯೋಯಿತು. ಸಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೊಳಗಾಗಿ ಯುವಕನು ನಿಸ್ಸಮರ್ಥನಾದ ಭಯಂಕರವಾದ ದೇಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಪಾಂಡುವರ್ಣವಾಗಿ ಲಾಳಸ್ಥಿತಿ ಕಂಠಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಕ್ಕುವ ಒಬ್ಬ ಲಲನಾಸಾಮಾನ್ಯನು ಆಕ್ರಮಿಸಲು ನೋಡುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಕಿಕೆಯ ಮುಖಮಂಡಲವು ಕೋಪವನ್ನು ತಾಳಿತ್ತು' ಒಳು ಎಗಿಲುಬಿಟ್ಟು ಮುಂಗಾಣದೆ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿ ಬಿಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಬಡಿಲ್ಲಿ ಜಿಮ್ಮಿದಳ ಪ್ರಕಾಂಗ ದೇಹವಳ್ಳಿ ಆ ಮಹಿಷನಿಗೂ ಸಂತಿಸಿಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಆ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯನ್ನು ಕೆಡಹಿಬಿಡುವುದು' ಯುವಕನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವಿಪಲವಾಗುವೆಂದು ತೋರಿತು ಆದರೆ ಯುವಕನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಮುಖವು ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂದ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ಹರಡಿಸುತ್ತ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಅತನ ಕಡೆಗೆ ಓಡಿಬಂತ್ತು ಯುವಕನ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಆವೇಶದಿಂದ ಕೆಂಬಣ್ಣವೇರಿತು ಅತನು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಒರೆಯಿಂದ ಕಳಚಿ ಮಹಿಷದ ಸ್ಥೂಲದೇಹವನ್ನು ಭೇದಿಸು

ಅದೇತನಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಲಲನೆಯ ಮಸ್ತಕವನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಭೆಗೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಎಡಗೈಯಿಂದ ಲಲಾಟದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಅವಳ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಾ --"ಮೋಹನಶಕ್ತಿಯೇ ಮೂರ್ತಿ ಗೊಂಡಿದ್ದೀ" ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಶೋಭಿಸುವ ಈ ಜಗತ್ಸುಂದರಿ ಮನಮೋಹಿನಿಸ್ವರೂಪಳು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು! ಬಹುಶಃ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂದಿಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೆಸುಸಂಜೆಯಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ವಾಡ್ಯದ ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯ ಹಾಗೆ ಇವಳ ಮೈ ಕಾಂತಿಯು ಶೋಭಿಸುವುದು" ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಹೇಳಿ ಆಕ್ಕಾ ಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟನು.

ತುಸುಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಗೆ ಚೈತನ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಳು ಮಹಿಮನನ್ನು ಸಂಪರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಯುವಕನೀತನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಯುವಕನ ಸುಕುಮಾರವಾದ ವೀರದೇಹವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಪುನಃ ಶಕ್ತೆಗುಂದಿ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿದಳು

ಆ ಸುರಸುಂದರವಾದ ಸುಧಾಮಯ ರೂಪರಾಶಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಯುವಕನ ಹೃದಯವು ಸ್ಮರ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಪುಷ್ಪಾಯುಧದಿಂದ ಪೆಟ್ಟುಬಿದ್ದಂತೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು ವಿಸ್ಮಿತನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನೂ ಆಗಿ ಇವಳನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ತನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಸರ್ವ ಸಹ ಅಲಂಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಈ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಯನ್ನು ವಿನಹ ಅನ್ಯರಾ ಯಾವ ಸ್ತ್ರೀಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ ನೆನೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಇವಳ ಪಿಸಿಯಿಂದ ನುಕೂಲ ಸೌಂದರ್ಯ ರಾತಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತನು

ನಂದಿನಿಯು ಕ್ರೂರ ಪೀಷನನು ಮಂಗ ಯುವಕನ್ನು ಪರ ರಾಭವಗೊಳಿಸಿ ಕಂದರ್ಪನು ಪಕ್ಷವಾತವನ್ನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ಸಂತೋಷಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಿಂದೆದ್ದು ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲಲನ ಪ್ರಹರ ಕಿತನ ಪೂರ್ಣ ಪಂಚ ಬಾಣಗಳನ್ನೆಸೆದಿದ್ದನು ತರುಣನ ಬೀಭತ್ಸಮುಖ ವೀರಸುಂದರಮೂರ್ತಿ ಯು ಅವಳ ಹೃದಯ ಸುಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿತ ಅವರ ಪ್ರಸ್ಫುಲ್ಲಿಂಗ ಕರಗಿಹೋಗಿ ದ್ರವಿಸಿ ಎರಡು ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದಾವು

ತರುಣಿಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯುವಕನ ಸಾನ ಬೌಮ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಪರಿಣಯನ ಕೃತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಹೊರ ಪಂಕ್ಷಾಗಿ ಇರಲಿ

ಬಿ ಆನಂದರಾವ್

ಯೆಕ್ಷ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದ

ವ್ಯಾವಾರ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಕುಟುಮಿಯಾಕ ರ ಕ್ಷಣ ಲ್ಲಿ ರೆಲ್ಲರು ಮಂಡೆಕೆ ಸೀರಿ, ವ ಪಾಜಾರಕ್ಕ ಎಂಪಾವ ಮು ದ ಎ ಲ್ಲರಿಗೆ ಒಂದನ್ನು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರದಿಂದ ಸಾರಿಹೇಳಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರ ಅನ್ವಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿಹೇಳಿ, ಸೂತ್ರಧಾರ ವಾಕಿಕ ಪಾತ್ರ ವಾಕವೆನ್ನು ವರು. ಚ್ಯಾನಿಸ್ ದಿ ಆಫ್ ಮೆಂಟಿಂಗ್ಹ್ಯಾಮ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ನನ್ನಂಥ ಅನುಭವಶಾಲಿಗೆ ಇಂಥ ವಾಕಿಪ್ರ ಸೂತ್ರ ಧಾರನ ಮುಂದೆ ಭಕ್ತಿವಂತೆನ್ನಿಸುವಷ್ಟರ, ನನ್ನ ಸಿತ್ವದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಿಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದಿರುವ ದುರ್ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ವಾಚಕವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಆ ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ನಾನು ಹೋದ ಸಮಯ ಮಹಾರಾಜ ಧರ್ಮ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸಂವಾದವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ವಾಚಕ ಕೇಂದ್ರಿಕ್ಕ ಗಮನವಾಯಿ ದೊಡ್ಡದಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವಷ್ಟಾಗೆ ನಾನು ಎತ್ತರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಮಾಧಾನ ಕೂತುಕೊಂಡೆನು ಪ್ರತ್ಯಹವೂ ನಾನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಿಲುಪೆನ ಗುಪಿಕೆ (ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಪೀನುಗುಳಿಗ) ಯು ಅಂದು ಕುನೆ ದೊಡ್ಡದಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ವೆರ್ಚಸ್ಸು ನನ್ನ ತನುಮನಗಳನ್ನಾವರಿಸಿ ತೊಡಗಿತು ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಸಂಧವಿಸಿದ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ? ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷನೂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೂ ನನ್ನೆದುರು ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದರು ಇಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮರ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಬರದು ತೀರದು ಪರಂತು ವಿಚಿತ್ರ ಒಂದು ಏನಂದರೆ -- ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಯು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಧರ್ಮರಾಜನಿಂದ ಮಹಾತ್ಮನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾಕಂದರೆ ಈ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಬದಲು, ಹಣೆಯ ವರೆಗೂ ದಪ್ಪದ ಗಿಡ್ಡ ಕೂದಲು (ಕ್ರೂವ್) ಬೆಳಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ "ಹಂಗೇರಿಯನ್ ಕೇಪ್"ಎಂಬ ಟೋಪಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದನು ಚಿನ್ನದ ನರಿಗೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರವು ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ಇಸ್ತ್ರಿ ಹಾಕಿದ ವಿಲಾಯತಿ ಟ್ವಿಲ್ ವಸ್ತ್ರದ ವಳಂಗಿಯೂ, ಟ್ರೌಸ್ ಎಂಬ ಉಣ್ಣೆ ವಸ್ತ್ರದ, ಎರಡು ಸಾಲು ಗುಂಡಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ, ದೊಡ್ಡಂಗಿಯೂ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಅವನ ಉರವನ್ನಾವರಿಸಿದ್ದವು ಚಿನ್ನದ ನುಣು ಾದ ಸೆಲಂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ತೂಗುದಾರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ ಕಿಸೆ ಗಡಿಯಾರವು ದೊಡ್ಡಂಗಿ ಯ ಮೆಲ್ಲಿರಯಲ್ಲಿ ಟಿಕ್ ಟಿಕ್ ಅನ್ನುತ್ತಿತ್ತು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಿಮದಂತೆ ಬಿಳು ವಸ್ತ್ರ ಮೇಲ್ ವಸ್ತ್ರವು ಪಾದಗಳಿಗೂ ಕೆಳಗೆ ಪಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಎಡಬಲದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕೆಗಳಂತೆ ಾರುತ್ತಿರುವಂ ಾರಿಸಿ ಪೆಡಿ ಗಿರಿ ಎಂಬ ಒಂಕೆಗಳು ಒಂದು ಕೊಸೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಕೊರವಾಸಿ ಇಜ್ರಾಹಿಮ್ ಎಲಿಯಾನರವರ ವಿಲಾಯತಿ ಾಕಾಸುಗಳು ಾದಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದವು ಎಡಕೈಯಲ್ಲಿ ಾತ್ರವಾದ ಗಿಡ್ಡಗಿನ ನೀಯಿಯ ಮುಖ ಕೆತ್ತಿರುವ ಎತ್ತರವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲಿ ಆವೆಯಾ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಎಂಟೂ ಇದ್ದವು ತಟ್ಟಿಪನ್ನು ಂದಿ ಲಗಿದಾಗ ಬಾಯಿಯನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣ ಹಂದಿ ಯಾಕಾರ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಹೊಗಯ ಮಂಡಲಾಕೃತಿಗಳು ತಿರುಗುತ ಹೊರಡು ತ್ತಿರವು ಈ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇವನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ನನಗೆ ಕಂಡಾ ಯೈ ಮೆಕಾ ಈತನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸಂವಾದವನ್ನು ತಿಮಾರ ಕೊಂಳಿ ನನ್ನ ಸಂಶಯ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು

ಯಕನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊಂದಿ ಮಹಸೀಯ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕೇವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೋಪೀಕೆಂದಿರುತ್ತೀಸು ಯುಮಾಡಿ ತಿಳ್ದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಂಕು ಎಂದೆನ್ನು ವವರೊಳಗೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ತಮಕಡಿಂದ ನಂ ನನಗಿಂಗಲ್ * * * * * ಪ್ರಥು ಾ ಸ್ಮಾರಕ ಪಂಡಿನ ನಂತಿಗೆ ಕೂಡಿಪಲಿಕ್ಕೂ * * * * * ಸಾಹೊರವರ ಮಾನ ಪತ್ರ ಸದನೂ ಹೋಗುವದಕ್ಕಿದೆ ಸಮಯವು ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬು ಕೇಳು ವದಾಗಿ ಪಟಿಕ್ಕನಿಕೀಸು ಅಂದನು

ಆ ಯಕ್ಷನು ಕೇಳಿದ್ದು —ಪೃಥ್ವಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದ್ದಾವುದು? ಾಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ಉಚ್ಚವಾವುದು?

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ —ಪೃಥ್ವಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದು ದನವು ಾಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ಉಚ್ಚ ಾದವಾ ತಾಯಿ

ಯಕ್ಷ ಸ್ನೇಹರ ಮಿತ್ರನ್ಯಾರು? ಪ್ರವಾಸಿಯ ಮಿತ್ರನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಾದಸಿಗಿರು ಮಿತ್ರರು ದನವೂ ಕಾಂತಿಯೂ ಇವರಿಬ್ಬರ ಸಹಾ ಯಿಂದ ನನ್ನು ಮಾಲಾಪರು ಪ್ರವಾಸಿಗಾದವರು ಟ್ಟಾಲ ಬಿಟವಾಡೆ ಿದೆಯೊ ಹೊರತ ಮಿತ್ರರ್ಯಾರುವದಿಲ್ಲ

ಯಕ್ಷ ಾರತಿ ರಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವ್ಯಾವುದು? ವೃತ್ತಿ ನನು

ಯುಧಿ ಪರದೇಶದ ಸದಾಚಾರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದುರಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಾಶ ಅನುಸರಿಸುವದೇ ಕರ್ತವ್ಯವು ವಾಸ್ತವೇ ವೃತ್ತಿಯು

ಯಕ್ಷ ಪಂಡಿತನ್ಯಾರು? ಮೂಖ ನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಾರ್ಯಾರ್ಥವೂ ಮಯಾನುಚಾವರ ಸಕಾಯವೂ ಉಳ್ಳ ನಿರಕ್ಷರ ಕುಕ್ಷಿಯಾರೂ ಪಂಡಿತನಿಸುವನು ಇವುಗಳಿಲ್ಲದ ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾ ವಿಶಾರದನಾ ವರೂ ಮೂರ್ಖನೆಂಸಿ ಸು

ಯಕ್ಷ ಧಾತನ್ಯಾರು? ಕೃಪಣನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ರುವ ಪಿರುಮಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಹಾನುಚಾವರ ಮನ ಮೆಚ್ಚುವ ಹಾಗೆ ಸಾವಿರ ಗ್ಗಲ ಕಾರ್ಯವಾದರೂ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವವನೇ ದಾತನು ಹಾಗೆ ಮಾಡ ದವನೇ ಕೃಪಣನು

ಯಕ್ಷ ವಕ್ತ್ರು ಯಾನೆ ವಾಗ್ಚಾಲಿ ಯಾರು? ಲೇಖಕನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಸದಯ ಮುಂಬಿರುವ ಅವಶ್ಯಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಂದೆಡೆ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವ ವಿದದಿಂದಲಾದರೂ ಸಭಯವರನ್ನು ನಗಿಸಬಲ್ಲವನೇ ವಕ್ತ್ರು ದೇಶದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಹಿತದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮನೆಮಾಜಿ ವಾಚಕರ ಅಬಿರುಚಿಯನನುಸರಿಸಿ ಬರೆಯುವವನೇ ಲೇಖಕನು

ಯುಧಿ: ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಉರಿಯನ್ನು ತುಯ್ದಿದ್ದರೆ ದೇಶವನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಿದರದಿರುವದೇ ದೇಶಾಭಿಮಾನವು.

ಯಕ್ಷ: ವಾದಯೋಗ್ಯರ್ಯಾರು? ವಾದಾಂತ್ಯಜಯ ವ್ಯಾವರು?

ಯುಧಿ: ಎಷ್ಟು ಸಂಪನ್ನರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಆಗಲಿ, ತನ್ನಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೈಯುವವರೇ ವಾದಯೋಗ್ಯರು ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ವಾಗ್ವಾದದಿಂದ ಜೈಸಲಾರದಾಗ ಕೊನೆಗೆ ಬೈಯ್ಯುವದೂ ಹೀಯಾಳಿಸುವದೂ ವಾದಾಂತ್ಯ ಜಯವು

ಯಕ್ಷ: ಗೃಹಿಣಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಯಳ್ಳವ್ವಾದರೂ ಮನೆಗೆಲಸಗೈಯದ, ಗಂಡನ ಆದಾಯದ ಕಡೆ ದುರ್ಲಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೊಸತಾಗಿ ಬರುವ ಉಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆ ಆಭರಣ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸನ್ನಿರಿಸಿ, ಇವುಗಳು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸೀ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾರಣವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಪದೇ ಪದೇ ಗಂಡನನ್ನು ಹಿಯ್ಯಾಳಿಸುವವಳೇ ಗೃಹಿಣಿಯು

ಯಕ್ಷ ಸುಪುತ್ರನ್ಯಾರು? ಕುಪುತ್ರನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಪೀಡಿಸಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಚಾರವಿಂದ ವರ್ತಿಸುವವನೇ ಸು ಪುತ್ರನು, ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ನೆಮ್ಮ ಜೀವನವೆನಿಂದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಒಗ್ಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳು ವನೇ ಕುಪುತ್ರನು

ಯಕ್ಷ ಸುಶಿಕ್ಷಣವ್ಯಾವದು? ಕುಶಿಕ್ಷಣವ್ಯಾವದು?

ಯುಧಿ ಗುರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ದುರ್ವ್ಯಸನ ದುರಾ ಚಾರಗಳನ್ನನುಕರಿಸುವದೇ ಸುಶಿಕ್ಷಣವು ಗುರುಹಿರಿಯರ ಮಾತನ್ನು ಮರಣಾಂತ್ಯ ಮರೆಯದೆ ಆಪತ್ತು ಎಂದಾಗ್ಯೂ ಎದೆ ಗುಂದದೆ ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯ ಹಿತವನ್ನು ತನ್ನಿಂ ದಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಕುಶಿಕ್ಷಣವು

ಯಕ್ಷ ಎಲ್ಲರೊಳಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ತಿರವರನ್ನು ಮೂರ್ಖರೆಂತ ತಿಳಿಯಲ್ಲವನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತನು

ಯಕ್ಷ ನೀತಿ ಯಾವದು? ಅನೀತಿ ಯಾವದು?

ಯುಧಿ ಬಾಯಿಗೆ ರುಚಿ ಕಂಡರೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯರಿತ್ಯಾಲ್ಪಚಿಕ್ಕ ಅವಿಯೊಳಗಿನು ನುಂತು ಕುಡಿದು, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದರೂ, ಮನಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತಾಡು ವದು ನೀತಿಯು ಮಿತಾಹಾರದಿಂದ ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಏನೆಯುದಿಂದಿದ್ದು ಸತ್ಯವಾಗುವದೇ ಅನೀತಿಯು

ಯಕ್ಷ ಮಹತ್ವವು ಯಾತಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವದು

ಯುಧಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾನುಭಾವರ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೇಕಾ ವದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮಹತ್ವವು ಬರುವಂತೆ

ಯಕ್ಷ ವೈಕ್ಯತೈವಾಸ ಪೂಷಕಾರವ್ಯವು

ಯುಧಿ ಊರನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂಸಿಗಲ್ಲದೆ ಒಣ ಸಾಮುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಕಾಗೆ ಹೆಣಕ್ಕೆ ನೋಪದೆ ಮಹಾ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವಂತೆ ಸ್ವಾರ್ಥಕ ಮಾಸಪತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಾಗುವದು ಪೂರ್ಣಕಾರವು

ಯಕ್ಷ ಜೀವನ್ಮೃತ್ಯರ್ಯಾರು?

ಯುಧಿ ಕ್ರಮಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗಾಸಿ ರತವಾನವು ಕಳೆದು ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಾವ ವನ್ನು ಸಾವಿಸದೆ ಇರುವವನೇ ಜೀವನ್ಮೃತನು

ಈ ಸಂವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಮೊದಲೇ ಇಸ್ಪೀಟಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಗಡಿಗರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಆ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿದ್ದ ನಾನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂತಪ್ತನಾಗಿ ಕೈಲಿಸಲು ಅದೆಂದ ಓದುವವನ ತಲೆಯು ಅನ್ವಯನಾಗನ ತಲೆಗೆ ಜೋರಿನಿಂದ ತಗರಿದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತವಣದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸ್ರಾವ(ಣ)ಕ್ಕೆ ಕಾರುವಾಯಿತು ಗಲಭೆ ಏನೆಂದು ಕಣ್ಣಿರದು ನೋಡಲಾಗಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಪೊಲಿಸರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ, ಪಟೇಲನನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸರಕಾರ ಸೂಚಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ತಲೆಗೇರಿದ ವರ್ಚಸ್ವವು ಕೆಳಗಿಳಿದು ವಾಚಕ ಅನ್ವಯನೆರಡಕ್ಕು ಇಪ್ಪತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂತಲ್ಲಿ ತಂದು ಸುರಿಸಿ ದರಿಂದ ಪೊಲಿಸ, ಪಟೇಲರ, ತನಪಿಯೂ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಖರೀದಿಯ ವಕೀಲ ವಾಗ್ವಾದಗಳೂ ತಪ್ಪಿದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ್ಯ ನಾಕಪ್ಪ, ನಾಕು. ಇನ್ನು ಆ ಹಾಳು ಮಹಾಭಾರತದ ಗೋಜು ಬೇಡ.

ಜಾನಿ

ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ !

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು ! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತ ಇರುವದು ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು ! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು.

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಊಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ! ಆರೋಗ್ಯಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (೩) ಜಟ್ಟಿಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦.

ಅತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ) **ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,**
ಪೋ ಬ್ಯಾಡ್ಗೀ ಮದರಾಸು) **ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ.**

ಸನ್ನಯವರ ಬಾಲಸುಧಾರಿ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವೃತಪ್ರಾಯವಾದ್ದು ಈ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಯವನ್ನು ಓಮ್ಮಾಡುವದು, ಈ ಬಾಲ ಸುಧಾರಿ ಪುಷ್ಟಿಕಾರಕವಾದ ಸ್ವದೇಶದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಮನೋಲ್ಲಾಸವಾಗಿಯೂ, ತುಪಾ ಸೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಇದು ಬಾಲಕರಿಗೆ ನಿದ್ರಾ ಧೀನ ನರಕಂಪ ಗರ್ಭವಾತ ಎರೇಹಕ್ಕೆ, ಅಮ್ಲಪಿತ್ತ, ಬಲಹೀನತೆ, ಶ್ವಾಸದ ದಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಜ್ವರ ಉಬ್ಬಸ ಕೆಮ್ಮು, ಶೈತ್ಯ, ಪಾಂಡು, ಕ್ಷಯ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕೂ, ರೋಗ ಗಳಿಂದ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೀಣರಕ್ತ ದೇಹಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವ ಈ ಬಾಲಕ ಧಾರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಔಷಧವಿಲ್ಲ ತಂದೆತಾಯಿ ಗಳಾದವರೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿಯೂ ರೋಗಪೀಡಿತರಾಗಿಯೂ ಮಾಡದೆ, ನಾಳು ವಿಸಿಗೆ ಒಂದುವಾರ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಲಿಮರಿಗಳಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕೆಂದು ಕೋರುವ. (ಕ್ರಮ ಸೀಸೆ ಬೆಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೮—೦ ವಿ ಪಿ ಸಹಾ ಸೇರಿ ರೂ. ೧—೧೦—೦ ಕ್ಕಾಗುವದು ಪೀಕಾ ವಗು ಬರಿಯಿರಿ

ಸಿ ವ್ರನನ್ನ ಕಂಪನಿ,
ಗಿರಿಗಾಂ ಬೊಂಬಾಯಿ.

ನಿಸ್ತಂಧಾರು

ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ಸರ್ವ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ

ಮಂಗಳೂರು ವೈಲೆ ತಾಲೂಕುಗಳ ಆಚಾರ ವಿಚಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಭೂಮಂಗಲದ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಜೋಡಿ ಯಾನೆ ಶಿವಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಪ್ಪಣೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸಿ ಇವರು ಅವರು ಸಹ ಸ್ವಛಂದವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ಜನರ ಪ್ರಕಾರು ಅನೇಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಸೇವಾ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಸೂಲು ಬಾರದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಕೊಡುವ ಅಪ್ಪಣೆ ಗಳನ್ನು ಇವರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮೇಲ್ ಕಂಡ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಇವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಶಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಮಠ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ನಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಮ್ಬಂಧ ಪಟ್ಟಿಗಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದಾಗಿದೆ

ಕಾ 23—9—1910ನೇ ಇಸವಿ) ಐ ರಾಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಾದಿ,
ಮೊಕ್ಕಾಂ ಶೃಂಗೇರಿ) ಆ. ವಿ. ಅಧಿಕಾರಿ.

[illegible] ಸುಟ್ಟ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ

(೪೪೮ ನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದುದು)

—೦—

ಅಲ್ಪ ಪಿತ್ತ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಕಫ ಅಧಿಕ ವಾತವಾದರೆ. ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು, ರೋಗಿಯ ಶರೀರವೆಲ್ಲ ಗಡಗಡ ನಡುಗುವದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ವಾಸ ಬಿಡುವನು, ಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಬಿಡುವನು. ರೋಗಿಯು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಅಸಂಬದ್ಧ ಮಾತಾಡುವನು, ವಾಂತಿ. ಅರುಚಿ ಕೂಡಾ ಉಂಟಾಗುವುದು

X. ಅಲ್ಪ ಪಿತ್ತವಾಗಿ ಮಧ್ಯ ವಾತವಾಗಿ ಕಫವು ಅಧಿಕವಾದರೆ ಶೀತವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದು, ದೇಹವು ಬಹಳ ಭಾರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನೋಪವು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅಸಂಬದ್ಧ ರೋಗಿಯು ಮಾತಾಡುವನು, ತಲೆನೋವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದು.

XI ಕಫ ಹೀನವಾಗಿ ವಾತವು ಮಧ್ಯವಾಗಿ ಪಿತ್ತವು ಅಧಿಕವಾದರೆ ರೋಗಿಯ ಸಂದು ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಉದರಾಗ್ನಿಯು ನಿತಾಂತ ಮಂದವಾಗುವದು, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಏಳುವದು, ಅರುಚಿ, ಮೋಹಉಂಟಾಗುವುದು

XII. ಕಫವು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಪಿತ್ತವು ಮಧ್ಯವಾಗಿ ವಾತವು ಅಧಿಕವಾದರೆ ರೋಗಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಬಿಡುವನು, ಕೆಮ್ಮುವನು, ತಲೆನೆಗಡಿಯಾಗುವದು, ಮುಖವು ಬಣಗಿಹೋದಂತೆ ಆಗುವುದು, ಬಾಯಾರುವುದು, ಎಡ ಬಲ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು

XIII. ವಾತಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋಪಿಸಿದರೆ ರೋಗಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಶೈತ್ಯ, ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಉಷ್ಣವು, ಉಂಟಾಗುವುದು ಎಲುಬು ಮತ್ತು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋವಾಗುವದುಂಟು ಕಣ್ಣಿಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸಿಕೊಂಡೂ ಇರುವವು ಕೆಲವರ ಕಣ್ಣು ಬೊಂಬೆಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಳಿ ಬಂದಂತಿರುವುದು. ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಒಂದು ವಿಧ ವಿಲಕ್ಷಣ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸಿದಂತಾಗುವುದು ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಎದ್ದು ಮುಳ್ಳುಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವವು. ನಾಲಿಗೆಯು ಸುಟ್ಟದಂತಾಗುವದು, ಕೆಲವರಿಗೆ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಅಕಳುಗಳ ನಾಲಿಗೆಯೋಪಾದಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮುಳ್ಳು ಮುಳ್ಳಾಗಿರುವದು ಕರಡಿಯೋಪಾದಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇರುವನು ನಿದ್ದೆ ಬೀಳುವದಿಲ್ಲ, ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ನೋವು ಉಂಟಾಗುವದು, ಮಲಮೂತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಾರವು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಾವಾಸೆಳೋಪಾದಿ ಉರುಟಾಗಿಯೂ ಕೆಂಪು ಅಥವಾ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದೋಷಗಳು ಚರ್ಮದೊಳಗಿಂದ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಂತಿರುವವು ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಬೆಂದಂತಾಗುವದು, ಜೊಲ್ಲೆಯು ಭಾರವಾಗಿ ಕಾಣುವದು

ಸತ್ಯ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ೧

(ಪತ್ರಿಕಾರರು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ)

—(—

(೫೪೮ ನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿದುದು)

ವಿಮರ್ಶನೆಯ ವಿವೇಚನೆ

III ಅಕ್ಷೇವ ಅಯಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥಗಳಾದ ಕಾಲದೇಶ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಗಳೂ ಎಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲಿ ತತ್ತದ್ರೋಗಗಳು ಬಿಸಿ ಬೆಳದು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಾಪವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು.

ವಿವೇಚನೆ ರೋಗಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲಾರ್ಥ ಕರ್ಮಗಳ ಹೀನ ಮಿಥ್ಯಾತಿಯೋಗಗಳು ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುವವು. ನೋಡಿರಿ — ತೇಷಾಂ ಕೋಪೇತು ಕಾರಣಂ। ಅರ್ಥೈರಸಾತ್ಮ್ಯೈಃ ಸಂಯೋಗಃ ಕಾಲಃ ಕರ್ಮಚ ದುಷ್ಕೃತಂ॥ (ಆ ಸೂ ಅ 1 ಶ್ಲೋ 34-35)

IV. ಆ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಣೈಸಿದ ವಿನಾಹ ಈ ರೋಗವು ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವೆಂದು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪಲಾರರು.

ವಿ. ಸನ್ನಿಪಾತವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೇನೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಹಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಆ ನಿಶ್ಚಯನಾಗುವ ತನಕ ಇದು ಮಲಬಾರಿನ ಕಡೆಯಿಂದ [illegible]

[illegible] ನೇರೂ ಸಮನಿಸಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ನೀರು [illegible] ಕಷ್ಟಯಾಕೆ ಅವನರ ಪಟ್ಟರೋ ಅವರೇ ಬಲ್ಲರು.

V. ಆ. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು [illegible] ದವರಾಗಿರುವದೇ ಸರ್ವ ಜ್ವರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಿದ್ದವೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ವಿ. ಇವರು ಹೇಳುವ ಆಹಾರ ವಿಹಾರದ ವಿಷ್ಮಾಚರಣೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದು ಆಯುರ್ವೇದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ನೋಡಿರಿ — ಆಗಂತು ರನ್ಯಮೋಯಸ್ತು ಸನಿರ್ಧಿಷ್ಟಶ್ಚತುರ್ವಿಧಃ ಅಧಿಷ್ಠಾತಾಭಿಸಂಗಾದ್ಯಾಂ ಚ ಚಾರಾಭಿಶಾಪತಃ (ಚ. ಚಿ ಅ. 3 ಶ್ಲೋ. 107)

ಇನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಿದ್ದವೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿಮರ್ಶಕರ ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳೇ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನನ್ನ ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಆಯುರ್ವೇದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿಮರ್ಶನೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿರಬಹುದು.

VI ತ್ರಿದೋಷಗಳನ್ನು ಪ್ರಕೋಪಿಸಿ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

ವಿ ದೋಷಾ ಏವಹಿಸರ್ವೇಷಾಂ ರೋಗಾಣಾಮೇಕಕಾರಣಂ (ಆ ಸೂ ಅ. 12 ಶ್ಲೋ 30) ಎಂತ ಇರುವದರಿಂದ ಪ್ರಕೂಪಿತ ತ್ರಿದೋಷವು ಸನ್ನಿಪಾತವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡೀತೆಂಬದಕ್ಕೇನೂ ಅಧಾರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕುಪಿತ ದೋಷವು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವನ್ನೂ, ಬೇರೆ ವಿಧ ಜ್ವರವನ್ನೂ, ಬೇರೆ ವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಬಹುದು

VII ಆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಬಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೋ ಆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ದೇಶದಿಂದ ರೋಗಗಳು ಬಂದಿರಬೇಕು

ವಿ ಇಲ್ಲಿ ರೋಗ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಅನುಮಿತಿಗೆ ಪೇತುವನ್ನಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಮರ್ಶಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವದೇ ತಪ್ಪೆಂಬುದಾಗಿ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿ ಕಾರಣ, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಹೇತುವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸನ್ನಿಪಾತಕ್ಕೆ ಕೇರಳ ದೇಶದಿಂದೆ ಆಗಮನತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ

VIII ಆ ಅಯಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸಿಸಲ್ಪಡುವ ರೋಗಗಳು ಆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವದು

ವಿ ಕೆಲವು ವೈದೇಶಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ದೇಶಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ವೈದೇಶಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತುತ್ತಾರೆಂದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಬಿಳಿಮೇಹ (ಗನೋರಿಯಾ) ಇದಕ್ಕೆ ಗಂದದೆಣ್ಣೆ, ಬಾಲ್ ಮೆಣಸಿನೆಣ್ಣೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ತೋರಿ ಬಂದದಲ್ಲ ಪರಂಗಿ (ಸಿಫ್ಲೀಸ್) ಇದಕ್ಕೆ ವಾದರಸ ಸಮ್ಮಂಧ ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೋಗವನ್ನು ಮೊದಲಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಲ್ಲ ಸಿಡುಬು (ಸ್ಮಾಲ್‌ಪಾಕ್ಸ್) ಇದು ಬಾರದಂತೆ ಡಾಕು (ವೆಕ್ಸಿನೇಶನ್) ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿದವರು ಭಾರತೀಯರಲ್ಲ ಪ್ಲೇಗ್ ಇದಕ್ಕೆ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ

ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿರುವವು ಇವುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದ ಆ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದವುಗಳೆಂದು ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲೊಪೆತಿ, ಹೊಮಿಯೊಪೆತಿ, ಹಾಯ್ಡ್ರೊಪತಿ ಮೊದಲಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಲ್ಲ. ವಿಮರ್ಶಕರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ವೈದ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವೇಚನೆಯು ಮುಂದಿನ ವಿಮರ್ಶನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು

[illegible]

ಸತ್ಯವೇದ ಸತ್ಯದೀಪಿಕಾ ವಾಚಕನು. ದೀಪಿಕೆಯ ಜನ್ಮಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸದ ನಡುವೆಯೂ ಸಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ತುಂಬುತ್ತಿರುವ ಮತ ಧರ್ಮ ವಿಷಯ ವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಈ ವರೆಗೂ ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ "ಭ್ರಾಂತಿ ಹಿಡಿದವನಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೋದೀತೇ?" ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಯನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಟಸ್ಥನಾಗಿಬಿಟ್ಟೆನು. ಆದರೆ ಕಳದ (13) ಸಂಚಿಕೆಯ ದೀಪಿಕೆಯ ೧೦-೧೧ನೇ ಪಾನಿನ ನುಕ ಧರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೇಖವನ್ನು ಓದಿ ನನ್ನ ಲೇಖನಿಯು ತಟಸ್ಥನಾಗಲು ಬಿಡದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನನ್ನ ಲೇಖನವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೊಂದು ಇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಾನಾ ಮತಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿರುವವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮತಾನುಸಾರ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳೂ ಇವೆ. ಯಾವ ಮತವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು, ಯಾವ ಧರ್ಮವು ಅವಲಂಬನಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಮತಸ್ಥರೂ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಿಲ್ಲದ ಮಾತು ಪ್ರಸಂಗವು ಫಲಕಾರಿಯಲ್ಲವೆಂತ ಇವರು ತಿಳಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆಯೂ ತಮ್ಮ ಸುತ ಪಸರಣೆಯ ಕುಪ್ರಸಂಗಸಾಧನೆಯಿಂದ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗದೆಯೂ ಪರಮತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ನಿಂದೆಯಿಂದ ಹೇಯವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ತುದಿಗಾಣದ ಮತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದೀಪಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕ್ರೈಸ್ತ ವೈದಿಕರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಯತಾರ್ಥ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಇಂಥಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅಂಜುವವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೀಪಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳೋಕ್ತಾಗಿರುವ 'ಸದ್ವರ್ಮದ ವಿಷಯ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಹಿತಕರ.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉಂಟೆಂತೆಂತೆಲ್ಲೂ, "ಸತ್ಯ ಮೇವ ಜಯತೇ, ನಾನೃತಂ" ಎಂ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿಭಾರವೇ ಹೊರತು ಅರ್ಥಭಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾ ಬೂ ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಉದಾರ ಮತಿಗಳು "ನುಡಿಪ್ರವಾತನ ನ್ನತೆ ಕಿರಾತನ ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡಿಯುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದನ್ನು ಕ್ರೈಸ್ತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಆಫ್ರಿಕರ ಬಳಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ನಮ್ಮ ಬಾರತೇಯ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ನಡಿಸುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗ ಸದ್ಯಾ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಭಾರವನ್ನೇ ಕೊಡುವ ನಮ್ಮ ಇರ್ವಿಯ ಕೆಲವು ವೈದಿಕರ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡುವಾ.

"ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ಮಹಿಮೆ ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ, ಮನುಷ್ಯರ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆಳಕು ಪ್ರಕಾಶಿಸಲಿ" ಎಂಬದಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದು. ಸಾಗಾದರೆ ಈ ಮಾತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನುಡಿಯುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಡೆಯುವದೂ ಪ್ರತೀ ಒ ಕ್ರೈಸ್ತನ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಲು ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಕಾರನೇ ಆತನ ಶಿಷ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರೈಸ್ತ ವೈದಿಕರೂ ಸತ್ಯಕ್ಕೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ವೈದಿಕರಿಗೂ ಹಿಂದೂಗೃಹಸ್ಥರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬಂದು ಸ್ಥಳದ ವಿಷಯ ಕೊಂಚ ವಾಗ್ವಾದವಾಗಲು, ವೈದೀಕರು ತಾನು ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಬಂದು ತುಂಡು ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ವಾದವೆ ತೀರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸದರಿ ಗೃಹಸ್ಥರು ವೈದಿಕರ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸದರಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ವೈದಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬರು ಹೋದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಗೃಹಸ್ಥರು ಸದರಿ ವೈದಿಕರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ವೈದಿಕರು ಮಾಡಿದ ಶರ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ್ದರಿಂದ ವೈದಿಕರು ತಾನು ಹಿಂದೂ ಗೃಹಸ್ಥನ ಹತ್ತರ ಈ ಶರ್ತವನ್ನೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಸಿರಿದಿಟ್ಟರಂತೆ. ಅಹಾ! ಇದು ವೈದಿಕರ ಯತಾರ್ಥ ವರ್ತನೆಯ ಅರ್ಥಭಾರವೇ?

ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಹೊಡಿಕೆ ಹೊದು, ಅಲ್ಲವಾದರೆ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ವೈದಿಕರು ಕೊಡುವ ಅರ್ಥಭಾರಲ್ಲಿದೆಯೋ?

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದರ ಮೆನೇಜರರ ಬಳಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ಊರೊಬ್ಬರು ಹೋಗಿ, ಏಜನ್ಸಿ ಕೆಲಸದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಮೆನೇಜರರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶೇಕಡಾ ಕಮಿಶನ್ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಮೆನೇಜರರು—ನಮಗೆ ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭವೇ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಶೇಕಡಾ ೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಮಿಶನ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಏಜಂಟರು ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಗಿರಾಕಿಯೊಬ್ಬರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ "ನೀವೇ ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ತನ್ನಿರಿ" ಎಂದು ಅವರನ್ನೇ ಮಾರಣೆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಸದರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಮೆನೇಜರರು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಂತೆ ಕಮಿಶನ್ ಕೊಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ಇನ್ನಾಂ ಕೊಟ್ಟರಂತೆ. "ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೇ" ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಶ್ರುತಿಭಾರವೋ ಅರ್ಥಭಾರವೋ ಎಂಬದಾಗಿ ವಾಚಕರೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರಿ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂಥಾ ಪರಿಸಾಯ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ "ಅವರು ನಿಮಗೆ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರಿ, ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆದರೆ ಅವರ ನಡತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯ ಬೇಡಿರಿ; ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೇ ಹೊರತು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತು, "ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ, ಸಭಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪೀಠಗಳು, ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು, ಜನರಿಂದ ಬೋಧಕರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು; ಇವುಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಈಗಿನ ಬೋಧಕವರ್ಗವೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವೈದಿಕ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವರಿಗೆ ಸರಿಬೀಳುತ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಿಯುವದೇ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ವೈದಿಕನಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ವಂದನೆ ನನುಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ "ಅವನು, ಇವನು, ಗರ್ವಿ, ಅಹಂಕಾರಿ, ಅವನಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಸಭಾತಿಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದವಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಉಂಟೆಂಬದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಅನುಭವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಪತ್ರವು ಉದ್ದವಾದೀತೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಕೊಂಚ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಎಂದಾದರೂ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ವೈದಿಕರು ಜಾಗರೆ ಮಾತ್ರವೇ ತಮ್ಮ ಆಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಲೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕದ್ದು ಹೋಯಿತೆಂತಲೂ ಕ್ರೈಸ್ತರೇ ಕದ್ದಿರ ಬೇಕೆಂತಲೂ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಾಪ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಮಾತ್ಸುಗಳನ್ನು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರಲ್ಲಾ! ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಸಮಾಧಾನ ವಾದವನಾಗಿದ್ದರೂ ಶಾಂತರೂ ಧೀರ್ಘವಂತರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದಂತಿರಲಿ, ಬರೆಯುವವರು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಬರದರೂ "ಅಬ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೋಮ ಮಾಡಿ, ಗಡ್ಡ ವಿೂಲೆ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಾ" ಎಂಬ ನುಡಿಗೆ ಅರ್ಥಭಾರವನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ವಿಹಿತವೇ.

ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳಿರಾ! ಹಲವು ಕ್ರೈಸ್ತ ವೈದಿಕರ ಧರ್ಮ ನುಡಿ ನಡೆಗಳ ಅರ್ಥಭಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕಾನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಬರೆಯಬಹುದಾದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ.

ನಿತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದ ವಾರುಧಿ
ನಿತ್ಯ ಸುವಿಚಾರಾತ್ಮ ಗಮ್ಯನೆ
ನಿತ್ಯ ನಿರುಪಾಧಿಕ ನಿರಂಜನ ನಿತ್ಯನಿರ್ಮಲನೆ ॥

ಸತ್ಯ ಸಹಜಾನಂದ ಶುಭಕರ
ಮೃತ್ಯುನಾಶ ಪರೇಶ ಪಾವನ ।
ಸತ್ಯ ಸಂವಿನ್ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಿಸು ಭುವನ ಸಂಕುಲವಾ ॥

[illegible] ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಜಾಬಂಧು ಎಂಬ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಶುರು [illegible] ಸಂಪಾದಕರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ಸ್ವೀ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

—o—

ಪಶ್ಚಿಮ, ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ, ದಕ್ಷಿಣಹಿಂದುಸ್ಥಾನಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವು 10 A ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು.

ಮಂಗಳೂರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೆ. ಆರ್. ಎ. ಗ್ರೈಹೆಮ್ ದೊರೆಗಳವರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೪ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ದಿನದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಮೈಲ್ ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ನಾಳೆ ಯಾ ನಾಡಿದು ಎಮ್. ಅಬ್ದುಜುದ್ದಿನ್ ಖಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದೂರರವರಿಂದೆ ಇವರು ಚಾರ್ಜನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಂತೆಯೂ ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರು ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಡಿಗೆ ತೆರಳುವರಂತೆಯೂ ವರ್ತಮಾನ ವಿರುವುದು.

ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳಾದ ಖಾನ್ ಬಹದೂರ್, ಎಮ್. ಅಬ್ದುಜುದ್ದಿನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದೂರರವರು, ರಮ್ಜಾನ್ ಹಬ್ಬದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ವಾಡಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯ 'ಬಾವುಟಕೆಟ್ಟೆ'ಗೆ ಬಂದು ಕಾಜಿ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಹಿಂದು ಶಹಾಲನ್ನೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ಮ. ರಾ. ರಾ. ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಚಾವಡಿ ಮನೆ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರವರನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರಾಗಿ ಆರಿಸಿರುವರು.

ಹೊಸದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿರುವ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಬಿ. ಮಂಜುನಾಥ ಬಾಳಿಗರವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಜೆಯನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೮ರಿಂದ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಇವರ ಮೇಲಿರುವ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ನವರು ಹೊಸದುರ್ಗದ ಸಬ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಮ. ರಾ. ರಾ. ಯು ರಾಮಪ್ಪ ಬಿ ಎ ಬಿ ಎಲ್ ಇವರು ಕುಂದಾಪುರದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಿಸ್ಸಿನ್ಸ್ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯ ಒಂದು ತಾಲೂಕು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜನ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಇಸಂಗಳು ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಯವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಲೆಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸಿರ್ಕ ರೆವಿನ್ಯು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ

ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್. ಅದವಾ ಎಮ್. ಬಿ ಸಿ. ಎಸ್. ಅಥವಾ ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ವೈದ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸಾದ ಡಾಕ್ಟರರವರು ಕೊಡುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಜನುಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಹಾಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತ ಸರಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ನೇಚ್ ಕೋಚ್ಸ್ ಆಕ್ಟೆಂಬ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಪೋರ್ಟ ಕಂಪೆನಿಯ ಮಾಲಿಕರು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಾಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.

ಈ ತಿಂಗಳ ಸೆಶನ್ಸ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ತನಖೆಯು ಈ ದಿನದಿಂದ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ತಿಂಗಳ ಸೆಶನ್ಸಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೦೨ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಒಟ್ಟಿದ್ದು ಮರಣ ಖಾನೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಾ. ೩೦ಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರ್ಮೆಂಟ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಕ್ಟಿಕಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಲನೇ ಸೆಕರ್ಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಸಾಧಾರಣ ೫೫ ಮಂದಿ ಉಮೇದ್ವಾರರಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರವೇ ಸೆಕಂಡರಿ ಗ್ರೇಡಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಉಮೇದ್ವಾರರ ಪೈಕಿ ಬ್ರೇನಿಂಗ್ ಶಾಲೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಮೋಡಲ್ ಶಾಲೆಯ ಏಸೇ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಬಿ ಹೋಬಯ್ಯ ಸೆರೆಗಾರರವರೂ, ಬೇಕಲ ಬೋರ್ಡು ಮುಕ್ಕ ವಾರ್ ಶಾಲೆಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಎಡ್. ರಾಮಚಂದ್ರ ಪೈಗಳವರೂ, ದರ್ಮಸ್ಥಳ ರಿಸಲ್ಟ್ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಿಸ್ಟರ್ ತಿ ಅನಂತಯ್ಯನವರೂ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ತೇರ್ಗಡೆ ಪಡದ ಐದು ಮಂದಿ ಉಮೇದ್ವಾರರ ಹೊರ್ತು ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲವರೂ ಏಸೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಳೆದ ವಾರದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಿಡುಬು ರೋಗದ ಮರಣವೂ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗು ಮರಣವೂ ಇತ್ತು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಪುನಹ ಇಡುವರೆ ಆಲೋಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಇದೇ ಬರುವ ತಾ ೧೦ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಬೋರ್ಡು ಮೆಂಬರರ ಒಂದು ಸ್ಪೆಶ್ಯಲ್ ಸಭೆ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆರುವದು.

ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸನ್ನು ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಾ. ೧೫ ರಲಾಗಾಯ್ತು ಮ. ರಾ. ರಾ. ಕುಂಞಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ ರವರ ದುರುಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶುರುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟಿನಿಕ್ಷನ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿ ಸವಾಲು ಮಾಡುವ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ವಾರುಪತ್ಯೆವನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಇಂಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಟಿ ರಾಮಪ್ಪ ಎಂಬ ಹಿಂದಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸಾರ್ಜಂಟ್ ಕೈಬ್ಬಸರವನಿಗೆ ಕುಮಾರಿ ರತ್ನಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಕಳವಂಜೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಆರೋಪಿನ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೆಜರಿ ಡಿಪ್ಪುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರವರು ನಿನ್ನೆದಿನ ಮುದ್ದೈಯಾಲಿಗೆ ೬ ವರುಷ ಕಠಿಣ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಕಳದ ಬುಧವಾರ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯ ಎಮ್. ಸಿ ಸಿ ಯಾ ಮಂಗ್ಳೂರು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ, ಕೊಯಮುತ್ತೂರು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ ಮೇಜ್ ಎಂಡ್ ಪಂದಾಟವು ಜರಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನವರೇ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾದರು

ಪೋಲೀಸು ಶೀಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಡತಕ್ಕವರೆಂಬ ವ್ಯಾಸ್ ಪಡಿಸಿದ ತಪ್ಪುಗಾರರ ಪೈಕಿ ೧೯೦೬ರಲ್ಲೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ತಕ್ಕೀರು ನಡಿಸಿ ಪರಾರಿಯಾದ ಉಳುವಾ ರುಮ ಮದೆ ಮತ್ತು ಕಾಡುಬೆಟ್ಟು ಬಿಲ್ಲ ಪಕೀರ ಎಂಬ ಇವ್ವರು ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ವಂಚನೆಯಿಂದ ತಿಂದುಹಾಕಿದ ಕಾರ್ಕಳ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು ಪೇದೆ ಅನಂತ ಎಂಬ ಈ ಮೂವರನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈದುಮಾಡಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೊಕದಮೆಗಳ ತನಖೆ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು.

[illegible] ವ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಸಾಹೇಬ್ ಎಮ್. ಅಬ್ದುಜುದ್ದಿನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಸಾಹೇಬರವರ ಮೇಲೆ ಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಅಬ್ದುಜುದ್ದಿನ್ ರೋಡ್ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಡುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಬಾತ್ಮೀದಾರರೊಬ್ಬರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮೆ. ಪಿಟರ್ ಡಿ'ಸೋಜ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್‌ರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೩೦ರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್. ಎಲೀಸ್ ನೊರೋಜಾರವರ ಕೂಡೆ ವಿವಾಹಿತರಾದರು. ವಿವಾಹ ಪ್ರಸ್ತಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಕುದ್ದೆದಾರರೂ ಯುರೋಪಿಯರೂ ದೇಶೀಯ ಪ್ರಮುಖ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಒಂದಿದ್ದರು ಮೆ' ಪಿಟರ್ ಡಿ'ಸೋಜರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಂಟ್ ಎಲ್ಲೊಸಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡದದ್ದಾಗಿರುವುದು. ಇವರು ಈಗ ಕಾಲೇಜಿನ ಎಮ್. ಎ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ವರುಷಪ್ರತಿ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು.

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಗುರುಗಳಾದ ಜೋನ್ ಅಬ್ರೆಪೊರವರು ತಾವು ಸಂಚಯಿಸಿಟ್ಟ ಧನವನ್ನು ತಾನು ಜೀವಿತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಸೇವೆಗೈದ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೂ, ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಬಡವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ, ತನ್ನ ಸಮ್ಬಂಧಿಕರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಿರುವರಲ್ಲದೆ ರೂ.೬೦೦ ನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಮುಲ್ಲರರ ಕುಷ್ಟ ರೋಗಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೂ, ರೂ ೬೦೦ನ್ನು ಮಿಲಾಗ್ರಿ ದೇವಾಲಯದ ಕಬ್ಬೋಣ ಪಂತಿಗೂ ದಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಈ ಗುರುವರ್ಯರು ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡದಿದ್ದರೂ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪದವಿಯಾದ 'ವಿಗಾರ್ ವಾರ್' ಎಂಬದನ್ನು ಸಹ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಗುರುಕೆಲಸದಿಂದ ವ್ಯಾಯಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ಸಹಾ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಕಳದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಣದಮಾವಾಸ್ಯೆ ದಿನ ಬಹಳ ಜನರು ಕೂಡಿ ವಾಡಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನನಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ 3 ವ್ಯಾಕಾಹುತಿಗಳಾದ ಕಾರಣ ಇದೇ ತಾ 3ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮಹಾಲಯದಮವಾಸ್ಯೆಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಜನರು ಬಂದದ್ದು ಬಹಳ ಕೊಂಚವೇ ಕೆಲವರು ಒಂದು ಬಹಳ ಹೆದರಿ ಸ್ನಾನದ ಹಂಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸಮುದ್ರ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಸುದಾರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ತಾ. 2ನೇಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆ ನೆರವಿತ್ತು. ಮ. ರಾ. ಬಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು "ನಿಷ್ಕಮತ್ಯದ" ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಓದಿದ ನಂತರ ರಾ. ಬಿ. ದೇವಪ್ಪಯ್ಯರೂ, ಮಿ. ಜೆ. ಮೇಲೋತ್ತರವರೂ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಭಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ತ್ರಾರ ಮಿ. ಬೆ. ರೊಬರ್ಟ್ಸ್ ರವರು ಉಪದೇಶ ಪರವಾಗಿಯೂ ವಂದನೋಕ್ತಿಪರವಾಗಿಯೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರು.

ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರಾದ ಮೆ. ಕೌಚ್ ಮ್ಯಾನ್ ಧೊರೆಗಳು 2 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮೊಕ್ಕಾಮು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಿನಿ ಸಂಘವು

ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜುಲೈ ತಾ. ೭೦ಲ್ಲು ಕೂಡಿದ ಸಭ್ಯರಿಂದ ನಿರ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ ಮೊನ್ನೆ ಸಪಟಂಬರ ತಾ. ೩೦ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ೪ಂಟೆ ೩ಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೫ ಮಂದಿ ಸಭಿಕರಿಂದ ಸಂಘವು ನೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಜನರು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಸಂಘಗಳು ಅಗತ್ಯ, ಇವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವರು. ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಘದ ಸದುದ್ದೇಶವು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಪಿ. ಎನ್. ಮಾಧವ ಭಟ್ಟರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಸ್ವಾಗತವು ಸಮರ್ಪಿಸೋಕಾಯಿತು. ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತದಿಂದ ಮ. ರಾ. ಶ್ಯಾಮ ಕೇಶವಯ್ಯನವರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವು ಕೊಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದಿನ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೂ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸೂಚಿಸುವವರಾದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮ। ರಾ। ಕಾವೇರಿಕಾನ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು ಸೀತಾದೇವಿಯ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಕುರಿತು, ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ ತಿಳಿಗನ್ನಡದಿಂದ ಬಗೆರೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಓದಿದರು. ನಂತರ ಊರ ಜನರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂಬುದು ಯಸ್. ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟರಿಂದಲೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಕಟ್ಟಿಂಗಾಡಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರಿಂದಲೂ, ಉದ್ಯಮಂ ಸಾಹಸಂ ಧೈರ್ಯಂ, ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೆಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಅಲೇಖಾಂಡಾ ಧ್ಯಾಯ ಯಜ್ಞ. ಮಹಾಬಿಂಗ ಭಟ್ಟರಿಂದಲೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಓದಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಮ್ಮೀಯಲಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವ್ಯಾಸವೂ ಬಾಳಲಿಯೆಂದೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ವ್ಯಾಸರ್ಷಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ಪುತ್ತೂರು ಬರುವ ದಸಂಬರ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಕ್ಕೆ ವಾಮಿಜೆ ಸುಬ್ರಾಯನು ಕೋವಿ ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಇವನ್ನೆ ಹೊಸತು ಪಡಿಸಿ ಲೈಸನ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಜನರು ತಾಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸುದಾರರಿಗೆ ತಲ್ಪುವಂತೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ಆಫೀಸು ಸಂತರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಬರುವ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಿದ್ದರೆ ಕೋವಿಯ ಸಂ ಕೂಲೇ ಹೊಸಬರುವ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ್ನಾತ್ತು ಇಂಪೆಕೆಂದೂ ಹೀಗೆ ಅಮಾನತು ಇರಿಸಿಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗ್ಬೇಕಾಗುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮೇಶ್ವರ್ಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯಿನ ಉಪಯೋಗವು ಸಮ್ಮಂದ ತಾರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾಡಿಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಜಾತಿಯವರು ಸಂಬಂಧ ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಬಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕಾಂಡಸೆಂದೂ, ಹೊಡುಗರಿಗೂ ಒಳಿತಾಗಿ ಮಿತ್ತನಡ್ಕದ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಾ ೩೦ನೆ ಗುರುವಾರ ಅರ್ಜಿ ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಅಜ್ಞೆ ಹೊಡಿಸಿದರು

ಬಂಟ್ವಾಳ. ಇಲ್ಲಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಮೂರು ವಿದ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಈಗ ಸದರಿ ಕಛೇರಿಯವು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಪೇಟೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಿರುವ ಟಪ್ಪಾಲ್‌ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಈ ಜಿಲ್ಲೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಹುದಾಗಿ ಊರನಿವಾಸಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರಕೊಂಡಿರುವರು. ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸನ್ನು ವೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೊದಲೂ ಒಂದೆರಡು ಅರ್ಜಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಛೇರಿಯವು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಊರ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಛೇರಿಯವು ಪಾಲಿ [illegible] ಲ್ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು, ಈ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ಹೆಲವು ತರದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ [illegible] ಹೇಗಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಜಿಗಳಂತೆ ಇದೂ ಅರ್ಜಿಯು ಖಾಲಿಯಾಗದೆ ಇರಲೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸರಕನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ದೋಣಿಯು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2 ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ "ಅಡ್ಯಾರ್" ಸಮೀಪ ವಿದ್ಯ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾಪಿಳೆಯರು ಹುಡುಗರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ದೋಣಿಯು ಮುಳುಗುತ್ತಲೆ ಒಬ್ಬ ಮಾಪಿಳೆಯು ಈಜುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಈಜಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿತವನಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೇಳುತ್ತಿರಲು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ದೋಣಿಯವರು ಕಂಡು ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಮುಳುಗಿದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಸಾಹುಕಾರರ ಶುಮಾರು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕ್ರಯದ ಮಾಲು ಇತ್ತು. ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿದ ವದಂತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ತಲ್ಪುತ್ತಲೆ ಮಾಲಿನ ಮಾಲಕರ ಕಡೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಮಾಲನ್ನು ತೆಗಿಸಿದರು. ತೆಗಿಸಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿ, ರಾಗಿ, ಬೆಲ್ಲ, ರಂಗೂನ್ ಅಕ್ಕಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸದರಿ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಇದು ದೋಣಿಯನ್ನೇ ಹುಡುಗರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಪಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿರುವದರ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸರಸ್ವತಿ ಇಂಕ್‌ಪಿಪೊ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಹಸುರು, ನೀರಳೆ ಶಾಯಿಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ, ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ, ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನೂ ತಯ್ಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ ಮಿಹಳ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕ್ರಯಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 0-8-0ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಇತರರಿಗೆ ರೂ.0-10-0.

ಎಂ ಟಿ ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರಮಂ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ತಕಿ ಅಕ್ಕಿ	..	4-11-0
ಗುಡ್ಡು ಮಸ್ತಕಿ ,,	...	4-7-0
ಮಸ್ತಕಿ ದುಮಂ ,,	..	4-8-0
ವಕ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ ,,	...	4-9-0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಮಂ ,,	...	4-4-0
ಮಸ್ತಕಿ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ,,	...	5-11-0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ	...	7-13-0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ 2ರ	...	5-2-0
ಉಮ್ಮು ಗೋಣಿ ೧ರ	...	3-11-0
ಖೊಪ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ		...110-0-0
ಖೊಪ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	...	7-8-0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...	..185-0-0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	..	...125-0-0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	...	75-0-0
ಕಡ್ಡಿ ಗೋಟು	...	60-0-0

ಮಿತ್ತನಡ್ಕ

ಈ ಮಿತ್ತನಡ್ಕ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಹುಲಿಗಳ ಉಪದ್ರದಿಂದ ಗೃಹಜಂತುಗಳಿಗೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿದೆವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಯ ಸಾಕಾಣಿ ನಾಯಿಗಳೂ ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ತುತ್ತಾದುವು ಇದೇ ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೫ಕ್ಕೆ ಮಿತ್ತನಡ್ಕದ ಸಮೀಪದ ಸನ್ನಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಊರ ಇಸ್ಮಾಲಿ ಬ್ಯಾರಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಹುಲಿ ತಿಂದುಹಾಕಿ ಎರಡನೆಯ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಂತರ ತಿಳಿದು ಬಂದು ರುಂಡ ಮುಂಡ ಮುಂತಾದ ಎಲುಬುಗಳನ್ನು ಸ್ವಜಾತಿಯವರು ನಂತರ ದಫನ ಮಾಡಿದರು ಊರಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಲೈಸನ್ಸು ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸದರಿ ನರಭಕ್ಷಕ ವ್ಯಾಘ್ರವು ಈಗ ಊರುಮನೆ ಸಮೀಪ ಘರ್ಜಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಭಯಪಡುವು ದಾಗಿದೆ. ಆ ನರಭಕ್ಷಕ ವ್ಯಾಘ್ರವು ವಗೈರೆಯನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ದಯಾಳು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯ

ಪ್ರಕಾಶ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಹೊನೆಲುಲು ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಡ್ರಿಂಕರ್ ಹೋವ್, ಕ್ರಿ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ಟ್ಟಿ. ಹಾಲ್‌ಮೇನ್ ಎಂಬ ಡಾಕ್ಟಾರರು ಕುಷ್ಠರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ರೋಗಬೀಜಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿರುವರು. ಈ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕುಷ್ಠರೋಗವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಂದಾಪೆ ಕೆಲಿಫೊರ್ನಿಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೊಸ್ ಏಂಜಿಲಿಸ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಪತ್ರದ ಆಫೀಸನ್ನು ಯಾರೋ ದ್ವೇಷಕರು ಸಿಡಿಮದ್ದಿನಿಂದ ನಾಶಪಡಿಸಿರುವರು. ಇಷ್ಟುತ್ತು ಜನ ಆಫೀಸು ಕೆಲಸದವರು ಇದರಿಂದ ಮರಣ ಪಟ್ಟಿರುವರಂತೆ.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ಸರಿಸ್ಸಿ 'ಡೈಸೀನ್ ಎಂಬ್ಲಿ' ಎಂಬ ಜೀನಿ ಸರಕಾರದವರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯು ಪ್ರಥಮ ಸರ್ತಿಗೆ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಮಾತ್ರವಿರುವುದು.

'ಸ್ಟೆಂಡಾರ್ಡ್ ಆಯಿಲ್ ಕಂಪೆನಿ' ಮತ್ತು 'ಎಸ್ಕಿಕ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಮ್ ಕಂಪೆನಿ' ಎಂಬ ಎರಡು ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಕಂಪೆನಿಗಳೊಳಗಾದ ಕರಾರನ್ನು ಉಭಯತರೂ ಪಜಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ರಯದ ಮೇಲಾಟವು ನ್ಯೂಯೋರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು.

ಮೈ ಜಿ. ಎಸ್. ಕಪರ್ದೆಯವರು ಲಂಡನ್ನಿನಿಂದ ರಂಗೂನಿಗೆ ತೆರಳಿರುವರು. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಪೀಲನ್ನು ಪ್ರಿವಿಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವರೆ ಇವರು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದರು.

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಮುಜಫರಪುರದ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

ನಾಣ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೇವನಾಗರಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಮಾವೇಶಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾಗರಿ ಪ್ರಚಾರಿಣಿ ಸಭೆಯವರು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಗಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಶಾಚಿಯು ಗಿ,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಬಂಗಾಳಿ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ತಂದು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಂತ್ರ ನಡಿಸುವೆನೆಂತ ರಕಾಯಿಸಿ ಈ ಬಂಗಾಳಿ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಜಾನೆಂಡಿಯಾ ಕರೀಮ್ ಎಂಬವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು ಈ ತಿಂಗಳ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವರು.

ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ದಯಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿಯವರನ್ನು ಜರೆದು ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿನ್ ಎಂಬ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಂದ ನವೀನ ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳ ಶಾಸನಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ರೂ. ೫೦೦೦ರ್ಸ್ ಜಾತಿ ಜಪ್ತಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಲಾಹೋರಿನ ಮಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ವೇಟ್ ರವರು ಕೇಳಿರುವರು.

ಪಂಜಾಬು, ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಮತ್ತು ಬರ್ಮಾ ಯಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಕೂಡಿ ಮಿಂಜೋರ್ ನಾಸಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ಉಪಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವರು.

ಮಿಸಿಸ್ ಅನ್ನಿಬಿಸೆಂಟರವರು [illegible]ಶಿಸಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು [illegible]ಪಿಸುವರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬರದಿರುವ ವಿನ್ನಹ ಪತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಗಳವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರಂತೆ.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೭ರಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ವಂಗಭಂಗ ದಿನಾಚರಣೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂಗಾಳ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರಜಾಮುಂದಾಳುಗಳ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದಿನಾಚರಣೆಗೆ ಸರಕಾರದವರ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲವೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಾಲಾ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಗಭಂಗ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರಕೂಡದೆಂದೂ ಅಥವಾ ಆ ದಿವಸ ಜರಗ್ಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಭೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸಹಾ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ ಈ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹ ಮುತ್ತು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪ್ರಸರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಕೂಡದೆಂದು ಸಹಾ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಾಖಲರವರು ಅಧಿಕೃತ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಎಂಬ ಪತ್ರದ ಮಾಲಿಕರನ್ನು ಸರಿಯಾರು ಮಾಡಿಸ್ದು ಉಚಿತವಿಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನು ತೀರ್ಮಾನವಿತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸವಾಚಾರವು 'ಹಿಂದೂ' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು —ನಮ್ಮ ಆಗಿನ ಗೌರ್ಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ ಈ ಸ್ವಾನಗೀಕೃತ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರವನ್ನು ಇವರು ವಿಜಯ ವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ್ದನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ವರ್ಣಿಸಿ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮೊಂ ಅರಸರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಲೇಖನ ಬರೆದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಾಲಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರವರನ್ನು ಮೂದಲಿಸಿ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು ಹೊಲೊಂಕದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡುವ 'ರ್ಯಟರ್' ಎಂಬ ಕಂಪೆನಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ್ಳೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯುವರಾಜರವರ ಭೇಟಿಯು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಲೇಖನಗಳು ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವಾಗ ತಾನು ಈ ಲೇಖನಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವತಹಾ ಓದಿ ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪತ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದು ತನ್ನ ನೋಟು ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಿಸಿರುವನೆಂದೂ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಪತ್ರದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವರೆ ತನ್ನನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆಲ್ಲಾ, ಇಂಥವರನ್ನು ಎಂದೂ ಶಿಕ್ಷಿಸಕೂಡದೆಂದೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾಗುವ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಈ ಪತ್ರದವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂಥಾ ಅವರ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಪ್ರಚಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವದೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಮಿ। ಗೋಖಲೆಯವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾರತ ಸೇವಾ ಸಂಘದವರ ಒಂದು ಶಾಖೆಯು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣಾಗುವುದು ಈ ಶಾಖೆಯ ಸೋಲ್ಸಿಟರವರು ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರಾದ ವಿ. ಎಸ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ಕೆಲವು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮದ್ರಾಸು ವ್ಯಾಂತ್ಯಗಳ ಮೆಂಬರಬೊಡನೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಒಂದಿರುವರು. ಮದ್ರಾಸಿನ ಮಹಾಜನ ಸಭೆಯವರು ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಮಾತಿರುವರು.

2—8—0; 3—0—0

ದಾರಗಳು,

16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾನಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಹೆ. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

ಮಯಾಕಾವ್ಯ"

ನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ರುವಂತೆ ಕ್ಲೋಕ, ಪದ, ಕಬ್ಬ, ಅನ್ವಯ ತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿ ಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲಸೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾ)

ಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಶಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪ —4—()

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಮುದಿ ತೈಲ.

ಕ್ಷೌರಿಕಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಬಾಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಮಹಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಕುಮಾರರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಡಾಕ್ಟರ್ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.

ಅಂತಹ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದುವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಎಸ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್.,

216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಕೌಮುದಿ*

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮತ್ತು ರಾ। ರಾ। ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು,

ಮೈಸೂರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

[illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸಂಘವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ ಜುಲ್ಮಾ ತಾ. ೨೦ರಲ್ಲು ಆಯಿದ ಸದ್ಬುದ್ಧಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ ಮೊನ್ನೆ ಸಪಟಂಬರ ತಾ. ೫ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಪರಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ೩ಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮೆಂದಿ ಸಭಿಕರಿಂದ ಸಂಘವು ನೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಜನರು ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಸಂಘಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಇವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವರು. ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಘದ ಸದುದ್ದೇಶವು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಪಿ. ಎನ್ ಮಾಧವ ಭಟ್ಟರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಸ್ವಾಗತವು ಸಮರ್ಪಿಸೋಣಾಯಿತು. ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತದಿಂದ ಮ ರಾ. ಶ್ಯಾಮೇಶವಯ್ಯನವರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಿಂದಿನ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನೂ, ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹವನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದನಂತರವರು ಆ ಮೇಲೆ ಮ ರಾ ಕಾವೇರಿಕಾನ ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು ಸೀತಾ ದೇವಿಯ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ, ಆದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನೂ ಕುರಿತು, ಸುಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ತಿಳಿಸ್ವಷ್ಟವಿಂದ ಎರೆದ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು

ಓದಿದರು ನಂತರ ಊರ ಜನರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂಬುದು ಯಸ್ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ಟರಿಂದಲೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಕಟ್ಟಿಂಗಾಡಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ಟರಿಂದಲೂ, ಉದ್ಯಮಂ ಸಾಹಸಂ ದೈರ್ಯಂ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೆಂಡರ್‌ಗಾರ್ಟನ್ ಕ್ರಮವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿದೆಯೆಂಬ ಧ್ಯಾಯ ಯಜ್ ಮಹಾವಿಂ ಬೆಳ್ಳಂಗಾಲು ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಓದಲ್ಪಟ್ಟವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತವ್ಯಾಸವೂ ಆಗತ್ಯವೆಂದು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಕೋಮಾರ್ ಸಂಕರನಾರಾಯಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾವಿಷಯ ಪ್ರಬಂಧ ರಚಿತತ್ವವನ್ನು ಒಪಿಸಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಬಂಬೆಕ್ಕಾನ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರೂ ವಿವರಿಸಿದವರಾದರು. ತದನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಎದ್ದು ನಿತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಿಷಯಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಕಲರಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ೨ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರುಗಳು ಮುಂದಿನ ಸಭೆಗಾದರೂ ಇವ ಸೂಚನೆಗೆ ಮೇಲು ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ಬರುವ ಸಭೆಯು ಸರಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟದೆ. ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಲಿಗಳನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುಕ್ತಾಯಿಸುವಂತಾ ಆ

ಈ ಸಭೆಯು ಇನ್ನು ಅಂತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಕಾಲ ಬಾಳಲಿ ಎಂದು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಹಾರೈಸುವ

ವಿತ್ತನಡ್ಕ. ಈ ಸಿಕ್ಕಸ್ಥಾ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತೂ ಹುಲಿಗಳ ಉಪದ್ರವದಿಂದ ಗೃಹಪಶುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಕೊಂಡಿದೆವಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿ ಮನೆಯ ನಾಕಣೆ ನಾಯಿಗಳೂ ಕಾಡುಮೃಗಗಳ ಕುತ್ತಾದುವು ಇದೇ ಕಳವ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೨ಕ್ಕೆ ವಿತ್ತನಡ್ತಾದ ಸಮೀಪದ ಸ್ಥಳ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಊರ ಇಸ್ಮಾಲಿ ಒಬ್ಬನ ಎಂಬವನನ್ನು ಹುಲಿ ತಿಂದುದು ೩ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ತಿಳಿದು ಬಂದು ರುಂಡ ಮುಂಡ ಮುಂತಾದ ಅಲ್ಪಾವಶೇಷಗಳನ್ನು ಸ್ವಜಾತಿಯವರು ಸಂತರ ದಫನ ಮಾಡಿದರು ಊರಲ್ಲಿ ಕೋವಿ ಲೈಸನ್ಸು ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಸದರಿ ನರಭಕ್ಷಕ ವ್ಯಾಘ್ರವನ್ನು ಈಗ ಊರುಮನೆ ಸಮೀಪ ಘರ್ಜಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಭಯಪಡುವುದಾಗಿದೆ. ಆ ನರಭಕ್ಷಕ ವ್ಯಾಘ್ರವ ವಗೈರೆಯನ್ನು ಬೇಜಯಾಡಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ದಯಾಳು ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಸೂಚಿಸುವುದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯ

ಪುರವಾಸಿ

ಬೆಳ್ಳಣ್ಣ, ಉದ್ಯಮ ಶಾಖೆಯಿಂದ ನಂಬ್ರ ಗುತ್ತಿನ ಬೆಳ್ಳಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಸಂತೆಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಇತ್ತು. ಆ ಬ್ಯಗ್ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಮಂಗಳೂರು ಮಂದಾಪುರ ದಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಮಾಡಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೫ನೇ ಸೋಮವಾರ ಲಾಗಾಯಿತು ಸಂತೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರಿ ಧರ್ಮದ ಭಾವಿಯ ಹತ್ತರ ಮಾರ್ಕೆಟುಗಳನ್ನು ವಗೈರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಆ ದಿವಸ ಸಂತೆಯು ವಾದ್ಯ ಘೋಷಗಳಿಂದ ಸೇರ ವೇರಿತು ಶುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಜನಗಳ ಸಭೆ ಕೂಡಿ ಒಳ್ಳೇ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಆಗಿದು ರಘ್ಹೂ ಆಯಿತು.

ಎರಡನೇ ಸಂತೆಗೆ ಕಾರ್ಕಳ ಡಿವ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲದಾರರಾದ ಮ ರಾ ರಾ ಕೆ ರಾಮವರ್ಮ ರಾಜರವರು ಸರ್ಕಿಟಿನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತೈಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಹ ಸಂತೆಗೆ ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅತೀ ಆನಂದ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಮದು ರಘ್ಹೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಂಶಯ ಇರುವಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಸದರಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರವರು ತ್ವರ್ಮ ಹುಕುಂ ದಯಾಲಿಸಿದರೆ ಮಹದಾದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು

ಈ ಸಂತೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತೀ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿಯ ಇನಾರ್ಮಿಯ ಗುರುಗಳಾದ ವಾದರ್ ಪಿಂಟೊ ಅರ್ ತಿ ಸೋಜರವರು ಉಪಕಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಎಂದೂ ಮರೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಮ್ಮೆರ್ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರಾದ ವಾದರ್ ಕೋಜರವರಿಗೆ ದೈವ ದೇವರು ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಲಿಜೊಂದೂ ಇವರು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಚಿರಕಾಲ ಜೀವಿಸಲಿಜೊಂದೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ

ಪುತ್ತೂರು ರವರ ದರಂದರ ತಿಂಗಳ ೫ಗಳಿಕ್ಕೆ ಪಾಯಿಪೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋವಿ ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈ ಮಾಡುತ್ತು ಪಡಿಸಿ ಲೈಸನ್ಸುಗಳು ಸಾಗಿಸಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಕಳಗಿರೊಳಗೆ ಲೈಸನ್ಸುದಾರರಿಗೆ ತಲ್ಪುವಂತೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕು ೧೫ನೇ ತರುವಾಯ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಾ ಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ತಿಂಗಳ ೧೫ರೊಳಗೆ ಲೈಸನ್ಸುಗಳನ್ನು ಪಟಿಯಿಸಿದ್ದರೆ ಕೋವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಿರುವ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಎಂಬ ಆಮಾನತು ಇಂಥಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಕಮೀಷನರ್ ಸ್ವಹಸ್ತದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೈಸನ್ಸುಗಳು ಇಂಡಿಯಾದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸು ಇಸ್ಮಾಲ್ ಸಾಹೆಬ್ ರವರ ಉಪಚಾರ ಸಮ್ಮಂದ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ಜಾತಿಯವರೂ ಹಿಂದೂ ಜಾತಿಯವರೂ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂತೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಜಾಗವನ್ನು ಸಂತೆಗೆ ಬಿಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ಜನರು ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಿತರಾದರು

ಒಂಟ್ವಾಳ ಇಲ್ಲಿ ಮೆಜೆಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೊಗಿ ಈಗ ಸದರಿ ಕಛೇರಿಯವ ಪಾಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಪೇಟೆಗೆ ಸಹ ದೂರವಿರುವ ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸಿನ್ನು ಈ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಊರಿನವಾಸಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರಕೊಂಡಿರುವರು. ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸಿನ್ನು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿ ಈ ಮೊದಲೂ ಒಂದೆರಡು ಅರ್ಜಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಟಪ್ಪಾಲಾಫೀಸಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟೋಣವು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಊರ[illegible] ನಿವಾಸಿಕರ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟೋಣವು ಖಾಲಿ [illegible] ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಕಟ್ಟೋಣದೊಳಗಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹಲವು ತರದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ [illegible] ಆದರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಜಿಗಳಂತೆ ಇದಿನ ಅರ್ಜಿಯು ಖಾಲಿಯಾಗದೆ ಇರಲೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸರಕನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ದೋಣಿಯು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ "ಅಡ್ಯಾರ್" ಸಮೀಪ ವಧ್ಯ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು. ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾಪಿಳೆಯ ಹುಡುಗರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ದೋಣಿಯು ಮುಳುಗುತ್ತಲೆ ಒಬ್ಬ ಮಾಪಿಳೆಯು ಈಜುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಈಜಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಿತವನಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗೇಳುತ್ತಿರಲು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದ ದೋಣಿಯವರು ಕಂಡು ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಮುಳುಗಿದ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಗೌಡವಾರಸ್ಥತ ಸಾಹುಕಾರರ ಶುಮಾರು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕ್ರಯದ ಮಾಲು ಇತ್ತು ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿದ ವದಂತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ತಲ್ಪುತ್ತಲೆ ಮಾಲಿನ ಮಾಲಕರ ಕಡೆಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರು. ತೆಗಿಸಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕುರುಳಿ, ರಾಗಿ, ಬೆಲ್ಲ, ರಂಗೂನ್ ಅಕ್ಕಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಸದರಿ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಇದು ದೋಣಿಯನ್ನೇ ಹುತ್ತಾರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಪಿಳೆಯರು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿರುವದರ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು.

ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸರಸ್ವತಿ ಇಂಕ್‌ಡಿಪೊ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ವದೇಶಿ ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಹಸುರು, ನೀರಳ ಶಾಯಿಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ, ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ, ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನೂ ತಯ್ಯಾರಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಹಳ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಕ್ರಯಿಸುತ್ತಿರುವರು

ಲಾಭ! ಹೊಸ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ | ನೇ ಭಾಗ

೪ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೦-೬-೦ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಇತರರಿಗೆ ರೂ.೦-೧೦-೦.

ಎಂ ಟಿ. ವೆಲ್ಲಪ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಜೈನಸಂಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ರೂ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ಕತಿ ಅಕ್ಕಿ	..	4—11—0
ಗುಮ್ಮ ಮಸ್ಕತಿ ,,	..	4—7—0
ಮಸ್ಕತಿ ಮುಯಿ ,,	.	4—8—0
ವಕ್ಕಲ ಸುಗ್ಗಿ ,,	.	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಯಿ ,,	..	4—4—0
ಕಿಲ್ಲಿಗೆ ,,	. ...	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ	.. ...	7—13—0
ಕುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ ೭೮		5—2—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	...	3—11—0
ಖೊಪ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	.	110—0—0
ಖೊಪ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	. ...	7—8—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	... .	...185—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	. .	...125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	... ...	75—0—0
ಕಪ್ಪು ಗೋಟು	.. ...	... 60—0—0

ಅಪೂರ್ವ ಪುಸ್ತಕಗಳು

1.	ಧನ್ವಂತರಿ ಸುಧಾಸಿತ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
2.	ಚಿಕ್ಕ ಚೂಡಾಮಣಿ	0—4—0
3.	ಬಾಲರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
4.	63 ಶಿವಶರಣರ ಕಥೆ	1—8—0
5.	ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು .	0—12—0
6.	ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
7.	ವೀರಶೈವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಆಗಂಡೇಶ್ವರ ವಚನಾ	0—6—0
9.	ಕೈವಲ್ಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ ..	0—10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ	0—8—0
11.	ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟಿ)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—4—0
14.	ಉದಕಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟಿ) ಉತ್ತಮ	0—12—0
	,, ,, ಸಾದಾ	0—6—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಸೂರಾರು ಇತರ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು ದೊರಯುವವು

ವಿಳಾಸ — ಎಚ್ ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ದಾರಣಿಕೆ ಸುಲಭ

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಮಿಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರುಸುತ್ತೇವೆ

ನೇ ನಂ. ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಹಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—0—0 ,, 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0 ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4 12—0 1ಕ್ಕೆ 1-12—0
,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5-12—0 1ಕ್ಕೆ 2—0—0

ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್ಫ್ಲೇಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0, 1 8 0 1 12 0
1—4—0, 2—8—0, 3- 1—0, 5—8—0 4—1—0

ಥಳಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಂಕವಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆ ನಮೂನೆಯಿಂದಲೂ ಸಕಾಲ ಬಂಕೆ ರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಬುಟ್ ರಸ್ಸು

	ಸೈಜು 60 100	62 110
K	ನಂಬ್ರ 6—8—0	7—0—0
R	ನಂಬ್ರ 8-12—0	9—8—0
S	ನಂಬ್ರ 12—8—0	13—8—0
J	ನಂಬ್ರ 13—8—0	14—8—0
L	ನಂಬ್ರ 16—8—0	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇದಿರುವ ರಬ್ಬರಿ ವಿಕ್ಕಗಳುಳ್ಳ (ಬೆಲ್ಲಾರಿ ಎಟ್ಟಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಸ್ಸು

A	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12	14—0	16 90
E.	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0	16	90
	,, ,, 17—0—0	16	90 ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು
F	ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0	16	90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರೂಂವುಂಟು ಗಂಬಿವಾತ್ರೆಗಳು, ಡೆಕ್ಸ್‌ಚಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಂಬ್ಲರುಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಖಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0
ದುಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0

ಎಲ್ ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕೆಲವು ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಹರಿ ಪ್ರಿಂಟುಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದ್ವಾರಗಳು,

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಹೆಚ್ ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷ ಸಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೊಕ್ಕು ಪಾರಾಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ - ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್‌ವಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಮೆನ್‌ಶಿಂಗ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಹದ್ವಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಒಲ್ಲೆನು

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮಿದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್ ಸಿ ಸೆನ್, ಎಲ್ ಎಮ್ ಎಸ್.,
216 ಕಾರ್ನವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ — "ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು — ಎಲ್ ಎ ಫೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು,—ಮಾ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು.

ಉಡುಪಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಟ್ಟಡ

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು

ಕುಂತಳಾವಧಿದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಲವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ,

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩. ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ. ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಬಕವೂ **ಪ್ರಮೇಹನಿತ್ಯ ನಾಶಕವೂ** ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೪. ಪಂಚಪೀರಕ ಪಾಕ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಂಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲಿಯದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೫. ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅಧವಾ ಮೊಳಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ **ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು.** ವೈಪ್ಪಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೬. ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಲಿ ಅಧಾಯವಿಲ್ಲದೆ **ದಾರುಣವಾದ** ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭. ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ **ವನೌಷಧಗಳಿಂದ** ತಯಾರಿಸಿಯದೆ ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ ಉಪಾಸನಸ್ಮಂಟುನಾರ್ ಸೂಪರೇಚಕವು **ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.**

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಮ್ ನಾಥ್ ಅಂಡ್ ಕಂ.,

ವೆರಂ ಪೋಸ್ಟ್ ಮದ್ರಾಸು

೯ ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ ಚಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಾಬ್ಯಸ, ಕಫ, ಕ್ಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ಪಷ್ಟಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಗೊಳಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವ್ ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೮ ಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾವ ಔಷಧಿಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕಂಪಾಗಿಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ ಸಪ್ತವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧೦ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುಮಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು, ನಾಲಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

☞ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳೂ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ್ ನೋಡಿರಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

B M. Nath & Co, *Ayurvedic Chemists*,
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

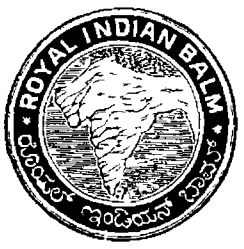

ಪ್ರಖ್ಯಾತಪಟ್ಟ ಯು ರೋಪಿಯನ್ ಡಾಕ್ಟರರಿಂದಲೂ, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಂದಲೂ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂದ —ವಾತ ಸಂದಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರಿತ, ಉಳುಕು, ಬೆಂಕಿಯುರಿತ, ಬಿಲಿಮೆ, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಆಸ್ತಮಾ ಕೆಮ್ಮು ಮುಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿಡಬಹುದಾದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುಂಕಟಿಯ ಮೇಲೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಂದಿಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಪೂರ್ತಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ೦ ೪ ೦

ಏಳಾಸ — ಮೆಸರ್ಸ್ ಕಾಪೆಸ್, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು ಪಲ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ
ಬಿ ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.

ಬಿ. ಎಸ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಬಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಂಪಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಳ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂದುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟುನೋವು, ಜಖಮ್, ಉಳುಕು, ಪಾಯಿಗಾಲ್, ಪಕ್ಷಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕೆ ಸಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ರ ಕ್ರಯ 0—8—0.

ಆರು ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೫—8—0.

ಇಷ್ಟು ಜನಾಕ ದೊರೆದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಟಿ ಬಾಬುರಾಯರ,

ಅಬ್ಸರ್ವೇಟರಿ ರೋಡ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಧ್ಯ, ಕನ್ನೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಕೆಂಗಣ್ಣು ನೆನ್ಪೆ ಉಜುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ ರೂ 0—8—0 ೩ ಪಿ. 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ. ಪಿ. 0—1—0

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳು, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲ್ಯಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗ್ಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಏಳಾಸು:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ.
ಮಂಗಳೂರು

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Shakthi Press, Mangalore

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ — ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1 4 0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಹೆಚ್ಚಿರೂ 2 1 0

ಪುಸ್ತಕ 4 ವಂಗಳೂರು, ಶಾರೀಕು 14 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 41

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಏಂದ ಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಸಿಹಾ ಮುಲಾಮು ಇದರಿಂದ ವಾತ, ಗಂಥಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಜ ಪ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು ಸೊಂಟ-ನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಖಾಮು, ಉಳುಕು, ಥಾನು ಕೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು ರು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೇ ಕೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು ಸಾರ್ವಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಕುವದು ಎಂಟ್ಲು ಗಿರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೬ ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

SAFE ★ EFFICACIOUS ★ SURE ★ PILLS ★ OINTMENTS ★ POWDERS

WILLIAM & Co BOMBAY

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಪುಲಾವು.

ಇದನ್ನು ಕಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ತರದ ಕಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವದು — ಇದ್ದಾಂತೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶವು ಆಗುವದು ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 6 ಆಣೆ ೧೩ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಎರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿತ್ತಿ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಾ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಟ್ಟಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೩ ಆಣೆ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಖಜಿಜ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ನವ್ರಗಾಟಿಕ್.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ನರ್ವೆಂಡ್ರಿಯ ಆಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪ್ಪಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಹೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಡೆಮಿಯಿಸ ಕೊಕೊ. ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಬೆಪದಗಳಿವೆ. ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಪುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ: — ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸು: — "ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ

[illegible] ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ [illegible] ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದು ಇದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಪೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿ

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಒಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು

ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ

ಈ ಶಾಯಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ೨ ಔನ್ಸು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದೊಡನೆ ಅತೀ ಕಪ್ಪಾದ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಒರದರೆ ಲೋಹದ ಪೆನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ, ದೂಮ್ರವರ್ಣ ಇನೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಟಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾಡ ಬೋರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ವಿನಹಾ ರೂ ೧—೪—೦

ಟಿ ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಎಂಡ್ ಕೊ
32 ಆರ್ಮೆನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಿತಿಯುಳ್ಳವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖಿಮಿಶನ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಸಮೇತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ವ ನೋಹರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲವರಚಾಲ ಮುಂಬಯಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಚೀಟು ಬಿಚ್ಚಿ ವ ಕೋಟಿಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನರಿ, ಕಟ್ಲೆರಿ, ಗ್ಲಾಸ ವೇರ, ಒಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೂರ್ಸ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಿರ್ಜಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಫ್ಲೆನೆಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಖಂ ಆಗಿಯೂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದೀತು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ

ನೀವು ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಧಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೀಲ್ಕುಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸೆಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರೆಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು ಒಂದ್ಹಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಶ್ವಿನಿ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿರುವ

ಲೈಫ್ ಇಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಆಪೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ — ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಆತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಜಬ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲದನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಬದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ರೇವಜಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬ್ರದರ್ಸ್‌ರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ಡಿಸಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ಪೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್ ಕೀಲೆಸ ಪಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯು ಬಲು ಹಳೆ ಪೆನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಶಾಯಿಯ ಮೇಲ್ಮಡೆ ಬೂಜು ಬಲು ಬರಿಯಾಗಿ ಬಲು ಬ್ಲಾದಲ್ಲಿದ್ದು ಆರಿದೊಡನೆ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ಆಣೆಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದಂತ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜೋನ್ ಫೇಬರ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡಜನ್ ೧; ೧ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒಡನೆ ಡಾಲಿಗೆ ಹೊತ್ತವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಣಿಯನ್ ೧, ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ [illegible] ಕಿಸೆ ಘಾಟಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧, ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ [illegible] ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋವ್, ಕೀಲೆಸ ಕಿಸೆ ಪಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ [illegible]

[illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಬ್ತು ೧ಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಆಣೆ ೪ ಶಾಯಿಯ ಗುಳಿಗೆ ಬಾಬ್ತು ಬಿಕ್ಕುವದು ಪತ್ರಸ್ಥರವರಿಗೆ ೬ ಪಿ ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ ಮಂಗಳೂರು

ಅದವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ ಕ)

ಖಾಫಶಾಯಿ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಾಬೂನು ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಕೂದಲು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ಹಚ್ಚಿದೆ ಭಾಗವು ತಳ ತಳಿಸಿ ಮೃದುವಾಗುವದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦—೬—೦. ತ ಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಒಂದರಿಂದ ೪—ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವರೆಗೆ ೦—೪—೦

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್.
ಆಸ್ಪತ್ರೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 11ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910 ಪ್ರಿಂಟ್

ಖಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಮ್ ಅಜೀಜುದ್ದೀನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದ್ದೂರರವರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಡಳಿತೆಯು

ಕಲೆಕ್ಟರರ ಹುದ್ದೆಗಳಂಥಾ ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಮೇಲು ಪದವಿಗಳು ದೇಶೀಯರಿಗೆ ದೊರಕುವುದೇ ಅಪರೂಪ ಇಂಥಾ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾದವರು ದೊರಕುವುದೇ ಅಸದಳವೆಂತ ಹಲವು ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಗಳ ವಾದವಾಗಿರುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನು ನಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ನ್ಯಾಯಶೀಲತೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ ಮನೋಭಾವನೆ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬೇಕಾದ ಮನಸ್ಸಿನ ಧೈರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಮರ್ಥ ಗುಣಗಳು ಇರುವಂದ ದೇಶೀಯರು ಅಪರೂಪವಾದ್ದರಿಂದ ಲೇ ಇಂಥ ಮೇಲು ಹುದ್ದೆಗಳು ದೇಶೀಯರಿಗೆ ದೊರಕವೆಂದನ್ನುವರು ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅಪರೂಪ ಮಾನವನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಪಡೆದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ದೇಶೀಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಖಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಎಮ್ ಅಜೀಜುದ್ದೀನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಬಹದ್ದೂರರವರ ಸ್ವಾಗತ, ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ವಿಮರ್ಶೆಯು ಖಾನ್‌ಬಹದೂರರವರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರು ಈ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿಗಳ ಮೇಲಿನ ವಾದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ಪದವಿರುವುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ನ್ಯಕ್ತವಾಗಬಹುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ನಡಿಸುವ ಆಡಳಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಇವರ ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲಿಗೂ ರವಿನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಮೊದಲಾದ ಸರಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ ಅಪಕ್ಷಿಸುವುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಸ್ತಾರಾಗಿರುವರು ಸರಕಾರವು ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳು ಮುಖೇನ ಪ್ರಜಾಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರಕಾರವರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರಬೇಕು ಪ್ರಜಾಜನಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವ ಬಳಿಕೆವುಳ್ಳವರಾಗಬೇಕು ಸರಕಾರವರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ನಿಯಮಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯವಾದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಾದ ಕೆಲವರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟ ಕಂಡಂತೆ ನೆರವೇರಿಸಲಾರದೆ ಸರಕಾರವರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳ ಆಡಳಿತೆ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ

ದೇಶೀಯರಾದ್ದರಿಂದ ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಿಕೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದವು ಪ್ರಜಾಹಿತವಾದ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಜನರನ್ನು ಮೇಲು ಕೀಳು ತರಗತಿಗಳ ವರೆಂಬ ಭೇದ ನೋಡದೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತಿದ್ದರು ಇದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರ ಇವರ ಕೈ ಕೆಳಗಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ತಾವು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೆಂದೆ ಪ್ರಜಾ ನೌಕರರು ಸಹಾ ಆಗಿರುವೆ ವೆಂಬ ಭಾವವು ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೊಳಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು ಜನರು ಅನ್ಯಾಯ ಪಡೆಯಬಾರದೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯು ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದ ಇವರು ತನ್ನ ಆಡಳಿತೆಯ ಕಾರ್ಯವಿವರವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಂತೆ ತಾವೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಹಳ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಸರ್ಕೀಟು ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ಊರಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಾಲುಹವಾಲುಗಳೇನಿಲ್ಲುವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾಡಿಕೆಯೂ ಇವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಸದ್ಮೇಲ್ ಸ್ಟೇಟರುಗಳನ್ನೂ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಮೊದಲಾದವರನ್ನೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು

ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಬಾಗರ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ನಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಜಮಾಬಂದಿ ದರಬಾರು ಮಹೋತ್ಸವಗಳ ನಿರರ್ಥಕ ವಿಜೃಂಭಣೆಯು ಇವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ವರ್ತನೆಗಳ ವಿವಿಧ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಳವಾದ ನಡತೆಗೆ ಮುಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ಜಮಾಬಂದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳೇನಿರುವವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಈ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ತಹಸೀಲದಾರರೇ ಮೊದಲಾದ ರೆವಿನ್ಯು ಅಧೀಸರ ದುಳ್ಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಗೌಂವದ ನೋಲಾಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಜೂಕಂದಾಯ ಮೊದಲಾದ ತೆರಿಗೆಗಳ ವಸೂರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಪ್ರತಿ ಫಸಲಿಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೂಕಂದಾಯ ವಸೂಲಾಗದೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಗ್ರಾಮ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಇವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುವು

ದೇಶೀಯರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಇವರಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನೀಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂದೊತ್ತಿ ನಿಲುತ್ತಿದ್ದರು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಇಂಥಾ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಗವರ್ನರ್ ಸರ್ ಆರ್ಥರ್ ಲೆಮೆ ದೊರೆಸಾನಿಯವರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಪುರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಲು ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರ ಮೂಲಕ ಗವರ್ನರ್ ದೊರೆಸಾನಿಯವರ ಮುಂದಿರಿಸಿದ ಪ್ರಜಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಗವರ್ನರ ದೊರೆಸಾನಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸು ಇರುವ ಕಟ್ಟಡವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕೊಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಯಿತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಡಿಸಿದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ದೊರಕಿದವು ಉಡ್ಡಿಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಅಜಾರು ಕಾಡನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿರಹಿತಪಡಿಸುವರೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು ಮಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವು ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಕೊಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಯಿತು

ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸಮಯಾನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದರ ಮೀಟ್ಗಿಂಗವು ಇವರಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು ಪ್ಲೇಗ್, ಕಾಲರಾ, ಸಿಡುಬುಮೊದಲಾದ ಮಾರಿ ಬೇನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದಾದ್ಯಾ ತಲೆದೋರಿದಾಗ ರೋಗ ತಲೆದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಚೇಯರ್‌ಮನ್ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತೊಗಿ ರೋಗದ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಜನರನ್ನು ದೂರಪಡಿಸುವರೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ಪ್ಲೇಗು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಜಾರಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಆಫೀಸರು ನಡಿಸಿವಂತೆ ವೀದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಡಿಸುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಇವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸೌಮ್ಯ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೇ ಜನರನ್ನು ಮಾರಿಬೇನೆಗಳಿಂದ ದೂರಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರು

ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಇಂಜೀನಿಯರರನ್ನಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿಯುಳ್ಳವರೂ ಯತಾರ್ಥಮತರೂ ಆದ ಮಿ ರಾ ರಾ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯರರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರ ಏರ್ಪಾಡು ಸ್ತುತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆ ದುರುಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದುರ್ವ್ಯಯವು ಆಗದಂತೆ ಉಪಾಯವಾಯಿತು

ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿರುಚಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಉಬವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಾನ್‌ಬಹದೂರರವರು ಸಾಧಿಸಿದರು ಒಂಟರ ಯಾನಾಡವರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಘದ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದರು ನುಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ತನ್ನಿಂದಾಗುವ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಪಂಚಮರ ದೀನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೀಡಿತ ಜನೋದ್ಧಾರಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತನ್ನಿಂದಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು

ಖಾನ್‌ಬಹದೂರರವರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರೂ, ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಇವರಿಗೆ ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರಗಳು ಇವರ ಮೇಲಿರುವ ಜನರ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರುವವು.

ಮಾನ್ಯ ಬಿಡದೊರೆಯವರ ಆಡಳಿತೆಯು 'ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದೂ, ಅಥವಾ ಬಾ ಳಿಕ್ಕರಾಗಿ ಬರುವ ಆಂಗ್ಲೇಯರಿಂದ ಇಂಥಾ ಆಡಳಿತೆಯು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬ ನಿಮ್ಮವಾದವಲ್ಲ ಮಾಜಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಸ್ಪಿಕ್ ವೆಟ್ಸ್ಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಆಂಗ್ಲೇಯ ದೊರೆಗಳವರ ಆಡಳಿತೆಯ ಪ್ರಜಾರಂಜಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆವು ಆಗ್ಯೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳವರ ಕೆಳ ನೌಕರರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷಾ ಪರಿಚಿತಿಯು ವಿರಳವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮೊದಲಾದ ಹುದ್ದೆದಾರರು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳ ಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಿತಿಯು ಒನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಬಿಳಿಕೆಗೆ ಇಷ್ಟವಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಈಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಜಾ ಬಳಿಕೆಯೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಕಲೆಕ್ಟರರುಗಳ ಆಡಳಿತೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದವು

ಗ್ರಾಮ ಮಾಹಿತಿ

ಆಳಿದ ಊರಿಗೆ ಉಳಿದವನೇ ಗೌಡ

ತಾಲೂಕು ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕ ಯಾವ ಊರುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದರೂ ನಿವಾಸ ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುವವು ವ್ಯಾಪಾರ ವೈವಾಟು, ಜಾಗಗಳ ಆಮದು ರಫ್ತು ಮೊದಲಾದ ಪೂರ್ವವಾಸ್ತವ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜೀವಕಳೆ ಇಲ್ಲದ ಅತಿ ವಿಕಾರಕರವಾಗಿ ಗತಿಯಿಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಪ್ರಹರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪ್ರಹರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹುಟ್ಟಿಗಾತಿಯು ಸುತ್ತಾಟಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗೂಸ್ಕರ ಟಿಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಾಸುಗಳ ಕಾಲವೂ ಕಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಸು ಟಿಕ್ಕಾಸೆ ಕಡಿಮೆವಾಬೇಕೆಂತ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕುಸಿ ಗಾದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸಹ ನಗದಾಗಿ ಕೊಡುವರು ಇಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಕಕ್ಕೆ ಏಯಿರಿಸಿ ಅತಿ ತುರ್ತಾದರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವನು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಪನ್ನತೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದ ಬೆಳೆ ರಾದ ನಡುತರಗತಿಯವರು ದಿನೇ ದಿನೇ ನಿಷ್ಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಸುತ್ತ ಬಂದು ಈ ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಸ್ಪಿಸಲಾರದೆ ಕುಟುಂಬವಿಡುವ ಶಹರುಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬೇ ಸಾಗುವಳಿಗೂ ಇತರ ಕಾವು ಕುಲಿ ಕೆಲಸಗೂ ಬೇಕಾದ ಜನ ಬಗ್ಗರೂ ಇಂಥ ವಿಪನ್ನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಧನಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಬಿಚ್ಚು ಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಂಚಾ ಗಿರುವರು ಇದಂಗೇ 'ಆಳಿದ ಊರಿಗೆ ಉಳಿದವನೇ ಗೌಡ' ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಯು ಸಲ್ಲುವುದು

ನಡುತರಗತಿಯವರು ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಈ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ನರಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನರ ಇಲ್ಲವೇ ಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪ್ರಾಯವಲ್ಲ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವವರೂ ಅವರವರ ಸ್ವಿತ್ವಂತರದ ಪೂರ್ವ ವಿಪರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಯ ಗ್ರಾಮ ಸೋಟಿಕನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ತೋರುವರು

ಈ 'ಉಳಿದ ಗೌಡರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪರಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲ್ಲಾ ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರೆನ್ನ ಬುದು ಇವರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸಬಿನ ಶೂದ್ರರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಸಬಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿಯವರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿವಾಸಿಸಿರುವರು ಇಂಥ 'ಗೌಡ'ರವರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪಾರ ವೃತ್ತಾಂತದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದಿನ ದಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುವೆ.

ಲೇಖದ ಅನುಕೂಲತೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಗೌಡರನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಗೌಡರು ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರವರ ವೃತ್ತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಸ್ಪದವಿಲ್ಲ ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯ ವಕ್ಕಲುಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಬಂದರಗಳಿಗೂ ಪರ ಊರುಗಳಿಗೂ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನೂಲು ವಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಇನ್ನಾವ ದಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರ ನೆವವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡಿರುವರು. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಏಕೋದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಸಶೇಷ.

ಮಹಾ ರಾಣಾ ಗೃಹಶೀಲೆ

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ದ ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಬಿ ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ

೨.

ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿಯೋತ್ಪನ್ನ ತುಳು ರಾಜ್ಯವು ಇದರ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಧಾರಿಯು ಮೂಲಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡ ಪಶ್ಚಿಮ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಅವಾರವಾದ ಒಲಸಿದಿ

ಶಾ ಶ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಲತಿಲಕ ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ಈ ತುಳು ರಾಜ್ಯದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಸರ್ವ ಮಂಗಳಾಸ್ಪದವಾದ ಮಂಗಳಾಪುರವು ರಾಜರ ಪ್ರಧಾನ ನಗರವಾಗಿದ್ದು ಮಹಾ ರಾ ನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು

ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ನವಮಿ ದಿವಸ ಪ್ರಭಾತದಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಾಪುರವು ಉತ್ಸವ ವಾ ರವಾಗಿ ತೋರಿಸಿತು ರಾ ಮಂದಿರವು ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣವುಳ್ಳ ನವಪಲ್ಲವರಾತಿ ಯಿಂ ಅಲಂಕೃತವಾಯಿತು ರಾಜ ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ನವರಂಗಿನ ಪತಾಕವು ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ದಲ್ಲಿ ಪರಶು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಸರಸ ವಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಇದೇನು? ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಿತವಾದ ಈ ಆನಂದೋತ್ಸವ? ಸಮ್ರಾಟನಾಗಿ ಬಂದ್ರಶೇಖರನು ಮೃಗ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವನು ಈ ದಿನ ಹಿಂದಿರುಗಿ ರವನು ಎಂಬಾಗಿನ ಸಂತೃಪ್ತಿಯೋ ಆನಂದೋತ್ಸವವು

ತುಸ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಮಹಾರಾಜನು ಅನುಚರ ಅಂಗರಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಬಹಳ ಸಮಾ ರಂಭದಿಂದ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು ಪುರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪೌರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಪ್ರಭುವಿನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ವರೂ ಸಂಭ್ರಮತ್ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಅವರೊಳ್ಳ ಮುಂದಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ದಿಯಾಗಿ —"ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯ ಕೀರ್ತಿಧಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತ್ ಸ್ಮರಹರಾವತಾರರಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ರಾಜಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ದಂಡಪ್ರಣಾ ಮಗಳು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸವಾರಿಯು ಜಯಕ್ಕೆ ತವಾಗಿ ತಂತ್ರಿಪ್ರವರರಿಗೆ ಮಂಗಳಾರತಿಯ ದಕ್ಕೆ ಸಾದಸೇವಕರಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ವರಮಾ ನವು ಮಾಡಿತು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನೆನ್ನು ತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಗತ್ಯವಾದೊಂದು ಅರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸ ಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನರಾಗಿರುವ ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇತರ ಕ್ಷಾಪಣಿಯವಾದ ಮೂಲಸ್ಥಾನಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಜಾ ನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿವೆ ಆದರೂ ತಾವುಗಳು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆ ಎಂಬೊಂದು ಚಿಂತೆಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭುವ ನಾಳ್ವ ಈ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಯುಸ್ಸನ್ನು ಕಾರ್ಮುಗಿಲಿನ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಾಯವಾದಿ ಹೋಗುವಂತಾಗಿರುವುದು ಈಗ ತಮ್ಮ ಜೀವ್ಯವು ಆದರೆ ಪ್ರಾಯೆಪ್ಪಿ ಮೇಲಾದ ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವುದು ಈ ದೇಹವು ನಶ್ವರವಾಮದು ಧೃಮದೂತರು ಬಂದಾಗ ಎಂದಿಗೆ ನಾವು ಅವರ ಸಾರಕ್ಕೊಳ್ಳಾಗುವೆವೆಂದು ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯವು. ಆದುದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಧೇಯರಾದ ಮತ್ತು ರಾಜಭಕ್ತರಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಳಾದ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ತರುವೆವು" ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು

ಅವರ ವಿನಯಪೂರಿತವಾದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಮಹಾಂತಃಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೋಗಿ ಕರುಣಾಕರವು ಉಕ್ಕಿ ಒಂತು ಆತನು—"ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದರಾದ ಮಹಾಶಯರೇ! ನಿಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವೆನು ವಿವಾಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನು ಆದರೂ ನಾನು ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿರಿಸಿದಿಲ್ಲ

ಬಂದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹೆತ್ತವರ ಗುಣಗಳೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಗುಣಗಳು ಬರುವುದು ವೈನಾನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ನರಿ, ಪರಂತು ಮಾತಾಪಿತೃ ಪರಂಪರೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಕನ್ಯೆಯು ಕುಲೀನಳಾದರೂ ಸುಶೀಲಳಾಗದೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನೇ ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವೆನು. ನನ್ನ ವಿವಾಹ ಸುಖಾದಿ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಈಶ್ವರಾಧೀನವಾಗಿರುವುವು. ಆತನ ಇಚ್ಛವಿದ್ದಂತಾಗಲಿ! ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಲಲನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಸುವೆನೋ ಆವಳನ್ನೇ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವೆನು ಎಂತಹ ದರಿದ್ರ ಕನ್ನೆಯಾದರೂ ಸರಿ, ಅವಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ನೀವು ಅವಳನ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿಯಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ತಕ್ಕ ಬಹುಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಬರಕೂಡದು." ಎಂದನು.

ಆಗ ಪ್ರಜಾಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾರಾಜ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ್ನು ಪುನಃ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಆತನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಶೀಲಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರು

೩

ಮುಕ್ತಪುರವು ದರ್ಶನಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವು ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಸಾನಿಧ್ಯದಿಂದ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ದಶ ಜ್ಯೋದ್ಯಗಳಿಂದ ರೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕೃಷಿವಲನು ಮಾಡಿದ ಶ್ರಾಯವಿಂದ ರಕ್ತಮಯವಾಗಿ ಕೆಂಪೇರಿದ ಮೈಯುಳ್ಳ ನಂದಿಯು ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಪದತಲಸ್ಪರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪೂರ್ಣ ಶಿಲಾಮಯವಾದ ವಜ್ರದೇಹವನ್ನು ತಾಳಿ ಆ ಬವಾನಿ ಪತಿಯ ಆವಿರ್ಭಾವೆಗಳನ್ನು ಸದಾ ಸೇಕ್ಷತ್ತಿರುವುದು. ಆ ಗಿರಿಜೇಶನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟುಎಂಜೆಯಾಗಿದ್ದವರು ಸಹ ಗರ್ಭಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವರು ಆತನ ನಮನ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಆತನು ಅಮೃತ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಥೋದಕವನ್ನು ನಿರಂತರ ವಾನ ಮಾಡಿ ಪವಿತ್ರವಾದೊಂದು ಕಾಸಾರದ ಸ್ಪತ್ಪೋದಕವಪ್ಪ ಜಾತಿ ಮುತ್ತಿನ ಜಿಪ್ಪುಗಳು ಬೆಳೆಯುವುವು.

ಈ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುದಾಮ ಗರೀಬನೂ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನೂ ಆದ ರಾಮದಾಸನೆಂಬೊಬ್ಬ ಕೃಷಿವಲನಿದ್ದನು ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಮವು ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಇವನಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲೋಕಸುಂದರಿಯಾದೊಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಜನ್ಮಿಸಿತ್ತು ಅವಳಿಗೆ ಗೃಹಶೀಲೆಯೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರು ಪ್ರಣಯಿಜನ ವತ್ಸಲೆಯಾದ ಈ ಸುಕುಮಾರಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಪಸರಿಸುತ್ತ ಪಿತನಾದ ವೃದ್ಧ ರಾಮದಾಸನಿಗೆ ಸದಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು

ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಒಪಳ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಬಾಳಿದ್ದಳು ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳ್ಯಾವುವೂ ಅವಳಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಅವಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ವಯಸ್ಸು ಮೂರಿರಲಿಲ್ಲ ಹದಿನಾರು ವರುಷ ನ್ಯಾಯದ ಬಾಲಕಿ ಬಹು ಸಾದು ಸ್ವಭಾವದವಳು. ಸುಗಂಧದ ಫುಂಜವೇ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡದೋ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಳು ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ವಯೋವೃದ್ಧತೆಯವಸ್ಥೀಕನೂ ಆದ ಜನಕನ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತಳಾಗಿದ್ದಳೆಷ್ಟು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಪೂರಿತಳಾಗಿ ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಶವವಚ್ಚದರೂ ಅಲಸದೆ ತಂದೆಯಂತೆ ಯಾವುದಾದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಬಿರು ಮಲೆಯ ಕಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ಪಕ್ವಮಾಡಿ ತನ್ನ ತಂದೆಗಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದುಃಖವಾಗಲೀ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇನೆಯಾಗಲೀ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಉಂಟಾಗದ ಹಾಗೆ ಬಹು ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದಳು ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸಾರಿಗಳಿಗೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವರೆಂದನ್ನುವರು ಗೃಹಶೀಲೆಗೆ ಪ್ರೌಢಶ ವರುಷ ತುಂಬಿ ಪರಿಣಯೋಚಿತ ವಯಸ್ಸಿನವಳಾದಳು ಪಿತನಾದ ರಾಮದಾಸನು ಬಹಳ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದನು

ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲೊಂದು ದಿನ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಗೃಹಶೀಲೆಯನ್ನು ಕಾಡುಕೋಣದ ಪಾತದಿಂದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ನಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ! ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಗೃಹಶೀಲೆಯನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ತಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಅಧಿಕವಾದ ಚಿತ್ತವಿಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆ ಮೆಲೋಗರಕ್ಕೆಂದು ಭಾವಿಯ ತಪ್ಪಲ್ಲಸ್ಥಿತದೊಳಗೆ ಗಜನಿಂಬೆಯನ್ನು ಹಿಸುಕುವಳು! ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ರಸಾಯನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕುವಳು! ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ತಾನು ಹಿಡಿದು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವಳು. ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ನಿಕಾಂಗಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಟ್ಟು

ಸುಯ್ದು—"ಹ್ಯಾ, ಮಹಾಪ್ರಭೂ, ನಿನ್ನ ಕೊಂಡಾಡುವ [illegible] ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲ ವೈದಾಂಗ ಶೂರನನ್ನು ಹಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು ನನ್ನನ್ನೇ ಅಬಲೆಯೆಂದು ವೃಥಾ ನೋಯಿಸುವಿಯಲ್ಲ? ತಿಳಾಂತವಾದರೂ ಶೂರನನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತೇ?" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೊರೆಯಿಡುವಳು.

ಜಾತೆಯ ಮನೋವಿಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ವೃದ್ಧ ರಾಮದಾಸನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತನಾದನು (ಶೇಷ)

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ.

(ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದುದು)

ಪೂರ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ರೂಪಗಳಿಂದ ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರದ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಅದರ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ನಿವೃತ್ತ್ಯುಪಾಯವೇ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಎಂದನ್ನಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಒಂದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಆರೋಗಿ ಆದವಾ ರೋಗಿಣಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿಕೊಳಿಸಬೇಕು ಮೇಲಗಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು (೧) ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೆ ಅಥವಾ ಕೋಣೆಯು ಬೇರೆ ಕೋಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಬೇಕು. (೨) ಕೋಣೆಯ ಸ್ಥಳವಾ ಮತ್ತು ಗೋಡೆಗಳು ತ್ಯಾವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿರ ಬಾರದು (೩) ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಗಾಳಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. (೪) ಬಿರುಗಾಳಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಪ ಒಳ್ಳೆ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬರ ದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು (೫) ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿರುವ ಕೋಣೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಸುತ ಮುತ್ತಲಿರುವ ಕೊಳತ ಹಾಳು ಕಸಕಡ್ಡಿ ಅದವಾ ಬೆಲೆ ಆಗುವಂತಹ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಂಧ ಕಶ್ಮಲಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು (೬) ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬೆಳಕು ಚನ್ನಾಗಿ ಬರು ವಂತೆ ಮಾಡಿರಬೇಕು. (೭) ಮಂಚ ಅಥವಾ ವ್ಯಸು ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಶಯನಗಳ ಮೇಲೆ ದಪ್ಪವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಸಿ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ನೀರಿಂಧ್ರವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲವಾದ ಎಂದೆರಡು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಬೇಕು ಈ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಲಿನವಾ ದಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು ಮಂಚ ಮತ್ತು ಶಯನಗಳ ಉನ್ನತಲವು ರೋಗಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿರಬೇಕು (೮) ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿರುವ ಕೋಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು. (ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವನ್ನ ಅವನ ಸಂಬಂದಿ ಜನಗಳು ಗುಂಪ್ರಗುಂಪಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಹರಟೆಗಳನ್ನೂ, ಮಾತು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು) ಅವನು ಮಲಗಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನತ್ತಿ ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅಡಚಣಿ ಬಾರದಂತೆ ನೀಟಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಇಡಬೇಕು (೯) ರೋಗಿಯು ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಾನು ಮಲಗಿದ್ದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವ್ಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕು. ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಮೊರಿ ಮತ್ತು ದೂರಕ್ಕೆ ವೈದು ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿಬೇಕು (ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಮಲಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಮಾಡುವದು ದರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದು ಹೊರಗೆ ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ಯಾವವುಳ್ಳ ಜಾಗಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಜ್ವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಯಾಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಮಿಗಿಲಾದ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ) (೧೦) ಜ್ವರ ತಗಲಿದಂದಿನಿಂದ ಸ್ನಾನವನ್ನು ನಿಶ್ಲಸುವದಲ್ಲದೆ ತಣ್ಣೀರು ಕುಡಿಯುವದು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಪಾಯ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಬೇಕು. (೧೧) ರೋಗಿಯು ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹಗಲು ನಿದ್ದೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವನ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬಾರದು. (೧೨) ರೋಗಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುವವರು ನಿರ್ಮಲರಾಗಿಯೂ ಶಾಂತ ಗುಣವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಸವಿನುಡಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಚತುರಚಟುವಟಿಕರಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು.

ಔಷಧ ಮತ್ತು ಅನುಪಾನೋಪಚಾರಗಳು.

ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರವು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ರೋಗಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಜ್ವರವು ಆ ರೋಗಿಯ

ಅಲ್ಲವೆ ಭರಿಧಾನಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತೋ, ಅಥವಾ ಊಟಮಾಡಿ ೩ ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಆದರೆ ಅನ್ನವು ಜೀರ್ಣವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಊಟ ಆದ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಬಂದಿತ್ತೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನ್ನಕೋಶವು ಅನ್ನದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಯ ಜ್ವರವು ರೋಗಿಯನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವನಿಗೆ ವಾಂತಿಯ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಅನ್ನಕೋಶವನ್ನು ಬರಿದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ವಾಂತಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೋಗಿಯ ಮನೋಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಬಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ದುರ್ಬಲರಿಗೂ ಹೆದರಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಿಗೂ ವಾಂತಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಜ್ವರಾರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆಹಾರವು ಜೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಜ್ವರ ವೃದ್ಧಿಗೆನೇ ಕಾರಣವಾಗುವದು ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ವರವು ಆಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ದೀಪನ ಮತ್ತು ಪಾಚನ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಜೀರ್ಣವಾದ ನಂತರ ಮುಂದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಜ್ವರ ಆರಂಭವಾಗಿ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ತನಕ ಲಂಘನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವದು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಲಂಘನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಿಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಅಂತರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಂಘನವು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂದಾಗ್ನಿ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಧಾನಾಶವಾದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೋಗಿಯ ಅನ್ನಕೋಶವು ಅನ್ನ ಕೆಲವರೆಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮುಂದು ಲಂಘನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅನಂತರದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಗಂಜಿಯನ್ನು ಕುಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಬತ್ತದ ಹುರಳಿ ಅಥವಾ ತೊಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕ್ವೆನ್ನಿತ್ ಎಂದನ್ನುವ ಬತ್ತದ ಪರಳು ಅಥವಾ ಯವ (ಜಾವಿ) ಪೊಡಿಗಳವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಗಂಜಿಯ ಕ್ರಮ.

೧ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆ, ೨ ನರ್ಪಾಲ, ೩ ಅಸೆಮುಂಗು, ೪ ಕುಮುಗ, ೫ ವಕಪತಿ ೬. ಕೆರಿಗುಳ್ಳೆ, ೭ ದೊಡ್ಡಗಳ್ಳೆ, (ಕರಿಗುಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಕುದಶೆ) ೮ ಅಂಜಿಕ ೯ ಮೂವಲೆ, ೧೦. ನೇಗಿಲ್‌ಮುಳ್ಳು ಈ ವಸ್ತುಗಳ ನೇಗಿಲ್‌ಮುಳ್ಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಳಿಯ ಬೇರನ್ನು ಕಾಲು ತೊಲದಂತೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕಾಗಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸೇರು ನೀರು ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ (ಅಂದರೆ ಗಂಜಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊಗುವದಕ್ಕಿಂತ ರಾತ್ರಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ) ಚನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ಅರ್ಧ ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿದ ಯವಧಾನ್ಯವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಂಜಿ ಮಾಡಿ ರೋಗಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗುವ್ವು ಮತ್ತು ಮಾಗಿದಾಕಿಂಬೆ ರಸವನ್ನು ರುಚಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಗಂಜಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಳ್ಳಗಾದಾಗ ಮೇಲಿನ ಬೇರು ಮತ್ತು ಹುರಳಿಗೆ ೫ ಕುಡಿ ನೀರಿನಂತೆ, ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಯವಕ್ಕೆ ೧ ಸೇರು ನೀರಿನಂತೆ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ ಗಂಜಿಯು ಸಾರವಾಗಿಯೂ ಲಘುವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಮುದುಕರಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಈ ಗಂಜಿಯು ಹಿತಕರವಾಗಿರುವದು.

ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಮಳೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮುಂದೆ ಫಾಲ್ಗುಣ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಉತ್ಸವಕಾರಿಗಳು ಮೆ ಅಲೆಗ್ಜಾಂಡರ್ ಗ್ಲಾನ್ ಎಂಬವರು ಮುಂಬರುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವದೇನೆಂದರೆ —

(೧) ಪ್ರತಿವರುಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತ ಆಗ ಜಮೀನು ಇನ್ನೂ ತನುವಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಬಿತ್ತಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಪೈರು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೇರೂರಿ ಬೆಳ್ಳಯುವದಲ್ಲದೆ ಹಿಂಡಿತವಾಗಿ ಸೊಂಪಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತನು ಹತ್ಯಾರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಮಳೆಯ ಸಾರುವಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವನು ಒಳ್ಳೇದು

(೨) ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಎರಡನೆ ವಾರವೇನಾದರು ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪೌರ್ಣಮಿವರೆಗೂ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಮುಂದು ಬರುಗುವದಿಲ್ಲ.

ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂಪದಗಳು!

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ.

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಇರುವದು ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ದೋಷಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!!

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಊಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯವಂತರಿಗೆಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು.

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು. —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು. (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ವ್ಯಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ) ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಎಸ್ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು.) ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

ಸನ್ನಯವರ ಬಾಲಸುಧಾರಿ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಮೃತಪ್ರಾಯವಾದದ್ದು. ಈ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ ಸೇವನೆಯಿಂದ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಿಸಲ್ಶಾಗದಂತಹ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವು ಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುವವು. ಈ ಬಾಲಸುಧಾರಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಪುಷ್ಟಿಕಾರಕವಾದ ಸ್ವದೇಶದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ, ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇದು ಬಾಲಕರಿಗೆ ನಿದಾನಭಂಗ, ಸನಕಾಸ, ಗರ್ಭವಾತ ವೀಕ್ಷಕ, ಅಮ್ಲತ್ವ, ಬಲಹೀನತೆ, ಶ್ವಾಸದಿ ದಕೂಡಲ್ಬಿಟ್ಟ ಜ್ವರ, ಉಷ್ಣ ಕೆಮ್ಮು, ಶೈತ್ಯ, ಪಾಂಡು, ಕ್ಷಯ ಮೊದಲಾದ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಿಸುವದಕ್ಕೂ, ರೋಗಾನಂತರ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟಜೀರ್ಣಕ್ತ ಪೀಡಾಪ್ರಾಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವ ಈ ಬಾಲಸುಧಾರಿ ಸಮಾನವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಔಷಧವಿಲ್ಲ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾದ ಪ್ರತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ವಕಾಲ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿಯೂ ರೋಗರಹಿತರಾಗಿಯೂ ಮಾಡಲಿ, ನಾಳ್ಕು ಬಾಟಲಿ ಬಾದಾಮಿ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಲಿಮರಿಗಳಂತೆ ಮಾಡಿರಿಂದು ಕೋರುವೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧—೪—೦ ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ರೂ ೧—೪—೦ ಕ್ಕೆ ಒಂದಾದರು ಬಿಟ್ಟು

ಸಿ ವೃಸನ್ನ ಕಂಪೆನಿ,
ಗಿರಿಗಾಂ ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಗಿಸ್ತಿಹಾರು

ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಥಾನ ತಿಜಾರ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯವಡಿಸುವದೇನಂದರೆ —

ಮಂಗಳೂರು ವಸ್ತೆರೆ ತಾಲೂಕುಗಳ ಅವಶಾಗ ವಿಚಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಾಮಮಂಗಲದ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ನೇಲ್ಕುಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಶಿವಳ್ಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸಿ ಇತರ ಅವರು ಸಹ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ಜನರ ಪುಕಾರು ಅನೇಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಎಂಬುವೂ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದ ಸೇವಾ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಸೂಲು ಬಾರದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಕೊಡುವ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡಿಯುತ್ತಾ ಇಂದಿರುವುದೆಂದೂ ಸಹಾ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಇವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಶಿವಳ್ಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಮಠ ಸಮ್ಮಂದವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ನಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟವಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿ ಸೋಣಾಗಿದೆ

ತಾ 23—9—1910ನೇ ಇಸವಿ.) ಐ. ರಾಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶೃಂಗೇರಿ.
ಮೊಕ್ಕಾಂ ಶೃಂಗೇರಿ.) ಆ. ವಿ. ಅಧಿಕಾರಿ

(೫) ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಿಂದ ಆದಿನಗಳು ಪಟ್ಟಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಾ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮೇರಿಗಾದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ತುಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು.

ಧ್ರುವನು ಧೂಮ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅದು ಮಳೆ ಬರ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಚಂದ್ರನು ಕೆಂಪು ಛಾಯೆ ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವದು. ಚಂದ್ರನ ಸುತ್ತಲೂ ಮೇಘವಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೫) ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿರಿ. ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಕಾಶಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮುಳುಗಿದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗುವಾಗ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮಲಮಲವಾಗಿ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಳೆಯಾಗುವದು. ಸೂರ್ಯನು ಮುಳುಗುವಾಗ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿರಿ, ಆಗ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿನ ಮೇಘಗಳ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಮೇಘಗಳು ಕರಗಿ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವದಾಗಿತು. ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಶವು ಕಡು ಕೆಂಪಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೇ ಮೇಘಗಳು ತುಂಬಿರುವದಾಗಿಯೂ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಳೆ ಬರಬಹುದಾಗಿಯೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(೬) ಮಳೆ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಗುಬ್ಬಿಗಳು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಹಾರಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ಕಪ್ಪೆಗಳು ವಣ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತವೆ ಸೂಣ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುವವು.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

(ದಾತ್ಮಿದಾರರು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.)

ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ವಿಭಾಗ ಬೇಲು.

ಇತ್ತೆಲಾಗೆ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರವರಿಂದ ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡೋಣಾದ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಭಾಗ ಬೀಲಿನ ವಿಷಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಈ ಕಟ್ಟನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದಲೂ ಈ ಬೀಲಿನ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕಟ್ಟನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಮಾನ ಪಟ್ಟ ಮೆಂಬರರು ಈ ಬೀಲಿನ ಸಾರಾಂಶವು ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಬ್ಬುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಇದರ ಗುಣಾವಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಷ್ಟು ಸಮಯವು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಈ ಪರವಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಜಿಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಇದರ ಮೂಲಕ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಕೂಡಿಸಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುಪಿ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಒಂದೇ ಗ್ರಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಕಂಡಲ್ಲಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕವರು ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿರುವರು. ಇಂಥಾ ಕವರು ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಿ ಕಳಕೊಂತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕಾಯ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬದವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕವರು ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾವದಿಂದಿರುವರು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನರಳುತ್ತಿದ್ದು ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಸಾಲಗಳನ್ನೂ ನರಿಯಾಗಿ ಕವರು ಪಾಲುಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕವರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿಸೆಗೆ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ವಗೈರೆ ಮಾತಲಿಕ್ಕೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕೂ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಹಲವು ಕವರುಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಕವರಿನಲ್ಲಿ ಸಂತತಿಯು ಅಳಿದುಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಕವರಿನವರು ಆ ಆಸ್ತಿಗೆ ಬಾಧ್ಯರಾಗಿರುವರು. ಕುಟುಂಬವಿಲ್ಲದ ಕವರಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಾಧೀನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಶರ್ತಗಳನ್ನು ಶೇರಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕವರು ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಕುಟುಂಬದವರು ವಿನೇಕ ಕಾಲಗಳಿಗೆ ಸರಿ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಪಾಲುಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಕವರುಗಳು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಈ ಕಠಿಣ ಕಾಸವು ಹಲವು ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿಧಾಗಕ್ಕೂ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ, ಸಂಸಾರ ಸುಖಕ್ಕೂ ದಾರಿ ತಡೆಯುವದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕುಟುಂಬದ ಹಲವು ಕವರಿನವರು ಒಪ್ಪಿ ಯಜಮಾನನೂ ಅವನ ಸಮೀಪದ ಕವರಿನವರೂ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ ಪಾಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಯಜಮಾನರು ತಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ಕವರಿನವರನ್ನು ದಯೋದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ದೂರದ ಕವರಿನವರನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವದುಂಟು. ಇಂಥಾ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳೇ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಲಹದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುತ್ತ ಆಸಂತುಷ್ಟಿ ಪಟ್ಟ ಕವರಿನವರು ಪಾಲು ಕೇಳಿದರೆ ಯಜಮಾನನು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರೆ ಪಾಲು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಸಂತುಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿದ ಕವರಿನವರನ್ನು ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವದರಿಂದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖಕ್ಕೂ ಕೇಡುಬರುವದು ಯಜಮಾನರುಗಳು ವತ್ತಾಯದಿಂದ ಇಂಥಾ ಆಸಂತುಷ್ಟಿಯ ಕವರಿನವರನ್ನು ಒಂದೇ ಗ್ರಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನರ್ಥಗಳು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಆಸಂತುಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿದ ಕವರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲು ಕೇಳಿದರೆ ಯಜಮಾನರೂ ಬೇರೆ ಕವರಿನವರೂ ಒಪ್ಪಿ ಅವರಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ. ಕುಟುಂಬವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಸದ ಯೋಚಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟಕಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ ಕವರಿನವರು ತಮ್ಮ ಪಿಸೆಗೆ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರಾರು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅಲ್ಪವೆಂದು ಕಂಡರೂ ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು ಆದುದರಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣವಾಗಿಯೂ ಬರಬೇಕು. ಜಗಲಿ ಹಾರಿ ಗನ ಹಾರಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯರ ಗಾದೆ ಇದೆ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರರ ಬೀಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮವು ತೋಕಪಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದವರು ಈ ಬೀಲನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊರೆದು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನನದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರರ ಬೀಲು ಪ್ರಕೃತ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಪಾಟವನ್ನು ಏಯಿಸುವದರಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲರು ಈ ಬೀಲನ್ನು ಅಲಕ್ಷ ಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವರು. ಕೃಷ್ಣ ನಾಯರರ ಬೀಲನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಈ ಬೀಲಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯೆಯೂ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಬೀಲಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುವದರ ಬದಲಿಗೆ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವದರಿಂದ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯವೆಂಬುವದು ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾದದ್ದು. ಇದು ಜನರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕವರು ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಆಸಂತುಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ಕವರಿನವರು ಪಾಲು ಕೇಳಿದರೆ, ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಕವರಿನವರು ಪಾಲು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಳಿಯಸಂತಾನದವರು ತೃಪ್ತಿಹೊಂದುವುದು. ಹಿಸೆ ಪಡದ ಕವರಿನವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಾಲ ವರಾಧೀನ ವಗೈರೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಕಿರಿಯರಿಗೂ ಸಮ್ಮತಿಯಾದ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದಿಡುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತರೆ ಕೆಲಸವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವದು. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹಿತಚಿಂತಕರು ಈ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವರಾಗಿ ನಂಬುವ ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ.

ಧೂಮಾಕ್ಷ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಸ್ವೇಚ್ಛಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಿಯ ಟೀಕೆಗಳು

ಪತ್ತನದ ತಾತರು.

ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯವರಲ್ಲದ ತಾತರ ಬೆನ್ನುಗಳ ಹಿಂಬದಿ ನಡಿಯುವ ಕೆಲವು ಕೃತ್ಯಗಳು ಎದುರಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಅವರನ್ನು ದೂರುವುದು ಕೇವಲ ಅಯುಕ್ತವೇ ಸರಿ. ತಾತರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ತಿ ಬರುವ ಪ್ರಸಕ್ತಿಗಳು ನಿಧಾನವಾದ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವದು ಒಂದು ಚೋದ್ಯವಲ್ಲ ಅಂತಹ ತೀರ್ಪುಗಳು, ಕಾರ್ಯತಃ ನೆರವೇರಿಸೋಣಾಗುವದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಾಂಶವು ತಾತಾಗ್ರೇಸರ ಆಜ್ಞೆಯೊಳಗಣ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲ ಜರಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಆಗತ್ಯವಾದರೂ ಅದು ಪ್ರಥಮತಾ ತಾತರು ಎಲ್ಲರೂ ಅವಿವಾ ಮೊಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಪರಂತು ಕಾರ್ಯಪ್ರವರ್ತನೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ತಾತರ ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಮಿರಿರುವದಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾಸನದ (ಗಲಬಳನೆ ಅಸವಿ IVನೇ ಅಕ್ಕು) ೫೨ (೨)ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತೋರುವುದು ತಾತರ ಸಭೆಯಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಮಿತವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಲೆಕ್ಕಗಳು ತಿಂಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಾತಾಗ್ರೇಸರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದ ಎಂತಿತವಾದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ ಈ ಆಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ನಡಿಸುವದು ತಾತಾಗ್ರೇಸರ ಸದ್ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಂದು ವರುಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ನಡಿಸುವರು ಅದಿಷ್ಟು ಅವಶ್ಯ ನಡಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವ [illegible] ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊರದೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಭೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಿಷ್ಟು? ಇದರ ಕಾರಣವೇನೆಂಬ ವಿಚಾರವು ಇದುವರಿಗೆ ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗಾದರೂ ಬಂದಿರುವದೋ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಪ್ರಯಾಸಕರವಲ್ಲ ತಾತರ ಕಾಲಾವಧಿ ಚರ್ಚೆಯ ಪ್ರೊಸಿಡಿಂಗ್ಸ್ ಎಂಬ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ತರದ ತಾತಾಗ್ರೇಸರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮರತು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಅಂದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ತಿಳಿದರು ಎಂದಾಗಿ ಕೊಡೋಣಾಗಬಹುದಾದ ನೆವನವು ಸರ್ವಥಾ ಮಾನ್ಯವಾಗಬಹುದು ಯಾಕಂದರೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಅವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಸಹ ತಾಪತ್ರಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದೇ ಸತ್ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವದಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡಿಯುವ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವು ಎಷ್ಟೆಂಬ ಮರ್ಮವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಜಾರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಎತ್ತು, ಮೂಲೆಗೆ ಪತ್ತಿಬಿಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯಗಳೆಷ್ಟು ಎಂಬ ವಿವೇಚನವೇ ಶೂನ್ಯವಾದರೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಸರ್ವವೂ ನಡಿಯುವದಾಗಿ ವರುಷಾವಧಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಬರದು ತೆಚ್ಚಳ ಪಡುವದು ಸಾಪಕೃತ್ಯವಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಸ್ಥರಾಗಿ ಈಗ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿ ನೇಮಕಪಟ್ಟ ದೊರೆಗಳು ನಮ್ಮ ಪತ್ತನದ ತಾತಾಲಯದ ಅವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ರವಷ್ಟು ವಿಚಾರಪರರಾದರೆ ಸುಯೋದಯದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯು ಓಡಿ ಹೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾತಾಗ್ರೇಸರ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರವೇಶವಾದ ಹಾಗೆ ತೋರುವ ಮುಗಿಲು ನಿರ್ಗತವಾಗುವದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಯೋಚನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿಗಳವೆ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವೆನು.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ನಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಕೆಲವು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಆಶಾಂಕುರವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿತು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪರಿತೃಪ್ತಿಯು ಸಮಗ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಆ ಪ್ರಜೆಯು ಮತಪ್ರಸಾರಕರ ಸೂತ್ರದ ಬೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಅವರು ಅಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದ ಲಿಸ್ಬೆಯ ಡಾಂ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್‌ರವರ ತಂದೆಯೂ ಅಣ್ಣನೂ ಸಹ ೨೩ ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕೊಲಲ್ಪಟ್ಟರು ಈಗಿನ ಪ್ರಭುವು ಸಹ ಕಸಗೂ ನ್ಯಾಕಾಯುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪುದೆಂಬ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲವಳಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ತನ್ನ ಜೀಕ್ಕಪ್ಪನಿಗೆ ವಹಿಸಿಬಿಟ್ಟು ತಾನು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಬೇಕೆಂಯ ಯೋಚಿಸಿದ್ದನು ಅದು ನೆರವೇರುವದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ

ಕಳದ ತಾ ೩೦ನ್ನು ಆ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಲಿಸ್ಬನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಜನರು ದಂಗೆಯೆದ್ದಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ"ವೆಂಬ ಲೇಖನವು ಬೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಬೀದಿಗಳ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಂಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ತಾ ೪ನೆಯ ದಿನವೆಂದು ದಂಗೆಗಾರರು ಘೋಷವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಿ ಆಯುದ ಶಾಲೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಬ್ಬರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಒಳಗಿದ್ದ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ರಾಜದ್ವಜವನ್ನು ಮುರಿದು ಹರಿದು ಚೂರು ಮಾಡಿ, ಮುಂದೆ ಫಿರಂಗಿಯ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ಹಾವಳಿ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರು. ಆ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗಿದ್ದ ತಂತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟರು, ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ದಂಗೆಯೆದ್ದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೈನ್ಯದವರು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ನಲ್ಲನ್ನೂ, ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದು ಈ ದಂಗೆಗಾರರ ಜತೆಗೇ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ದಂಗೆಗಾರರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪೋಲೀಸಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು ಇದನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿಸಿಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತನಗೆ ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು ಈ ಅವಾಂತರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಸೈನ್ಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಔತ್ತರ ಜಲಕ್ರೀಡೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದರು ದೊರೆಯು ಒಂದು ಔತ್ತರದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದನು. ದಂಗೆಯ ಹಾವಳಿಯು ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಜೆಯಿನ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವರೂ ದಂಗೆಗಾರರಿಗೂ ಕೈ ಕೂಡಿತು ತಾ ೫ರ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಇವರವರಿಗೆ ಯುದ್ಧವಾಯಿತು ತಾ ೬ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು ಪಿರಂಗಿಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು ಜಲಮಾರ್ಗದಿಂದ ನೌಕಾ ಸೈನಿಕರು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ೧ ಸಾವಿರ ಗಜದ ದೂರದಿಂದ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತ ಬಂದರು. ಪ್ರಜೆ ಪಕ್ಷದವರು ಅವುಗಳಿಗೂ ಕಾದಾಡಿ ಸಾಕಾಗಿ, ಕಡೆಗೆ ಎಷಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರಲು ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಳು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿತುಕೊಂಡರು. ದೊರೆಯೂ ಅವನ ಕುಟುಂಬ ಪರಿವಾರವೂ ಅರಮನೆಯ ಹಿಂಬಾಗಿಲಿಂದ ಹೊರಟು ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ, ದೇಹರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದರು ಒಳಕ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಜೆ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾದಾಡಿ ತಟಸ್ಥರಾದರು ಸ್ವಜಾಪಕ್ಷದವರೇ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ, ಕಡೆಗೆ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಧ್ವಜವನ್ನೇರಿಸಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈಚೆಗೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಮೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನೂ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮುಖಂಡನೊಬ್ಬನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ದೊರೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಜಿಬ್ರಾಲ್ತರ್ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರತೀರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿನ ಗವರ್ನರ್ರು ಮೊದಲಾದವರು ಹಡಗಿಗೆ ಬಂದು ಇವರಿಗೆ ಉಡುವ ಒಪ್ಪೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಚರಿಸಿದರು

ಈಗಿನ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ರಭುವು ತಂದೆಯ ನಂತರ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ೩ ವರುಷಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದವು. ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೊಂದಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳು ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷೋತ್ಸವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮೆರೆದಿದ್ದರೂ ಈ ದೊರೆಯು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರವೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ಸರಿಸದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡನು. ತಂದೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜವೇತನವು ೫೫ ಸಾವಿರ ಪೌನುಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಾನು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ೧೫ ಸಾವಿರ ಪೌನುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತನ್ನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತೊಪ್ಪಿದನು. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಓದುತ್ತ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಸಕಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿಯೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಇಂಥ ಪ್ರಭುವನ್ನೂ ಆ ದೇಶೀಯರು ಪದಚ್ಯುತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುಜ್ಜುಗಿಸಿದ್ದು ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಹುಚ್ಚೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ನಿರಂಕುಶನಾಗಿರದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಿಯನೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇಂಪ ಮ್ಯಾನ್ಯುಯಲ್ ಪ್ರಭುವಿಗೂ ಇಂಥ ಪದಭ್ರಷ್ಟತೆಯುಂಟಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೈ. ಸ್ವಾ.

ನಾಸಿಕದ ರಾಜದ್ರೋಹ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಕೈದಿಯಾದ ಸವಾರಕಾರನನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಫ್ರೆಂಚ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಈತನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಈತನನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಂದದ್ದು ಫ್ರೆಂಚ ಮತ್ತು ಅಂಗ್ಲೇಯರಿಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಕಾಯದೆಸೀರ ಆಗಿರುವುದೊ ಎಂಬದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವರೆ ಬಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೋರ್ಟು ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು

[illegible] ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರು. ಬೌದ್ಧರ ಪತನಾನಂತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಬರುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೨೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತದ ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವರು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ.

ಪಂಜಾಬ್ ಸಂನ್ಯಾಸದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಸ್ಮಾರಕ ಭಂಡಿನ ಮೊಬಲಗು ಈ ತನಕ ಒಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತೈದಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ನೂರಪವತ್ತಾರು ಆಗಿರುವುದು

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಹಿಲ್‌ತೆಪ್ಪೆರಾ' ಮಹಾರಾಜರ ವಧ ಅರಮನೆಯನ್ನೂ, ದರ್ಬಂಗದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅರಮನೆಯನ್ನೂ ದರೋಡೆ ಕಳ್ಳರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮೊದಲನೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ರೂ ೬೦೦೦ದ ಚಿಂದಿಗೆಯನ್ನೂ, ಎರಡನೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅರಮನೆಯಿಂದ ರೂ ೧೫೦೦೦ರದ ಸೊತ್ತನ್ನೂ ಕಳವು ಮಾಡಿತ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು

ಕಂಗ್ರಾ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಪ್ರಾರಂಭವು ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಯಿತು ಎಷ್ಟು ಮಾನವಂತ ಮೆಜೊರ್ ರಾಜಾಜೈಚಂದರವರು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರದ ಪಾಯದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕುವವರಾದರು ಕೆಲೆಯ ರೆವಿನ್ಯು ಅಪೀಸರರಾದ ಮೆ ಎಜ್ ಪ್ರಿವಸ್‌ಕಾಸ್ ವಿ. ಸಿ ಯಸ್ ಎಂಬವರು ಮುಹೂರ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಮುಹೂರ್ತದಗೋಸ್ಕರ ಕೂಡಿದ ಅನೇಕ ಹಿಂದು ಗಳಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಕಾಲಿನ ಬೂಟೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಅವರೊಡನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವವರಾದರು

ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವ ದಂತಕಥೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿತ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಥಮ ಸತಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ಧ ಮಹಮ್ಮದ ಮತಾವಂತರಗಳನ್ನು ತಾಕಿ ಈ ವರೆಗೂ ಬಾಳಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಕ್ಬರ ಮತ್ತು ಔರಂಗಜೇಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನವೀಸಿದ್ದರು

ಹಿಂದೂಳಿಸಿತಿಗಳ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವರೆ ಬಾಬು ಗೋದ ಚರಣ ಮಿತರವರು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಶಿಸುವರು

ಈ ತಿಂಗಳ ಒಂದೀಕು ಇಲ್ಲಿ ವಂಗಸಿವಜ ಯವಿನ ವ್ಯಾಚರಿಸಲು ಎಂಗಾಳ ಮುಂದಿಳುಗಳು ಸಜ್ಜಿಯಿಸಿರುವರು. ಮೆ| ರಸಲ್‌ರವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವರು

ಪಂಜಾವಿನ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಜನರ ಸಭೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ರಲ್ಲಿ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು ಅಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸದರ ಬಂದಿದ್ದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸಿಕ್ಖ ಮತದ ಬಾಬು ಗೂರ್ಬಕ್ಷ ಸಿಂಗ ಬೆಡಿಯವರು ಸಿಕ್ಖರೂ, ಬೌದರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಆರ್ಯ ಸಮಾಜದವರೇ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸುಹಾ ಸಭೆಯು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ವರ್ಗದವರದಾಗಿರುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು

ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಸಭೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ರಲ್ಲಿ ಬನಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು ಬಹುಮಾನವಂತ ಪಂಡಿತ ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಲವಿಯಾರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವವರಾದರು

[illegible] ರಗಳ ದಿನೆಯಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಾದ ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಪೊರ್ಚುಗಲದ ಹೊಸ ಸರಕಾರದವರ ನಿರೂಪಣೆಯ ದಂಗೆರು ಹೊಡದಿರುವ ರಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ನವೀನ ಸರಕಾರದವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ

ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಯ ವೆಂಬರರಾದ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಬೊಬಿಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕೊಯಂಬುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವವರಾದರು

ಮೈಸೂರು ದಸರಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವು ಯುವರಾಜರವರಿಂದ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಸರಕಾರಿ ಆಪೀಸುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬಾರದೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವರೆ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಕರ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತ್ತು

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದ ವೇದನಾಯಕ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ವಾರಣಾಸಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಎಂಬವರು ಬಾಹ್ಮಣರು ಶುದ್ಧಿಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡದು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಮೇತ ಸಿಕಂದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದರು ಇವರಲ್ಲಿ ರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯವು ನಾಲ್ವತ್ತು ವರುಷವಾಗಿರುವುದು ಇವರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ೧೫ ವರುಷಗಳಾಗಿತ್ತು ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್‌ರವರ ವ್ಯಾಯವು ೩೫ ವರುಷಗಳಾಗಿರುವುದು ಇವರು ೧೨ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮಧ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು

ಜಮ್ಮುನಿಯ ಯುವರಾಜರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನೇ ಸಿಕಾರಿ ಗ್ಯಾ ವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವುದಂತೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

— —೧ —

ಸ್ವೀಕಾರ ಮಸ್ಸರ್ಸ್ ಮೆಕ್‌ಮಿಲನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಂಗಳೂರು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಎಂಪ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪೊಜಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮ ಸಂಗ್ರಹ' ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ

ಮಂಗಳೂರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ವಿಶೇಷ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತ್ತು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಕ್ಟರ ಖಾನ್ ಬಹದೂರ ಅಬೀಜುದ್ದೀನ್ ಸಾಹೆಬರವರೂ ಈಗಿನ ಕಲೆಕ್ಟರ ಆರ್ ಎ ಗ್ರಾಹಮ್ ದೊರೆಗಳವರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು ಬಿಲ್ಲಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಹಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕ್ಲಾಪಿಸಿ ಮಾಜಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜ ರಾದ ಮಾ ರಾ ರಾ ಸುಜೀರ ರಘುನಾಥಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಖಾನ್ ಬಹದೂರರವರು ತನ್ನ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಾಂಶಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಿ [illegible] ತಿಳಿಯುವೆ [illegible]

ಕಳದ ವಾರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೨ ಪ್ಲೇಗದ ಮರಣಗಳೂ ೧ ಶಿಡುಬು ರೋಗದ ಮರಣವೂ ಇದ್ದವು

೨ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ಲೇಗ್ ಶಿಬಂದಿಯನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ನೆಯುಂದೆ ಪುನಃ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು

ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನ್ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಾದ ಮಾ| ರಾ| ವಿ ಎಮ್ ವೆಂಕಾಂದೀಸರವರು ಇದೇ ಬರುವ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೫ ರಾಗಾಯಿತು ೨ ತಿಂಗಳ ಹಕ್ಕಿನೆ ರಜೆಯನ್ನು ಪಡಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಇವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾಸರಗೋಡು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಾ| ರಾ| ಕೆ. ರಾಮವರ್ಮ ರಾಜರವರು ನೋಡುವರಾಗಿಯೂ ಸದರಿ ಕಾಸರಗೋಡು ಸಬ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೆಜೂರು ಕ್ಲಾಕರಾದ ಮಾ| ರಾ| ಎಮ್ ನಾರಾಯಣ ಕೆನೆ ಬಿ ಎ ಬಿ ಎಲ್ ರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರಾಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

೧೦ ಸಾರಸ್ವತ ಸಂಯುಕ್ತ ಪರಿಷದವಲ್ಲ ಮಂಗಳೂರು ಪರಿಷದಿನ ಮೂರನೇ ಸೆಶೆಯು ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕ್ಕೆ [illegible]ಯಿಸಿರುವರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲಕ್ಟರರ ಪದವಿಗೆ ನೇಮಕ ಪಟ್ಟ ಆರ್. ಎ ಗ್ರಾಹಾಮ್ ಧೂರೆಳವರು ೭ ಜನ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಮಿಶನರೂ, ಇದೇ ಕಳೆದ ತಾ ೧೫ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪುವವರಾದರು. ಲೈ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿದ್ದ ಖಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಎಮ್. ಅಬೀಜುದ್ದಿನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದೂರರವರೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೆಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಮಿಲವರ್ ದರೆಳೂ ವ್ಯೂಹಿ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳೂ, ೬ ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳು, ಕೆಲವು ವಕೀಲರುಗಳೂ, ಹೆಜೂರು ಸಿಬ್ಬಂಯೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖಂಕರೂ ಸದರಿ ಕಲಕ್ಟರು ದೊರೆಸಾನಿಯವರನ್ನು ಎದುರಗೊಂಡು ಸ್ವಾಗತೋಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವವರಾದರು

ಇಲ್ಲಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಕಾಶ ಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲೆಕ್ಟರ ಎಮ್ ಅಬೀಜುದ್ದಿನ್ ಸಾಹೇಬ ಬಹದೂರರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಊರಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಎಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಮೇತ ತೆರಳುವವರಾದರು

ಕಾಸರಗೋಡು ಇಲ್ಲಿಂದ ೧೫ ಮೈಲು ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ಮೊಗ್ರಾಲ್ ಪುತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕಳೆದ ಆದಿತ್ಯವಾರ ತಾ ೧೫ನೇಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಜಗಳಾತಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಭಾರೀ ಜಖಮು ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅದೇ ದಿನ ಮೃತಪಟ್ಟ ಮುದುಕ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯನ್ನು ಮರುದಿನ ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ತಂದಿದ್ದರು ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಲೋಕಲ್‌ಫಂಡ್ ಓವರ್‌ಸಿಯರ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಹೆದ್ದಾರರೀಗೆ ಪೆರ್ಡಾಲ್ ಸಂಕ ಮುಂತಾದ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬದಲಿಗೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಿಂದ ಮಿಸ್ಟರ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯರವರು ಬರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಮುತ್ತುಮುತ್ತಿರುವ ಹೊಲಿನಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನರು ಮಲಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಹೊಲದ ಪಾಲಿಕರೂ ಈಚೆಗೆ ಊರ ನಿವಾಸಿಕರೂ ಶಾಲೇನಹೊಸಲಾರದಷ್ಟು ಬಹಳ ದುರ್ಗಂಧ ಹುಟ್ಟುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕರೋಗ ಪ್ರವೇಶ ಆಸ್ಪದ ಮೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ ಸ್ವಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪೋಲೀ ಸಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕುಂಬಳೆ. ಆಯ್ಯಾ ತಮ್ಮ ಪನವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಂದೆರಡು ದಿವೆ "ನ್ಯಾಕಾಪ್ಪ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾಭಿವರ್ದಕ ಸಂಘ" ಎಂಬ ಜಾತಮಿಗಳನ್ನು ಓದಿದೆನು ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯರಾಗಿಯೂ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರಾಗಿರುವ ಮ| ರಾ ಪಿ. ಯನ್ ಮಾಧವ ಭಟ್ಟ ಸುಮಾರು ೧೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಪ ಸೆಗ್ರಾಮದ ಸಿವಾ ಸ್ಥಿಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ನ್ಯಾಕಾಪ್ಪು ಶಾಲೆಯು ದೊಡ್ಡದಿನವರಿಂದ ತೆರೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಿಕ್ಕುವ ಅಲ್ಪವೇತನಕ್ಕಾದರೂ ಅಂಜದೆ ವಿದ್ಯಾದಾನವೇ ಪ್ರೇಸ್ಕವೆಂತ ನೆನೆದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ನಾಮವೇ ಅರಿಯದೆ ಅಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂಘ ರಕ್ಷಕರಿಯಿಂದಾದರೂ ಇದನ್ನು ಹೋಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅರಣ್ಯರೋದನದಂತೆಯೂ ಘೋರಾರಣ್ಯದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆಯೂ ಆಗದೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಇವರಿಗೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ನೂರಂತ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ —ಇಲ್ಲಿಯ ನೆರೆಕ್ಯಾನುವಾನ ಪೊಗ್ರಾಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಾ ಒರಲ್ಲಿ ತೋಷ್ಕಿರುವ ಅಲ್ಪ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಯುದೇ [illegible] ರು ಮೃತವಾದಂತೆಯೂ ಬ್ಲಾಗ್ ಪೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

ನಿವಾಸಿ

ಕಾರ್ಕಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಪುರಸಭೆಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬಾಯ ಶೆಣೈ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಉಚಿತ ವಾಚನಾಲಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸರಸ್ವತೀ ಪೂಜೆಯ ದಿವಸವಾದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೯ (9-10-1910) ಮಂಗಳವಾರ ಸಂಜೆ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಊರಿನ ಗಣ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರೂ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಸ್ರೀಮಂತ ಕಾರ್ಕಳ ಪೈಕ ರಸ್ಥರು ಯವರನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಸಕರ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕರೂ ಇದರ್ನ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಹೋಳದರು

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ 110 ಮಂಗಿಯುಂಟು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯರು ಇದ್ದು ರಮೋಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಮಂತಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಾಧ್ಯಾಯನವನ್ನು ಪ್ರೈಮನಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಪಟ್ಟಿರುವ ಮೆಂ ಮಿಸ್ಸೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಶಾಲೆಗೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವಂತಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ 114 1—12 ಪೈಕಿ 3544—15—1 ಈ ವರೆಗೆ ವಸೂಲಾಗಿರುವದೆಂದೂ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟೋಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಾರಂಭಿಸುವರೆಂದೂ ಸದರಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವದು ತದನಂತರ ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಶಾರದಾ ದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ಬಾಲಕಿಯರು ಇಂಪಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ, ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು, ಡ್ರಿಲ್ ಮುಂತಾದ ಆಟ ಗಳನ್ನೂ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಹರುಷಗೊಳಿಸಿದರು.

ತೋಷಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ, ಶಾಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುಕ್ತಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಯಾವ ದೆಂದೂ, ಹಿಂದು ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಕಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯುಳ್ಳ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಉಡುಪಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಳೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪೈರು ಕಟಾವಿನ ಕೆಲಸವು ಜರಗುತ್ತಲಿರುವುದು ಬಡ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಶೂದ್ರ ಜನರು ಈಗಲೇ ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನವನ್ನೂ ಹಾಳು ಮೊಸುಗಳನ್ನೂ ತಿನಲಿಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭೇದ್ಯಗತಿಸಾರವು ತಲೆದೋರಲಿಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿರುವುದು ಆಮರಕ್ತಾತಿಸಾರಕ್ಕೂ ಜ್ವರಕ್ಕೂ ಕೆಲವರು ಬಲಿಬಿದ್ದರು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ, ತೆಂಗಿನೆಣ್ಣೆ, ಹಿಂಡಿ, ತುಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬೆಲೆಯು ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರುವದು

ತನ್ನ ವಾರ್ತೆಯು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಹಿಂದೂ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿಕೆಕ್ಕೆ ಕತ್ತಿ ತನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಗೆ ಒಯ್ಯಬೇಕಾಗಿ ಕೂಡ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಂದ ಈ ಸ್ವಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಲ್ಲಿ ತ್ಮ ನ್ನವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವದೆಂಬ ಜಾವನ ಮಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಿರೂರು ನುರ್ಲ ಸಿ ಅಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪಿಳಿ ಕಾಲಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಹಿಂದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಿ (ಯಮಾ ಮಂಜಿನನು ಕುಂತ ತೆಗಿತು.

ಪಾತಸುಂಸ್ಥೆ ಸಂಕಲ್ಪದ್ದೂ ಪೂರ್ಣಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಿಂದಿರುವ ಪತಿಯೂ ರು ಈ ತಾ ಒಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಬಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರೂ ಇವರ ವಾದನ ಮೇರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಿಯಾ ಇದ್ದೂ ಇದ್ದೂ ಹೋಗುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಬಹಾ ರಿಳಾ ತ್ತಿಸಕ್ತಾ ಲ ಯಾವೂ ಲ್ಲದೆ ರೀ ಬ್ಲಿ ವಾ ಕಾಯವೂ, ಬಿಲ ಮೊರಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಾಂತರಿತವಾಗಿ ತಿರಿಂಗಕ್ಷಿಪರ ಕೂಲಿ ಸಾರವನ್ನು ಇಂದೆ ಕೊ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಿಂದ ಹೋಷಿಸಿರ ತಲಸಿಕಾರ್ಯಮಾ ಜ ಸದವೂ, ಮಸಿಕೊಂಡಿರುವದನ್ನು ಬ್ಲೇಳಿಂದ ಮಾಡಿರ ಕರಾಂಲು ಹೋಲಾಡಿಸಲ್ಪದೆ ಕೀ ದಾರವ ಲ ಕಾರ್ತೆಳನ್ನೇ ಬಹಿರ್ಗಮಿಸುವದನ್ನೂ, ರತ್ನಸ ಕವಾ ಟಿಪ ಅವರ ಜನ್ಮನಂ ದ, ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ಪೈಯಂತಿ ಹಾರ, ಪರಿಕ ಮೊದಲಾದ ಪಿ ರಿಂಗಿಸುವ ಅವರಿಗಾಗಿ ಎ ಪ್ಲೇಗಳ ಪೂಜಾ ಗಳ ಚೆಕಾರ್ತೆಯ ಮೊದಲಾದವು ಜಾಸವೂ ಇವೆ ರಂದು ಶಾರೀರ್ಯವು ನಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿಕೊಂಡು ಹಲ್ಲಾಳ ಯಾರು ಪೂಜೆ ವಾತ್ರ ಮಾಂತ್ರಿರುವುದನ್ನೂ, ಇ ಇವೆ ಮೊಲಾದವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕಾರ್ತೆಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕರು ಅರ್ಥವು ಮಾತ್ರಿದ್ದರು ಸ್ಥಾಲಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಮಾಗಮೋ ನರಾಯಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸರವರು ಮೇಲೆ ಎಂದಾಗಿ ಬಿದ್ದಿ ಕೆಲವರು ಅವಿ ಗ್ರಾಯವು. ಈ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಕಾಲೋಚಿತವಾದದ್ದೇ

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 0-8-0ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಇತರರಿಗೆ ರೂ 0—10—0.

ಎಂ. ಟಿ. ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು

Has begun practising the Great Indian New treatment for all Urinary and Dental diseases, Bronchoid fever, Carbuncle, Diabetes, Scrofula, Paralysis, Asthma, Consumption, Leprosy, Elephantiasis legs, Dropsy, Tumours (without operation) Piles, Fistula, & nervous disorders Etc, Etc,

He can be consulted at his new house "Field View" near the Railway lines between 8 to 12 A M in the morning and in the evening between 4 to 6 P M at Hampankatta at Messrs K VITTAL RAO & Co, chemists.

N. B. A small hospital at Jeppoo for the special treatment of Leprosy and Elephantiasis is under contemplation.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್

ಜನರು ಉರಿಮೂತ್ರ ಒಕುಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಸೂತ್ರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಅರಸುಹುಣ್ಣು, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಸಕ್ಕರೆವ್ಯಾತ, ಜಿಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು, ಜಲೋದರ ಮುಂತಾದ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಬಾವು (ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ) ನೂಲಾವ್ಯಾದಿ, ಭಗಂದರ, ಹಲ್ಲುನೋವು, ನರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಒಲಹೀನತ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ಸಹೀಸ ಹಿಂದೂ ವೈಕಿತ್ಸ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿರುವರು

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 12ರ ವರೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಗಳ ಸಮೀಪವಲ್ಲರುವ "ವೀಲ್ಡವ್ಯೂ" ಹೊಸ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಘಂಟೆ 4ರಿಂದ 6ರ ವರೆಗೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲರುವ "ಮೆಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೊ., ಇವರ ಔಷಧಾಲಯದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಜಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವರು.

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಕ, ಮುಂಗೂರು. (ಕಮಿ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ತಕಿ ಅಕ್ಕಿ ..	4—11—0
ಗುಮ್ಮ ಮಸ್ತಕಿ "	4—7—0
ಮಸ್ತಕಿ ದುಮಂ "	4—8—0
ವಕ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ " . .	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ಮುಮಂ "	4—4—0
ಮಸ್ತಕಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ " ..	5—11—0
ರಂಗೂಸ್ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಸೋಣಿ	7—13—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ ೭ರ .	5—0—0
ಉಮ್ಮ ಗೋಣಿ ೧ರ ...	3—11—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ .	...110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ ..	7—7—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...185—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	...125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ ...	... 75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	... 60—0—0

1.	ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು)	0—2—0
2.	ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಸೂತಿಮನೆ	0—4—0
3.	ಬಾಲ್ಯರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಕ್ಕಳ ವೈದ್ಯ)	0—2—0
4.	ಶ್ರೀವಿಶ್ವೇಶ್ವರಣರ ಕಥೆ...	1—8—0
5.	ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು	0—12—0
6.	ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ	0—8—0
7.	ವೀರಶೈವ ಮತಸಾರ	0—6—0
8.	ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ ವಚನಾ	0—6—0
9.	ಕೈವಲ್ಯ ಕಲ್ಪವಲ್ಲರಿ	0—10—0
10.	ಅನುಭವಸಾರ	0—8—0
11.	ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ. ಟಿ.)	3—0—0
12.	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ)	3—0—0
13.	ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ)	0—6—0
14.	ಉದ್ಧಳಕಾಂತಿ ಮಂತ್ರ	0—2—0
15.	ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ. ಟಿ.) ಉತ್ತಮ	0—12—0
	,, ,, ಸಾದಾ ..	0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ — ಎಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ.

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0, ಖಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—0—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—12—0; ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 1—12—0
5 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5—12—0, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 2—0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್‌ಫ್ಲಾಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1—4—0, 1—8—0, 1—12—0, 2—4—0, 2—8—0, 3—0—0, 3—8—0, 4—0—0.

ಬೇಸಿಗೆಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್.

ಸೈಜು	60×100"	62×110
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0,	7—0—0
R ನಂಬ್ರ	8—12—0,	9—8—0.
S. ನಂಬ್ರ	12—8—0,	13—8—0.
J. ನಂಬ್ರ	13—8—0,	14—8—0
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0,	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇದಿರುವ ರಬಂವಾರಿ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ (ಬೇಲ್ವಾರಿ, ಬುಟ್ಟಾ ವಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0, 60"×90"
E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0, 60"×90"
,, ,, 17—0—0, 60"×90" ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು.
F. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0, 60"×90"

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಬಂವುಂಟು. ಗಂಚಿಪಾತ್ರೆಗಳು, ಡೆಕ್ಚಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಂಬ್ಲರುಗಳು, ಪ್ಲೈಟ್ಸ್ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ.

ಅವಲ್ ರಬಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0.
ದುಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು.

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು. ಹಾನಲುಬೈ

ಹೆಚ್. ಎನ್. ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿ

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಚ್ಚು ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹವ್ಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲೆನು.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಒಹುದು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮಿದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವನ್ನು ದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬುದಿರುವ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು. ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್.ಎಮ್.ಎಸ್.
216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತ

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ:—"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು:—ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕಂ.
ಕೃಷ್ಣರಾಜ [illegible]

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮೆ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತ್
[illegible]

ಕುಂತಳಾವಂಡೆ ತೈಲವು ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಡಿಪ್ಲೊಮದಿನ ಪಿಲ್ಲಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೫ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೪ರೂ ೧೦ ಆಣೆ.

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಪ್ಪಳಿಲ್ಲದೆ ಎಂತಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೪ರೂ

೩. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ** ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲಗೆ ೨ರೂ

೪ **ಪಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ** ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಸುವದೋಪ ಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಪರಿಹರಿಸುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೫ **ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ** ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಮೊಳಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬ **ಶ್ರೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ** ಎಂಥ ತೀವ್ರತರವಾದ ಅಜೀರ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ಧಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಪಿತ್ತವನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣ ಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ೬ಟ್ಟು ೪ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ರೋಗ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹಲ್ಲುಪ್ಪುಡಿ ಅನೇಕ ವನೌಷದಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ ೧ರ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ **ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ** ಅಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಸುಲಭವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೯ **ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ** ಚಳಿಜ್ವರ, ವಲಸಿಯಾ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. **ವಾಸಾವ ಲೇಹ** ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಾಜೀರ್ಣ, ಕಫಪ್ರಕೋಪ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ **ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ** ಸ್ವಪ್ನಸ್ಖಲನ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಸ್ರಾವ ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೋಗ ಗೊಳಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಪುಷ್ಟಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೨ **ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವು** ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಜಂಜಾಟ, ಪೀನಸ, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೬ ಆಣೆ ೫ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ **ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು** ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಕಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಎದೆಗುಂದಿಸಿ ಅವನ್ನು ಬೇರುಸಹಿತವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯು ಮಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಕವಾಗಿದೆ ಕರ್ಚಿಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ **ಪಂಚವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ)** ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸುರುಮಾ ತೊಲಗೆ ೧ರೂ

೧೫ **ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ** ಉನ್ಮಾದ ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾ ತ್ತು ಬುದ್ಧಿನಾಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

ಪ್ರತಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ೨ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಟ್ಟಿದಾ ಕೀಟಲು ರೋಗಗಳನ್ನು ಎದೆಗುಂದಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಪ. ಮಸ್ಸು ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪತ್ರವ್ಯವ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

B M Nath & Co, *Ayurvedic Chemists,*
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್ ಡಿಪೋ.

ಸ್ಪೆಷ್ಯಾಲಿಟಿ
ರೋಮಿಯ ನ್ ಲಂಕಾಯ
ದಲೂ ರ್ ತರದ
ದಲೂ ಹ್ ಪ್ರಿಯಿ
ದ್ವಾಗಿರ್ವದೆ ಬಾಕ್ಸಿ
ಸಂಬಿವಾತ ಪ ಪ ಪಾಯಿಸನ್
ತಲಶೂಲ್ ಗ್ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪ್ತ
ಳುಕಾತ್ತ, ಜ ಪ ಸಾಬೂನು
ಸ್ತೋವು ಸ್ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ವ್ಯೆ ಗಂಟಿಲು ಹೊ ವ ನೇವಾ ಕೂಲ್ ಮಿಂಗ್
ಅನೆಗಾಲು, ಶೀತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೇ ಎಂದೇ ಸೆಲ್ಫ್ ತನದ

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಗಜಕರ್ಣಾವ ಮುಲಾಮು

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿ ಪೆ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ಸೂರು ಗಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕ ಮೋ ವರ್ ಇಂದಿನ ಉರಿಯು ರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕವ್ವಾಲವದಿಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಒಂದರಿಂಗಿ ದ

ವಿಳಾಸ — ಮೆಸ್ಸೋರ್ಸ್ ಕಾಂಪೆನಿ, ಗಿರ್ಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ

ಏಜಂಟರು - ಪುಲ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ
ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು

"ಬಿ ಎನ್ ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ ಬಾರಕೂರು.

ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ ಸಾಗರ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಂಪೌಂಡರ್ ಪಿ. ಬಾಯಿರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ತಜ್ಞರೂ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರ ಶಿರೋಭಾರ, ಒಕ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು ವಾಕ, ಗಾಯಾಣಿಕ, ಕೀಲ ಕೆಮ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗುಣಹೊಂದಿದವರು ಬಹುಮಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಪಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ರೂ ಕ್ರಯ 0-8-0.

ಅಂಚೆಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—೪—0

ಇಂತಿ ಸೇವಕ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೆಟ್ಟಿಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿದ್ದು
ವಿ ಎ ಮಜೂಮ್ ಪ್ರಪ್ರೈಕ್ಟ ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾಯರು,
ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಎಲ್ಲ ಕಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೂ ಇದೊಂದೇ ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸಿ ಎಕ್ಕೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ನೀರ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 0—8—0 ಎ ಪಿ 0—4—0

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 0-12 0 ಎ ಪಿ 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಬಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ.— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ
ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V S. Kumath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು:

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1 4 0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲುಳ್ಳವರಿಗೆ ರೂ 2 1 0

ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 21 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪಸಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀವಿಸಾಗಿ ಮುಲಾಮು ಇದರಿಂದ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಘಾತ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಜ್ಜು, ಬಳುಕು, ಘಾಸು ಕೀಲು, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು ರು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಬಳೀ ನೇಹಕ್ಕಿನವರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನಾಗಪುರ ಮಹಾ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂ ಬಹು ಸನ್ಮಾನಪತ್ರವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಬಾಂಬೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಬೆಸಪಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಕೂಲರುಗಳ್ಳಿಯೂ ಶಿಕ್ಕಿವನು ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

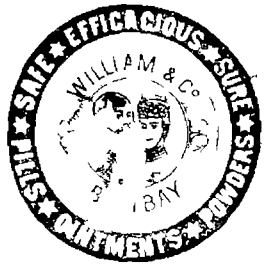

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬಿಜ್ಜಿದು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರವದಿಲ್ಲ ಜನ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೫ ಆಣೆ ಗಂ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಜೋಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬಾಸನೆ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಉಂಟಾಗಲಾತಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ವಜ್ರಗುಟಿಕ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ, ಸಿಪ್ಪಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆವೆ ಯಿಸ ಕೊಕೊ, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ೩೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸ್:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ.

[illegible] ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ನನ್ನ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗು
[illegible]ವನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಸೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿ

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು

ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಸೈ

ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ಪಿಂಟ್ಸು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಮೊಡನೆ ಅತೀ ಕಪ್ಪಾದ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಬರೆದ ಲೋಹದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ ದೂಮ್ರವರ್ಣ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯು ಬಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್-ಬೋರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚಾಲು ವಿನಹಾ ರೂ ೧—೪—೦

ಟಿ ಎಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮುದಲಿಯಾರ್ ಕೊ
32 ಲಮೆಂಗಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೂರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಲ್ಯಾವ್ಯಾವಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅವಾಜೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಸಮೇತ ಕಾರ್ಡ್ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ— ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ
ನ್ಯೂ ಕೋಹಿನೂರ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಎಂಡ್ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಹೌಸ್

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್,

ಮಂಗಳೂರು ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬೂಟು ಪಟ್ಟಿ ಪಟ್ಟಿಗಳ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಕಪ್ಪು ಗ್ಲಾಸ್ ನೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಶಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಾರ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಕೊಡಗಳು ರಬಿಂ ಅಗಿಯೂ ದಿಲ್ಲಿಯೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ರಸಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಲಿಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ನೀಲ್ಯಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಸಕ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಶಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಲೈಫ್ ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಆಫೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಪ್ರಸ್ತೀ — ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಸೊಬಲಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಆತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಯಿಸಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲ್ಗುನಮ್ಮ ದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸಬಹುದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮಧಾವ್, ಜನರಲ್ ಮೆನೇಜರ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ದ. ಕೃಷ್ಣ ಜ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೌಷ್ಟ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ಪೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾ ಸ್ಕ್ರೋಪ್ ಕೀಲಿಸ್ ಪೆಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯಿಂದ ಲೋಹದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಬರೆಯುವಾಗ ನೀಲಿ ಬ್ಲಾಟ್ಟಿಂಗ್‌ದಲ್ಲಿದ್ದು ಆರಿದೊಡನೆ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ಆಣೆಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕಳ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಂದರ ಮೂಕ ಕಾತಿ ಒಂದು ಸ್ಟೈಲ್ ಪೆನ್ನು ಸ್ಟೀಲ್ ನಿಬ್ ಹೊಡವರಿಗೆ ಜೇಮ್ಸ್ ಫೇಬರ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಡಜನ್ ೧; ೧೦ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರಿಸಿ ದೊಡ್ಡವ ಉತ್ತಮವಾದ ಓವನ್ ೧, ೨ ರೂಪಾಯಿಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ೧ ಕೆಸೆ ಫೌಂಟು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದಿಸಿದವಗೆ ಓವನ್ ಪೆನ್ ಸ್ಟೀಲ್ ನಿಬ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಸ್ಕ್ರೋಪ್ ಕೀಲಿಗೆ ಕೆಸೆ ಪೆಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಪೇಪರ್ ಸಹ

೪ ಪೌಂಡ್ ದೊಡ್ಡ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಣೆ ೪ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯವರ ಕಾರ್ಡಾರ್ ಸಹ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ ಮಂಗಳೂರು

ಅಥವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ ಕ)

ಬಾಧಶಾಯಿ ಸಾಬೂನು.

ಈ ಸಾಬೂನು ಕೂದಲು ಬೆಳೆದಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರದ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ ೪ ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ಕೂದಲು ಉದುರಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ಹೆಚ್ಚಿದ ಭಾಗವನ್ನು ತಳ ತಳಿಸಿ ಮೃದುವಾಗುವದು ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಕ್ರಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦—೮—೦ ಪ್ರತ ಪ್ಪಾಲು ಖರ್ಚು ಒಂದರಿಂದ ೪ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವರೆಗೆ ೦—೪ ೦

ವಿಳಾಸ:— ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್,
ಆಸ್ಪತ್ರಿ ಎಮರ್ಜೆ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮೈಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 21ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910. ಪ್ರಜ್ಞಾ

ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ಭಾಷಣವು.

ಈಗ ವೈಸರಾಯಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ಬರುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದವಧಿಯನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಅತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವರು. ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ಕಡೆ ಸಲ ಸಿಮ್ಲಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಬರುವತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಾ ಜಲಾಪೇಳ ಮೊಲು ಹುದ್ದೆದಾರರು 'ಯುನ್ಯಾಟೆಡ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕ್ಲಬ್' ಎಂಬ ಹುದ್ದೆದಾರರ ಮಿತ್ರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಬಂದೋತಣವಿತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸುವವರಾದರು. ಈ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವೈಸರಾಯಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವುದೂ, ವೈಸರಾಯು ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದೂ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಈ ವಾಡಿಕೆ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಂದ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸುತನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಮುಮಿಂಟೋ ಸುಧಾರ ಮಾರ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವೆಂಬುದು ವಾಚಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದಿತವಾಗಿರುವುದು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಮಿಂಟೊಸಂತ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಕಡಮೆ ಮೊ ರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುವರು. ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಇಂಪಾ ರಿಯಾಯತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಂಬುನ್ಹಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದವರು ಪ್ರಭುಗಳ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿರೋಧ ಭಾವದಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ಸರಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ವಿಹಿತವಾದದ್ದೆಂತ ತಮ್ಮ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವರು.

"ನಾನು ವೈಸರಾಯಿಯಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಮೊಂ ಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದಿದ್ದೊಡನೆಯೇ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಮಟ್ಟಿಗೂಲ ನನ್ನ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದರ ರಚನೆಯು ಅತಿತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಒಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಆಗೈ ಯೇ ನಾನೂ ನನ್ನ ಸಹ ಕುದ್ಯೋಗಿಸರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆವು. ರಾಜನಿಷ್ಠಾವಂತರಾದ ಹಲವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯು ಇದ್ದಿತೆಂತ ಕ್ರಮೇಣ ನಮಗೆ ಗೋಚರವಾಯಿತು. ಈ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯ ಮೂಲ ಕಾರಣವನ್ನು ಕವಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯೋತ್ಪಾಟನೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಾದ ರಾಜದ್ರೋಹಪರವಾದ ಅಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದು ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಜನರಿಗೆ ದೊರೆತ ಬ್ರಿಟಿಷ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಒಳಗೆ ಬಾವನೆಗಳು ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸದೆ ಇರಕೂಡದೆಂಥಾ ಅರಿ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿವಿಸಿದ್ದವು. ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದ ಸರಕಾರ ನಿಯಮಗಳು ಪ್ರಜಾಜನಗಳ ನವೀನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಬೇಕೆಂಬ್ಬುವ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಜಾ ಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಾತೆಯವರು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಭಯವಿತ್ತ ನಿರೂಪಣೆಯು ಆಧಾರವಾಗಿತ್ತು." ಪ್ರಭುಗಳವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮೊದಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಧೀರತನದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮೊದಲಾದ ರಿಯಾಯತಿಯು ಕೊಡೋಣಾಗಬಾರದೆಂದು ಆಂಗ್ಲೇಯ ಅನಾಯಕತ್ವದ ಜನ್ಮಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ [illegible] ಗಳ ಅತ್ಯಾತಾವನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಸಹಾ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಚಿತ್ತದಿಂದ ಭಾರತೀಯರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿದ ಮಿಂಟೋ ಗಳ ನ್ಯಾಯಪರತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭವು ಇದೊಂದೇಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಸಹ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಭುಗಳ ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಎದುರ್ವಾದಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿರುವರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು

ಪ್ರಜೆಗಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ರಾಜಸಿದ್ಧಾಂತರ ಅಸಮಾಧಾನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಾಜದ್ರೋಹ ಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕರಿಣ ಶಾಸನಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ಭಾಷಣದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ದೊರವೆಲ್ಲವೂ ರಾಜದ್ರೋಹಮಯವಾಗಿರುವುದೆಂಬ ಹಲವು ಅಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನರ ವಾದಕ್ಕೆ ಇವರು ಅಸ್ಪದಕೊಡಲೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಬಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಗಳು ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಟ್ಟೊಂದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ಹೌರಾ ಎಂಬ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೌಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಭುಗಳ ಮೈಗಾವಲಿನವರಾಗಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವರ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ಕಾಚ್ ಅಂಗರಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಫೀಸರೊಬ್ಬರು ಇರಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ನೋಡಿ ಈ ಆಫೀಸರನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಕರೆತರಿಸಿ ಭಾರತೀಯ ಅಂಗರಕ್ಷರೇ ತನ್ನ ಕೂಡ ಬರಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ– ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವು ಉಂಟಾಗುವುದು ಹೇಗೆ—ಎಂದು ಆ ಆಫೀಸರನ್ನು ಗದರಿಸಿದರೆಂತ ತಿಳಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ

ಇಂಥಾ ವಿಶ್ವಾಸವು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಶಮನಿಸುವರೆ ಕರಿಣ ಶಾಸನಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳೇ ಸಾಕಾಗಿದ್ದವೆಂಬುದು ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತೋಚದೆ ಹೋಯಿತು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಾಧಾನ ದೊರೆಯುವುದು. ಸುಮಾರನ್ನು ಕುರಿತು- ಕಳದ ಎರಡು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹದ ತಿಳಿಕೋಣವು ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮಿಂದಲೂ, ಇತರ ಸರ್ವ ಜನರಿಂದಲೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎದುರಾಡಲಿಕ್ಕರುವ ಕಷ್ಟಗಳ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದಲೂ ಮನೆಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಅಗತ್ಯ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೋರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ಕ್ರೂಡಿಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಕ್ಕೆನ್ನೇ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಇವುಗಳು ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಸೂಚಕಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳ ಟೀಕೆಯಿಂದಲೂ, ಪ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ, ಎಂದೆರಡು ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವಿಲ್ಲಿ ಅಯಾ ಪ್ರಯಾಣಕರಿಂದ ಬರಿಯೋಣಾಗುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿಯೂ ಅಂಗ್ಲಾಳದವರ್ತಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪ್ರಜಾಜನರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕರಿಣ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರಿಸಬೇಕೆಂದೆನ್ನುವರು

ವೈಸರಾಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸಭೆಗೆ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗಹನಮಾನವಂತ ಮೆ ಸಿಂಹರವರ ಕೆಲಸ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೂ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಇವರು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಂಡಾಡಿ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಮತಗಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಸಮರ್ಥರಾದವರನ್ನೇ ಈ ಪದವಿಗೆ ನೇಮಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನನುಸರಿಸಿರುವೆನೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ಜೋರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಂಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ಅಪ್ಪಣೆವಿತ್ತ ವಚನವನ್ನು ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳು ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಿರುವರೆಂಬದು ಪ್ರಭುಗಳವರ ಆಡಳಿತೆಯಿಂದಲೂ ಅವರ ಈ ಭಾಷಣದಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು.

[illegible] ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಗೌಡರು.

———o———

ವಿದ್ಯೆಯೂ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವಂಥ ಸುಶಿಕ್ಷಣವೂ ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳ ಅಂಜಿಕೆಯು ಸಹಾ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕುವುದು ಅಪರೂಪ. ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರುಗಳಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಗೊತ್ತಿರುವುದಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಓದುಬರಹದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಊರ ಜಾನದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥ ವಾಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ಕೂಡುವುದೂ, ನೆರೆಯವನಲ್ಲಿ ಒಂದೊದಗಿದ ಆಪತ್ತು ನಿವಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನೆರವಾಗುವುದೂ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಜನರೊಳಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ವಾದಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದೂ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದರ್ಮ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲವೂ ಈಗ ಭೂತಕಾಲದ್ದಾಗಿರುವವು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಉತ್ಸವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರಿಗೆ ಬರುವೆ ಸಮಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಊರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆಗುವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇವರು ಕೈ ಹಾಕಲೂ ಬಾರರು. ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ವ್ಯಾಪಾರ ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತಂದು ಅವುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮತ್ತ ಊರಿನ ಇತರ ಬಂಧು ಜನರ ಒಳ್ಳಿತನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯು ಇವರಿಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇತರರು ಸರ್ವರೂ ಇವರ ಮನೋಭಿದ್ದಿಶ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಾರದಾದ್ದರಿಂದ — ಕಾಲವು ಕಷ್ಟ, ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಕಡ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದ ಕೂದ್ರನು ಈ ದಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕ್ಕಿದರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸನು, ಹಣ ಕೇಳಿದರೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾತಾಂದು ಕಾಸೂಸು ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವನು, ಇನ್ನು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲವು ಅದರ್ಮಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದು — ಈ ರೀತಿ ಅಂದುಕೊಂಡು ಧರ್ಮವರ್ತನೆಯು ಸಲ್ಲದೆಂತ ನುನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಪ ವೈಶ್ಯರ ಸಾದನೆ ಸೋಲುವನು. ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಈತನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವು ಸಾಲದು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಊಳಿಗದವರು ಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು, ಒಕ್ಕ ಮಂಯುವ ಶ್ಯಾನುಧಾರರು ಮೊದಲಾದವರು ಬೇಕಾಗುವರು. ಇವರು ಸಹ ಈಗಿನ 4 ಯಾ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇತನ ಸಾಲದೆನ್ನುವರು. ವ್ಯಾಪಾರದ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಆದಿ ಕಾಲವು ಈ ನೌಕರರ ಪಾಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದ ಸಂತರ ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವಂಥ ಅಲ್ಪ ಲಾಭದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಕಾಕೊಟ್ಟರೆ ತಾವೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವರು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗಲಾಟೆ ಬದಲಾಗಿ ಸೇಕ — 12, 15, 20 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ಹಣ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಲ್ಲ — ವ್ಯಾಪಾರವು ಈ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಸಾರು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚಗೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನಕ್ಕೆ ಸುಲ್ಕು ಕಾರಣವು ಇವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯದು. ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು ತಮ್ಮ ಸಾಲನ್ನು ಪರಿಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಾರದೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿನ ಸಂಪನ್ನಸ್ಥಿತಿಯವರಾಗಿ ಬೇಕು. ಈ ನಡು ತರಗತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರ ಜಂಗಮಾಲ ಗಳಿಂದ ತಂದ ಬೀನಸುಗಳನ್ನು ಗದ್ದೆ ಬೇಸಾಯದ ಕೂರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಇತರ ರಾಜಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಲ ತಮ್ಮ ಲಾಭವನ್ನೂ ಕಡಕೊಟ್ಟವನ ಗಂಟನ್ನೂ ತಿರುಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವರು ಅತಿ ಕಿಕ್ಕಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಂಗಡಿಗಾರನು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಬಿಂಡಿರುಗಿ ಕೊಡಲಾರರು. ಅಂಗಡಿಗಾರನಿಗೆ ಹಣ ದೊರಕದಾದರೆ ಭಂಡಸಾಲೆಯವನು ಈತನಿಂದ ಹಣ್ಣಾಗ ವಿಕ್ರೀತ ಮಾಡಿದ್ದೀನಿಸುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪಡಿಯುವನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಕ್ಷವಾಗಿರುವ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಯವರು ಸಹಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವರು. ಬಡವರ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬಡವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ತರಗತಿಗಳವರೆಲ್ಲರೂ ಸಕಾಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುವರು. ಪುರವೃದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದುಜನರಾಶಿಯ ಒಳ್ಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ತೋರುವ ಅಧಾನವು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುವುಹೆದು ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು

ಈನತರಗತಿಯವರ ಕಡೆ ಅಧಾವವನ್ನು ತೋರುವ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಡುತರಗತಿಯವರೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ಹಾಲನ್ನೀಯುತ್ತಿರುವ ಆಳಿನ ಕೆಚ್ಚಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾಲು ಇರಬಹುದೆಂದೂ, ಈ ಹಾಲನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ [illegible] ತೆಗೆದು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅನಂತರ ಅದು [illegible] ಸುನ್ನೇ ಕೊಯ್ದು ಸರ್ವ ನಾಶ ಹೊಂದಿದ ಗೊಲ್ಲತಿಯಂತೆ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ನಡು ತರಗತಿಯವರನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೇ ಹೀರಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವರು. ನಡುತರಗತಿಯವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಬಹುದಾದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಂತೆ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ಇವರನ್ನು ರೇಗಿಸುವರು. ಇವರು ವಿವಾಹ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಿತಿಮೀರಿ ನಡಿಸುವಂತೆ ಇವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವರು. ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಡುತರಗತಿಯವರು ನಷ್ಟ ಧಾಗಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ಸಾಹಸಪಡುವರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕುಯುಕ್ತಿಗಳು ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ ಅವರ ವಿಜೃಂಬಣೆಗಳೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು 12, 18ರ ಸಲೆ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹಿತಚಿಂತಕರೆಂಥ ನಟಿಸಿ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರು ನಡುತರಗತಿಯವರ ಪರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವರು. ಸಾಧಾರಣ ವರ್ಗದವರು ಹೀಗೆ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕುವರ ಪೋಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಸೌಕರ ಆಂಗಡಿ ಬಂಡಸಾಲೆಗಳು ಈ ನಡುತರಗತಿಗಳವರ ಚಿಕ್ಕ ಆಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ಲಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಮಾ ಬರಕೊಂಡು ಕೊಡಿಸಿಕಾಕುವ ಕೋರಡಿಗಳಾಗಿರುವವೆ. ಇಂಥ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಮುನಾಫೆಯು ಮೂರಾವರ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದು. ನಡುತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲಕ್ಕೆಂತೂ ಬಡ್ಡಿಯು ಸಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಇದು ಒಂದನೇ ಮುನಾಫ. ಪಟ್ಟಣ ಗೌಕರಿಗೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬರಾದರೆ ನಡುತರಗತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಧಾರಣೆಗೇನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಇದು ಎರಡನೇ ಮುನಾಫಯು. ಹೀಗೆ ಪಡಕೊಂಡ ಜೀನಸುಗಳನ್ನು ಪರ ಒಂದರುಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ದೊರಿಯವ ಮುನಾಫಯು ಮೂರನೇದಾಗಿರುವುದು. ಪಟ್ಟಣ ಗೌರ ವ್ಯಾಪಾರ ವೈವಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಉದ್ದಿಶ್ಯಗಳು ಯಾವುದೆಂಯ ಈಗ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮ ಗೌಡಾದರೋ ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಗೌಡರನ್ನು ಹೋಲುವರು. ಆದರೆ ವೃತ್ತಿಯು ಮಾತ್ರ ಇವರದು ವ್ಯವಸಾಯ. ಸಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಸುರಂತರಿರುವರು. ಇವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಬೇಡೂರಿನಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒತಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವವು

ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಳ್ಳಾಚಾರವುಳ್ಳವರು ಗ್ರಾಮ ಗೌಡರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕರಾಗಿರುವರು. ಈ ಕಟ್ಟಳ್ಳಾಚಾರಕ್ಕೆಯಿಂದ ಕುಟುಂಬ ಪ್ರಯುಜನಾನನ ಬೊರತು ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಕುಟುಂಬ ಗಳ ಮೇಲೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಠೋರವಾಗಿ ಯಾವದಾರೂ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಲು ಅನಿವಾರ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿ ಹೀನರಾದ ಇಂಥವರು ತಮಗೆ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ದೊರಕದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬಲಹೀನರಾದ ಇತರರಿಂದ ಪಡಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಉಪಟಳಕಿಂದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೂಜಿನವಳಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಬಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯ. ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಹಣವು. ಇವರ ಕೂಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಕ್ಕಲುಗಳಿಗೆ ಸೇಗಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮಾಲಿಕನನ್ನು ನಾನಾ ಯಾತನೆಗಳಿಗೆ ಗುಮ್ಮಾತಿ ಮೂಲಕ ಇಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಗ್ರಾಮ ಗೌಡರ ದುಸ್ಸಾವನೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವುದರಿಂದಲೂ ದುಸ್ಸಾಧನೆಗಳ ವಿವರವು ಪಡಿಸಿ ಹೋಗಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು

ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳನ್ನುದ್ಧರಿಸಿದ ವಿನಹ ದೇಶೋದ್ಧಾರಣೆಯು ಸಮವಾಗಿ ಸಾಗದು. ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೆಡುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಗಳಂತಹ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ದರಿದ್ರಾನವನ್ನೂ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಸೋ ಹೋಗಾಡಿಸಲು ಪ್ರಜಾ ಮುಖಂಡರೂ, ಸರಕಾರದವರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಊರುಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಶಹರುಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದು ಎಂಥಾ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ ವೆಂಬದನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಾನು ಬರಿಯಲಿಕ್ಕಿರುವ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನು.

S. R. K. P.

ಮಹಾರಾಣಿ ಗೃಹಶೀಲೆ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದುದು)

ಬಿ. ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ.

೪

ಕೂಡಲೇ ಪತ್ನಿವಿರಹವನ್ನು ತಾಳುವುದೆಂದರೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲವು ಅನಂತಕೋಟಿ ಕಲ್ಪಗಳ ಹಾಗೆ ತೋರುವುದು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ವಿವಾಹೋತ್ಸವವಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಕಾಂತಾಮಣಿಯಿಂದ ವಿರಹವನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾಳಲಿ! ಆದುದರಿಂದ ವಿವಾಹಮಂಗಳವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲು ಈಗಲೇ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ನೆನಸಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಮಂಗಲಾಪುರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾಗರಿಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆದೇಶಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಕ್ಟಿಗೆ (Chamberlain) ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನು

ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಗರವು ನಾನಾ ಜನರಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿವಾಹೋತ್ಸವದ ದಿನವು ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಆದರೂ ದಿಬ್ಬಣವು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಮುಂದಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯು ಯಾರು ಮತ್ತು ಎಂತಹವಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಜಾಜನರು ಒಳಗೆ ಕುತೂಹಲಪಟ್ಟರು ಮಹಾರಾಜನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂಚಿಸುವನೇ ಎಂದು ಅನೇಕರು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಉಂಗುರ ಅಥವಾ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳೂ ಜತರ ಸಮಸ್ತ ವಿಧದ ಉಡುಪ ತೊಡುಪುಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದವು. ಪಂಚವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ರಂಗಾವರಮಂಟಪವನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿದರು. ನಾನಾ ಶಾಲೆಯ ತರತರದ ಭಕ್ಷಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಯಿತು. ಆದರೂ ದಿಬ್ಬಣವು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜಾ ಜನರೂ ಆತ್ಯಾರ್ತ್ಯರ್ಯಪಟ್ಟರು

ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಇನ್ನೂ ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದೆಣಿಸಿ ಸಚಿವ ಶ್ರೀಮಂತರೊಡಗೂಡಿ ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪಾಲಕಿ ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಸಮೇತ ಮುಕ್ತಪುರಕ್ಕಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೋದನು

೫.

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮುಕ್ತಪುರದಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ಪ್ರಭಾತವಲ್ಲಿ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನದತ್ತಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರಿಂದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾಜನು ಅದೇ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ನಯವಾಗಿಸುವನೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ತಾನು ಸಪತ್ನಿಭವನ್ನು ನೋಡುವೆನೆಂದು ನೃಪತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಕುತೂಹಲತೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಅವಳ ಎತ್ತಗನ್ನು ಕದರಲು,—"ಇದೇನು! ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಾಮಾಕ್ಷಿಸ್ಪಂದವು ಶುಭಸೂಚಕವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವರು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳಾದ ನನಗಿದೆಂತಹ ಶುಭಸೂಚನೆಯೋ!" ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಳು.

ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೆರಡು ತಾಸುಗಳ ನಂತರ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾಜನು ಶ್ರೀಮಂತರೊಡನೆ ವೈದ್ಯ ರಾಮದಾಸನ ಗೃಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಳಿದನು ರಾಮದಾಸನು ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಬಿದ್ದಾಂಜಲಿಯಾಗಿ ನಿಂತನು. ಆಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ರಾಮದಾಸನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಏಕಾಂತವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ—"ರಾಮದಾಸ! ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನಿನ್ನೂ ಅಡಗಿಸಲಾರೆ. ನಿನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಈ ಕನ್ಯಾರತ್ನವನ್ನು ಪಾಣಿಗೃಹಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಾಂತ್ಯದ ವರೆಗೂ ಪರಸ್ಪರಾನುರಾಗದಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನದೊಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯುಂಟು ಈ ನನ್ನ ಮನೋಗತವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ನೀನು ರಾಜಭಕ್ತನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನಂದವಾದರೆ ನಿನಗೂ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಂಬುವೆನು. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯ ವತ್ಸೆಯನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿ ಕೊಡುವಿಯಾ?" ಎಂದನು.

ಮಹಾರಾಜನ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ರಾಮದಾಸನು ದಿಗಿಲು ಬಿದ್ದನು. ಆತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದೇಹವೂ ಭೀತಿಯೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆ ಸಂದೇಹವು ಯಾವುದೆಂದು ಪ್ರಕೃತ ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪಾಠಕರು ತಿಳಿಯುವರು.

ರಾಮದಾಸನು ಕಂಪಿತಕಾಯನಾಗಿ—"ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನು ದರಿದ್ರನು. ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೇಶಗಳಿಗಾಗಿರುವೆನು. ರಾಜಾಜ್ಞೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸಲಾರೆನು. ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವಿದ್ದಂತಾಗಲಿ!" ಎಂದನು.

ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮದಾಸನು ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಹೃದಯ ಪ್ರದೇಶವು ಅಧಿಕತರವಾಗಿ ಕಂಪಿತವಾಯಿತು! ತನ್ನ ಹೃದಯ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಶ್ವಾರೂಢವಾಗಿದ್ದ ಶೂರನ ವೀರ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿರುವುದೋ ಆ ವಿರೇಶ್ವರನ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೂ ಈ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ರವಷ್ಟಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೋರುವ ವಿಲ್ಲ! ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಅವಳಜವಳಿಗಳಾಗಿರಬಹುದೇ? ಎಂದು ಗೃಹಿಸುತ್ತ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದಲೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಜನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದಳು.

ಆಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು —"ಕೋಮಲಾಂಗಿ! ಕಳೆದ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ದಿವಸ ಪ್ರದೋಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಿರುಮಲೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಮೂಲಗೆಣಸನ್ನು ಹಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯಮಯವಾದ ನಿನ್ನ ರೂಪರಾಶಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ಣ ಮನ್ಮಧನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆನು. ನಿನ್ನಲ್ಲೇ ಆಸುರಕ್ತವಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಈ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರ್ಧವನ್ನು ಸಹ ಅಲಂಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಳಾದ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನೇ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮಹದಭಿಲಾಷೆಯು. ಈ ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯು ಈ ಮೊದಲೇ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ನಿನ್ನ ಸಮ್ಮತವಿರುವುದೇ" ಎಂದನು

ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿದ್ದ ಮೋಹನ ರೂಪವೇ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಲೂ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಜನ ನ್ನೊಂದು ಸಲ ನೋಡಿದ ನಂತರ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ –"ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಳು ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸುವೆನು" ಎಂದಳು.

ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದ ಪರಿಚಾರಕಿಯರು ಗೃಹಶೀಲೆಯ ನಾರುಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ರತ್ನೆಯ ಶೀರೆಯನ್ನುಡಿಸಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯ ಸಮೇತ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾಜನು ಮಂಗಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಕಡೇಸ.

ಜಪಾನರ ಹಬ್ಬಗಳು.

ಜನರು ಆನಂದವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲ್ಲ ಮೊದಲಸೆಯಾದ್ದನ್ನು ಇನೇ ನಂಬಿಕೆಯು ಬೆರೆದಿರುವೆವು ಎರಡನೆಯವಾದ "ಬಾನ್‌ಮಟ್ಸೂರಿ"ಯನ್ನ ಇದರಿತಿ ವಿವರಿಸುವೆವು

"ಬಾನ್‌ಮಟ್ಸೂರಿ" ಎಂದರೆ ಸತ್ತವರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡುವ ಹಬ್ಬವು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಗಳಂತೆ ಎಣಿಸಬಹುದು. ಈ ಹಬ್ಬವು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾಗಿ ಜನರು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗರು, ಶುಭ್ರವಾದ ಉಡುವ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕಪ್ಪಗಿರುವ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಲಾಂಛ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಏನೇನೊ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ, ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ, ವೇಷಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣದವರು ತಾವು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜರಗಿಸುವರು.

"ನಾಗಸಾಕಿ" ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜರಗಲ್ಪಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ ಈ ಹಬ್ಬವು ಮೂರು ದಿನಗಳು ನಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಹೋದವರ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ದೀಪಗಳನ್ನಿಡುವರು. ಎರಡು, ಮೂರನೆಯ ದಿನಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಗೋರಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೀಪಗಳನ್ನಿಡುವರು. ಆ ನಿಶೀ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲವೂ ನಾನಾ ವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳ ದೀಪದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ, ನೋಡುವವರಿಗೆ ಅಮಿತಾನಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದು.

ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವು ಸುಂದರ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ದೀಪಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಸುಂದರವಾದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿರುವುದು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬಾಣಬಿಜ್ಜೆಯನ್ನು ನುಡುವುದೂ, ಆಕಾಶ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದೂ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಟೀ, ಕಾಫಿ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು

ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಕರು ಅಪರ್ಣ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆತ್ಮ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದು ಅವರ ದೃಢವಾದನಂಬಿಕೆಯು. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಿತೃಗಳ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ "ಸೇಕೆ" ಎಂಬ ಪಾನಕವನ್ನು ಪಾನ ಮಾಡುವರು, ಕಡೆಯ ದಿನ ಸತ್ತವರನ್ನು ಪುನಃ ಆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಅಮರ್ತ್ಯರವಾದ ಮಂಟಪವು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುವುದು

ಮೂರನೆಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಸಮಯ ಆಗ ಗುಡಿಸಿದ ಮೇಲಿಂದ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯುವೆವು ಆಗ ಇದು ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಶ್ರಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡಮುತ್ತಿದ್ದ ಹಬ್ಬವು ಅವರು ಬಂದೆಡೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಬಂಡೆಯೆಲ್ಲವೂ ಅಂದಕಾರಮಯವಾಗಿ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗುವುದು ಅವರು ಕೆಳಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ಪಿಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಯಾಣ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು ಸೂಚ್ಯೋದಯಾತ್ಪೂರ್ವವೇ ಎಲ್ಲರೂ (ಸತ್ತವರು) ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ, ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗುವರು ಎಂಬ ಇರುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ದೀಪಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ದಾರಿ ಬತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಶಾನ ಭೂಮಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿಡುವರು ನಂತರ ಅವು ನ್ನು ಬಿಡ್ಡಿದೂ ಪೆಟ್ಟಿಂ ಪ್ರತಿಕೂಲದ ವಾಯುವಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ದೀಪವು ಕಡಿಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ದೋಣಿಗಳು ಹತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾರವು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಹ ಲಬ್ಧ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸರಿಸುವ ಲ ಅಲ್ಲಿ ಪಿಶ್ಯಗಳು ನೀರು ದೋಣಿಗಳು ಸುಟ್ಟು ದೀಪ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗಳಿಂದಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಬೇಗ ಕಡಿಂ ವನ ಸ್ವಸ್ಥಕ್ಕೆ ತೆರಳುವುದು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಿಗಾತ್ರ ಜರ

ಪಪ್ಪಾಯ್ ಬಂ ಕಾ ಬರ ಗಿ ಕ ತ್ರಿ ಗಳಿಂಗಲೂ ಬಿಪಿ ಪ್ರ ತಿ ಮ ಪ್ರ

ರೋಗಿ ವ ಗ ನ ಬಿಪ್ರ ಪ ಪ್ರಿಪಿ ಬಾರ ಮತ್ತು ಸೊಪ್ಪ ಪ್ರಿ ಬಿಪ್ರ ಬಿ ಪ್ರ ಪ್ರ ಪ್ರ

ಕಾಮಸಿಳ್ಳೆ ಬೇರು, ಹಗ್ಗಸಿಳ್ಳೆ ಬೇರು, ಪುತ್ಥರಮೂಲ, ಗಂಟುಧಾರಂಗಿ, ಕೆಂಪು ಕರ್ಕಾಟಕ ಶೃಂಗಿ, ಪಚ್ಚೆಂಗ್ರಿಬೇರು, ಕೊಡಸಿಗೆ ಬೀಜ, ಕಹಿಪಡುವಲಿನ ಬೇರು, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಸಮಭಾಗ.

ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ದಶಮೂಲಗಳು ಕಜ್ಜೂರ, ಕರ್ಕಾಟಕ ಶೃಂಗಿ, ಪುತ್ಥರಮೂಲ, ಪಚ್ಚೆಂಗ್ರಿ ಬೇರು, ಗಂಟುಧಾರೆಂಗಿ, ಕೊಡಸಿಗೆ ಬೀಜ, ಕಹಿಪಡುವಲ ಬೇರು, ಕಟುಕರೋಹಿಣಿ ಇವುಗಳು ಕೂಡ ಸಮಭಾಗ

ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಔಷಧಗಳಲ್ಲದೆ ಸನ್ನಿಪಾತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲ ರಸ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವದುಂಟು. ಅವುಗಳೊಳಗೆ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆವು

೧ ಮೃತಸಂಜೀವನೀ, ೨ ತ್ರಿನೇತ್ರರಸ, ೩ ಬಸ್ಮೇಶ್ವರ ರಸ, ೪ ಅಗ್ನಿಕುಮಾರ ರಸ, ೫ ಪಂಚವಕ್ತ್ರ ರಸ, ೬ ಶೀತಭಂಜೀರಸ, ೭ ಸನ್ನಿಪಾತಾಂಜನ ರಸ, ೮ ಸನ್ನಿಪಾತ ಗಜಾಂಕುಶ, ೯ ಪ್ರತಾಪಲಂಕೇಶ್ವರ ರಸ, ೧೦ ಸನ್ನಿಪಾತ ಕುಠಾರ ರಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿರುವ ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣರಿಂದ ಬಾಲಶಕ್ಯರಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಯಮ್ ಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ

(ಅಕ್ಕಾದಂಲಿ ಕೆ ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ)

ಆಳ್ವರು ಸಂತಾನದ ಯಜಮಾನರ ಸಭೆ

ಆರ್ಯಾ,

ತಮ್ಮ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ನೇ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಆಳ್ವರ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟು ಉಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾತಿಯವರ ಪೈಕಿ ಹಲವು ಜನ ಬಂಟರ ಮತ್ತು ನಾಯರರ ಯಜಮಾನರುಗಳ ಸಭೆಯು ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನೆರೆದು ಆ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ಹಿರಿಕಿಳ್ಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆ ಪಾಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೂ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಸೂದೆಯು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಸೂಚನೆಯು ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬಾಗಿ ಬಂದ ದ್ದನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಯಿತು

ಕಾರಣ ಸದರಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದಾಗಿ ವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಜನ ಯಜಮಾನರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ದುಷ್ಟರಿದ್ದು, ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕೆಂಬುದಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಬಹು ಪಕ್ಷ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆ ತರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪದ ದೊರಿಯಲಾರದು.

ಆಡಳಿತೆ ಕುಟುಂಬದ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವರೆ ಶಕ್ಯದಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವದು ಉಚಿತವೆಂತ ರಾ| ಕುಂಞ ರಾಮನ್ನಾಯರ್ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ರವರೂ, ರಾ| ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜ ಬಿ ಎ. ಯವರೂ, ರಾ| ಕುಂಞ ಕಾರನ್ನಾಯರರವರೂ, ರಾ| ವಕೀಲ ಬಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ರವರೂ, ರಾ| ಮುಲ್ಕಿ ದೊಡ್ಡಮನೆ ಶೇಸು ಶೆಟ್ರವರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ ಸೂಚಿಸಿದರು ಆದರೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಸಭಾಸದರು ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರುಹಾಕಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಯಾಕೆ ತೆಗದುಹಾಕಬೇಕು? ಅದರಿಂದ ಒದಗುವ ಕೆಡಕುಗಳು ಏನು? ಎಂಬ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದುಕಾರಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದವರು ಯಜಮಾನರುಗಳೇ ಸದಯನವರು, 'ತನ್ನಮರಿ ಹೊನ್ನಮರಿ, ಪರರ ಮರಿ ಕಾಗಮರಿ' ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಮುನಾಪೆಯನ್ನು ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಗಂಟುಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವ ಒಡ ಕುಟುಂಬಿಗರನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿ ರುಃಖಾದಸ್ಪದ ಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆ ಪ್ರಕಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಹೊರತು ಅವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಗ ತಾನೇ ಅಸ್ಪದ ಬಿಸುವನು? ಸೋಕದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅವರವರೇ ಎಣಿಸುವದು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು

ಈ ಸಭೆಗಿಂತಲೂ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚೆ ಕಾರ್ಕಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಬಂಟರ ಯಜಮಾನರುಗಳ ಸದಯ ಕಾರ್ಕಳ ದಿ ಮುನ್ಸಿಪ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿತ್ತು ದಿ ಮುನ್ಸಿಫರಾದ ರಾ ಎಂತರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ವಕೀಲರುಗಳು ಸಹಾ ಸಭೆ ಯಂದಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಕೆಲವರು ಸದರಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂತೂ, ಕೆಲವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಕೂಡದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರು.

ನಂತರ ರಾ ನಂಜಪ್ಪ ಶೆಟ್ರು ಬಿ ಎ. ಬಿ ಎಲ್ ರವರು ಎದ್ದು ಈಗ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂ ಬಿಟ್ಟಾಡೆ ಬಂದ ನೋಟೀಸುಗಳು ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನರಿಗಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಕುಟುಂಬದ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರೀಗೆ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಯಜಮಾನರು ಸದ ಕೂರ್ತ್ಯಕ್ಷ ಅವರ ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೇನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿಯವರ ಗೊಡವೆ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಷ್ಟಿ ಹಕ್ಕು ಇರುವದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಡಿಯುವದು ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಿದರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ರಾ ಬಾಕಿಗಳ ರಾಮಣ್ಣ ಶೆಗ್ಡೆರೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು

ಆಗ್ಯೆ ಯಜಮಾನರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು, ನೋಟೀಸು ಬಿಟ್ಟಾಡೆ ಮಾಡಿದವರು ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನಸಿಗಲ್ಲದೆ, ದನ ಮೀಯಿಸುವ ಹುಡುಗರಿಗಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾ| ನಂಜಪ್ಪ ಶೆಟ್ರವರು, 'ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಷ್ಟಿ ಹಕ್ಕು ಇರುವದಲ್ಲದೆ, ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕು ಬಾಕಿ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರು ದನ ಮೇಯಿಸುವವರು ಎಂಬದಾಗಿ ಭ್ರಾಮಿಸಿ ಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸದರಿ ಯಜಮಾನರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿದರ

'ಬೀಜದ ಗುಣ ಮೊಳಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಯುವದು' ಎಂಬ ಲೋಕೋಕ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳಾದ ಯಜಮಾನರುಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವಾಗಲೇ ಈ ತರದ ಗರ್ವ ಒಂದಲ್ಲಿ, ಕುಟುಂಬದ ಬಾಕಿ ಮೆಂಬರರ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ದಯಾದೃಷ್ಟಿಯೂ, ಮಮತೆಯೂ ಇದ್ದೀತೆಂಬರು ಇದರಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದಷ್ಟೆ?

ಕಡೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೂ ರಾ| ನಂಜಪ್ಪ ಶೆಟ್ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮೋದಿಸಿದರು.

[ಕೇಸರಿ]

ಮೇಲೆ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಸನನ್ನು ಪದಚ್ಯುತ ಮಾಡಿ ರಾಜಧಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಜಾಧಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಜರ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ದೆಯಲ್ಲದೆ, ಈ ನವೀನ ಸರಕಾರದವರು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಲ, ಅಭ್ಯಾಸ್ಯಗಳು, ಒಪ್ಪಂದಗಳು, ಹುಕುಂಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯರು ಮಾಡುವರೆಂದೂ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಹೊಬಲಗನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದೆಂದೂ, ಸಾಯಿದಳ, ನೌಕಾಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಒಲಪಡಿಸುವ ದೆಂದೂ, ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಮಸಾಹತಿ ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಲು ಸಾಧಿಸುವರೆಂದೂ ಮಾತು ಕೊ ಟ್ಟಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೇಶದೊಂದಿಗಿ ರುವ ಬಹಳ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊ ಳ್ಳುವರಲ್ಲದೆ ಲತೀನ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲವುಗಳ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವರೆ ಈ ನವೀನ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರ ಯತ್ನಿಸುವರು.—ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗ ಳಾಗಿದ್ದ ಮಾರ್ಕ್ವಿಸ್‌ಡಿ ಕೌರಲ್ ಎಂಬವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.—ಪೋರ್ಚುಗಲಿನ ಮನ್ಯಪೇಲ್ ರಾಜರ ಚರಸೊತ್ತುಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನವೀನ ಸರಕಾರದವರು ಅ ಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಪದಚ್ಯುತರಾಗಿರುವ ರಾಜರು ಬ್ರಿಟ್ಸಲ್ಸ್‌ರಿಂದ ವಿಕ್ಟೋ ರಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ಎಂಬ ಸ್ಟೀಮರನಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿ ರುವರು.—ಪೋರ್ಚುಗಲಿನ ಮೊದಲಿನ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಬ ಲರಾದವನ್ನೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನೂ ಪ್ರಭು ಪದವಿಯ ಪೆರು ವಾಂಕಿತಗಳನ್ನೂ ವಜಾಪಡಿಸಿರುವ ನವೀನ ಸರಕಾರದ ಏರ್ಪಡಿಪಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವವು.—ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚು ಗೀಸ್ ಸರಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಗವರ್ನರರಾಗಿದ್ದವರು ಈ ತಿಂ ಗಳ ತಾ. ೧೫ರಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಗೆ ಹೋಗುವರು ಮುಂ ಬಯಿಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಪಿರುವರು. ಇವರನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಕೌನ್ಸಲ್ ಜನರಲ್‌ರಾಗಿರುವ ಮ್ಯಾ ಕೊಮ್ಪೆ ಡಿರೆಮ್ ಎಂಬವರು ಎದುರುಗೊಂಡು ಸತ್ಕರಿಸುವ ವರಾದರು. ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರರವರಿಗೆ ಇವರು ಕಷ್ಟೇ ವಂದನೆಯನ್ನು ತಂತೀ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿ ಗವರ್ನರರಿಂದ ಯತೋಚಿತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಈ ನವೀ ನ ಸರಕಾರದವರ ಕೈ ಕೆಳಗಿನ ಗೋವೆಯ ಗವರ್ನರರು ಪ್ರಜಾ ರಂಜಕರೂ ಒಬ್ಬರೆಯವರೂ ಆಗಿರುವರಂತೆ.—ಕಳೆ ದ ಶನಿವಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯರು ವೂಲ್‌ಸೋ ರ್ಟನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಸ್ಯಪೇಲ್ ಅರಸರನ್ನೂ, ಅವರ ಮೊದ ಸಾನಿಯನ್ನೂ ಸಂದರ್ಶಿಸುವರೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು.—ಮುಂ ಬಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಡಾಮನ್ ಎಂಬ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ನವೀನ ಸರಕಾರದ ವರ ಡಂಗುರ ಹೊಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಲಿಸ್ಬನಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪೆಟ್ಸ್‌ಯಾರ್ಕರವರು ನವೀನ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಹಿರಂಗ ವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಪರ್ಶ್ಯಾ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಅಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಿಗೂ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಭವಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಈ ಅಸಮಾಧಾನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶಮನಿಸದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರೇ ಈ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಯ ಪಾಯಿದಳಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಪಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವರಾಗಿ ಪರ್ಶ್ಯಾದೇಶದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು

ಮುಂಬಯಿಂದ ಜಸ್ಯಾನಾ ಎಂಬ ಸ್ಟೀಮರಿನ ಮೇಲೆ ಲಂಡನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಲಸ್ಕರನೊಬ್ಬನು ಪ್ಲೇಗು ಕಾಹಿಲೆ ಯಲ್ಲಿರುವನು. ಈತನನ್ನು ಡೆಂಟನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರ ತ್ಯೇಕ ಇಟ್ಟಿರುವರು.

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದಿಂದ ಓಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಯೋಗಿ, ಯೋಗಿನಿಯರನ್ನು ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ಉಳ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡಬೇಡಿಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ರಂತೆ

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೈಪ್ಟಿ ಕೆಲಸದವರು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ದಂಗೆಯು ಶಮನವಾಗುತ್ತಿರುವುದು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯು ಯುರೋಪಿಯನರ ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲೇಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು ವಿಲಾಯತಿಯ ಸೊನ್ ಕನ್ಸರ್ವಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನರನು ೫೦,೦೦೦ ಪನಸು ಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನಂತೆ

ಮಿ ಕಿಂಯಾರ್ ಹಾರ್ಡಿಯವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಂಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಿ ಕೃಷ್ಣ ಚೌದುಂಯನವರು ಮಿಸ್ ಮೇರಿ ಪೆಡನ್‌ಗರ್ಗ್ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲೇಯ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು

ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನಾಚರಿಸುವವ ರಿದ್ದರು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೪ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ವಾರ ದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೫, ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೨, ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ೭೧ ಯುನೈಟೆಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೨೦೩ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ೨೪೫ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ೪೧, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ೨೬೨ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ೨೦೨, ಮಧ್ಯ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನ ೩೫೧, ರಾಜಪುತಾನ, ಅಜ್ಮೀರ್, ಬಲೂಚಿ ಸ್ಥಾನ ೬೫, ಕೂರ್ಗ ೬೦ ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣಗಳಿದ್ದವು

ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೊದಲ ಜಾರಿಕಾ ರಾಜ ಕಾರ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಸಂಭಾವಿತ ರಾಯರೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮೂರು ಜನ ಎಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ನರವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು ಈವು ವರೆಗೂ ಹತ್ತೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ

ಉದಕಮಂಡಲದ್ದು ಕೊರ್ಪೊರಲ್ ಕೆನನ್ ಎಂಬ ವಳವಾಯಿ ಆಫೀಸರವರು ಒಬ್ಬ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಗುಂಡು ಹೊಡಿದು ಕೊಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕೊರ್ಪೊರಲ್ ಕೆನನ್‌ರವರು ತನ್ನ ಕೋವಿಗೆ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಜಡಿದು ಹೆಗ್ಗಣಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲು ವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧವಡಿಸಿದ್ದರು ಈ ಆಫೀಸರರವರ ತಾಬೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಮ್ಮಾನಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಚಾಕರಿಯವನಾದ ಬೆಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬವನನ್ನು ಕರೆದು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೇಕನ್ನು ವಟಾಯಿಸಿ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು. ಮೇಸ್ತ್ರಿಯು ಏವಜು ಸಮೇತ ಬಂದೊಡ ನೆಯೇ ಈ ಏವಜನ್ನು ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವರನ್ನಾ ಕೊಲ್ಲಾಯ ರುವ ಒಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಸರಾಫನಿಗೆ ವಸೂಲು ಕೊಟ್ಟು ಎಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವವರಾದರು. ಮೇಸ್ತ್ರಿಯು ಮರು ಮಿಗಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪರಾರಿಯಾಗುವನೆಂತ ಹೇಳಿದೊಡನೆ ಕೆನನರವರು ಸಹ ಕೋವಿಯಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಜಡಿವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಕೋವಿಯಿಂದ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗೆ ಗುರಿಹಿಡಿದು ಕೋವಿಯ ಜಾಪಿನ ಕೈಲನ್ನು ಎಳದುಬಿಟ್ಟರು ಕೋವಿಯಿಂದ ಗುಂಡುಹಾರಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗೆ ತಗಲಿ ಆತನು ಕೂಡಲೇ ಮೃತಪಟ್ಟನು. ಕೊರ್ಪೊರಲ್ ಕೆನನರವರನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಪೆನಲ್ ಕೋಡಿನ ೩೦೪ ಸೆಕ್ಷನಿನ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಈ ತಿಂಗಳ ೪ನೇ ತಾ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯು ಜರ ಗಿತು. ದಿವಾನರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸಭೆಯವರಿಗೆ ರೆವಿ ನ್ಯು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮಿ ಬಾಲಸುಂದರಂ ಅಯ್ಯರವರು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಿನ್ನೆಯವರಿಗೆ ನಡದಿರುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬರುವ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು

ಇಲ್ಲಿ ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರಾಗಿದ್ದ ಮಿ ಕೆನ್ನೆಸ್ಪರವರು ಬರುವ ತಿಂಗಳ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಪೆನ್ಶ ನು ಪಡೆಯುವರು ಇವರಿಗೆ ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ 380 ಪವ ನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪೆನ್ಶನು ದೊರಕುವದು.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ದ ಮಗುವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ವಿಷವ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಮರದ ಪೊಟ್ಟೆಯ ಒಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಇರಿಸಿದಳೆಂಬ ತಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದ ವಿಲುಕಾರನ್ನೂ ಬಾಯಿ ಎಂಬವಳನ್ನು ರುಜುವಾತು ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಸಬಬಿನ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ವಿಮೋಚಿಸಿರು ವರು ಕೊಸ್ತಿ ಬಾಯಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾ ರಾ ರಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ್ ಕೆ ಪಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರವರು ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸು—ರಾಮದಾಸೆ—ಮುಕ್ತಿ—ಬಾತ್ಮಿದಾರರ ಬರಹಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಲಾಸ್ಪದವಿಲ್ಲ ಇಜಿನಬ್ಯಾರಿ ಯರ್ಮಾ ಳ—ಬಾತ್ಮಿದಾರರ ಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಕ ಟಿಸಲ್ಲಿ ೧೪—ಮಂಗಳೂರು—ಪ್ರಕಟಿಸುವದಿಲ್ಲ. ೧೪. ೧೫—ಮಂಗಳೂರು—ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿ ಸುವೆವು ಕ ರ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕಾಸ್ತ್ರಿ-ಅನಂತ ಶಯನ—ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಉಪ್ಪಿ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಬಾತ್ಮಿಯ ಅಂಶವನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿರುವೆವು ಕಂಡ್ಲೂರು ಶೇಷಗಿರಿ ಪ್ರಭು—ಮೊಕ ದ್ದಮೆಯು ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಫಿ ರ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸೋಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆ ಚ್ಚಿನ ವಿವರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ.

ಬಾತ್ಮಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಹಿಂತಿ ರುಗಿ ಕೊಡುವರೆ ನಾವು ಜವಾಬುದಾರರಲ್ಲ.

ಸ್ವೀಕಾರ ರಾ ಬಿ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಬಿ. ಎ. ಇ. ಇ. ವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಮಹಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀ' ಎಂಬ ಕಲ್ಪನಾ ಕಥೆಯು; ಕ್ರಯ ೨ ಆಣೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಪತ್ತಲ್ಲಾಗಿ ಕೂಡಿದ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರ್ ಧರ್ಮಛತ್ರಗಳ ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನುಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ಪಾರಿಯಿಂದ ಕೆಸರನ್ನು ತೆಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗಾತ್ರ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಡ್ರೆಜರ್ ಯಂತ್ರ ಕೆಸರು ತೆಗಿಯುವ ಬೋಟನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಪೋರ್ಟ್ ಆಫೀಸರರ ಪತ್ರವು ಓದಲ್ಪಾಯಿತು. ಮಂಗಳೂರು ಒಂದರಿನ ರೇವನ್ನು ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಮಖ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವರೆ ಇಳಿತಭರತ, ರೇವುಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮಾಹಿತಿದಾರನ್ನೊಬ್ಬನನು ಸರಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವದು ಅಗತ್ಯವೆಂದೂ ಈ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮೊದಲು ಡ್ರೆಜರ್ ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವುದೋ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದು ಕಾಣಿತವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು.

ಕುತ್ತೆತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ಲೇಗು ಬಾಧೆಯು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಸುರತ್ಕಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಯಾ ಮೂರು ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಕುತ್ತೆತ್ತೂರೆಂಬ ಸಣ್ಣದೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೮ ರಿಂದ ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾನದ ತನಕ ಏಂಟರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗು ತಗಲಿ ೧೮ ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಬರುವವರು ಪ್ಲೇಗಿನ ಸೋಂಕೆಲ್ಲರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರಿಂದ ಕುತ್ತೆತ್ತೂರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗು ಬಾಧೆಯು ಹ್ಯಾಗೆ ವಯ್ಯೋಣಾದದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೧೮ರ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂಡೆ ಕುತ್ತೆತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟ ಪೂ ನಪ್ಪಚಿಟ್ಟಿ ಎಂಬವನು ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಸಂಗಡ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ಈತನು ಇಲ್ಲಿಯ ಬಸವನಗುಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೆಂಕಮ್ಮ ಎಂಬ ಸಿಂಗಸಿನ ಊಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಂಡಿದ್ದನು ಈ ಊಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಸಿಗೆ ಈ ಪೂವಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಉಂಡಾಗಲೇ ಕಾಲ್ಚ್ವರವು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಪೂವಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯು ಊರಿಗೆ ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಸಹಾ ಜ್ವರ ಬಂದು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ಆತನು ಮೃತಪಟ್ಟನು. ವೆಂಕಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಂಗಸು ಈ ತರ್ಮಸ್ಥ ಮೃತಪಟ್ಟರುವಳು.

ಆದರೆ ಈತನು ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದು ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದೆಂಬ ವಿಷಯ ಆತನ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಕ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವರೆ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಮೆಂಬರರು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದಾನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಗ್ರಾಮದೆವ್ವಪ್ಪ ಉದ್ರೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂತ ಅಲ್ಲಿಯವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಭಾವನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹತ್ತರ ಹತ್ತರವಿರುವ ಮೂರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಈ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮರಣಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮರಣಗಳ ಕಾರಣವು ದೆವ್ವದ ಉಪದ್ರವಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿದುಬಂದದ್ದಲ್ಲದೆ 'ನ್ಯೂಮೋನಿಕ್ ಪ್ಲೇಗ್' ಎಂಬ ಅಂಟುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಲಿಯಾದರೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ಈ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪ್ಲೇಗು ತಗಲಿದ್ದಾಗ ದಿಗ್ಬಂಧನ ಹೊಡಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಟೇಲರಿಂದ ಅಥವಾ ತಾವು ಹೋಗುವ ಊರಿನ ಪಟೇಲರಿಂದ ತಲ್ಪಿದ ೧೫ ತಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗರಹದಾರಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತ ತಾಕೀತು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು.

ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಬ್ಬರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬರದಿರುವರು:—ಬರುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು ಶಾಲಾ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರಾದ ಬ್ರೈತ್‌ವೇಟ್ ದೊರೆಗಳವರಿಂದ ಸಂದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುವುರು —ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದ ರಾಜ್ಯವಿಪ್ಲವವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಸುಯಿಟ್ ಪಾದ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇತರ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ್ ವೇದಿಕರಿಗೂ ಒಂದೊದಗಿದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಿ ಇಲ್ಲಿಯ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕರಲ್ಲಿ ವಿಷಾದವು ಕುಂಟಿಗಿರುವುರು.—ಇದೇ ಬರುವ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲು ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯುಕರಿಸ್ಟ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯು ಜರಗುವದು. ಡೆಪಿಗೇಟ್ ಆಪೋಸ್ಟೋಲಿಕರಾದ ಅತ್ಯಂತ ಘನ ಹೊಂದಿದ ಎಲ್ ಎಮ್. ಜಾಲೆಸ್ಕಿಯವರೂ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕರಾದ ಗೋವೆಯ ಆರ್ಚ್ ಬಿಶೋಪರವರೂ ಈ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಗಿರುವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಆರ್ಚ್ ಬಿಶೋಪರವರೂ ಬಿಶೋಪರವರೂ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕರೂ ಆತಿಥೇಯರಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗ್ ಸೋಂಕಿದ ಇಲಿಯು ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಕಾರಣ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ ದೇವಾಲಯದ ಹತ್ತರವಿರುವ ಮೋನೆಲ್ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಎಂಗ್ಲೆಗೆ ವೈದಿರುತ್ತಾರೆ

ಕುತ್ತೆತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡದ ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ವತಹಾ ತನಿಕೆ ನಡಿಸುವರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಪ್ಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರಾದ ಮಿ ರಾ ರಾ ಪಿ. ನಾರಾಯಣ ಮೆನನ್ ರವರು ತಿರಿಗೊಮ್ಮೆ ನದರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರುತ್ತಾರೆ

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಕಳದ ಗುರುವಾರ ತಾರೀಕಿನಿಂದ 'ಸ್ಕೈಲ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಎಗ್ಸಾಮಿನೇಶನ್' ಎಂಬ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಶುರುವಾಗಿ ಬಂದೆ ಇನ್ನೂ ಇರುವಾರು ೬, ೭, ದಿವಸಗಳ ತನಕ ನಡಿಯುವುದಂತೆ

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಇರುವ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ರವಿವಾರ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರ ಸರ್ವೆ ತರಬೇತಿಗೊಳ್ಳುವ ಲಂಡ್ ಎಕೌಂಟ್ಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡರವರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಕ್ಲಾಸುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣಾಗುವವು

ಇಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕು ಕಛೇರಿಯ್ದಾರಾದ ಮಿ ಎಕ್ಕಾರು ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರ ಆಲಯ ಸುತ್ತು ಎಕ್ಸಾಂಟ್ಟಿ ಜನರಲ್ ಪೈಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಮಿ ರಾ ಪೋಷನ್ ರಾವ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಎಕ್ಸಾಂಟ್ಟಾಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಪಡಿಪಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವರಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೆವೆ

ನಾಳೆ ಬೆಳ್ಳಿಗ್ಗೆ ಘಂಟೆಗೆ ಕನ್ಯಾವಿಪತಂತು ವಿವಾಹವು ಇಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವುದು ಕುಮಾರವಂತ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ರವರ ವೃತ್ತ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರ್ವತಿಬಾಯಿಯವರನ್ನು ರಾ ಬಳಿಸಾನರ ನಾರಾಯಣಯ್ಯನವರ ಪುತ್ರ ರಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾವ್ ರವರು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೨ನೇಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋರೆಸ್ಟ್ ರೇಂಜರ್ ಬಾಳ್ತಿಸಾರ್ ದೆಸಾರವರ ಮೇಲೆ ಉಳ್ಳಾಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಮಲ್ಯರ ಮಗ ವಾಮನ ಮಲ್ಯರವರಿಂದ ಒಂದು ನಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ವಿಷಯ ಒಂದು ಪಿರ್ಯಾದು ಇಲ್ಲಿಯ ಟೌನ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ ದಾಕಲಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಸದರಿ ಬಾಳ್ತಿಸಾರ್ ದೇಸಾರವರನ್ನು ಚಾರ್ಜಿ ಮಾಡಿ 50 ರೂ ಪಾಯಿ ಜಾಮೀನು ಪಡಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತೀರ್ಮಾನವು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ. 27ಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು.

ಗತರಾದ ಕಸ್ತೂರಿ ಸುಬ್ರಾಯ ವೈಗಳವರು: ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ದಿನ ಬೆಳ್ಳಿಗ್ಗೆ ಆಡ್ಡಾಶಾಟ್ಟಿಗೆ ವಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾಹುಕಾರರಾದ ಮಿ ರಾ ರಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಸುಬ್ರಾಯ ವಿಟ್ಟಲ್ ವೈಗಳವರು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ಗಿ ಘಂಟೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಕೊಂಡೆವು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕಠಿಣವಾದ ಜ್ವರವು ಬರುತ್ತಿತ್ತಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲುಬಾತುವಿಕೆಯ ಜ್ವರವೇ ಇದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಕಾಹಿಲೆಯ ಪರಿಣಾಮವು ಈ ರೀತಿ ವಿಷಾದಕರವಾಗುವದೆಂದು ಯಾರೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ಮಂಗಳೂರು ಒಂದರು, ಪ್ರಮುಖರೂ ಯತಾರ್ಥವಂತರೂ ಆದ ಸಾಹುಕಾರರನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿರುವುದು. ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಜಾತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಜಾತಿ ಹಿತೇಚ್ಛುಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿರುವರು.

ವೈಗಳವರಿಗೆ ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೫೧ ವರುಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆನರಾ ಹಿಂದೂ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಫಂಡಿನ ಆಡಳಿತೆಯ ಪಿಕೇರರ ವೈಕಿ ಇವರೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಜೀವನಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೈಗಳವರು ಒಡ್ಡಿನಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಚುರುಕುತನದಿಂ, ಯುತಾರ್ಥವರ್ತನೆಯಿಂದ, ಸ್ಥಿರಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಉದ್ಯಾರಮತಿಯಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗದಿಂದ ನಿಗರ್ವ ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಉತ್ತರರಹಿತರಾದರೂ ಸಂಪನ್ನ ಸಾಹುಕಾರ ಪದವಿಯನ್ನಾಟ್ಟಿಗಿಸಿಕೊಂಡರು ತಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದ ಏಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಿಕರನ್ನೂ, ಒಂದುವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಮರಿಯದೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಯಾರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತನ್ನ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಅಸೂಯಾಭಾವಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಎಂಥ ಜನರೂ ಸ್ವಜಾತಿಯರೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜಾತಿಯ ಬಡಬಗ್ಗರು ಉದಾರಾಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬಡಬಗ್ಗರೂ ವೃತ್ತಿಸಹೋದರರಾದ ಸಾಹುಕಾರರೂ ಇವರಿಂದ ಒಂದು ಇವರನ್ನು ಅವಸಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡುವವರಾದರು. ಕುಟುಂಬದೊಡನೆ ವೈಗಳವರ ಕಳೇಬರವು ನಳ್ಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಾದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ತೀರ್ಥಸೇಳೆಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನ ಬೆಳ್ಳಿಗ್ಗೆ ಇವರ ಕಳೇಬರವನ್ನು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಪಯ್ಯುವರ್ಯಾರು.

ವೈಧಿತ ಪತ್ನಿಯ ಹೊರತು ಮೂರು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ ಒಬ್ಬ ಜನ ಹುಡುಗಿಯರೂ, ವೈಗಳವರಿಗೆ ಇರುವರು. ಇವರ ಅಗ್ರಜ ಕಸ್ತೂರಿ ಕೊರಗ ವೈಗಳವರು ಅಕ್ಕಿ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿರುವರು ದುಃಖಿತ ಕುಟುಂಬಿಕರೊಡನೆ ಸಹಾನುತಾಪ ಪಡುವೆವು

ಕೆನರಾ ಹಿಂದೂ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ದೃಢ ಸಹಾಯ ಫಂಡು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡದು ಈ ತಿಂಗಳ ಕಳದ ತಾ. ೧೫ರಿಂದ 'ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್' ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂಬದನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ

ಕಾಸರಗೋಡು. ತುಲಾವೃಷ್ಟಿಯು ಶುರುವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಂತುಷ್ಟಿಯೇ ನರಿ. ಸುಗ್ಗಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಶುರುವಾಗಿಯದೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ದೊರಗೂ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ ಇದೇ ತಾ. 15ನೇಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಶಾಲೆಗಳ ವರುಷಾವಧಿ ವರೀಕ್ಷೆಯು ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರಿಂದಲೂ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಂದಲೂ ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮೂರ ಸರ್ವ ನಿವಾ ಸಿಗಳ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿದ್ದ ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನರು ಇದು ವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದೊದಗುವ ಕುಂದುಕಗಳು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವರೆ ಊರ ಮುಖಂಡರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾತಿಸಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ಕನ್ನಡಿ ಒಳಗಿನ ಗಂಟಿನಂತೆ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ಅದರೆ ಬಾಸ್ಸೆಲ್ ಮಿಶ್ಶನ್ ಸಂಘದವರು ಬೇಗನೇ ಒಂದು ಸೆಕಂಡರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆಂಬ ಸುವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯನಂದಪಡುತ್ತೇನೆ

* ಮಲಬಾರ ದೇಶದಿಂದ ಬಬ್ಬು ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಬೆಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತು (ಸುಮಾರು 1 ಮೈಲಿಗಳ ವರೆಗೆ) ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ತಾರುಗಳ ವರೇಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಮತದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಿಸಿದರು. ಪ್ರಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹಿಂದೂ ಮತದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳೂ, ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳೂ, ಉಪನ್ಯಾಸವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ತಾ 16ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಸಂಜೆಗೆ ಬಿಲ್ಲಿಯ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯರಾದ ಸರ್ಜನರು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಅದೇ ದಿನ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟರು

ನಾಲ್ಕೂರು ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ನಾಲ್ಕೂರು ಮಾಗಣೆಯವರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಜಿನಮಂದಿರದ ಪರವಾಗಿ ಅನ್ನಸತ್ರ ಜರಗಿಸುವ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಿನಮಂದಿರ ಧರ್ಮದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣ ಶುದ್ಧ ಖಯ ದಿನ ನಿರ್ದಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿ ಪಂಚಮಿಗೂ ಸದಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಿಂ ಬೇಕೆಂದ ನಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬಲ.

ಮಂಜೇಶ್ವರ ಈ ತಿಂಗಳ ಬಿ ಜಿ ಎಮ್ ಮಿಸ್ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯವರು ಗೋವಿಂಗ ಪೈಕಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಬಿರಿದಿರುವರು.

ಮಿತ್ತಬಡ್ಡ ಇಲ್ಲಿಯ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಂದಿ ತಿಂಗಳ ಕೃತಿಯು ಮೊತ್ತ ತಿವಿದು. ಇವರ ಅಜ್ಜನ ಸಹಿತ ಕತ್ತು ಕೊಂ ತರುವಾಯ ಸುಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಾರುವ ಪ್ರಕಾರ ದರೂ ಕಳ್ಳರು ಪತ್ತೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಇದಿಯಮೊಂದು ಇನ್ನೆ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಬ್ಬಿಂದ ಹೊರಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡೆ ಇಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಎಳಿಯುವಾಗ್ಗೆ ಬಂದ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚೀಲವಿಲ್ಲ ಕಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಿಳ್ಳೆ ಜಾತಿಯವನಾದ ತಳ್ಳನು ಪಿಟ ಪಿಟ ಹೊಡೆದು ಇನ್ನು ರಾಜ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಾದರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವದು ಅತಿ ಕಷ್ಟ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಶನಾದರೋ 21 ಮೈಲುಗಳಿಗೆ ದೂರವಿರುವದು.

ಬಂಟ್ವಾಳ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ತ ಧಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರ ಮೇಲೆ ಕಳವಿನ ಮಹಾಲು ಪಡಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂಬದಾಗಿ ೫ ನಂಬ್ರಗಳು ನಡದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ ನಂಬ್ರಗಳು ಕುಲಾಸಾಗಿ ೩ನೇ ನಂಬ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮೇಜಿಸ್ತ್ರೇಟರಾಗಿದ್ದ ಮಿ| ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರುಜುವಾತು ಕಂಡು ಬಂದದರಿಂದ ಸದ್ರಿ ಮುದ್ದಯಾಲೆ ಭಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರಿಗೆ ೩ ಹಪ್ತೆಯ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ರೂ ೧೫೦ ದಂಡವೂ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ಸದರಿ ಮುದ್ದೆಯಾಲೆಯು ಮಂಗಳೂರು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಾಯಂ ಆಯಿತು ಆದರೆ ಅದೇ ಆಪೀಲನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಭಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಪಡಿಸಿರುವದಾಗಿಯೂ ಸದರಿ ಜರುಮಾನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರುವಂತೆಯೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುವುದು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶ್ಯಾನುಭಾಗರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸುದ್ದಾರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ಎಸ್ಕ್ವೈರ್ ಮತ್ತು ಮಿ ಪಿ ನಾರಾಯಣಯ್ಯನವರು ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು

ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾವ್ವರ ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳವರು ಉನ್ನಪಾನವೇ ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ದರ್ಮಾಳ್ವಿಕೆ ಆಷನ್ಮಾತ್ರವೂ ನೂರ್ತಾ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು ಈ ವಿಷಯ ಸಮಾಚಾರ ಮುದ್ರಿತವು "ಸಮೂತೋಸವಿಪ್ಪತಿ" ಎಂಬಿದ್ದು ವಿಶ್ರಾಂಬ ತೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಈ ತಾ ಒಳ್ಳೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಮೀಪ ಸದ್ರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾಗಿರುವ ವಿಷಯ ಗಳು ಕೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾಮೂಲಿ ಸರಿಯು ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವಾಗ ಪಿತ ರಿಕ್ಕೆ ಮೊಗಸಲೆಯವರೂ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟರೊ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಈ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಡುವ ಶ್ರೀ ಸೋದೆ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜಗುರುಗಳವರಿಗೆ ಉಡುಪಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಮಂದಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲವಾಗಿ ಸಕ್ತರಿಸಿರುವಂತೆ

ಈ ಸಾರಿ ರಿಪ್ಪನ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂದಿತ್ತು ಆದರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ

ಮಂಗಳೂರಿನ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ್ಯರವರಿಗೆ ಈ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳವರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು

Dr. K. Vittal Rao

Has begun practising Special Indian New treatment for all Urinary and Dental diseases, Typhoid fever, Carbuncle, Diabetes, Scrofula, Paralysis, Asthma, Consumption, Leprosy, Elephantiasis legs, Dropsy, Tumours (without operation) Piles, Fistula, & nervous disordrs Etc , Etc.,

He can be consulted at his new house "Field View" near the Railway lines between 8 to 12 A M. in the morning and in the evening between 4 to 6 P M at Hampankatta at Messrs K VITTAL RAO & Co , chemists

N B A small hospital at Jeppoo for the special treatment of Leprosy and Elephantiasis is under contemplation

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್

ಇವರು ಉರಿಮೂತ್ರ ಬಹುಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಮೂತ್ರ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಅರಸುಹುಣ್ಣು, ಗಂಡಮಾಲೆ, ನಕ್ಕವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು, ಜಲೋದರ ಮುಂತಾದ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಬಾವು (ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ) ನೂಲಹ್ನಾಯಿ, ಭಗಂದರ, ಹಲ್ಲುನೋವು, ನರ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಬಲಹೀನತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ಸಹಿನ ಹಿಂದೂ ವಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿರುವರು

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 12ರ ವರೇಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನು ಗಸ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ "ಫೀಲ್ಡ್‌ವ್ಯೂ" ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂಜೆಗ್ಗೆ ಘಂಟೆ 4ರಿಂದ 6ರ ವರೇಗೆ ಹಂಪನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಮೆಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್ ಅಂಡ್ ಕೆಂ, ಇವರ ಔಷಧಾಲಯದ ಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಂದ ವಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಕುಷ್ಠ ರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳ ವಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ಕೂಪ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ತಿ ಅಕ್ಕಿ	..	4–14—0
ಗುಡ್ಡು ಮಸ್ತಿ ,,	.	4—7—0
ಮಸ್ತಿ ದುಂಡ ,,		4—8—0
ವಕ್ಕಲ ಸುಗ್ಗಿ ,,	..	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಂಡ ,,		4—4—0
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ,,	...	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ		7—12—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುತಿ 2ರ	.	4—12—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	...	3—10—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	.	..110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	..	... 7—6—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	... .	...195—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	... ...	...125—0—0
ಹೊಸ ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	...	... 75—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	... ...	... 60—0—0

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳವೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 0-8-0ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು. ಇತರರಿಗೆ ರೂ.0–10–0.

ಎಂ ಟಿ. ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ.

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವದು. ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಗೂಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವವು (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ರಕ್ತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು (೬) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ ೧—೦—೦

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ) ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
೨೩ ಚ್ಯಾಪ್ಟೇ ಮದರಾಸು) ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

ಸನ್ನಿಯವರ ಬಾಲಸಂಧಾ

ವಾರನೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಿಸ್ಯವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವ ಔಷಧಿ ಸಿಹಿಯಾದ ಸಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರ್ವದಾ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವ ಔಷಧಿ ಸಿ ಪ ನ್ನ ಕಂಪನಿ,

---

ಸ್ವಿಡಾರು

ಶ್ರೀ ಶೃಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಸ್ಥಾನದಿಂದ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ದೇನಂದರೆ —

ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ಉಳ್ಳಾಲ ವಿಭಾಗದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಯೋಗಮಂಡಲದ ಸೀತೇಮಯ್ಯನವರು ಪೇಲ್ಕಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತರ್ಪಿನಿಂದ ಭೋಜ ಯಾನೆ ಶಿವಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಪ್ಪಣೆ ಶಿವಾಯಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸಿ ಇವರು ಅವರು ಸಹ ಸಹಿಸಿಂದವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯದ್ದಾಗಿ ಶಿಷ್ಯ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಕಮವಾಗಿ ವಸೂಲು ಬಾರದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಇವರಿಂಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಶಿವಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಮಠ ಸಮ್ಮಂಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ನಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟದಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ

ತಾ ೨೬—9—1910ನೇ ಇಸವಿ

ಮೂಲ್ಕಾಂ ಶೃಂಗೇರಿ. } ಎ ರಾಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಎ ವಿ. ಅಧಿಕಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಲೀಲಾಮೃತವು

ಧಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ೧೪ ಅಧ್ಯಾಯಗಳುಳ್ಳದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಪಧಾನ್ಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಪ್ರದೋಷ ವೃತ, ಶಿವದಿನ. ಗೋಕರ್ಣಮಹಿಮೆ, ವ್ಯಾಧ—ಹರಿಣಿಗಳ ಕಥೆ, ದಾಶಾರ್ಹ, ಮಿತ್ರಸಹ, ಸುಮಿತ್ರೆ, ಮಿಮರ್ಶನ, ಇಂದ್ರಸೇನ, ಸತ್ಯರಥ, ಧರ್ಮ ಗುಪ್ತ, ಚಿತ್ರಸರ್ಮ ಸಿಮಂತಿನಿ, ಸುಮೇಧ, ಸೋಮವಂತ, ಪಿಂಗಲೆ, ಬದ್ರಾಯು, ಶಾರದೆ ಭದ್ರಸೇನ, ಕರ್ಕಟ—ಮರ್ಕಟ, ಬಹುಲೆಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಧನ್ಯಾಸುರ, ತ್ರಿಸರ, ತಾರಕರ ಸಂಹಾರ ದಕ್ಷಪ್ರಜೆ ಶಿವಗಿರಿಜೆಯರ ಪಗಡೆಯಾಟ, ಶ್ರಿಯಾಳ ಚರಿತ್ರೆ ಸಹ್ಯ ರ್ಣಿಸಿದೆ

ಕ್ರಯ ಪ್ರಂಯೊಂದಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ 2 ಆಣೆ ಈಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಾಮಾನು ಪಡಕೊಂಡವರು ಗುರ್ತದೊಡನೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಮುಂದು ಪ್ರತಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಇದನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ "ಭಕ್ತಿಮಹಿಮೆ" ಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ (6 ಆಣೆ) ದೊರಕುವುದು ಆಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ

ದಿ ಗೂಲರ್ ಪಾರ್ಕ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಓಲನ್ ಮಾಡುವರು ಇನ್ನು ಕದಿಯಲು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೇರೆಯುಲಾರದು
ಬಳಸಿ ಸಮಯವ! ಸುಲಭಕ್ರಮ!! ಬಿಡಬೇಡಿರಿ!!!
ರೂ 2—8—0 ಮಾತ್ರ ರೂ 2—8—0 ಮಾತ್ರ

ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಬೆಸ್ಟ್
"ಆಸ್ಟ್ರೋನಾಮಿಕಲ್ ಸ್ಟೈಲ್ ಲಿವರ್ ಜ್ಯೂವಲ್ಡ್" ವಾಚ್

ಇದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಮ್ಯ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿತರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೆ ಬರುವಂತಿಯೂ, ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುವತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ ಇತರ ಕಂಪನಿಯವರ ಕೈಕೆಡಿಮೆ ತರದ್ದವುಗಳನ್ನು ರೂ ೫—೦—೦ ಇಂದ 10 ರೂ ವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಯಿಸುವರು ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗುವದು ಒರಡು (೨) ವರುಷ ಗ್ಯಾರಂಟಿ

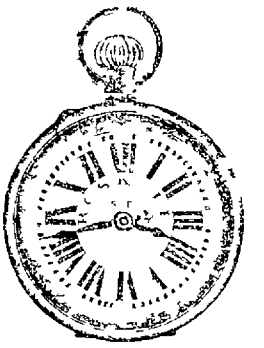

ಕ್ರಯ ರೂ 2 ೫ ೦ ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು ರೂ ೦ ೪ ೦

ಪಡಿಯಾರದ ಸರಪಣಿ ಒಡವೆಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಕ್ರಯ ೦ ೫ ೦ ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು ೦ 4-0

ವಿಳಾಸ —ಟಿ ಸಿ ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಡು ಕಂಪೆನಿ,
ಸಾಮಕಾರ ಪೇಟೆ, ಮದ್ರಾಸು

ಉತ್ತುನುವಾದ ಮೈಸೂರು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು

ದವಾರ್ ಊದುವತ್ತಿ ಸ್ಟಿಕ್ಕಿಗೆ	೦ ೦	ಕಸ್ತೂರಿ ಬಿಲ್ಲೆ	ತೊ ೧ಕ್ಕೆ	೨—೦—೦
ಅಂಬರ್ ಬತ್ತಿ	ಡಿ ೬ ೦ ೦	ಪುಗಸಿನ ಬಿಲ್ಲೆ	ಡಿ	೧—೪—೦
ಕಸ್ತೂರಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ ೪ ೦ ೦	ಕೇನರಿ ಬಿಲ್ಲೆ	ಡಿ	೦—೮—೦
ಪುಗಸಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ ೧—೮—೦	A ಅರಗಜ	ಡಿ	೨ ೦—೦
ಗುಲಾಬಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ ೧—೪—೦	B ಅರಗಜ	ಡಿ	೧—೦—೦

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಅತ್ತರ್, ನಾಶಿಕ ಚೂರ್ಣ, ಟೂತ್ ಪೌಡರ್ ವಗೈರೆಗಳು ವಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎನ್ ಎಮ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್,
ತೇರ್‌ಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

TO LET.

ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ

1897ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ವಿಲಾಯತಿ ಔಷಧಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು

ದಿವಸ ರಾತ್ರೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರರುಗಳಿಂದ ನಮೂದಿಸೋಣಾಗುವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವರು.

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಜಿಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರರುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಂಜಾನರವರು 'ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್' ವಿಷಯ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿರುವರು: —

I have had dealings with the Mangalore Trading Association as chemists during my stay at Mangalore and it gives me pleasure to certify that the Association has given me every satisfaction. My prescriptions have been carefully attended to and the drugs supplied have been of very good quality.

Mangalore,
26th March 1906

K C SANJANA Lt Col I. M S
Ag District Medical Sanitary Officer,
S CANARA.

ಫೆಲ್ಟ್ಲೊ ಸೀರಫ್, ಈಸ್ಪನ್ ಸೀರಫ್, ಕೋಡ್ಲಿವರ್ ಒಯಿಲ್ ಮೊದಲಾದ ವಿಲಾಯತಿ ಪಂಡಿತರಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 'ಪೇಟೆಂಟ್' ಯಾ ಸಿದ್ಧೌಷಧಿಗಳು, ಕೊಕೊವಾ, ಚಾ, ಮೇಲೀನ್ಸ್ ಫ್ಲೂಡ್, ನೆಸಲ್ಸ್ ಮಿಲ್ಕ್ ಮೊದಲಾದ ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಗಳು, ಚುರುಟು, ಸಿಗರೆಟ್ಸ್, ಸೋಟ್‌ಪೇಪರ್ ಮೊದಲಾದ ಲಿಖಾವಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಲ್ಲಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ಔಷಧಿ ಮಿಶ್ರಣಗಳ ತಯ್ಯಾರಿ ಮೊದಲಾದವು ಅನುಭವಸ್ಥ ಡಾಕ್ಟರರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು

ರೋಗಿಗಳು ನಮ್ಮ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ರೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದಲೇ ತಿಳುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ — ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್,
ರಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಮಂಗಳೂರು ರ ಕ.

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇತ್ತಕಡೆ ಲಕಕೊಡಿ!

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸ್ಟಿಫ್‌ಕವರ್ (ಪಕ್ಕೆಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕೆಂಪಕಾ)	ಹಾಫ್‌ಬೈಂಡ್ (ಪಕ್ಕೆ ಮಾಮೂಲ್ ಬೆನ್ನುವ ಮೂಲಕಿಗೆ ಚರ್ಮ)	ಫುಲ್‌ಬೈಂಡ್ (ಪೂರ್ತಿ ಚರ್ಮ)

ಈ ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ನ ಲಿಖಾ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಗರಿಗರಿಯಾಗಿದ್ದು ಗಟ್ಟಿಗಳುಳ್ಳವುಗಳು

೩×೮½ 3 × ½, ೮½ ×೬ ೬ × ೪ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಾವುಕಾರ ಅಂಗಡಿಗಾರ, ವರ್ತಮಾನ ವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು

ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು

ಬಹಳ ಸಮಯ ವರೆಗೆ ಕಾಪಾಗದ ಫುಲ್‌ಸ್ಕ್ಯಾಪ್ ಕಾಗದದಿಂದಲೇ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ
ಇವೇ ಕಾಗದದ ಗಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೆ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ತಯ್ಯಾರಿರುವವು

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವ

ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ:—

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತಲಾಗೆ ತರಿಸಿದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಮಲ್, ಚರ್ಮ, ಕೆಲಿಕೊ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು

ನಮ್ಮ ದರಗಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಬರಕೊಳ್ಳಿ ಮೆನೇಜರ್,
ಕಾರಡಾ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ

ಕೋರ್ಟು ಫೋರ್ಮು, ವಿವಾಹ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ಬಿಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾ ಇತರ ನಮೂನೆಯ ಫೋರ್ಮುಗಳು
ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ವಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು
ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಡು ವ ಲೆಕ್ಕಾಜಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿರ್ನಾಮೆಗಳು ವ ರಿಖಾನೆಗಳಿದ್ದು 'ರೂಲಿಂಗ್' ಯಾ ಗೀಟು ಹಾಕುವುದು.
ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗ್ಗವಾದ ದರದಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು.

ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ವಿಳಾಸ:—

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮಂಗಳೂರು.

1. [illegible] (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು) ... ... 0—2—0
2. [illegible] ... ... 0—4—0
3. [illegible] (ಮಕ್ಕಳ ಸೈದ್ಧ) . . . 0—2—0
4. [illegible] ಕಥೆ. . 1—8—0
5. [illegible] ... . 0—12—0
6. [illegible] 0—8—0
7. [illegible] 0—6—0
8. [illegible] 0—6—0
9. [illegible] ... . 0—10—0
10. [illegible] 0—8—0
11. ವೈದ್ಯಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಅತ್ಯುಪಯೋಗವಾದ ಗ್ರಂಥ (ಕ ಟಿ) 3—0—0
12. ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ (ತ್ರಿಮತ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ) 3—0—0
13. ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ (ಕನ್ನಡ ಟೀಕು ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ) 0—6—0
14. [illegible] ಮಂತ್ರ 0—2—0
15. ಕಾಲಾಮೃತ (ಕ ಟಿ) ಉತ್ತಮ 0-12—0
" " ಸಾದಾ 0—8—0

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವವು

ವಿಳಾಸ — ಎಚ್ ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್
ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಆಜನ್ಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ. ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0, ಪಾಲಿ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 " " " 1ಕ್ಕೆ 3—0—0 " " 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 " " " 1ಕ್ಕೆ 4—0—0 " " 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 " " " 1ಕ್ಕೆ 4 12—0, " 1ಕ್ಕೆ 1-12—0
5 " " " 1ಕ್ಕೆ 5 12—0 " " 1ಕ್ಕೆ 2—0—0

ಫೂಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್‌ಫ್ಲಾಟರುಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0, 1 8 0 1 12-0, 2—4—0, 2—8—0, 3-- 0—0, 3—8—0, 4—0—0

ಛಳಿಕಾಲಕ್ಕೆ ಶಾಕವಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆ ನಯವಾಗಿಯೂ, ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಸ್

	ಸೈಜು 60×100	62×110
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0	7—0—0
R. ನಂಬ್ರ	8-12—0	9—8—0
S ನಂಬ್ರ	12—8—0	13—8—0
J ನಂಬ್ರ	13—8 0,	14—8—0
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇದಿರುವ ರಮಂವಾರಿ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ (ಬೇಲ್ವಾರಿ ಎಟ್ಟಾ ಪಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಸ್

A ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0, 60×90
K ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0, 60×90
" " 17—0—0, 60×90 ಬಹಳ ನಯವಾದದ್ದು
F ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0 60×90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಮಂ ವುಂಟು. ಗಂಬಿಪಾತ್ರೆಗಳು, ಡಿಕ್ಷಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಿಂಬ್ಲರುಗಳು, ಸೈಫೆಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಮಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0
ದ್ವಯಂ " " " 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ " " " 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

[illegible]

1ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2—0—0, 2—8—0, 3—0—0

ಅನಂತನ ದಾರಗಳು

ರೂಪಾಯಿ 1ಕ್ಕೆ 4, 6, 8, 10, 12, 16 ಜೊತೆಗಳು ಹಾಸಲು ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ಕ

ಹೆಚ್. ಎನ್ ರಾವ್ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ' ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸರ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಚ್ಚು ಪಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ — ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಮೆನ್‌ಶಿಂಗ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಹದ್ವಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಒಲ್ಲೆನು

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತೋಪಯುಕ್ತವಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ ಸೆನ್, ಎಲ್ ಎಮ್. ಎಸ್.,
216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ —"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು —ಎಲ್ ಎ ಫೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. [illegible]
[illegible]

ಆಸ್ಥಾನ ಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳು

೧. ಕುಂತಳಾನಂದ ತೈಲವು ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ಪಿಲ್ಲಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೬ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ.

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು ಉರಿಮೂತ್ರವನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಹಿತವಾಗಿ ಗುಣಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩. ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿಕರವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲಕ್ಕೆ ೨ರೂ

೪. ವಂಜಜೀರಕ ವಾಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಮಲಬದ್ಧತೆಯನ್ನೂ ಮಟ್ಟುಕಟ್ಟಿಯದೋಷಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೆ ಸುಸಾಧಿಸುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೫ ಸೂರಣಾದಿ ಲೇಹ ರಕ್ತ ಪ್ರದರ ಮೊಳಕೆಯು ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬ ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ ಎಂಥ ಪ್ರಕಾರದ ಉದರವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರಪೀಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ತಿಂಗಳ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೭ ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಸಂಸ್ಕಾರಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದು ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದು ೧ರ ತೊಲಕ್ಕೆ ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೮ ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ ಅಜೀರ್ಣ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

ನಮ್ಮ ನಿಜಾಸ — ಎಲ್ ಎಮ್ ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ಪಲ್ಲವರಂ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ ಮದರಾಸು

೯ ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ ಜಳಿಜ್ವರ, ವರಸಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೧೦ ವಾಸಾವ ಲೇಹ ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಬದ್ಧತೆ, ಕೆಫ್ಫು, ಕ್ಷಯ, ಉಬ್ಬಸ ಮೊದಲಾದ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ಪ್ರದರ ವ್ಯಾಧಿಗಳ ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕಳೆದ ಕಾಂತಿ, ಪುಷ್ಟಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೧೨ ವಾತಮುಂಡಾರಿ ಬಾವು ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೆನ್ನು, ವಾಕಟಬಂಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಂದು ಲಕ್ಷಣದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ ನವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವದು ತೊಲಕ್ಕೆ ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುಮಾತು, ಉದ್ವಿಗ್ನಮಾನಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ಚುರುಕ್ತನವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೬ ಆಣೆ

ಪ್ರಿಯ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳೂ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ್ ಸೀಂಡಿರಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸುವೆವು

B M Nath & Co, *Ayurvedic Chemists*,
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಪ್ರೈಟರ್ ಟಿ
ರೋಯಿಯನ್ ಬಾಮ್ ದ
ದಲೂ ಇದು ಬೇರೆ
ದಲೂ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಉಪಯೋಗ — ಸಂಧಿವಾತ ಸೊಂಪು, ತಲೆಸಿತ ಜಿಗುಟು ಳುಕು ಸು ಮೆ ನೋವು, ಗಾಯದ ನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಆನೆಕಾಲು, ಶೀತ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಬಂಧ ಲುತಿ ಸಿಯು ಸ್ಪಾಸ್ಟ್ರಲ್ ಹೆಡ್ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಿಂ ಬಾಡಿ ಪೈಲ್ಸ್ ಟೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯ ಕೊಡಿ ಎಲ್ಲ ಬೆಪವರ್ಟ್ಲೆಸ್ ನಾವಾಗಿ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು.

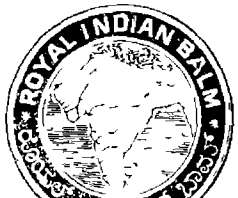

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಂಬೆಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯಗಳ್ಲಿಯೂ ಟಿಕ್ಕಡೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುಕಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಸ್ಯ ಔಷಧ ಮೂರು ಸಾರಿ ಹಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು ಇರುವಿ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕನ್ನಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦ ೫ ೦

ವಿಳಾಸ — ಮನೋರಂಜನ್ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರ್‌ಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ

ಏಜಂಟರು ಪರ್ಲ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ
ಬಿ ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು

ಬಿ ಎನ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ ಬಾರಕೂರು.

ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಒರ್ಕೆಸ್ಟ್ರಿ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂದುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಬಮ್ಮೆ ಉಳಿಕ, ಪಾರ್ಶ್ವಾತ ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕ್ರಯ 0-8-0.

ಎರಡು ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೭—೪—೦.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಳಾಸ ಪಿರ್ಯಾದ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಬಾಬುರಾಯರು,
ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಕಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಧಿಗಳಾದ ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಮೇಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ ೦—೮—೦ ವಿ ಪಿ ೦—೪—೦.

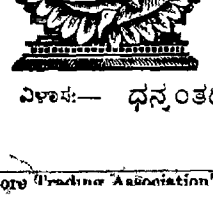

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ 0-12-0 ವಿ ಪಿ ೦—೪—೦

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಮಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ,
ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1-4-0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಶೇರಿದೂ 2-10

ಪುಸ್ತಕ 4 | ಬಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 28ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಅಕ್ಟೋಬರ 1910 | ಸಂಚಿಕೆ 43

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು ಇದರಿಂದ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು ಶಿರೋವ್ರಣ ಅರ್ದಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಖಾಮು, ಉಳುಕು, ಥಾಯು, ಶೀತ, ಎಲ್ಲಾ ತರಾ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು ಇದು ಸೆಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ತಗಹುಚ್ಚಬಹುದು ನಾಗಪುರ ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಬಾಂಬೆ ದರ್ಬಾರ್ಸ್ಟಾಲಿನಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯೂ ಸ್ವೋದೇಶಿಸ್ಟಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಕುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಬಾಯಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತೊಲಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಳಿಫಳಿಸುತ್ತವೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವು ತಿಳಿಬರುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಮಿಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಪುಂಟಾವು.

ಇದನ್ನು ಕಾಲಿಗೆ ದದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಖಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದ ಇದರಿಂದ ಉರಿಯ ಒರವಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬರುವದು ಇದರಿಂದ ದೆಶೆಳಿಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಕೂಗಿ ಹದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 6 ಆಣೆ ಇತ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪುಣವಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆಮೆಯಿನ ಕೊಕೊ ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿಸ್ಥ ಔಷಧಗಳಿವೆ ೫೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ

ಪುಸ್ತಕಗಳ ಜಾಹೀರಾತು

ಶಬ್ದ ಚಮತ್ಕಾರ ಅರ್ಥ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮೃದುಮಧುರ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ, ಧರ್ಮನೀತಿ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ರಸಭರಿತವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿನ ನವಿಯು ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ರೂ 0–10—0

"ವಿದ್ಯಾನಂದ' ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ದಾತ್ಪರ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ಸಿಮೆಮಾಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಬ್ಬಿ ಪೆಂಗಳೂರಿಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜಮಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆಗೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಈತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರಿನಲ್ಲಿ ತರಹಾವಾರಿ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್	1ಕ್ಕೆ 2—8—0	ಪಾರ್ಸಲ್ ಪೋಸ್ಟ್	1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 3—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 4—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 6—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ 1—12—0
5 ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 12—0—0	,, ,,	1ಕ್ಕೆ 2—0—0

ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ [illegible] 1- 14 0, 1 8 0 1 12 0 2—4—0, 2—8—0 [illegible] 1—0—0, 8—0 1—4—0

ಫಿಕೆಕಾಲಿಕ [illegible] ಬರುವ ವಿಲೇವಾರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಸೈಜು	10 100	12 110
K ನಂ	4—8—0	4—12—0
R ನಂ	8 12 0	9—8—0
N ನಂ	12—8—0	13 8
I ನಂ	1 —8—0	11 8—0
L ನಂ	16—8	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿರುವ [illegible] ದಾರಿ) ಒಂದೇ ಕೂಲಿ ವರ್ಸ್

A ನಂ 1	ಕ್ಕೆ 12	14—0—0
F ನಂ 1	ಕ್ಕೆ 16—1	—0—0
,, ,,	17—0—0	[illegible]
F ನಂ 1	ಕ್ಕೆ 22—0—0	[illegible]

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಿಯಾಯ್ತಿ ಧಾರಣೆಗಳು, ಡೆಕ್ಕಾಗಳು, ಟೋಪಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೂಟಾಗಳು, ಸಾರಿ ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಕೂಜಾಗಳು, ತಪ್ಪಲಿಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್	ರಿಯಂ	ಬೌಂಡು	ತೂಕಕ್ಕೆ 1 10—0
ದುಯಂ	,,	,,	,, 1—7—0
ಸಾಧಾರಣ	,,	,,	,, 1—4—0

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕ

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕುಷಾದ್ಯಾಯರಿಂದ

ವಿರಚಿತವಾದ

"ಶ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ"

(ಪದ್ಯ ಅಷ್ಟಪದಿ — ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು ೫೬೦)

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಈಗ ಮೂರನೇ ಸಲ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನೂತನವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಮೇಲು ಸ್ವರ್ಣ ಪ್ರತಿಗೆ ಕ್ರಯ ರೂ ೨—೦—೦

ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿ ,, ರೂ. ೩—೦—೦

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಿಣಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿಂದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ಪ್ರಾಯಸ್ಥರು, ಮುದುಕರು, ಹುಡುಗರು ಹುಡುಗಿಯರು ವೇದನಮ್ಮತವಾದ ಮತಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ತೀರ್ಥಕೊಂಡು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಆಸ್ತಿಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೆರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಭಾಷ್ಯಂ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ್,

೪೫ ಅಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕೊಯಂಬತ್ತೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕೇಶಾವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹದ್ದಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಶ್ರೀಮಾಲಲಿಂಗಾಪುರದ ತಿಲಕವತಿ—ಇದು ಅನೇಕ ತೈಲಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಮಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ತೋಷಮುಕ್ತವಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮಿದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಸುಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ದಾಮೋದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ಟಿನ್‌ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಣೆಗಳು

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೇನ್, ಎಲ್ ಎಮ್. ಎಸ್.

216 ಕಾರ್ನವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ —"ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು —ಎಲ್ ಎ ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು.—ಮೆ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು,

ಉಲ್ಲಾಳ ಸ್ಟೇಷನ್, ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು ೪ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1919 ಪ್ರಜಾ

ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸ ವರುಷಗಳಾದವು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಷಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಹಕಾರ ಸಹಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಲ್ಲದೆ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸರಕಾರದವರಿಂದಲಾ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಗದು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವೂ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಜನ್ಮಾಗಿ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ತಾವು ಹ್ಯಾಗೆ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಏನು ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಉಳ್ಳವರಾಗಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆ ಶಾಂತತೆಯೊಳಗೆ ದೇಶದ ಮೇಲ್ಮೈಯೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ಹುಲ್ಲುವುದು ಇಂತಹ ಪ್ರಜಾಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಸಂಕಾಮತ ಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ

ರಾಜಪರಿಪಾಲನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸಿವಿಲ್ ಪರ ತಕ್ಕಷ್ಟನ್ನು ಸೀಮಿತ ವಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಕರ್ತವ್ಯವು ಬಹಳ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಪರಿಪಾಲನೆ ಸಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಪೇರವು ಇತ್ತಲಾಗಿ ದೊರಕುವುದು ಈ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿತೆಗೆದು ಕಳುಹಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೋನ್ನತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೊದಲಾದ ಸಭೆಗಳು ಸಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥಪಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ ಸಭೆಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದೇ ಆ ಕಾಲದ ಸರಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು, ಪೋಲೀಸು ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ವಿವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮೊದಲಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮಕೊಂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ವೈದ್ಯ ಕ್ಷೇಮಕೊಳ್ಳುವ ಆರಿಮೊನವು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿಕರ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವೈಪರೀತ್ಯಗಳೂ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ಸಿರಿವಂತ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಈಗಿನಂತ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪದವಿರಲಿಲ್ಲ

ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಗ್ರಾಮಾವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಸನ್ನಿವೇಶವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಲವರು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂತ ಸೂಚಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ ಈ ಪಂಚಾಯತ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು ಸರಕಾರದ ಕೆಳನೌಕರರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಈ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸಹ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಈ ಸೂಚನೆಗನುಸರಿಸಿ [illegible] ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರವು ಗ್ರಾಮಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಸಭೆಗಳನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥಪಡಿಸುವ ಕಾದ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಮಾಣ ಸಭೆಗಳ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ವಿವರಿಸುವರೆಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಗಳು ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜಾಬಿಪ್ರಾಯಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಪೆನ್ನನು ಹೊಂದಿದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ಬಳಿಗೂ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪ್ರಜಾಮುಖಂಡರ ಬಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂಬದಾಗಿ ಕೇಳಿದುವೆವು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಏಪಾತನ್ನು ಮದ್ರಾಸು ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವ ಪಟೇಲ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಕಾಗುವವು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಪಟೇಲನೇ ಆಗಿರುವನು ಈ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಂದರೆ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ಕೆಲಸದ ಅಪೇಕ್ಷೆ, ಕೆಟ್ಟನಡತೆ, ಅಸಮರ್ಥತೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಅಮಾನತು ಪಡಿಸಬಹುದು. ಅವರಾ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗದುಹಾಕಲು ಬಹುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಇಂಥ ಅಪ್ಪಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗ ರಿಸ್ಯು ಜೇಷನಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಗ್ರಾಮ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವಿಚಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳು ಯಾವ ವೆಂದರೆ — ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಾದ ನಳಗಳನ್ನು ಬೈಲಂಕೊಂಡು ಗದರಿಸಿ ಸಿಟ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಡೋಂಗಿ ಕೇಸುಗಳು ಅವುಗಳ ಮೈಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು ಜಾತಿಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ, ಸಮಾಜಿನ ಕುಲಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಂದಿಪೆ ಮೊದಲಾದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧ ಕಟ್ಟಿಯ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತ ಒಗೆದು ಅವಮಾನ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಹಾಕುವುದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕೆಸರು ಕೆರೆ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಅಪೀರಾವಾದ ನಳಗಳನ್ನು ಪಲಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಟಕಟ್ಟಾದ ಲಂಚಿಪೆ ಮೊದಲಾದ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಪ್ಪುವುದು ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾದಗಳಿಗೆ ಮೇರವರ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಡಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಜಿಲ್ಲಾ ದೊರೆಗಳವರು ಅಗಿಂತ್ಯಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವು ತಪ್ಪುಗಳು

ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮುಂದೆ ಬಂದಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬಿಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗಲಿ ಎಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲು ಪಾತ್ರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇತರ ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಅವರು ತಾನೇ ತಿಳಿಕೊಂಡು, ಅವರು ಬಿರುಸುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ತಪ್ಪಿತಗಳ ತನಿಪೆ ನಡಿಸಬಹುದು. ಕಳವು ಮತ್ತು ತಂಟೆ ಇವುಗಳ ವಿನಾ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿತಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜೀವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ ಅವಧಿಯು ಒಳ್ಳೆ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಬಂದಾರು ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವರೆ ವಕೀಲರು ಬರಕೂಡದು ಅದರೆ ನುದ್ದೆಮ್ಯಾಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಅತನ ಸಮ್ಮಂಧಿಕರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಯಾರಾ ಒಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಬಹುದು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಅವರಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕೊಡುವ ಜುಲುಮಾನೆಯನ್ನೂ ಅವರಾ ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಸೂಚಿಸುವ ಇತರ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ ತಾಸು ಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಇಲ್ಲ ಅದರೆ ಆಯಾ ವ್ಯಾಕ್ಯಗಳ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು, ಅವರಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಗ್ರಾಮಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಲಂಚ ತಿಂದು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾತಿದ್ದಾನೆಂತ ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಅಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದು

ಈ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿತಗಳ ತನಿಪೆಸಡಿಸುವರೆ ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರು ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರು ಪಂಚಾಯತ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಬಹುದು

ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ಈ ಕಾನೂನುಮಸೂದೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ತನ್ನ ವಿಷಯ ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಸಾಮಿಯನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಬಹುದು. ಕಳವಿನ ಸಾಮಾನಿಂತ ಅನುಮಾನಪಡುವಲ್ಲಿ ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಸಾಮಾನನ್ನು ಅದರ ಮಾಲಿಕನಿಂದ ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜಗ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು

ಗ್ರಾಮ ನ್ಯಾಯವಿಧಿಕಾಯಿದೆಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರೋಣವಾಗುವ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿವರದಿಂದ ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೫ ಅಥವಾ ೬ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ತಲಬನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವು ಬಹುಭಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಶಲ್ಲಟ್ಟಿರುವುದು ಪಟೇಲ ಹುದ್ದೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾಲೂಕು ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳ ವರೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನ ಯಜಮಾನರಿರುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕೀಟುಗಳ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆ ಗಳ ಆಫೀಸರರು, ಪೇದೆಗಳು ಇವರು ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪಟೇಲರು ತಲಬಿಗೆ ಕ್ಷಲಿರಬೇಕು ಅಲ್ಪ ವೇತನದ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದಿಜ್ಞನೆಯ ಕವಿ ಪಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿರು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಯ್ದೂರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಾವು ವವ್ವ.? ಪಟೇಲರಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಗ್ರಾಮಮುನ್ಸಿಫ ಅಧಿಕಾರವು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದೆ ಸಮಾಚಾರವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮವಿಚಾರಣಾ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ಪಟೇಲರನ್ನು ಪ್ರಧಾನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಲಂಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲೂ ದಿಸ್ಮಿಕ್ಷ ಸುಸ್ಪಿಲ್ಲಿಂದ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಂದಲೂ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂತ ಸರಕಾರವರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವರಾದರೂ, ಪೇದೆಯು ಕೂಲ್ಪರೂ ಪೂಜಾರಿ ಬಿಡನೆಂಬಂತೆ ಗ್ರಾಮಮುನ್ಸಿಫರ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಂದ ಈ ಉದ್ಯೋಗವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರೆವೇರುವುದೆಂಬುದು ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಾವೆಗಳು ಪ್ರತಿರುಸಪೇಕ್ಷವಾದಿಸಬಹುದು ಯಾಕೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ದಾವೆಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವುದು ಉಪಯುಕ್ತವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವರು ಅಧಿಕಾರವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯ ನೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವರೆಂದು ಪ್ರತೀಕ್ಷಿಸಿರುವರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಪಟೇಲರನ್ನು ಕೂಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರುಗಳು ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದಾದರೂ ಸರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಮ್ಮಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿದಾರನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವರಂತೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾನೂನು ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಂಡಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರುಹಿರಿಯರು, ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅರೂಢರಾಗಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರು ಹಿರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ 'ಸೆನ್ಸಸ್' ಮೊದಲಾದ ಸಂಖ್ಯಾಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಸರ್ಕಾರವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೂಲಿಗಾರರು, ಗಂಜಿಚಾವಡಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಕೆಲವಾರು ಎಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯೂ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಪಟೇಲರವರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರವು ಸಾಕಷ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಯುಕ್ತ ಕೆಲಸಗಳು ಇಷ್ಟೇ ಇರಲಿ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಂದು ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ, ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕಾವಲುದಾರರು ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಕಲೆಕ್ಟರ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಪಂಚಾಯತಿಗೂ ಇರುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ಕಾರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರವು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳುವರು

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ವರು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ?

ಮಹಾರಾಣಿ ಗೃಹಶೀಲೆ

(ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗ)

ಬಿ ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ

೬

ದಿಬ್ಬಣವು ಮಂಗಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕರ್ಪೂರದ ಹಾಗೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ರೇಶ್ಮಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ತರತರದ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಾಳಿದ್ದರೂ ಈಗ ಹರಾತ್ತಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಅವಳ ದೇಹಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೋ ಎಂಬಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ರೀವಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದರು ಹಿಂದಿನ ಗೆಳತಿಯರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ರಾಮದಾಸನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೆ ಅನ್ನದೋಶರ ರಾಜ ಕನ್ನಿಕೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು.

ವಿವಾಹೋತ್ಸವದ ದಿನ ಪ್ರಭಾತದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಂದಿರದ ದ್ವಾರವು ಕದಳೀಸ್ತೋಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಯಿತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾದ ಮಾವಿನ ತಳಿರುಗಳ ತೋರಣವನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು ನಿಶಾನಾದವು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿತು ಮೃದಂಗವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪೂರಿಸಿತು ವೇಶ್ಯಾ ಸ್ತ್ರಿಯರು ಗಾನಮಾಡಿ ನರ್ತಿಸಿದರು.

ಹೀಗೆಂದು ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಾಮಂತ ರಾಜರು ತರತರದ ಉಡುಗೆಗಳಿಂದ ಉಚಿತಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅಂತರಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರಕೆಯೊಡನೆ ಒಂದು ರಾಜಗೃಹದೊಳಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಕೆಲವು ವಿಪ್ರರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಒಂದು ತುಂಬುತಲಿದ್ದರು. ಸಮಸ್ತ ಪೌರ ಜನರು ಮತ್ತು ರಾಜಪತಿವಿಗಳು ಒಂದು ರಾಜಮಂದಿರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು ಸುಹಾರಾಜನ ಕಂಚುಕಾಳು ಎಂದಿದ್ದ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಿರ್ಪಿಸಿದರು.

ಹೊಸವಸ್ತ್ರ ಶೋಭಿತವಾದ ಉಲ್ಲಾಸಭರಿತವಾದ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಹೀರದಲ್ಲಿ ತದುಪರಿಯಾದ ಸ್ವರ್ಣಶೀಲಾ ಚಾಂದ್ರಾಯಣವು ರೂಪಿಸಿದಲು ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಮೀಪ ಸ್ಥಳ ರಾಮದಾಸನು ಎಲ್ಲಾ ರವನ್ನೂ ಕುಳಿತಿರಲು ಲಲಾಟದ ಮೇಲೆ ಚಸ್ಮದ ತ್ರಿರೇಖೆಗಳಿಂದಲೂ ಕಿವಿಯುಬ್ಬೆ ರದೆ ಪವಿತ್ರಕದಿಂದಲೂ, ಕಂದದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲಾಸರಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಪುರೋಹಿತನು ಪತ್ತಿರಪೆ ಇರುವ ನ್ಯಾಶೌತ್ರಾ ಸಂಭಾರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದನು

ರಾಮದಾಸರು ಕನ್ನೆ ಗೃಹಶೀಲೆಯ ಗಾಡಿಪಲ್ಲವವನ್ನು ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು

ವಿಪ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುನಿಂತು ಸ್ವಸ್ತಿಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿದ ಕನ್ಯಾವರರನ್ನು:-

ಲಂಕಾ ಪೌರವಿದೊಡೆಯಮುಂ
ಧರನುಂ ತ್ರೈರವಿ ಬೀರಕಾಂತಿಕೆ ವೈಭಯುಕ್ತ
ನುರುತಂ ವರ್ಧಮಾನಮಸಿತ್ತು
ವಸಿಷ್ಠೋಮ್ಮಿ ಸಲಹುಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಹಿಂದ್ರವರಂ ॥ ೧ ॥
ಪರಮಸ್ವಾಮಿ ಮಯೋರಂ
ಗಿಂಪಾಸ್ಪೆಯಾ ಎಂದು ವರಿವಾಕಾರಂ।
ಸುರಪಂ ನಿವಗೆ ಕರುಣಿಸುಗ
ವರಯೋತ್ಸನ್ನಂದನಂ ಎಹುವಿತ್ರ ಲಾಜಂ ॥ ೨ ॥

ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದರು.

ಈ ಸಲಗವಿಧಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಿಳುವಿಪ್ರರಿಗೂ ಸಂತರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸೌಂಪಿದ್ದರು ಪಿಳಿಸಮಸ್ತ ವಿಪ್ರರಿಗೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುವಿಕೆ ಎನ್ನುವಾಗಲಿ ವಿಕ್ಷಣಂಗೆ ವಸ್ತ್ರದಾನ, ಅನ್ನದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು.

೭

ಕೈಲಾಸವಿಲಾಸಿನಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವಳು. ಪ್ರಜಾಜನರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಪರರ ಹೃದಯವನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆಯುವ ಸ್ವಭಾವ ಅವಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜಾ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಊರೊಳಗೆ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಮಹಾರಾಜನು ರಾಜಮಂದಿರದ ಸಮಸ್ತಳಕ್ಕೆ ಒಳಸ್ಥಾತ್ರಾ ಮೊದಾಗಿ ತಾನೇ ಸಕಲ ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನನ್ನು ವಾಲಸೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪರಲೋಕದಿಂದ ಈ ಸುರಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು, ಅನ್ಯಥಾ ಇಂತಹವಳನ್ನು ಈ ಸೊಬಗೂ ಈ ಸುಪ್ತಿನವೂ ಈ ಮೃದುತ್ವವೂ ಎಲ್ಲಿಂದವೆಂದು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜಾಜನರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಯಿತು

ಚಂದ್ರಶೇಖರನೂ ಗೃಹಶೀಲೆಯೂ ಪರಸ್ಪರಾನುರಾಗದಿಂದ ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಸುಖವನ್ನೂ ರಾಜಭೋಗವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಗೃಹಶೀಲೆಗೆ ಗರ್ಭವು

ಅವರಿಗೆ ಸೋದರನಾಗುತ್ತಲಿದ್ದನು. ಪುಂಶವನ, ಸೀಮಂತ ಮೊದಲಾದ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಾದವು. ರಾಜಮಂದಿರವು ಉತ್ಸವ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿ ದಿವಸ ವ್ಯಾತಃಕಾಲ ಉಳಿಗೆಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗೃಹ ಶೀತಿಗೆ ಸುವರ್ಣದಂತೆ ಜಲುವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಮೈಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುವು ಹುಟ್ಟಿತು ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳಾಗುತ್ತಲೇ ಮನೆಯಿಗೆ "ಪಲ್ಗಾಬೀಯಿ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು

ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಮಗುವಿಗೆ ಮೂರು ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು ಹೀಗೆಯೇ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಬಾಲ ಲೀಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದ ಪಾರವ ಸುಖದಲ್ಲಿರಲು ಗೃಹ ಶೀಲಳಿಗೆ ಅಕಸ್ಮಿಕವಾದೊಂದು ದುರ್ದೈವವು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುವ ಸಂಚಿನ ಚಿಕ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಸಹಜಾಶಕ್ತಿ, ಕತಿಪಯಾಂತೆ ಜ್ವರಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಯು ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲಂಕುಸಿತು ಮಿದ ಆಪತ್ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅವಳು ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯಾಗಿ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಹಹ! ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಅಬಲೆಯನ್ನು ದಂಡಿಸುವರೆಲ್ಲ! ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಿಗಳು ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯನ್ನು ದಂಡಿಸುವುದು ಪತಿಯಮಾದಲ

ಲ

ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯದೇವನು ವಿರಾತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಸಾಗರದೊಳಗೆ ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗುವ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಪಂಚವು ಅಂಧಕಾರಮಯವಾಗಿ ಹೋದವು ಕೋವಾರ್ಕರಾವ ವೀರರನ್ನು ಗಜುರಿ (Ghuri) ಜೊಹೈಗಳಂತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕೋರುವ ಅತ್ತಕ್ಕಾಲ ಗಾಳಿಯ ಸಂವು ಕಾತರರಾದ ತಸ್ಕರರ ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಕಂಪಿಸುತಲಿತ್ತು ಬಲಪ್ರಯಾಸಕಾಲವು ಬಂದೊದ ಗಿತ್ತೋ ಎಂಬಂತೆ ಪರ್ಜನ್ಯನು ಮಿತ್ರನಾದ ಪ್ರಭಂಜನನಾರ ಸಹಾಯೋಪೂರ್ಣ ಲಂಬರ ದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದು ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಅತಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಬಾಲಕಿ ಮಲ್ಲಿಕೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಪರಾತ್ಪರಾಗಿ ಅವಳ ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ಷಿಯು ಸತಿಸಿ ಏನೋ ಭವಿಷತ್ಕಂಟಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಎಗಿಲು ಪಟ್ಟಳು ಅವಳ ಕೋಮಲ ಹೃದಯವು ಅಧಿಕತರವಾಗಿ ಕಂಪಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು ತನ್ನ ಕಾಂತನು ಇನ್ನೂ ಶಯ್ಯಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಶಯದಿಂದ ಭಯಾಕ್ರಾಂತಳಾದಳು ಮಗುವು—"ಅಮ್ಮಾ! ತಾತನನ್ನು ಕಳಿಸಿಲ್ಲವೆ?" ಎಂದು ಹೇಳಿ ತುಸು ಹೊತ್ತು ನಕ್ಕು ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದಳು

ಹಾಗೆಯೇ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತು ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಾಕೋ ಲಾಹಲವು ನಿಂತು ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಯಿತು ಗೃಹಶೀಲೆಯು ತನ್ನ ಕಂದನಿಂದ ಕಾಂತನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಳು

ತುಸುಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ತಕ್ಷಣವೇ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪತಿಯ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎರಗಿ ತುಸು ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಖ ಕಮಲವನ್ನು ಪತಿ ಮೋಹನ ಮುಖಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ ಪಡಿಸಿ ಪತಿಯ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಸಂಭಾಷಿಸಿದಳು ಅವಳ ಕೋಮಲ ಹೃದಯವು ಅಧಿಕಾಧಿಕವಾಗಿ ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅವಳ ಮುಖವು ಕಾಂತಿಹೀನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಕಪಾಲವು ತಿರುಗಿದಂತಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು ಪರಾತ್ಪರಾಗಿ ಈ ಅಶುಭ ಸೂಚಕಗಳು ಗಂಡೊಂಗಾರ ತೆಂಪಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು ಹೇಳಿ ಪತ್ತಿರಪಟ್ಟಿಮುಲಗಿದ್ದ ಬಾಲಕಿಯ ಕೇಶಪಾಶವನ್ನು ಚುಂಬಿಸಿ, ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಪಿಡ್ಡಿದ್ದ ಮಂಗುರುಳುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿದಳು ಕೂಡಲೆ ಮಗುವು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಬೆದರಿ ಪಿದ್ದು—"ಸಾನಗೆ ಯಾರೂ ಬೈದಿಲ್ಲ ತಾತನು—ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆನು!—ಬಂದು ಹಿಡಿಯುವನು!—ಅಮ್ಮಾ!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಳತೊಡಗಿದಳು

ಮಗುವಿನ ರೋದನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ದುಸ್ವಪ್ನವು ಏನೋ ಅನಿಷ್ಟಸೂಚಕವೆಂದು ತಿಳಿದು ಗೃಹಶೀಲೆಯು—"ಪರಮಾತ್ಮನೇ! ನರ್ಜಂತಕ ರುದ್ರಸೃಷ್ಟಿಯು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಲಿ ಅಗ್ನಿ ಅಗಲಿ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನನ್ನೂ ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ಈ ಬಾಲಕಿಯನ್ನೂ ನೀನೇ ಕಾಪಾಡು!" ಎಂದು ಹೇಳಿ ತುಸುಹೊತ್ತು ಮೌನಳಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ—"ಏನೋ ವಾಡವಾಗೋಚರವಾದ ಸರ್ವನಾಶ ಘಟನೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದೆ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಂತಹ ಮನೋವ್ಯಾಕುಲತೆಯೂ ಅಶುಭಚಿನ್ಹೆಗಳೂ ಏತಕ್ಕುಂಟಾಗುವುವು?" ಎಂದು ನುಡಿದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಳು.

"ಚಂದ್ರಶೇಖರ! ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲಭನೇ! ಈ ಅಬಲೆಯ ಗುಣ ತಿಳಿಸುವುದು ಹಕಥಾಗ್ಯನಾದ ನನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದೆ. ನನಗೆ ನೀನು ಪ್ರಾಣವೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಗಂಡು ಶಿಶು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಜಾ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಭಿಮಾನಿಸುವುದಿಲ್ಲ—ಮಾತ್ರವಲ್ಲ—ನನ್ನ ಅಧೀನರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಮ್ಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈ ಬಾಲಕಿಯು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದ ದಿನವು ದುರ್ದಿನವೆಂದೂ, ಅವಳ ಜನ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನಿಷ್ಟವೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವರು ಆವರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪೌರಜನರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಅಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾರಂಜನೆ ಮಾಡುವುದು ರಾಜನೀತಿಯ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಬಾಲಕೀ ಅರ್ಪಣವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿರುದ್ಧವಾದುದಾದರೂ ರಾಜಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಲಾರೆನು ಆದುದರಿಂದ ನಿನ್ನೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ನಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನದ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸು" ಎಂದನು

ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವಚನಗಳ ಶ್ರವಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಪ್ರಚಂಡ ಮಾರುತನ ಲಘಾತದಿಂದ ಬೀಳುವ ಕದಳಿಯೋಪಾದಿ ಮೂರ್ಛೆ ತಪ್ಪಿ ಭೂತಲಶಾಯಿನಿಯಾದಳು ಮಹಾರಾಜನ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಚೈತನ್ಯವುಂಟಾಯಿತು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷ ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಜಗತ್ತಿನ ಕಂಪಿಸಿದುಂಬಿ—"ಪ್ರಾಣಿಕಾಂತ! ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಬಾಲಕಿಯೂ ನಾನೂ—ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಾಗಿರುವೆವು ಆದ ದುಂದ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕನುಯುಕ್ತ ತೋರುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವೇನು? ತಮಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದುದು ನನಗೂ ಪ್ರಿಯವು ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಾ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಯಾವ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುವನ್ನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಳಕೊಳ್ಳಲು ಎದಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಪಿನು ಈಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ನುಡಿಯು ಪೂರ್ವಕವಾದುದು ಈ ನನ್ನ ದೃಢಚಿತ್ತವು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಸರ್ವದಾ ವಿಚಲಿತವಾಗದು" ಎಂದಳು

ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯ ವೀರ್ಯ ಪೂರಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಹೃದಯ ಪ್ರದೇಶವು ಉಕ್ಕಾದಮಯ ವಾಯಿತು ಅವರು ಅತಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದರು

ಕ ಪ

ಜಪಾನರ ಹಬ್ಬಗಳು

(೩) ಬೊಂಬೆಯ ಹಬ್ಬ

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚಿಯ ತಿಂಗಳ, ಮೂರನೆಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣು ಸಂಗಮವು ತುಂಬಿರುವುದು ಆ ದಿನವೇ ಬೊಂಬೆಯ ಹಬ್ಬ! ಈ ಪರ್ವ ಕೇವಲ ಬಾಲಕಿಯರೋತ್ಸವವೇ ಇದ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಕೀಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಈ ದಿನ ಉದ್ಯಾನದ ಕೊರತಿಯಿಂದ ಅಂದವಾದ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತೊರಣ ತಂದು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಸಾಲಾಗಿ ಹಿರಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿರುವುದು

ಈ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು "ಓಹಿನಾ" ಎನ್ನುವರು ಇಂದಿನ ಪೂಜ್ಯನೀಯವಾದವು ಎಂದು ಅರ್ಥವು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಚಾರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಾವಾಡುವರು. ಕೆಲವು ಕಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶತವರ್ಷಗಳ ಬೊಂಬೆಗಳು ಸಹ ಇರುವುವು' ಪ್ರತಿ ಬೊಂಬೆಗೂ ಒಮ್ಮಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೇಷಗಳು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ರೂಪುಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸುವ ಬೊಂಬೆಗಳು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಹಿಂಗೆ ಬೊಂಬೆಗಳಿಟ್ಟು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರ ವೀಜ, ಭಾನೆ, ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿರುವುದು

ಬಾಲಕೀಯರು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬೊಂಬೆಗಳಿರುವುವು ಆದರೆ ಕೆಲಸವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲಿತಹಾಗೆಲ್ಲ ಪೂಜನೀಯವಾದ ಬೊಂಬೆಗಳು ಬಹುಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಡಲ್ಪಡುವುವು. ಬೊಂಬೆಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿ

ಹುಟ್ಟಿರುವುದು. ಹುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರದೇ ಇರುವ ಗೃಹೋಪಕರಣಗಳ ವಸ್ತು ಸಮುದಾಯವು ಕೊರಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಧನವಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಬೊಂಬೆಗಳೇ ಅತಿಶಯವಾದುದು! ಭಂಗಾರದ ಮುಲಾಮಿನ ಕೆಲವುಬೊಂಬೆಗಳು; ಬೆಳ್ಳಿಯವು ಕೆಲವು, ಪಿಂಗಾಣಿಯವು ಕೆಲವು; ಕೆಲವು ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಾದರೆ, ಪೂರ್ವಿಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರದು ಈ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯ ಬಾಲಕೆಯು ಬೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆವಳು

ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಜತೆಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವಾರಂಭಿಸುವಳು. ಪ್ರತಿ ಬಾಲಕಿಗೂ ಎರಡುಬೊಂಬೆಗಳು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಕೂಡಿಡುವಳು ಇವು ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಸ್ವಂತಧನವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು ವಿವಾಹಿತಳಾದೊಡನೆ ಆಕೆಯು ಅವುಗಳ ಸಹಿತ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಳು.

"ಒಹಿನಾಮಟ್ಸೂರಿ (ಬೊಂಬೆಗಳ ಹಬ್ಬ)ಯು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿರುವುದೆನ್ನುವಾಗ ಅಂಗಡಿಗಳು ಆಗ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಬೊಂಬೆಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವು ಕೆಲವಿರುವುವು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಡವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರು ಧನವಂತರಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಉಡುಪುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೊಂಬೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕೆಲವು ಆಣೆಗೆಳನ್ನು ಎಚ್ಚುಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಎಂಥಾ ಕೂಲಿಯವನಾದರೂ, ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಬೊಂಬೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವನು. ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಕಳ ಧೋದ ರಾಜಭವನವನ್ನಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳೂ, ರಾಜಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನಗಳೂ, ನ್ಯಾಯ ಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ, ಇವರುಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಧನಿಕರ ಧನವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಕಾಲಾನುಗುಣ್ಯವಾದ ಪೂರ್ವಿಕರ ಚಿಂತ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸತೋರದ "ಡಾಯಿಮ್ಯೊ" ಎಂಬ ಮಂಡಲೀಶನೂ, ಅವನ ಅನುಚರರು ಮುಂತಾದವರು, ಮತ್ತು ಜವಾನ ಚಿಂತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷರನ್ನು ತೋರುವ ಮತ್ತೂ ಕೆಲವು ಬೊಂಬೆಗಳಿರುವುವು"

ಎಂ. ಟಿ. ವಲ್ಲಭ ಆಯ್ಯಂಗಾರ್,

ಬೇರೂರು.

ಧನಗಳ ಸಂಪಾದನೆ

ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸಾಧನವು ತೆಗೆಯುವೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಉಳಬೇಕು ಹೀಗೆ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತುಗಳಾಗಬೇಕು ಎತ್ತುಗಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸುಸ್ತಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಹಸುಗಳಿಂದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕ್ರಮೇಣ ಸಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು

ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಬೆಲೆಬಾಳುತ್ತವೆ ತಲಾತರಗಳಿಂದ ಧನಗಳಿಗೆ ಬಹುಮೌಲ್ಯ ಮೇವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಸಾಕಿದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಹುಲ್ಲು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಯತ್ನ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಜಾಗ್ಗಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಧನಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಯೂ ಆಧಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಧನಗಳಿಗಿಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡರಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಗಾತ್ರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು ಇದ್ದಲಿಂದ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವದು ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ದೊಪಪ್ಪಯಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜುಯದೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೂಡಿಸಾಕಿಕೊಂಡು ಧನಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮೇವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಧನಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ

ಧನಗಳಿಗೆ ಮೇವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಯ್ಲಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಹಸಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಕಟಾವುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಹುಲ್ಲು ಬಲು ಪುಷ್ಟಿಕರವಾಗಿರುವಲ್ಲದೆ, ಕಟಾವಾದ ಕಲ್ಲಿ [illegible] ಷ್ಟಜ್ಜಿಯಾದರೂ ನಿಸ್ಸಾರವಾಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು [illegible] ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧನಗಳಿಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಗೋಕಾಡು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ಭಾಗವನ್ನು ಸಾಲೀಯಾನಾ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಕಟಾವು ಮಾಡಿದನಂತರ ಧನಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟುವದು ಒಳ್ಳೇದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ತನ್ನ ಜಮೀನುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆರಡನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಗೇನೇ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ ಮೆದೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವದು ಕ್ಷೇಮಕರವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ.

(ಪತ್ರಿಕಾದಾರರು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.)

(ಕಳವ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದುದು)

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ನೆರದ ಬಂಟರ ಯಜಮಾನರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಜನ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರೆಂದೂ, ಸದರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಲ್ಲಿ ನೆರದ ಸರ್ವರೂ ಸದರಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಾಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಂದಾಗಿಯೂ ಆ ವಕೀಲ್ ಕೆ ಕ್ಯಾಮ ಸೆಟ್ಟಿ ಬಿ. ಎ ಯವರಿಂದ ತಿಳಿಯೋಹಾಯಿತು.

ತಿದ್ದುವಾಟುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ —

ಒಕುಮಾನಂತೆ ಕೃಷ್ಣನ್ಯಾಯರವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಮೊ ರೇಗೂ ಸಮಪಿ ಹಕ್ಕು ಇರುವದು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವಾದರೆ ಎಂಬ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ A ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನಿಗೆ B. C D ಎಂಬ ಮೂರು ಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣು ಸಂತಾನವಿರುತ್ತಾರೆ ಇವರಲ್ಲಿ 1ನೇ ಮಗಳು B ಎಂಬವಳಿಗೆ 8 ಜನ ಮಕ್ಕಳೂ, C ಎಂಬವಳಿಗೆ 2 ಜನ ಮಕ್ಕಳೂ, D ಎಂಬವಳಿಗೆ ಹಿಂದು ಮಗುವೂ ಇರುತ್ತದೆ ಆಗ್ಯೆ B ಎಂಬವಳು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಹುಟ್ಟಿ ವಾಲಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆಂಬ ಸ್ರಹಿಸವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ C D ಎಂಬವರು ಇನ್ನೂ ಹೆರಿಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹೀಗಿರುತ್ತಾ B ಎಂಬವಳು ವಾಲಾಗಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ 8 ವಾಲೂ. ಇನ್ನೂ ಹೆರಿಕ್ಕೆ ಇರುವ C ಮತ್ತು D ಎಂಬವರಿಗೆ 2 ಮತ್ತು 1 ವಾಲೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಯಿತು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಪ್ಪಿ ಹಕ್ಕು ಇರುವಾಗೈ ಬಾಕಿ ಎರಡು ಜನರು ವಾಲಾದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತರೆ ಆಗ್ಯೆ ಸಮಪ್ಪಿ ಹಕ್ಕು ಎಂಬದು ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು?

ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕವರುಗಳು ಇರುತ್ತವೋ ಅಷ್ಟು ಕವರು ಪ್ರಕಾರ ಸಮ ಹಿಸೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸರ್ವರ ಸಮ್ಮತವೆಂದು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನೆರದ ಸಭೆಕರ ಅರ್ಥೈಯವರಿಯವರು

ಯಜಮಾನರುಗಳು, ವಿವೇಕಕಾಲಗಳೂ, ಕುಟುಂಬದ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರೂ, ಕುಟುಂಬದ ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಿತಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವವರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಯಾಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು?

ಇತೀ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯು ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನನ ಸ್ವಾಧೀನ ಇದ್ದು ಆತನು ತನ್ನ ಕೆಲಿ ಮೊಂದರಿಗೆ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಸಾರು ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿ ಬೇರೆ ಖರ್ಚು ಯಾ ವಸ್ತು ವಗೈರೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಕರ್ತವ್ಯನಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕೆರಿಮೊಂದರು ಇರುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಅವನ ಕೆರಿಮೊಂದರಿಗೆ ಹೆಸರು ಕೂಡಾ ಗೊತ್ತಿರುವದು ವಿರಳವೇ ಸೈ. ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಅಂಥಾ ಯಜಮಾನರುಗಳಿಗೆ ರಾ ಕೃಷ್ಣನ್ಯಾಯರವರ ಆಕೆಯ ಸಂತಾನದ ವಿಭಾಗ ಬೀಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿ ಇದ್ದೀತೆ? ಹ್ಯಾಗಾದ್ದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 50 ಕೋರ್ಜಿ ಆಸ್ತಿ ಮುನಾವೆ ಇದ್ದರೆನು 100 ಕೋರ್ಜಿ ಇದ್ದರೇನು? ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಕೆರಿಯರಿಗೆಂಬದಾಗಿ ಕನ್ನಪ್ಪು ಸಂಶ್ರದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ ಉಂಟೆಂದು ತುಸ ಮಾತ್ರ ಸಂತೋಷ ಪಡುವರೆ ಕಾರಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೇನು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು? ನಾವು ತಿಳಿಯುವ [illegible] ಸಾರ ಸುಖವೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಲಾರದು.

ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ A, B, C. ಎಂಬ 3 ಕವರುಗಳು ಸಂತತಿ ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸುವ. A ಎಂಬವಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನಾಗಿ, B ಎಂಬವಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ಒಳ ಮೆಂಬರನಿಗೂ, C ಎಂಬವಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಪ ಸ್ಥಿತಿಯವನೊಬ್ಬನಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ A ಎಂಬವಳ ಮಗನಿಗೆ ಆತನ ತಂದೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ ಸ್ಥಾನದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಆಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆಂಬ ಕುರಿತು ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ದಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಬಾಕಿ B. C. ಎಂಬ 2 ಕವರಿನವರಿಗೆ ಅವರವರ ತಂದೆಯರಿಂದ ಆಸ್ತಿ ಪಡಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಅವರೇ ಅವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಳ ಮೆಂಬರರಾಗಿರುತ್ತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಏಕ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಷ್ಟಿ ಹಕ್ಕು ಇಂಥಾ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ A ಎಂಬವಳ ಮಗನು ಆಸ್ತಿ ಪೂರ್ಣವಾಗದೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣ, ತಂದೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಯು ಆತಗೆ ಸ್ವಾಕಷ್ಟು ಉಂಟು ಯಜಮಾನನು ಒಂದು ವೇಳ ಆತ ಹೇಳಿದಂತೆಯೇ ನಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಕು ಬಾಕಿ B C ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವವೂ ಆಗಬೇಕು ಅವರಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಬರಿ ಸಾರು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಆ ಕವರಿನವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಉಂಟು ಎಂಬದು ಕನ್ನಡಿ ಒಳಗಿನ ಗಂಟೇ ಸೈ

ಆದ್ದರಿಂದ ರಾ। ಕೃಷ್ಣನ್ನಾಯರವರು ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರೂ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಶೇರಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಇದ್ದು ಈ ಮ್ಹಸೂದೆಯನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ವೃಥಾ ಸಮಯ ಕಳೆಯಲಿಕ್ಕೆಂಬದಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಕೊಳ್ಳುವರೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲಾ ಆದ್ದರಿಂದ ಕೀರ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪದ ಯಜಮಾನರುಗಳ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರ ಅಲೋಚನೆ ಕೇಳುವದು ಅತೀ ಅಗತ್ಯ

ಯಾಕಂದರೆ ಕಳದ ಖಾನೇಷುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟು ಆಚರಿಸುವ ಜಾತಿಯನರ ಪೈಕಿ ಬಂಟರ ಎಂದೆ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಶುಮಾರು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 1¼ ಲಕ್ಷ ಜನರಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದದೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಯಜಮಾನರುಗಳೇ ಅಲ್ಲ ಇವರಲ್ಲಿ ಸರಾ ಸಾಧಾರಣ 2 ಯಾ 3 ಸಾವಿರ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಬಾಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷದವರು ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರು ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರ ಅಬಿಪ್ರಾಯವು ಆಗತ್ಯವಿರುವದು

ನಾವು ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ, ಉತ್ತರ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಊರ್ಜಿತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುತೂಹಲದಿಂದಿರುವರಂತೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕೆಲವರು ಕವರು ಪ್ರಕಾರ ಹಿರೆ ಆಗುವಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವೆವೆಂದೂ ಹಾಗೆ 2 ತಂಡವಿರುವದು ಆದರೆ ಕೆರಿ ಮೆಂ ರ ಆಪೇಕ್ಷೆಯು 2ನೇ ತಂಡದವರ ಅಬಿಪ್ರಾಯದಂತೆಯೇ ಇರುವರು

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನವೀನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಊರ್ಜಿತಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಹುಮಾನವಂತ ರಾ। ಸುಬ್ಬರಾವರವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಬಡ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರರನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಹೊರಪಡಿಸಿ ನೀತಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುವೆವು ಬಂಟರ ವಿದ್ಯಾರ್ದಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಸಭೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೆರಿಯ ಮೆಂಬರ

~~~~~~~~~~

೨

ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ವಿಭಾಗ ಬೇಲು

~~~~~~~~~~

ತಾ. ೧೫ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ವಿಭಾಗ ಬೇಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಸಾದ ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನೇ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಹಿರಿಯರಾದ್ದ ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದ ಕತ್ತಗಳಿಂದ ನಾನು ನೀತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೃಹಿಸದೆ ಅಂಜಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗು ನ್ದು, ಒಂದು ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಲಾರದ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿದ ಕವರಿನವರು ಪಾಲು ಕೇಳಿದಾಗ್ಯೆ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ವಿಭಾಗ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಕ್ಕಲ್ಲದೆ ದಸ್ತಿಗೆ ಸಾಲವರಾಧೀನ ವಗೈರೆ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಇರಕೂಡದಂತೆ ವಾದಿಸುವನು. ಮೊಳ ವಾದಿಕೆಯಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಈ ಮಾತೊಂದು ಲೋಕವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಅದು ವಾದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಒಂದೆರಡು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ಇವುಗಳು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿಭಾಗವಾದ್ದವೆಂದೂ, ಎಕ್ಯಯ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಪರಸ್ವಾಧೀನ ಸಾಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುವೆಂಬದನ್ನೂ ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುವುದು. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಿಭಾಗವಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಗಂಡು ಮೆಂಬರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಆಸ್ತಿಗೆ ಆ ಶರ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವರಾದರೂ ಕವರಿನ ಯಾ ಕಾವಜಿಯ ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮೆಂಬರಳ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಆ ಶರ್ತವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯು ಕೊಂಚವೇ ಇದ್ದು ನವೀನವಾದ ಒದಿಕೊಟ್ಟು ಮದಿವೆ ಮಾಡಲುಳ್ಳ ಒ, ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳುಳ್ಳವರಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಸಾರವಲ್ಲದ ಕಷ್ಟ ಯಾ ಆಡಚಣೆಯಿಂದ ನರಳುವ ಕವರಿನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಾಧೀನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕವು ಬಿದ್ದೇ ಬೀಳುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ತಿಳದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ಸಂಗತಿ ಇಂಥಾ ಶರ್ತವೊಂದು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣವಾದ ಭಾಗವು ನ್ಯಾಯವೂ, ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವೂ ತೋರುವ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳಿಂದ ದೂರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರೀತಿವಾತ್ಸಲ್ಯ ವಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಾರ್ಥಬಾವದಿಂದ ತುಂಬಿದ ಅನೇಕ ಇತರ ಮೆಂಬರುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರುಕು ತನಕ್ಕೆ ಎಡೆಗೊಟ್ಟು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕ್ಷೀಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಹಿರಿಯ ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನು ವಿರುದ್ಧವಾದ ಇದೊಂದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾತಲಿ, ವಿಭಾಗವು ಆ ಮೇಲೆ ಸಮ್ಮತವೇ ಆಗಿರುವುದು

ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕೊಂಚಕೊಂಚವೇ ಬರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ಕಟ್ಟುಗಳ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಿಂದ ಬರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆ ಇಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವಶ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗತ್ಯ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಅದಿಕ ಪ್ರೀತಿವಾತ್ಸಲ್ಯವಿರುವ ಮೆಂಬರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರತ್ಯಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕವರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾದೀನತೆಯೂ, ಲಾಬನಷ್ಟಗಳ ಸ್ವಾನುಬವವೂ ಹುಟ್ಟಿ, ವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಕಾಯಕಷ್ಟವೂ, ಲೋಚತ್ವವೂ ಪ್ರತಿ ಮೆಂಬರರಲ್ಲಿಯೂ ಜನಿಸಿ, ಸಹೋದರ ಕವರಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಮೇಲಾಗುವ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಆಗುವುದು. ಕೃಷ್ಣನಾಯರವರ ಬೀಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಅಸಾಮಿ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲಾಗುವುದು ಕೂಡಾ ನೀತಿಯುತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ಕೆಡಕುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುವಂತೆ ಹಲವರ ಪಾಲು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನ ಮನಃ ಚಂಚಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನಾಶಹೊಂದುವ ಸಂದರ್ಭವಿರುವುದು ಹಿರಿಯಳಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನಗೆ ಎಂದೆರಡು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗದಿರುವ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರಿಗಿಂತ ಮೂರರಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದೆಂಬ ಅಬಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಬೇಗನೆ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬಯಸುವಳು ಕಿರಿಯಳಾದ ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳಿಗೆ ಪೂರಾ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೆಂಜಿತ್‌ನಿಂದ ತಾನೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ ಲೋಕದ ಮಾತಿನ ಬೆಮವೊಂದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಒಂದಿನವೂ ಇಲ್ಲದ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೋತುತ್ತಿರುವ ಎಳೆ ಕೂಸುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಮವಾದ ವಿಧೇಯತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು, ಮನಃ ಬಂದಂತೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ಜನುಕೂಲವು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುವಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕುಂದುಗಳು ಅಳಿಯ ಸಂತಾನದವರಲ್ಲಿ ಬಾವದ ಹಾಗೆ ಬೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನು ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಕವರು ಪಾಲನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ

ದಯಾಶಾಲಿಗಳೂ, ನೀತಿ ಶೂರರೂ, ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬೀಲಿಗೆ ಬಹುಪಕ್ಷದ ಸಮ್ಮತವಿದ್ದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕೆಲವು ಸಂಗೆತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಾ. ೧೫ನೇಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾತಜ್ಞರೂ, ಅಂತು ಕಾರ್ಯಸಾಧನ ಜ್ಞಾನವಿರಹಿತರೂ ಆದ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನೂ ಅದಕ್ಕನುಕೂಲವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಂಬುವ.

ಭೂ. ಪಾ. ಕ. ಮೊಗವೀರ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ

ಯುರೋಪಿಯ ಸೈಕ್ಯಾರರವರು ಲಂಡನಿನ ರಿಟ್ಜ್ ಹೊಟೇಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುವ ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಔತಣಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸುವವರಾದರು

ಬರುವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಲಂಡನಿನ ಸೆವೊಯಿ ಹೊಟೆಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂಗ್ಲಾಳದಿಂದ ತೆರಳುವ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಔತಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ೧೫೦೦ ಸಹಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಒಂದು ಮಾನಪತ್ರವು ಇವರಿಗ ಕೊಡೋಣಾಯಿತು ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ತನಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಮ್ಮಿ, ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯನ್ನೂ ಕುರಿತು ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಅಂಗ್ಲೋ ರುಶ್ಯಯನ್ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಇಡೀ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಆಗುಂಟಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಅದರ ಸರಹದ್ದಿನ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಮ್ಮಂದ ಮೊದಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವರೆಗೆ ಕಳದ ೧೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ತನಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು ಎಂಬೂ ಮತ್ತು ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾರಿಗ ತೋಣಾದ ಕೌನ್ಸಿಲು ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಈ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಗೆ ತಂದು ಪ್ರಜಾವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವೆನೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಶಾಂತತೆಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ, ಭದ್ರತೆಯೂ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಂತ ಜಾಗರೂಕತೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು

ಕೆಲವು ಯುರೋಪಿಯ ಪತ್ರಗಳ ಟೀಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇಶದವರು ತಮ್ಮ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಈ ಐವಜನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಸಾಮಿತ್ಯವನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಇಗರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಜಾ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೂ ಜರ್ಮನಿಯವರೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಕಳದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯಗಳ ಖರ್ಚು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೧೫೦ ರಂತೆಯೂ ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೧೫೦ರಂತೆಯೂ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೨೦೦ರಂತೆಯೂ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೭೪೦ರಂತೆಯೂ ಒಷಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೧೫೦೦ರಂತೆಯೂ ಕೆಬಿರುತ್ತದೆ

'ಒಲಿಂಪಿಕ್' ಎಂಬ ಇತ್ತೀಂ ಬೋಟೋಕಾರ್ಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿರೊದ್ದಾದ ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಯುದ್ಧನಾವೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲಿ ವೆಲ್‌ಪಾಸ್ಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಮುದಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಯಿತು

ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನವನ್ನು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವವರಾದರು

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದ ರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ರೊಂವಿಗೆ ಅಂಗ್ಲಾಳದ ಪ್ಲಾಮೌತ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ತಲಪಿರುವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇವರು ವೂಡ್‌ಸೋರ್ಟಿನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವರು

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಡೆಯಿಂದ ವ್ಯಾವಾರ ಹಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಪರ್ಶಿಯಾ ದೇಶದ ಸರಕಾರದವರಿಗ ಕೊಡೋಣಾದ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಪರ್ಶ್ಯಾದ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರುವ ಉತ್ತರವು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಫೀಸರರ ಮುಖೇನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡಿಗೆ ಪರ್ಶ್ಯಾ ಸರಕಾರದವರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ ಪರ್ಶ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿಯರ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದೆಂದೂ ವಿದೇಶ ವಾಣಿಜ್ಯಕಾರರು ಗುಣುಗುಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಪರ್ಶ್ಯಾ ದೇಶದವರ ಉತ್ತರದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದು. ಪರ್ಶ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ದಳಗಳಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ ಪದವಿಯಿಂದ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಷಹಾನನ್ನು ತಿರಿಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತರುವರೆಬ ಕೋರಿಕೆಗೆ ಅಪ್ಪದ ದೊರಕುತ್ತದೆಂತಲೂ ಇಂಥ ಕೋರಿಕೆಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಕಾಂತತೆ ಯುಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯತೆಂತಲೂ ಸಹ ಪರ್ಶ್ಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸಿರುವರು

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಹೊಸ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಬರುವ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಸೆವೊಯಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಔತಣವು ಕೊಡೋಣಾಯಿತು ಪ್ರಭುಗಳವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ದೇದ ವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಸಮಾನ ನಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಕಂತಮ್ಮೊಳಗೆ ಹತ್ತಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬಸಿಮುತ್ತಿರಬೇಕೆಂತ ಸಹಾ ಸೂಚಿಸುವನವರಾದರು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ

ಯುನ್ಯಾಪೆಡ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸುಗಳ ಲಿಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರಾದ ಸರ್ ಜೋನ್ ಹ್ಯೂವಟ್ಟರವರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೭ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿಗ ತಲ್ಪಿ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಗವರ್ನರರಾಗಿದ್ದ ಬಹುಮಾನವಂತ ಮೆ ಪೋರ್ಟರರವುಂಪ ಚಾರ್ಜು ವಹಿಸಿಕೊಂತರು

ಮುಂಬಯಿಜ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಲಿರ್ಪ ನಾಸಿಕ ರಾಜದ್ರೋಹ ವಿತೂರಿ ಮೊಕರ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೈವಿಗಸ್ಥಾಗಿದ್ದ ಬಾರ್ವೆ ವೈದ್ಯ, ಫುಲಂಬಿಕಾರ ಎಂಬವರ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಕೋಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ವ್ಯವಹರಣ ನಡಿಸುವು ದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಪಡಿಸಿರುವರು

ಅಲ್ಲಹಾಬಾದಿನ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಸಹಾಯಕ ಎಂಜಿನಿಯರಾದ ಯುರೋಪಿಯ ಮೆ ಎ ಇ ಬ್ರೌನ್ ಎಂಬವನು ಈ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಂದ ಪಟ್ಟ ರೂ ೫೦೦ ವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿರುವೆನೆಂಬ ತಪ್ಪನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಯೆನ್ ಜಡ್ಜರ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿರುವರು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು

ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣಾಗುವ ಉದ್ಯಾನವನಮೊದಲಾದವ್ ಗಳಿಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟರ ವರ್ ಕೂಡಿರುವ ಚಂದಾಹಣವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುವುದು

ಮುಂಬಯಿ ಕದಿಡ್ರಲ್" ಎಂಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಗವರ್ನರವರ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರವು ಜರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ ೪ನೇ ಬೆಳ್ಗೆ ೧೦೩೦ ಗಂಟೆಳಿಕ್ಕೆ ನಡಿಯುವುದು

ಪಾಟ್ನಾದಲ್ಲಿಯ ಎತ್ತರ್ತ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಖ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವ ಬಾಬುಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಮಿತ್ರ ಎಂಬವರನ್ನು ಪೂರ್ವ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಮ ಸರಕಾರದವರ ಆಜ್ಞೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗದು ಹಾಕಿರುವಂತೆ ಬಾಬುಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಮಿತ್ರರವರನ್ನು ಯಾವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ತಳ್ಗಿಹಾಕಿದರೆಂಬುದು ಈ ಕಾಲೇಜಿನ [illegible] ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಂತೆ [illegible] ಯರು ಎಷ್ಟೆ ಸ್ವದೇಶಿಗರಾಗಿರುವರೂ [illegible]

ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ರೋಮನ್ [illegible] ಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸೈಂಟ್ ಫ್ರಿನ್ಸಿಸ್ ಜೇವಿಯರವರ ಕಳೇಬರದರ್ಶನ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಬಂಧವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನವೀನ ಸರಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಯುಕೆವಿಸ್ಟಿಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸಭೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಡಲಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂತ ಗೋವೆಯ ಪೆಟ್ರಿಯಾರ್ಕ್‌ರವರು ತಿಳಿಸಿರುವರು

ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಮುಂಬಯಿಂದ ವಿಲ್ಲಾಯತಿಗೆ ತೆರಳುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕರಿಸುವರೆ ಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಬಾಲಚಂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಸಭೆಕೂಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು.

ಮೆ। ಮಲಬಾರಿಯವರಿಂದ ಧರ್ಮಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ಷಯರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೆ। ಮಲಬಾರಿಯವರು ಪಂಜಾಬಿನ ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರರನ್ನು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ್ದರು ಗವರ್ನರ ದೊರೆಗಳವರು ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ತನ್ನಿಂದಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಈ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುವೆನೆಂಬದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಬಹುಮಾನವಂತ ಮೆ। ಎ ಇ ಕೆಸ್ಸಲ್ಸ್ ಸೈವರ್ಟ್‌ರವರಿಂ ಎರುವ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೯ರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ರಜೆಯು ಕೊಡೋಣಾಗಿರುವುದು ಬಹುಮಾನವಂತ ಮೆ। ಜ ಟಿ ಪ್ಲಿಗ್‌ರವರು ರೆವಿನ್ಯು ಬೋರ್ಡಿನ ಫರ್ಸ್ಟ್ ಪೆಂಬರರಾಗಿಯೂ ಬಹುಮಾನವಂತ ಡಬ್ಲ್ಯು ಹೊರ್ನ್‌ರವರು ಎರಡನೇ ಮೆಂಬರರಾಗಿಯೂ ಮೆ। ಆರ್. ಬಿ. ಕ್ಲೆಗ್‌ರವರು ಮೂರನೇ ಮೆಂಬರರಾಗಿಯೂ ಮೆ। ಎ. ಒಟರ್‌ವತ್ ರವರು ನಾಲ್ಕನೇ ಮೆಂಬರ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯು ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಲೆಂಡ್ ರಿಕೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಎಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಇವುಗಳ ಕಮಿಷನರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನೋಡುವರು ನೀಲಗಿರಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವ ಮೆ। ಲಾಯನಲ್ ಸೇವಿತ್‌ಸನ್‌ರವರ ಸರಕಾರದ ಲೋಕಲ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ

ಒಕ್ಕ ವ್ಯಾಯಸ್ಥರು ಬೀಡಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇದದಂತೆ ಕಾನೂನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಂಬವವಿರುವುದು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೩೧ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರೆ ಘಂಟೆ ಸಪ್ತಗ್ರಹಯೋಗವು ಸಂಬವಿಸುವುದು ಈ ಸಪ್ತಗ್ರಹ ಯೋಗ ಫಲವನ್ನು ಮಸ್ಲಿಪಟ್ಟಾಮು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆ ತುಂಬಿ ಮಸಲಿಪಟ್ಟಾಣವೆಲ್ಲಾ ಮುಣುಗಿ ಹೋಗುವುದೆಂತ ಅಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವರೆ ವ್ಯಾಪಾರಬಿಸಿರುವರು ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಗಾ ದುರ್ದಶೆಯು ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವರುಷ ಸಹ ಇದೇ ಆಪತ್ತು ಸಂಬವಿಸಬಹುದೆಂತ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಚುಲ್ಲೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ರಾ. ವಿ. ಪ್ರಭಯ್ಯ ಜೋಯಿಷರವರು ಸಪ್ತಗ್ರಹಯೋಗದ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು:—[illegible]

ತುಂಗಾ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯೆಗಳಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಿಸುವುದು ಗೋದಾವರಿ, ಕೃಷ್ಣ, ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆತುಂಬಿ ಪ್ರವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ಹೋಗುವವು ಗುರುಗು, ಮಿಂಡು, ಬಿರೆಂಶಾಳಿಯು ಮಲೆಬಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದು. ಬೆಳೆಯು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೊಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳ ತುಟ್ಟಿ ವೀಳುವುದು ಧಾರಣೆಗಳು ಜಡಾವಾಗುವವು ಒರುವ ವರುಷದ ಮಧ್ಯ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಈ ಜಡವಾದ ಧಾರಣೆಗಳು ತಲ್ಲಣಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಜೋದ್ಯುಕರ ಸಂಕಟಗಳುಂಟಾಗುವವು ರೋಗ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನೆರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಹಲವಳು ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಚವಿರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಂಕೆ ಬೀಳುವುದು ವ್ಯಾಪಾರ ವೈವಾಟವು ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ತಕ್ಕದಾದ ಮುನಾಫೆಯು ದೊರೆಯದೆಯಿರುವುದು ಗಾಯನ ನಾಟಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಆಸಕ್ತಯುಳ್ಳವರಾಗುವರು ಜೋರ್ಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಕರೀಟಧಾರಣೆ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೌಖ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವುದು ಮಳೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೩೦ರಿಂದ ಳನೇ ನವಂಬರದ ವರೆಗೆ ಕಪ್ಪು ಮೋಡಗಳಿಂದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುವುದು ನವಂಬರಿಂದ ಗಿ ರ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಪ್ರಕಾರ ವಿರುವುದು ತಾ. ೧೭ರಿಂದ ೨೦ನೇ ವರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗುವುದು ೨೧ರಿಂದ ೩೦ರ ವರೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆ ವಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಳಗಾಲವು ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಾರರ ಮಳೆ ಬರೋಣದ ತೇಳಿಕೆಯು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೇರುವುದೋ?

ತಿರುಚಿನಾಪಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆಯ ಪ್ರಿಕೇಟಿ ಪರಿಶೋಧಕನಾದ ಬಾಪಣ್ಣ ಮುದಲಿಯರ್ ಎಂಬವರನ್ನು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾದ ಜೆ ಲೂಯಿಸ್-ಎಂಬವರು ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗಾಟನು ಪುಚ್ಚಬೇತಮ್ಮ ಮೋಟರ ಗಾಡಿಯ ಸಮೂಹವಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಪಣ್ಣ ಎಂಬವರನ್ನು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಎಳೆದು ತೆಗದು ಮೋಟರ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳಿಸುವ ಸಲರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿಸಿ ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡುಹೋದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಮೊದಲೊಂದು ವಿಕಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಆಜ್ಞೆಗಾಗಿ ಲೂಯಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ಒಂದು ಲೂಮಿ ಎಮರ್ಜಾ ವಿಧಿಸಿದ್ದರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಈ ತಿ ಮಾ ನ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂತ ಬಾಪಣ್ಣನವರು ಅರ್ಜಿ ಬರಕೊಂಡಿದ್ದರು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ವಿವಿಗಳ ಹಿಂದೆ ತನಪೆಗೆ ಒಂದು ಹೂಣಾನಪಟ್ಟ ಬಿಸ್ಸಿನ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್‌ರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೊಟ್ಟ ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ಸುಯಲ್ಲವೆಂತ ಹಳೆ ಮೀ ಲೂಯಿಸ್‌ರವರಿಗೆ ರೂ ೧೦ ಜುರುಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಈ ಜುರುಮಾನೆ ಹಣವು ಜಜಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡೋಣಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವರ್ತ್ವರ್ಡ್ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ರೂ ೧೫೪೪೪೪—೪—೧೮ ಜಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ಫರೆನ್ಸು ಸಭೆಯು ಕಳದ ಶುಕ್ರವಾರ ನೆಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಜರಗಿರುತು. ಬಹುಮಾನವಂತ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಪಂತ್ತುಲುಗಳವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಭಾಷಾ ಪರಿಚಿತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವವರಾದರು. ಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ಫರೆನ್ಸು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದುತ್ತಮ

ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಸಭೆಯು ಧರ್ಮವರಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೦ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಯು ರಾವ್ ಬಹದೂರ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ಫರೆನ್ಸಿನ ಆಮಂತ್ರಣ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪಿಂದಲೂರ ನಾರಪ್ಪ ಎಂಬ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದರು ಸಾಹುಕಾರರು ಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ದೇಶೋದ್ಧಾರಣೆಯ ಶುಭಸೂಚಕ ಚಿನ್ಹೆಯಾಗಿರುವುದು

ತಿನ್ನೆವೆಲ್ಲಿಯ ಸಮೂಹ ಸಿಂದುಪುಂದಮ್ಮೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಶುಮಾರು ೫ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಗಸರು ಹುಡುಗಿಯ ನೈಮೆಲಿರುವ ಆಭರಣಗೋಸ್ಕರ ಕೊಂದಿರುವರಂತೆ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಜೆಕ್ಕಯ್ಯ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೌಲ್ಯದ ಆಭರಣಗಳು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಹುಡುಗಿಯು ಮನೆಯಿಂದ ಕಾಣೆಯಾದಳು ಶನಿವಾರ ದಿನ ಸಂಜೆ ಹುಡುಕಿದರೂ ಹುಡುಗಿಯು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹುಡುಗಿಯ ತಾಯಿಯು ಮಗಳು ಕಾಣೆಯಾದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು ಸೂರಣೆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂಯ ಬೈಹುಲ್ಲಿನ ಮೂಟೆಯ ಹತ್ತರ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೆಂಬರವಾದ ಹಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಶವವು ಕಾಣ ಬಂತು. ಶವಕ್ಕೆ ಆಭರಣ ಗಳ್ಯಾವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಫಿಕ್ಸ್ಯಟಿ ಪೋಲೀಸು ಸುಪರಿಂ ಗಾಂಟರವರೂ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರವರೂ ತನಪಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಪಂಸರನ್ನೂ ಬ್ಯಾ ಂಸನ್ನೂ ಕೈದು ಮಾಡಿದವರು ಪೊಂಸಟಿಚರ ಸುಪೆರ್ಡಾಗಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿಯನ್ನು ಗಟಿಸಿದ್ದಾ ಬ್ಯಚಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಮಯವಾದ ಒಂದು ಸೋಡಾಜಿಲೂವೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬಳಲ್ಲಿ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲವೂ ದೊರಕಿಸಿಯಂತೆ ಪೋಲೀಸು ತನಪಯು ಇನ್ನೂ ನಡಿಯುತಿರುವುದು

ದಕ್ಷಿಣಾ ಕನ್ನಡ.

ಕಿದ್ದುವಡಿ ಕಳದ ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾ ಬಿ ನಾರಾ ಯಣರವ ಮೂಲಕದ ಅಯ್ಯಾದಿ ಕುರಿತು ಒರದ ಬಾಕಿ ಯಲ್ಲಿ ಅನುರಿಂದ ೫೦ ರೂಪ್ಯಾ ಜಾಮೀನು ಪಡೆಕೊಂಡ ಮಿತ್ತೆಂಬ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಲ್ಲವೆಂತ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ

ಕುತ್ತತ್ತೂರ ಪ್ಲೇಗು ಮರಣಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂದ ಎರಡನೆಯ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಸುವಾಗ ಎರಡನಗುಡಿ ವೆಂಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಸತ್ತಳೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತು ಆದರೆ ಸದರಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಮರಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ

ಮಂಗಳೂರು. ಕಳದ ಸಂಜೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಬಹುಮಾನವಂತ ರಾವ್‌ಸಾಹೇಬ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್‌ರವರ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಬಾಯಿಯವರ ವಿವಾಹವು ಶನಿವಾರ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಯೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ನೆರವೇರಿತು ವಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಜಡ್ಸರೇ ಮೊದಲಾದ ಯುರೋಪಿಯ ಹುದ್ದೇದಾರರೂ, ಜರ್ಮನ್ ಮಿಶನರಿ ಸ್ಥಳಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರೂ, ಯುರೋಪು ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಯಾ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಿಧಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ಮಿಶನರಿಗಳಾದ ಘನಹೊಂದಿದ ಬಾಬು ಹೇಮಚಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಎಂ ಎ.ಯವರಿಂದ ನಡಿಸೋಣಾಯಿತು. ದೇವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಬಗ್ಯೆಯೂ ಹಿಂದುಗಳ ವಿವಾಹ ವಿಶೇಷತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಬಗ್ಯೆಯೂ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವರು ಪಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಯು ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿವಾಹವನ್ನು ನೋಡುವರೆ ಬಂದಿದ್ದ ಯುರೋಪಿಯರು. ಮತ್ತು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾಪರಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದೇಶೀಯರು ವಿವಾಹ ವಿಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲವೆಂತ ನಾವು ಭಾವಿಸುವೆವು ಹೇಮಚಂದ್ರ ಸರಕಾರವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಅಲ್ಲದೆ ವಧು ವರರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನಡಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯಾಗಿರುವುದು ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಸುಖ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಒಯಸಿರುವೆವು ನಮ್ಮ ವಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಕನ್ಯಾವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಎರಡನೇದಾಗಿರುವ ದೆಂದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ

ಕಳದ ವಾರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೫ ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣಗಳಿದ್ದವು

ಈ ಸರಸಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಜರ್ಮನ್ ಸರ್ವೆ ಶಾಲೆಯು ತೆರಿಯೋಷಾಲಿಕ್ಕಲ್ಲಿನ ಕಲೆಕ್ಟರ ದೊರೆಗಳವರು ಕೊಕೂಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಆ ಸಮ್ಮಂದ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದವರು ಹಿ ತೀರಿಗೆ ವಕ್ಕೂಲ್ಕಾರಂದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಲೆ ಪರಂತು ಕ್ಯಾಟಾರ್ ಸ್ಟೈಕ್ಟ್ ವರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇದೇ ಎರುವ ನವಂ ರ ತಿಂಗಳ ಕುರಾರು ತಾ ೫ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಕೂನ್ಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಪಿ ಎ ಮೂಟ್ ದೊರೆಯವರ ರಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನಿನ ಹೆಚ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಎಫ್ ಆರ್ ಸಮಿಂಗ್‌ಪೇ ದೊರೆಗಳು ನೋಡುವರಾಗಿಯೂ, ಕುಂದಾಪುರ ಡಿವಿಜನಿನ ಪೆಷ್ಕಾರ್ಜನ್ನು ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಿನ ಡಿವ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಮ ರಾ ಕುಂಞರಾಮನ್‌ರವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸದರಿ ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಡಿವ್ಯೂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಜೆಯಮೇಲಿದ್ದ ಮ ರಾ ಕುಂಞಮ್ಮಾನೆ ಎಂಬವರನ್ನು ಮೊಕ್ತರು ಮಾಡಿರುವರಾಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ರಾ ವೆಂಕೋಜಿರಾಯರ ಹಿತ್ತಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದ ಗಾಡಿಯ ಸಮೀಪ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಳೆ ಗಿಡಗಳಿರುವವು ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಬಾಳೆ ಗಿಡವು ನೆಲದಿಂದ ಒಂದು ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬುಡವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕವಲಾಗಿ ಶುಮಾರು ೪-೫ ಅಡಿಗಳ ವರೇಗೆ ಎರಡು ಗಿಡಗಳೂ ವಿಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾದರ್ ಮುಲ್ಲರರವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆ ಸಮ್ಮಂದ ಹವಾ ಬದಲಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದವರು ತಮ್ಮ ಕಾಹಿಲೆಯು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲ್ಲಪಡಿಸಿರುವದರಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವರಾಗಿ ತಂತೀ ವಾರ್ತೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಸದರಿ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪೆರ್ನಾಂಡಿಸರವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ತೆರಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದೆ ಬರುವ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳ ತಾ. ೫ರಲ್ಲು ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯುಕರಿಸ್ಟಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯು ಜರಗುವದೆಂದು ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದ ದಂಗೆಯ ಸಮ್ಮಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಕೊಂಗ್ರೆಸ್ ಸಭೆಯು ಜರಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಘನ ಹೊಂದಿದ ಗೋವೆಯ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕರವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಬಾಸ್ಸೆಲ್ ಮಿಶ್ಶನ್ ಸಂಘದ **ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್** ದೊರೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿಶ್ಶನ್ ಒಂಗ್ಲೊ ಶಾಲಾ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವರೆ ತಾ. ೨೧ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ಬರುವರಾಗಿ ಮುಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಾದ್ದು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾಗದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಗ್ಲಯನ್ನೂ, ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನೂ ಒಕ್ಕು ಉಳ್ಳಾಲದಿಂದ ಅನೇಕ ತರದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಮಿಶ್ಶನ್‌ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯರಿಂದಲೂ ಬಾಲಕ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಂದಲೂ ನಾನಾ ತರದ ನೃತ್ಯ ಆಟ ಮುಂತಾದ ವಿನೋದಗಳ ಏರ್ಪಾಟಿಂದ ತಯ್ಯಾರಾಗಿದ್ದರು. ದೈವವಕಾತ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಸ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಆಯಾಸ ಉಂಟಾಗಿ ತಾನು ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕಣ್ಣಾನೂರಿನಿಂದ ಸಿಂದಾಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂತಲೂ ಒರದ ಪತ್ರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿಶ್ಶನ್ ಧೂರ್ಣರು ಮುಂತಾದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಮತ್ತೆ ವೈಸನಪಟ್ಟರು. ಮರು ದಿನ ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಾಲಿಕಾವಾರಶಾಲೆಯ ಮುಂದೆ ದೀಪೋತ್ಸವ ಪೂರ್ವಕವೂ, ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ ವಿನೋದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲವೂ ಮಾತಲ್ಪಟ್ಟವು.

ನಿನ್ನೆ ತಾ. ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರದ ದಿವಸ ಬೈಲ್ ಪ್ರಸಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ (ಮೇಲು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಂದು) ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಮಿಶನರ್ ದೊರೆಯವರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಲಪೀಸ್ ಮೊದಲಾದವರ್ಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಗ್ಯ ಬಂದಿರುತ್ತಾರ

ಸೋಮವಾರ ತಾ. ೧೭ನೇ ದಿವ್ಯ ಎಂಕಲ್ ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಮ ಗಳೂರಿಂದ ಒಂದು ಸ್ವೀಸೆಲ್ ಮೆ ಕೊಂಡಿರುವರು ಮೋಟ್ಯಾರ್ ಮಂ ರಾಜರವರಿಗೆ ದೊರಕಿ ಅಪ್ಪಿ ಹುದ್ದೆಯು ಬರ್ಸೆ ಸಿರ ವಾಗಲೆಂದು ಸರ್ವರು ಕೋರುತ್ತಾರೆ

ಪುತ್ತೂರು ತ ಎಲ್ಲ ಎಜೆಂಟ ಕಲ್ ಮಂ| ರಾ ರಾ ರಗಡಂಮರಾಯರವರ ಇಲ್ಲಿಂತೆಲಾ ಇಲ್ಲಿಯ ತಾಲೂಕ್ ಕಛೇರಿ ತಂಬ ಇವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಇ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಇ ಲಾಲಾಯತು ವಿಶೇಷ ಪೂರ್ಣ ಉಳ್ಳವನೆಂ ಗಣಿಂಗೂ ಇಷ್ಟ ವಿಮಂ ಕೊಂಡಿರುವರು ಮಂ ಆಜೆಗೆ ತಗಸಿಲುವರು

ವೈವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಮುಲರ್ ಶಾಲೆಯ ಮಂ| ರಾ| ಪಿ ಮಾಧವ ರಾಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ೬೦ ಹುಡುಗರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವರು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ರಾ ವೈವಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ ಎಲ್ಲಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸಭೆಯು ಜರಗಲ್ಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಸ್ಥಾಪಕಸಂಘದ ಕುರಿತು ಮೋದಪರ ವಾದ ಭಾಷಣಗಳು ನಡಿಯುತ್ತಿರುವವು

ಮಿತ್ತನಡ್ಕ ಈ ಮಿತ್ತನಡ್ಕ ಬೋರ್ಡು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೨೨ಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟು ವಕೀಲರಾದ ಪುತ್ತೂರು ಶಾಲೆಗಳ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಮಂ| ರಾ| ರಾ| ಬಿ. ವಿ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಬಿ ಎ ಅವರ್ಗಳ್ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿ ಬಹಳ ಸಮಯದಿಂದ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿರುವ ಈಗಿನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದೂ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಹಾಯಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನನ್ನು ಬೇಗನೆ ನೆರವಗಿಸಿ ಕೊಡುವದೂ ಅಗತ್ಯವೆಂತಲೂ ವಗೈರೆ ಅವಿಪ್ರಾಯವಪ್ಪು ಮಕ್ಕಳ ಆಟಪಾಠಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟರು ಈಗಿನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ನಿವಾರಿಸಲು ದಯಾಳು ಸರಕಾರದವರ ಮುಂದಿಡುವೆನೆಂದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು

ಎರ್ಮಾಳ ಮಂ ರಾ ಕುಂಜೂರು ವ್ಯಾಸರಾಯರವರು ಎಲ್ಲೂರು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾಲಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು ಈಗ ತಾನೇ ೧೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವರು ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎಂದೀತೆಂತಲೂ ಊಹಿಸಬೇಕು

ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹಿರ್ಲ ಸಾಹುಕಾರನ ಸಂತತಿಯವರ ಪೈಕಿ ಹಿರೇ ಮೆಂಬರರಿಗೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೊಕ್ತೇಸರಿಕೆಲಸವು ಅನಾದಿಮಿಂಗಲೂ ಇದ್ದಿತ್ತು ಆ ಕಾಟುಮನೆಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುವವರೆ ಯೋಗ್ಯರ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ಅಳಿದುಹೋಗಿತ್ತು ಈಗಲಾದರೂ ಯೋಗ್ಯರೂ ತು ಬಾ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆದ ಪೆಮ್ಮೆ ಬಾಬು ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದು ಕೇ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಂಭ್ರಾ ಸಂತೋಷವೇ ಸರಿ

ಮಲ್ಕಿ ಈ ಪೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕೆರಿಸಿನ್ ಎಣ್ಣೆಯು ಶಿಕ್ಷದಿರುವದಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾವಕಾರರು ಮಂ ಒಂದು ಗಾಡಿಗೆ ೪ ದೋಣಿಗೆ ಮುಂಚಾಂತರ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎರಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ನಗ್ಗರೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಕ್ಕು ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ದೆರಿಂಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಈಗಲಾದರೊ ಸುರಾರಾ ಸಾವಕಾರ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂಬೆಯಿಗೆ ಎಸ್ಸಾಟಿಕ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಮ್ ಕಂಪೆನಿ ಯವರು ಎಣ್ಣೆಯ ಟಾರುವೆ ಟಸ್ಸಿಯರ್ ಕೊ ಪ್ಪರ ನರಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮ್ಮಮ್ಮಲೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ದಾಸ್ತಾನ ಸಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರಿ ಸಕಾ ಸಿಂತೆ ಇವೆ ಅತಿ ಕಷ್ಟವ ಪ್ರಸ್ತ್ರಿಲ್ಲ ಕಣ್ಣೆಯನ್ನು ನಾಯವ ನ್ನಮ ದೊಸಲಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದೀ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ

ಬಾಡುವಿ ಪಸ್ಸಾರ ರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈ ಗಲ್ಲು ಮದ್ದಿನಿಂದ ನರದ್ದು ಸ್ವಾಸ್ಥ ವಾ ತಿರವಾಗಿ ಮಳಿಗಿ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದ

ಪಕ್ಕಳೆಯಲ್ಲಿ ಸೂತಿಕೆಯಾಮ ಎಂಬ ರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತಳಾಗಿದ್ದ ಸೂನಾರ್ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಇದರ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿಡಿಸಿಯು ತ್ತೇನೆ ತಲೂ ಅದೇ ಅಂತಿಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆಯೂ ಈ ಕಾ ಇದೇ ರಾತ್ರೆ ತಾನು ಲವೇ ದಾನತ್ತಿ ಎಂದೆಯಾಯಿಗೆ ಬಾಯಿ ಎಂತ ಎರಿಯು ನ ದೊ ಮಿಂಗದ ನಮ್ಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಚನ ಎಂಡಿಗ ರಕ ರನತೆ ಮೈಲ್ ಚೆತ ಮಿಂದ ಮೊಡಗದರಿಂದ ನೂ ಮೊಗನಲು ಹ್ಯಾಸ್ಯ ಎಂತೆಂಗಳು ವದೂಕಿ ರಾಕ್ಷಸ ಮಾತ್ರವಾಯಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು ಆಕೆಗೆ ಇದ್ದ ದೋಷವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದೆಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿತನದಿಂದ ಅದ ವ್ರಣಗಳು ವಾಸಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುವವಂತೆ ಸ್ವಜಾತಿಯವನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅತನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯೂ ನಡಿಯುತ್ತಿತ್ತಂತೆ

ಲಾಭ' ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ''

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳವೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ 0-8-0ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂ 0-10-0

ಎಂ. ಟಿ ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಅಮ್ಮಂಬಳ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಫಂಡಿನ ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲಿ

ಕಳದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಾ 16ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಜುಮ್ಲಾ ರೂಪಾಯಿ	3796-8-0
ರಾ| ಬಂಗ್ರಮಂಜೇಶ್ವರ ನಾರಾಯಣ ಕಾಮತರು	25-0-0
,, ಕಾಸರಗೋಡು ಕಾಳಪ್ಪ ಕಮ್ತಿಯವರು ವ ನರಸಿಂಹ ಕಮಿಯವರು	10-0-0
,, ಸುಜೀರ ನಾಗಪ್ಪ ನ್ಯಾಕರು ವ ಸಹೋದರರು.	10-0-0
,, ಒಬ್ಬ ಹಿತಚಿಂತಕರು	25-0-0
,, ಮಂಜೇಶ್ವರ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಭುಗಳು	9-0-0
,, ವಕೀಲ ಕುಂಬಳ ನರಸಿಂಹ ನ್ಯಾಕರು(ಅಂಶ)	50-0-0
,, ಕಾಪ ರಾಮ ರಾಯರವರು	21-0-0
ಉದ್ಯಾವರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು (ಅಂಶ)	7-0-0
ಎಸ್ಕೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಮ್ತಿಗಳವರು	201-0-0
,, ವಕೀಲ ಮಂಜೇಶ್ವರ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಭುಗಳು (ಅಂಶ)	15-0-0
,, ಒಬ್ಬ ಹಿತಚಿಂತಕರು	25-0-0
,, ,,	101-0-0
ಸುಜೀರ ಬಾಯಿರಾಯರು	10-0-0
ಜುಮ್ಲಾ ರೂ	4487-8-0

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೆ ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್

ಇವರು ಉರಿಮೂತ್ರ ಬಹುಮೂತ್ರ ಮುಂತಾದ ಮೂತ್ರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ, ಅರಸುಹುಣ್ಣು, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು, ಜಲೋದರ ಮುಂತಾದ ಕಠಿಣ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಬಾವು (ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ) ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಭಗಂದರ, ಹಲ್ಲುನೋವು, ನರ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಬಲಹೀನತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೂ ಸಹೀನ ಹಿಂದೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿರುವರು

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೪ರಿಂದ 12ರ ವರೆಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನುಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ "ಪೀಲ್ಡವ್ಯೂ" ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಘಂಟೆ 4ರಿಂದ 6ರ ವರೆಗೆ ಹಂಸನಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ "ಮೆಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ, ಇವರ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದು.

ಕುಷ್ಠರೋಗ, ಆನೆಕಾಲು ಮುಂತಾದ ರೋಗಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಪ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಎಸ್ತ್ರಯವನ್ನು ವಿತರ್ಡಿಸಲಿಕ್ಕಿರುವರು.

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು (ಸೇರು)

ಕೂರಿಗೆ ಮಸ್ತಿ ಅಕ್ಕಿ	5—2—0
ರುಮ್ಮು ಮಸ್ತಿ	4—11—0
ಮಸ್ತಿ ದುಯ	4 10—0
ವಕ್ಲೆ ಸುಗ್ಗಿ	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಯಂ	4—4—0
ಮಸ್ತಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ	5—11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಗೋಣಿ	7—12—0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುತ್ತ ೨ರ	4—12—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	3—10—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ	7—6—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	198—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	125—0—0
ದಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	80—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	60—0—0

ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರಿ!

ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ:

ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ **ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು!** ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹೆಗಲೇರುಗೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ **ರೋಗಿಗಳಿಗೂ** ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(ಅ) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು (ಆ) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (ಇ) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು (ಈ) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (ಉ) ರಕ್ತ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವದು (ಊ) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು (ಋ) ಧಾತುವಾದ ರಕ್ತವನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಕ್ರಮ ೧—೦—೦

ಅತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ) ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಖಿ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು) ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

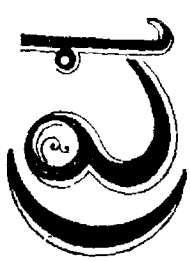

ಸನ್ಮಾನಪರ ಬಾಲಸುಧಾರಿ

ಎಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಗಂಡ ಈ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪವಿತ್ರ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಬಿಮಾಡಿದರು ಈ ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾ ಸ್ಪಷ್ಟಿಕರಿಕ ಸೇರಿ ಮನ್ನ ಇದರ ಕಲ್ಲು ಸಳಸಿ ಬಲ ಪಡಿಸಿ ಪಡೆ ಬಿ ಸಾಮಾ ಸ್ಥಿರ ಎಲ್ಲ ಬಿಳಿಕಾಲಿ ಎದಾ ಭಿ ಕೈ ಬಿಂದ ಎಲಿಕ ವಿಕ ಬಲ ತಿ ಗಳಿಕಾಡಿ ಕಲ್ಲಿಕರದ ಸ್ಥಾಪಕ ಸ್ಥಿ ಕಲ್ಲಿ ಸವಕ ಸಿಗ ವಾರಣೆಯಾದ ಬಳಿಕ ಬಲವನ್ನು ಕೆ ಶುದ್ಧಿಕರಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಲಿವಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವ ಈ ಬಲುಬುಧಿ ಸವ ಸವಿಪದ ಪತ್ರಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಿಕಾಲಿ ಗಳಿಂದಾ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನ ಸರ್ವಕಾಲ ಬಲಂಪಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಂಡಿ ನೀಲ್ಲು ದಿನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಕಲ್ಲಿಕರನ್ನ ಕಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿ ವಾಡಿ ಮೋರುವ, (ಕ್ರಯ ಸೀಸೆ ೬ ಬಿಲ್ಲಿ ೧ ೧ ಂ ಬಿ ಸ ಸ ೧—೦ ಕ್ಯಾಲಾಗಿ ವೀಕಾವದರು ಬರಿಯ

ಸಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಕಂಪೆನಿ.
ಗಿಂಡಿ ಬಿ ಎಂ

ಎಸ್ತೇರಾರು

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಾದಿಕಾರಸ್ಥರಿಂದ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ —

ಮಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರ ತಾಲೂಕುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಚಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಯಜಮಂಗಲದ ಸಂತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಮೇಲ್ಕಾಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಮ್ಮ ತರ್ಪಿನಿಂದ ಭೋಜ ಯಾನೆ ಶಿವಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬಿ ಸೂರಾರವರನ್ನ ನಾವು ಅಪ್ಪಣ ಶಿವಾಯಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದಲೇ ನೇಮಿಸಿ ಇವರು ಅವರು ಸಹಸ್ರ ವಾಗಿ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯ ರ ಪ್ರಕಾರು ಲೋಕವಾಗಿ ಎದ್ದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಕಾಣಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಸೇವಾ ನ್ಯಸ್ಥರು ಕಾಣಿಕೆ ಪಸೂಲು ಬಾರದೆ ಬಾಕಿ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸೇರಬೇಕಾದಂತಾರ ಕೊಡುವ ಲಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡಿಯುತ್ತಾ ಒಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಶ್ರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಇವರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ಶಿವಣ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮುಂತಾದವರ ಸಮೇತ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಹಂದೆಯೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ನಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಲ್ಲವೆಂತ ಸರ್ವರು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದೆಂತ ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇ. ೨೧ ಇಂ ೧೯೦೯ನೇ ಇಸವಿ.
ಶ್ರೀಂಗೇರಿ.

ವಿ. ರಾಮೇಶ್ವರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶ್ರೀಂಗೇರಿ
ಆ. ವಿ. ಅಧಿಕಾರಿ.

ಆಲಸ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಕಡಮೆ ಕಯಕ್ಕೆ ಮಾರಲಾಗಿದೆ

ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ! ಸುಲಭ ಕ್ರಯ!! ಬಿಡಬಾರದು!!!

ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ. ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡುವೆ ಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಬೆಕರಿ.

"ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಸಿಪ್ಪಂ ವೇಟಂಟ್ ಲೀವರ್ ಜ್ಯೂವೆಲ್ಡ್" ವಾಚ್.

ಇದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿತರಹವಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಒರುವದಾಗಿಯೂ, ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಂವ್ಗಗಳು ಸಹಾ ಕೆತ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ ಇತರ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ತರದ್ದವುಗಳನ್ನು ರೂ 3 8 0 ರೂ 4-8 0 ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರು ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದು ಒರದು (೨) ವರುಷಗಳು ಗ್ಯಾರಂಟಿ

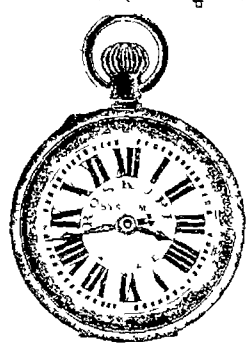

ಕ್ರಯ ರೂ ೨ ೪ ೦ ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು ರೂ ೦ ೪ ೦

ಪಡಿಯಾರದ ಸರವಣಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕ್ಷಾಗದಂತೆಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲಂಪಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಕ್ರಯ ೦ ೪ ೦ ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು ೦ ೪ ೦

ವಿಳಾಸ —ಪಿ ಪಿ ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪ ಲಂಡು ಕಂಪೆನಿ,

ಸಪ್ಲಾರ್ಟರ್ಸ್, ಮದ್ರಾಸು

ಅತ್ಯವಸರವಾದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಇರಬೇಕಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳು

ಕೆಂಪಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦
ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿ	೩—	೧—೦—೦

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರವಾದ ಅರಿಶಿನ ಪುಡಿ ಟೂತ್ ಪೌಡರ್ ಕ್ಷಾ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಏಕಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಎಸ್ ಎಮ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್,

ತೇರ್‌ಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರು

ಚಲೋ ನಶ್ಯ ಪುಡಿ.

ತೂಲಕ್ಕೆ ರೂ ೦—೧—೦ ಎಲುಬಿಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೪—೦

ಸುಗಂಧ ನಾಸಿಕ ಜಾರ್ದಿ ತಲವಾಸಿಗೂ ಸೀತಕ್ಕೂ ಎಲೋಭಾರಕ್ಕೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಎಲಕ್ಕೆ ೦—೬—೦ ಸೇರು ಎಕ್ಕೆ ರೂ ೫—೦—೦.

ತಪ್ಪಿಸ್ಸುಸುವರಿಗೆ ವಿ ಪಿ ಮೂಲಕವೂ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂದಲ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕವೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು

ಕಾರ್ಯರು ನೆಂಕಟೇರ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ,

ಗೂಳಿಕಟ್ಟೆ ಒಜಾರ,

ಮೂಡುಬಿದಿರೆ, ದ ಕ.

TO LET.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು

ಕುಂತಳಾವಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ.

೨. ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉರಿಯುನ್ನು ಕೀವನ್ನೂ ಕೂತಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಪ್ಯಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೩. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ.** ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೪. **ಪಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ.** ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಲೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ.

೫. **ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ.** ರಕ್ತ ಅಪವಾ ಮೊಳೆಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ಪ್ರಾಪ್ತಿಕವಾಗಿದೆ. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ.

೬. **ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ.** ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅರಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

೭. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ.** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನಗಳ್ಗೀ ಸೊಗಸಾದ ಸಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ. ಅತೀಕ್ಷ್ಣ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೧೧ ಆಣೆ.

೮. ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಯಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಉತ್ತಮ ವಿರೇಚಕವು. ಕೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಎಮ್. ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,
ವೆಪರಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮದರಾಸು.

೯. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಚಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮರೋಗ, ಕಫ, ಕ್ಷಯರೋಗ ಮೇರು ರಾಮಬಾಣವು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೧. ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ. ಸ್ಥಾನಸ್ಥಿ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕಳೆ, ಕಾಂತಿ, ಪುಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೩ರೂ.

೧೨. ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾವು. ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂತಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೬ ಆಣೆ.

೧೩. ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು. ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಲೇಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿಗೆಗೆ ೪ ಆಣೆ.

೧೪ ಸಪ್ತೀರಂಜನ (ಸುರುಮಾ). ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ.

೧೫. ವ್ರಜ್ಞ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮೂರ್ಛೆ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು; ನಾರಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ. ೮ ಆಣೆ.

ನ್ಯೂ ಪೇಟೆಯ ಬೆಲೆಗಳ್ದಿ ಅಂಜೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು. ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗು ನೋಡಿರಿ. ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆವು. ನಮ್ಮೊತ್ತನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು.

B. M. Nath & Co., *Ayurvedic Chemists*,
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಖ್ಯಾತವಟ್ಟ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಔಷಧಗಳಿಂದಲೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ವೈದ್ಯದಿಂದಲೂ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

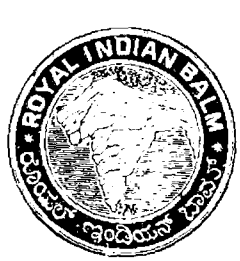

ಇದರಿಂದ:—ವಾತ, ಸಂದಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಲೆತಿರಿತ, ಉಳುಕು, ಬೀಳುಕಾತ, ಜಾಲಮು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಗಡಿಲು ನೋವು, ಅನೆಗಾಲು, ಶೀತ, ಚಜ್ಜಿದ ನಾಯು, ಉತ್ತಿಗಾಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ನಿಲ್ಲುವವು. ಬಾಟ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್ ಆಣೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೂಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಿಂತ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು. ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನವರೆಗೆ ನಾವೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಂ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು.

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ. ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦. ೫ ೦.

ವಿಳಾಸ:— ಮನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು:— ಪರ್ಲ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು.
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ.
ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.

ಬಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಯ. ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾ

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಲ್ಯೋಪಯೋಗದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಧಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು, ಜಖಮ್, ಉಳುಕು, ಘಾಯಗಳು, ಪಕ್ಕವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ಸಿಲ್ಕುವವು. ಡಬ್ಬಿ ೧ರ ಕ್ರಯ ೦-೮-೦.

ಅರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—೮—೦.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿ. ಪಿ. ಪರ್ಚೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ,

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಸ್ಟೇಷನ್ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ, ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ನೇತ್ರರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ ರೂ. ೦—೮—೦ ವಿ. ಪಿ. ೦—೪—೦.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ. ಪಿ 0—4—0.

ಇದು ವಿನಹ ಇನ್ನಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುವವೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ
ಮಂಗಳೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿ

ಕನ್ನಡ ಎರಡು ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿ.

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು.

ಒಂದು ಪೊಟ್ಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ.

ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸೀಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಂಡಕೂಡಲೇ ಈ ಕೆಳಗಾಣ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು. ಇದರಿಂದ ಬರೆದ ಲೇಖನದ ಪೇನುಗರಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು. ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ, ಗೊನ್ಸುವರ್ಣ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು.

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯು ಪ್ರಥಮ ಬಿಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ.

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ತಾಡ್ಜಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ನಿಜವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ೧—೪—೦.

ಟಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮುದಲಿಯಾರ್ ಕೊ.
೩೭ ಅಪೋಲೊ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸು.

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೊಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ಪ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿಕ ಪರಿಚಿತವಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮೂಲಕ ದರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಳಾಸ:— ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಟೀಪು ಪಿಕ್ಕೋಟಿಂಗ್, ಲೈನಾಪು, ಕಪ್ಪಿ, ಗ್ಲಾಸ್ ವೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಂಗಳಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಪ್ಲೆನೆಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಫು ಆಗಿಯೂ ಬಲ್ಲವಿಯೋಗವಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಬೆಲೆಗಾಗಿ ಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದೆ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣಪ್ರಸ್ತುತಿ ಕಥೆ.

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಮಿಜೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವನೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ.

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಬಿಡಿಬತ್ತಿಗಳು, ಹೆಸಿಗಂಧ. ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜವಳಿ ಸಹಾ ದೊರಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವೆವು. ಬಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ತ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಜಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಲೈಫ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು: ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ:— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು.

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇನಹಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸಲು ಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮುಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ.)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ಫೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಕೀಲೆಸ್ ಘಡಿಯಾರವು.

ಈ ಶಾಯಿಯಿಂದ ಬರೆದ ಪೇಪರಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನುಗಳಿಗೆ ಕೆಡುಕು ಸಲ್ಲದು. ಬರೆಯುವಾಗ ಪೇನು ಬ್ಲಾಟಿಂಗಿಗೆ ಅದ್ದಿಕೊಡಿಸಿ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದದು.

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ. ೪ ಆಣೆಯ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಮೇಲಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕೀಲೆಸ್ ಘಡಿಯಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಲ್ವರ್ ಕೇಸಿನ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೮ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಲ್ವರ್ ಕೇಸಿನ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೩೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೪೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೬೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೭೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೧೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆ ೨೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್

POCKET DIARIES FOR 1911.

1911ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು

ವಕೀಲರಿಗೂ, ವಕೀಲರ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ **ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ** ಉವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡಿರುವವು.

ಸೋಟು ಬೂಕು ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೮—೦

ಸಣ್ಣ ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೪—೦

ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾವಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವ ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಷನ್ ಮೊರಕುವದು.

ಅಪೇಕ್ಷಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಕೊಳ್ಳಲಿ

ವಿಳಾಸ —

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ.

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇತ್ತಕಡೆ ಲಕಕೊಡಿ!

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಸ್ಟಿವ್‌ಕವರ್	ಹಾಫ್‌ಬೈಂಡ್	ಫುಲ್‌ಬೈಂಡ್
(ಪಕ್ಕಿಗೆ ಮಾ ಲ್ ಬೆನಿಗೆ ಕೆಲಕೊ)	(ಪಕ್ಕಿಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಬೆನ್ನು ವ ಮೂಲಿಗೆಗೆ ಚರ್ಮ)	(ಪೂರ್ಣ ಚರ್ಮ.)

ಈ ಸಾರಿ ಸರಕಾರಿ ಜಮಾ ಬಂದಿನ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಶನ್ನಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರು

ಸಾಹುಕಾರರು, ವರ್ತಕರು, ಅಂಗಡಿಯವರು, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾವುಕಾರ ಅಂಗಡಿಗಾರ, ವರ್ತಕರು ವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ **ಬೇಕಾದ** ನಮೂನೆಯಲ್ಲ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು

ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು

ಒಳ್ಳೆ ಸಮಯ ನೋಡಿ ಕಾಳಾಗಗ ಫುಲ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ಕಾಗದದಿಂದಲೇ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ

ಇದೇ ಕಾಗದದ ಗಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ತಯ್ಯಾರಿರುವವು

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವ

ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ:—

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತಲಾಗೆ ತಲಿಸಿದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾಮೂಲ್, ಚರ್ಮ, ಕೆಲಿಕೊ **ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ** ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಖಂ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು

ನಮ್ಮ ದರಗಳಿಗೆ ದಯವಾತಿ ಬರಕೊಳ್ಳಿ **ಮೆನೇಜರ್,**
ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ

ಕೋರ್ಟು ಫೋರ್ಮು, ವಿವಾಹ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ವಿಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾ ಇತರ ನಮೂನೆಯ ಫೋರ್ಮುಗಳು
ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು
ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಡು ವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿರ್ನಾಮೆಗಳು ವ ರಿಖಾನೆಗಳಿದ್ದು 'ರೂಲಿಂಗ್' ಯಾ ಗೀಟು ಹಾಕುವುದು.
ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗ್ಗವಾದ ದರದಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು.

ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ವಿಳಾಸ:— **ಮ್ಯಾನೇಜರ್,**
ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ಎರಡಕ್ಕೆ ರೂ 1 4 0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲುಕೇರಿರೂ 2 1 0

ಪುಸ್ತಕ 4 | ವಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕ 4 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ನವೆಂಬರ 1910 | ಸಂಚಿಕೆ 44

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದ ಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿ ಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರೊಂದು ಮುಲಾಮು ಇದಂತೆ ನಾತ ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೆ ೀವು ಶಿರೋಭ್ರಮ ಉದಾಸೀನವು ಸೊಂಟ ನೆ ೀವು ಗಂಟ್ಲು ನೆ ೀವು ಮಂಡಿ ನೆ ೀವು ಉಳುಕು ಥಾನು ಪೀತ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೆ ೀವುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವ ತನಕ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ ಬಹಳ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷವೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಾಯದವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಿರಿತ ಕಾಗದ ಬರೆದವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವದು ಇದರ ಹೆಸರಿನ ಹಾಗೆ ಅಮೃತ ಸಮಾನವಾದ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದು ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರು ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳದೆ ಇರಲಾರರು ಇದರ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದು ಅಮೃತಾಂಜನವೇ ಆಗಿದೆ ಇದರ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಬರೆದ ಕಾಗದಗಳು ಬಹಳ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ನೋಡಿರಿ ಇದು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಔಷಧಾಲಯ ಬೆಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧ ಅಣೆ

ದಂತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುನೋವು ಬೇಗನೆ ಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿ ವಾಸನೆ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಫಳಫಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ ಈ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಬಾಯಿ ಸಾರಿ ವರೀ ಪ್ಪಿಸಿ ನೋಡಿರಿ ಪ್ರತಿ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಅಣೆ

ಕೇವಡಿನ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ಕಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಜಿಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಅಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಅಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಅಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ವಂಟಾನ್ಮು

ಇದನ್ನು ಕಾಗಿಸು ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಖಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದ ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರವದಿಲ್ಲ ಜರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು ಸಾರುಸಾರಿ ತಂಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೫ ಅಣೆ ೫ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ 4

ನಜ್ರಗಂಟಿಕ್.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಪಾತಪುಷ್ಟಿ ನೆಮ್ಮದಿಯು ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದು. ಸಿಪ್ರಣವಂತರಿಗೆ ಕಜ್ಜಿ ಕೂಡ ತ್ತ್ರ ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡತದೆ ಇ ಲ್ಲಿಹೆವ ಮಿಸ ಕೊಕೊ ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಬರಿಸುವದಕ್ಕೆಯೆ ೨೦ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರ ತೈಲ

ಇದನ್ನು ಹೋದೆ ಕಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಳೆಗೆ ಯೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಅಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಅಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸ್ಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ್" ಮುಂಬಯಿ

ಚಮತ್ಕಾರ ಚಿಂತಾಮಣಿ

ಹೆಚ್ಚು ಚಮತ್ಕಾರ ಅರ್ಥ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮೈದುಮಧುರ ಶೈಲಿಯಾದ ಸುಸ್ತವಾಗಿ, ಧರ್ಮನೀತಿ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ರಚಿತಿಕವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೆ ಒಕಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿನ ಸವಿಯು ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ರೂ 0 10—0

"ವಿದ್ಯಾನಂದ' ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ ದಾಕ್ಷದ , ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೆಗರುಸೆ ಸತಿ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದವಿಲಾಸ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಚ್ಚು ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪ್ ಅರ್ಥ ಅ ರ್ಥ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ— ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್,
ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಪಾರ್ಸಲ್ ಸುಲಭ

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರಬ್ಬರ್ ಕಾಲ್ಚಾರ್ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ನ ತ ಗಳಾಗಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿ ದ ತರಿಸಿ ತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್	1ಕ್ಕೆ 2—8—0	ಪ್ರತಿ 12ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 ,, ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 3—0—0	12ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 ,, ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 3—4—0	12ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 ,, ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 4 4—0	12ಕ್ಕೆ 1 8—0
5 ,, ,, ,,	1ಕ್ಕೆ 5 0	12ಕ್ಕೆ

ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್ ಟ್ಯೂಬ್ಸ್ 1ಕ್ಕೆ 4 0 12 2—4—0, 2—8—0 0—4—0, 0—8—0

ಫಿಕೆಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಕವಾ ಬಣ್ಣ ಪ ನ ಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಕಾಲರ್ಸ್

ಕೆಂಪು	60 0	12 11
K ನಂ 2	1—8—0	0—12—0
K ನಂ 2	2—2 0	1—8—0
L ನಂ 12	12—8—0	13—8—0
J ನಂ 1	1—8 0	11 8—0
I ನಂ 16	16—8—0	18—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಲೆದರ್ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್ (ಮೂತ್ರದ ದಾರಿ) ಬಿಡೇ ಕೂಡಲು ರತ್ನ

A ನಂ 1	1ಕ್ಕೆ 12	11—0 (0 90
F ನಂ 2	1ಕ್ಕೆ 16—12—0	(0 90
,, ,,	17—0—0	(0 90 ಎಷ್ಟಾದರೂ
F ನಂ 3	1ಕ್ಕೆ 22—0—0	(0 90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ವಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಿಯಾಯಿತು ಗಂಜಿಪಾತ್ರೆಗಳು, ಡೆಕ್ಸಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಿಂಬ್ಲರುಗಳು, ಕೈಲ್ವೆ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ರಖಂ ಕೊಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0
ದುಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0
ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0

ಎಲ್. ಎ. ಪೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕುಪಾದ್ಯಾಯರಿಂದ
ವಿರಚಿತವಾದ

"ಶ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ"

ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗ

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಈ ಮೂರನೇ ಸಲ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ನೋಟು ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ ೦—೦—೦

ಬಿತ್ತನು ಸ್ವತಂ ,, ರೂ ೪—೦—೦

ಮುಂಚ್ಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಸಹಾಯಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ಪ್ರಾಪ್ತರು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತರು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪೈಪೋಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತಾವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ತಿರುಳೊಂದು ಈ ಲೋಕನ್ಯಾಯವೂ ಪರಲೋಕಾನುಸಂಧಾನವೂ ಆಗಿರುವ ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಆಸ್ತಿಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಡಬೇಕು

ಭಾಷ್ಯಂ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ,

೪೫ ತಿಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಟುಂಬಿಹಾರದ ನವಾಬರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಚ್ಚಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ

ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮಿದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳ ದಾರುದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಷ್ಟವಾಗುವುದು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾದಕ್ಕಿಂತ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ಪ್ರತಿ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಗಿ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್ ಸಿ ಸೇನ್, ಎಲ್ ಎಮ್ ಎಸ್
216 ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತಾ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ "ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಕಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು —ಎಲ್ ಎ ಪೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ.
ಬಳ್ಳಾಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮಾ ರಾ ರಾ ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತ್ರು.
ಅಂಚೆ ಡಬ್ಬಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 1ನೇ ನವೆಂಬರ 1912.

ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪದೆ ಪದೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವೆವು ಆದಾಗ್ಯೂ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟಗಳು ಊರ್ಜಿತವಿರುವವೋ ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಅವುಗಳ ಚರ್ಚೆಯು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ಪೋಗವಾಸಿಯಾಗುವ ವರೆಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಂಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಂದಾಲೆ ಇವನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇಡೀ ವಿಷಯವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ದಾರಿಯು ಸುಲಭವಾಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆ ಬಾಸಿಸ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಯು ಆ ಜನರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆನ್ನಿಸಿರುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದೂ ತೋರುವದು.

ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವೆಂದೂ, ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸಂಸಾರವು ಕೆರವಂತೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ವಿವಿಧವಾಗಿಗಳಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುವನೆಂದೂ ಬ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಂಗ್ಲೇಯ ಕವಿಯು ಹಾಡಿರುವನು. ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪೂರ್ವ ಕ್ರಮವು ಜೀರ್ಣವಾಗಿರುವದೆಂದೂ, ಅದರ ಪರಿಹಾರಣೆಯು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ವಿಸೆಂ ವಿನೇ ತೋರಿಬರುವದು. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಪಟ್ಟಿಸನ್ನು ವಿಚಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅವರು ಹಿಂದುಳಿಕಾರಿ, ಚತುರರಾಗಿರಲಿ ಅದು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿಯದೆಂಬ ಒಪ್ಪುವರು. ಕೆಲವರು ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾರವನ್ನು ಕರದ ವಿರ್ಯಾಲವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಪಕಲೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿನ ಕಾಸಿಕರ ವೀಳ್ಯಾಳನ್ನು ಕತ್ತು ಸೊಟ್ಟಗೆ ಹೋದ ಗೆಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಡಾರಿ ಮುಂಡಿನಂತೆ ಪ್ರಯೋಗ ಅಧ್ಯಯಕೊಡುವದು ಎನ್ನುವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ವಾ ನಿಯಮಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಂದು ಜೋರುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ವಿಪಂಕಿಗಳೂ ಯಾವದೋ ಒಂದು ತರದ ಸುಧಾರಕರ ತಂಡನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಸಮುದಾಯವೂ ರೋಗ ಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧವು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೂ ನಾವು ಊಹಿಸುವುದು

ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ದರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಸಮಾಜವೆಂಬ ಜನಸವು ಅನಾದಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಶತವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಜೀವಿತವಿದರೆ ಅದು ಜನರ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾಗಿಯೂ, ಅವರ ಐತ್ರತೋತ್ತರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತೆಂದು ಸೆನೆಸಬೇಕು. ಅನ್ಯಥಾ ಯಾವದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸುದೀರ್ಘಕಾಲ ಜೀವಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು ಪೂರ್ವಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಿತ್ತೆಸೆದರೆಂಬ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಅವು ಮಾಡಿದಂತೆ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಜಾರೆಗೆ ತರಬೇಕ್ಕಾದ್ದು ಇದಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಜನರ ಸ್ವಭಾವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸಾಪಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನು ನಾವು ಉಡುಪನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಅಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣಕರವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವವು ಇದ್ದವು? ಮೊದಲನೇದು ಆಸ್ಯೋನ್ಯ ಭಾವವು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಚಲ್ಲಾವಣಿಯಾಗುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ನಡದರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಗಬಹುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವೈಷಮ್ಯ ಮೇಲಾಟ ವಗೈರೆಗೆ ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಪ್ರದೇಶದಂತೆ ಯಾವಾಗ ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹದಿಂದ ನಾಶವಾಗುವದೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಗೆ ಅಸ್ಪದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವರ್ಣಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂ ಅವು ಒಂದೇ ಸಮಾಜದ ಭಾಗಗಳೆಂಬ ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದ ಅವಯವಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಸಮುದಾಯದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮ, ಕ್ಷತ್ರಿ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರರು ಪರಮೇಶ್ವರನ ವಿವಿಧ ಅವಯವಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆಂಬ ವಚನದ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು ಇದೇ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಲುಗಳು ಇಡೀ ದೇಹವನ್ನು ವೈಯುವ ಸೇವಾವೃತ್ತಿ ಗೈಯುವವಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಕ್ಕೆ ಅವು ಶಿರಸ್ಸಿನಂತೆಯೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ತನ್ನ ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಕನಲು ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡ ಜಿಂಕೆಯ ಗತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರು ಬಲ್ಲರೆಯೇ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವಿದ್ದಂತೆ ಅತನ ಧರ್ಮವೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟತರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನೆ ನಾವೆಯ ಸೇತನಂತೆ ಇದ್ದು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದನು. ಅತನ ಅಧಃಪತನವು ಸಮಾಜದ ದುರ್ದೆಶೆಗೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಂಶವು ವಿಕಸಿಸಿ ಅತನು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವದೇ ಅವನ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದಿಶ್ಯವು. ನಾವು ಇರುವ ಸಮಾಜವು ಈ ಉದ್ದಿಶ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವದೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೆನ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ಅಸ್ತಿವಾರವು ಈ ತತ್ವವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅದರ ರಚನೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ತಿಳಿದುಬರುವದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೋಪಾನವಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ವಿತ್ತ ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು ಜೀವನಾರ್ಥ ಕಲಹದ ರಂಗಸ್ಥಳವೆಂದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಪರವನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಪೂರ್ವಜರು ನಂಬಿ ನಡೆದರು. ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರವೆಂಬ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನಾ ನೆಯನ್ನು ಯಜಮಾನಕಾರ್ಯ ವೈಶ್ಯನು ಯೋದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದವರೂ ಕೂಡಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜವು ಚಂದಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಸರ್ವರೂ ಪವಿತ್ರವೆನ್ನಸ್ಪೇ ಸಂಚರಿಸುವ ಆದರ್ಶವೊಂದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವದರಿಂದಾಗುವ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಸ್ಪದವು ಎಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕಾಂತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಜಾತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುರುಗಳೂ ಮುಕ್ಕೇಶ್ವರರು ಏರ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸಮೂಹದ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಅವರವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇರಾಖೆಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿರಲಿ ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವದು ಜಾತಿ ಸಮಾಜದಿಂದಾಗುವ ಈ ಲಾಭವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆದಿಯ ಅನ್ಯಧರ್ಮಿ ಪಂಥದ, ಕಾಯಸ್ಥ ಪರಿಷದ, ವೀರಶೈವ ಪರಿಷದ, ವಿಕ್ಕಲಿಗರ ಕಸ್ಟರ್ಸ್ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. ಜಾತಿಯ ಏಕ್ಯಭಾವವು ಮೊದಲೇ ಇದ್ದರೆಂದು ಆಯಾ ಜಾತಿಸ್ಥರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೂಡಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಹೀಳ್ಗೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು

ಆದಕಾರಣ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಡಕವಾಗಿದ್ದ ಉನ್ನತ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಆದರ್ಶ, ಏಕಮತ್ಯ, ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸಮುದಾಯದ ವೈವಸ್ಥಿತ ವಿಚಾರದಿಂದಾಗುವ ಲಾಭಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗದಂತೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಾಲಪಟಿಸಲೆತ್ನಿಸುವದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ

ಮಹಾರಾಣಿ ಗೃಹಶೀಲೆ.

(ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವಿಷಯ)

ಬಿ ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ.

೯

ಮರುದಿನದ ಪ್ರಭಾತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಆದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಬ್ಬಂಕಂಚುಕಿಯು ಲೀಲಾಗಾರವನ್ನು (Nursery) ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬಾಪ್ಪಧಾರೆಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗದೆ ಒಂದು ಘಳಿಗೆ ಗೃಹಶೀಲೆಯ ಮುಖಾರವಿಂದವನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತನು

ಗೃಹಶೀಲೆ —"ಕಂಚುಕಿ ನಾಮದೇವ! ನೀನು ಏತಕ್ಕೆಷ್ಟು ವ್ಯಾಕುಲವಡುತ್ತಿ? ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನುಂಟೋ ಅದು ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಖೇದ ಪಡಬೇಡ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವು. ಇದರ ವಿಷಯ ದುಃಖಿಸಿ ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ" ಎಂದಳು.

ಕಂಚುಕಿಯು ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಯಾಗಿ:—"ಅಮ್ಮಾ! ತಾವು ಪೂರ್ವಾಪರವನ್ನಾ ರಿವಿ. ನಾನು ರಾಜಸೇವಕನು. ಮಹಾರಾಜನಿಂದ ಅಜ್ಞಿತನಾಗಿ ಬಂದಿ

ಬಂದೆ. ನಿನ್ನ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬಂದವನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸರ್ವಾಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನಿಂದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮಗಿದ್ದನು.

ಗೃಹಪತಿಲೆ:—"ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧವೇನು? ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪ ಪಡುತ್ತೀ? ಮಹಾರಾಜರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಚುಕಿಯೊಡನೆ ಕೊಟ್ಟಳು.

ಅಹಹ! ಕಂಚುಕಿಯು ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಲಯಮನೋವಂತಿ ಕನಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವನಲ್ಲ! ಆದರೂ ಗೃಹಪತಿಲೆಯು ಒಂದೇ ಒಂದು ನುಡಿಯನ್ನಾದರಿದಳೇ? ಹಿಂದು ದೀರ್ಘಶ್ವಾಸವನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಳೇ! ಪ್ರಿಯ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ರುದ್ಧವ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಾನೇ ಅತ್ಮಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಹಸ್ರಾಂಶ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ಚಿಂತಿಸಿಳು ಆದರೆ ಅವಳು ಪತಿಪರಾಯಣಳು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು, ಅಂತೂ ಪತಿವಚನವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಳು. ಅಹಾ! ಇವಳು ಎಂತಹ ನಾರೀಮಣಿಯೆಂಬೆ! ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಗಿದ್ದ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಸಾಸ್ಯರಳು ಅಹಲ್ಯಾ, ಮಂಡೋದರಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಗೆ ಮೀಲಾಗಳು ಪೈಶಿಷ್ಟಿಯ ದ್ದಂತೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ನಿನಸಿ ಸುಮ್ಮಗಿದ್ದೆಳು ಆದರೂ ಮಾ ಲಿ ಸ್ಫುಟವಿದ್ದ ವಾದ ಮೋಹಶಕ್ತಿಯು ತೆಂಜನ್ನು ಅತೀವಿಸುವುದೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೊಕಷ್ಟ! ಇನ್ನೂ ಸೆಳನ ಲಾರದೆ ತನ್ನದೊಂದು ಕ್ಯಾಧಿಸೆಯುಂಟೆಂಬ ಕಂಚುಕಿಯೊಡನೆ ಅತಿದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿ ಕೊಂಡಳು—"ನಾವಮೇನ! ನುತಸಡಿಜಾರದೆ ಎದ್ದಿರುವ ನನ್ನ ಶೀಘ್ರಾಗಮತ ಲಿಕೆಯನ್ನು ನೀನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಮೊದಲು ನಾನೊಂದು ಮುಖನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವೆನು." ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ನೆನ ಪಾನ ಮಾಡಿಸಿ ತನ್ನ ಆತೀರ್ವಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು ಮತ್ತು ಪುನ: "ಅಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೇ! ನನ್ನ ರತ್ನವೇ! ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನೆಂದಿಗೆ ನೋಡಲಿ! ನಿನ್ನ ಜೀವಾತ್ಮವು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಗೊಳ್ಳಲಿ! ಈ ವಿಷಯ ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ನೀನು ರುಷ್ಯ ವ್ಯರ್ಥಳಾಗಲಾರಳಿಯಲ್ಲ!" ಎಂದಳು

ಪಾಗೆಯೇ ಗೃಹಪತಿಲೆಯು ಮಗುವನ್ನು ಕಂಚುಕಿಯ ಪತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟಳು

ಕಂಚುಕಿ ನಾವ ದೇವಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿರುತ್ತವನಾಗಿ ಸವೀಪ ವರ್ತಿ ರಾಜ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮಿಸಿದನು. ಧೃಳಿಂಯು ಮಾಕುಳಕನಕ್ಕೆ ಅವಳ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರ ಮನೊಂದುಷ್ಟವ ತಿಳಿದಾರವಾದರೂ ಕತಿಪೆಯಾರಿಸಲ್ಲವೆ ಅವರಿವರನ್ನೂ ಕುಲಾಂಕುಶ ಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಬಾಲಿಕೆಯು ತಾತನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಂ ಅರಾಕ್ಷವನ್ನು ಪಿಗಿದ್ಯಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು

ಚಂದ್ರಶೇಖರ "ಬಾಲಿಕೆ ನಿನ್ನ ಎದ್ದಾತ್ರವಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಯಲ್ಲ! ಅತಸು ಪರ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಅತಿ ಕತೂಹಲ ಪಡುವ ನಂತೆ ಆಸುಪಿಸಿ, ನ ' ನಾ ರಿ " ನಿಂದಿನವಾರ ಕಾತಕ್ಕೆ ಕೋಗಿ ಬರೋಣಮ್ಮಾ' ನಮ್ಮ ಅನಾರವೆನ್ನ ನಿನ್ನ ಮುಂಚೆನಾ ಮೇಲಿನ ಕೊಂಬಣ್ಣದ ಚಿಕ್ಕ ಪಾಲಂಬಿನ್ನಿಲಿ ಕಿಮೊತ್ತೆ ತಾನು ಮೀನ ಕೊಂಡು ಬಾರುವನು ನಾನು ನಾಳೆ ಬೆಸಗ ಅಕಾಡಿಷನಾಗಿ ಬರಲಿಸು" ಎಂದನು

ಬಾಲಿಕೆ ಅಮಲ್ಯಯು ಅರಿಯದೆಲ್ಲ ಕಾರಣಂ ಪೆಯಾಗಿಂಗ ಕುತ್ಸಾಕ ವಿಂದ ಕುಣಿದಳು ಅನರೆ ಕಡಗೆ ಕನ್ನ ಬಿಂಬವು ಸಾರದೆ ತಾನು ಹೋಗಲೊಲ್ಲೆ ಯೆಂದು ಬಿಗಳ ಪಟ್ಟಹಿಡಿಳು ಅವರೂ ಚಂದ್ರಾವನು ಅತಿ ಕಪಿಯೆಂ ಮನೆ ವನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಕ್ಕಹೋಳಕಾಲನು ಕೊಟ್ಟು ನೀರಾ ಕುಟ್ಟಿಯು ಹತ್ತಿರ ಕೊಟ್ಟನು ಕಂಚುಕಿಯು ಮಗುವನ್ನು ಕಾಲಯಮರಿಗೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯಿಂದ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಅರಮನೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನಡೆದನು

೧೦

ಪ್ರಕೃತ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿಯೆಂಬ ಅಭಿಧಾನವಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿಯು ಉಚ್ಚಾರವೆಂಬ ರಾಜರ ಪ್ರಧಾನ ನಗರವಾಗಿತ್ತು

ಶ್ರೀ ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮುಂಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಂಗಾ ತೀರ್ಥವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡ ಕುಮಾರಧಾರೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯ ಬಗಿನಿಯಾದ ನೇತ್ರಾವತಿಯ ಕಂಠಾ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವಳು.

ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯು ಏಕಾದಶೀಯ ಶತಾಬ್ದದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಮ ನೆಂಬೊಬ್ಬ ನೃಪನ ಹಸ್ತಾಧೀನವಾಗಿತ್ತು ಏಕಪತ್ನೀವ್ರತಸ್ಥನೂ ಕವಲಿಲ್ಲದ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನೂ ಆದ ಈ ಧೀಪನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಪ್ರಿಯಂವದೆಯು ಸಾರ್ವ ಭೌಮ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಸಹೋದರಿಯು. ಇವಳಿಗೆ ಅನ್ಯಜ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ. ಈ ಸಂಗತಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಿಯಂವದೆಗೆ ಎಂಟು ವರುಷ ವ್ಯಾಯದ ವಿದ್ಯಾಚಂದ್ರನೆಂಬ ಸುಕುಮಾರ ನಿದ್ದನು

ಈತನು ವ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿ ಸ್ಮರನೋಸ್ಕಾರಿ ಕೋಮಲಕಾಯನಾಗಿದ್ದನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಾಗ್ಚಾಲತೆಯಿಂದಲೂ, ಚಾಪಲ್ಯ ದಿಂದಲೂ, ಸುಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಮಾತಾಪಿತೃರಿಗೆ ಸದಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದನು

ಒಂದು ದಿನದೆ ಪ್ರಿಯಂವದೆಯು ಶರತ್ಕಾಲದ ವಿಷಿನಿನ ತಾಪವನ್ನು ಸಹಿಸ ಲಾರದೆ ತನ್ನ ಸಖೀಳೊಡನೆ ಎಳೀ ಬಾಳಲೆಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಪುಷ್ಪವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಲೂ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುವಲತಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಮಣಿಶಿಲಾತಲ ದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಧಾರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಸಖೀಳೊಡನೆ ವಿನೋದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕನೊಬ್ಬನು ಬಂದು—"ಅಮ್ಮಾ! ಮಂಗಲಾಪುರ ದಿಂದೊಬ್ಬ ಕಂಚುಕಿಯು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಸಮೇತ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿರುವನು." ಎಂದನು

ಪ್ರಿಯಂವದೆಯು—"ಅವನನ್ನಿಳಕ್ಕೆ ಬರಹಾಡು" ಎಂದಳು.

ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಚುಕಿ ನಾವದೇವನು ಮಗುವನ್ನು ಎಷಳ ಮಮತೆ ಯಿಂದಲೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಲೂ ತಂದು ಪ್ರಿಯಂವದೆಯ ಕಾಲಬಿಗಳಿಗೆರಗಿಸಿದನು.

ಮಗುವು ಅಸ್ತಂ ತ ದ್ರಶೇಖರನ ಏಕಪತ್ನೀಯಂದು ಪ್ರಿಯಂವದೆಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅವಳು ಸಹೋದರನನ್ನೂ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಬಾಲಕಾರನ್ನೂ ನೋಡ ಬೆ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಂಗಲಾ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದವಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಂಗಾಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರಿಯಂವದೆಯ ಗರುತು ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು

ಕಂಚುಕಿಯನ್ನು ಸೋಕುತ್ತಲೂ ಮಗುವು ಅವಳ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಪ್ರಿಯಂವದೆಗೆ ಸಳ ಲಿಗ ಲಿಸಂದವು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನು ಪರಾಕ್ಷಗತರಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕಂಚುಕಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಲು, ಅತನು—"ಅಮ್ಮಾ! ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಹಾರಾಜರೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಸಂಹರಿಸೆಂದು ಮಹಾರಾಜೆಗೆ ಮೋಸ ಗೊಳಿಸಿ, ಮಗುವನ್ನು ತಾವು ನಿಮ್ಮ ಕೈವರಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದನು." ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನು

ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಪತಿ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿಷಯ ಪ್ರಿಯಂವದೆಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು—"ಶಿವಶಿವೆ! ನಾರುದ್ದಾ! ನಿಜವಾಗಿ ಅತಿವ್ರತಾಶಿರೋಮಣಿಯನ್ನು ಪತಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕೀರ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಅರ್ಜನ ಹೃದಯವು ಕಿಲಾಸುರ ಹಾಗುತ್ತೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಟ್ಟುಸಿಂಟ್ಟು ಮಗುವನ್ನಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಾಡಿದಳು

(ಸಶೇಷ)

—೧—

ದಿವಂಗತರಾದ ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರ್‌ರವರು.

ರವಿರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಜೆರ್ವಾಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಜೆಸ್ ಜೆ ಯವರು ಕಳದ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ತಾರೀಕು ಸೋಮವಾರ ಸಾಕಕಾಲ ೪ವಾರಾಲ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರ ಮರಣವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೋವನ್ ಕಥೋಲಿಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಅಪತ್ತು ಎಂದು ಎಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಇವರು ರೋಗಿಗಳ ಶುಶ್ರೂಷೆಗೆ ತನುಮನಧನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಆ ಒಗ್ಯೆ ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹೊಮೊಪೆತಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯವೂ, ಕುಷ್ಟರೋಗಿಗಳ ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆಯೂ, ಪ್ಲೇಗ್ ಔಷಧಾಲಯವೂ ಇವರ ಪರೋಪಕಾರ ಶೀಲತೆಗೂ, ಅನುಪಮವಾದ ಔದಾರ್ಯಕ್ಕೂ, ಆತ್ಮನಿವೇದನೆಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತವಾಗಿರುವವು. ಇವರ ಕೀರ್ತಿಯು ಸ್ವದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಪ್ರಕಾರ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇವರ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಸುಗುಣಗಳನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಇವರಿಗೆ

[illegible] ಎಂಬ ವಿರುದಿನ ಪದಳವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಇಂಥಾ ಮಹಿನೀ ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಗೆ ಹೈದ್ರೋಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ, ಕ್ಷೇಮಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿದರೂ ಕೂಡಾ ರೋಗ ಗುಣವಾಗದೆ ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಮರಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಧೀನರಾದರು ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಶವ ವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಣುವ ಒಗ್ಗೆ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ವಾರಹೇ ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಶುಮಾರು 5 ಘಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶವವನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆ ಯಾಗಿ ಭಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸೈಂಟ್ ಅಲೊಸಿಯಸ್ ಕೋಲೇಜಿನ ಇಗರ್ಜಿಗೆ ತೊಂಡುಹೋದರು ನಂತರ ಶವವನ್ನು ಬೂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಒಗ್ಗೆ ಮಂಗಳ ವಾರ ಬೆ॥ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕಂಕನಾಡಿಗೆ ತೆಗರು ತೊಂಡು ಹೋದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ನುಟ್ಟು ಕಥೋಲಿಕ ಪಾದರಿಗಳೂ, ಜರ್ಮನ್ ಮಿಶ ನರಿಗಳೂ, ಕೆಲವು ಯುರೊಪಿಯ ಗೃಹಸ್ಥರೂ, ಹಿಂದು, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಸಂಧಾವಿತ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೋಗಿದ್ದರು ಬೀದಿಯು ಜನಸ್ತೋಮ ದಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹೋಗಿತ್ತು. ಈ ಮಹಾನುಭಾವರ ಶವವನ್ನ ಅವರ ಆಪೇಕ್ಷೆಮೇರೆಗೆ ಕುಷ್ಟ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇರ್ಮಾಯಿಡ್ರಿ ಕೂಳೆಟ್ಟರು ಮೆರವಣಿ ಗೆಯು ಇಗರ್ಜಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಕೋಲೇಜಿನ ವಾದ್ ಬಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಯನ್ ಜೆ. ಯವರು ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ರೆವರೆಂಡ್ ಮುಲ್ಲರವರು ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಔಷಧಾಲಯವನ್ನೂ ತನಗಿದ್ದ ಸರ್ವಸ್ವವ ನೂ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ವೆನೀಶಿಯನ್ ಜೆಸೂಯಿತ ಮಿಶನಿನವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ

ನೆಗಡಿ ಶೀತ.

ನೆಗಡಿಯನ್ನು ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಕ್ಷಮಾತದೆ ಅಲ್ಪ ರೋಗವೆಂದು ಎಣಿ ಸಿದರೂ, ಅದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥಾದ್ದೂ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ನವೆಯಿಸಿ ಕೊಲ್ಲುವಂಥಾದ್ದೂ ಆಗಿದೆ ಮೈಯ ಕಾವು ಅತಿರೇಕವಾಗಿ ಹೊರ ಬಿದ್ದರೆ ದೇಹದ ಯಾವದಾದರೂ ಬಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೂಲವ ಹಿಡಿಯುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಿವಿಗೂ, ಮೂಗಿಗೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೂ ಶೀತ ಹಿಡಿದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎದೆ, ತಲೆ ಮತ್ತು ಗಂಟ್ಲನ್ನು ಬೆಂಗಸೆ ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ

ಆಗ್ಗಾಗ್ಗೆ ಬಚ್ಚಿನಿಗೆ ದೇಹದ ಯಾವದೇ ಭಾಗವಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೀತ ತಗಲುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ತಗಲಿದ ಬಿಡಾಗವು ನಿಜವಾಗಿ ಬಲಹೀನವಾಗುತ್ತದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಯಾವದೊಂದು ಸಂಶಯವೂ ಇರದು ಪ್ಲೇಗು ಬೇನೆ ವಿಸಮಜ್ವರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಮಹಾ ಅಂಟುರೋಗವಲ್ಲ ಎಂದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ, ಅದನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಅಲ್ಪ ರೋಗವಲ್ಲ ಮಹಾಮಾರಿ ರೋಗವೇ ಎಂದನ್ನಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನೆಗಡಿ ಶೀತದ ಕಾರಣ ಪಥ್ಯ ಹೊರಲಾದವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ವಾಗುವದೆಂದೆನಿಸುತ್ತೇನೆ

ಮೈಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊದಿಕೆಯೂ ಗಾಳಿಕ್ಕೆಯೂ, ಇಲ್ಲವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮೈ ಬೆವರ್ತಿರುವಾಗ ಹಕ್ಕನೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ, ತಣ್ಣಗಿರುವ ಎಹಿರ್ಪ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಫಕ್ಕನೇ ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ಕೋಣೆಯ ಒಳ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ ಬಚ್ಚಿನಿಗೆ ಶೀತವು ಫಕ್ಕನೇ ತಗಲುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು ಗಳು ಮಿತಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಸದಾ ಶೀತ ತಗಲುತ್ತಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎದೆಯನ್ನೂ ಮೈಯನ್ನೂ ಸೂರಾರು ಬಚ್ಚಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವುದುಂಟು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೈ ಬೆವರುವುದು. ಆಗ ಫಕ್ಕನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ತಂಗಾಳಿ ತಗಲಿದರೆ ಕೂಡಲೆ ಶೀತವು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಚ್ಚೇ ಉಣ್ಣೆ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟೇನಾರು ಹತ್ತಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಶೀತ ತಗಲುವ ದೇಹಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ. ಗಂಟ್ಲನ್ನು ಎಂದಾದರೂ ವೇಪ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಗಿಯಬಾರದು ಕಾಲನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿಯೇ ಇಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೇ ಉಟ್ಟುಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಫಕ್ಕನೇ ಶೀತವಾದ ಬಹಿರ್ಪ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಶೆಖೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ, ಒಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬೀಕಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬಾರದು. ಮೈಸಾಧಕ ಮತ್ತು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು ಶೀತ ತಗಲುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಉಷ್ಣೋದಕ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಣ್ಣೀರಿನ ಸ್ನಾನವು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ಆಗುವ ಪರ್ಯಂತರ ಮೈಸಾಧನ ಮಾಡದಾರದೆಂಬದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕ್ಕದ್ದು.

ಔಷಧೋಪಚಾರ. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನು ರೋಗಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ರೋಗಿಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸತ್ವವು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಕೊಂಡು ನಷ್ಟವಾದದ್ದನ್ನು ತುಂಬಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ರೋಗಿಯು ಪುನಃ ಎದ್ದೇಳುವನು ಎಂಬದು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಶೀತ ನೆಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾ ದಂಥಾ ಉಷ್ಣವನ್ನು ತುಂಬಿಸುವದು ಪ್ರಥಮ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶೀತ ತಗಲಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೈ ಒರಸಿ, ಮೈ ಮೇಲೆ ಕಂಬಳಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು ಬೆಚ್ಚಗಿರುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು ಮಲಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಿಸಿ ನೀರಿಗೆ ಕಾದ ಹಾಲನ್ನು ಸಮಭಾಗ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು. (ಬ್ರಾಂಡಿ ಮೊದ ಲಾದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾ ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯಲೇ ಬಾರದು ಎಂಬದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು) ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆವರುವುದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೇ ಪ್ರಾಯಶಃ ನೆಗಡಿಯು ಹೋಗಿರುವುದು.

ಒಂದು ಪೇಳೆ ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಒಳಕಡಿಂದ ಬೆವರಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾದ ನೀರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಸಿವೆ ಅರೆದು ಹಾಕಿ ಕಾಲನ್ನು ತೋಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ಯಾನೂ ಜವರುವುದು. ಯಾವಾಗ ಬೆವರುತ್ತೋ ಆಗ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾವು ದೊರಕಿತು ಎಂಬದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮೈ ಮೇಲೆ ಹೊದ್ದು ಕೊಂಡ ಕಂಬಳಿ, ವಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಲೆಂಕಾತಿಸಿವಿಚಾರದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಿವರಿದ ನಂತರ ಮಾತ್ರವೇ ಮೈಯ ಬೆವರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರಸಿ ತೆಗಿಯಬೇಕು ಮಾ ರನೇ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಮೈಯಿಂದ ವಸ್ತ್ರ ತೆಗೆದು ವಿಸಾಡದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಡಿಸಿ ಬೀಳಿ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿ ತುಸ ಹೊತ್ತು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ನಂತರ ಹೊರಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು

ಮುಖ್ಯತಾ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಉಸಿರುವಿಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಇದರಿಂದ ವಾಯುವು ಎಷ್ಟು ತಣ್ಣಗಿದ್ದರೂ ಮೂಗಿನೊಳಗೆ ಕೂಡಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶಕ್ಕೆ ಬೋಗುವಾಗ ಕಾಯುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೂಗಿನ ರಚನೆ ಯಿಂದ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಮಷಗಳು ಸೋದಿತವಾಗಿ ವಾಯುವು ಶುದ್ಧವಾಗುವದು. ಹಿಂಗಲ್ಲದೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಶ್ವಾಸನಾಳಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ತಡೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ತಣ್ಣಗಿರುವ ವಾಯುವು ಶ್ವಾ ಸಕೋಶದಲ್ಲಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತಾಲುವುದರಿಂದ ಅ ಊದಿಕೊಂಡು ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ವಾಯುವಿನೊಂದಿಗಿರುವ ದೂಳು ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಂತರ್ವ್ಯಾಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ವಿಷವ ಉಸಿರನ್ನು ಹಿಂತಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶವು ತಾಪ ಕ್ರಯರೋಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪದವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಯೇ ಉಸಿರು ವಿಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಲಿಸಬೇಕು ಬಾಯಿ ಇದುವದು ಊಟಮಾಡುವ ದಕ್ಕೆ ಮೂಗಿರುವುದು ಉಸಿರಾಡುವದಕ್ಕೆ ಎಂಬದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡುವದು

ಯಾವಾಗಲೂ ಶೀತ ತಗಲುವ ದೇಹಿಗಳು ಕೊಡ್ಲಿವರ್ ಎಣ್ಣೆ (ಮೀನಿನ ಎಣ್ಣೆ) ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಚಾ ಸವುಟು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಬರುವದು ಉತ್ತಮ. ರಾತ್ರಿಗ ಶೀತ ಕೆಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದೆಂದರೆ ಮಲಗುವಾಗ ಮತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ನೇರು ಬಿಸಿನೀರು ಇಲ್ಲವೆ ಬಿಸಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವದು ಅರೋಗ್ಯಕರ. ಧಣ ಯೊಡನೆ ನೆಗಡಿ ಶುರುವಾದರೆ 'ನೀಲಗಿರಿ' ಎಂಬ ಯುಕಲಿಪ್ಟಸ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ೫-೬ ತಟ್ಟಕು ಬಿಸಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಯೂ, ಶೀತದಿಂದುಂಟಾದ ಕೆಮ್ಮು ಕಿಬ್ಬಸ ಮೊದಲಾದ್ದ ವುಗಳಿಗೆ ೧೦ ತಟ್ಟಕು ಈ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಿಸಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಯೂ ಕುಡಿಯ ಕೊಟ್ಟು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಜದೇ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಉಜ್ಜಬೇಕು. ಶೀತ ನೆಗಡಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಔಷಧ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ವಾಚಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಶೀತ ತಗಲುವ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದುಚಿತವು.

S. E. A.

ಯಾವುದೂ ನನ್ನದಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದು

ಮಿಥಿಲಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಕಮಹಾರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಬಂತು. ಜನಕನು "ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗು" ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದನು ರಾಜಾಜ್ಞಾ ಬಲವತ್ತರಂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಜನಕನ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೇನೂ ಹಿಂದೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಥಾ ಜನಿಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದವನಿಗೆ "ಸ್ವರಾಜ್ಯಂ ಭುವನತ್ರಯಮ್" ಅಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೊಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂತು. ಆಗ ಅವನು ಜನಕನನ್ನು ಕುರಿತು "ಮಹಾರಾಜನೆ, ನೀನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ದೇಶವೆಂಬುದರ ಗಡಿಗಳಾವುವು? ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಹೇಳು" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮುಖ ಭಾವದಿಂದಲೋ ಅವನ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೋ ಜನಕನಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಯೋಚನೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ಜನಕನು ಹೀಗೆಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟನು "ಅಯ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ಇದು ನನ್ನ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಆಳಿದ ರಾಜ್ಯ. ಈ ಇರು ನನ್ನ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಷ್ಟವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥದಿಂದ ನನ್ನ ದೇಶವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಹೊರತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಆಳಿಕೆಗೊಳಪಡುವಂತೆ ಸರ್ವ ವಿಷಯದ್ದೂ ನನ್ನದಾಗಿರುವ ದೇಶವೆಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾವೂ ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ನಾನು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ನನ್ನದೆಂದು ಹೇಳುವೆನೊ ಅದು ನಾನಾವಸ್ಥಿಕ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರಲಾರದು ಆಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲೈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ನೀನು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿರು."

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು "ಅಯ್ಯಾ ರಾಜನೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ನೀನು ಯಾವುದೂ ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀಯೆ" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಜನಕನು "ಅಯ್ಯಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ದೃಶ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನಿತ್ಯಗಳು. ಇವತ್ತು ಇದಾವುದು ನಾಳೆ ಇರುವುದೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ನನ್ನದೆಂದು ಕೊಂಡಿರುವುದು ನಾನು ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ದೊರೆತನವೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ವಧರ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಯಾವುದೂ ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಾರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಿ ಸೋತುದರಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಾರಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಿಡಬೇಕೊ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಿಥ್ಯಾ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನಾನು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು ಅಂತಹವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನೂ ನಾನು ಮಾತಾಡಿ ಕೆಲವರಿಂದ ಕೊಡಿಸಿದೆನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನೇ ಕೊಟ್ಟೆನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೊಡಿಸಿದೆನು ಇತರರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನದೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದನು.

ವಾಚಕರೆ, ನಾವುದೂ ನನ್ನದಲ್ಲವೆಂಬ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿರಿ. ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದೆಂಬ ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅನುಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಈ ಕೆಳಗಣ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ

ಶ್ಲೋ॥ ಯತ್ಕರೋಷಿ, ಯದಶ್ನಾಸಿ, ಯಜ್ಜುಹೋಷಿ, ದದಾಸಿಯತ್ ।
ಯತ್ತಪಸ್ಯಸಿ ಕೌಂತೇಯ ತತ್ಕುರುಷ್ವಮದರ್ಪಣಂ ।

ಅರ್ಥ:- ನೀನು ಮಾಡುವ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು, ನೀನು ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರವನ್ನು, ನೀನು ಮಾಡುವ ಯಜ್ಞವನ್ನೂ, ನೀನು ಕೊಡುವ ದಾನವನ್ನೂ, ನೀನು ಮಾಡುವ ತಪಸ್ಸನ್ನೂ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಿಜವಾದ ತತ್ವಾನುಸಂಧಾನದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದೆಂಬ ಜ್ಞಾನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು.

ನಿವೇಕೋಪಿಯ.

ಹವ್ಯವಹಾರ.

(ಬಿತ್ತಿದಾಂಗೆ ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ.)

ಅಳಿಯ ಮಾವನ ಸಂವಾದ.

ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಪೀಡಿನ ಗದಿಬಿದಿಯು ಹುಟ್ಟಿಯದೆ. ಕಿರಿಯರು ದನ ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯರಲ್ಲದೆ ಈ ಟುಂಬದ ಹಾಲನ್ನ ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ಹೋರಾಡುವ ಯಜಮಾನರು ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ದನಕಾಯುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೊಸರನ್ನ ಕೂಡಾ ಇಕ್ಕದಿದ್ದಕೆ ಅವರು ಆಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವದಿಂದಿದ್ದು ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಿ ಹೆಚ್ಚುವದು ಇವುಗಳು ದನಗಳ ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರುವವು ದನಗಳ ಹಾಲು ಬತ್ತಿಹೋಗುವದು ಮತ್ತು ಯಜಮಾನರು ಸೀಸನ್ನ ಉಣ್ಣಬೇಕಾಗುವದು ಹೀಗೆಯೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಭಾವದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತಡೆಯುವದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹವು ಹುಟ್ಟುವದು, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಜ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವವು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಸೂ ಮೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಕ್ತವೂ ಉಸ್ಕೆಗಳಂತೆ ಬಾಯಿತೆರೆದು ಕೊಂಡಿರುವವರ ವಾಲಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಕಿರಿಯ ಮೆಂಬರರು ದನ ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದೆ ಕುಟುಂಬದ ಅಬಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನೆನಸುವ ಯಜಮಾನರುಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳೆಂದು ವಾಚಕರೇ ಗ್ರಹಿಸಿರಿ ಪೀಡಿನ ಗದಿಬಿದಿಯು ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಹುಟ್ಟಿಯದೆ. ನಾನು ಎಂದೆರಡು ಸಲ ಸೆಕ್ಯಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿಂತು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಓದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲಿಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಮಾವ ನನ್ನ ಕೇಳಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ನೀನು ಇನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತು ಕದಣಿಕೆ ಕೆಲಸ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಅನ್ನ ಕೂಡುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಲೆವಿಟ್ಟು ಊರಿಗೆ ತೆರಳಿಹೋಗುವಾಗ ಪತ್ರಿಷ್ಟತ್ತು ವರುಷದಿಂದ ಲಂಚ ಹಿಡಿದವನಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ನೇಗಲು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ತನ್ನಮೈಲಿ ವಿದ್ದು ನರಳುವ ಕಾಲ ವಾಯಿತು ಕಾರ ಶುಕ್ರವಾರ ಸುಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾವಯ್ಯನವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆಂದು ಕೇಳಿದರು —

ಮಾ—ಬೀಎಲ್ಲರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತವರು ಕೂಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಭೆಮಾಡಿ ವಿಭಾಗ ಪೀಡು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡುವಿರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ

ಅಳಿಯ—ನಾನಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅದರ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಶೆಟ್ಟಮನೆಯ ಸಂಜೀವನು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವರು ಕೇಳಿದೆ

ಮಾವ—ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತ ನೀನೆಲ್ಲರು ಜುಟ್ಟು ಮಾಡಿತಿಂದಿರಿ, ಇನ್ನು ಅಸ್ತಿ ಪಾಲುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ತಿನ್ನುವೇಕೆಂದು ವಿವಿಧ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರು ತಿಂಪತ್ತಿನ ಮೋಜಿಲ್ಲಿತ್ತು. ಆಗ ತಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಜಿಜನವನ್ನು ಸೇಲು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೆಲ್ಲ ಸರಸ್ವತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜುಟ್ಟನ್ನೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವನ್ನೂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದವರು ಕವಿಯಲಾದ ಮಮತ್ವಿಕೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ

ಅ—ಮಾವನವರ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಿ ಕೆಲಕಾಲ ಕೈಕಾಕೆ ನೋದಿದೆನು. ಜುಟ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನಾದೆನು

ಮಾ —ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಕಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಒಳ್ಳೇದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರೇನ ಹೆಡ್ಡರೊ?

ಅ.—ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೆಡ್ಡರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಹಂಯಿರ ಕಾಲ ಬೇರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಬೇರೆ

ಮಾ.—ಹಾಗಂದರೇನು? ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಜುಟ್ಟು ತೆಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಣ್ಣವಾಗಿದ್ದವು. ಬಂದು-ಇಬ್ಬರು ಅಂತು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಕುಟುಂಬಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವು. ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಯಜಮಾನರುಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೂ ವಿಶೇಷಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಿರಿಯರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ದೇವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಾ.—ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಾಯಲಿಲ್ಲವೇನು ಕಿರಿಯರು ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು ಮತ್ತೆ ಅವರು ತಲೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವರು

ಅ —ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನು? ಎಲ್ಲರು ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಯಜಮಾನರು ಮಾತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ರಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವರು. ಬಾಕಿಯೆಲ್ಲವರು ಮುಖಕ್ಕೆ ನೋಡುವದು. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಪೀರೆಯುವದು. ಕುಟುಂಬದವರು ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಉಗುಳಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕರಗುವರು.

ಮಾ.—ಕುಟುಂಬದವರು ಇರುವರೆ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಕ್ಲೇಶಗಳಿಗೆಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ? ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕೆ ಯಜಮಾನನಾದ ಕಷ್ಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವೊ?

ಅ.—ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಕೊಡುವದು ಆಸ್ತಿ ಸಂತಾನಗಳ ಕಷ್ಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ ಆದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಕಾಯುತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡುವದೂ, ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ದುಃಖ ಬಿದ್ದಾಗ ಕೈಕೊಟ್ಟು, ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಖದ ಅನ್ನ ಉಣ್ಣಿಸುವದೂ ಆಸ್ತಿಯ ಸಂತಾನಗಳ ಕಷ್ಟಿಗೆ ಕೇವಲ ವಿರುದ್ಧ

ಮಾ —ಹಾಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಗಂಡಿಕ್ಕೆ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವಾ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಯೆ. ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಲ್ಲ.

ಅ.—ನೀವು ಹೇಳುವದೆಲ್ಲವು ಸರಿಯಿದೆ, ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಅವರೇ ಬಿಡ್ಡರು. ತಂದೆಯು ಜೀವನವಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಕಾವ್ಯ ಮಕ್ಕಳೇ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಗೊಗ್ಗಿಸುವರು. ತಾವು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾಗ ಪಂಚಾಕ್ಕೆ ತಂದೆ ತಿನ್ನುವವರು ಎಂಬ ಆಧಿಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟವಾನವು ಆಸ್ತಿಯ ಸಂಗಡ್ಡುಂಟಿರುವ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ತಂದೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ತೀರಿಹೋದರು ಮತ್ತು ತಂದೆಯ ನಂತರ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ತೀರಿಹೋದರು ಹೀಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಮುಪ್ಪಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಂಜು ಇಸ್ಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀರು ಹೊಯ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತುರ ಬಿಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿ, ಎರಡು ಕಣ್ಣೂ ಕುರುಡಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೇಡುವ ಯಜಮಾನರ ಪಕ್ಷವಾತಕಾರರಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು

ಮಾ —ಹಿರಿಯರ ನಂತರ ತಮ್ಮಂದಿರು ತಿನ್ನಲಿ

ಅ —ಹಿರಿಯರು ಸೀಮಂತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಆಸ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಪಾಷಾಣ ಹಾಕಿಸುವರು, ಅಪಘಾತ ಮಾಡಿಸಿಬಿಡುವರು, ಅಥವಾ ಸಂತಾನದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಡಿರು ಬಾಧ್ಯರೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾದ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಆಸ್ತಿಯ ಯಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಕಾಲ ಬಿಡುವರು. ಅನೇಕರು ತಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಆಸ್ತಿಯ ಯಜಮಾನಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲವಾಗುವರು ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಇದ್ದ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಅಪಹರಿಸಿ ತಿನ್ನುವಾಗ ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸೂ ಉರಿಯುವದು, ಕಲಹಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು, ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾಗುವವು

ಮಾ. — ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಹಗಳಿಗೆ ಇದೇ ಕಾರಣವೇ?

ಅ.—ಹಾಗೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನವರು ಒಂದೇ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಇದು ಕಟ್ಟಿನ ತಪ್ಪು. ಯಾವ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ಏಕ ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಕಪೋಕರಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಅನೇಕ ಕೆರಿಯು ಮೆಂಬರು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹವನ್ನು ಹುಡುಕುವರು. 'ಉದ್ಯೋಗಂ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಂ' ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ಗಾದೆ ಇದೆ.

ಕೆಗ್ಗಮಾ—ಕೆರಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಕರಣಿಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಏನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಮಾಡಿ ಕೊಡೋ!

ಅ.—ಕರಣಿಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟು ಕಸುಬಿನ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಇರುವಾಗ ಮನೆಗೆ ೧೦ ಮುಡಿ ಗದ್ದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಜನರು ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ೧೦ ಮುಡಿ ಸಾಗುವಳಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬವು ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆ, ಮನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಮನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆ ಕುಟುಂಬ ಧಾರವು ಬ್ಬಿನ ತಲೆಯಿಂದ ಜಾರಿ ಹಲವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದು ಹಲವು ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕವರುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕವರಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಕಾಕಪೋಕರಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವವರಿಗೆ ಕೆಲಸವು ದೊರೆತು, ಇನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ತಿರುಗಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವದೆಂದು ನೆನಸಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವರು ಬೊಜ್ಜು, ಕೊಂಚ ಬೆಂಡಾಳ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೂಲವಾಗಿರುವದು.

ಮಾ —ನಮ್ಮ ಆಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುವದು

ಅ —ಅದು ಹೇಗೆ?

ಮಾ.— ಆಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಎಷ್ಟಿನಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪದ ವಿಷಯ ಕಾಲಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಉಳಿದಿದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಿಂ ಕಾರಣ ಹಾಲಾದೆ ಮರಣದ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಬೇರೆಯವರ ಕೈ ಸೇರುವದು

ಅ —ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಿ ಕಾರಣವಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಕಸುಬಾದ ಕೃಷಿಯೇ ಕಾರಣ. ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಾದ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವದು ಎರಡು ದಿಗಿಯಾ ಕಲ್ಲು ಇದ್ದರೂ ಕೃಷಿಯಿಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರತರಾಗಿದ್ದಿರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸೋತ್ತಿತ್ತು ಆದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರಿಂದಲೂ, ಅವರು ಗುಲಾಮೀಕಾಮವೃತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದರಿಂದಲೂ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾಮೂಲು ಅವರ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಿನ ಅಕ್ರಮಣಿಂದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹ ಉಂಟಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾಗಲು ಹುಟ್ಟಿ, ಕುಟುಂಬದ ಐಕಮತ್ಯ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ ಅನ್ಯಾದ ವೈಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಸಂಭವವನ್ನು ತೋರಿದೆ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ ಸಂಪತ್ತು ಕಷ್ಟಿಗೆ ಮಾಪ್ರ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುವದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಪದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಬರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸುಖದವನ್ನು ಕಂಡಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಸೇವಾಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮಾತಿನ ಯುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬರದು ಅಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟ ಮಾತಿಕೊಂಡರು. ಆಲ್ಲದೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯವರು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದರು?

ಮಾ — ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದವಂಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತಪ್ಪದು, ಕೆರಿಯರ ದುರಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರು ಹೊಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದೇನು?

ಅ —ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಪಕ್ಷಪಾತದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವೂ ನಾನರೆಯೆನು ಯಾಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯ ಸಭ್ಯರವರು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಕುಟುಂಬವೂ ಆಸ್ತಿಯೂ ಬಿನ್ನ ಆದಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದೆಂದೂ, ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮನಕ್ಲೇಶಗಳು ಉಂಟಾಗುವದೆಂದೂ ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕವರು ಕಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಜಿತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವರು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮುಡಿ ಗದ್ದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಕವರಿನವರು ೧೦ ಮುಡಿ ಗದ್ದೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವರು ಪ್ರತಿ ಕವರಿನವರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರದೆ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕವರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವರು.

ಮಾ.—ನರಿನರಿ, ಅವರು ಒಳ್ಳೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಅದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಿವರು. ನಿನ್ನಂದ ಮೂರ್ಖನೊಬ್ಬನು ಪಾಲು ಮಾಡಿದ ಮಾನೆ ದಿವಸವೇ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟರೆ ನೀನು ಮಾಡುವದು?

ಅ —ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಕ್ಕಲ್ಲದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಾಲು ಪರಾಧೀನ ವಗೈರೆ ಒಂದು ಕವರಿನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕರಾರು ವಗೈರೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಳಿಯ.

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಸ್ವದೇಶರ ಅಡಳತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿರುವರೆಂತಲೂ, ಪ್ರಜಾಪಕ್ಷದ ನವೀನ ಸರಕಾರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪದ ಸ್ವದೇಶರ ಗುರುಗಳು ಮೊದಲಾದವರ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಹಾರವೆ ವಿಚಾರಬೇಕೆಂತಲೂ ನವೀನ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು

ವೆಂಟಿಮ್ಯಾಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬೊಗೊ ಎಂಬ ಬೆರ್ಬರವನು ಬಡತನದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನೂ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ತಡಿಯಲಾರದೆ ಮುನ್ನಿನ ತೋಟೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಪಾತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನೆಂಬುದಾಗಿ ಪಾರೀಸ ಪಟ್ಟಣದ ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ತೋಟೆಯು ಬಡೆದು ಬೆರ್ಬರವನ್ನು ಸೀಳಿ ಬಿಸಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅತನು ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮನೆಯು ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಹಾರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು

ನ್ಯೂಗಿನಿಯಾ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು ಮನುಷ್ಯ ವಧೆಯನ್ನು ತಪ್ಪೆಂತ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮರಣ ದಂಡಿಕೆಯು ಈ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂದರೂ ಇಲ್ಲ ವೆಂತಲೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೃತ್ತಾಂತದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುವುದು ನ್ಯೂ ಗಿನಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅರು ವರುಷಗಳ ತನಕ ಗವರ್ನರ ರಾಗಿದ್ದ ಮಿ ಜೆ ಎಚ್. ವಿ ಮಥ್ಯೆ ಎಂ ವರು ಇವರ ವಿಷಯ ಹೇಳಿರುವದೇನೆಂದರೆ —ಕೊಲೆಗಾತಕಿಗಳ ಮೊ ಕದಮೆಗಳ ತನಿಖೆ ನಡಿಸುವಾಗ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳು ಯೋ ಈ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೆ ಹತ್ತುವುದು ಅಪರಾಧಿಗಳಿ ಲೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮರಣ ದಂಡನೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ರುವುದನ್ನು ಅಪರಾಧಿಯು ಕೇಳಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಳೆ ದಿವಸದೊ ಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳ ನಮಯವೂ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯೂ ಯಾಕೆಂತ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವನು

ವಿಸ್ಯಾ ಪಿಂದಿನ ತಕರಾಜ್ಞದಿಂದ ಸರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ೧೦ ಜನರ ಪೈಕಿ ೫ ಜನರ ಕಮ್ಮವಸ್ಥ ಹತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆ ಪರವಾನಿಗೆ ದಯ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾದ ಕೆಂಪ್ ಟೌನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅ ರ್ಜಿ ಮಾಡಿ ದ್ದರು. ಕೋರ್ಟಿನವರು ಈ ೫ ಜನರು ವಿದ್ಯೆ ಇಲಾಖೆಯ ವಾರ ಪುಸ್ತಕದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದೆ ಇದ್ದ ದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ಊಹಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮೂ ಪೂರ್ಣ ತಿಳಿದು ಬಾರದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರ ಅರ್ಜಿಯು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವು

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ರೈಲ್ವೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನೈ ಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ರಾಮಲಾಲ್ ಬೋರೀ ಎಂಬವನು ಗಾರಾಸೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಾರೀಕು ೧೪ನೇ ದಿನ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನವ್ಯ ಅರಸರಾದ ಜೋರ್ಜ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಆ ರಾಮಲಾಲ್ ಬೋರೀ ಎಂಬವನ ಧೈರ್ಯಕ್ಕೂ, ಸಾಹಸಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಒಂದು ಕಿಂಗ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮೆಡಲ್ ಎಂಬ ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಇನಾಮಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ರುಕ್ಯಾ ದೇಶದ ಟ್ಸಾರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಡರ್ಬನ್ ನಿಗು ಅರಸಂತಾದ ಕೈಸರನ್ನು ನಾಳೆ ದಿನ ಪೊಟ್ಸ್‌ಡಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಡರಮ್ಸ್‌ಟೆಡ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ದಿವಸದ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಕೊಳ್ಳುವರಂತೆ

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬೋಗುತ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಕಾಲಾ ಹುಡುಗರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ ಆಗ್ಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಶೀದಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಡಿಸುವದೆ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿರುವರು ಅವರ ಸಂಗಡಲೇ ಬಂದು ಪುರಾತ್ತಾಲಯವನ್ನೂ ಇತರ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯಾ ಇತರ ಬಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದೆ ಒಂದು ಕಮ್ಮೊಣವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಡಿಸುವರಂತೆ

ಸರಕಾರದವರು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕೈಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಡಿಸಿಬಂದವನನು ತಿಂಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಂದ ಕೈದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವರಿಂಗ ಇಂಗೀಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚರು ಅಲ್ಲದ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಇಂಗೀಷರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಕ್ಲೈ ಎಂಬವರೂ ಫ್ರಾಂಚರ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಮ್ ಕೆಂಬನ್ ಎಂ ವರೂ ದರೆತು ನಿತಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಗ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಇದೇ ಎರವ ೧೧ ಗಂಗಳೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಟ್ಟಿರುವರು

ಉಕ್ಕರ ಹಿಂದೊಸ್ತಾನ

ಸಿಂಧ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಕಳ್ಳರು ಓಡುತ್ತಿರುವ ರೈಲು ಗಾಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಎತ್ತಿಹಾಕಿದ ಕುಮಾರು ರೂ ೨೦೦೦ ಕಿಮ್ಮತ್ತಾಗುವ ಸಾಮಾನು ಅಲ್ಲಿಯ ರೈಲ್ವೆ ಪೋಲೀಸರವರ ಹಸ್ತಗತವಾಗಿರುವದು ಈ ತಲಾತಿಯು ಕಳ್ಳರ ಪೈಶಾಚಿಕತನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಈದಿ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ತಂಗ್ಲಾಂಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಪಿ ಎಂಡ್ ಕೋವಿಯವರ ಹಿಮಲಯಾ ಎಂಬ ಸ್ಟೀಮರಿ ನವ್ವ ಬ್ಬ ಕಲಾಸಿ ಸ್ಟೀಮರು ತಗಲಿತ್ತು. ಸ್ಟೀಮಿನ ಚಿನ್ನೆ ಗಳು ಕಂಡು ಒಂದಾಕಣಿಸೇ ನಮಯವನ್ನು ಅರ್ದರ್ ಪೋರ್ಟು ಎಲ್ಲಿಕೆ ಬೇಸೇ ವೈರು

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೯ನೇ ದಿನದ ವಿತ್ತಕೇನಾ ಎಂ ಪ್ಲಿಷ್ಟ್ ಗುಕಾ ಶಿಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟಿರು ವರಂಗಿಯೂ ಸರಿ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ನೇರಿದ ಇನ್ನು ಗುರ್ಕಾ ಸೈನ್ಯದವನನ್ನು ಕೈದುಮಾಡಿರುವರಂಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಈಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ ಸೇಟ್ ರೈಲ್ವೆ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ತಿಂಜರ ಸ್ಟೇಶನಿನ ಬೆಲ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಎಂಬ ಟಿಕೇಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಬ್ಬ ಕೂಲಿ ಹೆಂಗಸಿನ ಮೇಲೆ ಬಲತ್ಕಾರ ನಡಿಸಿರುವರಂಗಿ ದಿನಾಜ ಪುರವ ಸೆಶನ್ಸ್ ಜಡ್ಜರವರು ಸುದಿ ವ ಲ್ಲಾಲೆಗೆ ೫ ವರುಷದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನವಾಡಿದ್ದರು ಸದರಿ ಶಿಕ್ಷೆತಪ್ಪಿಸುವ ಅಪೀಲು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜರುಗಳಾದ ಹೊಲ್ಮ್‌ವುಡ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೆಚರ್ ಇವರು ಗಳಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಾಯಿತು

ಜಾಂಗಾ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯೌವನಸ್ಥ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ತನ್ನ ಒಂದು ಹಾರೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ, ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾಪ್ಯವಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಯಜಮಾನನ್ನೂ ಯಜಮಾನನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟು ಪರಾರಿಯಾಗಿರುವನಂತೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸದರಿಯವನ ತಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ತನಕೆ ನಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಳದ ಆಕ್ಟೋಬರ ತಾ ೫ಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪರ್ ಬರ್ಮಾ ದಲ್ಲಿರುವ ವಿಕ್ಟೋರಿಲಾ ಮತ್ತು ಕೇಯಂಜೆಸ್ ಎಂಬೀ ೨ ಬಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆರೆಯು ದೆಶೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನಾಹುತಗಳು ವಿವರೀತವಾಗಿರುವದು ಈಗ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯು ಸಹ ಕಟ್ಟುಹೋಗುವುದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಬಹಳ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಸದರಿ ನೆರೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಹಾವಳಿ ಮೊದಲಾದವು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುವದಾದರೂ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಳಾದ ಪತ್ತದ ಪೈರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಿ ಎಕ್ರೆ ಬೆಳೆಯೂ ಲಕ್ಷಾನುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯೂ ಹಲಕಾಗಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು. ಶುಮಾರು ೧೦೦ ಜನ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು, ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸೆಹಾಯವು ಬರುವದರೊಳಗಾಗಿ ನೆರೆಯ ನೀರಿಗೆ ಪಾಲಾದರು.

ಧಿಯೋಸೊಫಿಕಲ್ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿಸ್ ಅನಿ ಬೆಸೆಂಟ್‌ರವರು ಬರುವ ಗಾಗಸೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ತಾ ೧೬ಕ್ಕೆ ಎರ್ನಾ ಅತ್ತಕಡೆ ಪಯಾಣ ಬೆಳಸಿ, ಎರಡು ವಾರ ರಂಗೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಒಂದು ವಾರ ಅಪ್ಪರ್ ಬರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಉಳಕೊಂಡು ತೆದನಂತರ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಾ. ೧೦ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸ್ಟೀಮರು ಮುಖಾಂತರ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ರುವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಿರಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ 'ಶೆಪನ್ಯಾ ಹಿಂದ್' ಎಂಬ ದೇಶಭಾಷಾ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಭದ್ರತ್ವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವನ್ನು ದೇವಣಾತಿ ಇತ್ತುವೆ ಯುನ್ಯಾಪ್ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್ ಸರಕಾರದವರು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲಾಹೋರಿನ ಪಂಜಾಬ್ ಕ್ಲಬ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಜೊಸೆ ವೊಲ್ ಎಂಬವನು ಅದೇ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ ರಂತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟ ಒಂದು ಖೂನಿ ಮೊಕದಮೆಯು ಅಲ್ಲಿಯ ಸೆಶನ್ಸ್ ಜಡ್ಜರವರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಸದರಿ ಮುದ್ದೆಯಾಲಯು ತಾನೇ ಕೊಲೆಪಾತಕಿ ಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಜಡ್ಜರವರು ಪಾಸಿಗೆ ಕೊಡುವರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರಾದರು.

ನಂಪ್ರ ಟಸೇ ಟಿಟಗೊಂ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ 'ಮೈಲ್ ಟ್ರೈನು' ಜೋಜೋಸೇ ಹಾಯುಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲೊಂದರ ಬಾಗಿಲು ತೆರಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಗಾಡಿಯೊಳಗಿದ್ದೆ ೩ ವರುಷ ಪ್ರಾಯದ ಒಂದು ಮಗು ಕೆಳಗೆ ಹಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತು ರೈಲ್ ದಂಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯು ತಾನೂ ಸಹ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಹಾರಿಬಿಟ್ಟಳು. ಮಿಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು, ತಾಯಿಯೂ ಮಗುವೂ ಬಿದ್ದು ಹೋದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವರೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ [illegible]

ಕೈ ಕಾನಲುಗಾರನು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡ ದೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆಗಿನಿಂದ ಬೆಳೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೀಸಿ ಕಾವಲುಗಾರನಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ರೈಲ್ವೆ ಠಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ಗಾಡಿಗಳು ಬಂದು ನಿಂತೊಡ ನೆಯೇ ರೈಲ್ವೆ ಕಾವಲುಗಾರನು ಬಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯ ಸೂಚಕ ಸರಪಣಿಯನ್ನು ಎಳ ದದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಈ ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ಗದರಿಸಿದನು. ಪ್ರಯಾಣಿಕ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ಈತನು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂತ ಈತನನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನು ಪೋಲೀಸು ವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಘಾಯ ಪಟ್ಟ ತಾಯಿಯನ್ನೂ ಮಗುವನ್ನೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಲ್ಲಿರಿಸಿರುವರು.

ಅಗಾಖಾನ್, ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಆಮಿಂಡ್ ಆಲಿ, ಮತ್ತು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಒಫ್ ಅರ್ಕಟ್ ಇವರಿಂದ ಸಹಿ ಹಾಕ ಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಭು ಗಳವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಹಮ್ಮ ದೀಯರಲ್ಲಿ ಸದಾ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದಲೆ ಪ್ರಥಮಗಳ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲ್' ಯಾ ಕಲಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದುಚಿತವೆಂತಲೂ ಉದಾರ ಚಿತ್ತದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ತಮ್ಮಿಂದಾಗುವ ಸಹಾ ಯವನ್ನು ಈ ಒಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ರುತ್ತದೆ

ಪೂರ್ವಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫ ವರ್ಷ ವಯ ಸಾ ಯದ ಮಹಮ್ಮದೀಯನೋ ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಮೂ ಗನ್ನು ಕಡಿದು, ಮೂಗನ್ನೂ ಅಗಲು ಕಡಿಗಚ್ಚರಿಯನ್ನೂ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀರಿರುವ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಸಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಶನಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಇವಳ ಮೇಲಿನ ಕೆಜ್ಜೆನಿಂದ ಮೂಗನ್ನು ಕಡಿದು ವಿಸಾಡಿರುವೆನೆಂದಾಗಿ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟನು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಡತಿಯು ಮುಖದಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಸುತ್ತ ಒಂದು ಪೋಲೀಸಿನವನ ದೂರುಕೊಟ್ಟಳು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ತನಿಪಿಯು ನಡ ಯುತ್ತಿರುವುದು

ವಂಗ ವಿಜಯನೆಯು ದಿನಾಚರಣೆಯ ಚಳವಳನ ನ. ಬಂಗಾಳದ ಪತ್ರಗಳು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಎಂಬ ಪತ್ರವು ಈ ವರುಷ ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಜನರು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ ಒಂದುನೇಳ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಂಗ ಹಿಸಿರುವ ಈ ದಿನದ ವೃತ್ತಾಂತದ ಮೇಲೆಗೆ ೫೦೦೦ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ೫೦೦೦ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರೆಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹಾ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಪತಿ ಸಾ ವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಿರುವುದೆಂತ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಡೈಲಿ ಮಿರರ್ ಎಂಬ ಪತ್ರದ ಟೀಕೆಯು ಬೇರೆಯಾಗಿ ವುದು. ಕೇಳು ತರಗತಿಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪೊತ್ತಾದರೂ ಹೋಗದೆ ನಿಂತು ಆ ದಿನವನ್ನಾಚರಿಸಿರುವರೆಂತ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು. ರಾಜ ದ್ರೋಹಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷೆಸಡದು ಒಂದ ಲಕೆಟ್ ಹುಸ್ಸೆನ್ ಎಂಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಗೃಹಸ್ಥರು ವಂಗಭಂಗ ದಿನಾಚರಣೆ ಯ ಚಳವಳವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಟೀಕಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದವರು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದ ಕಠಿಣ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಯುಕ್ತಕಂಡ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೂ ಯಾ ಉತ್ಸವ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆ ದಿನವನ್ನು ಅವಮಾನದಿನವಾಗಿ ಆಚರಿಸದೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೇ ಎಂತ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ನಿರರ್ಥಕ ಮಾತುಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದರಿಂದ ನಿರತ ರಾಗುವರೆಂತ ಇವರು ವಂಗ ವಿಜಯನೆ ದಿನಸದ ಆಚರ ಣೆಯು ಕ್ರಮವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾತಿದ ಧಾರಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾ ರಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂತ ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿ ತಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಬಂಧಿವಾನರನ್ನೂ ಜೈಲರರುಗಳನ್ನೂ ಕಾವಲುಗಾರರನ್ನೂ 'ಸ್ವದೇಶಿ' ಚಳ ವಳದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೆನೆಂಬ ವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿಹೇಳಿದರು

ಪ್ರಕೃತ ಬಂಗಾಳ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕಿಟರಿಯವರ ಕೆಲಸದವರಿಯು ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ವಿಗೆ ರಜಾರಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂಬಿನ ಚರಿಸ್ಥಾನಿನಿಜ ಸಿನ ಕಮಿಶನರವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗುವರು ಆದರೆ ಬಂಗಾಳ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಕಾಯಂ ಜೊಪ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿ ಯಾ ರೆಂ ದಾಗಿ ಇಸ್ಟರ ವರೆಗೆ ತಿಳಿದುಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಹುಷ್ಯಾ ಫರ್ಲೊ ರಜೆಯು ಇದೇ ಬರುವ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ಗುಜಾರಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವ ಮಿಸ್ಟರ್ ಸ್ಟಿವನ್‌ಸನ್‌ಮೂರ್ ಎಂಬವ ರನ್ನು ಕಾಯಂ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವರಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ

ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ರುವ ಸುಮಾನವಂತ ಮೆ. ಜಿ. ಪೋಟ್ಟರ್‌ನ್ ಎಂಬವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕಪಟ್ಟ ಮಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ ರವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಇವರು ಇದೇ ಭರುವ ತಾ ೧೫ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರ್ಸಿಯಾ ಎಂಬ ಸ್ಥೀಪುರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹಿಂತಾಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಬರುವರು ಬಳು ಮಾನವಂತ ಜಿ ಪೋಟ್ಟರ್‌ನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಮುಂಬಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಕೆಲಸ ವನ್ನೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಮೆ. ಪೋಟ್ಟರ್‌ನ್‌ರವರ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಿ. ಪಿ. ಕ್ಲಿಫೆಲ್ ಎಂಬವರು ಪಂಜಾಬಿನ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಪಿ ಸಿ ರೆಡಿನ್ ಎಂಬವರ ರಜಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಅತಿವೇಕ ಮಳೆಯು ಪಿದ್ದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೂನೂರು ಮ ಟಾರ್‌ಮಿಮ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉದಕಮಂಡಲದಿಂದ ೭ನೇ ಮೈಲುಕಲ್ಲಿನ ಸಮೀಪ ನೆರೆ ಒಂದು ಒಂದು ಸಂಕವು ಜರಿದು ಹೋಗಿ ಜನಗಳ ಅನುದು ರಪ್ತು ಸಹ ನಿಂತುಹೋಗಿಯದೆ.

ನೀಲಗಿರಿ ರೈಲ್ವೇ ಲೈನಿನ ೯ನೇ ಮೈಲಿಗೂ ೧೦ನೇ ಮೈಲಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ರೈಲ್‌ಮಾರ್ಗವು ಜಗದುಹೋ ದ್ದರಿಂದ ಹೊರಟಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥೇಶನಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲು ಬಸ್ಸಿನ ಪಯಣವೆ ವಿಳಂಬ ಯಿತು

ಪ್ರೆಸಿಂಬ್ಯೆರಿಯನ್ ರಾಮವರ್ಮಯೂನಿಯನ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಮೆಂಬರರು ಎಂದಿನಂತೆ ತಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಜನ್ಮದಿನ ವನ್ನು ಳಕೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆಗೆ ಶುಮಾರು ೫ ಘಂಟೆ ೩೦ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕ್ಲಬ್ಬಿ ನಲ್ಲಿ ೧ಚರಿಸವರಾದರು. ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಮೆಂಬರರುಗಳೂ, ವಿ ವಾನರೂ, ಚೀವ್ ಜಡ್ಜರವರೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಹಾಜರಿ ದ್ದರು. ಕ್ಲಬ್ ಮಾಲಿಕರಾದ ದಿವಸ್ಥಳುಗಳವರೂ ಸೇರಿ ದಗಳನ್ನಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ಫಲಹಾರ, ಸಂಗೀತಗಳಿಂದ ಸಭೆ ರಿಸಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿಸ್ಟರ್. ಎಮ್. ಲಾಡೋ ಚಾ ಡೀರ್ ಎಮ್. ಎ. ಯವರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಶುಭೋತ್ಸೆ ಸೂಚಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವವ ರಾದರು.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಶುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲುಗಳ ದೂರವಿರುವ ವಾನಿಯಂಬಾಡಿ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೬ ಜನ ಕಾಲಾಹುಡುಗರ ಒಂದು ಪಂಗ್ಷಡವು ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಡಗೂಡಿ ಕೊಯಲಾಂಚಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳದ ಕತವನ್ನು ದೋಣಿಯಮೂಲಕ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳದ ಮದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲೆ ದೋಣಿಯು ಕೌಚಿ ದಿದ್ದು ೧೬ ಜನರು ಮುಳುಗಿ ನೀರಿನ ಪಾಲಾದರು ಉಪಾ ಧ್ಯಾಯನು ತಾನು ಆ ಸತ್ತುಹೋದ ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಏನ್ಯಾಗೆ ಮುಖತೋರಿಸಲೆಂದು ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ರುವನೆಂತೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು.—ಕಳೆದ ವಾರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು.

ಬೋಳಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತ ರ ಬ್ಬಿ ಪ್ರೊವಿಜಂಟರ ೫ ವರುಷದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ನುಗುವೂ ವರುಷದ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವೂ ಮಳೆನೀರು ನಿಂತ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೊಂಡದ ಸಮೀಪ ಕಪ್ಪೆ ಆಡುತ್ತಾ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡವು. ಈ ವರ್ತಮಾನವು ಸದರಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆ ಹೊಂಡದ ಸಮೀಪವೇ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗು ವಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಬಂತು.

ಕೆಲವು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೊರ್ನಲ್ ಬಾಯಿ ಎಂಬ್ಲಗ್ ಪೈದಿದ್ದ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸು ಆದರ ಮುಂಬಿನ ರಾಣ್ಯಕ್ಕೆನೇ ವೈಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟರುತ್ತದೆ.

ಕುಂದಾಪ್ಪರ ಡಿವಿಜನಿನ ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರ ರಾದ ಎಫ್ ಆರ್ ಹೆಮಿಂಗವೇ ಥೋರೆಗಳವರು ಇದೇ ದಿನ ಹಡ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ ಜಡ್ಜರವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳವನಾದರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಆರ್. ಎ. ಗ್ರೇಹೇಮ್ ಥೋರೆಗಳವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೬ಕ್ಕೆ ಗುರುಪುರ ಮೂರ ದಿವ್ರೆ ಅತ್ತಕಡೆ ಸರ್ಕಿಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವರಾಗಿ ಕೇಳ ತ್ತೇವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಇದೇ ದಿನ ಮುಲ್ಕಿ ಅತ್ತಕಡೆ ಸರ್ಕಿಟು ಬೇಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಡ್ರೆಡ್ ಮೆಮೋರಿ ಯಲ್ ಪಂಚಿಗೋಸ್ಕರ ಜಾಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಸುವನೆ ನೆರೆದಿರಲಿಕ್ಕೆರುವ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನ ಲಂಕರಿಸುವಂತಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಮದ್ಯಾನ್ಹದಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಟ್ ಇನ್ಸ ಪೆಕ್ ರ್ ಜನರಲರವರು ಮೈಲ್ ಟ್ರೈಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿ ರುತ್ತಾರೆ

ಗಾರ್ಡ್ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಆಯು ರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಯುರ್ವೇದ ಪ್ರವೀಣ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದ ರಾ. ಯಾ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಇವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಮ್ಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸದ್ಯರು ಈ ವರ್ಷ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ. 31ರಲ್ಲಿ ನಡದ ಕಾನ್ವಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಭೂಷಣ ಮತ್ತು ಎ. ಕೆ. ಎ. ಸಿ. (Associate of the Sri K. P. A. College) ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಟೌನ್ ಮೀಬಿಸ್ಟೇಟರಾದ ಮ।।ರಾ। ಎಮ್. ಎಮ್. ಕಾಸ್ತಲಿನೊರವರು ಪೆನ್ಶನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವರೆ ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬರುವ ೧೯೧೯ನೆ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿಯಿಂದ ಒಂದು ವರುಷದ ವರೇಗೆ ಕೆಲಸ ಸೋತುಮಂಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ

ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಪಿರೆನ್ ಎನ್ ಪಿ ಯವರನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಷೊಪರನ್ನಾಗಿ ಪೊಕ್ಕೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪೊ ಪಸಂಪೆಯಿಂದ ರೀಮನ ಪತ್ರವು ಕಳದ ಅದಿತ್ಯವಾರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿದ್ದಾಗಿದೆ ಅವರು ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಿಷೊಪರ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋದರು ಮೊದ ಬಿಷೊಪರ ಪೊಕ್ಕೂರು ಸಂಬಂಧವಾದ ಉತ್ಸವವು ಬೇಗನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಕೆಥೀಡ್ರಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವದು ವಿಕಾರ್ ಜನರಲ್‌ರಾಗಿದ್ದ ರೆವರೆಂಡ್ ಮದರ್ ಫ್ರಕೆಟ್ಟಿಯವರು ಕೊಲೇಜಿನ ರೆಕ್ಟರರಾಗಿಯೂ ನಮೊದ ಫಾದರ್ ಸ್ಟ್ಯಾ ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ತುಲಾ ವೃಷ್ಟಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೃಷ್ಟಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಯಾರಂಫಿನ ರಾತ್ರಿವರೆಗೂ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಮೂರು ವಾರ ಕಾಲ ಇದರೊಂದಿಗೆ ತುಂತುರು ಮಳೆಯನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಪಂಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಡಲೆಕಾಳುಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಜಲಭೀತಿಯಿಂದಿರುವಂತೆ ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ನಾಲ್ಕು ಭಿಂಗಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೇವಿಗಾಗಿ ಗವು ತೊಡಗಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಎಸ್ಮೂರಾ ರೋಗಕ್ಕೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿದವು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗೋವೈದ್ಯರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವರು ವೆಚ್ಚಿಯಿಂದ ರೋಗ ತಡೆಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಂತ್ರಿಗೆ ಇಳಿದಿರುವ ಸಂಭವವಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

ಈ ವರ್ಷ ಅಧಿಕ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತವ ದಿಂದ ಸಮಾಜಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಪೆತ್ತಿನಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳುಂಟಾಗಿದೆಯೂ. ಈಚೀಚೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ವಿಪರೀತ ಕ್ರಯವು ಮೊದಲಾದ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕಿಕ್ಕದೆ ಇರುವಂತಿರಲೂ ವಿಪರೀತ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸುವ ಈ ಊರಿನ ನಿವಾಸಿಕರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಮುಖಾಂತರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕಚ್ಚಗಯ ತಿಪ್ಪೋ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರು ಜನರ ಅನುಕೂಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಬರದು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿನ್ನೆ-ಗಿನೇ ತಾರೀಕಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಂಗ್ಲಿ ಇಲಾಖಾ ರೇಂಜ ಆಫೀಸು ಹೊಸತಾಗಿ ತೆರೆದಿರುವದು. ಈ ಆಫೀಸು ಕಬ್ಬೋ ಣವು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮ।। ರಾ।। ಚೆಂದಾವರ ಕಣ್ಣಾಚಿರಾಯರು ಬಾಬ್ತು ಖಾಲಿ ಇರುವ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ ರೇಂಜರರು ಮಿಸ್ಟರ್ ಖುಲಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪುತ್ತೂರು ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕು ತಹಶೀಲದಾರರಾದ ಮೆ ಎ ಎಮ್. ಫೆರ್ನಾಂದಿಸರವರು ೨ ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಮೇಲೆತೋದರಿಂದ ಇವರ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಮ ರಾ. ರಾ ರಾಮವರ್ಮ ರಾಜರವರು ತಾ ೧೫ಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ತ್ರಾರ ಮ. ರಾ. ರಾ ಎಮ್ ಲಕುಮಣ ರಾಯರವರು ೧ ತಿಂಗಳ ರಜೆ ಪಡಕೊಂಡ ದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ ತಾ 29ಲು ರಾ ವೆಂಕಟ್ರಮಣಾಚಾರ್ಯರವರು ನಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಜಿಸ್ಟ್ರಾನಾ ತನಪಿಗೆ ಬಂದ ಎ ಡಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ಮ. ರಾ. ರಾ ರಾಡಿ ರಾಮರಾಜುರವರು ತನಪಿ ತೀರಿಸಿ ಕೊಂಡು ತಾ ೨೦ಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂತೆಳಿದರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮಾಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೆತ್ರದಲ್ಲಿ ನವಂಬರ 21ನೆ ಮಿಂಗಳ ದರಿಂದ 1ನೆ ವರೆಗೆ ಆಗುವ ದೀಪೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಉಪ್ಪಂಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ನವಂಬರ ತಾ. 21ನೆಯಿಂದರಂಭಿಸಿ 1ನೆ ವರೆಗೆ ನಡಿಯುವ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಜಾತ್ರೆ ಸಮಯ ಜೊಂಪಿಯಿ, ಪೈಕೂರ, ಸುತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸೊಂಕು ತಗಿದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬರುವ ಜನರನ್ನು ಬರದಿರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೆಂತ ಸಿಂದನೆ ಇರುವದು

ಒಂಟ್ವಾಳ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಮಿ. ಪಿ ಎಂ. ಬ್ರೆಸ್ಟ್‌ವೈಟ್ ದೊರೆಯವರು ಇದೇ ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೮ಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಿ.ಸಲ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ನ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ಈ ಸಾಲಿನ ಕೈವಾಡಗಳನ್ನು ಸಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಲು ಹಿಡಿಯಲಿರುವರಾದರು.

ಉಡುಪಿ ಈ ವರದ್ದಿ ಹೊಲು ಜೊತ್ತಿನ್ನು ಮಿಲು ಕಾದರೂ ರಾತ್ರಿಯುದ್ದಿ ಕಿಸ್ಸು ಮಿಂಚುಗಂಡ ಮಳೆಯು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಉದ್ದು, ಹುರುಳಿ ವೆಂದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣಪಲ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಕೂಡಾ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಂಡುಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಳಿತವಾಗಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆಯು ಈ ಸುಗ್ಗಿಯ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಕೂಡಾ ಯಾವುದಿಲ್ಲದೆ ತಿರಿಗಿ ಚಡಾವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಯದೆ

ಕಳದ ತಾ ೨೧ಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಲ್ಲವರ ಜಾತಿಯ ಪೀರ ಕೆ ಡಿ ಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಇಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಾಣಿಸಿದ್ದರು ಆತನು ಅದೇ ರಾತ್ರೆ ತನ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿರುಪಿ ಕಟ್ಟಿಕೆಯ ಸರಳಿಗೆ ನೇಣು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಸ್ವಘಾತ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ ನಡಿಯುವಾಗ ಪಹರೆಯು ಹೋಗಿಸಿನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು "ಎಬ್ಬಸ ಮಾಬೀಪ ಮಾಮರ್" ಎಂಬಂತೆ ಈ ಕೆ. ಡಿಯು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಜನರಿಗೆ ಉಪದ್ರವಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಸತ್ತ ಮೇಲೆಯೂ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ.

ಮ. ರಾ ನೆರಿಯದ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೆಬ್ಬಾರರು ಸೋದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದ ಚಲೋ ಹೆಣ್ಣಾನೆಯನ್ನು ಕಳದ ತಾ. 23ಲ್ಲಾ ದಿರುದಾವಳಿಗಗಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿರುವರು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಉಡುಪಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಡಾನೆಗಳು, ಶ್ರೀಪಾದರ ಮಠಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಡಾನೆಗಳು, ಫಲಿಮಾರು ಮಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾನೆ, ಪೇಜಾವರ ಮಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಡಾನೆ, ಸೋದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಾನೆ, ಈ ರೀತಿ ಈಗಾಗಲೆ ಮಠಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಆನೆಗಳಿರುವವು ಇವುಗಳ ಪೋಷಣೆಗೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಕ್ರಯ ವಿನಾ ತಿಂಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುವದಂತೆ. ವರುಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆನೆಗಳಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ!!

ಕಳೆದ ನರಕ ಚತುರ್ದಶೀ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಕೆಲವರು ಸೋಮವಾರವೂ ಕೆಲವರು ಮಂಗಳವಾರವೂ ಕೆಲವರು ಆ ಎರಡು ದಿವಸವೂ ಆಚರಿಸಿದರು. ದಿನತ್ರಯ ಜಯಂತಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಷ್ಣು ವೃತಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರವೂ, ವಿಕ್ಕ ವೃತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೃಕ್‌ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರಕಾರವೂ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂತ ಕೃಷ್ಣಾಚಾರ ಸ್ಮೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಮವಾರ ಅಂದರೆ ಧಾನುವಾರ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತೈಲಾಭ್ಯಂಜನವೆಂತ ಇರುತ್ತಾ, ಉಡುಪಿ ಮಠದವರು ಸಾತ್ವ ಮಂಗಳವಾರ ದಿವಸ ಆಚರಿಸಲಕ್ಕೂ ಉಡುಪಿ ವಂತಾರರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇರುವದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯದು.

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ಅಮ್ಮಿಂಬಳ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈಗಳವರ
ವೆ ಮೋರಿಯಲ್ ವಂಡಿವ ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲಿ ವಿವರ.

ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯ ವಂತಿಗೆ ವಸೂಲಿ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಜುಮ್ಲಾ ರೂ 4487—8—0 ಪೈಕಿ "ಒಬ್ಬ ಹಿತೈಷಿಕರು ರೂ 25—0—0 ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ರೂ. 1|1|0 ರ ಸುಬೇರಿ ಬಾಬುರಾಯರು ರೂ. 10-ಈ ತುರೂಪಾಯಿ 136ನ್ನು ವಿಸ್ಮರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೊತ್ತ ಲಗಿಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಸದರಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲಿ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದು ನಿಯಿಲ್ಲ ಈ ವರೆಗೆ ವಾಗ್ದತ್ತ ಮಾಡಿರುವ ಜುಮ್ಲಾ ರೂ. 16367—4-0.

ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯ ವಸೂಲಿ ಜುಮ್ಲಾ ರೂ. 1351—8—0

ಮ ರಾ ರಾ ಸಾವಕಾರ ಮಂಜೇಶ್ವರ
ವೈಕುಂಠ ಬಕ್ಕರು (ಆಂಧ್ರ) 250—0—0.
ಜುಮ್ಲಾ 4601—8—0.

ಲಾಭ! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ನಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ 1ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೂಲ್‌ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. 8 0-0ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂ 0—10-0-

ಎಂ ಟಿ ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಜೀಸಸ್ಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ಠಾಮ್)

ಕೊಳೂರು ಮಸ್ತಿ ಅಕ್ಕಿ	...	5—4—0
ಗುಡ್ಡು ಮಸ್ತಿ ,,	... .	4-11—0
ಮುಸ್ತಿ ದುಮ್ಮ ,,	... .	4-12—0
ವಕ್ಲ ಸುಗ್ಗಿ ,,	. ... ..	4—9—0
ಸುಗ್ಗಿ ದುಮ್ಮ ,,	... ...	4—4—0
ಮುಸ್ತಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ,,	.. ..	5-11—0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಗೋಣಿ	... ...	7-12—0
ಕುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ 2ರ	...	4-12—0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	... ...	3-10—0
ಖೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	... ...	...110—0—0
ಖೊಬ್ರಿ ಎಣ್ಣೆ ಮಣ್ಣ	... ...	7—8—0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	... ...	...220—0—0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	... ...	...125—0—0
ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	... ...	... 80—0—0
ಕರಿ ಗೋಟು	... ...	... 60—0—0

ಕಾಮುಕಾಸ್ತ್ರ

ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವುವು!!

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಕಳ್ಳುಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು.

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು. (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು (೬) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಒಲವಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಒಂಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦.

ಅತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೨೫ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು.

ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

ನೋಟೀಸು.

ಕುಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಮಿಗ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಪಟ್ಟ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವ ದೊಡ್ಡದಾದ ವೇಷಪಟ್ಟವಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ೩ ಯಾ ೪ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ೨ ಗೈ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ನಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂಗಡಿಯವರು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಧಾರಣೆಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ ಸಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಮರ್ಪಣೆ ಬ್ಯೆ ಬಾಳತಕ್ಕಾ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಒಲ್ಲಾಳ ರಾಯನ ರೇವೆ ಬ್ಯೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ಪತ್ತಿ, ಸಾಸಿವೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಆದಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಹುಕಾರ್ ವೆಂಕಟೇ ರಾಮಯ್ಯಗಳವರ ಮಗ ವೆಂಕಟೇಶ ಪೈಗಳವರಿಂದಲೂ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಪರಿಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ಮಾಜಿ ದಾಮೋದರ ಪೈಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸರ್ವ ಜನರು ಸ್ವಾಮಿ ದರುಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಾಗ್ಯೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದಲೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ,
ತಾರೀಕು 30—10—10.

B Bhoja Rau
Manager Subramanya Temple.

ಮಂಗಳೂರು

ಚಲೋ ನಶ್ಯ ಪುಡಿ.

ತೊಲೆ ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧—೦. ಸೇರು ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦

ಸುಗಂಧ ನಾಸಿಕ ಚೂರ್ಣ ತಲೆಪಾಸಿಗೂ ಶೀತಕ್ಕೂ ತಿರೋಭಾ ರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೇದು ತೊಲೆ ಒಕ್ಕೆ ೦—೪—೦ ಸೇರು ಒಕ್ಕೆ ರೂ. ೫—೦—೦.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ- ಮೂಲಕವೂ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಸ್ಟೆಂಪುಲ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕವೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

ಕಾವೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ,
ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರ,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಉಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದಲೇ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯ! ಸುಲಭ ಕ್ರಯ!!

ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ. ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಧಾರಣೆಗೇ ಚಿಕರಿ

"ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಪೇಟಂಟ್ ಲೀವರ್ ಜ್ಯುವೆಲ್ಡ್" ವಾಚ್.

ಇದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿತರಹೆವಾ

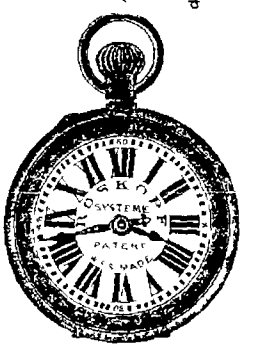

ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವದಾಗಿಯೂ, ಕಾಲವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಯಾಗಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇದ್ದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಗಲು ಸಹಾ ಕೆತ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇತರ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ತರದ್ದವುಗಳನ್ನು ರೂ. 3-8-0 ರೂ 4-8-0. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರು. ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದು. ಎರಡು (೨) ವರುಷ ಗಳು ಗ್ಯಾರೆಂಟಿ.

ಕ್ರಯ ರೂ 2-೪ ೦ ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ರೂ. ೦ ೪ ೦.

ಪಠಿಯೂರದ ಸರಫಣಿ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕವ್ವಾಗದಂತೆಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಕ್ರಯ 0-೪-0 ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು 0 4-0.

ವಿಳಾಸ —ಟಿ ಪಿ. ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಡು ಕಂಪೆನಿ,
ಸಾಮುಕಾರ ಪೇಟೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮೈಸೂರು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು.

ಆಟರ್ ಆಫ್ ರೋಜಸ್ ಒಕ್ಕೆ	೬—೦—೦	ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಆಫ್ ಒಕ್ಕೆ		೨—೦—೦	
ಕಸ್ತೂರಿ ಪತ್ತಿ	೩.	೪—೦—೦	B ಆಫ್ ೩		೧—೦—೦
ಫೂಲ್ ಪತ್ತಿ	೩.	೧—೮—೦	ಕಸ್ತೂರಿ ಸೆಟ್ ೩.		೪—೦—೦
ಗುಲಾಬ ಪತ್ತಿ	೩	೧—೪—೦	ಲವಂಗ ಪತ್ತಿ		೧—೦—೦
A ಫ್ಲವರ್ ಪತ್ತಿ	೩	೦—೧೨—೦	ಕೇವರ ಪತ್ತಿ		೦—೮—೦
B ಫ್ಲವರ್ ಪತ್ತಿ	೩.	೦—೧೦—೦	ಎಸೆನ್ಸ್ ಇನ್ ಕ್ರಿಸ್ಟಲ್ ಬಾಟಲಿಗೆ		—೮—೦
ಮಸಾಲಾ ಪತ್ತಿ	೩	೦—೮—೦	ತಾಂಬೂಲದ ಪತ್ತಿ	೩.	೦—೪—೦

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಅತ್ತರ್, ನಾಸಿಕ ಚೂರ್ಣ, ಟೂತ್ ಪೌಡರ್ ಪಿಕ್ಕಾ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಚಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಎಸ್. ಎಮ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್,
ತೇರ್‌ಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಒಡೋನಾ.

ಇದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬಾಧಿಸುವ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿ ಯಾಗಿದೆ. ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದೆನೇ ಹಲ್ಲುನೋವು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಕೆಲವುಸಾರಿ ದಂತ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಹಲ್ಲು ನೋವನ್ನು ಈ ಒಡೋನಾ ಎಂಬದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಅತಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಟಿನ್ ಒಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೩ ರೂ.

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪೈನ್ ಬಾಮ್.

ಇದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ತಲೆತಿಡಿತ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ದುಸ್ತರವಾದ ರೋಗಗಳು ಸಹಾ ಗುಣವಾಗುವವು.

ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಹರಿವಾತ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಸೊಂಟ ನೋವು, ಗಂಟುನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಳುಕು, ನೆಗಡಿ, ಕಫ ವಾತ, ಶ್ವಾಸವಾತ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಜಜ್ಜಿದ ಗಾಯ, ಕುತ್ತಿಗೆ ನೋವು, ರಾಜಕುರು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಪರಮೌಷಧಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕ ೧೦ ಆಣೆ

ಮದ್ರಾಸ್ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋಲ್ ವಿಜಂಟರು:—

ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಲ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ.
ಸರ್ಜಿಷ್ಟ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವನೌಷಧಗಳು

ಗ್ಲೈ ಕುಂತಳಾವಂದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ. ೧೦ ಆಣೆ,

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿವು ಬಿಂದು ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೩. **ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ.** ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಬಕವೂ ಸ್ವಪ್ನಂನಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೪. **ಪಂಡಜೀರಕ ವಾಕ.** ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೬ರೂ

೫. **ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ.** ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಮೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಪ್ರಪ್ಟಿಕವಾಗಿದೆ ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೬. **ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ.** ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ. ೮ ಆಣೆ

೭. **ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ** ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೊಗಸಾದ ಹಲ್ಲು ಪುಡಿ. ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿಯದೆ. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಸುಲಭವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ — ಬಿ. ಎಮ್ ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,

ವೆಪೆರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮದರಾಸು.

೯. **ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ.** ಡಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುರ್ಗುಬ್ಬಸ, ಕಫ, ಕ್ಷಯುಗಳ ಪರಮ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ. ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ಮದ್ಯವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾಮ್. ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೀಗು, ವಾತಭಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೬ ಆಣೆ

೧೩. **ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು.** ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಲೇಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೪ ಆಣೆ.

೧೪ ಸವ್ವೀರಾಂಜವ (ಸುರುಮಾ). ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ.

೧೫. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ. ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ಗುಮಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು; ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು. ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ.

☞ ಮೇಲಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗು ನೋಡಿರಿ. ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು

B. M. Nath & Co, *Ayurvedic Chemists*,
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಖ್ಯಾತವಟ್ಟ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಡಾಕ್ಟರರಿಂದಲೂ, ಇಂಜನಿಯರರಿಂದಲೂ, ಪರೀಕ್ಷೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂದ —ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲಸೋವು, ತಲಶಿಡಿತ, ಉಳುಕ್ಕು ನೋಳುಕಡತ, ಜಖಮು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟದ ನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಆನೆಗಾಲು, ಶೀತ, ಜಜ್ಜಿರ

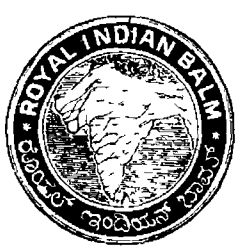

ಸಾಯ, ಉತ್ತಿಪಾಯ ಪಸುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವ್ಯಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮೂರು ರೂ ಸಾಮಿ ಪೊಡದ ತರಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಎಲ್ಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್ ಗ್ಲಾಸು ಇನಾಮಾಗಿ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಂ ಎಲ್ಲಾ ಔಷದಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು.

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷದ ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಒರುವದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦—೫—೦.

ವಿಳಾಸ.— ಮನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು:— ಪರ್ಲ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು.

ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ. —

ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.

ಬಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಜಂಟರು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪಂಡಿತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂಧುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು. ಜಬುಮ್, ಉಳುಕು, ಭಾಯುಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವವು. ಡಬ್ಬಿ ೧ರ ಕ್ರಯ 0—8—0:

ಆರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೮—8—0. ಪೈ.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿ ಪಿ. ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ **ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರು,**

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಗಾಂಧಿ ರಸ್ತೆ, **ಮಂಗಳೂರು, ಡಿ. ಕ.**

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ, ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ ರೂ. 0—8—0 ವಿ. ಪಿ. 0—4—0

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ. ಪಿ 0—4—0.

ಇದು ವಿನಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ವಿಳಾಸ:— ಧನಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ.

ಕುಂಭಕೋಣಂ

ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿದ್ದ ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
ನು ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗು
ತದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟವ್ವಾಲು ಹಾಸಲು ಫ್ರೀ ಆಗಿ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡಿಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಪ್ಪರ ಪೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲಾಬ್ಲೇಕ್ ರಾಯಿಯ ಪುಡಿ
ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ್ದು

ಒಂದು ಪೊಟ್ಣಕ್ಕೆ 4 ಸೈ

ಈ ಶಾಯಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸೀಸೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದೊಡನೆ ಅತೀ ಕಪ್ಪಾದ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಬರೆದ ಲೇಖಕರ ಪೆನ್ನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುದು. ಪೆನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು ಪಚ್ಚೆ, ಧೂಮ್ರವರ್ಣ ಇವೇ ಮೊದ ಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ವತಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಟೋರ್ಮ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟವ್ವಾಲು ಹಾಸಲು ವಿನಹಾ ರೂ ೧—೪—೦

ಟಿ ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಎಂಡ್ ಕೊ
12 ಜಿಮ್ಕಿ ಸಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯವ್ಹಾರ ನಂಪು ಉತ್ತರ ವದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾವಹಾರಸ್ತರಿಗೆ ಹೆಪ್ಪಿನ ಪರಿಚಿತಿಯಿಳ್ಳದ್ದಾಗಿರು ತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪಿಮಿಗಿನ ಮೂಲಕ ರವ ನಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇ ಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ನಮೋತ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲಸಗಾಲ ಮುಂಬಯಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬೀಟು ಬಟ್ಟೆ ಪಕೋಟಿಂಗ್, ಸ್ಟೋರನರಿ, ಕಟ್ಲೆರಿ, ಗ್ಲಾಸ ವೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಮಿತವಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಪ್ಲೇನೆಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ದುಮಿಂಗಿಯೂ ತಿಲ್ಲವೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆ ಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾದೀತು

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ

ನೀವು ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಅತ್ತರುಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ, ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಳ ಸಹಾ ದೊರಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವಿವು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಇವನ್ನು ಕೆಟಲ್ಲಾಗ್ ಉಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಲಕ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಲೆ ಜನರ ಸೌಕರ್ಯದ

ಲೈಫ್ ಅಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು. ನಿಕಾಲಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು
ಟ್ರಸ್ಟೀ— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಳ್ಪಿದ್ದಾಗಿರುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗಿನ ಪೊಲಬಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳ ನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಕೊಳ್ಳಿ

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾದೀತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಏಜಂಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕನ್ನಡ

ಒಹುಮಾನ! ಒಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NiDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಸೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓವನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾ ಸ್ಕೋವ್ ಕೀಲೆಸ್ ವಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯು ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಹಿಡಿಯುವ ಮೇಲೆ ಬೂದು ನಿಲ್ಲದು ಬರೆಯುವಾಗ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಆರಿದೊಡನೆ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ಆಣೆ ಪೆಟ್ಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧದಂತ ಕಾತಿ ಸಾಬ್ಪು ೧, ಸೆಜ್ಜೆದನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವರಿಗೆ ಚಿನ್ನದೆಲೆಯ ಸ್ಪೆಲ್ ಡಜನ್ ೧, ೧ ಪಾವು ಪೆಟ್ಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಉತ್ತರುವಾದ ಬಾಯಿಸ್ ೧, ೨ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಿಡ್ಡಿಸುವ ಕೊಂಡು ಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಾಲ್ ಪೆಟ್ಣಿಗೆ ೧, ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಪೆನ್ನಿಗೆ ಕ್ಲಿಪ್ಪರ್ ಕೀಲೆಸ್ ಕಪ್ಪೆ ವಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಪ್ಲೇಗ್ ಸೂತ

ಪ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ಪೆನ್ನಿಗೆ ಬಾಟಲಿಗೆ ಆಣೆ ೧ ಸಣ್ಣದಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪ ಶಾಯಿಯ ಗುಳಿಗೆ ಕಾರ್ಡ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜು ಪೈಕಿಲ್

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು
ಅಥವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ ಕ)

ಸರ್ವರೂ ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ವ್ಯಾಪಾದಿಕ ಗ್ರಂಥ

ಶ್ರೀ ಶಿವಲೀಲಾಮೃತವು.

ಬಿ ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೧೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಳ್ಳದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಪದಮ್ಮ ದಿವ್ಯಾಕ್ಷದೀಪ ಪ್ರದೋಷವ್ರತ ಶಿವಪೂಜಾ ಗೋಕರ್ಣಮಹಿಮೆ, ವ್ಯಾಧ–ಹರಿಣಿಗಳ ಕಥೆ, ದಾಕ್ಷಾರ್ಪ ಮಿತ್ರಸಹ, ಸುಮಿತ್ರೆ, ಮಿಮರ್ಶನ ಚಂದ್ರಸೇನ, ಸತ್ಯರಥ, ಧರ್ಮ ಗುಪ್ತ ಚಿತ್ರವರ್ಮ ಸಿಮಂತಿನಿ, ಸುಮೇಧ, ಸೋಮವಂತ, ಪಿಂಗಲೆ, ಭದ್ರಾಯು, ಕಾರದೆ, ಬಭ್ರುಸೇನ, ಕುಕ್ಕುಟ–ಮರ್ಕಟ ಬಹುಲೆಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ದಸ್ಯಾಸುರ, ತ್ರಿಪುರ, ತಾರಕರ ಸಂಹಾರ, ರಕ್ಷವಧೆ ಶಿವಗಿರಿಜೆಯರ ಪಗಡೆಯಾಟ, ಶ್ರಿಯಾಳ ಚರಿತ್ರೆ ಸಹಿತ ವರ್ಣಿಸಿಯದೆ

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ. ಆಂಚೆವೆಚ್ಚ 2 ಆಣೆ. ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಸಾಮಾನು ವಡಕೊಂಡವರು ಗುರ್ತಾದೊಡನೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಿಳ್ಕುವುದು. ಇದನ್ನು ಪಡೆ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ "ಭಕ್ತಿಮಹಿಮೆ" ಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ 16 ಆಣೆ ದೊರಕುವುದು. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು

POCKET DIARIES

FOR 1911.

1911ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು.

ವಕೀಲರಿಗೂ, ವಕೀಲರ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡಿರುವವು.

ಸೋಟು ಬೂಕು ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೮—೦

ಸಣ್ಣ ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೪—೦

ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವ ಇತರರಿಗೆ ಬ್ಯೂಕ್ ಕಮಿಷನ್ ಸೊರಕುವದು.

ಆಪೇಕ್ಷಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಲಿ.

ವಿಳಾಸ —

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್,

ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇತ್ತಕಡೆ ಲಕಕೊಡಿ!

ನಮ್ಮ

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಸ್ಟಿಫ್‌ಕವರ್	ಹಾಫ್‌ಬೈಂಡ್	ಫುಲ್‌ಬೈಂಡ್
(ಪಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಳಿಗೆ ಕೆಂಪು)	(ಪಕ್ಕದ ಮಾತ್ರ ಬೆನ್ನು ಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಚರ್ಮ)	(ಪೂರ್ಣ ಚರ್ಮ.)

ಈ ಮೂರು ವಿವಿಧ ವಿಧದ ಬೈಂಡಿನ ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೬ × ೪½, ೩ × ೫½, ೪½ × ೬ 6 × 4 ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಾವುಕಾರ, ಅಂಗಡಿಗಾರ, ವ್ಯಾಪಾರಿ ವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು

ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದು

ಬಳಕೆ ಸಮಯದ ಮಳೆಗೆ ಹಾಳಾಗದ ಫುಲ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ಕಾಗದದಿಂದಲೇ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

ಇದೇ ಕಾಗದದ ಗಂಟು ಇಲ್ಲಾ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ತಯ್ಯಾರಿರುವವು

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವ

ಸಾವುಕಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ:—

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತಲಾಗೆ ತರಿಸಿದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಜಾಲ, ಚರ್ಮ, ಕೆಲಿಕೊ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಬ್ಬರ್ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು.

ನಮ್ಮ ದರಗಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಬರಕೊಳ್ಳಿ ಮೆನೇಜರ್,

ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ

ಕೋರ್ಟು ಫೋರ್ಮು, ವಿವಾಹ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ಬಿಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾ ಇತರ ನಮೂನೆಯ ಫೋರ್ಮುಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು

ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಡು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿರ್ನಾಮೆಗಳು ವ ರಿಬ್ಬನ್‌ಗಳಿದ್ದು 'ರೂಲಿಂಗ್' ಯಾ ಗೀಟು ಹಾಕುವುದು.

ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗ್ಗವಾದ ದರದಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು.

ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ವಿಳಾಸ:—

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಂಗಳೂರು

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1 4 0 ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಗೂ ಪೇರಿದರೂ. 2-10

ಪುಸ್ತಕ 4 ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 11ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ನವಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 45

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೀನೆಹಾಗಿ ಮುಲಾಮು ಇದರಿಂಗ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಕಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗ ವಾಯು, ಸೊಂಟನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಬರು, ಉಳುಕು, ಥಾಮು, ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವದು ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು ನಾಗಪುರ ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು 9 ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಖಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು ನೂರುಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು 6 ಆಣೆ ಗಾ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ದಂತಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ಮಂಜನವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿಬರುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು 4 ಆಣೆ.

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪುಣಂತರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆಮೆಯಿಸ ಕೊಕೊ, ಲೆಸಿತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷದಗಳಿವೆ ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ 1

ಸುಂದರ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲ್ಲುಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ

ಮಿಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಎಡ್ರೆಸ್ಸು:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ.

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕುಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ "ಶ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ"

(ಹಲ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟ — ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು ೫೬೦)

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಈಗ ಮೂರನೇ ಸಲ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಯಾವ ಲೋಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನೂತನವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಮೇಲು ಪ್ರತಿ ಗಿಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ ೨—೦—೦

ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿ ,, ರೂ ೩—೦—೦

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಗೃಹಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ಕ್ಕಾರ ಸರು, ಮುದುಕರು ಹುಡುಗರು ಕುಸುಗಿಯರು ವೀಡಿಸಿಮ್ಮತವಾದ ಮತಾಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಆಸ್ತಿಕರಾಗಿ ರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಡಬೇಕು.

ಎಸ್. ರಾಮಾಚಾರ್ಯ,

೪೫ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕುಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು

ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪದ್ಮಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತಾರೆ

ಶ್ರೀ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆದು

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಯುಕ್ತವಾದುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಆತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು ೭ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆಗಳು

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೆನ್, ಎಲ್ ಎಮ್. ಎ.

216 ಕಾರನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬೀದಿ. ಕಲ್ಕತ್ತೆ

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ "ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಜಂಟರು —ಎಲ್ ಎ ಫೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕೊ,

ಅಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿಜಂಟರು:—ಮ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು

ಉರ್ವ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯವರ ಅರ್ಥ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮೃದುಮಧುರ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ, ಧರ್ಮನೀತಿ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ರಸಭರಿತವಾದ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿನ ಸವಿಯು ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ರೂ 0—10—0

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ಕ್ಷಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಕಟ್ಟು, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ತಾತ್ಪರ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೊದಲನೆ ಸಲ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಬೆಲೆ 1—0—0

ಮುಕುಂದನವಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಹೆಚ್ಚು ಪಾಠಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ ಅನ್ವಯ ವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸೇರಿ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ — ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಲೈಬ್ರೀರಿ,

ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸುಲಭ

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರ್ಬಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿರುವ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ನುಣ್ಣಗಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ

1ನೇ ನಂ ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0 ಬಾಲ್ ಮಿ ೧ಕ್ಕೆ 1—0—0

2 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 3—1—0 , 1ಕ್ಕೆ 1—4—0

3 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4—0—0 , 1ಕ್ಕೆ 1—8—0

4 ,, ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 4 12—0 1ಕ್ಕೆ 1 10—0

5 ,, ,, 1ಕ್ಕೆ 5 12—0 1ಕ್ಕೆ 2 0—0

ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಇವ್ಯಾ ಟ್ಯೂಬ್‌ಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1-4 0 1 8 0 1 12 0 2—4—0, 2—8—0 3 0—0 4—8—0 4— —0

ಛಳಿಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವಾಗಿಯೂ ಕೈ ಕೆಲಸದವರಿಗೆ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಬರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಉಲನ್ ರಗ್ಗ್

ಸೈಜು 60 100 0— 110

K ನಂಬ್ರ 6—8—0 7— 1 1

R ನಂಬ್ರ 8-12 0 —8—1

S ನಂಬ್ರ 12—8—0 13 8—

T ನಂಬ್ರ 13—8 0 14 8—1

U ನಂಬ್ರ 16—8—1 18— 1

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ನೇವಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಚಿತ್ರದ ಫ್ಲಿ (ಲೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿದಾರಿ) ಒಂಟೇ ಕೂದಲು ರಗ್ಗ್

A ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12—14—0 60 x 90

E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 16—10—0 60 x 90

,, ,, 17—0—0, 60 x 90 ಬಹಳ ನಯವಾದುದು

F ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0, 60 x 90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ ಸಾಂಬಾರಿ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಡಿಕ್ಕಾಪಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟೀ ಪ್ಲೇಟುಗಳು, ಸೈಲ್ವೆ ಕೂಜಾಗಳು, ತಟ್ಟೆಗಳು ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಹ ಪಳಪಳವಾಗಿವೆ

ಅವಲ್ ಪ್ರಮಾಣ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0

ದುಯಂ ,, ,, ,, 1—7—0

ಸಾಧಾರಣ ,, ,, ,, 1—4—0

ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 11ನೇ ನವೆಂಬರ 1910 ಕ್ರಿ.ಶ್ರೀ.

ಬರುವ ವರುಷದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು

೧೯೧೧ನೇ ವರುಷದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿಕರೆಲ್ಲರ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ನಡಿಯುವುದಾಗಿ ವಾಚಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಜನಪದದ ಸಾನಿಧ್ಯಿಯನ್ನು ನಾನಾ ಬಗ್ಗಲ್ಲಿ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಕಾಲ್ಕ್ಕೆ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸರಣೆಯ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯೆಯು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಬ್ಬಿರುವುದು ವೃತ್ತಿಹೀನರು ಎಷ್ಟಿನವರು, ಇತ್ತಲಾ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರ ಉದರಪೋಷಣೆಯು ಸಾಗುವುದು, ಸರಕಾರ ಅರಿಷ್ಟಗಳಿಂದ ಎಲೆತ್ತಿರುವ ಬಾಲ ವಿಧವೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ, ವಿವಾಹಪ್ರಾಯದ ಮಿತಿಯು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂದಿರುತ್ತದೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಜಾ ಹಿತಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಿಶ್ಚಿಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ, ಇತರ ನೈತ್ಯಜನರೂ ಸಹ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ತಂತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕಸ್ಮಾತ್ ಹೊಸ ಲಾಕ್ರಮದಿಂದ ಜನರು ಹ್ಯಾಗಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕಾರ್ಯವು ಸೌಲಭ್ಯವೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷವೂ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಮೊದಲು ತಿಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ ಆನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ನರಕಾರ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭಟರನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ, ಸರಕಾರ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ವಿಚಾರಣೆಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ. ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವೆಂಬ ಮೂಢವಾದವ ಕ್ರಮ. ಸುಮಾರು ತಲೆಮಾರಿನ ಯುರೋಪಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾಹಿತಿಯು ಅನಾನುಕೂಲವಾಯಿತು. ೧೬ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ನಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶ ಪತ್ತೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಗ್ಲಾಳದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ೧೭ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೂ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಇಟಲಿ, ನೊರ್ವೆ, ಸ್ವೀಡನ್, ರುಸ್ಸಿ, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲಂಡ್, ಅಮೆರಿಕ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಪ್ರತಿ ೧೦ ವರುಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ೫ ವರುಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ನಡಿಯುವುದು.

೧೮೮೧ ಮತ್ತು ೧೮೯೧ ವರುಷಗಳ ನಡುವೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಕ್ರಮವಾದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ಪ್ರಥಮ ಪರ್ತಿಗೆ ೧೮೮೧ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೭ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿತು. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ೧೮೯೧ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರನೇ ಸಾರಿ ದ್ವಿತೀಯ ೧೯೦೧ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ೧೮ರಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ನಡದದ್ದಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕನೇದು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿನ ರಾತ್ರೆ, ನಡಿಸುವರೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರು. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕಿನ ರಾತ್ರೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆರಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವರೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿರುವವು. ಮಾರ್ಚಿ ೧೦ನೇ ರಾತ್ರೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯು ಬರುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಚಿ ೧೦ರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾದ ತಿಂಗಳು ಬೆಳಕು ದೊರೆಯುವುದು. ಮಾರ್ಚಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಕು ಶುಭಕರವಲ್ಲ. ನಿವಾಸಿಕರು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ನೋಡ್ಯೋಗುವ ಉತ್ಸವದಿನವು ಇದ್ದು, ಈ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ಲಾಘ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಇದೇ ಅನುಕೂಲ ದಿನವೆಂತ ಆರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಖಾನೇಸುಮಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ವಿಚಾರಾಡುಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಂದು ವರುಷದ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ತೆಗೆಯುವುದೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ೧,೫೦೦,೦೦೦ ಚದರ ಮೈಲುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ರುಶ್ಯ ದೇಶವು ಕೂಡದೆ ಇರುವ ಯುರೋಪ ಖಂಡಕ್ಕಿಂತ ೧೫,೦೦೦ ಚದರ ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದು. ಪ್ರಕೃತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಜನರಾಶಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಕೂಡಿರುವುದು. ಈ ಜನರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನಂಶವು ಅಕ್ಷರ ರಹಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸದ ತೊಂದರೆಯು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅಧಿಕ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಸರಿಸೀರುವಂತೆ ಇದರ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ೨ ಅಥವಾ ೩ ವರುಷ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವರೆ ಎಷ್ಟು ಬಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವ 'ಸೆನ್ಸಸ್ ಕಮಿಶನರ್' ಎಂಬ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯ ಮುಂದೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅಯಾ ಆಶ್ರಿತ ಅಧಿಕಾರಿ ವಾಜ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ, ಇತರ ವಿಷಯಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನು ಮೊಕ್ತಾರು ಮಾಡಿರುವರು. ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವಂತೆ ಸೆನ್ಸಸ್ ಕಮಿಶನರವರು ಅಯಾ ಕಡೆಗಳ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲ್ಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರೆ ಬೇಕಾದ ಎಂದೇ ಇದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡಿಯುವಂತೆಯೂ, ಖಾನೇಸುಮಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯು ಒಂದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ 'ಸೆನ್ಸಸ್ ಆಕ್ಟ್' ಎಂಬ ಕಾನೂನು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜ್ಯಾರಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲವು ಮುಗಿಯುವ ಪರ್ಯಂತರ ಜ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸ್ಥಳ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದಾಂಡಿರುವ ಪರ್ಯಂತರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲ್ಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.

ಅಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಪೊಲೀಸರ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಿಂದ ರಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾ ಪಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಪರಿಮಿತಿಯಾಗಿ ಈ ರೆಜಿಸ್ಟರ್ ಅಯಾ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವರು. ಈ ಪರ್ತಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವ ರಜಿಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಜೊತೆಗು ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವರ ಕಾರಖಾನೆಗಳ್ಳ ಕೆಲಸ ಗೈಯ್ಯುವವರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮೂಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸವೇನ 'ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್' ಯಾ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಸಬಿನ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ರಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸುವರೆ ಇಂತಿಷ್ಟಾಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಂಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಕಲಸಗಾರರಿಕ್ಕಿ ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಈ ರೆಜಿಸ್ಟರುಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಮೆನೇಜರರು ಇವುಗಳನ್ನು ಭರಾಯಿಸುವರು.

ಯುರೋಪಿಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒದುಗುರಿಕೆಯು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಯಾ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಬರೆದುಕೊಡುವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಹವಿಲ್ಲದವರೇ ತೊಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನನುಸರಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ 'ಎನ್ಯುಮರೇಟರ್' ಯಾ ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಪಟ್ಟಿ ಧರಾಯಿಸುವವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ತೆಗಿಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಎನ್ಯುಮರೇಟರಿನಿಗೆ ಭರಾಯಿಸುವರೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ೫೦ ಮನೆಗಳಿರುವವು. ೧೦ ಯಾ ೧೫ ಜನ ಎನ್ಯುಮರೇಟರುಗಳ ಕೆಲಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವರೆ ಒಬ್ಬ ಸುಪರ್‌ವ್ಯಾಸರನಿರುವನು. ಸುಪರ್‌ವ್ಯಾಸರನು ತನ್ನ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಎನ್ಯುಮರೇಟರುಗಳನ್ನು ಜನ್ಮಾಗಿ ತಿರಬೇತು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸುಪರ್‌ವ್ಯಾಸರುಗಳ ಮೇಲೆ 'ಚಾರ್ಜ್' ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿರುವರು. ಖಾನೇಸುಮಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ

ವ್ಯಾಪಾರ ಚಾರ್ಜುಗಳಾಗಿ ವಿಧಿಸುವರು. ಚಾರ್ಜು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ತಾಲೂಕ್ಕು ತಹಸೀಲದಾರರೇ ಆಗಿರುವರು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿನ ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸರರೂ ಈ ಚಾರ್ಜು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವರು ಕೆಳದರ್ಜೆಯವರೇ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವವರು. ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ಒಳ್ಳೆ ಲಾಭದ ಚಾರ್ಜು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರೂ ಸುಮಾರು ೫೦,೦೦೦ ಸುಪರ್‌ವೈಸರುಗಳೂ, ೧೫,೦೦೦ ಎಸ್ಟಮೆಂಟೇಟರುಗಳೂ ಇದ್ದರು ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ಒಳ್ಳೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಿಂದಿಯು ಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸದ ಒಳ್ಳೆ ಶರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗಳ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನ ಎಷ್ಟು ಜನ ಎಸ್ಟಮೆಂಟೇಟರುಗಳಾಳಿ ಹಂಚಿಕಾ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು ಹೀಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸುಪರ್‌ವೈಸರ್ ಚಾರ್ಜು ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಸ್ಸನಸ್ ಜಡ್ಜರ್ ಇವರಿಬ್ಬರ ಕೆಲಸ ಪೀಸ್ ಜಾರಾದರೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡುವವು ಆಯಾಯ ತಿಂಗಳ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸೆಯು ತೀರುವುದು ಮಳೆಗಾಲ ದಾಪಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಕ್ಕೊಬ್ಬರ ತಿಂಗಳ ಪರ್ಯಂತಕಾಲದೊಳಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿ ತೀರಿಸುವರು ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೊರಟಾಸ್ಪದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸುಪರ್‌ವೈಸರುಗಳಿಗೂ ಎಸ್ಟಮೆಂಟೇಟರುಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಫಾರಮ್ಸ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು ನಂತರ ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ಸೀಸನ್ನಿನ ಸುರಿಂ ಎತ್ತಲಿಗ್ಗುಮಿಸುವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಪಟವಿಗಿಸೆಂ ತಾರೀಕಿನಿಂದ ಲಿಮೊಂ ಎಳೆಗಿ ಮೇಲೆಗೆ ನಿವಾಸಿಗಳ ಹೆಸರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವರು ಬರಹದ ನಂತರ ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ದಿನ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚಿ ೧೫ನೇ ತಾರೀಕಿನ ಮೊದಲು ಬರಕೊಂಡ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿತೂಗಿಸಿ ನೋಡಿ ಸತ್ತುಹೋದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತನ್ಮಧ್ಯ ಜನಿಸಿದ ಕೂಸುಗಳ ಹೆಸರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವರು ಹೆಚ್ಚಿಲ ಸ್ಟಿಮರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಒಳಸೇರುವಾಗ ತೆಗೆಯುವಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಲೆವಾರಿ ಇರುವವು

ಗಂಡಿನ ವರದ ಪೀನೆಗೆ ವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ರಡ ಎಂಟಾಣೆ ಕಾರೀರ ವರೆ ಅಂದರೆ ಗಂಡಿನ ಪೀನೆಸ ಮಾರಿಗೆ ರಡ ಪೈ ತೆತ್ತಬೇಕು

ಪಾನೇಸುಮಾರಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ ಕಹುವಲ್ಮೆಮುಂಟರ್, ಪಳದರ್ಜೆಯವರು ಮೊದಲಾದವರ ವೇತನವು ಇಂದಿನ ತರಹದ ಒಳ್ಳೆ ಪೀಸು ಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸವು ಜನರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ ಇಂಥ ಸುಮಾರಿ ಕೆಲಸವು ಜನವು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಂಥ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಹಾಯವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಎಲ್ಲರು ಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು.

ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಕಳವಳಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಎಂಬುದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದರೆಯೂ ಕೆಲವು ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ನೂತನ ವಿಷಯವೇ ಸರಿ. ಸ್ವತಂತ್ರಕಾಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿಲ್ಲಿರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಸಾಕುವುದು ವಾಚಕರು ಅಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಜೆಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ತಂದು ಸಾರಾಸ್ಪರು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಪಾತ್ರೆ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು

ಪೌರ್ವಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಲೋಕ ಸಹಜ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಇತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಲ್ಲವೂ ಇರುವವು ಅಂಗಡಿ ಭಂಡಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆ ದೊನಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅತೀ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡ ಸಿಕ್ಕುವರು ಮಲಿನತೆಯು ಆ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ ಲಕ್ಷಕಟ್ಟಳೆಯ ಜವಾಹೀರಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಇಟ್ಟಿರುವ ಕೊರಡಿಗಳ ಯಜಮಾನನ್ಯಾರೆಂತ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಆ ದೇಶದ ಸಂಪನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯು ಈ ಕೋರಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಳೆಂತ ತಿಳಿದುಬರುವುದು ನೂರಾರು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಕಡಿಯಿಸುವ ಜಿಲ್ಲೂರ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಸಹಾ ಬರ್ಮಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ನಡಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನುಗಳಲ್ಲಿ "ಟಿಕೇಟು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಮಾರುವ ಕೌಂಟರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಲಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಟ್ಯಾಪ್‌ರೈಟರ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹೊಡೆಯುವ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವರು ಹುಂಡಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಒಹಳ ನಿಪುಣತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸಿ ಲಕ್ಷಕಟ್ಟಳೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವಿರುವವು ದೇಶದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೇ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಇರುವ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಒಬಿಯಲು ಗೊತ್ತಿರುವುದು.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದವರ್ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರೇ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳಿಂದಾದರೀ, ಅವರು ಕುಂಕುಮಗಳಿಂದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವಾಗ "ಮಾ" ಎಂತ ಕರೆಯುವರು ಮಕ್ಕಳು ಸುತ್ತಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತೆಯೆಂದರಿಯಬೇಕು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತೆಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಸಹಾಯ ಕುರುವರು ಹೆಂಡತಿಯು ಕುಟುಂಬದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗಂಡನಿಂದಿರುವಾಗ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜರತಾರಿನ ಪೈಸೋಲವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜಿತ್ತಿತ ತಿರುಗಾಡಿ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವನು ತನ್ನ ಸ್ಟೋಟ್ಟಿನವನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡನು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಎರಡು ಮಾ ಪೆತ್ತ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ವಿವಾಹವಾದವಾಡಿಕೆ ಇದೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಂಡತಿಯು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಕ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲನೆಯು ಪಾತ್ರಿ ಈತನಿಗೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಳು ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಆ ಸಂಪತ್ತಿನೊಳ್ಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನು

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರವು ಕಾರ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲ ಮದುವೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಪುರೋಹಿತರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಮದುವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವರುವರರು ಕೂಡಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಬರುವರು ಕಾರ್ತಿಂಗ್ ಎಂದೊತನೆಯೇ ವಿವಾಹದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಆಗಿಹೋಯ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನುಣ್ಣುವರು ಇದೇ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ ಗಣ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಹೆಂಡತಿಯರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯುಂಟಾದರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಿವಾಹವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯರು ಇವರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯು ಪುನಃ ಬರುವಂತೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವರು ಆದರೆ ಬೋಧನೆಯು ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವು ರದ್ದುಪಡಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಮದುವೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವು ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮದುವೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯೇ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಳು

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುವರು. ಆಭರಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲು ಸೊಂಪು ಬಂಗಾರವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಬಂಗಾರವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರದ ತಂಗಿ ಯಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸುವರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರಮಾಡಿಸಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರಾದೇಶ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಂಕಿ ವರ ಗಳಿಂದ ಪಡಿಯುತ್ತಿರುವಳು. ಗಾಯನ ನತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವುದು ಆಟ ವಿನೋದಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಡಮಕ್ಕಳಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಟವಿನೋದಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸ್ವತಂತ್ರರೂ ಪತಿವ್ರತೆಯರೂ ಆಗಿರುವುದರು.

ನವಲೋಕ ವಾಸಿಗಳಾದ ಕೀರ್ತಿಶೇಷ ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಅಗಸ್ಟಸ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಯಸ್ ಜೆ ಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ.

ರೆವೆರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರ್ ಯಸ್ ಜೆ ಯವರು ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೧೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ದಿವಂಗತರಾದರೆಂಬ ಶೋಕಕರವಾದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಂಡಲಿಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಇಂದಿಗೆ ಕವ್ವನವ್ವತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳು. ಈ ಸುದೀರ್ಘ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವತ್ತು ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ ಗೃಹಸ್ಥರಿಲ್ಲವೂ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಮೊಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಕರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೃಪಾರಸೆ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಹಸನ್ಮುಖ ಮತ್ತು ನೋಡಿದ್ದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಉಚ್ಚರಿಸದಿರುವ ಮನೆ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು ಅವರು ದೇವಾಧೀನರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ಕಲ್ಕತ್ತದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದರು. ತಾನು ಸತತ ವರ್ಷಗಳ ಪರಿಯಂತರ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕವ್ವಪಟ್ಟು ಪವಿತ್ರವಾದ ಮತ್ತು ಅತಿ ಪ್ರಿಯಂಕರವಾದ ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೊಂದೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಶಾಂತಿನಿಕೇತನವೆಂಬ ಒಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಬೇಕೆಂತಲೂ, ತಾನು ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪೂರ್ವಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಇರ್ಜಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೃತ್ಯುಕಾನಂತರ ತನ್ನನ್ನು ಭೂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವರ ನುಯೋನ್ಮತವಾದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಜೀವಂತರಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ರೋಗಿಗಳ ವಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಕವ್ವಪರಿಶ್ರಮಗಳು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ತನ್ನ ಜೀವಕಾಲವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಹೀಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ರೋಗ ಗುಣಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಮತ್ತು ಹೋಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ಬಾಸಿಗೆ ಹಾಲಾಗಿ ಪಥ್ಯ ತಕ್ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದ ರೋಗಿಗಳು ಸಹಪ್ರಗಲ್ಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಂದು ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವರು

ಈ ಮಹನೀಯರು ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವೆಸ್ಟ್ ವರ್ಜಿನಿಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಗರಿಗನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ಗಿನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಿದರು. ಅವರು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿವ್ಯೋರ್ಕಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅದೇ ವರ್ಷ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೆಸೂಯಿತರ ಬಿರ್ದಿಗೆ ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ೬ ವರ್ಷ ತನಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ೬ ವರ್ಷಗಳ ವರೇಗೆ ಫೋರ್ಡಾಮಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೈಂಟ್ ಜೋನ್ಸ್ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ, ೧ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವೊಂಟ್ರೀಲಿನ ಸೈಂಟ್ ಮೇರಿ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ನಂತರ ತತ್ವಜ್ಞಾನ, ತಿಯೊಲೊಜಿ ಕಲಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಇವರನ್ನು ಮೀಲಿಲೇಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಊಸ್ಟರ್ ಸ್ಪೆಕ್ ಕೊಲೇಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನ್ಯಸರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು. ಹೆಸುವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ನಿಪುಣಾದ ಡಾಕ್ಟರರ ಮದ್ದು ಇವರು ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಇವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗದ ಕಾರಣ ಡಾಕ್ಟರರು ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗುವವರಾದರು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ೬ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಎಲ್ಲೂಪೆತಿಮನ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಗುಣಾಂಶ ಶಿಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಮಿಪೆತಿಕ್ ಮದ್ದು ಮಾಡಿಸಿದೊಡನೆಯೇ ಅವರ ಅಸ್ವಸ್ಥವು ಗುಣವಾಯಿತು ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರು ಹೊಮಿಪೆತಿಕ್ ಔಷಧದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರವಸವಸ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಾದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಒಂದುವಾದವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದೆಂಬ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ಇಂದಿನಿಂದ ದೃಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಸ್ ಪೆಸ್ಟಿ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೋಗರವರಿಂದ ಈ ಮದ್ದಿನ ಕುರಿತು ಬಹಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡಕೊಂಡರು. ನಂತರ ತನ್ನ ವಿಶ್ರಾಂತಿವಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕ ಹೊಮಿಪೆತಿಕ್ ಔಷಧ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಂದು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದರು.

ರೆವರೆಂಡ್ ಫಾದರ್ ಮುಲ್ಲರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇಸವಿ ೧೮೫೮ ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ತಲ್ಪವರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದರಿಗಳ ಪ್ರಥಮ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಶುಮಾರು ೧೧ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ರೋಮನ್ ಕೆಥೋಲಿಕ ಗುರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದ ನಂತರ ಸೈಂಟ್ ಅಲೋಸಿಯಸ್ ಕೋಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ೧೯ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್‌ರಾಗಿ ಸಾರ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಲಿಸುವುದರ ಜೊತ್ತಿಗೆ ಕೊತಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್ ಇಗರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮಂಧವಾದ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಕ್ರಮೇಣ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಧರ್ಮಶಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪೊತ್ತ ಮೊದಲು ಕಿಂಚಿತ್ತಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಉಹ್ಯಸಲಾದ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದು ಸ್ವದೇಶ ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಕಂಕನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪ ಮುಖ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುವವು. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ: ೧. ಹೊಮಿಪೆತಿಕ್ ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆ, ೨. ಸೈಂಟ್ ಜೊಸೆಫ್ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿರುವರು ೩. ಶಾಂತಿನಿಕೇತನವೆಂಬ ಅನಾಥಾಲಯ ಇದರಲ್ಲಿ ೭೦ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ೭೦ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಟ್ಟಿರುವುದು ೪ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಸ್. ಸೆ. ಸರ್ವಾಂಟಿಸ್ ಬಿ. ಎ ಮುಂಬೈ ಎಲ್.ಎಮ್. ಎಂಡ್ ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ಡಾಕ್ಟರರ್ರೂ, ಲೇಡಿ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿಸ್ ರೋಸಿಯರ್ ಧೊರೆಸಾನಿಯೂ, ಸಬ್‌ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮಸ್ಕರೆಂಜರವರೂ, ೩೬ ಗುಮಾಸ್ತರೂ, ೫೫ ಬ್ರದರ್ಸರೂ, ೬ ನರ್ಸುಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮತಸ್ಥರೂ ಜಾತಿಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಡಾಕ್ಟರರ ಆಲೋಚನೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನೆರದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಲೋಚನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಫೀಸು ಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಶ್ಚರ್ಯವಂತರಿಂದ ಮದ್ದಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅನಾದರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಹಣ ಕೊಡದೇನೇ ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟು ಅವರೆ ಆಲೈಕೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳದ ಜೂನ್ ೧೫ರಲ್ಲಿ ರೆವೆರೆಂಡ್ ಮುಲ್ಲರವರಿಗೆ ಹೃದ್ರೋಗ ವ್ಯಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷೇಮ ಲಾಭವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಳದ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ೨೦ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಿದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಾಂಶವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಮರಳಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದರು ರೋಗ ಗುಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಹೋದವು. ಇದೇ ನವಂಬರ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ೭ ೨೦ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಚಿರಕಾಲ ಕವ್ವಪಡುತ್ತಿದ್ದ ರೋಗದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪರಲೋಕ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಸುಖದಿಂದ ಬೆಳಸಿದರು ಅವರಿಗೆ ಸಾಯುವಾಗ್ಯೆ ೬೦ ವರ್ಷ ೬ ತಿಂಗಳು ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು ಇಂಥಾ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಯುತ ಪರೋಪಕಾರ ಶೀಲತೆಯೂ, ಸಹೋದಾರತೆಯೂ, ಆತ್ಮನಿವೇದನೆಯೂ ಚಿರಸ್ಮರಣೆಯಾಗಿರುವವು ಕಂಕನಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇರುವ ಪರಿಯಂತರ ಇವರ ಕೀರ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವದು. ಪರಮಾತ್ಮನು ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನವನ್ನೂ ಕೊಡಲೆಂತಲೂ ಇವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಿಂದಲೂ ಉಪಕಾರವಾಗಲೆಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

Marcel D'souza, Kadri.

ಮಹಾರಾಣಿ ಗೃಹಪೀಲೆ.

ಕವಿ ಕಿಂಕಿಣಿ ಪ್ರಣೀತವು

ಬಿ ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ

೧೧

ಒತ್ತಲಾಗಿ ಮಂಗಳಾನ್ವರದಲ್ಲಿ ಹಂಪ್ರಿಸಿಂಗರನು ಬಾಲಕಿ ಅತಲೆಗೆ ಶ್ರೀಪಕ್ಷಿಣಕಾರಿ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಮಿಸಿದ ನಂತರ ಗೃಹಪೀಲೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ಆದರೆ ಅವಳ ಮೂಢಿಕ್ಕಾಜೆಯೆಂಬಲ್ಲಾಗಲೀ ಇತರ ನಡತೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಅವಳಲ್ಲಿ ತಿಲಕಾಲಿವಾದರೂ ಕುಂದು ಹಿಡಿಯುವುದು ಅನಾಶ್ಯವಾಯಿತು. ಅವಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ಸಮ್ಮಾನದಿಂದಲೂ ಇದ್ದಳು. ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಪತಿಸುಖವೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವಾಗಿ ತಿಳಿದು ತ್ತಿದ್ದಳೆ ಸುಖವನ್ನು ಲೇಶಮಾತ್ರವಾದರೂ ಅವಳು ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ. ಮನುಷ್ಯನ ವಿಷಯ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಎತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳ ಅಂತರಾಳವು ನಿರಂತರ ಸುಳಿಯಾದ ಶೋಕಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಲಿತ್ತು.

ನಿಜವಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಜಾತಿಯನ್ನು ವಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆನೆಂಬ ಶೋಕವು ಕೆಚ್ಚಿದಿಯ ಮುಳ್ಳಿನಂತೆ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಅವಳ ಹೃದಯವನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಲಿತ್ತು.

ಹೀಗೆಯೇ ದಿರ್ಘವಾದ ನಾಲ್ಕು ಸಂವತ್ಸರಗಳು ದಾಟಿಹೋದವು.

ಪ್ರಮಾಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಿನಮಾಸ ಗೌರೀ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ನವಮಿ ಮಂಗಳವಾರ. ಈ ಶುಭದಿವಸ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪಳಿಗೆ ಇಕ್ಕೆ ಪುನರ್ವಸು ಮಹಾನಕ್ಷತ್ರ ವೃಷಭ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಪ್ರಸೂತಳಾಗಿ ಚಲುವಾದೊಂದು ಗಂಡು ಶಿಶುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯು ಜನ್ಮಿಸಿದನೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯು ಗಾಳಿಯಂತೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು ದ್ವಾದಶ ದಿನಗಳಾಗುತ್ತಲೇ ಶಿಶುವಿಗೆ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ಸಕಲ ಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಗಳನ್ನೂ ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ, ಮಗುವಿಗೆ ಸೀತಾರಾಮನೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಮಗುವಿನ ಪ್ರಕೃತ ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಗ್ರಹಚಾರ ದೋಷವೇನೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತೆ ನವಗ್ರಹಶಾಂತಿ ಮೊದಲಾದ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಶತಸಹಸ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸುವರ್ಣದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಗೌರವಾನ್ವಿತರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯವು ವರ್ಷಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅನ್ನಪಕ್ಷಿತೆ ಸಪ್ತಸಂಖ್ಯಾಗಳಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಚೌಲವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿಸುವರೋ ಎಂದು ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಅಮ್ಮಗಳಾದ ವಿಪ್ರರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು.

ಯುವರಾಜನಾದ ಬಾಲಕ ಸೀತಾರಾಮನು ಬಿಡುಗೆಯು ಚಂದ್ರನೋಪಾದಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ತನ್ನ ಚತುರತೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅಪ್ಪದಿಕ್ಕೆಗೂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು

ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಸಹನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು-ಮಹಾರಾಜ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅವೇಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ಅಹಹಾ! ರವಷ್ಟಾದರೂ ಕರುಣೆಯು ಆ ರಾಜನಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತೇ? ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯು ಸಜ್ಜನಳಾದರೆ ಪುರುಷನು ಅವಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಬೇಕೇ?

೧೨

ಮಹಾರಾಜನು ಶಯನಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಮಯವು ಪ್ರತಿದಿನ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಅತಿ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟಳು ಯೋಚನೆಯೆಂದಲೂ ಆಧಿಕತರವಾದ ಭಯದಿಂದಲೂ ಮುಂಗಾಣದೆ ತುಸುಹೊತ್ತು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಳು ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿಯು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನ ಗವಾಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಏಕ್ಷಪಕ್ಷಾಂತ್ಯವಾಗಿದುದರಿಂದ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವು ಗೋಲಾಕಾರವಾಗಿದ್ದು ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿತ್ತು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾದುದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಜನರು ತಂತಮ್ಮ ಅಂತರ್ಗೃಹಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ನಿದ್ರಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಭಾ ಜಗರ ವಿನೋದವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜನು ವೈದಾರವನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದನ

ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಿ. ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಸ್ತಿ ಕರಡಾಗದುಥಾ ಧರ್ತಿಗಳು ಕೂಡಾ ಮಾಡುವದವಶ್ಯ.

ಮಾ.—ಇಂಥಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾಲ್ತಾನಿ ಹಾಳಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು.

ಅ.—ಇದರಿಂದ ಕುಟುಂಬವು ಹಾಳಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕುಟುಂಬವು ಹಾಳಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಆಸ್ತಿಗಳು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಕುಟುಂಬದವರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಒಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಲಹವಿಲ್ಲದೆ ಇಡುವ ಯಜಮಾನನು, ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾತಿದರೆ ಯಜಮಾನನಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಲಹವಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತಿಗಳು ಹೋಗುವವು ಏಕಕ್ತವಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತಿಗಳು ಬರುವವು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದು ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ಕುಟುಂಬದ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಲುಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಷ್ಟವೆನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟದ್ದು ಕುಟುಂಬ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ಉಳಿಯಬೇಕಂತಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬದವರು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೂ, ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವರು. ಕುಟುಂಬದವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಡಿಯುವದಕ್ಕಾಂತ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನದಿಂದಿರುವದು ಉತ್ತಮ. ಕುಟುಂಬ ಅವರಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಆಗದು. ಆಸ್ತಿ ಉಳಿಸಿರೆ ಸಾಧ್ಯವೇನ

ಮಾ.—ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಮ್ಮತ ಇಲ್ಲ ಪ್ರಾಯವೊ?

ಅ.—ಹಾಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರು ಏಕತ್ರವಿರಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಲೂ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದಕ್ಕಾಂತ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವೇ ಆ ಅಂಥಾ ಗೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿನ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ವಿವೇಕ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಅಂಥವರು ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳಿನಡೆ ಮಾತಿದರೂ, ಮನಾ ಬಿದ್ದರೂ ಏಕತ್ರ ದಲ್ಲಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿ ಏಕ ಕೃಷಿಕರ್ಮ ಸಮಾಂಡಿ ಮನಃಕ್ಲೇಷಗಳು ಉಂಟಾಗುವವೊ ಅಂಥವರಿಗೊಸ್ಕರ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಚಾಲನೆ ಬರಲಿಗೆ ಅವಶ್ಯಗಳ್ಳ ಸಕಲರನ್ನು ಸಿಗ ಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲ

ಮಾ.—ಅಹುದೇ

ಅ.—ಸರ್ವಾತ್ಮತಂತ್ರರಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವಾಗ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆಗಳು ಇದು ಒಂದು ಕವಿವಾಗುವಾಗಿರುವದು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಕೆಲವರನ್ನೂ ಪಕ್ಷವಾತವಿಲ್ಲದೆ ನಡತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವದ ಕರ್ತವ್ಯತ್ವೂ ಇರುವುದಾಗಿರುವೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಕೊಯ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಕ್ಕೆ ನಿಂತವರಿಗೆ ಬರುವ ಮಾನರು ಅಂಜುವರು ಸುತ್ತ ಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸಮಾ ಕರಿಸ್ಸು ಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.

ಮಾ.—ಸರಿ ಸರಿ, ನಮ್ಮ ಕುತಿಗೆ ಬಾವಾ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವದು ಯಾರು.

ಅ.—ನಮಗೆ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿರಲಾರದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಪಾಲುಮಾಡಿಸಿ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಲಾಭವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ

ಮಾ.—ನಮಗೇನು ನೀವು ಕೊಂಚ ಬುದ್ಧಿ ಕುತಿರಬೇಕು ನೂರಾರು ಕುಟುಂಬದ ಸುಖದು ಖಗಳನ್ನು ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಊರ್ಜಿತಗೊಳಿಸುವರೂ, ಕೆಡಿಸುವರೂ ಇದ್ದಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಡಿಯರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ನಿಂತು ಉಳಿಯುವರು ಬಿಳ್ಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರು ಕೆಲಿಯಬೇಕು? ಕೆಲಸಗಾರರೇನು. ನೀವು ಬಂದು ಬಿಳ್ಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿರುವದು. ಏನು ಮಾತಾಡುವದಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿವೇಕಶಾಲಿಗಳಾದ ಎಲ್ಲಾ ಯಜಮಾನರು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವರು

ಅ.—ಹಿರಿಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಟದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲ ನೀವು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಳೆ ತೆರಳುವವರು. ನಾವು ಕೊಂಚ ಕಾಲದ ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಳುಹಬೇಕು. ಮನೆತನಗಳೂ, ಸ್ವಜಾತಿಯೂ, ಸ್ವಜಾತಿಯ ಏಳಿಗೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಕಾರ್ಯವೇನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಉಳಿಯುವವಾಗಳು. ಎಲ್ಲೆ ಸ್ವಜಾತಿಯ ಹಿತಚಿಂತಕರಾದ ಯಜಮಾನರುಗಳಿರಾ, ಸ್ವಜಾತಿಯ ಉದ್ಧಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಮಪವಿತ್ರವಾದ ಕೀರ್ತಿಸ್ತಂಭವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ. ಜಾತಿಯ ಭವಿಷ್ಯದುನ್ನತಿಯು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಆಧರಿಸಿರುವದು. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರಿದ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದುಃಖಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ದುಃಖಕರವಾಗುವದು. ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಪರಮ ಧರ್ಮವು. ಅದೇ ಸ್ವರ್ಗ ಜನಕವು. ಯಾವನು ವ್ಯರ್ಥಹಾನಿಯಾಗುವದೆಂದೆಣಿಸಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವನೋ ಅಥವಾ ಉದಾಸೀನನಾಗುವನೋ ಅವನೇ ಮಹಾ ಪಾಪಿ. ಅವನೇ ಸ್ವಧರ್ಮ ಸ್ವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ದ್ರೋಹಿಯೆಂದು ಧಾವಿಸಲ್ಪಡುವನು. ಸ್ವಜಾತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದು ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರಲಿ. ಅಳಿಯ.

೨.

ಸದ್ವಿನೂತ ಪತ್ರಾವಿಪರೇ ನಮಸ್ಕಾರ

ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ ದಾಯಭಾಗವೆಂಬ ಬೀಲ್‌ಮಸವಿದೆಯು ಕುರಿತು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಆಳಿಯಕಟ್ಟಿನ ಯಜಮಾನರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಪ ಮತಿಯಾದ ನನಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ತರುವ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕೊಂಚ ಸ್ಥಳ ದಯವಾಲಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ದೇವವತ್ಸಲರೂ, ಸ್ವಜಾತಿಬಾಂಧವರೂ, ಅದ ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟ ಎಮ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಸಂಯಿಂದ ಲಿಪಿಗಳಿಗೆ, ಆಳಿಯಕಟ್ಟಿನ ಮಾಸಿ ಮರುಮಕ್ಕತಾಯರು ಕಟ್ಟಿನವರ ಗೃಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನಾದಾರವೂ, ವಿಚ್ಛೇದಲ್ಲಿ ಸಿಲಿಗತ್ತೆಯೆಂಬೂ, ವಂಚನ ವೈಪಮ್ಯಗಳೂ, ಸುಳ್ಳು ಲಿಪಿ, ಕೊಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಲೆಖ್ಯಾಲ ಕಲ್ಪೋಲ ಸಟಿಯುವುದು ತಾನು ಸ್ಮರಣೀಯ ಯುಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಯಿ ಅದು ಸಿವಾಣಿಯಾ ಎಂಬ ತೆ ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಕೊಟ್ಟ ಇದೇ ಗಾರಂಸಿ ಇದರಿ ಎಂ ಸಂಬಂಧ ಬೀಲ್‌ಮಸವಿದೆಯು ಕುರಿತು ಈ ನಿಲ್ಲಿಯ ಎಂಬಕಾರ್ಯ ಇದೇ ಕಾರ್ಯ ನಡ್ಡಂಬ ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಆಳಿಯಕಟ್ಟಿನ ಮಾತ್ರ ಮಾಂ ಆಸ್ತಿಯ ಮಾಲಿಕಾರ್ಯ ರವೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಹಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸ್ಮಕಡಾ ೭೦ ಜನರು ಕೊಂಡಿ ತಿನ್ನಿಪಟಿಯಿ ಎ ಅನುಮತಿಸಿರಂತೆಯೂ ಬೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟು ಜನರು ಜಂತ್ಕಪ್ಪಯಿಂದ ಪತಿಯಿಸಿ ಸಂತೆಯೂ ಏಕಮಾನ ಕೇಳಿ ಸ್ವಾರ್ಥಾ ಲೋಲರಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಿ ಈ ಮಸವಿದೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪಿಡಾಪಕವಾಗಿರಬಹುದು

ಮಾಕಾರಿಗಳಾ ಆಳಿಯಕಟ್ಟಿನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಅವರನ್ನು ಅಲೋಚನೆ ಕರ್ತವ್ಯತೆಯೇ ಬರ್ತಾಸ್ಸು ಇಟ್ಟುಸಿಮ್ಮಾದರೆ ಸದರಿ ಮಸವಿದೆಗೆ ಅನುಮಾಧಾನ ಮುಂ ಪ್ರಕೆಟಿಸಿ ಮಾಲಿಕಾರ್ಯ ಪತಿಪಟ್ಟಿರಂದ ಆಳಿಯ ಸಂತಾನದ ಆಸ್ತಿಯ ಸಾರ್ವಾಧಿಕಾರವಾದ ಸಂಸ್ಥಾಸ್ಥರು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ಸಿರಂತೆಯೂ ನನ್ನಂಥಾ ಮತಿಗೆ ಕೂಡಾ ತಿಳಿಯಬಾರದು

ಈ ಕಾಕ ಸುಧಾರಮುರೀ, ನಾವಿಂದಿರುವ ಕುಂಕು ಸ್ಥಿತಿ ಚಾರಿಸುವ. ಸದರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹದಿನೈದು ವೆಚ್ಚು ಕವರು ಯಾವ ತಾವಿಯಿಲ್ಲ ಇದ್ದ ಚೇರಳ ಜನರಿಂದ ಒಂದು ಮನೆತನ ಯಾವ ತರವಾಡಿನ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ತಾವಿಯಿ ಮಾತ್ರ ದಾಯಾದಿಗಳಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಅಕ್ಲೇಷ ಇರುವದು. ಈ ಮನವಿದೆಯು ಈ ಬಿಡಾರಂಗಳ್ಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಈ ವರೆಗೆ ನಡದು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಾಯತಿ ರೀತಿ ನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅಂತ ಹೇಳಲಾದ್ಯ ಯಾಕೆಂದರೆ ಮೊ ತರವಾಡಿಗಳನ್ನು ದಾಯಾದಿಸ್ಥ ವೈಪಮ್ಯಗಳು ಬೆಂದು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಅದಷ್ಟು ಕಲಹಾಗ್ನಿಯ ನಂತರ ಕೊಂಬೆ ಕುಟುಂಬ ಬಾಳಿ ಕ್ಯಾದು ಬಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ನ ವಕಾಶವಿರಲಿಸಿದ ಲಿಕ ವಿವೇಕಯುಕ್ತರಾಗಿ ಗಾಮ ಪಂಚಾಯತರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ತಾವಿಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಿಸ್ಸೊಂದು ವಿವಾಗಿಕೇ ತಾವು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಾಡಿಕೆಯು ನಡಿಯುತ್ತದೆ ಇದು ವಿಸಯ ಹೆಚ್ಚು ತಾವಿಯಿಗಳು ಇದ್ದ ಒಂದು ತರವಾಡಿನ ಮನೆತನಗಳು ಸಮಾರು ೬೦ ವರುಷದ ಇತ್ತಲಾಗಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಡತುಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಸೇಕಡಾಗಿಂ ಮನೆತನಗಳು ಸಹಿಸಿಕ್ಕುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿಯದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಭಾಗವಾಗಲೇಕೆಂಬ ಕಾನೂನು ಆದರೆ ಯಾವ ಬಾಧಕ? ಹೆಚ್ಚು ತಾವಿಯಿಗಳು ಹೇರಳ ಜನರಿಂ ಇರುವ ಹಿರಿಯರ ಒಂದೇ ಹಾಕು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ವೈಪಮ್ಯಗಳಿಂದ ತಾವು ನಿರುದ್ಯೋಗರಾಗಿಯೂ ಅನಾರೋಗ್ಯರಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ದೆಳೆಯಲಾರದ ಹಳೆ ಮರಗಳಂತಿರುವದರಿಂದ ಈ ನವೀನ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಯಿಂದ ವಿಂಗಡವಾಗಿ ಏಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಇರುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆ? ಅದೆ

ವಿದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹೊಸ ವ್ಯಾಸರಾಯ್ ಗವರ್ನರಾಗಿ ಬರುವ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಮಾರ್ಸೆಲ್ಸ್‌ನಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರುವರು. ಅಂಗ್ಲಾಳದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಎಂಬ ರೈಲ್ವೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುಗಳವರು ತೆರಳಿ ಸ್ಟೇಹತರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಂದಿಸುವಾಗ ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಗಳು ವಿಡೋ ಹಾಗುವ ಸಮಯವು ದಾಟಿ ಗಾಡಿಗಳು ಚಲಿಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಗಾಡಿಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವನೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಭುಗಳು ಜನರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಓಡಿಬರುತ್ತಿರುವವೆವ್ವರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೋಸ್ಕರ ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಂತರ ಸಾವಧಾನದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿ ತೆರಳುವವರಾದರು.

ಚೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೂರು ವರುಷಗಳೊಳಗೆ ಪ್ರಜಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವವು

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪರವಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಸಿಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮೋರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವರಾಗಿಯೂ ಕ್ರೂಯ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಇವರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಭುಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರ್ಲಿಗಂಡ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನಾ ಕ್ರಮಗಳ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಮೋರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳಂಥ ಖ್ಯಾತಿವಂತರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವು ಅಂಗ್ಲಾಳರಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ್ದಾಯಿತೆಂತ ಹಲವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಮೋರ್ಲೆಪ್ರಭುಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಮಂತ್ರಿಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾತಿರುವರೆಂತ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದ

ಜರ್ಮನ ದೇಶದ ಯುವರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ರೊಂದಿಗೆ ಬಿನೋವಾದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬ್ರಾಡ

ಪ್ಲೇಗಿನ ಸೋಂಕು ತರಿದಿ ಇರಳು ಲಂಡ್ಗಾಳದ ಸಪೊಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಾಮುತ್ತಿರ ವುದುಂದ ಇರಳೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲರು ಪೆಕ್ಕುಳಗಳನ್ನು ದಿನಾಲಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರುವರು ದಿನ ಬಂದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರುವರಂತೆ

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ

'ನ್ಯೂಸ್ ಬಫ್ ದಿ ವರ್ಲ್ಡ್' ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೃತ್ತಾಂತವು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ಬಂಗಾಳಿ ಬಾಬುಗಳು ಡಾಕ್ಟಾರರಾಗಿ ಬಂದು ಲಂಸ್ಟರ್‌ದ ಪಾಯಿದಳಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ವಾಯಿದಳದ ಪೈಕಿ ರಜೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ಫೀಸರನೊಬ್ಬನು ಬಂಗಾಳಿ ಬಾಬುವು ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಸಮಾನ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನೆಂತ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಪಟ್ಟು ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರೆ ಊಟ ಆದ ನಂತರ ಡಾಕ್ಟಾರರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುರ್ಚಿ ಟೇಬಲ್‌ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಿ ಡಾಕ್ಟಾರರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಡಿದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದನು. ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟಾರರನ್ನು ಹೊಡೆದ ದಳವಾಯಿಯನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತಗದುಹಾಕಿರುವರಲ್ಲದೆ ಈ ರಿಜಿಮೆಂಟಿನ ಮೇಲಾಫೀಸರರು ಸಹಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಮೇಲಾಫೀಸರರು ಡಾಕ್ಟಾರರನ್ನು ಹೊಡೆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತನಖಿ ನಡಿಸದೆ ಇಬ್ಬರೂ 'ಸೇಕ್‌ಹೆಂಡ್' ಮಾ ರಾಣಿ ಮೇಲೆ ಕೈ ತಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಡುವುದರಿಂದ ೨೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದ ಆ ಫೀಸರರಿಗೆ ಪೆನ್ಶನಿನಲ್ಲಿ ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಪವನುಗಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರನಗರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಇರುವುದು. ಈ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದವರು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚಿಂಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವರಂತೆ

ಟ್ರಾನ್ವಾಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ವರಿಗಿರುವ ರಜಾ ದಿನಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಆರು ದಿನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಜಾ ದಿನಗಳಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಸುದ್ದಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವ ಎಂಬವರೆ – ಪೋಲ್, ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರೆ ಅಪಸ ಅವಿತ್ತಂ ಮಹಾಲಯ ಅಮವಾಸೆ, ರಮ್ಜಾನ್ ಮತ್ತು ದೀಪಾವಳಿ

ಆ ಹೊರಿಲೆ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್ ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರೂ ಸೆ ಅಸ್ಮತ್ ಉಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಬಾರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಸರ್ಜನೊಬ್ಬರು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ತೊರಿಸುವುದರ ಕುರಿತು ಸಭೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವರು

ದಂಪ್ರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೋಬ್ ಕ್ಲರ್ಕರವರು ಈ ಕಿಂ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಸಿಸ್ ರೆಯಿನೋಲ್ಡ್ಸ್ ಎಂಬವರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿರುವರಾದರು

ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣನಿರ್ವಾಹ ಸಭೆಯ ಚಾತಿ ಪೆ ವೆ ರಾಂಗಿ ವೆ ಸಿಂಘವರು ಬರ್ಮಾ ಲ್ ಇರ್ಸಾ ರವರನ್ನು ಸೇ ಸಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಮ ಎಂಗಿನ ಎಂಜಿ ಅವರಿಂದ ಹೊಸ ರಮ್ಜಾನ್ ಪಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋಪಪರ ವಾ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರಜಾಪೀಡಿಸಿ ಸ್ವಸ್ಥಕ್ಕೆ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವು ಹಾರ ರವನೆಮಾಡಿ ಊರವರಿಗೆ ಕರಿಕ ತ್ತೆಯು ವೈಸಿಸ್ಸಿ ಮೆಂಟ್ಸಿರುವರು ತಿಂಗಳ ಕಾರ್ಯಾಹ ವನ ತಿಳಿಸಿವ ನ್ನು ವಿಮಿಸಿಸ್ಸರು ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಮೇ ಲಕ್ಕಿಕಾ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಆಫೀಲು ತನಖಿಯಾಗಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸೋಪಾದ ಲ್ಲಿಂವ ರಾಜದ್ರೋಹಪರ ವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂತ ಜಡ್ಜರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಮನ ಮೋಹನ ಘೋಷರವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ವಿಮೋಚಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವರು

ಸಿಲ್ಹೆತ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದರೀ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದರೋಡೆ ಕಳವಾಯಿತು. ದರೋಡೆ ಕಳ್ಳರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರಿದ್ದು ಗೋವಿಂದ ಚಂದ್ರದತ್ತ ಎಂಬವರ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಗೋವಿಂದ ಚಂದ್ರದತ್ತನ ಮಗನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಕಳ್ಳರಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತ

ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಗೋವಿಂದ ಚಂದ್ರದತ್ತನಿಗೆ ಕುರಿಯುವ [illegible] ಹೊಡದು ಘಾಯಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಘಾಯ [illegible] ದು ಪತ್ತೆಯಾಗಲಿ.

ಪುದುಚೇರಿಯಿಂದ ಬಾಬು ಅರವಿಂದ ಘೋಷರವರು ತಾನು ಅಲ್ಲಿರುವನೆಂಬದಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಸರಕಾರದವರು ಘೋಷರವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೈದು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಾರಾಂಟು ಕೊಡುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲೇ ತಾನು ಪುದುಚೇರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆನೆಂದೂ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ತನಗಿರದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಾಧನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸಂತೋಷವೆನೆಂದೂ ತಾನು ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆಂತಲೂ ಬರೆದಿರುವರು.

ದೀಪಾವಳಿ ಹುಣ್ಣಿವ ತವಾಸೆಗಾಗಿ ಚಂದಪುರಂದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಜೀರಂಜ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಾಸ್ಪತ್ರೆಯ ಎದಿರಿರುವ ಪೀಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೆಲನ್ ದಬ್ಬೆ ತುಂಬ ಕೋವಿ ಮದ್ದನ್ನು ಹುಗಿದಿಟ್ಟು ಬೆಂಕಿ ಕೊಡುವವರಾದರು. ಬೆಂಕಿಯು ಕೋವಿ ಮದ್ದಿಗೆ ತಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಉತ್ಪಾತದಿಂದ ಸನಿಹವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿಬರನ್ ಚಂದ್ರರವರೂ ಅವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಸಿಂತಿದ್ದ ಲ ತಿಂಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವೂ ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದಲದೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಮದ್ದಿನ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲಿ ಸತ್ತು ಹೋದರು ಮದ್ದನ್ನು ಹೀಗೆ ಹುಗಿದಿಟ್ಟು ಹಾರಿಸಿದವರ್ಯಾರೆಂಬುದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಾಜಿ ದಿವಾನರಾಗಿರುವ ರಾ ವೆಂ ವಾಸುದೇವ ರಾಯರವರು ಶಂಕರಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಶಂಕರಿ ಮಠದ ಕಟ್ಟೋಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಸ್ಪಿಂಗೇರಿ ಮಠದ ಪರವಾಗಿ ಪಂಡಿತರನ್ನು ತರಬೇತ್ತು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಶಿಲಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲೋಸೋತವು ರಾ ವಿ ಪಿ ಮಾಧವ ರಾಯರವರಿಗೆ ಇರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಶಿಲಯವನ್ನು ತರಬೆ ತಿ ಕೊಂಡಿ ವಾಸಾದವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಂತರಿಸುವ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು ಕೊಡೋಣವಾಗುವಂತೆ.

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೭ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಟಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಸನ್ಸ್ ಜಡ್ಜರವರು ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮೊಕದಮೆಯ 'ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯು ಬಹುಮಾನಪಟ್ಟೆ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮು ಮತ್ತಿತರವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯು ಸಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಾಗಣೆ ಕ್ಷಾನುಬಾನಾಗಿದ್ದನು. ಈತನು ೧೯೦೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಸರಕಾರಿ ಕೆಸ್ಸಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರೂ. ೨೦೦ರ ಅರ್ದ ನೋಟು ಈತನಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ನೋಟಿನ ಇನ್ನೊಂದು ತುಂಡು ತನ್ನ ಹತ್ತರ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಮೇಲೆ ಈತನಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಂತು. ರೂ. ೨೦೦ ಎಂತೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಗವರ್ನರಲ್ಲಿ ನೋಟಿನ ತುಂಡನ್ನು ಪಡಕೊಂಡು ರೂ. ೨೦೦ ಕೊಡೋಣವಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಕರೆನ್ಸಿ ಆಪೀಸಿಗೆ ಬರಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಜನರಲರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟ್‌ಮನ್ ಬಾಯಿಂ

ಮಾಡಿ, ಮೊಂಗಳೂರಿನ ತಿಜೋರಿಗೆ ಫೋರ್ಜರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನು. ಫೋರ್ಜರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟಿನ ಅರ್ಥಾತುಂದು ಬರೆದು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇತ್ತೀ ನೋಟು ತನ್ನ ಹತ್ತರವಿತ್ತೆಂಬ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಇತ್ತು. ಈ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ಆತನೇ ಅರಿಸಿ ಫೋರ್ಜರಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಎಕೌಂಟಾಂಟ್ ಜನರಲರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು ಆದರೆ ಈ ನೋಟಿನ ನಂಬ್ಮೆಂದು ತುಂಡು ಗಂಟೇ ವರುಷದ ಮೊದಲೇ ಅರಿಸಿ ಫೈಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಸುಳ್ಳು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಈತನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸ ಧೈರ್ಯಾಗಿ ಎಕೌಂಟಾಂಟ್ ಜನರಲರವರು ಬೆಲ್ಲಾ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಬರದರು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡದು ಮಾಗಣೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗಸಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಠಿಣ್ಯಸಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿ ಮಾಗಣೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನು ಬೇಕಂತಲೇ ಗೊತ್ತಿದ್ದು ಈ ಸುಳ್ಳು ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಬರದದ್ದಲ್ಲವೆಂಬ ಸಬೂಬಿನ ಮೇಲೆ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು ಮದ್ರಾಸು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಸೆಶನ್ಸ್ ಜಡ್ಜರವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ಅಲಿಸಿ ಮಾಗಣೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಯಿತು.

ಕೂನೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೈತಪ್ಪಿ ಬೆಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಂದ ಕೊರ್ಪೊರಲ್ ಕೆನನರವರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ಸಾಧಾರಣ ಸಜೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಸಾಹುಕಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೂ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರರೂ ಆಗಿರುವ ಮೆಕೆ ಎಮ್ ಕಾದ್ರಿ ಕೋಯಾ ಎಂಬ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಸಾಹುಕಾರರನ್ನು ಮದರಾಸು ಬೇಂಕಿನವರಿಗೆ ಅಡಿಪಡ್ಡ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಬೇಂಕಿ ನೌಕರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೋಸದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಪರ್ತಿಯನ್ನು ಕೈದ ಮಾಡಿ ದಿವಾಳಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ಕೈದ ಮಾಡಿ ದಿವಾಳಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವು ಈ ಸಾಹುಕಾರರಿಗಿರುವುದಂತೆ

ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚಿನ ರಾಶಿಯು ಸುಮಾರು ೧೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಮದ್ರಾಸು ಗವರ್ನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ಯುವರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಹೊರಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವವರಾದರು ಎಲ್ಲಾ ಪೇಪರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾನಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಾಬಿಸುವ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಶ್ಲಾಘಿಸುವವರಾಗಿರುವರು

ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪದಪನಂಗಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ಸಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಜಾತಿಯ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನೋ ಅಕಸ್ಮಿತವಾಗಿ ಅಕಯ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಾಗಿತು ಬೆಂಕಿಯಿಂದುಂಟಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆರಸಿನ ಎಣ್ಣೆಯು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧವೆಂತ ಈ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ತಂದೆಯು ಎಣ್ಣೆಯಿರುವ ಒಂದು ಗಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುರಿಯುವಾಗ ಹತ್ತರ ದೀಪವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯ ಕೈಯಿಂದ ದೀಪದ ಜ್ಯೋತಿಯು ಎಣ್ಣೆಗೆ ತಾಗಿ ದಬ್ಬೆಗೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿದು ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯೂ ಆಕೆಯ ತಂದೆಯೂ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯೂ ಸಹ ಬೆಂದುಹೋಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು

ಗಂಗಾವತಿನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು ಸಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಈ ವೈಕಿ ರೂ ೫೦,೦೦೦ ದೊರಕುವದು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು ಕಳದ ವಾರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡವಳಿಕೆಯು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು

ಇದೇ ಕಳದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಲಿಂಡ್ಸೆಮ್ ಥೊರೆಲ್ಲಿಯವರು ಮೂರು ವಿದ್ರಿ ಉತ್ತರಕಡೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಿಟ್ಟು ಬೇಟಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ವೇಗೂರಿನ ಇವರೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಜಾಲಕಷ್ಟ ವಿಚಾರ್ತ್ವಿಕಗಾಗಿ ಬದೇ ಬರುವದಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವರು

ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೈಂರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರರಾದ ಮದರಾ ರಾಡೆರೆಪ್ಪ ರಾಯರು ಉಡುಪಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ ತನಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಗಿರುವರೆಂಗ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿರುವದನ್ನೂ ಪ್ರತ್ತೂರು ದಿವಿಂಜಿನಿಡಿ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರ ಹಾಜರಾನ್ನೂ ಮೋಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮದರಾಸು ಬೇಂಕಿನ ಮ್ಯಾನೇಜರವರು ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೇಸಿನ ತನಿಕೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಮದರಾಸು ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರೂ ಮೊಸದಾಗಿ ಬೇಂಕಿನವರಿಗೆ ಅಡಿಪಡ್ಡ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವನ್ನು ಬೇಂಕಿ ನೌಕರರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಪರ್ತಿಯನ್ನು ಕೈದ ಮಾಡಿ ದಿವಾಳಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪಣೆಯ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ಕೈದ ಮಾಡಿ ದಿವಾಳಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವು ಈ ಸಾಹುಕಾರರಿಗಿರುವುದಂತೆ

ಸುಮಾರು ಎಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ ತಾಲೂಕಾ ಸರಕಾರದವರು ತಿರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು

ಎಲ್ಲಾ ಇಂಡಿಯಾ ಸೇವಿಸ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇವರ ಎದುರು ಕೊಂಕಣಿಯ ಪೆಸಲ್ ಕಲಿತ ಇತ್ತಕಡೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೆಲಸವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೂಡಲೆ ಸೂಚಿಸಿರಿ ಅಂದಂಜು ಇರುವದಿಲ್ಲ

ಇತ್ತಲಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನವರ ಪದವಿ ಸೇವಕರಿಗೆ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪೆನ್ಶನ್ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಕಾರ್ಯಪ್ರತಿಕ್ಷಾಪಕೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇದೇ ಬಂದಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಈ ಉತ್ತರವು ಮೇ ಮಂಬಯಿಯ ಆಫೀಸಿನವರೂ ತಿರಿಜಿನಾಮ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

ಈ ಪ್ರದೇಶವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಲ್ಸರ್ ಮಹಾ ಸಂತೋಷದ ದಿನವಾಗಿತ್ತು ತಾರೀಕು ಬೆಳಗಾಲ್ಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಲ್ಸರ್ ಮೆರೆಯರ್ ಮಹಾಕೂಟಗಳು ನಡದವಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಎಂಬ ಮಲಬಾರಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೈಲ್ಸರ ಸಭೆಗಳ ನೈದಿಕರ ನಡೆನುಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒರೆಯುವ ಬಾತಮಿದಾರರಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಮಿಶ್ಯನ್ ನೌಕರಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಬಿರತರಪು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಇಂಥಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಎತ್ತಿಬಿಗುಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸದ ಹಾಗೆ ಬರೆ

ಯಿವಿಯ ಚರ್ಚಿನವರಿಗೆ

ತಾರೀಕು ೧೭ರಲ್ಲು ದಕ್ಷಿಣ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಗಳ ಕೊಡಗು ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಭಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಬಲ್ಮಠ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ನಂತರ ಸ್ವದೇಶಿ ವೈದಿಕ, ವಿದೇಶಿ ಮಿಶನರಿಗಳ್ಳ ಮಂತೆಯವರೂ ವ್ಯಾಸಾಸನ ಹತ್ತಿ ದೇವತಾ ಬಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ತರದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೆರೆದ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ವ್ಯಾಸಾಸನ ಹತ್ತಿದ ಹೊನಾವರದ ಮಿಶನರಿಗಳೊಬ್ಬರು "ಮಂಗಳೂರ ಸಭೆಯ ಪ್ರಥಮ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಏನೊಂದೂ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕೋಮಣ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮಿಶನರಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದವರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳೇ ಪೈಕರು, ಬರೇ ಮಡಲಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ ತಿಂದು ವಾಸಿಸಿ ಕಡೇಗೆ ಮಿಶನರಿಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದವರೆಂಬೆತ್ಯಾದಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂತೋಷವು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟು ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟು ಗೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬಂಗ್ಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಪಹರೆ ಹಾಕಿ ಇವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಸುಳ್ಳಾದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಹಾ ಗುಲ್ಲು ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಾದವು ಒಂದು ದಿನಗಳ ವರೆಯಂತರ ಇದ್ದುಳಿದು ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಬೆಲ್ಲಾ ಸಿಸಿಯವರು ನ್ಯಾಯ ತೀರಿಸಿ ಕೊಂಡುತ್ತೇನೆಂಕ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಗದ್ದಲವು ತಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜಾಂತ ಎಲ್ಲರ ಸಭೆಯು ಅಂಟಾಗಿ ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಸಾಸನ ಹತ್ತಿದ ಮಿಶನರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವನಾನರೂ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಭೆಯನ್ನು ಹೀನೈಸಿ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಭೆಯವರು ಬಂಧಾ ಮಾಪಟ್ಟು ಮಿಶನರಿಗಳನ್ನು ಸುತ್ತು ಕಾಂಪ ಕಾಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ" ಇದಲ್ಲದೆ ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನಿನ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಫ್ರೌಸ್‌ಮಯರ್ ಎಂಬ ಧೂರ್ತನು ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನಿಗೆ ಇರಿಸಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರಚಿತಲಾಭಗಳನ್ನು ಸೋಲಿಂದಿರವರು ಈ ಮಹಾ ಗೌರವದನೇ ಆಗ್ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮಹಾ ದುಃಖವೇಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಿನ್ನಮಸಿ ನುಂಗಿದ ಹಾಗಾಯಿತು' ಅನ್ನುತ್ತಿರುವರು

ಕಾಸರಗೋಡು ಇವ್ವಿ ಮೂರ ದಿವಸಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ವಾತಿ ಕಾಲವು ಬಹಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ ಹಗಲು ಬೆಳಕು ಮೋಡವೂ ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ ಗೋವು ಬೆಳೆಯವು ಇನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಲಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ವಾಚನಾಲಯದ ಎದುರು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ (ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ) ಇದೇ ತಾ ೬ನೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೫ ಘಂಟೆ ವರೇಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಚಮತ್ಕಾರಿಕವೂ, ಅದ್ಭುತವೂ ಆದ ಮಲಬಾರ್ ರತ್ನಕಡೆಯಿಂದ ಗಂ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರಿಂದ ಅನೇಕ ತರದ ಕುಸ್ತಿ, ಕಸರತ್ತು, ತಂತೀ ಮೇಲಿನ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ್ದು ಗಾಯನವರವರ ಸಂಗೀತವೂ ಇತ್ತು. ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡನೂ, ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗನೂ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಚುರನಾಗಿದ್ದನು.

ಆದೇ ಆದಿತ್ಯವಾರ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಸಭೆ ಕೂಡಿ 'ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಯಾಣ'ವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾ ರಾ ಬಿ. ದೇವಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಒಂದು

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಮಿ. ಜಿ. ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಿ. ಜಿ. ರೋಬರ್ಟ್ಸ್‌ರವರು ಶ್ರೀ. ರಾ. ವಕೀಲ್ ಯಜ್ಞ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಮ್ತಿರೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಕುಷನ್ಯಾಸಕರನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಜನೋಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವರೆಗೆ ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದಲೂ ಸರ್ವ ರೂ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೂ ಈ ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿ ಹಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲ ತಾಮಸ ಮಾಡದೆ ಬೇಗನೇ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಮಂದಿರದ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಊರ ಮುಖಂಡರೂ ಸ್ಥಿರಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮುಂದರಿಸುವರಾಗಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ತೇವೆ.

ಪುತ್ತೂರು ಇತ್ತಲಾಗೆ ಗತಿಸಿದ ಸಾವಕಾರರ ಕನ್ನೂಲ ಸುಬ್ಬಾಯ ವೈಗಳವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಚ್ಛಿಯ ಕೆಲವು ಗೃಹಸ್ಥರು ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಜನರಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂತರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಜನೆ ಬಡ ಬಗ್ಗರಿಗೆ ಕಾಲು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಸೇರು ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಧರ್ಮ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಕಳದ ತಾ. ೫ಲ್ಲು ಇಚ್ಛಿಯ ಸಾವಕಾರರು ಶ್ರೀ ಧನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುಟಿಯನ್ನು ನಾಂಗವಾಗಿ ನಿರಿಪೇರಿಸಿದರು ಇದೇ ದಿನ ಮಗ್ಗದ ಕಾರ್ಯಾನೆಯ ಆ ಪಿವಿ ತೌರೊ ಎಂ ವರು ಪೊನೆಗ್ರಾಫಿನ ಗಾಯನದಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದ ಪಡಿಸಿದರು.

ಬೆಳ್ಳಾ ಸರ್ಜನರು ತಾ ೬ನೇ ನಿಯಂಕಾಲ ಇಚ್ಛಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ಇಚ್ಛಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕನಸುಮಾಡಿದವರಾದರು.

ಹೊನಾದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಮ್ಮಂದ ಕಾ ಲಂಪ್ಲಿ ಕಾಕಿ ಸಮುದ್ದೆಯ ದಿನ ಉಕ್ಕಿ ಲ್ಲಾರ ದಿಂ ಪೋತ್ಸವವು ಕ್ಕಿನಿಕ್ಕ ಯಿಂದ ನಡೆಯು ವದು

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುಳ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಾಣಿಪ್ಪಾಡಿ ಪೆರಿಯೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಎಂಬ ಕಾಲ್ಗಿ ನಾಯರ ಜಾತಿ ಯೌವನಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ತಿ ಕೆಪಿಸಿ ಜಿಕಂ ಪಡೆದು ಇಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರು.

ಹೊಸದುರ್ಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟ ಪಿಲ್ಲಾವ ಯಾನೆ ಶೂಲಗತ್ತಿಯ ತಪಸಿ ಕೆಲಸಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕರೆಯಿದೆ ಇದ್ದುದಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವು ದೊರಯದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾತ್ರವೇ ಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಈಗಿನ ಶೂಲಗತ್ತಿಯ ಮುಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಗಿತ್ತಿಯು ಶೂರುವಿನ್ನು ಅನೇಕರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯು ಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಕಡೆಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೈ ಕಾಕ ಜನರಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಶೂಲಗತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರೆಯದಿರುವದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಿರುವ ಶೂಲಗತ್ತಿಯ ಸಹಾಯವು ಈ ಊರಿಗೆ ಅತಿ ಆಗತ್ಯವಿರುವದು.

ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಸಿಲ್‌ದಾರರ ಕಚೇರಿಯ ಹಿಂದಿರುವ ವಾಜಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಟ್ಟೋಣವು ಈಗ ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ಹಾಳು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹುಚ್ಚು ಪೋಕರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುವದು. ಇದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ಅನೇಕರು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವರೆ ಸಿದ್ಧರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುರ್ಡೇಶ್ವರ ಹೊಸಾಳಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಎಂ ವರ ಮನೆಗೆ ಕಳದ ತಾ. ೨ನೇ ದಿನ ರಾತ್ರೆ ಕಳ್ಳರು ಪ್ರವೇ ಶಿಸಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಚಿನ್ನಾ ಭರಣಗಳನ್ನು ವೈದಿರುವರು. ಸುಮಾರು ೩ ವರುಷಗಳಿಂ ದಲೂ ಜುಗಾರಾಟದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಕಳವು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಕಳ್ಳರ ಪತ್ತೆಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ತಿ ಉಡಿಪಿ ಪೋಲೀಸು ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಚಿತ್ತೈಸಿ ರುವದು.

ಮಂಗಳಾ ಕುಂಜೂರು ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಕುಮು ಜಿ ಸಳದರ್ಶಿರತಕ್ಕ ಧೋಗಿಮಂಗಳನ್ನು ಕಡಿಸಿ ವಾಗಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜು ಆಗಿ ಕುಂದಾಪುರ ಹೆಡ್ ಆಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವವರಾದರು

ಇಚ್ಛಿಯ ಪೂಜಾರಿ ಜಾತಿಯ ನಾಗು ಎಂಬವಳು ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು ೪ ಪಾಟ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಳು ಆ ಸಂಗತಿ ವರ್ತಮಾನದ್ದಿ ಅಬ್ಕಾರಿ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪ್ರವಾಗಿ ಅಳೆಗೆ ೧೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆಯಾಯಿತು

ಸರ್ವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾಯ್ದ ಭತ್ತೆ ಸಮೇತ ಅಯಾಯ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವ ಮರು ತಿಂಗಳ ೬ನೇ ತಾರೀಕಿನೊಳಗೆ ಬಟ್ಟಾಡೆ ಆಗುತಿದ್ದು ಪರಸ್ಥಳದ್ದ ವಿವನ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಏಳ ತಾಲೂ ಹಿರಿಯಧ್ಯಾಯರು ತಿಂಗಳ ಆಯಾ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವು ಮರು ತಿಂಗಳೆ ೧೦ರ ಬರಗಾವರೂ ಕೈಗೆ ದೊರಯದಿರುವದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಾಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗಮನಕೊಡುವರು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ

ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಯಂ ಬಟ್ಟಾಡೆ ಮೇದಿ ಅಗ ತಿಯೂ ಇಚ್ಛಿಯ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ಟರರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪತಿಯಲ ಸಿಕ್ಕುವದೆಯೆಂಬ ಇದ್ದರು ಸಿನಾಕರು ಪೋಸ್ಟು ಮಾಸ್ಟರ್ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿ ವರಕೊಂಡಿರುವರು.

ಇಚ್ಛಿಯ ಇಸಿಸೊಟು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾ ಮಾಗಾಳ ವೀರಭದ್ರ ರಾಯಂದ ಸಾಮಾನ್ಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಠಕಾ ವಿದ್ಯಾನ ಯಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಲು ಸೊಗಸಾಗಿ ಕಳವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದು ರಾ ಕುಮಾರಾಧ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಕುಂಬಳೆ ಪೋಸ್ಟಾ ಫೀಸಿನಿಂದ ಕುಪ್ಪೆ ಗ ಎರಡೆಸಾಲು ಎಲೆಯಡಕೆ ಎಂತ ದಾಖಲೆಗೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದ ಕಾಗದಗಳು ೨೬ ದಿವಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ದೊರೆಯು ತಿದ್ದವು ಇದರಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ, ದಿನಂಪ್ರತಿ ಒಟವಾಡಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಪೋಸ್ಟಾ ಫೀಸ್ ಸುಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಫೊರೆಸ್ಟರವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿಯು ತನಪಕೆ ಬಂದು, ಸದರಿ ಪೋಸ್ಟು ಮಾಸ್ಟರರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತಾದ ಶಿಫಾರಸು ಮೇರೆಗೆ, ಪ್ರಕೃತ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವ ಮೈಲ್ ಬ್ಯಾಡೆಗೆ ಇನ್ನು ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿಸಿ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಭರ್ತಿಸಿಸಿ ಅತ ಸಂಬ ಬಿನ ಜನವರಿ ಲಾಗಾಯ್ತು ದಿನಂಪ್ರತಿ ಬಟ್ಟವಾಡೆ ಮಾಡಿಸೋಣಾದೀತಾಗಿ ಸದರಿ ಫೊರೆಗಳವಂದ ಹುಕುಂ ಕೊಡೋಣಾಗಿದೆಯೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿದು ಸರ್ವರೂ ಸಂ ತೋಷಭರಿತರಾದೆವು. ಮೇಲೆ ತೋರುವ ಈ ಮಹಿನೀ ಯರಿಬ್ಬರುಗಳ ಮಹೋಪಕಾರಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂ ರ್ವಕ ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವೆವು; ಆದರೆ ದೇವರು

ಸಿಬ್ಬರೂ ಶಿಕಾರಿ ದಿನ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಮಂಚಿನಂತೆಯೇ ಅಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು

ನಾಯಕ್ಕಾಪ್ ಕಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡ ಸಂಗ ಸಚ್ಛರಿಂದ ನಿಸ್ಸೈಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಮೊನ್ನೆ ಸೋಮವಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಕ ಧನವಾಗಿ ಅಂದಾ ಮಂದಿ ಸದ್‌ಗೃಹಸ್ಥರಿಂದ ರೂ. ೧೭-೧೦-೦ ವಸೂಲಾಗಿರುವದು.

ಉಡುಪಿ. ಸಪ್ತಗ್ರಹಯೋಗದಿಂದ ಏನೆಲ್ಲ ಅನರ್ಥಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವೋ ಎಂಬದಾಗಿ ಅನೇಕರು ದಿಗಿಲು ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಯಾವ ವಿಧದ ಹಾವಳಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯು ಮಾತ್ರ ಅಗ್ಗಾಗ್ಯೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಶಿಡುಬು ರೋಗವು ಮಗಳಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಪೆ, ನಕ್ರಿ, ಹೆರ್ಯಡ್ಕ ಮೊದಲಾದ ಕಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕಸಬ್ಲಿಗೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿಂತಾಯಿತು. ಮಿಶನ್ ಕಂಪೌಂಡಿನ ಸಮೀಪ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ವ್ಯಾರಂಭವಾಗಿರುವದು.

ಮಂಗಳೂರಕಟ್ಟೆ ಶಾಲೆಯುಪಾಧ್ಯಾಯ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯ ಎಂಬವರ ಹೆಂಡತಿಯು ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಶಿವತಕೆ (ಮೋತೋಸಿ) ಎಂಬ ವಿಷವಸ್ತುವಿಕೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಸ್ವಲ್ಪಾತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ರವನ್ನು ಈ ತಾ 2ಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ತಂದಿರುವರು.

ವಿಶಾಪತಾರಾಗಳು ಮತ್ತು ಗರುಡ ಸಹಿತವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಬಿಟ್ಟಾಡಿ ಬೀಡಿನ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಪೂಜೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೪೦ ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಹೇಗೋ ಪೇರಂಪಳ್ಳಿ ಪಣಂಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಕ್ಕಡೆಯವರ ನಡುವೆ ಅನೇಕ ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿದ್ದವು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವೂ ಆಗಿತ್ತಂತೆ. ನೆರೆಹಳ್ಳಿ ಮನೆಯ ಈಗಿನ ಅನುಭವದಾರರು ಧನ ಲೋಭದಿಂದಲೋ ಈ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದಲೋ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಸೋದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರಂತೆ ಈ ದಿವ್ಯ ಪ್ರತಿಮೆಯು ಇಂದು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದು ಸಂತೋಷವೇ.

ಲಾಭ' ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ!!

ಸಚಿತ್ರಕಲಾತರಂಗ ೨ನೇ ಭಾಗ

8 ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ, ಸ್ಕೌಲ್ಮಾಸ್ಟರರಿಗೂ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧-೧-೦ಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವುದು ಇತರರಿಗೆ ರೂ 0-10-0.

ಎಂ ಟಿ. ವಲ್ಲಭ ಐಯಂಗಾರ್, ಬೀರೂರು.

ಜೀನಸುಗಳ ಧಾರಣೆ, ಮಂಗಳೂರು. (ಕಮ)

ಕೂಳೂರು ಮಸ್ತಕಿ ಅಕ್ಕಿ	...	5-10-0
ಗುಡ್ಡು ಮಸ್ತಕಿ ,,	...	4-14-0
ಮಸ್ತಕಿ ಮುಯಿ ,,	...	5-0-0
ವಕ್ಲು ಸುಗ್ಗಿ ,,	...	4-11-0
ಸುಗ್ಗಿ ಮುಯಿ ,,	...	4-6-0
ಮಸ್ತಕಿ ಬೆಳ್ತಿಗೆ	...	5-10-0
ರಂಗೂನ್ ಬೆಳ್ತಿಗೆ ಗೋಣಿ	...	8-0-0
ಹುರುಳಿ ಗೋಣಿ ೧ ಮುಡಿ 2ರ	...	4-12-0
ಉಪ್ಪು ಗೋಣಿ ೧ರ	...	3-10-0
ಹೊಬ್ರಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...	110-0-0
ಹೊಬ್ರಿ ಏಣ್ಣೆ ಮಣ	...	7-8-0
ಕಾಫಿ ಖಂಡಿ ೧ರ	...	220-0-0
ಕಾಳು ಮೆಣಸು ಖಂಡಿ	...	125-0-0
ಬಿಳಿ ಗೋಟು ಅಡಿಕೆ	...	84-0-0
ಕರಿ ಗೋಟು	...	60-0-0

ಈ ಮಾತ್ರೆ

ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಆತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು —

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು (೬) ಪ್ರಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ ೧—೦—೦.

ಆತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೫೫ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು.

ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ

ನೋಟೀಸು.

ಕುಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನವು ದಿಗ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಪಟ್ಟ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದರೆ ಈ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವು ದೊಡ್ಡದಾದ ಪೇಟೆಪಟ್ಟಣವಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ೩ ಯಾ ೪ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಆಚರಿಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ೩ಗ್ಯ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂಗಡಿಯವರು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಧಾರಣೆಗೆ ಎಕ್ರಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಮರ್ಪಣೆ ಒಗ್ಗೆ ಬಾಳೆಕಾಯ್ದು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಲ್ಲಾಳ ರಾಯನ ಶೀವೆ ಒಗ್ಗೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ, ನಾಸಿವೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಪ ಅದಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಹುಕಾರ್ ವೆಂಕಟೇಶ ರಾಮಪೈಗಳವರ ಮಗ ವೆಂಕಟೇಶ ಪೈಗಳವರಿಂದಲೂ, ಜಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಹರಿಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ಮಾಣಿ ದಾಮೋದರ ಪೈಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸರ್ವ ಜನರು ಸ್ವಾಮಿ ದರುಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಾಗ್ಯೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹರಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಅಂಗಡಿಯಿಂದಲೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸೋಹಾಗುತ್ತದೆ

ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ,
ತಾರೀಕು 30—10—10.

B. Bhoja Rau
Manager Subramanya Temple.

ಮಂಗಳೂರು

ಛಲೋ ನಶ್ಯ ಪುಡಿ.

೬ ಔನ್ಸಿಗೆ ರೂ. ೦—೧—೦. ಸೇರು ಔನ್ಸಿಗೆ ರೂ. ೧—೪—೦

ಸುಗಂಧ ನಾಸಿಕ ಚೂರ್ಣ ತಲೆಪಾಸಿಗೂ ಸೀತಕ್ಕೂ ತಿರೋಧಾರಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೇದು ತೊಲೆ ಔನ್ಸಿಗೆ ೦—೪—೦ ಸೇರು ಔನ್ಸಿಗೆ ರೂ. ೫—೦—೦.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವೂ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಸೆಂಪಲ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕವೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

ಕಾವೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ,
ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರ,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಓ ಭೇ ಕೆಮುವಿ! ಸುಲಭ ಕ್ರಯ! ಉಪಯೋಗ!

ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ. ರೂ. 2—8—0 ಮಾತ್ರ.

ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಧಾರಣೆಗಿಂತ ದಿಢೀ

"ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಪೇಟೆಂಟ್ ಲೀವರ್ ಜ್ಯೂವೆಲ್ಡ್" ವಾಚ್.

ಇದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿತರಹವಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವದಾಗಿಯೂ, ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಗಲು ಸಹಾ ಕೆತ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಇತರ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ತಂದ್ದವುಗಳನ್ನು ರೂ. 3-8-0 ರೂ 4-8-0. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರು. ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದುವುದು ಎರಡು (೨) ವರುಷಗಳು ಗ್ಯಾರೆಂಟಿ

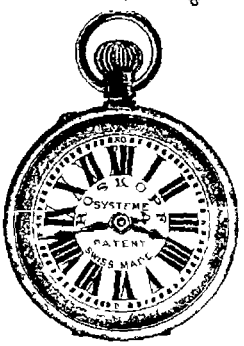

ಕ್ರಯ ರೂ 2 ೪-0 ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ರೂ 0-4-0

ಘಡಿಯಾರದ ಸರಪಣಿ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಪ್ಪಾಗದಂತೆಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಕ್ರಯ 0 ೪-0 ವಿ ಪಿ ಚಾರ್ಜು 0-4-0.

ವಿಳಾಸ.—ಟಿ. ಸಿ ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಡು ಕಂಪೆನಿ,
ಸಾಮುಕಾರ ಪೇಟೆ, ಮದ್ರಾಸು

ಉತ್ತಮವಾದ ಮೈಸೂರು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು

ಅಂಬರ್ ಅಟ್ಟರ್ ಬಿಳಿ ಔನ್ಸಿಗೆ	೬—೦—೦	ಅತ್ತರ್ ಗುಲಾಬ್ ಔನ್ಸಿಗೆ	೫—೦—೦
ಕಸ್ತೂರಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ	೪—೦—೦	B. ಅತರಜ	ಡಿ	೧—೦—೦
ಫರಂಗು ಬತ್ತಿ	ಡಿ	೧—೪—೦	ಕಸ್ತೂರಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ.	೪—೦—೦
ಗುಲಾಬಿ ಬತ್ತಿ	ಡಿ	೧—೪—೦	ಫರಂಗು ಬತ್ತಿ		೧—೦—೦
A ಪರ್ಫ್ಯೂಮ್ ಬತ್ತಿ	ಡಿ.	೧—೮—೦	ಕಾಸರಿ ಬತ್ತಿ		೧—೪—೦
B ಪರ್ಫ್ಯೂಮ್ ಬತ್ತಿ	ಡಿ	೧—೧೦—೦	ಮಹಾರಾಜನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಶೀಸೆಗೆ		೦—೮—೦
ಮರ್ಲಾ ಬತ್ತಿ	ಡಿ	೧—೬—೦	ಕಾಡಾಲ ರತ್ನ	ಡಿ.	೦—೪—೦

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಅತ್ತರ್, ನಾತಿಕ ಚೂರ್ಣ, ಟೂತ್ ಪೌಡರ್ ವಿಕ್ಕಾ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ವಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎಸ್ ಎಮ್ ಸುಬ್ಬರಾವ್,
ತೇರ್‌ಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಓಡೋನಾ.

ಇದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬಾಧಿಸುವ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹಲ್ಲುನೋವು ಮಾತ್ರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಕೆಲವುಸಾರಿ ದಂತ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಹಲ್ಲುನೋವನ್ನು ಈ ಒಡೋನಾ ಎಂಬದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿಸುವುದು. ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಅತಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಟಿನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೦ ರೂ.

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪೈನ್ ಬಾಮ್.

ಇದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ತಲೆಪಿಡಿತ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ದುಸ್ತರವಾದ ರೋಗಗಳು ಸಹಾ ಗುಣವಾಗುವವು.

ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಹರಿವಾತ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಸೆಡೆತು ನೋವು, ಗಂಟುನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಳುಕು, ನೆಗಸು, ಕೀಲು ವಾತ, ಶ್ವಾಸವಾತ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಜಜ್ಜಿದ ಗಾಯ, ಕುತ್ತಿಗೆನೋವು, ರಾಜಕುರು ನಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಪರಮೌಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧೫ ಆಣೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು:—

ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಳ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕೋ,
ಸರ್ಟಪ್ಪಾಡ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಿಗಳು

೧. ಕುಂತಳೇಶ್ವರದ ತೈಲವು. ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ ೧೦ ಆಣೆ,

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿಪು ಬಿಂದು. ಉರಿಯನ್ನೂ ಕೀವನ್ನೂ ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಥ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಸುಖಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ರೂ

೩. ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ಶುಕ್ರತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

೪. ವಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರದರಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಬಂಜೆತನವನ್ನೂ ತಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೫ ಸೂರಣಾವ ಲೇಹ. ರಕ್ತ ಅರ್ಶವಾ ಪೊಳಿಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೨ರೂ

೬ ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾದ ಜ್ವರದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನೂ ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಇತರ ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩ರೂ ೮ ಆಣೆ

೭ ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ವಿಲಾಯತೀ ಮಂಜನದಷ್ಟೇ ಸೌಖ್ಯಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ ೧ರ ತೊಲೆಗೆ ೧೦ ಆಣೆ

೮ ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ. ಅಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಸುಖವಿರೇಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ —ಬಿ ಎಸ್ ನಾಥ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,

ವೆಪೆರಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮದರಾಸು

೯. ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಜಳಿಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು ಅರ್ಧ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ.

೧೦. ವಾತಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಬ್ಯಸ, ಕಫ, ಉಬ್ಬಸ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ರಾಮಬಾಣವು ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಸ್ರಾವವು, ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಗೊಳಿಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಮುಖಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತಲಿಗೆ ೨ರೂ.

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾಮ್ ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಂಟಾಕು, ಪೀಸು, ವಾತಬಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೨ ಆಣೆ ೩ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೪ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಎರೆದು ಲೇಪನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಉರಿಯಿಲ್ಲವಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರಡಿಗೆಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ ಸರ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ತೊಲೆಗೆ ೧ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು; ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧೦ ತೊಲೆಗೆ ೨ರೂ ೮ ಆಣೆ

ಟೀಕೆ ಮೋಸಗಳ ಬೆಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸಿದ ಹಾಸಲು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗು ನೋಡಿ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕನ್ನಡದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು.

B M Nath & Co, *Ayurvedic Chemists,*
Vepery Post, MADRAS.

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ವಾತ್ಸರಂದಲೂ, ಇಂಡಿಯಿಂರಂದಲೂ, ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ

ಇದರಿಂದ —ವಾತ, ಸಂದಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ತಲಶಿರಿತ, ಉರುಕು, ಎಳುಕುಪತ, ಜಜ್ಜುಮು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಅನೆಗಾಲು, ಶೀತ, ಜಜ್ಜಿದ ಕಾಪ, ಉತ್ತಿಕಾಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು ಬಾಟ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟಿರುವ ಕೊಂಚ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಯೂನಿಯನ್ ಗ್ಲಾಸು ಜಾನವಾಗಿ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವದು

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಂ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ದೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯ ಔಷಧ ಮೂರು ವಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕವ್ವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦ ೫ ೦

ವಿಳಾಸ — ಮೆನೋರಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ.

ಏಜಂಟರು:— ಪರ್ಲ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮಂಗಳೂರು.
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ.
ಬಿ. ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು.
ಬಿ. ಎಸ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಬಳ್ಳಾರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಹಂಪೆತ್ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ

ಇದರ ಬಾಹ್ಯಲೇಪನದಿಂದಲೇ ತಲನೋವು, ಶಿರೋದಾರ್ಢ್ಯ, ಒರ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ಸಂದುವಾತ, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಗಂಟ್ಲುನೋವು, ಜಜ್ಜುಮ್, ಉಳುಕು, ಪಾಯಗಳು, ಪಕ್ಷವಾತ, ಬೆನ್ನುನೋವು, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವವು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕ್ರಯ 0-8-1

ಅರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೭—೪—0.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಬೇಕಾದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆ

ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟಿ. ಬಾಬುರಾಯರ,

ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ, ಗಾರೇಮರ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿವಾಂದ್ಯ, ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಕೆ, ಕೆಂಗಣ್ಣು, ರಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ. 0—4—0

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ 0-12-0 ವಿ. ಪಿ 0—4—0

ಇದು ವಿಷಹ ಇಲ್ಲಿ ಆಸವಗಳೂ, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ಗುಳಿಗೆಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ವಗೈರೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ

ಈ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಚ್ಚಿದಿಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ
ವುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಶ್ರೀಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಯಾ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಸೈಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಕ್ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿ.

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು.

ಒಂದು ಪೊಟ್ಟಣಕ್ಕೆ 4 ಪೈ.

ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯನ್ನು ೨ ಔನ್ಸು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿದೊಡನೆ ಅತೀ ಕಪ್ಪಾದ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು. ಇದರಿಂದ ಬರದರೆ ಲೋಹದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು. ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ, ಧೂಮ್ರವರ್ಣ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು.

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯು ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕಗಳನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ.

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೊಟ್ಟಣಗಳಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಡುಬೋರ್ಡು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ವಿನಹಾ ರೂ. ೧—೪—೦.

ಟಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನುಂ ಎಂಡ್ ಕೊ.
32 ಆರ್ಮೆನಿಯನ್ ರಸ್ತೆ, ಮದ್ರಾಸು.

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ತರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟಿನ ಪರಿಚಿತಯುಳ್ಳವ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಿಮಿಸನ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಸಮೇತ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಳಾಸ:— ರಂಗಪ್ಪಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ.,
ಮನೋಹರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಲವರಚಾಲ, ಮುಂಬಯಿ.

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಜೀಟು ಬಟ್ಟೆ ವ ಕೋಟಿಂಗ್, ಸ್ಟೇಶನರಿ, ಕಪ್ಪೆರಿ, ಗ್ಲಾಸವೇರ್, ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್, ಆಯಿಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಳಗಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಫ್ಲೆನೆಲು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಖಂ ಆಗಿಯೂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಮ್ಮಿ ಮುನಾಫೆಯಿಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ. ನಿಶ್ಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾತ್ರಿಯಾವೀತು.

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುಕಸಪ್ತತಿ ಕಥೆ.

ನೀವು ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರಯ ಹಾಸಲ್ ಸಹಾ ೧೧ ಆಣೆ.

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು ಹೂಗಂಧ. ಪಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು, ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಿ ಸಹಾ ದೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರವಾನಿ ಮಾಡುವೆವು. ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕಂಪ್ಲಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮುಖತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಅಯ್ಯರ್: ತೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಸೆಲ್ಲರ್ಸ್,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಲೈಫ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ

ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು. ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು [illegible]

ಟ್ರಸ್ಟೀ:— ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಳ್ಳಿದ್ದಾಗಿರುವುದು.

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಭದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು.

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸ ಬಹುದು.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ:—ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಬ್ರದರ್ಸರವರ ನಾನಾ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE,

(ಪೊಟ್ಟಣ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಪೈ.)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ಫೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಜೀಲೆಸ್ ಘಡಿಯಾರವು.

ಈ ಶಾಯಿಯಿಂದ ಲೋಹದ ಪೇನುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಶಾಯಿಯು ಮೇಲ್ಮಡೆ ಬೂಜು ನಿಲ್ಲದು. ಬರೆಯುವಾಗ ಸೀಲ ಬ್ಲಾದಲ್ಲಿದ್ದು ಆರಿದೊಡನೆ ಅತಿ ಕಪ್ಪಾಗುವದು.

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ. ೪ ಆಣೆಯ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಕಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸುಗಂಧ ದಂತ ಕಾತಿ ಹೂರ್ಗವ ಡಬ್ಬಿ ೧; ೪ ಆಣೆಯವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜೀವನ್ ಫೇಜರ್ ಪೆನ್ಸಲ್ ಡಜನ್ ೧; ೧ ರೂಪಾಯಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಂಡವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಉತ್ತಮವಾದ ಲಪಯನ್ ೧; ೩ ರೂಪಾಯಿದ್ದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ಸಾ. ೧ ಕಿವಿ ಟಾಪಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧; ೪ ರೂಪಾಯ್ಕಿಂಗಳದ್ದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ಫೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್, ಜೀಲೆಸ್ ಕಿವಿ ಘಡಿಯಾರವು ಗ್ಲಾಸ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಸಹಿತ.

ಬ್ಲೂ ಬ್ಲೇಕ್ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಿಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪. ಸ್ಮಾಲಕ್ಕೆ ಆಣೆ ೪. ಶಾಯಿಯು ಗುಣಗಳೂ ಕಾರ್ಡಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿಳಾಸ:— ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಅಥವಾ ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ. ಕ)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು. ಪ್ರಾಸಾದಿಕ ಗ್ರಂಥ

ಶ್ರೀ ಶಿವಲೀಲಾಮೃತವು.

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ೧೪ ಅಧ್ಯಾಯಗಳುಳ್ಳದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಪಭಸ್ಮ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಧಾರಣ, ಪ್ರದೋಷ ವ್ರತ, ಶಿವದಿನ. ಗೋಕರ್ಣಮಹಿಮೆ; ವ್ಯಾಧ–ಹರಿಣಿಗಳ ಕಥೆ, ದಾಶಾರ್ಹ, ಮಿತ್ರಸಹ, ಸುಮಿತ್ರೆ, ಮಿಮರ್ಶನ, ಚಂದ್ರಸೇನ, ಸತ್ಯರಥ, ಧರ್ಮಗುಪ್ತ, ಚಿತ್ರವರ್ಮ, ಸಿಮಂತಿನಿ, ಸುಮೇಧ, ಸೋಮವಂತ, ಪಿಂಗಲೆ, ಭದ್ರಾಯು, ಶಾರದೆ, ಭದ್ರಸೇನ, ಕುಕ್ಕುಟ–ಮರ್ಕಟ, ಬಹುಲೆಯಾಖ್ಯಾನಗಳು; ಭಸ್ಮಾಸುರ, ತ್ರಿಪುರ, ತಾರಕರ ಸಂಹಾರ; ದಕ್ಷಯಜ್ಞ, ಶಿವಗಿರಿಜೆಯರ ಪಗಡೆಯಾಟ; ತ್ರಿಯಾಳ ಚರಿತ್ರೆ ಸಹ ವರ್ಣಿಸಿಯದೆ.

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ 2 ಆಣೆ. ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಸಾಮಾನು ಪಡಕೊಂಡವರು ಗುರ್ತ ದೊಡನೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಿಳ್ಳುವುದು. ಇದನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ "ಭಕ್ತಿಮಹಿಮೆ" ಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ (6 ಆಣೆ) ದೊರಕುವುದು. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು

POCKET DIARIES

FOR 1911.

1911ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು.

ವಕೀಲರಿಗೂ, ವಕೀಲರ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಪ್ಪ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ **ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ** ರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡಿರುವವು

ನೋಟು ಬೂಕು ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ ೦—೮—೦

ಸಣ್ಣ ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ ೦—೪—೦

ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೂಲ್ಯವ ವ್ಯಾವಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವ ಇಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಷನ್ ದೊರಕುವದು

ಅಪೇಕ್ಷಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಲಿ

ವಿಳಾಸ —

ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್,

ಮಂಗಳೂರು ದ.

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇತ್ತಕಡೆ ಲಕಕೊಡಿ!

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

ಸ್ಟಿವ್‌ಕವರ್	ಹಾಪ್‌ಬೈಂಡ್	ಫುಲ್‌ಬೈಂಡ್
(ಪಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಲೆದರ್ ಕೆಲಕೂ)	(ಪಕ್ಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆನ್ನು ವ ಮೂಲೆಗೆ ಚರ್ಮ)	(ಪೂರ್ಣ ಚರ್ಮ)

ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಗಿಜಮಾನಿನ ಲಿಖಾನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಡ್ಲಾಗುವದು

೪½ × ೭½, ೪½ × ೧೫ ಇಂ × ೪ ಪರಿಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕ ಚಿತಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು

ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು

ಒಳ್ಳೆ ಸಮಯ ನಂಬಿ ಕಾಳಾಗಲು ಫುಲ್‌ಸ್ಕ್ಯಾಪ್ ಕಾಗದದಿಂದಲೂ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ

ಇದೇ ಕಾಗದದ ಗಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ತಯ್ಯಾರಿರುವವು

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವ

ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ:—

ಮೇಲ ನಮೂದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತಲಾಗ ತಯಿಸಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾಮೂಲ್, ಚರ್ಮ ಕೆಲಿಕೊ **ಮೊದಲಾದವುಗಳ್ಳಿ** ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಲ್ ಗಳನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು

ನಮ್ಮ ದರಗಳಿಗೆ ದಯವಾಡಿ ಬರಕೊಳ್ಳಿ. **ಮೆನೇಜರ್,**

ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ

ಕೋರ್ಟು ಫ್ಲೋರ್ಮು, ವಿವಾಹ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ಬಿಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾ ಇತರ ನಮೂನೆಯ ಫ್ಲೋರ್ಮುಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆಚ್ಚು ಹಾಕುವುದ

ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಡು ವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿನಾಮೆಗಳು ವ ವಿಪಾನೆಗಳಿದ್ದು 'ರೂಲಿಂಗ್' ಯಾ ಗಿಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು

ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗ್ಗವಾದ ದರದಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು

ತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ವಿಳಾಸ —

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಕಸ್ತೂರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ—ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ 1-8-0 ಟಪ್ಪಲಿಲ್ಲದೆ ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೇರೂ 2 10

ಪುಸ್ತಕ 4 ಮಂಗಳೂರ, ತಾರೀಕು 18ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ನವೆಂಬರ 1910 ಸಂಚಿಕೆ 41

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಸಿಹಾ ಮೂಲಾಮು ಇದರಿಂದ ವಾತ ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರಶ್ಶೂಲ, ಉರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟ ಕೈ ನೋವು ಗಂಟ್ಲು ನೋವು ಜಖಂ, ಉಳುಕು, ಥೂಪು, ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವದು ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗು ವಿಸ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು ಸಾರ್ವಪ್ರಮಹಾ ಪ್ರವರ್ತನ ಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಎಹೋಷಾಸ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಲ್ಲಾ ದರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮೂಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಆರು ಆಣೆ ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮೂಲಾಮು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಕಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ಉರವಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು ಸರುಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು ಡಬ್ಬಿಗರೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 6 ಆಣೆ ಗಿರಿ ಡಬ್ಬಿ ರೂ 4

ದಂತಾಂಜನ

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಈ ವಿಜನವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವು ತಿಳಿಯುವದು ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೪ ಆಣೆ

ವಜ್ರಗುಟಿಕ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪುಣಂತರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕೊಡತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆಮೆಯಿಸ ಕೊಕೊ, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿದಾಯಕಗಳಿವೆ. ೩೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಕೇವದಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ರೂ 1

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪುಕಲೆಗಳೂ ಹೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 8 ಆಣೆ

ಮಿಜಿಜ ಮೂಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 3 ಆಣೆ

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ:—"ಅಮೃತಾಂಜನ", ಮುಂಬಯಿ.

ರಮಣೀಯ ಶೃಂಗಾರಮಣಿ

ಶಬ್ದ ಚಮತ್ಕಾರ ಅರ್ಥ ಚಮತ್ಕೃತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮೃದುಮಧುರ ಶೈಲಿ ಮುಂದ್ದನಹಿತವಾಗಿ, ಧರ್ಮನೀತಿ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನೂ ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ರಸಭರಿತವಾದ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿನ ಸವಿಯು ಬೇಗನೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ರೂ. 0—10—0.

"ವಿದ್ಯಾನಂದ" ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ಮಹಾ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಕೃತ

"ರಘುವಂಶ ಮಹಾಕಾವ್ಯ"

ತಾನಾಗಿಯೇ (ಸ್ವತಃ) ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಶ್ಲೋಕ, ಪದ, ಶಬ್ದ, ಅನ್ವಯ ಅರ್ಥ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಗ್ರಹ, ಧಾತು ರೂಪ, ಧಾತ್ವರ್ಥ, ವ್ಯಾಕರಣ ವಿಷಯ, ವಿಶೇಷ ಸಿಗುಮರಿಗಳು ಇವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಬರಲಿರುವ ಪ್ರಂಟಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ 1—0—0.

ಮುಕುಂದಮಾಲಾ ಸ್ತೋತ್ರ.

ಪೆಟ್ಟು ಬಾಕಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪದ ಅರ್ಥ, ಅನ್ವಯ ವಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೆಲೆ 0—4—0

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ವಿದ್ಯಾನಂದ ಆಫೀಸು,
ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿರಿ, ಧಾರಣೆ ಸುಲಭ.

ನಾವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ರ್ಯಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿದ, ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಬ್ಲ್ಯಾಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಯವಾಗಿಯೂ ಮಜಬೂತಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿರುವ ಕವರುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ.

1ನೇ ನಂ. ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ 1ಕ್ಕೆ 2—8—0, ಬ್ಲಾಡರ್ 1ಕ್ಕೆ 1—0—0
2 „ „ „ 1ಕ್ಕೆ 3—0—0, „ „ 1ಕ್ಕೆ 1—4—0
3 „ „ „ 1ಕ್ಕೆ 4—0—0, „ „ 1ಕ್ಕೆ 1—8—0
4 „ „ „ 1ಕ್ಕೆ 4 12—0, „ „ 1ಕ್ಕೆ 1 12—0
5 „ „ „ 1ಕ್ಕೆ 5 12—0, „ „ 1ಕ್ಕೆ 2 0—0

ಫುಟ್‌ಬೋಲ್ ಇನ್‌ಫ್ಲೇಟರ್‌ಗಳು 1ಕ್ಕೆ 1 4 0, 1 8 0, 1 12 0, 2—1—0, 2—8—0, 3—0—0, 3—8—0, 4—1—0.

ಬಹಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಲವಾಗುವಂತೆ, ಬಹಳ ನಯವಾಗಿರುವಂತೆ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಚೂರಾಗದಂತೆ ಒರುವ ವಿಲಾಯತಿ ಲೂಸ್ ರನ್ನರ್

	60-100	62-110
K. ನಂಬ್ರ	6—8—0,	7—0—0
R. ನಂಬ್ರ	8 12 0,	9—8—0.
S. ನಂಬ್ರ	12—8—0,	13—8—0.
J. ನಂಬ್ರ	13—8—0,	14—8—0.
L. ನಂಬ್ರ	16—8—0,	18—0—0

ಬಹಳ ನಯವಾಗಿ ಸೇದಿರುವ ರಬ್ಬರ್‌ವಾಲ್ ಪೆಡ್ಡಾರ್‌ಸೈಡ್ (ಬೆಲ್ಟ್‌ಗಳು, ಬಿಟ್ಟಾದಾರಿ) ಒಂದೇ ಕೂದಲು ರನ್ನ್.

A. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 12 14—0 60-90
E. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 15—11—0, 60-90
„ „ 17—0—0, 60-90 ಬಹಳ ನಯವಾದ್ದು.
F. ನಂಬ್ರ 1ಕ್ಕೆ 22—0—0, 60-90

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಬಹಳ ರಿಯಾಯಿತಿ ಇವೆ. ಸಂಪಿಪಾತ್ರೆಗಳು, ಡಿಕ್ಷಾಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು, ಕೊಂಬು ಲೋಟಾಗಳು, ಸಾದ ಟಿಂಬ್ಲರುಗಳು, ರೇಲೆ, ಕೂಜಾಗಳು, ತಪ್ಪೆಗಳು ವೆಸ್ಟೆರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ.

ಅವಲ್ ರಬಿಂ ಪೌಂಡು ತೂಕಕ್ಕೆ 1-10—0.
ಮುಯರಿ „ „ „ 1—7—0.
ಸಾಧಾರಣ „ „ „ 1—4—0.

ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ

ಶ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾಚಾರ್ಯರವರಿಂದ

ವಿರಚಿತವಾದ

"ಶ್ರೀ ಶುಕಸಪ್ತತಿ"

(ಹಿಮ್ಮಿ ಅಪ್ಪಟ — ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು ೫೭೦).

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಈಗ ಮೂರನೇ ಸಲ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಯಾವ ಲೋಪವೂ ಇಲ್ಲದೆ ನೂತನವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೇಲು ಪ್ರತಿ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ರೂ. ೨—೦—೦
ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿ „ ರೂ. ೩—೦—೦

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ವ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ವ್ಯಾಯಸ್ಥರು, ಮುದುಕರು, ಕುಡುಗರು, ಹುಡುಗಿಯರು ವೇದಸಮ್ಮತವಾದ ಮುಹೂರ್ತಾಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಪರ್ವಕಾಲಗಳನ್ನೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ, ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಖಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಉಸ್ತಿಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಡಬೇಕು.

ಭಾನ್ಯಂ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯ,
ಲಜ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ಶಹರು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ.

ಕೂಚ್‌ಬಿಹಾರದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕೇಶವರ್ಧನ ತೈಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದು.

ಮೈಸೂನ್‌ಶಿಂಗ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹದ್ವಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು—ಇದನ್ನು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಂಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರವರು—ಇದು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯಗುಣವುಳ್ಳ ತೈಲವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಲ್ಲೆನು.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬಾನರ್ಜಿಯವರು—ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ವರೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಕುಂತಳ ಕೌಮುದಿ ತೈಲ—ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಲೆಬಾಜಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ತೋಷಯುಕ್ತವಾದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣಗಳಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದು ಮೆದುಳಿಗೆ ತಂಪನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನೋಹರವಾದ ಸುಗಂಧವುಳ್ಳದಾದುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಇದುವರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ತೈಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದುದು. ೪ ಔನ್ಸುಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ಗಿ ಆಣೆಗಳು.

ಕವಿರಾಜ ಆರ್. ಸಿ. ಸೇನ್, ಎಲ್. ಎಮ್. ಎಸ್.
216 ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ

ಟಿಲಿಗ್ರಾಫ್ ವಿಳಾಸ:— "ಕೌಮುದಿ"

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏಜಂಟರು:—ಎಲ್. ಎ. ಫೋರುವಾಲ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಏಜಂಟರು:—ಮೆ| ರಾ| ರಾ| ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಮತರು, ಬಳ್ಳಾರಿ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಪತ್ರಿಕೆ ಮಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ರವಾರ ತಾರೀಕು 18ನೇ ನವೆಂಬರ 1910. ಶ್ರೀಜಯ

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನಾಳಲು ಬರುವ ನವೀನ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಭುಗಳಿಂದ ವೈಸರಾಯ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆ ಈ ದಿನ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವನ್ನಾಳುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳ ಕೈಕೀರುವುದು. ಈ ಉಭಯ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರರು ನೇಮಕಪಟ್ಟಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ದೆಸೆಯು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಎರಡು ಹುದ್ದೇದಾರರನ್ನನುಸರಿಸಿರುವುದು.

ಹೊಸ ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳ ಪರಿಚಿತಿಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯ ಬೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಭಾವನೆಯು ಶ್ಯಾಗಿರುವುದೆಂಬದು ಇವರು ಅಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮಾಡಿದ ಒಂದೆರಡು ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿಹುದು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಳ ಮಾಹಿತಿಯು ತನಗಿಲ್ಲದಿರುವುದೆಂಬರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಹದರವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಗ್ರಹವಾಗಲಿ ಮುನ್ನಿರ್ಣಯಗಳಾಗಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಲ್ಪವಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಗಮನಿಸುವರೆ ಶಕ್ತನಾಗುವುನೆಂಬುದು ದಿಟವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವಿಲಿಬೆರಿ ಯಾ ಫೌಸಿನ ಬಿರ್ತಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರ ವಿದೇಶಗಳೊಡನಿರುವ ಸಮ್ಮಂಧಗಳ ಪೂರ್ಣಮಾಹಿತಿಯು ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು. ಈ ಪರವಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಳಕಾಗಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿಯಿಂದ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರುಶ್ಯಯನರ ಮತ್ತು ಅಂಗ್ಲೇಯರೊಳಗೆ ಇತ್ತಲಾಗಿದ ಒಪ್ಪಂದದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಂಗ್ಲೋ ರುಶ್ಯನ್ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸೆರಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ರುಶ್ಯರಿಂದ ಬಾಧಕವು ಉಂಟಾಗುವುದೆಂಬ ಭೀತಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನೈಸಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತತೆಯನ್ನಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರುಶ್ಯಯನರಿಗೂ ಅಂಗ್ಲೇಯರಿಗೂ ಈ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಜಗಂದಾಳೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಪಘಾತ ಯುದ್ಧಗಳೂ, ಲಂಡನ್ನಾ ಪೆಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ಘಾತವಾಗಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋದದ್ದೂ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ರುಶ್ಯಯನರ ದುಃಖಕಾರಣದ ಭಿಡೆಯಿಂದ ಪರಿತವಾದವೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಂಗ್ಲೋ ರುಶ್ಯನ್ ಒಪ್ಪಂದವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳು ವಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಪ್ಪಂದವು ಅದಂದಿನಿಂದ ರುಶ್ಯಯನರಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗ್ಲೇಯರಲ್ಲಿಯೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ್ಯಮೈತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳುಂಟಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಅನ್ಯ ಖಂಡದ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಕದಲಿಸದಂತೆ ಇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. 'ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹ ರುಶ್ಯಯನರು ದೌಡೆತ್ತಿ ಬರುವರೆಂಬ ಭೀತಿಯು ತಲ್ಲಣಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡುವರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭವು ದೊರಕಿತು.

ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕರೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೊಸ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಧಾರ ವರ್ಷಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ತಾನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿಕೊಡುವೆನಾಗಿ ಧರವನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಮಾಡಿದ ಧ್ಯಾಪನದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ತಪಶೀಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿರುವರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಧ್ಯಾಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಂಗ್ಲಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಆಂಗ್ಲೇಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆಂಗ್ಲೇಯರ ಈ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಯಶಸ್ಸು ಬರುವುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ ಆಂಗ್ಲಾಳದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾತಿ ಅವರೊಡನೆ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಬೆಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂತ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ರೀತಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅವರ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಂಕುರಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲೆಂಬುದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲವರ ಕೋರಿಕೆ.

ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಪದವಿಗೆ ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕ್ರೂಯ್ಸ ಪ್ರಭುಗಳವರು ನೇಮಕಪಟ್ಟಿರುವರು. ರಾಜತಂತ್ರತತ್ವಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಭುಗಳಷ್ಟೆ ಕ್ರೂಯ್ಸ ಪ್ರಭುಗಳು ನಿಪುಣರಲ್ಲವಿದ್ದರೂ ಇವರು ಸಹಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯ 'ಕಿಬಿನೆಟ್' ಯಾ ಕುದಾರ ಪಕ್ಷದವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅನುಸರಣೆಯವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಲೋನ್ ಜಾ ಸಿಂಯ ದ್ವೀಪದ ರಾಜ್ಯಧಾರ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾನಿಯುಕ್ತತೆಯ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಇವರಿಂದಲೇ ಏರ್ಪಡಿಸೋಕಾದವು. ಸಿಲೋನಿನ ಗವರ್ನರರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಹೆನ್ರಿ ಮೆಕ್ಕಲಮ್ ರವರು ಅಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾನಿಯುಕ್ತತೆಯ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವರೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಕ್ರೂಯ್ಸ ಪ್ರಭುಗಳವರನ್ನು ವಿನೋಧಿಸಿದರೂ ಕ್ರೂಯ್ಸ ಪ್ರಭುಗಳು ಗವರ್ನರರ ಈ ವಿರೋಧ ಭಾವವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಜ್ಯಾರಿಗೆ ತರುವವರಾದರು. ಸಿಲೋನಿನ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವರೆಂತ ಕಂಡು ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಿಲೋನ್ ದ್ವೀಪ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಆರಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಈ ಕುದಾರಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವರೆಂತ ಸಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ.

ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ್ಸಭೆ ಕೂಡಿದ ನಂತರ ಮೂರನೇ ಪರಿಷದ್ಸಭೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಪರಿಷದ್ಸಭೆ ಮಂಗಳೂರು ಪರಿಷದ್ದಿನ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನಡಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಪರಿಷದ್ಸಭೆಯು ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಪರಿಷದ್ಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ್ಸಭೆಯೆಂತ ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮೂರನೇ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ್ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಕಳ ಕೂಡುವುದೆಂತ ಅನುಕೂಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರು, ಕುಮ್ಟಾ, ಕುಂದಾಪುರ, ಗೋವೆ, ಬೇಳಗಾಂ, ಪೂನಾ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಸತಾರಾ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಕೆಲವು ಗೃಹಸ್ಥರು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದು ಕನ್ವೆಷನ್ ಸಭೆ ಕೂಡಿದರು. ಅದ್ದಿಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ್ಸಭೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಜರಗವಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಗೋವೆಯ ಮೆಜ್ಜಾರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜರಗುವ ದಸರಾ ತಿಂಗಳ ಕಡೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಪರಿಷದ್ಸಭೆ ಕೂಡುವುದಾಗಿ ಪರಿಷದ್ ಸ್ಥಾಪನಾಕಮಿಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಹ್ಯಾ. ಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲ್ ಮ|| ರಾ|| ರಾ|| ಅ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೈಗಳವರು ಒಂದು ಸೂಚನಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆರ್ನ್ ಥೆಂಬೆಗಳವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಒಂದು ಆಮಂತ್ರಣ ಸಭೆಯು ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಮಜ್ಗಾಂವಿನ ಮತ್ತು ಪಂಚೀಮ್ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತರು ಬೆರ್ನ್ ಥೆಂಬೆಯತೊಡನೆ ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ನವೀನಪ್ರತಿನಿಧಿರಾದವರ ಕಡೆಯ ಗೋವೆಯ ಗವರ್ನರವರ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಪಡಿಯುವರಾದರೆಂತಲೂ ಗವರ್ನರವರು ಪರಿಷದ ಕೂಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನಗಿರುವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೆರಿಸಿರುವರೆಂತಲೂ ಈ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಷದ್ದಿಗೆ ಎರಡು ಪರಿಷದ್ದುಗಳಾದವು. ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷಭೇದದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿ ಯಾಗುವುದೆಂಬುದು ಉಭಯ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಷದ್ದುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವಿರದು. ಸ್ವಜಾತಸ್ಥರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಉಭಯ ತಂಡಗಳ ಒಂದೇ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಜಾತಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗದಂತೆ ಉಭಯ ಕಡೆಯವರೂ ವರ್ತಿಸುವವರಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಮಹಾ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸೇರದೆ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುವುದು ವೃದ್ಧಿಸಾಧನೆಯ ಕುರುಹಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಕಂಡಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಾಧನ ಯುಕ್ತರಾದ ಒಂದು ಕಡೆಯವರನ್ನಾದರೂ ಶೇರುವ ಅಭಿಮಾನವು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಮೂರನೇ ಗೌತಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪರಿಷದ್ದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿದ್ದ ಪಲರೂ ತಂತಮ್ಮ ಸ್ವಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಭಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವರಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೫ರಂತೆಯೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ರೂ. ೧ರಂತೆಯೂ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಹಾನಲು ಇರುವುದು. ವಾರ್ತೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆರಬೇಕೆಂತಿಲ್ಲ.

ನುಹಾರಾಣಿಯ ಗೃಹಶೀಲೆ.

ಬಿ. ಆನಂದ ರಾವ್ ಇವರಿಂದ.

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದುದು.)

ಆಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಪತ್ನಿಯು ಪಾಣಿಪಲ್ಲವವನ್ನು ತನ್ನ ಅಧರಗಳಿಗೆ ತಂದಿಸಿ:—"ಪ್ರಿಯತಮೇ! ಅವಿವಾರಣವಾದೊಂದು ಕಂಟಕವು ಸಂಭವಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅನುಸರಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಾಯಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನಾದರೂ, ಪೇಳಮ್ಮಾ!" ಎಂದು ಳೀಳಿ ಅಧಿಕಕರವಾದ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯು:—"ಸ್ವಾಮೀ! ತಾವು ರಾಜಕಾರ್ಯಭಾರದ ತಮ್ಮ ಆರ್ಜಿಂಗಿ ಯಾದ ನಾನು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಿಯೂ ದೂರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿಯಾಗಿರುವೆನು. ಎಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟ ಬಂದರೂ ತಾವು ಅದನ್ನು ಸ್ಥಿರಂದ ಎದುರಿಸಲಾಗದು. ಪ್ರಕೃತ ನಿಮ್ಮೊಡಗಿರ ವಿಷಕ್ಷನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ತತ್ಪರಿಹಾರಕ್ಕಯಾಗಿ ಅದರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುವೆನು." ಎಂದು ಸಾಧುಕ್ರಿಯಿಂದ ಬೆಟ್ಟುಕೊಡಲು.

ಚಂದ್ರಶೇಖರನು:—"ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಭಾವ! ನಿನ್ನೊಡನೆ ನಾನು ಹೇಳಿರೆ! ನಮ್ಮ ವಿವಾಹವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಪ್ರಜಾಜನರು ಗೊಂದಲಿಸುವುದನ್ನೂ ಬಗೆಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಬಾಲಕ ಸೀತಾರಾಮನ ಜನ್ಮದಾತ್ರಿ ಅವರ ನುಲ್ಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಹೃದಯವು ನನ್ನನ್ನು ಭೇದಿಸುವುದು. ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವು ಕುಂಠಿತವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳೂ ಕಿವುಡಾದವು. ಶ್ರೀಮಂತರೆಲ್ಲರೂ ಇಂದ್ರಗಿರಿಯ ರಾಜನು ಲೋಕಾಂತರವನ್ನೈದಿದ ನಂತರ ಆ ದರಿದ್ರ ರಾಮನಾಥನ ಕುಲಾಂಗನೆಯನ್ನೇರಿ ಸಮ್ಮಸ ಅಳುವರು. ನುಹಾರಾಜನು ಸತ್ಕುಲವನ್ನು ಬಿಸಿದ ರಾಜಕನ್ನೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಅಪಖ್ಯಾತಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದನಲ್ಲ! ಈ ಮಾನಭಂಗವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ. ದೇಶವು ಅವಾಯಕವಾಗಿರುವುದೇ ಲೇಸು! ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಧನಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಲೀನ ವಿಕ್ರಮ ಕುಯುವುದೋ ಅಂದಿನವರೆಗೂ ಈ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಹಿಸಲಾರೆವು." ಎಂದು ಕೋಪವರವರವಾಗಿ ಗಲಬೆ ಮಾಡುವರು. ಅವರು ನನ್ನ ಸನುಕ್ಷನು ಬಂದು ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನೆತ್ತಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಜರಿಯುವರು. ಆದರೆ ಛದ್ಮವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು ಇವನ್ನು ಸ್ವತ ಕೇಳಿದೆನು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪಂಚಸುಖರಿನರ್ದ ಈ ದಿವಸ ಗಸ್ತಿವಾಸಿತ್ತಿದ್ದ ಹೊಚಿನವರ ಪ್ರಧಾನಮುಖ ಅದೇ ದುರ್ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆನು. ಆಗ ಬಂದ ನೆರೆಯ ನೀರಿಗೆ ಹೆಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವೆನೋ ಕಾಣೆನು. ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಈ ಜಲಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗುವಂತಿದೆ" ಎಂದನು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯು:—"ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ಪ್ರಳಯವನ್ನು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಸಂಕಷ್ಟದಿಂದ ವಿಮೋಚಿಸಲು ನನ್ನ ಬಾಲಕನನ್ನು ಸಹ ಲಿಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯೆನು. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆಲೋಚಿಸುವುದೇನು? ತಮಗೆ ಯುಕ್ತತೋರಿದ್ದನ್ನು ಮಾತಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಾನು ನನ್ನ ನಾರುಡಿಯ ಸಂಗಡಲೇ ನನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಪಿತೃಗೃಹದಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನು. ಎಂದಿಗೆ ನಾನು ಪಿತೃಪಾದ ಸೇವಾಸುಖವನ್ನು ತೊರೆದು ನನ್ನ ಸಾಮಿಯಾದ ತಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗರಗಿದೆನೋ ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ [illegible] ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಸಹ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿರುವೆನು. ಎಂ[illegible]

೧೩.

ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಘಳಿಗೆಯ ಸಮಯ. ಬಾಲಸೀತಾರಾಮನು ದಾಲಕ ಸೀತಾರಾಮನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮುತ್ತಿನ ಗೋಲಿಯಿಂದ ಆಡುತ್ತಿ ಅಗ ತನ್ನ ಸುವರ್ಣದ ರಥವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದಾಯಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿದನು. ಅವಳ ಕೇಳದೆ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಬಂದಳು. ತನ್ನ ಜನನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೂಡಲೇ ಮಗುವು ರಥವನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಅವಳ ಕಾಲಡಿಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಬಾಲಕನನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೊತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಚುಂಬಿಸಿ ಅನಂತರ ತನ್ನ ಕಂಠಲದಲ್ಲಿ ಕಪೋಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಳು. ಮಾತೆಯ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಆಶ್ರುಜಲವನ್ನು ಕಂಡು ಮಗುವು ಸೆಡ್ಡೆ ಹೊಡೆದಿತು. ಪತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದ ಅಂತಃಪುರ ದಾಸಿಗಳು ವಿಸ್ಮಯಾಪರರಾಗಿ ಒಬ್ಬರಸಿಬ್ಬರು ಬೆರೆದಿರನೆ ನೋಡುತ್ತ, ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆ ನಿಂತರು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಈ ಚಿತ್ರವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು ಯಾರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಸಖಿಗಳ ಅರ್ಘ್ಯಾವಸರ್ಘ್ಯ ಮಾನ್ಯನ ವದನಗಳನ್ನೂ ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತಲೇ ಗೃಹಶೀಲೆಯು:—"ಪ್ರಿಯ ಸಖಿಗಳಿರಾ! ನೀವು ಪೂರ್ವಾಪರವನ್ನು ಅರಿಯದವರಂತೆ, ಕಾರಣ ನಾನು ರಾಜಮಹಿಷಿಯಾಗಿದ್ದು ಸುಂದರನಾದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದು ಪತಿಯಿಂದ ಸದಾ ಪ್ರೀತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಈ ದುಃಖವೆಲ್ಲಿಯದೆಂದು ನೀವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು. ಅದರೆ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು? ಅನ್ಯಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಹಾಪಾತಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆನು. ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಈಗ ಅನುಭವಿಸುವೆನು. ಅದೇಸೆಂದು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನೀವು ತಿಳಿಯುವಿರಿ." ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಟ್ಟಳು. ಮಹಾರಾಣಿಯ ಸಂತಾಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಖಿಗಳ ಕೋಮಲ ಹೃದಯವು ದ್ರವಿಸಿತು. ಅವರೂ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತರಾದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಕಂಚುಕಿ ನಾಮದೇವನು ನಿವಾಲನಗೃಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಬಾಷ್ಪಧಾರೆಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಲಾರದೆ ಅಧೋಮುಖನಾಗಿ ಗದ್ಗದ ಸ್ವರದಿಂದ:—ಅಮ್ಮಾ! ನಾನಿದ್ದಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ನನೆಂದು ನಿಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದು ಕರ್ಣಕಠೋರವಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕಾಗಿದೆ" ಎಂದನು.

ಗೃಹಶೀಲೆಯು ಕಂಚುಕಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ತನಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ವಿಪತ್ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದು, ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಮಗುವನ್ನಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಿಡುತ್ತ: "ಹಾ! ಜಾತ! ಹಾ! ಮನೋಹರವಾರ ನಿನ್ನ ಈ ಮುಖಚಂದ್ರನನ್ನು ಪುನ ನಾನೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ! ಹಾ! ಮಗುವೆ! ಸೀತಾರಾಮ! ನಿನ್ನ ವಿನಾಶವೆನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸಲಿ! ನಿನ್ನ ಮುಖಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಈ ರಾಜಗೃಹವೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಮುಗಿಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾತ್ರಿಯು ಕಾಣಾಗುವುದಲ್ಲ! ಬಂದು ದಿನವೂ ಸೂರ್ಯನಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ಕೋಮಲವಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಕಂಚುಕಿಯು ಹೇಗೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವನೋ ದೇವ ದೇವಾ! ನಾವಿಯಾದ ನನ್ನೊಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಈ [illegible]ರಿಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕ್ಯಯಾಪತ್ತಿಲ್ಲ! ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದ ಪಾಪವೇ ಹೀಗೆ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಹಾ! ಪುತ್ರನೆ! ಹಾ! ಬಾಲಕನೆ! ಅಯ್ಯೋ! ಹಾ! ಮಗುವೆಂದೆ! ಮುರಮರ್ದನ! ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲ! ನಿಂಬೆ ನೀನು ನರಸಿಂಹಾವತಾರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಸಾರಿಸಿದಿ: ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವಸ್ತ್ರ ದಾನದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನಭಂಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದಿ; ಕಪ್ಪಕೈಲ್ಲನನ್ನು ಸೀಗಂಧದ ಹಾಗೆ ಶೀತಲವನ್ನಾಡಿ ಶುದ್ಧಿನ್ನನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದಿ. ಭಕ್ತರೊದಗಿನ ವಿಪತ್ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವೂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿ. ಜನಾರ್ದನ! ಈ ನನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಜನ್ಮವನ್ನು ಪೌರುಷಕ್ಕಯಾದರೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಸನ್ನಾ! ಕರುಣಾಕರಾ! ಸತ್ಪಜನಾಶ್ರಯಪ್ರಭೇನು!" ಎಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಪಧಾರೆಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಮುಂಗುರುಳುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಾಲಕನ ಮುಖವು ಒದ್ದೆಯಾಯಿತು. ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿ ಕಂಚುಕಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ [illegible]ದಿ ಕೈ ಬಾರದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ಕಂಚುಕಿಯಾದರೋ ಮಹಾರಾಣಿಯ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಕರಗಿದರೂ, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಲಾರದೆ ಬಾಳಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಧಾವದಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮಹಾರಾಣಿಯ ಕೈಗೆ [illegible] ಮಕೆತಂದನು. [illegible] ಅಶ್ರು ಧಾರೆಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಗೃಹಶೀಲೆಯ [illegible]

[illegible] ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥ ಶ್ರೀಮಜ್ಜಗದ್ಗುರು ಮೂರುಸಾವಿರ ಧಾರವಾಡ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದ, ಆಶೀರ್ವಾದ, ಅನುಗ್ರಹ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಮಾಪ್ತಿ, ಅನಂತರ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಿಕೆ, ಎಂಬ ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಪಾಲಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕಾಶಿಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಡೆದನು.

ಸಕೇಶ

———o———

ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತರಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ?

ಕಳೆದ ಸಪ್ಟಂಬರ ತಾರೀಕು ಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇಶ ಭಕ್ತರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿಯವರ ೭೫ನೇ ವರ್ಷ ವ್ಯಾಯದ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಧಾರತವರ್ಷದ ಅನೇಕ ಜನರು ಆಚರಿಸಿದರು. ದಾದಾಭಾಯಿಯವರಿಗೆ ಭಾರತಭೂಮಿಯ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಯುರೋಪ ಅಮೆರಿಕಾ ಖಂಡಗಳಿಂದಲೂ ಅಭಿನಂದನೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೆಲವು ಪತ್ರ ಸಂಪಾದಕರು ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಶುಭೋಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಸಾರಾಬಾಯಿಯವರು ಸಾದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವೇದಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಇನ್ನು ವಯೋವೃದ್ಧರಾದಾಗ್ಯೂ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿಯೂ ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಪತ್ರಕರ್ತರು ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟರು. ಏಕಾಕಂದರೆ ಅವರ ಮುಖ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ೭೫ ವರ್ಷ ಯಾರೂ ನೆನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಸಂಪಾದಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹೀಗೆ ಸುಖಚಿತ್ತರಾಗಿರಲಿಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರವಾಗುವದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ದಾದಾಭಾಯಿಯವರು ಅಂದದ್ದು ಹೀಗೆ. ಮದ್ಯ ಪಾನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ನುಚ್ಚಿಗೂ ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪನ್ನೆಂತೂ ಸೇವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹುಳಿ ಖಾರ ಬೆರೆಸಿದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ತಮೋಗುಣಕಾರಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ, ತಮೋಗುಣಕಾರಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವ ಕೆಲಸಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಥಾಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಥಾವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಇದಿಲ್ಲದೆ ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು.

1. ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿದ್ದರೂ ನಿಜ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2. ಶರೀರ ಪೋಷಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಪೂರಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೋತ್ತರ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏರುವದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ

3. ಕೇವಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಪದಾರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಸೇವಿಸುವದಿಂದ ತೆಂಬದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಹದವಾಗಿ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದರಿಂದ ಆಯುಷ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು.

4. ಸ್ಥೂಲ ಪದಾರ್ಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನ್ಮಾನ್ನ ಸ್ಥೂಲ ಪದಾರ್ಥ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ಹಾನಿವು ಸಿಯಮಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸದ್ಗುಣ ಮತ್ತು ಸದಾಚಾರವು

5. ಕ್ಷೀರ, ಕಾಯ್ಕು ಕ್ಷಯ ಜನ್ಯ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಾದವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದಾರ್ಥ

6. ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದ ರೋಗವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದುಃಖ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದ ರೋಗವು ಮನಸ್ಸಿನ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರಕ್ಕೂ ತಾಗಿ ರೋಗ ವಿಕಾರವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು.

7. ಸ್ಥೂಲ ಆಹಾರ ಪಾನವು ಶರೀರವನ್ನು ನಿರೋಗಿಯಾಗಿಡುವದಲ್ಲದೆ ಸತ್ವಗುಣ ಮತ್ತು ಸದ್ಗುಣವನ್ನೂ ವರ್ಧನೆ ಮಾಡುವದು.

8. ಮದ್ಯ ಮಾಂಸಾದ್ಯತ್ಯಾದಿ ತಾಮಸಿ ಅನ್ನ ಪಾನವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣ ಮತ್ತು ನೀಚತನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು.

ತ್ವರಿತ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಸ್ವಧೈರ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವವು.

10. ಶಾರೀರಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ, ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಯಾವ ಆನಂದವಾಗುವದೋ ಅದರಿಂದ ಆಯುರ್ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯತೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಶ್ರೀಯುತ ದಾದಾಬಾಯಿ ಮಹಾಶಯರ ಈ ಮಾತುಗಳು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಿಂದ ಬರೆದಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ದೇಶಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ.

B M.

———o———

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ

(ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ)

ಕಾಲಾಯ ನಮಃ ಪದವಿಗೆ

೧

ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ತರವಾಡಿನ ಒಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಖಂಡಿಸಿ ತಾಯಂದಿರು ಕಕ್ಕುಲಂತೆ ಹೇಳಿಯದೆ ಎನಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಒಪ್ಪ ವಾಗುವದಿಲ್ಲ ಸ ಯಾವುದೆ ಕಕ್ಕುಕಿ ಎಂದಿಲ್ಲಿ ಒದಕಾರಣ ಯು ಒನ್ನಾನ್ನವಾದಂತೆ ಸಮಸ್ತರಲ್ಲಿ ಸಮ ಪ್ರಕ್ಕ ಲ್ಲದ ಅರ್ಥ ಪ್ರಕಾರವಿಲ್ಲ ಈ ಮಾ ಕುಟುಂಬ ನಿಷ್ಠತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಣಿಸಿಗೆ ಕವರು ಪ್ರಕಾರ ಪಕ್ಕ ಯಾ ತೆಕ್ಕಿ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರಿ ಸಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಾದ ತಾವಯಿ ಯವರಂತೆ ಸಮಸ್ಥಿಂತೆ ಲಿಸಿದ್ದ ಸಾವರ ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಾಯಿಮಾಡಿಕ್ಕೆ ಮು ಕವೀಮಾಡಿ ಸ್ವ ಕಾಲಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಕಾರ ಇರುತದೆ ಇದು ಸ್ವತ್ಕಿಪ

ಈ ಮನವಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸಕ್ಕೇಪವನ್ನು ಎತ್ತುವವರು ಎತ್ತಬಹುದು ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಂದು ತಾವಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಾನ ತಕ್ಕ ಪೆಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ತಾವಯಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಸಂತತಿ ಪೆಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತರವಾಡಿನವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಣಿಸಿ ಲಾಲಾನುವರ್ತಿಂದ ಕತ್ತಾಲಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕ ವಿಸರ್ಜಾಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ತಾವಯಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುಕುಟಿಯೆ ಲಿರುವದೆ ತ ಎಂದಹುದು ಇಂಥಾ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿ ವಿಜು ಕವರು ಲೆಕ್ಕಕಾರ ವಿದ್ಯಾವಾ ರೂ ತಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ ಸೋತು ಇದಕ್ಕೆ ಮಸವಿದೆ ಯಾವ ಕಾರಣ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವೋ ತಿಳಿಯದು ಯಾವಂಚ ಒಂದು ದೋಷ ಮದಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲಿಕಸ್ಯ ಬಂಧಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೆಚ್ಚುಕುಟಿಯೆ ಇಲದೆ ಲಿವಾಲ ಮಾಡಿದ ದೋಷಗಳಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪಕ್ಷವಿರಲಿಲ್ಲ

ಮನವಿದೆ ಪ್ರತಿಯದರಿ ಕರವಾಡ ಮತ್ತು ತಾವಯಿಗಳ ಯಜಮಾನರು ವಿ ಪೇಜಾರಿ ಮದ್ರಾಸು ಪ್ರಾಸಾದ ಪಿತಾಜಿ ವರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕೊಳ್ಳಪಟ್ಟ ಇತರ ದೂ ಕಿಂಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಗಿಗಾವಿಕಾರಗಳಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಆದರೆ ಯು ಸಾರಾಗ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಿಕರವಾ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದ ಲೆಖ್ಖಪತ್ರವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪಂಪೋಪಿಸಿ ಸೈ ಇರಕ್ಕಾರಿಂದು ಹೇಳಿಯದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಕೇಪ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ದೋಷದಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಎನಿಸಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುವ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಸರಾಸಕ್ಕಾರನು ಅಕರತ ಜಾಗ ಸಿರ್ಜಿಸಿವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ತರದ ಧಾರಣೆ ವಿಚಾರವಿಸಾಪ್ಯವ ನಾಶದಿಂದ ಸಿಂದಾದ ಅನರ್ಥವನ್ನು ನಿರಾಪರಾಧಿಗಳಾದ ಇತರರು ಅನುಭವಿಸಿದರು ಎಂದಾ ಅನ್ಯಾಯ ಇಂಥಾ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾ ರವೇ ಇರಕೂಡಿ ಜೀಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸಿದರೂ ರಕ್ಕ ಲೆಖ್ಖಪತ್ರ ಇದ್ದೇ ಕೆಂದಿರುವದು ವಿನಹ ತಗಿನ ನಿರಾಣೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಅಳುವ ಶಿರೀಮಾಂತಿಯಾದರೂ ಪ್ರಜಿಕ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟಿರುವದುಂಟು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರಾಕ್ಷೇಪ

ಇಂಥಾ ವಿಲ್ ಮನವಿಗೆ ಎಳೆಯ ಕಟ್ಟಿನ ಯಜಮಾನರ್ಯಾರು ಬೇಕಂಬ ಅವ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾಕಂದರೆ ಎಳೆಯ ಕಟ್ಟಿನ ಅನಿಯ ಯಜಮಾನರಲಿಲ್ಲ ಪಾರಂಗಿ

ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಯಜಮಾನನು ರಕ್ಷಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ತಾನೇ ಸರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯಜಮಾನರು ಈ ಮನವಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅನುಮತಿಸುವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವು ಮಂಜರಿನ ಹೆಂಗಸರ ಸಹಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವದು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಾ ಕ್ಷಿಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಮತಿಸುವದಾದರೂ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸಹಿಯು ಕೂಡಾ ಈ ಸರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಯಜಮಾನರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯು ಸರ್ವ ಕೆರಿ ಮೆಂಬರ್ ಮೈರೆ ರದ್ದು ಶಿಕ್ಕುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಳಿಯ ಕಟ್ಟಿನವರ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ತಾವು ಸ್ವತಹ ಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಲೋಚನೆಯೇ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಸೂಚಿಸುವದು ನಿಸ್ಸತ್ಯವಲ್ಲದೆ ನವೀನ ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೀಣರಾಗದ ಈ ಅಳಿಯ ಕಟ್ಟಿನವರ ಕಬೂಲಿಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರದು. ಕಾರಣ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವರೆಂದು ತುಂಬಾ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಸ್ವೋತ್ಕರ್ಷವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಬೇಲ್ ಮನವಿದೆಯು ರಾ। ಎಮ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ನಾಯರ್‌ರವರಿಂದ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಾದರೂ ಈಗ ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಲಬಾರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಿವಾಸಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸು ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶೇಠಿ ರೇಘವ ದಿವಾನ್‌ಬಹದೂರ್ ಎನ್. ಶಿವರಾಯರ ಮಗ ರಾಮ್‌ಸಾಹೇಬ್ ಎನ್ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮನವಿದೆಯು ಆಕ್ಟಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಂಬೂರು ವಾಸಿಗೆ ಕನ್ನ ಶೇಠಿಗಳನ್ನು ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾಗುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರು ಅಮರಾವತೀಸೌಖ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಸಾದಿಸಲಿ ವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. K. H. H.

"ಹೊಸ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕು."

ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲಯರ್ಲ್ಲಿ ಕಳದ ಆಕ್ಟೋಬರ 1ರಂದ ಹೊಸತಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾಲೂಕು ಮಾಡಿದ ಸಂಬಂಧ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ 41 ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನಿಂದ 68 ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ ಸಂಗತಿ ಸಕಲರೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಷ್ಟೆ. ಇವುಲ್ಲ ಸುಮಾರು 60 ಜನಂಗೆ ವೆನ್ನಾನ ಹಕ್ಕಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ದೂರದೂರದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರ ಪರಿಚಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೊಸ ತಾಲೂಕು ರಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ (Relief) ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಇರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಷ್ಟಾಗಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಮೀತ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಡಿವಿಜನ್ 70 ಗ್ರಾಮಗಳ ವೈಕಿ ಹೊಸ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಬರುವ 41 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕಳಚಿ ಉಳಿಯುವ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಉಳಿದ 29 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಚಕ್ಕಾಬಂದಿಗೆ ಕೂಡುವುದು. ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಈ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಬಂಟ್ವಾಳ ಡಿವಿಜನ್ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ವೈಕಿ 6 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೆಲಸದವರೇ ಇದ್ದರು ಹೊಸ ತಾಲೂಕು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಡಿವಿಜನ್ ಗಳಕ್ಕಿಂತ ಬಹು ಆರಾಂ ಇರುವಂಥಾದ್ದೆಂಬುದು ಸರ್ವರೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ—ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಮಂಗಳೂರ ತಾಲೂಕ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ (Relief) ಸಹಾಯವಾಗುವವರ ಬದಲಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಬಹು ಸಹಾಯವಾದಂತಾಯಿತು. ಯಾಕಂದರೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಡಿವಿಜನ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಪೂರಾ ಮೂಡಬಿದೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದ.

ಈಗ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕಿಗೆ 71 ಗ್ರಾಮಗಳು ಉಳ್ಳವು ಹೊಸ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ 144 ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಹೊಸ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ 109 ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. 109 ಗ್ರಾಮಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರೂ ಒಬ್ಬ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಂತೆ! ಇದೆರಡಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿರುವ ಮಂಗಳೂರ ವ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವಂತೆ!

ಹೊಸತಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿದ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಆರಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ನೋಡುವಾಗ್ಯೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರ, ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಜನಲ್ ಅಧೀನರ ವ ಅಯಾಯ ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ವಿವಿಜನಿನ 41 ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೂಡಿಸುವದರ ಬದಲಾಗಿ ಬಂಟ್ವಾಳ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ವಿವಿಜನಿನ 78 ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಶೇರಿಸಿ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗೆ ಸಮೂಹವಿರುವ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾರ್ಕಳ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ವಿವಿಜನ್ ಪೂರಾ ಪೂರಾ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರದರೆ ಬಹಳ ಚಲೋ ದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೇ ಮಾತ್ರವಲ್ಲಾ ಹೊಸ ತಾಲೂಕಿನ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು, ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸು, ಸಿವಿಲ್ ಎಮೊಕಕೆರಿಗಳ ಹೊಸ್ಪಿಟಲ್ ಮೈರೆ ಇದ್ದ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗಿಂತಲೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವ್ರಿಯ ಮೈರೆ ಧಾರಾಳ ವಿರುವ ಕಾರ್ಕಳವು ಎಷ್ಟು ಹೇಗ್ಯೆಳ್ಳಲಿಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲಾ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರದರೆ ಬಂಟ್ವಾಳ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸು ತೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯವೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾದರೆ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಲಾಗುವದೇ ಏನೂ ಕಾರಣ ವಿಲ್ಲದ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಡಿವಿಜನ್ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಶೇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ತಾಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವದೇ ಪೈಕೆರೆ ಮೂಡ ಸ್ಥಾಂತ್ಯದ (ಕೆಸಲ, ನೆಲಿಯಾ, ಕೊಕ್ಕಡ, ಅತ್ತಕಡ, ಶುಮಾರು 54 ಮೈಲು ಗಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವಿರುವ) ರಯಿತರಿಗೂ, ಗ್ರಾಮ ಉದ್ಯೋಗಸ್ತರಿಗೂ ಪೈಕೆ ಉಗ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಫಾತಿಲಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವದರ್ಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಪೀಟು ವಗೈರೆ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದರ್ಲ್ಲಿ ಬಹಳವೇನೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮುನ್ಸಿಫ್‌ಕೋರ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವುದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು ಇಡಬೇಕೆಂತ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರು. ಇಂಥ ಸಂಗತಿ ಒಂದೊದಗಿದಾಗ್ಯೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕೆ ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಕೋರ್ಟುಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ಕಾಕಾಲ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟನ್ನೇ ಮೂಡಬಿದ್ರೆಗೆ ವೈದರೆ ಆಗಬಹುದೆಂತ ಅಲೋಚನೆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕಾಗುವುದು. ಹೀಗಾದರೆ ಖರ್ಚಲಾಗಿ ಕಾರ್ಕಳಕ್ಕಿಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಷ್ಟ ಸಿಲು ಕಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದ ಅಗತ್ಯ ವಿದ್ದೀತು ಯಾ ಮೂಡಬಿದೆಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಕಾರಣ ವೈರೆ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯವೂ ಕಾಣೆಸಿ.

ಈಗಿನ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲುಗಳು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಇರುವ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಆಫೀಸು ಬಂಟ್ವಾಳಕ್ಕೆ ಟ್ರೆನ್ಸಫರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವದು. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಯೇರಿಳ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿರ್ಚು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು. ಈಗ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಅವಶ್ಯಮುತ್ತ ಕುದುರೆಮುಖಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯಾಣಸ್ತರೇ ಕಬ್ಬಿಣ ಅಗಿ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಸರಿಬರುವುದು ಅತ್ತ ಕಡೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಡಬಿದ್ರೆ ತಾಲೂಕು ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದರಿಂದ ಬಹು ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಅವಶ್ಯ ಕೂಲವಾಗದೆಂತ ತೋರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿವತಿಗಳು ಮೂಡಬಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಾಲೂಕು ಅಧೀನ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳು ಅಲೋಚನೆಯಿಂದೆ ಮಂಗಳೂರು

ತಾಮಸಿ ವೃಶ್ಚಿಕಸಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹೊಸ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿ ಕೊಡಲಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಾಯವೂ ಜನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಗಿನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವೂ ಸಮಾಯವಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲಾ.

ಕಳೆದ ನರಕಚತುರ್ದಶೀ.

ಅಯ್ಯಾ

ಇದೇ ತಾ. ೪ನೇ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯು ಉಡುಪಿ ಜಾತಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿಯನ್ನು ಸೋಮವಾರವೇ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂತ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ರುವದಾಗಿಯೂ, ಅದರಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಆ ದಿವಸವೇ ಆಚರಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಉಡುಪಿ ಮಠದವರು ಮಾತ್ರ ಮರು ದಿವಸ ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಉಡುಪಿ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಸುರು ದಿವಸ ಜಂಗಡ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಆಗುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವು ಅದೇ ಜಾತಮಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿ ಹೊರಟಾದ ವಿಷ್ಣು ವೃತಗಳನ್ನು ಆಯಾ ದಿವಸಾಂತ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಆಚರಿಸಿದ್ದಾಂತೆ ಅಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕಾಗಿ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ವೆಂಬದೆ ಉತ್ತರವಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡೆಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜಾತಮಿಯಲ್ಲಿ ತ್ತೋರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸೂರ್ಯೋದಯದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ಕೆ ಯಾವಯಾವದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮಂಗಳವಾರ ತಿಥಿಯು ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವದೆಂಬ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಚಂದ್ರೋದಯವು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷ್ಣು ವೃತ ದಿವಸಾ ಪ್ರಾಕ್ತಾಸಿ ದಶಮಿ ಪೂರ್ವವೆ ಪ್ರಾತಃ ಅನ್ನುತ "ಬ್ರಾಹ್ಮೇಯೋಗೆ ಪತ್ನಿ ಕೌರ್ಯಾಗೆ ದಿವ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸಿದ್ಧತೆ ವಿಷ್ಣು ವೃತಾ ಚಾರ್ಯೇಣ ನಿಶ್ಚಿತಾನಿ ಮುನೀಂದ್ರಿ "ತದಾ "ವಿದ್ಧಾಸ್ವರ್ಯೂ ಸೂರ್ಯವಿದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಶಸ್ತ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ವಿಷ್ಣು ವೃತೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಾಣಿ ನಿರ್ಣಯ ತಿಥಿ " ಅನ್ಯಚ್ಚ "ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಜನ್ಮ ದಿನವಾರ ವಾರಾ ವಿಷ್ಣು ವೃತಾ ವಿಷ್ಣು ಭಂಜ ಕಾರ್ಯಾಣಿಯಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ವೃತದ ಜನ್ಮರ್ನಮಿಷಾದೀ ಮಸ್ತಿ "ಮತ್ತ ಕಾಂಡ ಎಮೋಕ್ತಿ ಧರ್ಮೋಷು ಯೋಷಿ ಕ "ಎಂದು ದಾಸ್ಯಾಪಿತ್ಯ, ವಿಷ್ಣು ಸಮಸ್ತ ಜಯಂತಿ ಉ ಪೂರ್ಣ ಪೂಜಾ, ಗೋಪೂಜಾ, ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಪೂಜಾ ಮೊ ಕಾರಣವೆಂದೆ ವಿಷ್ಣು ವೃತಗಳನ್ನು ಸಮಲಂ ಪಡೆಯ ಸಾಗರ, ರತ್ನಾಕರಸ್ಮತಿ ಪುರಾಣ ಮೊದಲಾದ ಲೌಕಿಕ ದಿನ ರೋಷಿ ಯುಧಕ್ಕಾಗಿ ರುಷ್ಣ ಮದವನ್ನು ಸಕಲ ಸೆತ್ಕರ್ಮ ವನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪರಂಪರಾಗತ ವಲ ವಿಷ್ಣುವೃತವಾ ಅಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಿವಾ ಗಣಿತ ರೀತ್ಯಾ ರವಿವಾರ ಗೆ "ಚತುರ್ದಶೀ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲೆ ಚತುರ್ದಶೀ ಸತ್ತೆ ಪೂರ್ಣ ಉಜುಯುಕ್ತೆ ಚಂದ್ರೋದಯ ಅಥವಾ ಅರುಣೋದಯ ಸ್ಪೃಶಿದಾ ಸಾ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶಿಯು ಇರುವದೋ ಆ ದಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವೆಂದು ರಡು ದಿವಸವೂ ಇದ್ದರೆ ಪೂರ್ವ ದಿನವೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ತ್ರಯೋದಶಿ ರವಿವಾ ಚಂದ್ರೋದಯವು ೫೬ಕ್ಕೂ, ಚತುರ್ದಶಿ ಚಂದ್ರವಾರ ೫೮ಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಳಿಗೆ ತ್ರಯೋದಶಿಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ ಚಂದ್ರೋದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರೋದಯವು ಬಾರದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಚಂದ್ರವಾರದಿ ಅಂದರೆ ಮಂಗಳವಾರ ಸೂರ್ಯೋದಯಾತ್ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಚಂದ್ರೋದಯಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶಿಯು ಇರುವದರಿಂದಲೂ "ಚಿತ್ರಾ ಯಾಂ ಮಂಗಲ ಸ್ನಾನಂ ಸ್ವಾತ್ಯಾಂ ದೀಪ ಪ್ರದರ್ಶನಂ, ಗೋಪೂಜಾ ಗಜಪೂಜಾ ಚ ವಿಶಾಖಾಯಾಂ ಪ್ರಶಸ್ತಕೆ " ಎಂಬ ಪ್ರಕಾರ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ನಕ್ಷತ್ರ ಯೋಗವಿರುವದರಿಂದಲೂ ವರದಿನೇ ಗುಣಾಧಿಕ್ಯವಾದದರಿಂದ ಚಂದ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಅಂದರೆ ಮಂಗಳವಾರ ಸೂರ್ಯೋದಯ ತಪ್ಪಿರ್ಪ "ಚಂದ್ರೋದಯೆ ತ್ರಯೋದಶ್ಯಾಂಗಂ" ಎಂತ ಉಡುಪಿ ಪಂಚಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರಕಾರ ಉಡುಪಿ ಮಠದವರು ಆಚರಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇತರ ಪಂಚಾಗ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವದು ಅನ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗಣಿತ ಪ್ರಕಾರವಾದದರಿಂದಲೂ ಇದು ಕೇವಲ ವಿದೆ ಸೈತವಾದವೆಂಬಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ ಉಜುಯೋ ವಿಲ್ಲ

ತಾ. ೧೦-೧೧-೧೦ ಉಡುಪಿ ಪಂಚಾಗ ಕರ್ತೃ

ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಲೇಶ.

ಮೈಸೂರು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಿಗೆ

ಅಯ್ಯಾ

ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕಾದ ದಾಂಪತ್ಯವು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುವದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಇಂಥ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯು ಗಂಡನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇ

ಕೊಡಿಸಿ ಅದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು

ಹೊಸ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ತಾ 22ರಲ್ಲಿ ನೆರವೇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಳದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೊರ್ಲೆ ಪ್ರಜುಗಳವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮಾರ್ಲಬರೋ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದರು

ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಹೊಸ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳಾದ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಮೋದ ವರ್ಧ ಬರೋಣವು ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಪ್ರಜುಗಳವರು ತಾ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಇಸಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾ ೨೩ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ದಿನ ಬಂದು ತಲಪುವರು. ಪೆಷನಿನಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಬಹಳ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸುವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಗವರ್ನರವರು ಹಿಂದೂ ಸ್ಥಾನದ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕದಾದ ಮಹಮಾನಪದ್ಧತಿ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಜುಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತುವರು. ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳವರ ಎತಿಕೊರೂ ಬ್ಬರು ಕಲಿಕತ್ತೆಯಿಂದ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಜುಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಎರಡಾರ ಹಾದಿರಕ್ಕೆ ಕರುಹಿಸಲ್ಪಡುವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ರವಾನಾಗಿರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಸ್ಟೇಶನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಾನು ತಾಸಿನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಪ್ರಜುಗಳವರು ನಿಲ್ಲುವ ದಾದರೆ ಅಂದಾ ಸ್ಟೇಶನುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿವಿಲ್ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರರು ಹಾಜರಾಗಿರುವದನ್ನು ಎದುರು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಗಂಜಿ ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಲಪಿಯಿತೆ ಎಂದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಗಳವರೂ ಮಿ ಮಿ ಸಂಟರುಗಳವರೂ ಎತಿಕೊಂಡರವರೂ ಪ್ರಜುಗಳನ್ನು ಗರು ಗೊಳ್ಳುವರು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ತಕ್ಕ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಜುಗಳವರಿಗೆ ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಪ್ರಜುಗಳವರ ಜಂತಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಕ್ರಿಟಿಗಳು, ಎಡಿಕೊಂಗರು, ಪಾಜಿಕ ಕ್ಕರುಗೆ ಸರಾರರ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಕೂಡಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ರಾಜ ಮಿಷ್ಟ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ಎಂಬಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜುಗಳ ಸರ್ವರೆವರು ತಮ್ಮ ಆಫೀಸರರೊಂದಿಗೆ ಹಡಗಿಗೆ ಪ್ರಜುಗಳನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಮಂದಿರದ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯ ಹತ್ತರ ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವರು ಸಾಯಟಿಗೆಯು ಮೀಂಚಿನ ದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ವ್ಯಾಸರಾಯಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಿಂಟೊ ಪ್ರಜುಗಳವರು ತಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರೊಂದಿಗೆ ಹಾರ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಭುಗಳನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಸಿಂಹಾಸನವಿರುವ ಕೋಣೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು

ಮೈ। ಮಲಿಬಾರಿಯನವರಿಂದ ಎತ್ತರ್ಡ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪುರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸೋಣಾದ ಕ್ಷಯರೋಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯದ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಟಿಯಾಲದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಒಂದು ಲಕ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರುವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹೇರ್ಕ್ ಕೃಯ ಬಾಳುವ ಉಚಿತಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವರು

ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಜುಗಳವರು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೯ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಹಾಬಾದನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜುಗಳ ಆಡಳಿತೆಯ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಏರ್ಪಡೋಣಾಗುವ ಉದ್ಯಾನವನ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರಿಂದ ಹಿಂದೂಸಾನದ ಪ್ರಜಾಜನರಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯ ಕೊಡೋಣಾದ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ 'ಪ್ರೊಕ್ಲೆಮೇಶನ್ ಪಿಲ್ಲರ್' ಎಂಬ ಸ್ಥಂಭದ ಪಾಯದ ಕಲ್ಲನ್ನಿಡುವ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ದಿನವೆ ಬನಾರಿಸಿಗೆ ತಲ್ಪಿ ತಾ ೧೦ರಲ್ಲಿ ಬನಾರಿಸಿನ ಗಾಟ್ಸಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು ಬನಾರಿಸಿನ ಮಹಾಜನರವರು ಪ್ರಜುಗಳಿಗೆ ಮಹಮಾನ ಪತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವರೆಂದು ಕೆತಿಸಂದೆ ಬೆದ ವ್ಯಾಸರಾಯಿ ಪ್ರಜುಗಳವರು ಮಾಡಿದ ಬಿನ್ನ ಪತ್ರವನ್ನು ಬನಾರಿಸಿ ಸಂಸಾನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು

ಪಿಂಜೋರ್ ಪ್ರಜುಗಳವರು ಸ್ಮಾರಕಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾರಿದ ದಾನ ವಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತದೆ

ಈ ವರದಕ್ಕೆ ಪ್ಲೈಯರ ಮಹಾಸಭೆಯು ಸದ್ಯ ಎಷ್ಟಿಯಾ ಪ್ರಜುಗಳವರ ನವಾಲರವರ ಸಾಲದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿರುವರು

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಲ್ಲಾಹಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮೆ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸ್ಮಾರಕಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಜಿಕೆಸ್ಟ್ ಕಂಜಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಸಾಹೆ ಬರು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಫಲಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವದು ಮಿಂಟೋ ಪ್ರಜುಗಳವರು ಪ್ರೈಜಿಕೆಸ್ಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಸ್ಟೂಡೆಂಟರ ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರು ಇವರ ಪ್ರಯಾಣವು ಸುಖಕರವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿತು ಎಂದು ಪತ್ರಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜುಗಳವರು ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಪುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ.

ಮಂಗಳೂರಿನ ಹೊಸ್ಪಿಟಲ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರಾಗಿರುವ ಗೋವಿಂದನ್ ಎಂಬವರು ಎನೋ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರ ಎಡಕಿವಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಗೋವಿಂದನ್‌ರವರಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರುಮಾನೆ ಅದವಾ ಜುರುಮಾನೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕರಿಣ ಕಾವುಗಿರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯು ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು

ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೧೦ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ಗವರ್ನರಾದ ಸರ್ ಆರ್ಥರ್ ಲೊಲೆ ಡೊರೆಗಳವರು ನಿಲಂಬೂರಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸುವವರಾದರು.

ತಾ. ೫ರಲ್ಲು ಮದ್ರಾಸು ವ್ಯಾಯ್ಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಕೂಡುವುದು

ಕಳದ ತಿಂಗಳ ತಾ ೭ರಲ್ಲಿ ರಿಪನ್ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿನ ಜನರಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಭೆಯು ಜರಗಿತ್ತು ಮಹಮಾನಪಟ್ಟ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಶಂಕರನಾಯ್ಯರವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ರಿಪನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಪನ್ ಪ್ರಭುಗಳ ಹಿಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವರೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವದರಿಂದ ಸುದ್ರಾಸಿನವರೂ ಆಲ್ಲಿಯವರೂ ಕೂಡಿ ಎರಡು ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವುದೆಂದು ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ವೆಡರ್ ಬರ್ನರವರು ಸೂಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪತಿಮೆಗಳನ್ನು ತಯ್ಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮದ್ರಾಸು ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರಿತಿ ಸರ್ ವಿಲಿಯಮ್ ವೆಡರ ಬರ್ನರವರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವರು ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. ೧೬೦೦೦ ಖರ್ಚು ತಗಲುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ರೂ ೧೦,೦೦೦ ಈ ವರೆಗಿನ ಚಂದಾವಣಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಬೇಕಾಗುವ ೬೦೧೦ರವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು.

ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಒಫ್ ಸಾಯನ್ಸ್ ಎಂಬ ರಸಾಯನ ಮತ್ತು ಬೌತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯಂ ಕೌನ್ಸಿಲ ಸಭೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ತಾ ೯ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಜರಗಿತ್ತು ಬರುವ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದಿನಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ.

ಮಂಗಳೂರು. ಕಳದ ವಾರ ಮನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಮರಣಗಳು ಇದ್ದವು

ಈ ವರುಷ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯದಲ್ಲಾಗುವ ಷಷ್ಟಿ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸಮ್ಮಾದ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜನರನ್ನು ಹೋಗದಿರಬೇಕಾಗಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹುಕುಂ ವ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿರೋಣಾಗಿಯದೆ

ಉಡುಪಿ ಕುಂದಾಪುರ ಅತ್ತಕಡೆ ಪ್ರೈಜರಿ ತನಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಗರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೈಜರಿ ವಿವ್ಯಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಿರುವರು

ಇದೇ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೫ರಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಾ. ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಜರಗುವದು

ಇಲ್ಲಿಯ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೆನರಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನ 'ಜುನಿಯರ್' ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಳಿಗಿನ 'ಇಂಟರ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಜಮ್ಮಾನಾ' ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟ ಪಂಧದ ಕುಸ್ತಾಟವು ನಿನ್ನೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೊಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಟದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವವರಾದರು.

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಬೋರ್ ಸ್ ರೇಂಜರ್ ಟಾಲಿಸಾರ್ ಮಹಾಗವರ್ನ ಮೆಂಟ್

ಮುಳ್ಳಿ ಕಿರುಬನು ಉಮನಾತು ಚುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಟ್ರೇಸ್ ಮೆಂ ಪಕ್ಕಾಗಿರುವು ರಾ ಡಿಸಾದವರನು, ತಪ್ಪಿನಿಂದ ವಿಷೋ ಷಣೆ ಪಡಿಯುವರು.

ಈ ತಿಂಗಳ ಸೆಶನ್ಸ್—ದೇಲಂಪಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಾವು ಬ್ಯಾರಿ ಎಂಬವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡರಿದ್ದರು. ಪ್ರಥಮ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫೫ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಗಂಡ ನಿಂದೆ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಮ್ಮಾಸಾಲಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ತಂಗಿಯು ಇದ್ದಳು. ಇವಳು ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಾವು ಬ್ಯಾರಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದ್ಯುಪವ ೨ನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಮರಿಯಮ್ಮಳಿ ಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬರಬೇಕಾಗಿಯೂ, ತಾನು ಸೊಗಾತ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವೆನೆಂದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿ ಮರಳಿಬಂದಳು. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮೊ ತ್ತಿಗೆ ಹುಡುಗನ ಸಂಗಡ ಮರಿಯಮ್ಮಳು ಮಮ್ಮಾಸಾಲಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಆಗ್ಯೆ ಈ ಮಮ್ಮಾಸಾಲಮ್ಮಳು ಕ್ಷೇ ಮಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಒಲೆಯ ಸಮೀಪ ಒಂದು ಹಣದ ಗಂಟು ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿರು ವುದೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅದನ್ನು ತೆಗದವಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿ ಸದರಿ ಹಣದ ಗಂಟಿ ನ್ನು ಆಗಿದು ತೆಗಿಯುವರೆ ಹೋದಾಗ್ಯೆ ಆಪರಾಧಿಯಾದ ಮಮ್ಮಾಸಾಲಿ ಎಂಬವಳು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಮರಿಯಮ್ಮಾಳನ್ನು ೨, ೩, ಪೆಟ್ಟು ಹೊಡೆದಳು. ಅವ ಳು ಪೆಟ್ಟನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಗದ್ದೆ ಯ ಬಧಿಗೆ ಬಿದ್ದಳು. ಪೆಟ್ಟಿನ ಜೋರಿನಿಂದ ಸಳಲಾರದೆ ಶಾಕ್ಸೆಗಾರರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪತ್ರಿಗೆ ವಯ್ಯ ಪ್ಪಟ್ಟು ಪ್ಯಾಗೂ ಬಚಾವಾದಳು. ಆಪರಾಧಿಯು ತಪ್ಪ ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಪ್ರೇರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದು ಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನೆಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಜಡ್ಜರ ರು ಆಪರಾಧಿಗೆ ೧೧ ವರ್ಷಗಳ ಟಾಪ್ಪು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿ ಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎರಡನೆ ಮೊಕದಮೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕೇಡಿ ಪಟೇಲನಾದ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಸಾಹೇಬನು ಆಪರಾಧಿಯಾಗಿ ರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಮ್ ಸಾಹೇಬನು ಇವೇ ಕಳದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಗೈದೆ ಗೈಯು ತ್ತಿದ್ದ ಸುಮಾರು ೫೦ ವರುಷ ವ್ಯಾಯದ ಗುಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಒಂದು ಕೂಲಿಗೆ ಕಾಯು ಯನ್ನು ಜೋಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿಡದೆ ಇಲಿಗಳಿಂದ ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟನು. ಸದರಿ ಗುಳ್ಳಿ ಹೆಂಗಸು ಆ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಮೃತಳಾದಳು. ಸದರಿ ಸಂಗತಿ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಆ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಬ್ರಾ ಹಿಮ್ ಸಾಹೇಬನನ್ನು ಚಾರ್ಜುಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಸೆಶನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಮಿಟ್ಟುಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜರವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಪೆನಲ್ ಕೋಡಿನ ೩೦೪ನೇ ಶೆಕ್ಷನು ಪ್ರಕಾರ ೭ ತಿಂಗಳ ಕಾಣ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮೊಕದಮೆಯು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು.

ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರುಷದ ಲಾಗಾಯಿತು ಪರಾರಿ ಯಾಗಿದ್ದ ಕೇಡಿ ಪೊಟ್ಟಾ ಎಂಬವನನ್ನು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರೆ ಶು ಮಾರು ೧೧ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೫೦ ರೂ. ಮೌಲ್ಯದ ಕಳವಿನ ಜಿಂದಿಗೆಯ ಸಮೇತ ಪೋಲಿಸಿನವರು ಬಂಧಿಸಿರುವರು.

ಮಂಗಳೂರು ಶಾಖಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮಿ ಟರಿ ಮ. ರಾ. ರಾ. ವಕೀಲ ಕುದ್ಮುಲ ರಂಗರಾಯರು ಮಾಡಿದ ಮನವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ೧೦೦ ತಾಳೆಮರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಕಡೆ ಯಿಂದ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರು ತ್ತಾರೆ. ದೇರೆಬೈಲ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ದವರು ಕೊಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತ ಕಳದ ಮೊಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ದರು.

ಭಾರತೀಯರ ಹಿತಚಿಂತಕನೆಂತ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ ಮುಂಬಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗವರ್ನರ್ ಸರ್ ಜೋರ್ಜ್ ಕ್ಲಾ ರ್ಕ್ ಥೊರೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಜನರ ಮಧ್ಯ ಮುಟ್ಟಿಕೂಡದ ಜನರೆಂಬವರು ಇರು ತ್ತಾರೋ ಆ ಜನರು ಸರ್ವಥ ಒಂದು ಮಹ ಜನಾಂಗವಾಗಿ ದೆಂತಲೂ ಮುಟ್ಟಿಕೂಡದೆಂಬ ಜನರು ಇತರ ಜನರಂತೆ ಮುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಯತ್ನಗಳು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದವುಗಳೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು.

ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ಲಬ್ ಎಂಬ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರರು ಸಹ ಘಂಕ್ತಿ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಪಂಕ್ತಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಮೂವರು ವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ, ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾ, ಒಬ್ಬ ವಿಳ್ಳೆ, ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತರವನೂ, ಇಬ್ಬರು ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಜಾತಿಯವರೂ ಇದ್ದರು.

ನೋಟೀಸು.

ಜಾನತ್ತು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:— ರಾಕರ ವಲ್ಲಭಜಿ ಶಿವಜಿ ಎಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ ಎಂಬ ಹೆಸ ರಿನಿಂದ ಈ ಪರಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಶಾಕರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯೆವಾಟನ್ನು ನಡಿಸುವ ಧರ್ಮ ಇದೇ ನವಂಬರ ತಾ. ೨೦ರಿಂದ ರಾಕರ ವಲ್ಲಭಜಿ ಶಿವಜಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವ್ಯೆವಾಟನ್ನು ನಡಿಸು ವದು. ಸದರೀ ಫರ್ಮಿನ ದೆಶೆದಾರರು ಸದರೀ ರಾಕರ ವಲ್ಲಭಜಿ ಶಿವಜಿಯವರು ಮಂಗಳೂರು ಪಜಂಟ್ರಿಯಾದ ಲಾಲಜಿ ಕಲ್ಯಾಣ್ಜಿಯವರ ಕೈಯ್ಯ ಹಣವನ್ನು ವಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿಸೋಹಾವೀತು.

Thakar Vallabhji Shivaji.

ಪುತ್ತೂರು. ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೧೩ನೇ ತಾರೀಕು ರವಿ ವಾರ ಪ್ರದೋಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವರ್ಷವರ್ಧಂತಿಯು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆ ಯಿತು. ಕ್ಲಬ್ ಮಂದಿರವು ಸರ್ವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿತ್ತು. "ಸದಾಕ್ಯಾಮಲ" ತಳಿರುಗಳಿಂದಲೂ ತರತರದ ನಕ್ಷೆಗಳಿಂದಲೂ ರೋಭಿಸುವ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೂನಿಯನ್ ಜ್ಯಾಕ್ ಪತಾಕೆಗಳು ನಲಿ ದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಪಟ್ಟಾಂಕಿತರಾದ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಬಂಟ್ವಾಳ ವೆಂಕಟರಾವ್ ಅವರ್ಗಳವರು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಪಿ. ಕುಂಜಯನ್ ಸಾಹೇಬರು ಜೆ. ಚಂದ್ರನ್ ಅವರ್ಗಳು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸದ್ಗ್ರಹ ಸ್ಥರು ಬಂದು ಈ ಆನಂದೋತ್ಸವವನ್ನು ಚಂದಗಾಣಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಯರು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅದರ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸವಿನುಡಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ ತರ ಕೆಲವ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಲಲಿತವಾಗಿ ಗಾನವಾಡಿದರು. ಗಾಯನಾನಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಫಲಹಾರವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಸಭಾ ಧ್ಯಕ್ಷರು ಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ವಾದ ವಚನಗಳಿಂದ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಈ ನ್ನತಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಮೆಂಬರ ರಿಗೂ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಫಲಗಳನ್ನು ವಿವರ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯುಂಟಾಗಲಿಯೆಂದು ತನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೋರಿ ಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಪುತ್ತೂರು ಡಿವಿಜನಿಗೆ ಹೊಸ್ತಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಮ. ರಾ. ರಾ. ಕುಂಞಿಪ್ಯಾನೆರವರು ತಾ. ೨೦ನೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಜಟ್ಕಾಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಲಪಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದ ಊಟವು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಾವುಕಾರ ಹಗ್ಗವಾಡಿ ಮೊಕದಮ ಇಸ್ಮಾಲಿ ಸ್ಯಾಬರ ಕಡೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ತುಮ್ಕೂ ತಾಲೂಕು ಅ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಮ. ರಾ. ರಾ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಜರವರು ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಂಥಿ ಸಮೇತ ತಾ. ೧೫ನೇ ಬೋಗಿರುವರು.

ಈಗಿನ ಡಿವಿಜನ್ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ಮೊಕದಮೆ ಯ ವಿಚಾರಣೆ ವಾಗ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಳಿಯಾಳ ಬರಹ ದಿಂದ ಬರಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೂ ವಕೀಲರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುದೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುವರು.

ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತಕಡೆ ದಿನಾಗಲೂ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಳೆ ಬರುವದರಿಂದ ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನು ಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಕೆಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ದಲ್ಲದೆ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರೆ ಕಣಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಾಗುತ್ತಾದೆ. ಈ ವರುಷ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಕೆಟ್ಟಿನ ಸಂಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸುಳ್ಯ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿಡಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ರಾದ ಕೆಪ್ಟನ್ ಮೆ. ರಜಕ್ರವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವಾದರು. ಇಲ್ಲಿಯ. ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ್ ಸರ್ಜನರಾದ ರಾ. ಸುಬ್ಬಾಯರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂದಿ ನಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ನೂರಾರು ಜನರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬರು ವುದರಿಂದ ಕಂಪೌಂಡರರಿಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವರೆ ಅನನುಕೂಲವಾಗಿ ರುವುದು. ಡಾಕ್ಟರ ಸುಬ್ರಾಯರವರು ಹಗಲೊತ್ತು ಊಟ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದವರು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನ ನರೆಗೆ ಕಾದು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಳ್ಯದ ನಿವಾಸಿಕರು ಕೂಡಿ ಬಿಲ್ಲ ಸರ್ಜನರವರಿಗೆ ವೀರ್ಯವರಿಸಿರುವರು. ನಿವಾಸಿಕರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ದೊರೆಗಳವರು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುವರಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ನಿವಾಸಿಕರು ಡಾಕ್ಟರ ಸುಬ್ರಾಯರ ಉಪಕಾರಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸುಬ್ರಾಯರವ ರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಭಂಗಾರದ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ದೊರೆಗಳವರಿಂದ ಸುಬ್ರಾಯರವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಯರ್ಮಾಳ. ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಳದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಪೋಲೀಸು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ೬ ಜನರನ್ನು ವೈದಿರುವರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿ ಯಷ್ಟೆ. ೬ ಜನರನ್ನು ವೈಯಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದ

ಕಾಡಿನ ನಾಲ್ಕಾರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಗುಮಾಸ್ತನ ಮೇಲೆ ವೈ
ದಿರುವರು. ಇತ್ತಲ್ಲಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಸಬ್
ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ ತಾಲೂಕು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರೂ ಪ್ರಯತ್ನ
ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಕಳವಿನ ಮಾಲಾಗಲೀ ಆಸಾಮಿಯರಾಗಲೀ
ಪತ್ತೆಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ "ಒಕ್ಕಟ್ಟಿ
ನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದೆ" ಎಂಬ ಗಾದೆಯನ್ನು ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂಟಿ
ಇಲ್ಲದ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಜುಟ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಬು
ಗಾರಿಖೋರರೆಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವರು ಇಂಥಾ
ನಂಬ್ರವನ್ನು ತಲಾಸಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಊರಿನ
ಜನರು ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ತೊರೆಯುವ ಕಾಲವು
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಂದೊದಗುವ ಹಾಗೆಯೇ ಸೈ

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ಗತ ವರುಷದ ೬೯ ಸಂಚಿಕೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀ ಜನಾರ್ದನ ಮೂರ್ತಿಯವರು ತಿಳಿದರು
ಕುರಿತು ವಾಚಕರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ ಅನಂತರ ಮದರಾ
ಪಟ್ಟಣದ ಕುಮಾರಯ್ಯರು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಮ್ಮೆ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸ್ವ
ದೇಶದಿಂದ ಗುರು ದೇವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೆಲವು ಅ
ಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದು ನಿರಾಸ್ಪದ ಆದಾ
ಗ್ಯೂ ಹೇರಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೂ ಅಸ್ಪಿಯೂ ಬರುವಾ ಜನಾ
ಯಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಕಂಡು
ಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೂರ್ತಿಯು ಇತ್ತಲ್ಲಾಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಬರೇ ಸಿ ನಂದಾದೀಪಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಬ್ಬು
ಮೊಕ್ತೇಶ್ವರರಿಗಾಗಲೀ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂ ಬರ
ರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಲೀ ರೈಲಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದೆ
ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮೂರ್ತಿಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ
ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ
ಮನ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಕೊಡಬಾರದೆಂತಲೇ ದೃಢವಾಗಿ
ನಂಬಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜಾತಿಯವರು ಉದಾರ
ಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಧನವನ್ನು ಒಂದೂ ಮುಟ್ಟಿ ಇಕ್ಕಿ
ಒರವಾಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ ಬೀದಿ ಕವಾಡ್ರಿದೆ
ಡನೆ ಆ ಹಣವು ಲಿಕ್ವಿಡು ಆಸ್ತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರದೆ
ಮನೆಗೆ ಮೊಸಾ ಬಾಕಾಗಿ ಆ ತಕ್ಕೊಂಡ
ಬೈಸಾರಿ ಜಾ ಎಂದು ರಬ್ಬಿಸುವಕಳಿಕೆಯು
ವಾರಣೆ ಎಂಬೀ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿ
ಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾ
ನಂತೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡು ಆನೆ ಕುದುರೆ ಪಾ
ಬೇಕೆಂಬಂತೆ ಆಗಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾ
ಮುಸ್ಸಿ ಪ್ರಯಾರ್ಥ ಏನೂ ಬಿಡಿಸಿದ ಹಾಗಾ
ಚಾರಿಯು ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅ
ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಿಯಾನೂ ಕೆಲಸ

ಕಾರ್ಯಕ್ಷ ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಪ
ಗ್ರೇಹೆವ್ ದೊರೆಗಳು ಕಾರ್ಯ
ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು

ಅದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂ
ಕಾ ವಾರಶಾಲೆಗೆ ದೊರೆಗಳು ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಸಮಾರು ಎರ
ದು ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು, ಹುಡುಗಿಯರ ಆಟ, ಪಾ
ಹೆಣೆಯುವಿಕೆ, ಡ್ರಿಲ್ ಗಾಯನ ಮುಂತಾದ್ದವುಗಳನ್ನು
ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಮಿಸ್ಸಿಸ್ ಗ್ರೇಹವ
ದೊರೆಸಾನಿಗಳನ್ನೂ ವ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರ
ಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೆ
ವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೊರೆಗಳು ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದಾ
ಗ್ಯೆ ಸೆದರಿಯವರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹುಡುಗಿ
ಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ, ಈಗ ಶಾಲೆಗೆ ಕಿತ್ತೈಸಿ
ದ ವಿಷಯ ಬಾಲಕಿಯರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ
ಧಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಮಾಡಿದಳು.
ನಂತರ ದೊರೆಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು,
ಗುಲಾಬಿನೀರನ್ನೂ ಹೂವಿನ ಹಾರವನ್ನೂ ಹುಡುಗಿ
ಯರು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾ
ಡಿದ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆನಂದ
ಪಟ್ಟು, ಸದರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಟುವಾಲನ್ನೂ
ಒಂದು ಟ್ಯಾಯನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊಲಿಗೆ
ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹುಡುಗಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡುವರೆ
ರೂಪಾಯಿ ೧೦ ನ್ನು ದೊರೆಗಳು ಕೊಟ್ಟರು

೧೮ ವರುಷ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಇದ್ದ
ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಊರು ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರು
ವಂತೆ ತನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವದೆಂದೂ, ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ
ನಮ್ಮ ಚಿಲ್ಲೆಯು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ವಿಷ
ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವದೆಂತ
ನಮ್ಮ ಸಾಜಿ ಲೀ ಕಲಕ್ಟರ್ ಆಫೀಜಿಯಸ್ಟಿನ್ ಲಾಸ್ ಸಾ
ಯೆಬು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂತತಿ ತನ್ನ ಈ ವ್ಯಾಪಕಕ್ಕೆ
ಬಂದಿಗೆ ಸಿಬೂ ದೊರೆ ಲ ಗಾಂಕಾಂ ತಿಳಿಸಿದರು
ದೊರೆಗಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಕಾಳಿ
ದರು ಮತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

ಪಣಂಬೂರು ಇವರ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೯ ಶನಿವಾರ
ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉದಾರಿಯರ ಸಹಿ
ಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿದ್ದರು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಮೊಕ್ತೇಶ್ವರರಿಗಾಗಲೀ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಲೀ ರೈಲಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮೂರ್ತಿಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನ್ನಬಹುದು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮನ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರರು ಕೊಡಬಾರದೆಂತಲೇ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ

ಇಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಜಾತಿಯವರು ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಧನವನ್ನು ಒಂದೂ ಮುಟ್ಟಿ ಇಕ್ಕಿ ಒರವಾಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ ಬೀದಿ ಕವಾಡ್ರಿದೆ ಡನೆ ಆ ಹಣವು ಲಿಕ್ವಿಡು ಆಸ್ತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಮನೆಗೆ ಮೊಸಾ ಬಾಕಾಗಿ ಆ ತಕ್ಕೊಂಡ ಬೈಸಾರಿ ಜಾ ಎಂದು ರಬ್ಬಿಸುವ ಕಳಿಕೆಯು ವಾರಣೆ ಎಂಬೀ ಮೊನ್ನೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾ ನಂತೆ ಸಿಂಗಾರಗೊಂಡು ಆನೆ ಕುದುರೆ ಪಾ ಬೇಕೆಂಬಂತೆ ಆಗಿರುವುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಾ ಮುಸ್ಸಿ ಪ್ರಯಾರ್ಥ ಏನೂ ಬಿಡಿಸಿದ ಹಾಗಾ ಚಾರಿಯು ಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಿಯಾನೂ ಕೆಲಸ

ಕಾರ್ಯಕ್ಷ ಸಮಸ್ತ ಕಲ್ಪ ಗ್ರೇಹೆವ್ ದೊರೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು

ಅದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂ ಕಾ ವಾರಶಾಲೆಗೆ ದೊರೆಗಳು ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಸಮಾರು ಎರ ದು ತಾಸಿನ ವರೆಗೆ ಇದ್ದು, ಹುಡುಗಿಯರ ಆಟ, ಪಾ ಹೆಣೆಯುವಿಕೆ, ಡ್ರಿಲ್ ಗಾಯನ ಮುಂತಾದ್ದವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಮಿಸ್ಸಿಸ್ ಗ್ರೇಹವ ದೊರೆಸಾನಿಗಳನ್ನೂ ವ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರ ಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವ್ಯಸನ ಪಡುತ್ತೆ ವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೊರೆಗಳು ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದಾ ಗ್ಯೆ ಸೆದರಿಯವರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹುಡುಗಿ ಯರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರಾಗಿಯೂ, ಈಗ ಶಾಲೆಗೆ ಕಿತ್ತೈಸಿ ದ ವಿಷಯ ಬಾಲಕಿಯರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಧಾರಣವನ್ನು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲೊಬ್ಬಳು ಮಾಡಿದಳು. ನಂತರ ದೊರೆಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಗುಲಾಬಿನೀರನ್ನೂ ಹೂವಿನ ಹಾರವನ್ನೂ ಹುಡುಗಿ ಯರು ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾ ಡಿದ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆನಂದ ಪಟ್ಟು, ಸದರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಟುವಾಲನ್ನೂ ಒಂದು ಟ್ಯಾಯನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅತ್ತಮವಾಗಿ ಹೊಲಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹುಡುಗಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦ ನ್ನು ದೊರೆಗಳು ಕೊಟ್ಟರು

೧೮ ವರುಷ ಹಿಂದೆ ತಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಊರು ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರು ವಂತೆ ತನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವದೆಂದೂ, ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ಚಿಲ್ಲೆಯು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ವಿಷ ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವದೆಂತ ನಮ್ಮ ಸಾಜಿ ಲೀ ಕಲಕ್ಟರ್ ಆಫೀಜಿಯಸ್ಟಿನ್ ಲಾಸ್ ಸಾ ಯೆಬು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂತತಿ ತನ್ನ ಈ ವ್ಯಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿಗೆ ಸಿಬೂ ದೊರೆ ಲ ಗಾಂಕಾಂ ತಿಳಿಸಿದರು ದೊರೆಗಳು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಕಾಳಿ ದರು ಮತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

ಪಣಂಬೂರು ಇವರ ತಿಂಗಳ ತಾ ೨೯ ಶನಿವಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉದಾರಿಯರ ಸಹಿ

ಉಚಿತ.

ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು! ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದುವರೆಗೆ ಇದನ್ನೋದುವದರಿಂದ ದೇಹ ಮನಸ್ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಸಕಲ ವ್ಯಾಧಿಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು! ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸಂಪದಗಳುಂಟಾಗುವವು!!

ಅತಂಕ ನಿಗ್ರಹ ಮಾತ್ರೆ.

ಉಟವಾದ ಬಳಿಕ ಹಗಲಿರುಳೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದದ್ದು! ಆರೋಗ್ಯಶಾಲಿಗಳಿಗೂ ರೋಗ ಪೀಡಿತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದು.

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು:—

(೧) ಜೀರ್ಣಕೋಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸುವದು. (೨) ನರಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದು. (೩) ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. (೪) ಮೆದುಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು. (೫) ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. (೬) ಸ್ನಾಣಾಧಾರಗಳಿಂದ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವದು. (೭) ನಷ್ಟವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವದು. ೩೦ ಮಾತ್ರೆಗಳಿರುವ ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೦—೦.

ಅತಂಕನಿಗ್ರಹ ಔಷಧಾಲಯ
೨೫ ಬ್ರಾಡ್ವೇ ಮದರಾಸು.

ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ,
ಮಣಿಶಂಕರ ಗೋವಿಂದಜಿ.

ನೋಟೀಸು.

ಕುಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಏಗ್ದೇ೦ಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿವಹಿಸಿ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಈ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವು ದೊಡ್ಡದಾದ ಪೇಟೆಪಟ್ಟಣವಲ್ಲದೆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒ ಯಾಳ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಆಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ಮಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇದ್ದಿಯ ಅಂಗಡಿಯವರು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಧಾರಣೆಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ—ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಮರ್ಪಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಯನ ರೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ಹತ್ತಿ, ಸಾಸಿವೆ, ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಅದಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಹುಕಾರ್ ನೋಜೆ ರಾಮಭೈಗಳವರ ಮಗ ವೆಂಕಟೇಶ ಭೈಗಳವರಿಂದಲೂ, ಚೆನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ವಗೈರೆ ಪುಕಳೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವರೆ ನಾಗೆ ದಾಮೋದರ ಭೈಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸರ್ವ ಜನರು ಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪುಕಳೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಅಂಗಡಿಯನ್ನುಂದಲೇ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ.

ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ,
ತಾರೀಖು 30—10—10.

B. Bhoja Rau.
Manager Subramanya Temple.

ಮುಂಗಳೂರು

ಚಲೋ ನಶ್ಯ ಪುಡಿ.

ತೊಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೦—೧—೦. ಸೇರು ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧—೪—೦

ಸುಗಂಧ ನಾಸಿಕ ಚೂರ್ಣ ತಲೆವಾಸಿಗೂ ಸೀತಕ್ಕೂ ಶಿರೋಛಾ ಕಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೇದು ತೊಲೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦—೪—೦ ಸೇರು ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫—೦—೦.

ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವೂ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮೂಲಕವೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

ಕಾವೂರು ವೆಂಕಟೇಶ ಸುಬ್ರಾಯ ಪೈ,
ಗೋಳಿಕಟ್ಟೆ ಬಜಾರ್,
ಮುಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಬಳಸಿ ನೋಡಿರಿ! ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಆಗುವುದು!
ರೂ. ೨—೪—೦ ಮಾತ್ರ ರೂ. ೨—೪—೦

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ

"ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಸಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ಲೀವರ್ ಜ್ಯೂವೆಲ್ಡ್ ವಾಚ್"

ಇದು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿತರವಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವದಾಗಿಯೂ, ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಗಳು ಸಹಾ ಕೆತ್ತಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ತರದ್ದವುಗಳನ್ನು ರೂ. 3-8-0 ರೂ. 4-8-0. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ರಯಿಸುವರು. ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿರಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವುದು. ಎರಡು (೨) ವರುಷಗಳು ಗ್ಯಾರೆಂಟಿ.

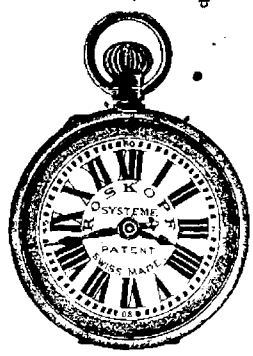

ಕ್ರಯ ರೂ. 2-8-0 ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು ರೂ. 0-4-0.

ಫಡಿಯಾರದ ಸರಪಣಿ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಪ್ಪಾಗದಂತೆಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಕ್ರಯ 0-8-0 ವಿ. ಪಿ. ಚಾರ್ಜು 0-4-0.

ವಿಳಾಸ:—ಟಿ. ಸಿ. ನಾಗಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಡು ಕಂಪೆನಿ,
ಸಾಹುಕಾರ ಪೇಟೆ, ಮದ್ರಾಸು.

ಉತ್ತಮವಾದ ಮೈಸೂರು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳು.

ಅಜರ್ ಖಾದಬತ್ತಿ ಪೆ. ಒಕ್ಕೆ	೬—೦—೦	A ಅರಗಜ ತೊ. ಒಕ್ಕೆ	೨—೦—೦
ಕಸ್ತೂರಿ ಬತ್ತಿ	೩.	೪—೦—೦	B. ಅರಗಜ ೩.	೧—೦—೦
ಪುಗಾರು ಬತ್ತಿ	೩.	೧—೮—೦	ಕಸ್ತೂರಿ ಪುಡಿ ೩.	೨—೦—೦
ಗುಲಾಬಿ ಬತ್ತಿ	೩.	೧—೪—೦	ಪುಗಾರು ಬತ್ತಿ	೧—೦—೦
A ಕ್ವಾರ್ ಬತ್ತಿ	೩.	೦—೧೨—೦	ಕೇವರ ಬತ್ತಿ	೦—೮—೦
B ಕ್ವಾರ್ ಬತ್ತಿ	೩.	೦—೧೦—೦	ಮಸ್ಕಿರಾಜಿಣ ಕೈಲೆ ತಿಸ್ಕೆಗೆ	೦—೮—೦
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬತ್ತಿ	೩.	೦—೬—೦	ತಾಜೂಲ ರಸ್ಸ ೩.	೦—೪—೦

ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ತರವಾದ ಅತ್ತರ್, ನಾಸಿಕ ಚೂರ್ಣ, ಟೂತ್ ಪೌಡರ್ ಪಿಕ್ಕಾ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ವಿಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಎಸ್. ಎಮ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್,
ತೇರ ಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು.

ಓಡೋನಾ.

ಇದು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬಾಧಿಸುವ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಯಾಗಿದೆ. ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದೆನೇ ಹಲ್ಲುನೋವು ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಕೆಲವುಸಾರಿ ದಂತ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದುಹಲ್ಲು ನೋವನ್ನು ಈ ಒಡೋನಾ ಎಂಬದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಲ್ಲುನೋವಿನ ಔಷಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಇದು ಅತಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಟಿನ್ ಒಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೩ ರೂ

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪೈನ್ ಬಾಮ್

ಇದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ತಲೆತಿಡಿತ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ತರದ ದುಸ್ತರವಾದ ರೋಗಗಳು ಸಹಾ ಗುಣವಾಗುವವು.

ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಹರಿವಾತ, ಪಕ್ಷವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಸೊಂಟು ನೋವು, ಗಂಟುನೋವು, ಶೀತ, ಕೆಮ್ಮು, ಉಳುಕು, ನೆಗಡಿ, ಕಟು ವಾತ, ಶ್ವಾಸವಾತ, ಕ್ಷಯರೋಗ, ಜಜ್ಜಿದ ಗಾಯ, ಕುತ್ತಿಗೆ ನೋವು, ರಾಜಕುರು ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಇದು ಪರಮೌಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ರ ೧೦ ಆಣೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೋಲ್ ಏಜಂಟರು

ಮೆಸ್ಸರ್ಸ್ ಕೆ. ವಿಟ್ಠಳ ರಾವ್ ಎಂಡ್ ಕಂಪ್ನಿ
ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು, ದ. ಕ.

ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಪನಾಕ್ಷರಿಗಳು

೧. ಕುಂತಳಾವಂದ ತೈಲವು ಕೇಶವರ್ಧಕವೂ ಶಿರೋರೋಗ ನಾಶಕವೂ ಸುವಾಸಿಕವೂ ಶೀತಳವೂ ಆಗಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿರುದಿನ ವಿಲ್ಲಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ. ೫ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೬ರೂ ೧೦ ಆಣೆ

೨ ಪ್ರಮೇಹರಿವು ದಿಂದು ಉರಿಮೂತ್ರ ತೇವನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಪಿಂಡಿತವಾಗಿ ಗುಣ ಕೊಡುವದು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೬ರೂ

೩ ಕಾಮೇಶ್ವರ ಮಾತ್ರೆ ಧಾತು ವರ್ಧಕವೂ ಉತ್ತೇಜಕವೂ ಸ್ತಂಭಕವೂ ನಪುಂಸಕತ್ವ ನಾಶಕವೂ ಆಗಿದೆ ಅರ್ಧ ತೊಲಗೆ ೬ರೂ

೪ ವಂಚಜೀರಕ ಪಾಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಕಫ್ಫರೋಗಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ ಕಫ್ಫಾಯಜೋಷ ಗಳನ್ನೂ ಒಂತೆಸವನ್ನೂ ಕಪ್ಪದೆ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ರಾತ್ರಿಗೆ ೬ರೂ

೫ ಸೂರಣಾಮ ಲೇಹ ರಕ್ತ ಅಪಸ್ಮಾರ ಪೊಳಕೆಯ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ಶೀತಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ೬ರೂ

೬ ಪ್ಲೀಹೋದರಾರಿ ಚೂರ್ಣ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿಲಾಯವಿಲ್ಲದೆ ದಾರುಣವಾಗಿ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲಂಬವಾದ ಇರುಳಕಾಲಾಗಿನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವದು ತಿಂಗಳ ಔಷಧಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೫ರೂ ಆಣೆ

೭ ಜಗನ್ಮೋಹನ ದಂತಮಂಜನ ದಂತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸರ್ವ ರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವಂಥ ಪೌಡರ್ ಅಲ್ಲ ಅನೇಕ ವನೌಷಧಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿಸಿದ ೧ ತೊಲಗೆ ೧ ಆಣೆ

೮ ಸರಳಭೇದಿ ಮಾತ್ರೆ ಅಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಬಿರಿಂಚಕವು ತೊಲೆಗೆ ೬ರೂ

ನಮ್ಮ ವೀಳ್ಯ ಬಿ ನಾಥ್ & ಕಂ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,

ವಸರಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮದರಾಸು

೯ ಮಹಾಜ್ವರಾಂಕುಶ ಮಾತ್ರೆ. ಜಳಜ್ವರ, ವರಿಸೆಯ ಜ್ವರ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪದೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಅರ್ಧ ತೊಲಗೆ ೩ರೂ

೧೦. ವಾಸಾವ ಲೇಹ. ಕೆಮ್ಮು, ಗುಲ್ಮಬ್ಬಸ, ಕಫ [illegible] ರಾಮಬಾಣವು ರಾತ್ರಿಗೆ ೩ರೂ

೧೧ ಶಾಲ್ಮಲೀ ಪಾಕ ಸ್ವಪ್ನಾವಸ್ಥೆ, ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾತುಪತನ, ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ನಿರ್ಬಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗ ಹೊಡಸಿ ಶಕ್ತಿ, ಕಾಂತಿ, ಬುದ್ಧಿಬಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು. ರಾತ್ರಿಗೆ ೩ರೂ.

೧೨ ವಾತಮುರಾರಿ ಬಾಮ್ ತಲೆನೋವು, ಎದೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಉಳುಕು, ಬೆಂಗು, ವಾತಬಾಧೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಲೆ ಗೆಲ್ಲುವದು. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ಲಲಿಜೆ ೫ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೧ರೂ ೬ ಆಣೆ

೧೩ ಗಜಕರ್ಣ ಕೇಸರಿ ಮುಲಾಮು ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ತುರಿಗಜ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಎರಡು ಲಂಘನದೊಳಗಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವದು ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸುವಾಸಿಕವಾಗಿದೆ ಕರ್ಚಿಗೆ ೪ ಆಣೆ

೧೪ ಸವ್ವೀರಾಂಜನ (ಸುರುಮಾ) ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರರೋಗಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು ತೊಲಗೆ ೫ರೂ

೧೫ ಪ್ರಜಿಷ್ಠ ಸಾರಸ್ವತ ಚೂರ್ಣ ಉನ್ಮಾದ, ಅಪಸ್ಮಾರ, ಉಗ್ರಮಾತು, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು ಸ್ಮರಣಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುವದು, ನಾಲಿಗೆಗೆ ಪಟುತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುವದು ಕಂಠಸ್ವರವನ್ನು ಮಧುರವಾಗಿರಿಸುವದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವು ೧ ತೊಲಗೆ ೬ರೂ ೬ ಆಣೆ

ಪ್ರಿಯ ಪೇಟೆಂಟ್ ಪ್ರಿಪರೇಷನ್ ಹಾಸಲು ಸಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಔಷಧಗಳೂ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರುವವು ನಮ್ಮ ದೊಡ್ಡ ಕನ್ನಡ ಕೆಟಲಾಗ್ ಕೇಳಿದರೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಒಂದನ್ನು ಬರಲು ಕಳುಹಿಸುವವರ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಔಷಧ ಪೂರೈಸಲ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದಲೂ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿಸಲ್ಪಡುವುದು

B M Nath & Co, Indian Chemists.

Vepery Post, MADRAS

Royal Indian Balm Depot.

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್.

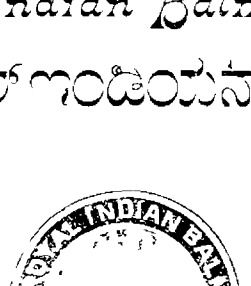

ಪ್ರಿಮ್ಯಾಚ್ಯೂರ್ ಲಿ
ದೋಷಿಸಿ ನರ್ವ
ದಲೂ ಇ
ದಲೂ ಮಂತ್ರ
ದ್ದಾಗಿರುವದೆ

ಜಾರಿಂ ಸಾ
ಸಂದಿವಾತ ಸ್ಪಾಂಡಿ
ತಲಪಿತಿಕ ಉಂಡಿಕಾ ಮೆ
ಳುಕವತ ಜಿಮ್ಮಿಂಡೆ
ಸೋವು, ಸೂಜಿವದ ನೋ
ವು, ಗಂಟಿಲು ನೋವು,
ಆಸ್ಥೆಗಾಲು, ಶೀತ, ಸಿಬ್ಬಿ

ಸಾಸು ಲತಿಮ್ಮಿವ
ಮಂಡಲ ಎಲ್ಲ ತರದ
ಸೈಪ್ಲಾ ಟಿಸಿ ತ್ರಿಯಿಂ
ಂ ವ ಬಾಟ್ಲಿ
ಂ ತ್ಯಂತಿಕ
ಂ ಉಂಡಾಗಿ
ಂ ಉಮತ್ತ
ಕೊ ಮ ಮೆಲ್ಲು
ಜಾಸಿ ಸರ್ವಾನು ಜ
ನ ಪರಿಗೆ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ
ಮಾತ್ರವೇ ರವಾನಿಸಲ್ಪ
ಡುವು

ರೊಯಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಾಮ್ ಒಂದು ಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಂಟಿಕ್ಕೆ ದೊರಕುವದು

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮುಲಾಮು

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಗಜಕರ್ಣ ತುರಿಕಜ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ದಿನ್ನ ರೋಷದ ಮೂರು ಸಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣ ಮಾಯುವದು ಇದರಿಂದ ಕಾಯಿಲೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ೦-೫ ೦

ವಿಳಾಸ — ಮೆನೋಡಾ ಕಂಪೆನಿ, ಗಿರಗಾಂ ಮುಂಬಯಿ

ವಿಜಂಟರು:- ಪರ್ಲ್ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಮುಂಗಳೂರು.
ಬೇಕಲ ವೆಂಕಟ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ
ಬಿ ನರಸಿಂಹ ಮಲ್ಯ ಪುತ್ತೂರು

ಟಿ. ಎನ್. ಮಲ್ಯಾ ರಾಮ ಪ್ರಸಾದ ಔಷಧಾಲಯ. ಬಾರಕೂರು.

ಬೆಳಗಾಂ, ಧಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳಿ, ಸಾಗರ (ಮೈಸೂರು) ಕಾರವಾರ ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜಂಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹಂಪಿತಾ ಟಿ. ಬಾಪುರಾಯರ

ಪರಿಮಳಾಂಜನ.

ಇದರ ಬಾಧ್ಯರ್ಥವಾದರೆ ತಲೆನೋವು ಶಿರೋಬಾರ, ಒಕ್ಕೆನ್ನೆ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ವಾತ, ನೆಮ್ಮದಿತ, ಶೀತ, ಕಮ್ಮು ಗಂಟ್ಲುನೋವು, ಜ್ವರಮ್, ಉರುಮ್, ಪಾಯಳು, ಪಕ್ಕವಾತ, ಬಿಸ್ಸುನೋವು ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಸುಮಾರಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವವು ತಪ್ಪಿಗೆ ರ ಕ್ರಯ 0-8-0.

ಆರು ಬಾಟ್ಲಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಖರೀದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೨—೮—೦

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳು ಇರುವದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರದವರು ಕೆಟಲಾಗಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ವಿ ಪಿ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಟಿ ಬಾಬುರಾಯರ,

ಆಯುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯಾ ಔಷಧಾಲಯ, ಗಾಂಧಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಂಗಳೂರು, ದ ಕ.

ನೇತ್ರಬಿಂದು

ಇದು ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ, ಕಣ್ಣೀರು ಸೋರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನ ಮೂಲೆ ತುರಿಸುವಿಕೆ, ಕಂಗಣ್ಣು, ರೆಪ್ಪೆ ಉದುರುವಿಕೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ಬೇನೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧೌಷಧವು ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ 0—8—0 ವಿ ಪಿ 0—4—0.

ಸಿದ್ಧಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ—ಇದು ಒಳ್ಳೇ ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿ ೧ಕ್ಕೆ 0-12-0 ವಿ.ಪಿ. 0—4—0

ಇದು ವಿನಹ ಇನ್ನಿ ಅಸವಗಳು, ಅರಿಷ್ಟಗಳೂ, ಘೃತಗಳೂ, ಲೇಹಗಳೂ, ಚೂರ್ಣಗಳೂ, ತೈಲಗಳೂ, ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಭಸ್ಮಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ದೊರೆಯುತ್ತವೆ

ವಿಳಾಸ:— ಧನ್ವಂತರಿ ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಔಷಧಾಲಯ

ಅಗಲಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವು ಇನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರೂ

ತಿಳಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು.

ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರ್ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಟವ್ಹಾಲು ಖಾಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಸಹಾ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೆಯಾ ನೆಂಟರಿಷ್ಟರ ಯೆಕಿ 10 ಜನರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಒರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅತೀ ಉತ್ತಮವಾದ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್ ರಾಯಿಯ ಪ್ರತಿ
ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಯಿಯ ಪ್ರತಿಗಿಂತಲೂ ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ್ದು

ಬಂದು ಪೌಂಟ್ಗೆ 4 ಸೈ

ಈ ಶಾಯಿಯ ಹುಡಿಯನ್ನು ಪೌಂಟ್ ಬಾಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಶಾಯಿಯು ದೊರಕುವದು ಇದರಿಂದ ಬರೆದರೆ ಲೋಕದ ಬಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯದು. ಪೇನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಹರಿಯುವುದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಬ್ಲೇಕ್, ಕೆಂಪು, ಪಚ್ಚೆ, ದಾಮ್ರವರ್ಣ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಇರುವವು

ಹಲವು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಯಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ಕರ್ತಾರ್ಗಳ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿಯದೆ

ಒಂದೇ ಸಾರಿ 100 ಪೌಂಟ್ಗಳಿಗಿರುವ ಮಂದು ಕಾರ್ಡ್ ಪೋರ್ಡರ್ ನಮೂನೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟವ್ಹಾಲು ಖಾಸಲು ವಿನಹಾ ರೂ ೫—೦—೦

ಟಿ ಎಸ್ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಮಂ ಂ್ ಕೊ
೩೨ ಆಪೆರಾ ಹೌಸ್ ಪ್ರಾಸ

1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಮೊಲಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ಉತ್ತರ ವ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎಮಿಗಸ ಪಸಲಕರವಾಗಿ ಸುತ್ತೇವೆ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅದಾ ಹೆಸರಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಿಯಾಗುತ್ತದೆ

ವಿಳಾಸ — ರಂಗವ್ವಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕವಿ,
ಪೋಸ್ಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಲನ್ ಚಾಲ್ ಮಂ ಬಯಿ

ಕವಿ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್ ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ ಕ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಬೀಟಿ ಪ್ರವಿಷನ್ಸ್ ಸ್ಟೇಷನರಿ ಕ್ಲಾತ್ಸ್ ವೇರ, ಬಯಲ್‌ಮೆನ್ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಜನೋಪಕಾರಿ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನೆಯ ಸಾಬೂನುಗಳೂ ಮಕ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥಾ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ಕೊಡೆಗಳು ರಖಂ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯೂ ಕಡಿಮೆನಾಫ ಯುಂದ ಮಾರುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಕರೆಯಿರಿ

ನವೀನ ಶೃಂಗಾರ ಸ್ತ್ರೀ ಮುಕನಪತ್ತಿ ಕಥೆ

ನೀವು? ಶೃಂಗಾರ ಮತ್ತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದರೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಥೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಥೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಾ ೧೦ ಆಣೆ

ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಪರಮಾಯದ ಊದಬತ್ತಿಗಳು, ಹಸಿಗಂಧ ಹಸಿ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಪನ್ನೀರು ತರಹೆವಾರಿ, ಜನಳಿ ಸಹಾ ಬೊರಿಯುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ಇತರ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕಮಿಷನಿಗೆ ರತ್ನಾನೆ ಮಾಡುವೆವು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಶೋತ್ತಾಗುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿ ಕೆಟಲಾಗ್ ಮುಪತ್ತಾಗಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಟಿ. ಯನ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ,
ಬಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಲಾಕ್ಷ ಐಶ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪನಿ
ಲಿಮಿಟೆಡ್.

ಆಫೀಸು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು

ಟ್ರಸ್ಟೀ — ಮದ್ರಾಸು ಆಫೀಸಿಯಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲತೆಯವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಬಡವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿರುವುದು

೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೇಗಿನ ಮೊಬಲಗುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ವಿಮೇ ಅತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಪದ್ರವಾದ ವಿಮೇ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸಿ ಬಹುದು

ಇತರ ಯಾವ ಜೀವವಿಮೇ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಾಯಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮದರಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಿ

ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಧನವೆಲ್ಲವೂ ಸರಕಾರದ ಪದ್ರತಾಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಾತಿ ಯಾಗಿಟ್ಟಿರುವುದು

ಹೆಂಗಸರೂ ಜೀವವಿಮೇ ಉತ್ತರಾಯಿಸಿ ಬಹುದು

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗೂ ಇತರ ವಿವರಕ್ಕೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಒರೆಯಿರಿ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ —ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜ್ಯೋತಿದರ್ಶರವರ ನೇತ್ರ ತರದ ದೃಷ್ಟಿ ಚಕ್ಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪ ಮೊಲಗಿನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲೂರು ರಾಮರಾವ್, ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಮಂಗಳೂರು ದ ಕನ್ನಡ.

ಬಹುಮಾನ! ಬಹುಮಾನ ಬಹುಮಾನ!

THE KALA-NIDHI MANGALORE.

(ಪೌಂಟ್ 1 ಕ್ಕೆ 3 ಸೈ)

ಬರುವ ದಶಂಬರ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಶಾಯಿ ಪೌಂಟ್ಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಕೀಲಿನ್ ಪೆಡಿಯಾರವು

ಈ ಶಾಯಿಯು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಳಿತು ಹಿಡಿಯುವ ಕವಿ ಮೇಲ್ಕಡೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಒರಿಯುವಾಗಲೇ ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿದ್ದು ಆರಿಸಿಕೊಡಲಿ ಅತಿ ಕಷ್ಟವಾದದು

ಬಹುಮಾನಗಳ ವಿವರ ೪ ಆಣೆಯ ಪೌಂಟ್ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಂಕ್ತಿ ಪಾತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವಹಾಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಹುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಆಯಾ ಪೌಂಟ್ಗಳನ್ನು ತಂದ ಹವರಿಗೆ ಕೊಡುವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಬಹುಮಾನ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಓಪನ್ ವೇಸ್ ನಿಕ್ಕಲ್ ಸಿಲ್ವರ್ ರಾಸ್ಕೋಪ್ ಕೀಲಿಕೆಯ ಪೆಡಿಯಾರವು ಫ್ರೀ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಸಹಿತ

ಎಲ್ಲಿ ಪೌಂಟ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಣೆ ೦ ಸ್ಟಾಂಪಿಗೆ ಆಣೆ ೪ ಶಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಡಿನ ಸಹಿಕ್ಕುವವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು

ವಿಳಾಸ — ಕಲಾನಿಧಿ, ಮಂಗಳೂರು
ಅಥವಾ ದಿ ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್ ನಂಬ್ರ ೧ ಮಂಗಳೂರು (ದ ಕ)

ಓದಲೇಬೇಕಾದ್ದು ವ್ಯಾಸಾದಿಕ ಗ್ರಂಥ

ಶ್ರೀ ಶಿವಲೀಲಾಮೃತವು

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ೧೫ ಅಧ್ಯಾಯಗಳುಳ್ಳದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಪಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣ, ಪ್ರದೋಷವ್ರತ, ಶಿವದಿನ, ಗೋಕರ್ಣಮಹಿಮೆ, ವ್ಯಾಧ–ಹರಿಣಿಗಳ ಕಥೆ ದಾಕ್ಷಾರ್ಯ ಮಿಶ್ರಸಹಿತ್ರೆ ಮಿಮರ್ದನ, ಚಂದ್ರಸೇನ, ಸತ್ಯರಥ, ದರ್ಮಗುಪ್ತ, ಚಿತ್ರಸರ್ಮ ನಿಮಂತಿನಿ, ನಮೇದ, ಸೋಮವಂತ, ಪಿಂಗಲೆ, ಬದ್ರಾಯು, ಕಾರದೆ, ಬದ್ರಸೇನ, ಕರ್ಕಟ ಮರ್ಕಟ ಬಹುಲೆಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಬನ್ಯಾಸುರ, ತ್ರಿಪುರ, ತಾರಕರ ಸಂಹಾರ ಕಾಕ್ಷವಧೆ ವಿವಗಿರಿಜೆಯರ ಪರಿಣಯಾಟ, ತ್ರಿಯಾಳ ತರಿತ್ರೆ ಸಹ ವರ್ಣಿಸಿಯದೆ

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 4 ಆಣೆ ಆಂಚೆವೆಚ್ಚ 2 ಆಣೆ ಈ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಂದ ಸಾಮಾನು ಪಡಕೊಂಡವರು ಗುರ್ತ ದೊಡನೆ 4 ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ತಿಕ್ಕುವುದು. ಇದನ್ನು ಪಡಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ "ಭಕ್ತಿಮಹಿಮೆ" ಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ೧೦ ಆಣೆಗೆ ದೊರಕುವುದು ಆಂಚೆವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ.

ದಿ. ಊಲನ್ ಮಾರ್ಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

POCKET DIARIES

FOR 1911.

1911ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೊಕೆಟ್ ಡ್ಯಾರಿಗಳು

ವಕೀಲರಿಗೂ, ವಕೀಲರ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಿಗಳಿಗೆ **ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ** ರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಕೊಂಡಿರುವವು.

ಸೋಟು ಬೂಕು ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೮—೦

ಸಣ್ಣ ಸ್ಯಾಜು ಕ್ರಯ ರೂ. ೦—೪—೦

ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಕಮಿಷನ್ ದೊರಕುವದ

ಅಪೇಕ್ಷಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಕೊಳ್ಳಲಿ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಶಾರದಾ ಪ್ರೆಸ್,
ಮಂಗಳೂರು ದ. ಕ.

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇತ್ತಕಡೆ ಲಕಕೊಡಿ!

ನಮ್ಮ

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಸ್ಟಿಫ್‌ಕವರ್	ಹಾಫ್‌ಬೈಂಡ್	ಫುಲ್‌ಬೈಂಡ್
(ಪಕ್ಕೆಗೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಕೆಲಿಕೊ)	(ಪಕ್ಕೆಗೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಮೊರಕ್ಕೋಲಿಗೆ ಚರ್ಮ)	(ಪೂರ್ಣ ಚರ್ಮ.)

ಈ ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಎಣಿಸಿಗಳಿದ್ದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವವು.

೫×೪½ ೫×೭½, ೪½ ×೬ ೧೦ ×೪ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಸಾವುಕಾರ, ಅಂಗಡಿಯಾರ ವರ್ತಕರ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ **ಬೇಕಾದ** ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು

ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು

ಒಳ್ಳೆ ನಮೂನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಳಾಗದ ಫುಲ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ಕಾಗದದಿಂದಲೇ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ

ಇದೇ ಕಾಗದ ಸಿಕ್ಕದ ಇಲ್ಲದ ಬೇರೆಡೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಟಾಕಿಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ತಯ್ಯಾರಿರುವವು

ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವ

ಸಾಯಕಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ:—

ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತರಾಗಿ ತರಿಸಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಾರ್ಜಿನ್, ಚರ್ಮ ಕೆಲಿಕೊ **ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ** ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಟ್ಟಿನ ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯ್ಯಾರಿಸಿಕೊಡುವೆವು

ನಮ್ಮ ದರಗಳಿಗೆ ದಯವಾಡಿ ಬರಕೊಳ್ಳಿ **ಮ್ಯಾನೇಜರ್,**
ಶಾರದಾ ಮುದ್ರಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

ಶಾರದಾ ಛಾಪಖಾನೆ

ಕೋರ್ಟು ಫೋರ್ಮು, ವಿವಾಹ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹುಕಾರರ ಬಿಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾ ಇತರ ನಮೂನೆಯ ಫೋರ್ಮುಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದ ಸ್ಯಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು

ಪುಸ್ತಕ ಬ್ಯಾಂಡು ವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿರ್ನಾಮೆಗಳು ವ ರಿಪಾನೆಗಳಿದ್ದು 'ರೂಲಿಂಗ್' ಯಾ ಗೀಟು ಹಾಕುವುದು.

ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ಅಗ್ಗವಾದ ದರದಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು

ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವ ವಿಳಾಸ: —

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಮಂಗಳೂರು ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಎಸ್ಟೋಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಂಗಳೂರು.

Printed & published by V. S. Kamath, at the Mangalore Trading Association's Sharada Press, Mangalore.

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ

ಪ್ರತಿಶುಕ್ರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ:— ವರ್ಷಕ್ಕೆ ರೂ. 1-4-0. ಟಪ್ಪಾಲು ಹಾಸಲು ಶೇರಿ ರೂ. 2-1-0.

ಪುಸ್ತಕ 4. ಮಂಗಳೂರು, ತಾರೀಕು 25ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ನವಂಬರ 1910. ಸಂಖ್ಯೆ 47

Amrutanjan Depot Fort Bombay.

ಅಮೃತಾಂಜನ

Trade Mark Registered.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ತಯ್ಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇನೆಹಾರಿ ಮುಲಾಮು. ಇದರಿಂದ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ತಲೆನೋವು, ಶಿರೋಭಾರ, ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು, ಸೊಂಟನೋವು, ಗಂಟ್ಲು ನೋವು. ಜಬ್ಬು, ಉಳುಕು, ಥಾಮ, ಶೀತ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ನೋವುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣವಾಗುವವು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನ ಎಳೇ ದೇಹಕ್ಕಾದರೂ ಭಯವಿರಹಿತವಾಗಿ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ನಾಗಪುರ ಮಹಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತಾಂಜನಕ್ಕೆ ಬಂಗಾರದ ಬಹುಮಾನ ಪದಕವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೃತಾಂಜನವು ಎಂಪಾಸಿ ನರಸ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ಗರ ಕಿಮ್ಮತು ೪ ಆಣೆ.

ದಂತಮಂಜನ.

ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಬರುವ ರಕ್ತ ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳ್ಳಗಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಲ್ಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಂಜನವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಇದರ ಗುಣವು ತಿಳಿಯುಬರುವದು. ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು ೨ ಆಣೆ

ಕೇಶವರ್ಧಿನಿ ಎಣ್ಣೆ

ಇದನ್ನು ಕೂದಲುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಕೂದಲುಗಳು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುವವು. ಇದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳವು ಸಹ ಇದೆ. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ. 1.

ಖಿಜ್ಜಿ ಮುಲಾಮು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 3 ಆಣೆ.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ. ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಕಿಮ್ಮತು ಅರು ಆಣೆ. ಈ ನಮೂನೆ ಡಬ್ಬಿ

ಗಜಕರ್ಣದ ಮುಲಾಮು.

ಇದನ್ನು ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಖಜ್ಜಿಯು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇದರಿಂದ ಉರಿಯು ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಚರ್ಮವು ಕಪ್ಪಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬರುವದು. ಹೊರುವಾರಿ ತಾಗಿಸುವದರೊಳಗೆ ಗಜಕರ್ಣವು ಹೋಗುವದು. ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು ೫ ಆಣೆ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ರೂ. 4.

ವಜ್ರಗುಟಿಕೆ.

ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಧಾತುಪುಷ್ಟಿ ಸ್ವಪ್ನೇಂದ್ರಿಯ ಆಗುವದು ಸಿಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿಪ್ಪೆಯಂತರಗೆ ಕಕ್ಕಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ರಕ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡೆಮೆಯಿನ ಕೊಕೊ, ಲೆಸೆತಿನ್ ಎಂಬ ಧಾತು ಪುಷ್ಟಿ ಔಷಧಗಳಿವೆ. ೨೦ ಗುಟಿಕೆಗಳ ಡಬ್ಬಿಗರ ಕಿಮ್ಮತು ರೂ. 1.

ಸುಂದರಿ ತೈಲ.

ಇದನ್ನು ಮೋರೆಗೆ ತಾಗಿಸುವದರಿಂದ ಮುದ್ದಣಗಳೂ ಕಪ್ಪು ಕಲಗಳೂ ಜೋಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮತ್ತು ಮನೋಹರವಾದ ಕಾಂತಿಯು ಬರುವದು. ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ಜುಲಾಬು ಮಾತ್ರೆ.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತು 8 ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ತಂತಿಯ ವಿಳಾಸ:—"ಅಮೃತಾಂಜನ್" ಮುಂಬಯಿ.

ROLL No. 1

FROM

190

TO 1910

CONTD IN REEL
No 2

P.K.G
15380

MICROFILMED BY
NEHRU MEMORIAL MUSEUM
AND LIBRARY
TEEN MURTI HOUSE
NEW DELHI